

රසවාහිනී

චන්ද්‍රිකා ව්‍යාකෘතිය

ලංකාදිප්තප්‍රසාදි කවි

මහජනතා වග්ග

උත්තරාශ්‍රය වග්ග

පෙළ - පද්ධති - අනුමාද සහිතයි.

සම්පාදක

පණ්ඩිත, රත්නී වන්දන. (බී.ඒ.)

රසවාහිනී

වනරත්න ව්‍යාඛ්‍යා
ලංකාදිප්‍රසන්නි කථා

5. මීගපොතක වග්ග

6. උත්තරොලිය වග්ග.

පෙළ - පද්‍රව් - අනුවාද සහිතයි.

සම්පාදක

මාදම්පෙ, ඉරට්ටකුලම, "වනමල්"

වෙශ්මාධිග, පාඨශාලාවාර්ය

පණ්ඩිත, රත්ජිත් වනරත්න. (බී.ඒ.)

සංශුභනය

රසවාහිති ග්‍රන්ථයෙහි ප්‍රධාන කොටස් දෙකකි. ජම්බුදීප්ප්පත්ති කථා - ලංකාදීප්ප්පත්ති කථා, යනුයි. මෙහි ලංකා දීප්ප්පත්ති කථා කොටසට අයත් 5. මීගපොතක වග්ග - 6. උත්තරොලිය වග්ග. දෙකට ලියන ලද ව්‍යාඛ්‍යාවත්-සිංහල අනුවාදයත් ඇතුළත්ය. මෙම වර්ග දෙක පිරිවෙන්නි භාවිතය සඳහා නියමිතය. ආධුනික-යනට ප්‍රයෝජනවත් වන ලෙස සංශෝධිත පෙළ හා පාලි වචනයට නියමිත අවබෝධයට පහසු වචනම් යොදා ව්‍යාඛ්‍යාව සපයා ඇත. එයට අමතරව කථාවේ රසය විඳි ගැනීමට පදනුගත අනුවාදයක් යොදා ඇත. පාලිභාෂාධ්‍යයනයෙහි නියුක්තයනට භාෂාඥනය දියුණු කරගැනීමට මෙය අතිශයෝපකාරී වේ. රසවාහිති ග්‍රන්ථය පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රස්තාවනාවෙහි සවිස්තරව දක්වා ඇත.

මෙහි යම් මුද්‍රණ දෛෂ ඇතොත් නැවත මුද්‍රණයෙහිදී එවැනි තැන් සකස් කරන්නෙමු.

පිටිගල, ඉදිපලේගොඩ, ශ්‍රී ධර්මාධාරාරාමාධිපති. පූජ්‍ය පාරුතොට ධම්මාරාම නිසා නායක ඤාමින්ද්‍රයන් වහන්සේ ගෙන් ලැබුණු උපකාරය, කෘතඥතා පූර්වකව මෙහි ලා සඳහන් කරමින.

රත්දෙමේ, කන්දෙගොඩ, ශ්‍රී නාගපුෂ්පාරාමධිපති, ශාස්ත්‍රාචාර්ය රත්දෙමේ ධම්මිසාර නිස්ස සචරියන් වහන්සේ ගෙන් ලැබුණු උපකාරය, කෘතඥතා පූර්වකව මෙහි ලා සඳහන් කරමින.

කොළඹ, ග්‍රැන්ඩ්පාස්හි, ශ්‍රී ඉසිපතනාරාමාධිපති. පණ්ඩිත මාදම්පාගම අයුර් හිමිපාණන් ගෙන් ලැබුණු උපකාරය කෘතඥතා පූර්වකව මෙහි ලා සඳහන් කරමින.

මගේ ආදරණීය භාර්යාව වූ, විශ්‍රාමලත් පාඨශාලාවාරිණී, එල්. කේ. ද සිල්වා සෝදුපත් බලාදීම් ආදියෙන් කළ උපකාර කෘතඥතා පූර්වකව සඳහන් කරමින.

මෙම ව්‍යාඛ්‍යාව මනා සැලකිල්ලෙන් යුතුව මුද්‍රණ කටයුතු කළ කාර්මික මහතුවට ද මගේ අවංක ස්තූතිය පුද වේ.

මෙයට,

ශාස්ත්‍රෝනනිකාමී,
රත්ජන් වහරත්ත

ශ්‍රී බු: ව: 2530 වෙසක් පුර පසළොස්වක දින,

ක්‍රි: ව: 1987 මැයි 13 බුදු දින මාදම්පේ දිය.

වනමල්

හලාවත පාර

ඉරට්ටකුලම

මාදම්පෙ.

ප්‍රස්තාවනාව

දඹදෙනි යුගය උදවෙන්ම පාලි සාහිත්‍යයේ නවෝදයක් ඇති විය. විවිධ කරුණු ඔස්සේ විවිධ සාහිත්‍යික ග්‍රන්ථ නිපැයීමෙන් එය වඩාත් වර්ධනය විය. සිංහල, පාලි, ග්‍රන්ථ නව මුහුණුවරක් දෙමින් බිහිවූයේ දඹදෙනි යුගයෙනි. සමහරක් නැවත සංස්කරණය කළ අතර, සමහරක් අමුතුවෙන්ම නිපදවූහ. පාලි සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ නිපදවීමේ වැඩ ගෞරවය ලාංකේය හික්කුන් වහන්සේ සතුටෙහි. මුල දී 'පාලි' යන්න බුද්ධ ධර්මය හැඳින්වීමට භාවිත වුව ද පුළුච එය පාලියේ ගැටලු තැන් විසඳීමට විස්තෘතව අටුවා, ටිකා ආදියෙන් වැඩි භාෂාවක් වශයෙන් සංවර්ධනය විය. අනතුරුව වංශ කථා, චරිත කථා ආදිය නිසා පාලි භාෂා සාහිත්‍යය වඩාත් දියුණු විය. ථෙරවාදී බෞද්ධ සාහිත්‍යය දියුණු වීමට පාලි භාෂාව උපකාර විය. මහායානිකයන් සංස්කෘත භාෂාව මාධ්‍යය කරගෙන බුද්ධ ධර්මය විචාරයට ලක් කළ අතර, තෙරවාදීහු එයට පහර ගසමින් බුද්ධභාෂිත හුදු පාලි භාෂාවෙන්ම දෙශිත යයි කියමින් පාලි භාෂාවෙන්ම බෞද්ධ සාහිත්‍යය දියුණු කළහ.

ලංකා සාහිත්‍ය ඉතිහාසයේ පොළොන්නරු යුගය වන විට සංස්කෘතය තදින් පැතිරී ගිය බව පිළි ගැනේ. බෞද්ධ හික්කුන් වහන්සේ සංස්කෘත භාෂාවෙන් ලද ආභාසය නිසා පාලි සාහිත්‍ය සංවර්ධනයට එය උපකාර කරගත් බැව් පශ්චාත් කාලීන පාලි ග්‍රන්ථ සමීක්ෂණයෙන් එය පැහැදිලි වේ. දඹදෙනි යුගය වන විටද එය බලපා ඇති අයුරු එම යුගයෙහි රචිත ථූපවංස, රසවාහිනී ආදී ග්‍රන්ථයන්ගෙන් පැහැදිලි වේ.

මෙහිදී අපේ විචාරයට ලක්වනුයේ 'රසවාහිනී' යයි. රසවාහිනිය වංශ කථා ගණයට මෙන්ම මහාසී ධර්ම ග්‍රන්ථයක් වශයෙන් ද, චරිත කථා සංග්‍රහයක් වශයෙන් ද ගිණිය හැකි වම්පු කාව්‍යයකි. මෙහි සඳහන් කථා බුද්ධ පරිනිවෘණයෙන් පසුව ඇති වූ සිද්ධීන් වශයෙන් සැලකේ.

රසවාහිනිය ලිවීමට ද සිංහල කථා පොතක් උපකාර වූ බැව් එහිම මෙසේ සඳහන් වේ.

තප්පි තප්පිසනනානි - වත්තප්පි අරහා පුරෙ

අභාසුං දීපභාසාය - ධම්මපුං තං පුරාතනා

මහා විහාරෙ තඤ්ඤාන - වඤ්ඤා පරිවෙණ වාසිකො

රථපාලොති නාමෙන - සීලාචාර ගුණාකරො

හිතාය පරිවර්තෙයි - පජානං පාලි භාසනො
 පුනරුත්තාදි දෙසෙහි - තමාසි සබ්බ මාකුලං
 අනාකුලං කරිස්සාමි - තං සුඡාපං සමාහිතාං

මුලදී සිංහල බසින් තුබු පොත මහා විහාරයෙහි තඬිගුත්ත වඩක පිරිවෙන් වැසි රට්ඨපාල හිමිතුමන් විසින් පාලියට නැගූ බවත්, එයද පුනරුත්තාදි දෙසයන්ගෙන් ගහණ නිසා මේ රස-වාහිනිය යථොක්ත දෙසයන්ගෙන් පහකොට කළ බවත් සදහන් වේ. එයින් මේ කෘතිය තනිකරම වෙදෙහ හිමියන් ගේ නිෂ්පාදනයක් හැටියට දක්විය නොහේ.

රසවාහිනී කතුවරයා වෙදෙහ හිමිතුමන්ය. ඒ බව ග්‍රන්ථාවාසානයෙහි දක්වෙන කර්තෘත්ව සංදර්ශනයෙහි මෙසේ එයි.

කාලිඬවො මහාපෙරො

යස්සො පජ්ඣායනං ගතො,

මඬගලවො මහාපෙරො

බණ්ඩසීමාපති යති.

යස්ස ආචරියො ආසි - සබ්බසථ විසාරදො

අරක්ඛයන්තානන්දො - මහාපෙරො මහා ගණි.

ගරුත්ත මාගතො යස්ස - සත්ථ සාගර පාරගු

යො විජ්ඣාගාම වංසෙ'ක - කෙතුහුතො ති සීහලො.

යො'කා සීහල භාසාය -

සීහලං සඤ්ඤකණ්ණං

යො ව සමන්ත කුටස්ස -

වණ්ණනං වණ්ණසී සුභං

තෙන වෙදෙහ පෙරෙන-

කතා'යං රසවාහිනී'

කාලිඬ නම් මහතෙර නම යමෙකුගේ උපාධ්‍යාය භාවයට පත්වීද, හණ්ඩසීමාපතිවූ සියළු ශාස්ත්‍රයන්හි විශාරද මංගල මහතෙර යමෙකුගේ කම්භාවායී වීද, මහ පිරිස් ඇති, ශාස්ත්‍ර සාගර පාරගතවූ ආනන්ද චන්ද්‍රනායක සථවිරතුමා යමෙකුගේ ආවායී වීද; යම් තෙර නමක් ත්‍රී සිංහලයෙහි විජ්ඣා ගාම වංශයට එකම ධ්වජයක් වැනි වීද, යමෙක් සිංහල බසින් එම භාෂාවේ ව්‍යාකරණයක් ලිවේද, යමෙක් සමන්තකුට වණ්ණනා නැමැති ග්‍රන්ථය සම්පාදනය කෙළේද, ඒ වෙදෙහ තෙරුන් විසින් මේ රසවාහිනී'ය කරණ ලදී.

රසවාහිනිය ලියූ වෙදෙහ හිමිත්, සභරාව ලියූ පතිරාජ පිරුවන්පති හිමිත්, එකෙකු සේ සලකත් නම්, මුත් වහන්සේගේ ජීවන සමය දඹදෙණි යුගයෙහි රජ කළ පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු රජතුමාගේ රාජ්‍ය කාලයට සම්බන්ධ වේ. මෙකල්හි විසූහ'යි යන මතය බහු සම්භාවිත මතය සේ සැලකේ.

රසවාහිනිය ප්‍රමාණ වශයෙන් බණවර තිස් දෙකකි. පෙර තෙරුන් වහන්සේලා විසින් කියන ලද කථා වස්තු මෙහි ඇතුළත්ය. මෙහි කථා කොටස් දෙකකි. දඹදිව හටගත් කථා වස්තු දක්වන කොටස හා ලංකාවේ හටගත් කථාවස්තු දක්වන කොටසක් වශයෙනි. දඹදිව කථා සමසතළිසකි. එහි ගාථා 657 කි. ලක්දිව කථා හැට තුනකි. එහි ගාථා 1076 කි. එයින් මෙය ලංකාවේ උපන් කථා කොටසට අයත් 5. මිගපොතකවග්ග, 6. උත්තරොලිය වග්ග පිළිබඳ වූ විස්තරය ප්‍රධාන කොට ඇත්තකි.

රසවාහිනිය කථා මාර්ගයෙන් බුද්ධ ධර්මය ප්‍රකාශයට ගත් මාර්ගයකි. එය විවිධ කරුණු ඔස්සේ ගමන් කරයි ඉතිහාසය වර්ත. කථා, දහම් ක්‍රම ආදිය උපයෝගී කරගෙන රචනා කර ඇත. රසවාහිනී කථා විලාසය නොබිඳී ගලා යන ගඩොවක් සේ පාඨකයා තුළ රස දනවමින් කථාව ගෙයයි. මෙහි සරල පාලි භාෂා රීතිය අනුගමනය කර ඇත. එහෙත් සමහර තන්හිදී කාව්‍යමය රචනා විලාසයක් ද දක්නා ලැබේ. මෙය රචනයෙහිදී සංස්කෘත රචනා ශෛලිය අනුගමනය කිරීම එයට හේතුවී ඇත. අනුප්‍රාස, අලංකාර හිතාමතා යොදා ඇත. මේ නිසා සරල ශෛලිය ගිලිහී ගිය තැන්ද දක්නා ලැබේ. පාලි ග්‍රන්ථ කර්තෘ වරුන් බොහෝ දෙනෙකු අනුගමනය කළ ක්‍රමයක් නම් සිංහල සංඥනාම පාලි කිරීමයි. එනිසා තත් ග්‍රාම නාමාදිය විකෘත වී ඇත. මෙහිද එය දක්නා ලැබේ.

කිස්තු පූර්ව දෙවන - පළමුවන සියවස්හි ලංකාවේ පැවති සමාජය ගැන දැන ගැනීමට මේ කථා උපකාරී වේ. තත් කාලීන සමාජය පිතෘ මූලික සමාජයක් විය. සිංහල සමාජයේ අගනුවර වූයේ අනුරාධපුර යයි. මාගම දෙවැනි අගනුවර වශයෙන් සැලකේ. තත්කාලීන රාජ්‍ය පාලකයෝ රුහුණ, කැළණි, අනුරාධපුර වශයෙන් හෙද වූහ. එයින් වැඩි සමාජ තත්වයක් දක්නට ලැබෙන්නේ අනුරාධපුරයෙහි හා රුහුණෙහි ය. රුහුණෙහි ධර්මකාමී සමාජයක් දක්නට ලැබෙන අතර අනුරාධපුර සමාජය විදේශීය බලයෙන් පීඩිතව පැවතියකි. එහෙත් සාමකාමී සමාජයක් පැවති බව පෙනේ. රුහුණු බෞද්ධයා දන් දීම ඉතා අගේ කොට සැලකූහ. පුත්‍රාක්‍රියා වත් හි තිරන වූ සමාජයක් එහි දක්ක හැකිය.

අපේ වංශ කථා සාහිත්‍යයේ සඳහන්වන දශමහා යොධයන්ගේ ජීවන ප්‍රවෘත්ති මෙහි දක්වේ. ඒවා මති මතාන්තර නොව සත්‍ය ප්‍රවෘත්ති බව දන් එම පෙදෙස් වලින් ලැබෙන, ලැබී ඇති සෙල්ලිපි වලින් හෙළිවේ.

රසවාහිනී i යොධ වග්ගයේ කපුටාගේ කථාවෙන් කපුටු භාෂාව උගත් ගිහි පැවිදි දෙපක්‍ෂයම සිටි බව පෙනේ. තත් කාලීන සංඝ

සමාජය ඉතා සිල්වත් බොහෝ හික්කුන් වහන්සේගෙන් පිරී පැවැති බව පෙනේ. මෙහිදී ලංකා ඉතිහාසයේ රාජවංශ පරම්පරාවේ නම් දෙවන පැනිස් රජුගේ සිට දුටුගැමුණු රජතුමා දක්වා සංකෛපයෙන් දක්වා ඇත. දුටුගැමුණු වර්තය සම්පූර්ණයෙන් දක්වයි. එද රජයට සංඝයා වහන්සේගේ බලය කොතරම් දුරට බලපෑවේද යන්න මෙහි සඳහන් වේ. හික්කුන් වහන්සේ යුද පෙරමුණට පවා වැඩියහ. රාජ්‍ය නායකයන් තේරීමේ නිරතවූහ. සංඝ බලය අසීමිත සේ නැගී සිටි බව පෙනේ.

දශ මහා යොධයන්ගේ වර්ත හා බල වික්‍රම දක්වන අතර එද සිංහල රට ද්විධ උපද්‍රවයෙන් බේරා ගැනීමට ගත් උත්සාහයත්, එහිදී යුද්ධ ක්‍රම ආරක්‍ෂා සංවිධාන ආරක්‍ෂක බලකොටු ආදිය පිළිබඳ විස්තරත් දක්වේ.

යුද්ධයට පෙර රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය ඇති කිරීමට කෘෂි කර්මය දියුණු කිරීමෙන් එය පැහැදිලි වේ. මෙයින් එද ලංකාව කෘෂිකාර්මික අතින් දියුණුවක් ලබා තිබූ බව පැහැදිලි වේ.

මෙලොව හා පරලොව පිළිබඳ හැඟීමත්, පවි පින්වල විපාකයන් මැනවින් දත් සමාජයක් එද වූ බව පැහැදිලිවන අතර, රා බීම, ස්ත්‍රීන්ගේ කාමාංශක්ත භාවාදිය ගැන ද සඳහන් වේ. මෙසේ සමාජයේ විවිධ අවස්ථා මෙහි දක්ක හැකිය.

රසවාහිතිය නොනවත්වා කියවිය හැකි රසවත් නිබන්ධයක් වන අතර එද සමාජ තත්වය දැන ගැනීමට මහඟු උපකාරයක් ද වේ.

මෙයට, ශාස්ත්‍රෝත්තතිකාමී,

රත්නීත් වතරත්ත

1987. 5. 13

වනමල්

ඉරට්ටකුලම,

මාදම්පෙ. (වයඹ)

පටුන

80

සංඥාපනය

iii

ප්‍රස්තාවනාව

iv - vii

5. මිගපොතක වග්ග

පෙළ - සන්තය

1. මිගපොතක වස්තුව	—	1	=	51
2. ධම්මසූත උපාසිකා වස්තුව	—	2	=	54
3. කුඩ්ඛරජ්ජවාසී ථෙර වස්තුව	—	4	=	57
4. ආරක්‍ෂක මහාභය ථෙර වස්තුව	—	5	=	60
5. සිරිනාග වස්තුව	—	7	=	65
6. සද්ධාතිස්ස අමච්ච වස්තුව	—	9	=	68
7. සමණාගම වස්තුව	—	11	=	72
8. අභය ථෙර වස්තුව	—	13	=	77
9. නාගාය වස්තුව	—	16	=	82
10. වජ්‍රාල පබ්බත වස්තුව	—	19	=	89

6. උත්තරොලිය වග්ග

1. උත්තරොලිය වස්තුව	—	21	=	94
2. තම්බ සුමන ථෙර වස්තුව	—	24	=	98
3. පුච්ච පබ්බතවාසී තිස්ස ථෙර වස්තුව	—	26	=	103
4. චූල තිස්සථෙර වස්තුව	—	29	=	109
5. තිස්සාය වස්තුව	—	31	=	114
6. අරියගාල තිස්ස වස්තුව	—	34	=	119
7. ගාමදරිකාය වස්තුව	—	40	=	132
8. ධම්මාය වස්තුව	—	42	=	135
9. කිංචි සඨස්සාය වස්තුව	—	41	=	140
10. සද්ධාසුමනාය වස්තුව	—	48	=	148

සිංහල අනුවාදය

153 සිට 205

රසවාහිතී

දුතියො භාගො

මිගපොතක වගෙහා පඤ්චමො

තමො තස්ස භගවතො අරහතො සමො සම්බුද්ධස්ස
ලඬිකාදීපුප්පත්ති වක්ඛාති.

5-1. මිගපොතකස්ස වත්ථුමිහි

අයමානුපුබ්බි කථා

1. සීහලදීපෙ කිර උද්දලොලක විහාරං. නාම රමණීයං එකං විහාරං. අහොසි. තද් විහාරොපවතෙ බහු මිගසුකරා වසනති අපේකසමි. ගාමෙ නෙසාදපුනෙතා තසමි. බහු මිගසුකරෙ දිස්වා, එක දිවසං එකසමි. පසෙස කොට්ඨකං කත්වා වනපරියනෙත පණණං බන්ධිතවා ධනුකලාපං පග්ගස්සා මිගාගමනං. ඔලොකෙනෙතා කොට්ඨකෙ අට්ඨාසි. අපේකො මිගො තත්ථ ගොවරං ගණ්හිතවා පාතීයං පාතුං තිත්ථං ගව්ණෙනා තසමි. අස්සමපදෙ ධම්මසවණත්ථාය සුට්ඨසද්දං සුත්වා පසාරිතගීවො උත්තුංගකණෙණා අතිකඛිත්තදකඛිණපාදෙ ධම්මකපිකස්ස සරෙ නිමිත්තං ගණ්හිතවා අට්ඨාසි.

2. තසමි බණෙ නෙසාදෙ තං එකපපහාරෙතෙව විජ්ඣිතවා ජීවිතකඛයං පාපෙසි. අථ සො කාලං කත්වා තත්ථෙව විහාරවාසී මහාභයඤ්ඤාප්ප කණ්ට්ඨිකාය කුච්ඡයං පටිසන්ධිං ගණ්හිතවා දසමාසඤ්ඤාසවයෙන මාතුකුච්ඡිතො නිකඛමිත්තවා කමෙන අභිවඤ්ඤානෙතා සත්තවස්සිකො අහොසි. තතො තං මාතාපිතරො අභයඤ්ඤාප්ප සනතිකං නෙසුං. සො න විරෙන කාලෙන පබ්බාපෙසි. සො පන කුමාරො පුබ්බෙ මිගහුතෙතත්තතා ධම්මසවනානුභාවෙන බුරග්ගෙයෙව අරහත්තං පාපුණ්. තස්ස පන මාතුලඤ්ඤො පටිලඬ පඤ්චාහිකෙඤ්ඤ අප්පත්ත අරහත්තමග්ගඵලො හොති. අපේකස්මි. දිවසෙ සාමණෙරො පදෙසෙව උපජ්ඣායස්ස සනතිකං අගමාසි. අථස්ස උපජ්ඣායො හත්ථං වඩ්ඪෙත්තවා පාණිනා වන්දමණ්ඩලං පරිමද්දනෙතා අට්ඨාසි. සාමණෙරො තං දිස්වා හනෙත එතං රක්ඛතුං චට්ටනීති ආහ. ථෙරො පන තං අග්ගඵලෙ අරහත්තෙ පතිට්ඨිතභාවං අජානනෙතා තස්ස චචනං න සම්මා මනසාකාසි. අථ සාමණෙරො ඉද්ධියා වන්දසහස්සං ආහරිතවා ථෙරස්සං දස්සෙත්වා, හනෙත වන්දසනං වා සහස්සං වා සතසහස්සං වා ආහරණං න භාරියං. යො පන එකමෙව තණ්හං පජහති යො එව උත්තමො තං යෙව භාරියනති වත්වා එවමාහ

3. යො ගන්තවා පුරියො දිස්වා තීරධොව මහමුඛධිං,
සමුද්දේයං මයා දිධො භාසතෙව අපඤ්ඤවා.

4. එවමෙව්ධ යො හිකු කිලෙසෙ කෙව් අනනති,
විකම්භෙතවාන හිකුකුණ බලං ලද්ධාන අද්ධවං.
5. අප්පනානා කිලෙසානං ලද්ධතොසමීති මකුකුණී,
තණ්හාදසවාපො හොති අමුත්තොයෙව වනනති.
6. අලකම් අසිවං හිමං අනපායිං අනපදං,
යො තණ්හා පජ්ඣෙ හිකු සො මුත්තො මාරබ්බතාති.
7. තං සුඛවා පෙරො විපස්සිඛවා තදහෙව අරහනං පාපුණිං. අප උනියා
දිවසෙ පෙරකණ්ට්ඨිකා සමණෙරෙන සද්ධිං පෙරං තිමනෙසී. පෙරො
හගිති. එවමාහ. උපාසිකෙ තයජ්ඣ බහු හිකු දිසවා චිත්තං පසාදෙනබ්බං,
පටිච්ඡො පන තෙ උභින්නං යෙව හොතුති තං පෙසෙඛවා පුබ්බණ්ඩසමයං
තිවාසෙඛවා පනත විවරමාදය තිංස සහස්සමනෙහි හිකුහි සද්ධිං
අගමාසී. සා තං දිසවා අභින්නං මාතුලහාගිනෙය්‍යානං ආසනාති
පකුකුපෙසී. තාති තෙසං ආනුභාවෙන තිංසසහස්සමනනාති අහෙසුං
තෙසං යෙව ආනුභාවෙන තස්ස ගෙහමිච්චිඨි හිකුපනතපනාසනෙයෙව
තිසීදිංසු. තෙසං දවින්නං යෙව පටියාදිතං සුපබ්බාසකාදි සබ්බං
තිංසසහස්සමනනා තං හිකුහිතං යාවද්ධං පහොනකං අහොසී.
භුත්තාවසානෙ බො උපාසිකා භුත්තානුමොදනස්ස සාමණෙරස්ස පනතං
ගණ්හි. යොසි තෙසං මජ්ඣෙ මධ්ගලං වච්චෙත්තො මධුරභාරති. තිව්හ
රෙත්තො ධම්මං දෙසෙසී. දෙසනාවසානෙ මාතාපිතුන්තං ආදිං කත්වා
පකුකු කුලසතාති යොතාපනතිලෙ පතිට්ඨතිංසු. බහුතො ජනස්ස සා
දෙසනා සාරථිකා අහොසී.
8. දෙසෙනෙවං විජිතජමිගා සද්දමනෙ තිමිත්තං
ලද්ධා ධම්මං මනුජවිහවං වාපවග්ගං ලහනති,
සද්ධං බුද්ධං විහිතමතිමා සාධු සුඛවාන ධම්මං
කිං නො සගෙහ රමති මුනිනා වණ්ණනියෙ විමානෙති.

මහපොතකස්ස වත්ථුං පඨමං.

5-2 ධම්මසුත උපාසිකාය වත්ථුමිති

අයමානුපුබ්බි කථා

1. ලංකාදිපෙ රොහණ ජනපදෙ මහාගාමං නාම රමණියං හිකු
හිකුකුණිසතසම්පනිණ්ණා නෙකසතවිහාරං හිරුකුසුචණ්ණාදි නෙක
විහවසමාකිණ්ණ ඉස්සරජනසමුහ සමාකුලං නට්ඨගිතවාදිතෙහි තිට්ඨ
ජනමනොනතුන් තිරුතරදනකිලාපසුතනෙකජනාකුලං වස්සුත්තය
පුජාපරෙහි සද්ධාකුලෙහි අනුසකුචරිතං තස්ස තස්සානුවරිත ධම්ම
යොණික ජනානුගිතසාධුකාරං එකංගාමං අහොසී. තස්ස රාජමහා
විහාරමජ්ඣ ධවලපාකාරපරිකිත්ත මුත්තාසකුචරිත සෙන පුලිතතල

සමලඛකමාලකමණ්ඩම භූමධගණමත්තානිතින උපාසිකා කිරිටමිව සොහගගප්පත්තං මණ්ඩවෙනියං නාම මහාවෙනියං අහොසි තත්ථ මහාවාරකොට්ඨකසමීපෙ සජ්ජිත මහාධම්මමණ්ඩපෙ නිව්වං ධම්මදෙසනා පවත්තති

2. ධම්මසවණත්ථං ඵකා උපාසිකා අත්තනො පුත්තං අඛලලියා ගහෙතවා ආගමම පරිසපරියනෙත නිසින්නා අනඤ්ඤ විහිතා සකකච්චං ධම්මසුණාති. අථස්සා පුත්තො කිළමානො පාකාරසමීපං ගත්තා වාලුකං කිළති. අපේකො සප්පො පාකාරවජ්ඣදෙන නිකම්ම තං ඩසිත්වා නිලිසි. අථ සා පුත්තං වසන්තං සප්පං දිස්වා සවෙ කස්සාපි ආවිකම්භස්සාමි ධම්මස්ස මෙ අත්තරායො හවිස්සති, පුත්තා පත්තදුලහො, දුලු හො හි බුද්ධප්පාදෙ තපේව සද්ධම්ම සවණමිති තතො මනුස්සානප විලාහොපි දුලුහො දුලුහත්තං ලඛාය මයා දුලු හං ධම්මං යොතුං වරතරන්ති කස්සාපි අනාරොවෙතවා ධම්මමෙව අස්සොසි. පුත්තොපිස්සා විසවෙගෙන සඤ්ඤං විස්සාණේසී. තතො දෙසනං යථානුසන්ධිගෙන උපාසිකා උට්ඨාය දරකස්සා සමීපං ගත්තවා විසවෙගෙන ඵඛකායං පුත්තං දිස්වා කම්ඤ්ඤති මනෙතාසධෙහි සච්චකිරියොසධමෙවස්ස වරතරන්ති පුත්තස්ස ධීසං ගහෙතවා සච්චකිරියං කුරුමානා ඵවමාන.

3. යෙන සචේතනං බුද්ධ සරණෙ සුප්පතිට්ඨිතා,
තෙන සචේතන මෙ පුත්තො සුඛිතො හොතු නිබ්බිසො.
4. යෙන සචේතනං ධම්ම සරණෙ සුප්පතිට්ඨිතා,
තෙන සචේතන මෙ පුත්තො සුඛිතො හොතු නිබ්බිසො.
5. යෙන සචේතනං සධ්ද්ධි සරණෙ සුප්පතිට්ඨිතා,
තෙන සචේතන මෙ පුත්තො සුඛිතො හොතු නිබ්බිසො.
6. යෙන සචේතනං ධම්ම සුණමානා බණ්ණිසි ව,
අනඤ්ඤවිහිතා ආසිං තෙන හඤ්ඤතු කිබ්බිසං.
7. අකම්මං වා පදං වාපි කථාමග්ගං අභාපයං,
අස්සොසිං පචරං ධම්ම තෙන හඤ්ඤතු කිබ්බිසං.
8. බුද්ධො නියායාණිකො ධම්මො සන්දිට්ඨිකම්මකාලිකො,
තෙන සචේතන මෙ පුත්තො සුඛිතො හොතු නිබ්බිසො.
9. සධෙසා සුප්පට්ඨපනෙතා වා චතුමග්ගඵලෙ ධීතො,
තෙන සචේතන මෙ පුත්තො සුඛිතො හොතු නිබ්බිසො.
10. පඤ්චවස්සසහස්සානි සවෙ නිට්ඨති සාසනං,
තෙන සචේතන මෙ පුත්තො සුඛිතො හොතු නිබ්බිසොති.

11. අප්‍රසාන පුත්තො සච්චකිරියාවසානෙ සුඛි-නිද්දකෙඛා සුත්තප්පා බුද්ධො විය උට්ඨාය මාතු සන්නිකෙ අට්ඨාසි. සා සච්චකිරියාය පුත්තං අරොගං කත්වා ගෙහං ගත්ත්වා තෙනෙව සොමනස්සෙන බහුනි පුඤ්ඤ කම්මානි කත්වා තතො වුතා සග්ගෙ යෙව තිබ්බත්තාති.

12. සුත්වා ධම්මං පමුදිත මනා මාතුගාමො'පි එවං,
උප්පජ්ජත්වා රමති තිදිවෙ කිබ්බිසං වාපහාති,
සද්ධා බුද්ධිප්පමුඛජනනා සාධු ධම්මෙ වරත්තා
තිබ්බානං වා දිව්ජ මනුජං සම්පදං වානුභොගනි.
ධම්මසුත උපාසිකාය වත්ථුං දුතියං.

5-3 කුඩිධරජ්ජවාසිඤ්ඤා වත්ථුමිති

අයමානුපුබ්බි කථා.

1. සීහලදීපෙ මහාගාමෙ අනෙකභික්ඛුසුතාවාසො මහාවාසීවිහාරො නාමඅහොසි. තස්මිං කාලෙ තස් අනුසංචිච්ජරං අරියවංස ධම්ම දෙසනා පවත්නති. දුරතො'පි බහු ජනා ඔසරනති. මහාජනසමාගමො හොති. තද් කුඩිධරජ්ජවාසී එකො මහාපෙරො අහමපි අරියවංස ධම්ම සොස්සාමිති තස් ගත්ත්වා ඔකාසං අලභිත්වා මහා පරිස පරියන්තෙ මාලකතො බහි එකස්මිං තිණ්ත්ථමෙන ධානොකාසං ලභි. සො තත්ථ ධ්වංසා සබ්බං රත්ති. තං ධම්මං සුණාමානො සොමනස්සප්පත්තො රොමංචිතගත්තො අහොසි. තස්මිං පන තිණ්ත්ථමෙන එකො ගොතසසප්පො පටිවසති. අප් සො තතො තිකඛම්ත්වා පෙරස්ස පාදන්තරං පවිසන්තො වත්තාරො දුඨෙ තිමුජ්ජත්වා තිසිදනමංසං ඩසි. තමත්ථං ඤත්වා පෙරො සවෙ හං ඉතො අපසරාමි ධම්මසචණ්දාය අන්තරායො හොතීති හත්ථං ඔතාරත්වා සප්පස්ස සීසං දුග්ගං ගහෙත්වා උපාහණ්ත්ථවිකාය පකඛිපිත්වා මුඛං බන්ධිත්වා එකස්මිං පසෙස ධ්වංසත්වා ධම්මං අසෙසාසි. ධම්මසචණ්දානුභාවෙන තස්ස සරිරෙ වියං න පත්ථරි. තතො අරුණෙ උගගතෙ මනුස්සානං ගතකාලෙ පෙරො සප්පො මයා ගහිතොති සප්පං දසෙසාසි. කතරවෙලාය තෙ සප්පො ගහිතොති හික්ඛුහි පුට්ඨො තිදනකථාය ආරම්භකාලෙයෙවාති ආහ. හික්ඛු අච්ඡරියමහන්තෙ අබ්බුතං තයාකතං ඊදිසෙන සොරාසිවිසෙන සප්පෙන දුට්ඨොනාපි විසචෙගෙන අනඤ්ඤවිහිතෙන හුත්වා ධම්මංසුණමානෙනාති ආහංසු. තතො සො ආවුසො, වියං මෙ සාවසෙසං, තං සච්චකිරියානුභාවෙන හනිස්සාමිති සච්චකිරියං කරොත්තො එවමාහ.

2. ධම්මං මයා ලොකහිතසස තස්ස සුභාසිතං සුසස්සුතමජ්ජයසමා,
සච්චෙන මෙ තෙන වියං විනාසං පයාතු ආපො විය පොකරිසමා.

3. පදකබර-තසසනනාසයනෙතො අත්ථඤ්චධම්මං මනසීකරොනෙතො, යසමා සුතං තෙන වීසං විනාසං පයාතු තොයං විය පොකබරයමා.
4. ගුණානුභාවා පණ්ඩානතො වා ජීනසස තෙනෙව සුදසසිනෙන, ධම්මානුභාවෙන් පි සධ්‍යතෙජා වීසං විනාසං සමුපෙතු ඛිප්පනති.
5. අප්පස සච්චකිරියාවසානෙ පදුමිනි පත්තනො උදක ඛිත්ථුනි විය වීසං විනිවට්ඨෙත්වා පඨවිං පාවිසි. අප් සො නිබ්බිසො සොමනසස ජාතො හිකඛුනං ධම්මානුභාවං ථොමෙන්නො ආහ.
6. ධම්මො පතෙ' සො සුගතප්පසත්ථො තරොව සංසාරමහණ්ණවසස, බුහමාසුරාදීහි තමසසතියො රසො රසානං පරමො තිලොකෙ.
7. මහාගදෙ මච්චුජරාපභාණො සබ්බිති නාසාය විසෙසමනෙතො, සබ්බත්ථදුනෙනව කප්පරුකෙඛා විත්තාමණිහද්දසටොව ධම්මො.
8. ධම්මං විනා නන්ධී පිතා ව මාතා තමෙව තාණං සරණං පතිට්ඨා, තසමාහි හො කිව්වමඤ්ඤප්පභාය සුණාථ ධාරෙථ වරාථ ධම්මෙ'ති
9. එවං සො සද්ධම්ම ථොමනෙන හිකඛුනං ඔවදිත්වා සකට්ඨානමෙව ගන්ත්වා චිරං වසිත්වා ආපුපරියොසානෙ සග්ගෙ තිබ්බත්තතිති.
10. එවං හො සො පමුදිතමනො හිකඛු සුඛාන ධම්මං පාපෙසාසං විසමතිභුසං තසස ධම්මානුභාවා, සුඛා ධම්මං හජථ හවතා කිව්වමඤ්ඤප්පභාය තං වො සග්ගෙ දදති විහවං මොකම්මග්ගඤ්ච කාමං.

කුඩ්ධරජවාසීථේරය වත්ථු තතියං.

5-4 ආරක්‍ෂක මහාභයන්ථේරය වත්ථුමිති

අයමානුපුබ්බි කථා.

1. සීහලදීපෙ කිර මහාතළාක විහාරං නාම අහොසි. තත්ථෙකො අභයන්ථේරොනාම පරියතතිධරො තිපිටකො ගාමත්තසෙනාසනං පභාය තසසාසනෙතෙව එකසමී. වනසණ්ඨෙ කතපණ්ණසාලාය පටිවසති. සො අපරහාගෙ ආරක්‍ෂක මහාභයන්ථේරොති පාකටො අහොසි, අථෙකසමී. සමයෙ ඵකො උපාසකො තං උපසඬකම්භවා වන්දිත්වා ධම්මං සුඛා පසන්නමානසො තං යාවිත්වා වාදසසංවච්ඡරාති පට්ඨයෙති වතුහි පටිජග්ගි. සො ථේරයස විවරත්ථාය කාලෙන කාලං සාටකං දෙති, දිනනදිනනාති සාටකාති තසෙසව අත්තරගෙහෙ හරන්තිකො නාමෙකො වොරො රත්තියං ගන්ත්වා හරති. ථේරො දුබ්බලච්චරො යෙව හොති. අථෙකසමී. දිවසෙ උපාසකො විහාරං ගන්ත්වා ථේරයස දුබ්බලාති විවරාති දිසවා විවරත්ථාය සාටකාති දත්වා එවං විනෙසයි. මයා

පනිමසස බහුනි විවරසාටකානි දින්නානි නාපි විවරං කන්වා පාරුපනි නසන්නිධිධානං වා අඤ්ඤාසස දනං වා පඤ්ඤාසනි. කාරණෙනිමයස භවිතබ්බන්ති ආසන්නධානෙ මග්ගා ඔක්කමම නිලිනො අධ්‍යාසි. ගව්ජන්නාගච්ඡන්තෙ උපපරිකබ්බානො තතො වෙරෝ පේරසස සාටකානි උපනීතභාවං ඤන්වා තං ගණ්හිසසාමීති රත්තිභාගෙ විහාරං ගන්ත්වා සාටකානි ගහෙත්වා පුන තෙ නෙව මගෙගන ආගච්ඡති. තතො උපාසකො සභණ්ඩං වොරං දිසවා වෙගෙන ගන්ත්වා තසස වුළං ගහෙත්වා එත්තකං කාලං අයාසස මයා දින්නානි සාටකානි ගණ්හනෙතො ත්වමරෙති පුච්ඡි. තෙන හි ආම සාමීති සමප්ච්චජිනේ උපාසකො තසස භත්තො විවරවත්ථං ගහෙත්වා භත්ථපාදෙහි තං පොඨෙත්වා දුබ්බලං කන්වා ආමකසුසානං තෙත්වා මතමනුස්සං ආධොමුඛංකන්වා තස්ස පිට්ඨියං උත්තානං සයාපෙත්වා, භත්ථපාදපිට්ඨිනො බන්ධනං අමොවනං කන්වා විසුං විසුං කන්වා දළ්භං බන්ධිත්වා සයාපෙත්වා, සයං නහාත්වා පුරිමතරං ගාමමාගමම ගාමමජ්ඣෙධ ධන්වා හො ගාමවාසිනො මම වචනං සුණාථ අජ්ජ රත්ති භාගෙ එකො අමනුස්සො ආගච්ඡති. සො තුමහාකං මහා විනාසං කරිස්සති බෙමධානං පටිසිත්වා ද්වාරානි පිධාය නිසීදථ, අහං අසුකො අසුකස්ස ඤ්ඤාකො සුභදෙති ආදීනි වන්වා සලලපන්නෙ පි තෙන සද්ධිං කථා න කාතබ්බානි උග්ගොසෙසි.

2. ගාමවාසිනො තං සුත්වා හීන තසිතා වාරානි පිධාය තත්ථ තත්ථ නිලිසිංසු. රත්තියං වොරො මතමනුස්සං මුඤ්ඤාකුමසකෙකානෙතො තෙනෙව සද්ධිං එකාබ්බො අත්තනො ගෙහවාරං ආගන්ත්වා හරියං ආමනෙතසි, අහං 'හරන්තිකො නාමා' ති සා හීතා තසිතා යකෙබානි සඤ්ඤාය නිලිසි, වොරො තං අනෙකපපකාරෙන සද්දහාපෙන්නොපි වාරං විවරාපෙතුං අසකෙකානෙතො තපේව මාතාජි තු නතමජි ඤාතිසාලොහිතසභායකානමිපි ගෙහං ගන්ත්වා තපේව වාරං නාලත්ථ ගතගතධානෙ මනුස්සා අමනුස්සො ආගතොති සඤ්ඤාය භයඥානතා වාරානි න විවරිංසු. වොරො සකලගාමං ආහිණ්ඩිත්වා අඤ්ඤාත් පටිසරණං අලභන්නො පේරමෙව පටිසරණං කරොමීති විහාරං ගන්ත්වා සාමී දසස්ස වො පටිසරණං හොහි ඉමං මතමනුස්සං මොවෙත්වා මං සුඛිකරොහීති යාචි. පේරො තං දිසවා කමපමානහදයො සීඝං මතමනුස්සං මොවෙත්වා දුරෙ පකඛිපිත්වා තං උණ්හාදකෙන් නහාපෙත්වා නාලිකාය තෙලං ගහෙත්වා තසස සකලසරීරෙ අබ්බඤ්ජිත්වා තෙන පොඨිතධානං සමබාහනෙතො නිසීදි. පහාතාය රත්තියා උපාසකො වොරො කත්ථ ගතොති පුච්ඡන්නො පරියෙසන්නො පේරස්ස සන්නිකං ගන්ත්වා තසස පිට්ඨිං තෙලෙන සමිභාහනනං දිසවා පේරෙන සද්ධිං සලලපන්නො ආහ.

3. එසො මඤ්ඤා සභායොති උපකාරං කරොති යො.

න තං සො සරතෙ වොරො තත්ථි වෙරෙ සභායතා.

4. බාදනො' පි පිවනො' පි සයනො'පි ව එකතො,
න ජනා තත්තනො ධම්මං නඤ්ඤි වොරෙ සභායනා.

5. මුඛෙනෙකං ලපෙ වොරො කායෙනෙකං කරොති සො,
ලදොකාසො හරනොව නඤ්ඤි වොරෙ සභායනා.

6. මානා පිතා ව බන්ධු ව දිසවා වොරං සභායකා,
දුරතො පරිවර්ජනති කඛිඛනති සධගමෙ සද්ධි ති.

එවිඤ්ච පන වත්තා මා හනෙත එවරුපං පරසස හරණක මිත්ත දුගිං
උපකාරං කරොප පලාපෙපා' ති ආහ. අපසස ඔවජ්ජමානො ථෙරො
එවමාහ.

7. යො සා යසස ධසෙ පාදං තස්ස පාදං න සො ධසෙ,
එව මෙව හි දුට්ඨස්ස අදෙසොව පසංසිතො.

8. අකතඤ්ඤස්ස පොසස්ස මෙත්තිං යො න කරස්සති,
කස්ස මෙත්තිං හි සො කසිරා තමාහු වරියං බුධා' ති.

9. එවිඤ්ච පන වත්තා මා හො එතස්මිං. විත්තං පදුසෙහි. අත්තනා
කතකමස්ස විපාකො තෙන ලදොති වත්තා උපාසකා පෙසෙසි. තතො
හරනතිකො කතිපාහෙනෙව ලදබලො ථෙරං උපසඬකමිත්තා වන්දිත්තා
හනෙත අහං ඉමිත්තා අත්තහාවෙන අඤ්ඤාචිය ජාතො න සකෙකාමි
පුත්ත සරාවාසෙ වසිතුං අනුකමපං පටිට්ඨ මං පබ්බාපෙථ හනෙති
පබ්බජ්ජං යාමි. තථො ථෙරො තං පබ්බාපෙත්තා උපසම්පාදෙසි. සො
වත්තපටිවත්ත කුසලො භාවනමනුබුද්ධහනෙතාන වීරස්සෙව අරහත්තං
පත්තා හරනතිකත්ථෙරොති පාකටො අහොසීති.

10. පාපො හුත්වා පටමසමයෙ පඤ්චකාමානුගිඨො
යො වෙ පච්ඡා පජනති මදං යොතිසො ලොකයනො,
සොපායමෙහා තිහව විහවං කාම මාසාදයිත්තා
තිබ්බානගං සිවමමතපුරං යාති සත්ථුපසත්ථං.

ආරක්ඛක මහාගයඤ්ඤාසං වත්තං වතුත්.

5 - 5 සිරිනාගසස වත්තුමහි

අයමානුපුබ්බි කථා.

1. සීහලදිපෙ කිර සිරිනාගො නාමෙකො බ්‍රාහ්මණපුත්තො එකදිවසං
පතිසල්ලිතො එවං විනෙතසි ධනං පරියෙසිත්තා තෙන යොධෙ
සධගණිත්තා අනුරාධපුරෙ ඡත්තං උස්සාපෙත්තා රාජා හවිස්සාමිති.
තතො යො ධනං කුතො ලහිස්සාමිති ධනාගමනං ඔලොකෙනො
දක්කිණ මහාවිහාරෙ වෙතියං අඤ්ඤා. ඉමං හිත්තිත්තා ධනං ගහෙත්තා පරියං.

සංගණ්‍යවිෂයාමිති සො බහුමනුස්සෙ ගහෙතවා තත්ථ තත්ථ විලුම්පනෙතො දක්ඛණ්ණමහාවෙනියං ආගමි මුපං හිතුපාති මනුස්සෙ නියොජෙයි. මනුස්සා වෙනියසන්ධිං පරියෙසනතො සන්ධිං තපස්සාම සාමිති ආහංසු. තනො සිරිතාගෙන කො තං ජානාතීති පුට්ඨා සාමි හෙලොලිගාමෙ බහුලො නාම වණ්ඩාලො අසී. සො තං ජානාතීති කපේසු. තනො සො තං පකෙකාසාපෙතවා හණ්ණෙ ඉමසමි. වෙනියෙ සන්ධිං තයා ජාත තභාවං මනුස්සා යෙහුයොන වදන්ති. සන්ධිං ඤාතවා වෙනියං හිතුති ආහ. අථ සො අහං හනෙත සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බමකෙ සස්සමණ්ඩාහමණියා පජාය අගගස්ස සෙට්ඨස්ස හගවතො අරහතො සමාසමුඛස්ස සරණං ආපාණකොටිං මෙ සරණන්ති ගතො උපාසකො. අහං න සකෙකාමී තස්ස දෙවති දෙවස්ස ධාතුං පතිට්ඨාපෙතවා කතවෙනියං හීන්දිතුං ආනන්තරියකමමසදිසං හනෙතති ආහ.

2. අථස්ස ඵවරුපං බුඩ්දණං කණ්ණෙ අයසලාකප්පවෙසනං විය අහොසි. සො තස්ස කුණ්ඩිතවා ඉමං නෙතවා ජීවසුලෙ උත්තාසෙට් ති නියොජෙයි. තෙ තං ජීවසුලෙ උත්තාසෙතවා තස්ස සත්ත පුත්තා අසී තෙපි සන්ධිං ජානන්ති ආහංසු. සොපි තෙ පකෙකාසාපෙතවා සන්ධිං හිතුපාති නියොජෙයි. තෙපි තපේව හගවතො ධාතුං පතිට්ඨාපෙතවා කතවෙනියං හින්දිතුං තසකෙකාමාති න ඉවසීසු. සිරිතාගො තෙසමි කුඩො තපේව ජීවසුලෙ උත්තාසෙයි - තථාහි.

3. වතුනාගරුගෙධෙසු ගන්ධමාසාය සාධුසු
විරජ්ජන්ති සුරජ්ජන්ති කුණ්ණෙ නීලමකඛිකා.

4. දිස්වා සුතවා ව බුඩ්ධං ධම්මං සොතරසායනං
ජනෙත්ති න මනොහාසං තථා සංසාරබාණ්ණකා' ති.

5. තනො තෙසමට්ඨන්තං ජනානං ගුණානුභාවෙන දෙවතා දෙව ලොකතො රපේ ආනෙතවා සබ්බෙසං පස්සන්තානං යෙව රපේ ආරො පෙතවා දෙවසෙනාති සද්ධිං කුසිත්තිකායං උපනෙසු. තත්ථ සමාගතා මහාජනකායා මහන්තං අවජරියං දිස්වා පසන්න චිත්තා මා දෙව වෙනියං හිතුපෙථා' ති සිරිතාගං සඤ්ඤාපෙසු. තනො සො තෙසං වචනං සුතවා වෙනියං පුභාය පාවිතපසං මහාගඬගාය සමිපෙ මධුපිට්ඨිගාමං විලුම්පිතවා තත්ථ මධුපිට්ඨියං නාම වෙනියං හිතුපෙතවා ධනං ගහෙතවා තෙතෙව මහන්තං සෙනං සංගණ්‍යවිෂයාමිති පුද්ධං කරොනෙතා රජ්ජං ගහෙතවා අනුරාධපුරෙ ජන්තං උසසාපෙතවා රජ්ජසිරිං පනෙතාසි. තෙතෙවසස අකුසලෙන නවිරෙතෙව බරතරො අතෙතිවෙණ උදරාබාධො අහොසි. තිකිවජ්ජනාපි තං රොගහාරිනො තිකිවජ්තුං නාසකඛිංසු. අථ සො ධනං සංකඩ්ඪිතවා වෙනියං පතිට්ඨා පෙතවා පාකතිකං කරොනෙතා රොගං චූපසමෙතුං නාසකඛි. තෙතෙවාබාධෙන මහා උකඛපපනෙතා කුච්ඡි ඵාලෙතවා කාලකිරියං කතවා උද්ධපාදෙ අවසිරො ජලිතධගාරමාලා සමාකුලෙ මහා නිරයෙ තිබ්බන්ති - තථාහි.

6. සධාතුකං උපවරං යො හෙදමුපනෙති සො සිරිනාගොව වෙ හොති භාගි දුක්ඛසස කෙවලං.
7. හත්ථපාදදි සමෙහදං ජිනබ්බිමසස යො කරෙ සො' පි තාදිසකො හුත්වා අපායෙසුපපජ්ජති.
8. ඡෙජ්ඣෙජ්ජාදිකං කත්වා යො වෙ බොධිමභිරුහං. පච්චකෙබ්බි විනාසා සො යාති පෙච්චාපි රොරුචං.
9. ගණං යො තීභි වාරෙහි නරොධ අපරජ්ජති සො හවෙ චතුරොපායෙ දුක්ඛභාගී භවිසසති.
10. යො නරොධ විනාසෙති සමුද්ධාගමපොත්තං ජිනභිනෙතා' පි සො හොති තිරයඤ්ච නිගච්ජති.
11. මහානත්තරං පාපං ඉතිවිඤ්ඤාය පණ්ඩිතො දුරතො පරිවජ්ජයා මගං පටිහයං යථා' ති.
12. සුඡේතෙවං කතසුචරිතං සාධු චණ්ඩාලකමපි තෙත්වා කාමං තිදිව මමර සග්ගසම්පත්තිදතා.
13. ගච්ජන්ති'ථො අකතසුක්කතා භූමිපාලාපි කාමං සොරාපායං ජහං හජ්ඣා පුඤ්ඤපුඤ්ඤානි පඤ්ඤා' ති

සිරිනාගසස වත්ථුං පඤ්ඤාමං.

5-6. සධ්ධාතිසසා මව්වසස ව්‍යුමිති අයමානුපුබ්බි කථා

1. ලඬ්ඛකායං කිර සධ්ධාතිසසා මහාරාජෙ රජං කාරෙතෙන වූල රජෙජ්ජිසො නාමෙකො අමච්චො අහොසි, සධ්ධාසම්පනෙනා. තස්ස සධ්ධාබලං නිසසාය සධ්ධාතිසසාමච්චො'ති නාමං අහොසි. තද් සො අනුරාධපුරං ගන්ත්වා රාජානං උපට්ඨන්මානො පටිවසති. අපේක දිවසං සො රාජ්‍යපට්ඨානං කත්වා අත්තනො ගෙහං ආගච්ජන්තෙ තාළවතුක්කමභි සුද්ධසන්තපධානසාලාය වසන්තං පිණ්ඩපාතිකතිසස සේරං පිණ්ඩාය වරන්තං දිස්වා පත්තං ගහෙත්වා අත්තනො ගෙහං ගන්ත්වා හත්තමිලහමානො හත්තපුටෙන සද්ධිං මගපටිපත්තං එකං පුරිසං දිස්වා සම්ම කහාපණං ගහෙත්වා හත්ත පුටං මෙ දෙහීති ආහ. තෙ නාහං දස්සාමි'ති වුත්තෙ අනුපුබ්බං වඩ්ඪෙන්නො අට්ඨ කහාපණං ගහෙත්වා මෙ දෙහි එත්තකමෙව හත්ථෙ'ති ආහ. අථ සො සාධුති අදස්සි. සො තං ගහෙත්වා පත්තෙ ආකිරිත්වා ථෙරස්ස අදස්සි. ථෙරො පිණ්ඩපාතකස්සාගමනං ඤත්වා අත්තනාව අත්තානං ඔවදන්තො ආහ.

2. තෙසො උපාසකො කිස්ස පිතා භාතා ව මාතුලො න ඤාති සුහදෙ හොති දිට්ඨසම්භත්තකො තච.

3. කිඤ්චි තස්ස කතං තස්මි උපකාරං පුරෙ තයා
සිලටන්තො' නි තං ඤත්වා තුය්‍යං දස්සති හොජනං.
4. මහත්තතරං ආනිසංසං තස්ස ත්වං යදි ඉච්ඡසි.
සරාගො ත්වං න භුක්ඛාහි මීයමානො' පි හොජනං.
5. ඔවදිත්වාන සො අත්තං කත්වා දුක්ඛකඛයං තද
හත්තකිච්චමකා ධිරො' බුධසාසනසොහකො' ති.

6. එවං සො අත්තානමෙව ඔවදිත්වා ගෙහං ගත්ත්වා කරජකායං
සමමසන්තො විපස්සීත්වා අරහත්තං පත්වා පිණ්ඩපාතං පරිභුක්ඛී. තද
රඤ්ඤො ජනෙන අධිවත්ථා දෙවතා සාධුකාර අදසි. රඤ්ඤො කිමත්ථාය
සාධුකාරං අදසීති පුට්ඨා සඞ්ඞානිස්සස්ස දන්තං නිස්සාය සාධු
කාරමද්දසිත්ති සබ්බං කපෙසි.

රාජා තංව මාතෘපිතරො ව පකෙකාසාපෙත්වා තෙසං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං
කත්වා වඩ්ඪමානනගරං අදසි. අථාපරස්මිං කාලෙ ලඬිකා දුබ්බුඬිකා
අහොසි. දුස්සසසා මනුසසා පානියමලහතා කිලමන්ති. තද තසස
පුඤ්ඤානුභාවෙන දෙවතා ජාතස්සරතො පානියසංචං ආහරිංසු. තතො
සො අය්‍යානං පානියං අදත්වා පරිභොගො මම න යුක්තො' නි
විනේතත්වා ආගච්ඡන්තු අය්‍යා මමානුකම්පායා' නි කාලං සොසෙසි.
තතො නිංසසහස්සමත්තා හික්ඛු සමාගමිංසු. අථ සො තෙ හික්ඛු
යථාකාමං පානියසංචෙන උපට්ඨාසි. තදපි රඤ්ඤො ජනෙන අධිවත්ථා
දෙවතා සාධුකාරමද්දසි. රාජාපි තං පකෙකාසාපෙත්වා පුච්ඡත්වා
යථාභූතං සුත්වා කොට්ඨවාරෙ අන්තර්ගඛනං තාම අදසි.

7. අපේකදිවසං අත්තර ගඛනං ගච්ඡන්තො කණ්ඩවාරං පත්වා
මයුරමංසා බාදිතු කාමො මනුසෙස පුච්ඡී. තෙනස්මි ආහංසු. අථස්ස
පුඤ්ඤානුභාවෙන දෙවතා මයුරමංසානි උපනෙසුං. තතො සො
අය්‍යානං අදත්වා න පරිභුක්ඛීස්සාමි' නි වින්තේත්වා ආගච්ඡන්තු අය්‍යො
නි උග්ගොසෙසි. තදපි බ්‍රහ්ම හික්ඛු සන්තිපතිංසු. සො තෙසං යාවදන්ථං
මයුර මංසෙන පරිච්ඡි. තදපි දෙවතා තපේව සාධුකාරමද්දසි. තද රාජා
තං පකෙකාසාපෙත්වා බ්‍රහ්මචිතං අදසි. අථාපරහාගෙ රාජා චෙතිය
පබ්බතෙ අමබන්ථලමහාපුපෙ මනොසිලාපඬෙකන විලෙපනං කත්තු
කාමො තෙන නිස්සාමචේවන සද්ධිං අමබන්ථලමාගමම පුපං මනො
සිලාපඬෙකන විලිමිත්ථා පූජං අකාසි. අමච්චො' පි තද
වාදසසහස්සානං හික්ඛුතං මනොසිලාචණ්ණානි තිච්චරානි අදසි.
සබ්බෙව හොනො ඉමානි පාරුජිත්වා චෙතියං වඤ්ඤා' ති. අථ තෙ
සුත්තිවත්ථා සුපාරුතා මනොසිලාපඬෙක නිමග්ගා විය සොහමානා තං
චෙතියං පදකම්ණං කරොත්තො පටිපාටියා මතරන්ති සුවිණ්ණහංසාවිය.
තතො සොමනස්සප්පකෙනා පීතියා පුට්ඨසරිරො තෙනෙව සොමනස්සෙන
තත්ථ ධිතොව සොතාපනො අහොසි. රාජපරිසායපි කෙචි
සෙනාපනො අහෙසුං. තං අච්ඡරියං දිස්වා බ්‍රහ්දන්තං දත්වා සීලං රක්ඛිත්වා

උපොසථකමම කන්ධා දෙවලොකෙ නිබ්බතනිංසු නි.

8. අවෙජ්ජමහො කතසුචරිතං නිජ්ජරා වාහිගන්තවා
මානෙන්තෙ තං අථ ධුතිමුඛා වණණනං වණණයන්ති,
එවං ඤාතවා විබුධමනුජා තඤ්ඤමානාය කිත්තිං
ලොකෙ පුඤ්ඤං කුරුථ සත්තං මා බණ්ණෙ යාතු තුවජං.

සද්ධාතිසසාමස්ස වත්සු ජට්ඨං.

9-7. සමණගාමවත්සුමිති අයමානුපුබ්බි කථා.

1. එකසමී කිර සමයෙ වෙනිය පබ්බතවාසීනො වාදස හික්ඛු
ලඬිකායං තසමී තසමී යානෙ බොධිවෙනියාති වතුමානා අනු පුබ්බෙන
සමණගාමං පාපුණ්ණිංසු. තද නෙ සුරියෙ අත්ථමිත්තේ රත්තියං
අඤ්ඤත්ථගනතුං අසකෙකාන්තා තස්ස පුබ්බපස්සෙ පබ්බතපාදෙ ඡායාවන්තං
මහන්තං මාතුලරුකං දිසවා රුක්ඛමුලමුපගමම සයිංසු. අථබො
තෙසමන්තරෙ එකො හික්ඛු රත්තිභාගෙ උඨයාය කස්සප දසබලෙන
දෙසිතා තතු බ්‍රාහ්මණෙන ච අමහාකං සුතස්සොම බොධිසත්තස්ස කපිතා
පරමත්ථවනතියො සතාරහා ගාථායො පරි වත්තෙතවා දෙවතානං පත්තිං
අද්ධි - කථං?

2. සකිදෙව සුතොසොම සබ්බි හොති සමාගමො
සා තං සධගති පාලෙති නාසබ්බි බහුසධගමො.
3. සබ්බිතරෙ ච සමාසෙථ සබ්බි කුබ්බෙථ සත්ථවං
සතං සද්ධමම මඤ්ඤාය සෙයොහා හොති න පාපියො
4. ජීරන්ති වෙ රාජරථා සුචිත්තා අථො සරිරමිපි ජරං උපෙති
සතං ධමෙමා නජරං උපෙති සත්තො හවෙ සබ්බි පවෙදයන්ති.
5. තහා ච දුරෙ පඨවී ච දුරෙ පාරං සමුද්දසස තදනුදුරෙ
තතො හවෙ දුරතරං වදන්ති සතං ධමමං අසතං ච රාජා නි

6. තසමී රුක්ඛෙ අධිවත්තො දෙවපුත්තො තං සුත්වා පසත්තො
පහාතාය රත්තියා හික්ඛුන, ගමනකාලෙ මනුස්සවණ්ණෙන ආගමම
තෙසං එවමාහ. මාජ්ජ හන්තෙ ගවජථ. රුක්ඛමුලයෙව නිසීදථ. අහං
වො පිණ්ඩපාතං උපනෙස්සාමිති. හික්ඛු තස්සාරාධනං සමපට්ඨන්තවා
නිසීදිංසු. තස්ස කිර දෙවපුත්තස්ස හොජනුපපාදෙන පුඤ්ඤං නත්ථි.
නිචං බද්දතාපණ්ණමෙව නිබ්බතන්ති. යො තං පරිභුඤ්ජන්තො තත්ථ
වසති. හික්ඛුනමපි තද යො දිබ්බොජ්ජණ්ණං බද්දතාපණ්ණමෙව
උපනෙසි. හික්ඛුපි තෙන කතහත්තකිථවා ථොකං විස්සමිත්වා ගවජාම
මයං මාරියාති දෙවපුත්තස්ස අවොචුං. තං සුත්වා දෙවපුත්තො හදන්තො

බමරජස් මම ස්තතිකා ලබපුණි මෙව පරිභුජීසු, මම සභායො පනෙකො දෙවපුනෙතා අත්ථි, යො දිවසනති රමපති ඉධාගමම සපරියො මහතානුභාවෙන දිබ්බොජනං පරිභුඤ්ජිසාති. යෙව බො පනසස ආගමන දිවසො. අය්‍යා හත්තකිට්ඨං කත්වා ගච්ඡන්තු ති තිමනෙතසි. අට්ඨා රත්තියා අවයෙන සභායො දෙවපුනෙතා සපරියො තසස සනතික මගමාසි. තසස කිර පරිභොගත්ථං. තිගාචුත්ථානමගෙග දිබ්බයාගුභාජනාති ගහෙත්වා පටිපාටියා අට්ඨංසු. තතො යො දෙවපුනෙතො ථෙරෙ නිසීදපෙත්වා දිබ්බයාගුති පරිච්ඡිත්වා පච්ඡා සපරියො සයං පරිභොගමකාසි. අට්ඨන්තරං බජ්ජකං ගහෙත්වා තථෙව අට්ඨංසු. තානිපි යො තථෙව පටිපජ්ජ තතො උපකට්ඨාය වෙලාය නානාචිධ බ්‍යඤ්ජනසහිතං දිබ්බභොජනං ගහෙත්වා තථෙව අට්ඨංසු. දෙවපුනෙතො දිබ්බභොජනෙහි ථෙරෙ සමමාපරිච්ඡිත්වා සක්කාර මකාසි. අට්ඨ තෙ ථෙරා දෙවපුත්තසස මහත්තං දිබ්බ සමපත්තිං දිසවා විමහිතමානසා තස්ස තං කත්තමමං පුච්ඡන්තා ආහංසු.

7. දෙවිඤ්චපනෙතොසි මහානුභාවො
වණ්ණො ච තෙ සබ්බදිසා පභාසති,
දිබ්බා ච පරියා පරිවාරයනති
නානායුධා වාමර මොරහත්ථා.
8. සුරඬිගතා රඬිගගතා සමන්තා සචෙති ගීතෙහි සමඬිහි භුතා
තච්චනති ගායනති ලයාචියුත්තං සචණ්ණමතං ගීත මුළාරවණ්ණො.
9. පගග්ගා විණාදිවචංස තත්තිනාතිකකමං තත්තිසරං සරෙන
සමජ්ජමජ්ඣධමහිව කාවි කඤ්ඤා ලයනතියො තං පරිනොසයනති.
10. හෙරි මුතිඬිගා මුරජාව දෙණ්ඬිමා සනා ච නෙකා සුසිරාදයොච
පගග්ගා වාදෙනති පහට්ඨරූපානචචනති කීලනති ජනා අනෙකා.
11. දිබ්බතන පානෙහි සුපුණ්ණසොණ්ණ
මයාදි නා නා විධභාජනාති.
පගග්ගා නිට්ඨනති තිගාචුත්තසමි.
ත්ථිං තෙන මොදෙසි සපාරිසජෙජා.
12. පුච්ඡාම තෙ දෙව මහානුභාව
මනුස්සභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කිං තෙ චතං කිං පන බ්‍රහ්මචරියං.
කිස්ස සුචිත්තස්ස අයං විපාකො ති
13. තතො යො දෙවපුනෙතො තෙසං අත්තනො අතීතභවෙ වෙනිය
පබ්බතෙ සමණො හුත්වා අත්තනො වස්සගෙනාහත හත්තනො උපඬිඨං
සඬිස්සත්ථාය දත්වා ඉමං මයා අධිගතනති පකාසෙනො ආහ.

14. ලංකාතලෙ මිස්සකපබ්බතො' නි පසිද්ධනාමො' සි මහාවිහාරො
බහුති පුපෙති විරොචමානො මුනිඤ්ඤිමාලය පනති යුත්තො.
15. විභුසිතො බොධිමභිරුහෙති විරාජ්නො සෙකතමාලකෙති
සුචුලලසීතොදකසම්පසුණ්ණ සමාකුලානෙක ජලාසයෙති
16. විසාධිකෙ සත්තසතෙ සමන්තා අධිකෙති ජබ්බිසසනෙති සත්ත
පරිවේණපනතිති සුදස්සනියො පීතිං පච්චිඨෙති සද ජනානං.
17. තභිං වසන්තා යතිරාජපුත්තා සුපෙසලානෙක ගුණාධිවාසා.
කතාදරා සබ්බජනෙති සමමා කරොන්ති අත්තත්ථපරත්ථ සිඨිං.
18. අභං භදන්තා දුතියත්ත භාවෙ තභිං තදෙකො සමණො අහොසිං
සද්ධාධුර සීලධුරං වහන්තො පටිපත්තිනා වජ්ජුතයං මහත්තො.
19. තතො පරසමීං සමයෙ මහාජනා උද්දිස්ස හික්ඛු සමුපානයිත්වා
සුචිං පණ්ණං පචුරන්තපානං භොජෙත්ති හික්ඛු සුමනා සහත්ථා
20. අභමිපි ලද්ධා පටිච්චිසකං මෙ සඤ්ඤාසුපඨිඨං අදදිං තතො' පි
ඵලමි දුතසාඨ පඤ්ඤානො බුඩ්ධානුභාවං මනසිකරොත්තො.
21. මමිදං පදනං මමිද වනං තං අනෙත පුඤ්ඤාන මයා කතෙන
තතො වුතො භුමමදෙවෙසු ජාතො භජාමහං දෙවසිරි අනුතං.
22. සඨාය ධානෙ පකතං පදනං අපපමි භොතෙව මහාවිපාකං
යථා සුබෙත්තෙ වජිතපපඨිජං තොසෙති විත්තං බලකසාසකසාසාති.
23. ඵචං සො අනන්තා කතකුසලකමමං පකාසෙසි. හික්ඛු තසා
කථංසුත්වා ගතගතධානෙ දෙවපුත්තෙන කතකමමං පකාසෙන්නා
බහුජනෙ දනාදිසු දසකුසල කමමසු තියොජෙසුත්ති.
24. ඵචං භො භො කුසලතිර්තා බෙත්තමොලොකයිත්වා
දත්වා ඛිජං අණුමපි අහො නප්පභොගං ලහන්ති,
ලද්ධානෙකං කලබල භො හතතිතිත්තා සුඨීලෙ
දත්වා භොගං දවිජ මනුජං අසසාහාගී සිව්ඤ්ඤ

සමණගාමවක්රං සත්තමං.

9-8 අභයාචාරය වක්රමිති

අයමානුප්පබ්බි කථා.

1. ලංකායං පච්චිමපසෙස පුප්ථවාසං නාම රමණීයං විහාරං
අහොසි. තසාසාසනෙන් දෙවගාමෙ දෙවො නාම අමචෙවා තස්ස ඉස්සරං
වත්තොති. අපේකද අමචෙවා තස්ස ආභිණ්ඩිත්වා ගාමං ආගතො
ජාතජක්ඛිත්තො. වෙය්‍යාවච්චකරෙ ආමන්ත්තෙවා භුඤ්ජිස්සාමි' නි ආහ.

අථස්ස යෙ හත්තං වඩ්ඪෙසුං. තස්මිං. ඛණේ එකො ජාත සුතබො ජීසවජාපීළිතො කම්පමානො හත්තං දිස්වා අපිනාම ඉතො කිඤ්චි ලභොග්‍යන්ති සො තස්ස සමීපං උපසංකමී. තස්සෙකොවුල්ලුපට්ඨාකො සුතබො පලාපෙස්සාමී' ති මහත්තං දණ්ඩමාදය උපධාට්ඨි. අමච්චො තස්මිං කාරුඤ්ඤන මා හො තං පහරා' ති තිවාරෙත්වා නානාගගරසෙන මහත්තං හත්තපිණ්ඩං වට්ටෙත්වා අද්දසී. තතො සො සුතබො හත්තං භුඤ්ජිතුං ආරහි. තං දිස්වා අමච්චො අත්තනා දින්නදනෙ චිත්තං පසාදෙසී. සො එත්තකෙනෙව පුඤ්ඤකමෙමන තතො වුතො තස්මිං යෙව ගාමෙ එකස්මිං කුලගෙහෙ නිබ්බන්ති. සො අනුක්කමෙන වුඩ්ඪිමත්ථවාය දුරාහරණෙන ගෙහමා වසිත්වා මහලුක්කකාලෙ පුප්ථවාය විහාරං ගත්ත්වා හික්ඛුතං සන්නිකෙ පබ්බජිත්වා පරියත්තිසද්ධමෙම උගගහෙත්වා මහා භයඤ්චෙරොති පාකට්ටො අහොසී. තථාහි චිත්තෙ පසන්නෙ සති තිරවජානගතස්සාපි දින්නදනං මහා විපාකං හොති.

2. යො සද්ධං පුරතො කත්වා දනං දෙති තරො ඉධ කිපිලුකමුපාදය තිරවජාන ගතස්ස' පි,
විපාකං තස්ස දනස්ස දෙවමානුසික්කං සුඛං
දත්වා නිබ්බාන සම්පත්ති මනෙත දෙති' ති තිවජින්නති.

3. අථාපරස්මිං සමයෙ ලඪ්ඨකායං බ්‍රාහ්මණානියං වොර භයං අහොසී. තද ද්වාදස සංවච්ඡරං මෙසො න සමමා පාවසයි. දුබ්භිකඛ භයඤ්ච වොරභයඤ්ච අහොසී. තතො විහාරාසන්නෙසු මනුසසා ජීවිතුං අසකෙකානනා අඤ්ඤතු ගත්ත්වා ජීවික්කං කප්පෙසසාමා' ති ථෙරමුපසංකමම එවමාහංසු. හනෙත ජාතකභයමුප්පන්නං න සක්කාම එත්ථ වසන්නෙහි ජීවිතුං තුමෙන ආගච්ඡටා' ති යාට්ඨිංසු. අථ තෙසං ථෙරො එවමාහ. හගට්තො ධාතුං පතිට්ඨාපෙත්වා කතවෙතියඤ්ච බොධිඤ්ච ජීවමාන බුද්ධං විය පරිහරන්නො මානෙන්නො පුජෙන්නො නිව්ටං පටිවසාමී. න සක්කා මයා තං පහාය ගනතුං එත්ථෙවාහං වසන්නො ආපාණං කොට්ඨන්තං පටිජගගිස්සාමී' ති, මා මං ගමනාය උපසහාටාති. තං සුත්වා මනුසසා තත්ථ තත්ථ පලායිංසු. තතො ථෙරො අනාහාරොව පට්ඨමදිවසෙ වත්තපටිවත්තනෙව දිවසං චිතිනාමෙසී. තථා දුතිය දිවසෙ තතිය දිවසෙ පන වෙතිය බොධියඪ්ඨනෙසු සමමඤ්ජනාදිනා කත්තබ්බකමමං කත්වා ආගමම විත්තක මාලකෙ අට්ඨාසී. අථස්ස ගුණ තෙජෙන මාලක පරියනෙත ධීතකරඤ්ඤකරුකෙඛ අධි වුත්ථදෙව පුත්තො මිලාතසරීරං ථෙරං ඔලොකෙත්වා අත්තනො හරියං ආමන්තෙත්වා සවායං අභයත්ථෙරො වෙතියඤ්ච බොධිඤ්ච පහාය අඤ්ඤත්ථ න ගච්ඡාමී' ති කත්තපටිඤ්ඤ ඵවරුපෙ ජාතකභයෙ කත්ථවි ආගත්ත්වා ජින්නහත්තො චත්තපටිචත්තං කරොති. නෙතං පතිරුපං, අපේජ්ජසස හික්ඛං දසසාමා' ති පුච්ඡී. අථ සා සාමී ත්වා ථෙරස්සාහාරං දස්සාමී' ති වදසී, තමස්ස පුබ්බෙ පුඤ්ඤකමමං මෙ පකාසෙහි' ති පුච්ඡන්ති ආහ.

4. කිමෙස සංසාර මහාවිදුගෙහ
අකාසි පුඤ්ඤ හවහොගහෙනු,
කෙනස්ස දුනෙ නිරතො මනො තෙ
පුච්ඡාමි තං දෙව වියාකරොති' නි.

අථස්සා විකඛන්තො දෙවපුත්තො ආහ.

5. අයං යතියො දුතියත්තභාවෙ
නාමෙන දෙවො ඉති විසසුතො' සි,
භොතතුං තද හත්තමුපට්ඨිතෙ සො
අද්දකඛි සොණං තසිතං කිලන්තං.

6. තෙනෙව භත්තස්ස මහත්තපිණ්ඩං වටෙවන්' දතස්ස බුහුකඛිතස්ස
තෙනස්ස දුනෙනිධ අත්තභාවෙ ඵලං විපව්විස්සති සාධු හදෙ,
අපපනති දනං තභි චිත්තනියං පරිත්තඛිජෙන වූටොවජානො'ති.

7. ඵවඤ්ච පන වත්වා දෙවපුත්තො අත්තභාවං විජහිත්වා මනුස්ස
වණේණුණු පේරමුපසංකමම වැරැදිත්වා පත්තං ගහෙත්වා දිබ්බාභාරං දත්වා
ඵවමාහ. යාවජීවං හත්තෙ තුමහාකං හිකධාහාරං දස්සාමි තුමෙහ
අපාමන්තා හුත්වා, සමණධමමං කරෙය්‍යාථ කරඤ්ජරුකෙධා පනායං
මම විමානො නිව්චං තත්ථ තයා ගත්තබ්බන්ති ආරාධෙත්වා විමානමෙව
අගමාසි. තනො පට්ඨාය පෙරො රුකඛමුල මුපසංකමති දෙවපුත්තො
නිව්චං දිබ්බාභාරමෙව දදන්තා පටිවසති.

අපේකදිවසං ජාතකෙන පිළිතා මනුස්සා මනුස්සමංසං බාදන්තා
තං විහාරං පත්වා පේරං දිබ්බභාරෙත වඩ්ඪිතසරීරං දිස්වා ඉමං මාරෙත්වා
බාදිස්සාමා' ති මන්තෙත්වා පේරං චෙතියඬිගතං සමමජ්ජිත්වා
නිකඛන්තකාලෙ මහා සද්දං කරොන්තා දණ්ඩ මුග්ගරාදයො පගග්ගා
සමන්තා පරිවාරයිංසු. පේරෙන කිර පුබ්බෙ අමච්ච කාලෙ සුතබං
පහරණත්ථාය මුග්ගරං උකඛිජිත්වා උපගත පුරිසො නිවාරිතො හොති.
තෙනස්ස පුඤ්ඤ කමෙමන විහාරමජෙකධ මහත්තං පබ්බතං උගගන්ත්වා
විවරමදසි. තස්මිං බණේ පෙරො පබ්බන්තරං පාවිසි. වොරො
ආගන්ත්වා ඉතො විතො ව ඔලොකෙත්වා අපස්සන්ත අරහන්තසමණො
අයං හවිස්සන්ති චිත්තෙත්වා පලායිංසු.

8. යො යස්ස දණ්ඩති අදණ්ඩියස්ස.
ස දණ්ඩියො හොති හවෙ හවෙසු,
යො හන්ති කොපං න කරොති දණ්ඩං
සන්තරාමරා තං පරිපාලයන්ති' නි.

9. පෙරො පන දෙවදිත්තං සුධන්තං පරිභුඤ්ජන්තො වාදස සංචච්ඡරාති
පුපුජ්ජනො විහාසි. අථ පච්ඡා විපස්සනං වඩ්ඪිත්වා අරහත්තං පත්වා
තථෙව වාදස සංචච්ඡරාති විනිනාමෙසි. ඵවං දෙව පුත්තො වතුච්ඡති
වස්සාති දිබ්බ භොජනෙන පේරං පටිජග්ගි. පෙරො කිර තස්මිං යෙව
විහාරෙ පරිනිබ්බාසි' නි.

10. දැනටනෙකං කබලමපි සො ජාතකස්සෙකසානො
දිබ්බානාරං ලභි සිවමථො සීතිභූතං යතිඤ්ඤ
තුමෙහපෙවං දදං සත්තං යස්ස කස්සාපි දෙය්‍යං
තං තෙ වටෙට හවති සරණං හොති තිබ්බානමත්තෙ' ති
අභයඤ්ඤාසු අධි මං

5-9. නාගාය වක්‍රමිහි අයමානුප්‍රබ්ධි කථා

1. හගවති ධරමානෙ ලඪකායං නාගදීපෙ වුලොදරො මහොදරොති
වෙමාතුලභාගිණෙය්‍යා මණිපලඪකස්ස කාරණං මහාසඞ්ගාමං
පවවුපට්ඨාපෙසුං. තද්ධිකරි හගවා බොධිතො පඤ්ඤමෙ වස්සෙ ජෙතවනෙ
විහරන්තො පවිච්ඡසසමයෙ ලොකං ඔලොකෙන්තො තෙ දිස්වා අස්ස මයා
තත්ථ ගන්තවා කලහං වුපසමෙතුං වට්ටතිති විනේතව්‍යා ඔලොකෙන්තො
සමිද්ධිසුමනං නාම දෙවරාජං අද්දස. කොපතායං දෙවරාජාති. සො
කිරි අනන්තරෙ අත්තභාවෙ නාග දීපෙ අඤ්ඤතරො මනුස්සො අහොසි.
තද්ධිකරිගොදනෙ වසන්නො එකො පච්චෙකඛුධො පිණ්ඩාය වරිත්වා
තස්මිං. රාජායතනස්ස ධීතව්‍යානෙ නිසීදිත්වා හත්තකිවං කරොති. සො
තං දිස්වා තස්මිං බණෙ විත්තං පසාදෙත්වා පත්තධොවනසාංඛං ආහරිත්වා
අද්දසි. සො තෙන පුඤ්ඤකමෙමන තතො වුතො දෙවලොකෙ නිබ්බන්තිත්වා
අමිහාකං හගවතො කාලෙ ජෙතවනවාර කොට්ඨකපස්සෙ රාජාය
තනරුකකි දෙවතා හුත්වා නිබ්බන්ති. හගවා තං දෙවරාජං ආමං තෙත්තවා
මයා සද්ධිං නාගදීපං එහිති ආහ. අථානෙන අත්තතො හවතභූතං
රාජායතනං මුලා උදාරිත්වා හගවතො මස්සෙ ජත්තං විය ධාරයමානෙන
හගවා නාගදීපමගමාසීති - තෙන වුත්තං මහාවංසෙ.

2. සමුඛො විත්තමාසස්ස කාලපකෙඛි උපොසථෙ
පානොයෙව සමාදය පවරං පත්තවිවරං,
සහ රුකෙඛිනසුමනෙන ජලනොත තභසා ජිනො
අනුකම්පාය නාගානං නාගදීපමුපාගමීති.

3. තතො හගවා දවිත්තං නාගරාජානං සඞ්ගාමමජ්ඣෙඤ්ඤ ආකාසෙ
නිසීනො වුට්ඨිවාතකධකාරෙහි තෙසං හයං සන්තායං උප්පාදෙත්වා
තතො ඝනතරි නිමිත්තපටලපාටනං කත්වා උග්ගතො දසසතකිරිණො විය
ජබ්බණ්ණරංසිහි විරාජමානො ආකාසෙ අත්තානං දස්සෙත්වා තෙ
සමස්සාසෙත්වා සබ්බං තං හයං වුපසමෙසි. අථ නාගා ජබ්බණ්ණ රංසිහි
විරොචමානං හගවන්තං දිස්වා පසන්න මාතසා ගහිතගහිතානි
ආයුධානි ජඞ්ඤිත්වා හගවතො පාදෙ සිරසා වන්දිංසු. අථ හගවා තෙසං
ධම්මං දෙසෙසි - වුත්තං හි තස්මිං.

4. තෙසං ධම්මදෙසෙසි සාමග්ගිකරණං ජිනො
උග්ගො පි තෙ පතීනා තං පලඪකං මුනිනො අද්දං.

5. සඤ්ඤා භූමිගතො තස්ම නිසිදි රතනාසනෙ.
තෙහි දිබ්බතනපාතෙහි නාගරාජෙහි තස්මිනො.
6. තෙ ජලධෝ ඵලධෝ ච භුජගෙ සීතිකොට්ඨො
සරණෙසු ච සීලෙසු පතිට්ඨාපෙසි නායකො.
7. තඤ්චාපි රාජායතනං පලලඬකඤ්ච මහාරහං
අපොසි නාගරාජ්ජනං ලෙකනාථො නමස්සිතුං.
8. පරිභොගෙ වෙතියෙ මය්හං නාගරාජා නමස්සථ
තං හවිස්සති වො නාගා හිතාය ච සුඛාය වාති.
9. එවමාදිතා ධම්මං දෙසෙත්වා තෙ සමගෙහ කඤ්චා සම්ඤ්ඤි
සුමනං රාජායතනෙන සඬං තස්ම ච පතිට්ඨාපෙත්වා ජෙතවනවිහාරමෙව
අගමාසි. අථ නාගා තස්ම වෙතියං කඤ්චා නිවචං වන්දන්තා පුජෙත්තා
වසිංසු. අථ හගවති පරිනිබ්බුතෙ තස්ම මනුස්සා වෙතියං අකංසුං
තදජාපි රාජායතන වෙතියන්ති පාකටං අහොසි. අයං රාජායතන
වෙතියස්සුපපත්ති.

10. එකස්මිං කිර සමයෙ ලංකාදීපෙ සට්ඨිමත්තා හික්ඛු සමන්තකුට
කලාණිකාදයො මහා විහාරෙ වන්දන්තා පුජෙත්තා ආභිෂෙක්ඛති.
තතො තෙ නාගදීපෙ රාජායතන වෙතියං වන්දිතූකාමා හුත්වා
අනුපුබ්බෙන ගන්ත්වා රාජායතන වෙතියං වන්දිත්වා පුජෙත්වා පහාතාස
රත්තියා තෙ සුනිවස්වා සුපාරුතා ගාමං පිණ්ඩාය පටිසිත්වා සකලාගමෙ
වරන්තා කිඤ්චි අලහිත්වා යථා ධොතපත්තෙතෙව නික්ඛමිංසු. තද නස්මිං
ගාමෙ සට්ඨිකභාපණස්ස දස්සි හුත්වා එකස්මිං කුලෙ වසමානා නාගානාමෙකා
මාතුගාමො සට්ඨාදය උදකඤ්චාය ගච්ඡන්ති ගාමවාසෙ තෙ හික්ඛු දිස්වා
තෙසං සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා අය්හා හික්ඛාහාරං ලභිංසු නි පුට්ඨි.
හික්ඛු පුරෙහත්තමෙව තාවායං උපාසිකෙති ආහංසු. සා තෙසං කිඤ්චි
අලද්ධාභාවං ඤත්වා දෙමනස්සා කෙන නුබො උපායෙන අස්ස අය්හානං
දනං දස්සාමිති වින්තෙත්ති පුබ්බෙන සට්ඨිකභාපණං නිස්සාය පරකුලෙ
හතිං කරොමි. ඉද්දති අහං අඤ්ඤාතරස්ස රත්තිං දස්සි හුත්වාපි දනං
දස්සාමෙවාති සන්තිට්ඨානං කඤ්චා හික්ඛු උපසංකමම තෙසං අභිමුඛෙ
සට්ඨං ධ්වස්ත්වා හත්තෙ ඉමං පාදරහං යාවාහං ආගමිස්සාමි තාව
ආගමෙට්ඨාති වත්වා කුරිතකුරිතා තමෙව කුලං උපසංකමම අඤ්ඤං
සට්ඨිකභාපණං මෙ දෙව අය්හාති ආහං. සො තං සුත්වා කිං තං හොති
පරකුලෙ දස්සි හුත්වා පුරාණ ඉණ්ණො මුත්තිං න පස්සයි, අථ තං
සුතඤ්ඤානං වධිස්ත්වා ධනමෙම ගණ්ණාසි. කිමෙතන්ති. අථ සා සාමි
ධනස්වාය මා වින්තෙසි. කුමනාකං සරෙ රත්තිං දස්සි හුත්වා කමමං
කරොන්ති ඉණ්ණො මුඤ්චිස්සාමි සට්ඨිකභා පණං මෙ දෙට්ඨාති. සො
සාධුති පණෙණ ලිඛිත්වා කභාපණෙ අදස්සි අථ සා තං ගහෙත්වා.
සකලාගමෙ ආභිෂෙක්ඛිත්වා එකෙකස්ස කුලස්ස එකෙකං කභාපණං දදන්ති
සට්ඨි කභාපණෙ දත්වා හත්තං සමපාදෙත්වා පත්තෙසු ආකිරිත්වා

පතිගණනාපෙත්වා අත්තනා කතං වායාමං හික්ඛුනං කටේන්තී ආහ.

11. පාදෙ වන්දිය අය්‍යානං පච්ඤාමි සුණංථ මෙ
නස්මි මේතාදිසි අඤ්ඤා කපණ්ණෙනන භුතලෙ.
12. ඉණං දුතුමසකෙකානතී ඉණදසි අහොසහං
අණාළ්හිකා අප්පහොගා විහරාමි අඛන්ධවා.
13. දුතං දදන්ති අජ්ජාපි රත්ති දසිත්තමාගමි.
පරිභුඤ්ජන්තු අය්‍යා මෙ දින්නං දුග්ගත පාහනන්ති.

14. ඉවාදිනා අත්තනා කතං සබ්බං අධිකාරං වත්වා වන්දිත්වා
සටං ගහේවා අගමාසි. හික්ඛු තස්සා කථං සුත්වා අහො අචරියන්තී
විමහිතමානසා හත්තං ගහේවා මහානාමකෙ සරෙ මුවලිඤ්චනං
පච්ඤිත්වා අධිංසු. අථ තෙසු සඤ්ඤාපෙත්වා ආවුසො ති හික්ඛු
ආමන්තේවා ආයසමන්තො එතිස්සා සඤ්ඤාපිස්ස ඛේත්තං සොධෙත්තු,
සරාගිනො මා ඉමං භුඤ්ජන්තු ති වත්වා ආහ.

15. අමේනා මාතා න නො එසා නො වයං හගිතී ච නො
න සසුසු සුණ්ණසා එසා න ඤාති න ච සොහද.

16. සීලවත්තා ගුණවත්තා සුඛිත්තා යතයො ඉමෙ
එතෙසං දින්නමප්පමපි අනත්ත ඵලදං සියා.

17. ඉති මත්ත්වාන සා දීනා දුලිඤ්ඤා පාර කමමිකා
අත්තානං වික්කිණිත්වාන දුතමජ්ජමදසි නො.

18. පරිසොධෙම අත්තානං ආකඤ්ඤානා මහපථං
සරාගා තං න භුඤ්ජාම අප්පහන්ත්වාන ආසවෙ ති.

19. එචං වත්ථාන තෙ මුවලිඤ්චනෙ තත්ථ තත්ථ තිසිත්තා
විපස්සනං වඩ්ඪේත්වා සහපටිමිහිදගි අරහත්තං පාපුණ්ණංසු. අථ තෙ
තසමි වන සණ්ඨෙ දෙවතාහි සාධුකාරං පවත්තයමානා ආගන්ත්වා
හත්තං පරිභුඤ්ජංසු. අථස්සාව හික්ඛුනඤ්ච පවත්ති ඤ්ඤා දෙවතානඤ්ච
සාධු කාරං සුත්වා රඤ්ඤා සෙනවත්තෙ අධිවස්වා දෙවතා සත්තුඨ්වා
සාධු කාරං දදන්ති.

20. සාධු සාධු මහා සද්ධෙ සාධු සාධු තයා කතං
දුතං ඛේත්තගතං ආසි සුලාහං අජ්ජ තෙ අහු.

21. රාජා දෙවතාය සාධුකාර සද්ධං සුත්වා කිං ත්වං රෙ දෙවතෙ
අමාකං දුතස්ස සාධුකාරං අදසි. උදහු පරස්සා ති. අථස්ස දෙවතා
තවාදුතං සන්ධාය න, නාගාය සාධු කාරොති වත්වා ආහ.

22. ජෙජ්ජ හෙජ්ජාදිනා යො තු කත්වාන පරපීළුතං
මහා යාගං පවත්තෙති න තං හොති මහපථං.

23. අනාදරං පුරකබ්‍රව්‍ය අස්සද්ධාය අයොනිසො
අබ්‍රෙතෙ යො දදෙ දනං න තං හොති මහජාලං.
24. දලිඤ්චි මහා සද්ධො සාදරො සුද්ධ මානසො
දෙති අප්‍රමිති යො හොති අනන්තඵලදෙ සද්' ති.

25. ආදිනා දනෙ මහජාලනං විඤ්ඤානං මහාරාජ නාගදීපෙ
නාගානාමෙකා සට්ඨිකභාපණ්ඩු හුන්වා හික්කුන් ඵවික්කෙච්චි දනමදයි.
හික්කු ච තස්සා දනං නිස්සාය අරහත්තං පත්තා. අහං තස්සා තුස්සි
න්වා සාධුකාරං අදස්සිති සබ්බං විජ්ඣාමෙති කප්පෙයි. රාජා තං සුන්වා
සොමනස්සො ඉණ්ද්‍රියකක්කෙච්චි තක්කෙච්චි ආනාපෙත්වා කභාපණ්ණෙ දදන්තො
අදයි. කන්වා සබ්බං තං දීපං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං කන්වා තස්සායෙව දන්වා
මහාසම්පත්තිං අදයි. තතො පට්ඨාය කිරි තං දීපං නාගදීපනති පඤ්ඤායි.
සා තතො පට්ඨාය බ්‍රහ්ම පුඤ්ඤකම්මං කන්වා ජීවිතපරියොසානෙ
දෙවලොකෙ තිබ්බත්ති' ති.

26. ඵචං පඤ්ඤා සුපගතමනො ආතුමං කන්වා දසං
දන්වා දනං පයති තිදිචං හොති පාසංසිකො ච,
තස්මා දනං පුරතරුසමං ඉච්ඡිතස්සදනා
මචෙරාරාමිං හතථ හවිතා දනමිත්තං හජ්ඣො.

නාගාය වික්‍රමං නවමං.

5-10. වික්‍රම පබ්බතස්ස වික්‍රමිහි අයමානුජබ්බි කථා.

1. එකස්මිං සමයෙ සීහලදීපෙ බ්‍රහ්මණානියං නාම හයං වාදස්සං
වච්ඡරං අට්ඨායි. එත්තකං කාලං ලංකාදීපෙ දෙවො න සම්මා පාවස්සි
තස්මා අසම්පජ්ජන්තෙ ජාතකහයං ජාතං. දුබ්බොජනෙන උපද්ද්‍රතානං
මනුස්සානං රොගහයං ච ජාතං ඉති අට්ඨිවම්මාවසෙසා මනුස්සා
දුක්ඛිතා අහෙසුං, ඉත්ථියො සරෙ සරෙ යක්ඛිණියො විය පුරියා
පෙතපියාවා විය අහෙසුං. තෙසු තෙසු කිරි වාරෙසු අවම්භිගල
කොලාහළසද්දෙන ච පරොදන්තානං විලාපසද්දෙන ච එක කොලහළං
අහොයි. තස්ථ තස්ථ මතමතානං කුණ්පගන්ධෙන සන්තිපතිතා නං
අමනුස්සානං වසෙන මහබ්බයං අහොයි. ඵචං අනෙකෙහි හයෙහි
උපද්ද්‍රතා ලංකාදීපවාසීනො පබ්බත නදී සොබ්බාදිසු යත්ත කස්ථචි
ගන්ත්වා ජීවන්ති. තද්වි වික්‍රමපබ්බතස්මිපෙ මනුස්සා නං පබ්බතං සරණං
කන්වා යෙතුයොන පබ්බතපාදෙ වසන්ති. තද් පබ්බත පාදගාම වාසිකො
එකෙ අත්තනො මාතුගාමෙන සද්ධිං ජීවනොපායං පරියෙසනො
පබ්බතං අභිරුහිත්වා ආභිණ්ඩනො පබ්බත මස්සෙ එකං කාර රුක්ඛං
දිස්වා තස්ථච වසිස්සාමි' ති රුක්ඛං උපනිස්සාය ගෙන කන්වා වසති.

තස්මිං පන කාරරුකෙති නිසේසා සාධායො අහෙසුං. සො තාසු සාධාසු එකාය ආගනතුකසකකාරං කරිසසාම. එකාය දනං දසසාම. එකා අමහාකං පරිභොගථාය හවිසසාති' ති විකප්පෙත්වා අත්තනො නියමිතසංඛාය පණ්ණං පරිභුඤ්ජනනා තත්ථ වසන්ති

2. අපේක දිවසං එකො හික්ඛු හික්ඛාචාරධානං ගවෙසනො තෙසං ගෙනෙ ධුමං දිස්වා ධුමසඤ්ඤාය තස්ස ගෙනමගමාසි. අථ සො පුරිසො තං දිස්වා සොමනස්සප්පනො අහො ව්‍යමෙ මයං කාර පණ්ණං නිස්සාය මහන්තං පුඤ්ඤකමමං පසවාම, විරදිධෙවා ව අයො අභිවාදනඤච කරිස්සාමි' ති ගන්ත්වා පෙරස්ස හත්තො පත්තං ගහෙත්වා එසුකට්ඨානෙ තං නිසීදපෙත්වා පණ්ණං ආහරිස්සාමි' ති කාරරුකඛ සමිපං අගමාසි. තද් රත්තිභාගෙ තස්ස රුකඛස්ස පණ්ණං ආදිං කත්වා අත්තමසො ජලප්‍රපදය පාණකා බාදිංසු. සො තං රුකඛං දිස්වා දුක්ඛි දුම්මනො නිවත්තිත්වා ගෙනමෙව අගමාසි. අථස්ස හරියා තුව්ඡ හත්තො ආගච්ඡන්තං තං දිස්වා කිමඡ්ඡ අයො තුව්ඡ හත්තො ආගතොති පුච්ඡි. අථ සො ආවිකඛන්තො එවමාහ.

3. යං වින්තිතං පුඤ්ඤව්‍යං සමිදධානං සමිජ්ඣති
න තථා අප්පුඤ්ඤානං ඊහන්තානමිපි සිජ්ඣති.

4. විරදිධස්ස අයාස්ස දුතුමඡ්ඡනනායපි
පණ්ණමත්තමිපි නො ලද්ධං අහො නො මඤ්ඤානා' ති.

5. එවඤච පන වත්වා හදෙ කාරරුකඛෙ පණ්ණමිපි ජලපිමපි උපාදය සබ්බං පාණකා බාදිංසු' ත ආහ. සා තං සුත්වා තස්ස එවමාහ.

6. සභාවමෙතං ලොකසමිං කතපුඤ්ඤස්ස ජනතුනො
සයමෙව සමායන්ති මුත්තා වෙථරියාදයො.

7. අලකඛිනා අධඤ්ඤාන දුබ්බගෙනිධ මානසෙ
පරක්කමෙත යං තත්ථ සඤ්චිතඤච හනිස්සති' ති.

8. වත්වා ඉදානි කිං කරිස්සාම පෙරං නිසීදාපෙත්වා අප්පමන්ත කමිපි අදතුං අසුත්තන්ති වදන්ති. අත්තනො සරිරමංසා පචිත්වා පෙරං අජානාපෙත්වා දස්සාමි' ති වින්තෙත්වා තාව ලෙබ්බසත්ථං ගහෙත්වා අත්තනො උභරුමංසං උක්කන්තුතිකාමා ගබ්භං පාවිසි. අථස්සා සාමි කො' පි අත්තනො මංසං පෙරස්ස තථෙව දස්සාමි' ති මංසං උක්කන්තිතුකාමො තමෙව පච්චෙධො හරියං තථාකරොන්ති. දිස්වා කිං කරොසි' ති පුච්ඡි. සා මම සරිරමංසං පචිත්වා පෙරස්ස දස්සාමි අයොති ආහ. තං සුත්වා සාමිකොපි අත්තනො සරිර මංසං දතුකාමො හදෙ මාතුගාමා නාම අප්පබුද්ධිනො දුක්ඛං සහිතුං අසකෙකාන්ති මම සරිරමංසං දස්සාමි' ති ආහ. අථස්ස හරියා අත්තනො මංසං දතුං ඉච්ඡති තථෙව සාමිකො' පි. අහො තෙසං දානෙ මහජ්ඣාසයනා වුත්තං හි.

9. එවිං දානපතිනනතු දානෙව රමනෙ මනො දෙන්තේවජ්ඣන්තිකං දානං බාහිරෙසු කථාච කා.
10. අහං අහං පදස්සනති මනෙතෙතවත්තු හොජනෙ තෙසංසම්බලහජෙත සකකො පාතුරුහු තතිං.
11. කථා..? එවිං තෙහි මංසදානස්ස උස්සාහනෙතන තෙසං සද්ධා බලෙන සකකස්ස පණ්ඩුකම්බලසිලාසනං උණ්ණාහාරං දස්සෙයි. සො ඔලොකෙන්තො තෙසං ජයම්පතිකානං පරිසුධ අජ්ඣන්තික දානජ්ඣා සයා ඤත්වා බොධිසත්තස්සෙව අජ්ඣාසයා එතෙ' ති තුඨ්ඨානසං සාලිතණ්ඩුලානං දොණුඤ්ඤා මිගසජීඤ්ඤා දධිසඤ්ඤා තෙලසඤ්ඤා ආදාය මුහුත්තෙන ගන්ත්වා අඤ්ඤාතරමනුස්සො විය. තෙසං සරවාරෙ ධත්වා තෙසං අනුපරියායන්තො ඉමස්මිං ගෙහෙ මනුස්සා කඤ්ඤා ගතා' ති ආහ. තං පුත්වා ජයම්පතිකා ගෙහෙ' ති වත්වා ගෙහා නිකම්මිංසු. අප්ප තෙසං සකකො, ඉමස්සන්තො අයාස්ස කිඤ්ඤි දෙයාං අත්ථි' ති පුච්ඡිතෙ. අයා අයාස්ස කුතො දුග්ගතා මයං දෙයා ධම්මං ලභිස්සා' ම අත්තමසො පණ්ණාමත්තම්පි නඤ්ඤි සබ්බං ආවොද්ධිං. තතො සකකො තෙන හි ඉමිනං තණ්ඩුලො හත්තං පච්ඡත්වා ඉමිනා උපකරණෙන සද්ධිං ථෙරං භොජෙස්සප්පං. යජ්ජාහං විරායාමී මං අනොලොකෙන්වා තුමොපි භුඤ්ජප්පං යථාපච්චයං කරොමා' ති වත්වා තං අක්ඛයං කත්වා අධිධාය දෙවලොකමෙව අගමායි. තතො තෙ හත්තං සම්පාදෙන්වා ථෙරං. පරිවිසිත්වා තං ආගමමානා අනාගච්ඡන්තෙ සයම්පි පරිභුඤ්ජිංසු. උක්කලියා පත එකකච්චිජුගතිතමත්තධ්මානමෙවපඤ්ඤායි. උපකරණානිපි තථෙව, අප්ප තෙ තං අච්ඡරියං දිස්වා සොමනස්සා තතො පඨාය මහත්තං හික්ඛු සධ්දං සන්තිපාතෙන්වා සකකරොත්තා ගරු කරොත්තා මානෙන්තා පුජෙන්තා පබ්බතපාදෙ, මනුස්සෙ ව අනෙක කපතද්ධිකච්ඡිකකා දයො ව දිබ්බාහාරෙන්ව සන්තස්සෙන්තා සීලං රක්ඛන්තා උපොසප්පම්මං කරොත්තා ධම්මෙන සමෙත යාවජීවං වසිත්වා ආයු පරියොසානෙ දෙවලොකො නිබ්බන්තිංසු' ති.
12. සධා බලං පස්සප්පං හො ජයම්පති සමං සදනෙනපි දනමානසං පුරෙත්ව දනස්ස එලං ලභිංසු තෙ තුමොපි සධාධුරං සෙව්වා' ති.

වත්ඤ්ජපබ්බතස්ස වත්දුං දසමං.

මිගපොතකචග්ගො පඤ්ඤමො.

6-1. උක්කරොලිය වත්දුමිහි

අයමානුපුබ්බි කථා

1. සීහලදීපෙ කිර හග්වතො සාසනෙ පතිට්ඨිතෙ තඤ්ඤා තඤ්ඤා විභුතෙ ධම්මචිතයෙ රාජරට්ඨෙ උක්කරොලියං නාම එකං මහත්තං ගාමං.

අහොයි. තසා බො පන ගාමසා ආසනෙන ගොපාලගාමකෙ එකො ගොපාලවෙටකො රජොජලපරිකිණ්ණගනො කුවෙලො පාදදම දණ්ඩහකො පාතොව යාගුං පිවිත්වා ගාවො පාලෙතුං වනං ගව්හි. අප්පසා මාතුමහලලිකා පුත්ත තව සත්තිකං ගව්හනො තස්සී. අරඤ්ඤ, ඉමංබාද් ති පාරිවාසිකං එකං ආලුවබණ්ඩං අද්දසී. සො තං ආදය ගව්හනො අත්තරාපපෙ එකං පිණ්ඩපාතිකකෙරං දිස්වා වත්තීත්වා ආලුවබණ්ඩං පනෙන පතිට්ඨාපෙසී. ථෙරො තං පටිග්ගහෙත්වා එවං සලලකෙසී. අයං දුරකො අතීව දුක්ඛිතො තස්සෙතං දෙය්‍ය ධම්මං සඵලං කරස්සාමි' ති තසෙව ධිතො විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා අරහත්තං පත්වා පරිභුඤ්ඤා.. අහො බුඩ්ධපුත්තානං කරුණාමහත්තතා හවන්තී ව.

2. සාධුතං කරුණා නාම ඊදිසෙසු පවත්තති
එසො ජිනත්‍රපො දිස්වා පිලකං තීව දුක්ඛිතං.
අසක්කතං පරිවාසං නිබොතකරසාහතං
භුත්වා ආලුවබණ්ඩං තං පුබ්බාපෙති යතිස්සරොති.

3. තතො සො දුරකො ආපු පරියොසානෙ කාලං කත්වා තස්මිං යෙව ගාමෙ අඤ්ඤතරස්ස මාතුගාමසා කුවිජ්මහි පටිසන්ධිං ගණ්හි. තද් තස්සාලුවබණ්ඩානුභාවෙන එකො නිධිකුමහො නිබ්බන්ති සො සබ්බෙසං දිස්සාමානොයෙව උත්තරොලියවාපියං. ඉතො විතො ව පවට්ටමානො සංසරති. තද් පනෙකා ඉත්ති පවට්ටමානං තං නිධිකුමහිං දිස්වා වෙගෙන ගන්ත්වා තං අග්ගහෙසී. තතො තස්ස පරිග්ගහිතා දෙවතා හස්මං මොවෙසී. අප් සා එකං මුත්තෙ එකෙන ගණ්හාති. තතො දෙවතා තස්සා එකං හස්මං තස්මිං යෙව අලලියා පෙසී. සා තං හස්මං ආකඩ්ඪිතුං අසක්කාන්ති නිවස්වස්වාදිං කත්වා සබ්බං පසාධනහණ්ඩං කුමිහියං එව පක්ඛිපිත්වා දෙවතාරාධනං කත්වා මුත්ත හස්මා පුත්ත නිධිං ඔලොකෙතුමිපි අවිසති. අප් ස්සා හස්මො මුත්ත මනෙතොව සො ගන්ත්වා පඨවිං පාවිසී. අප් සා ඉත්ති ගන්ත්වා තං පවත්තිං මනුස්සානං ආරොවෙසී. ගාමවාසිනො මනුස්සා නිධිං දස්සනස්වාය යෙභුයොන වාපිං අගමංසු.

4. තතො ආලුවබණ්ඩදින්නකුමාරස්සා' පි මාතා තං කුවිජ්තා පරිහරන්ති අඤ්ඤා පුත්තං අධෙක නිසීදපෙත්වා වාපිමෙව අගමාසී. තද් පි සො නිධිකුමහො පඨවිතලකො උග්ගමම උදකපිටෙට් අපරාපරං සඤ්චරි. තද් මනුස්සා අමාකං සත්තිකං ආගව්හතු' ති ආසිංසන්තා අට්ඨංසු. අප් සා කුමාරමාතා' පි තථෙව වත්වා අට්ඨාසී. නිධිකුමහො ථොකමාගමම තස්සා අභිමුඛධානෙ අට්ඨාසී. පුත්ත සා මම අධෙක පුත්තස්සානුභාවෙන ආගව්හතු' ති ආහ. නාගව්හ තෙව තතො සා මම කුවිජ්ගතස්ස දුරකස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන ආගව්හතු' ති ආහ. තාය චුත්තමත්තෙව නිධිකුමහො සීඝමාගමම තස්සා පුරතො සමීපෙ අට්ඨාසී. අප් සා නිධිකුමහස්ස තව යුත්තට්ඨානං ත්වමෙව ජානාහිති තස්සා වචන සමනත්තරමෙව සො පඨවියං පරිවත්ත මානො ගන්ත්වා තස්සා ගෙන

අප සා නිධිකුම්භස්ස නව යුත්තට්ඨානං ත්වමෙව ජානාහිති තස්සා වචන සමනත්තරමෙව සො පට්ඨියං පරිවත්ත මානො ගන්ත්වා තස්සා ගෙනෙ යුත්තට්ඨානෙ අට්ඨාසි. කුමාරස්ස කත්තබ්බ වයකරණං යපෙත්වා නාඤ්ඤං නිධිගුම්භො කාතුං දෙති. අපාපරභාගෙ කුමාරො මාතුකුච්ඡිනො නිකම්භිත්වා කමෙන සිකබා ගහණං කාලෙ සමපාපුණි. තද්ධි කිර දිපවාසිනො පඤ්චවස්සිකං කුමාරං විහවානුරූපාහරණෙහි අලංකරිත්වා මධගලෙන සිකබාපදං ගණ්භා පෙනති. තද්ධි පි තස්සමානා සිකබාගහණමධගල නාමගහණ මධගලෙසු පුත්තං පසාධෙත්ති නිධිකුම්භනො තද්ධි ඉන්ද්‍රියා පකඛිත්ත වජ්‍රං ගහෙත්වා නිවාසෙසි. තතො වජ්‍රසාමිකා තස්ස ගෙන ආගතා වජ්‍රං සඤ්ජානිත්වා ඉමං මම වජ්‍රත්ති අග්ගහෙසි. කුමාරස්ස මානා තං දිස්වා වජ්‍රස්සාගමනං සබ්බං කපෙසි. සා තං නිධිං ලභිත්වා ගොපෙත්වා පරිභුඤ්ජයි. නිධියො නාම රඤ්ඤො සත්තකභාවං න ජානාසි. කිං තථං හලා හල විසනො අධිකං නිධිං පරිභුඤ්ජයි ති වත්වා ආහ.

5. න විසං විසනති අකබානං රාජස්සං විසමුවනෙ
නාසෙති විසමෙකංව රාජස්සං කෙවලං කුලං.
6. නිධන්ති දහනා දඬිසා පාදපා නුන කානනෙ
රාජකොපානලාදඬිසා න නිධන්ති නරා තථා.
7. කාලො වා කාරණං රඤ්ඤො රාජා වා කාලකාරණං
මාතු තෙ සං සයො හොතු රාජා වා කාලකාරණාති.

එවං වදන්ති තා සත්තඤ්ජයි තතො කුමාරමානා ආහ.

8. යං යෙන චිත්තං අනයෙන ලද්ධං තං දෙති රාජාදි භයං හි තස්ස
නයෙනපසොනිවයොමහාධිනංසකෙකානති නායංනභිදෙවතාපීති

9. එවං තාසං වජ්‍රස්සා කලහමුලෙන සා කථා රඤ්ඤො සනතික මගමාසි. රාජා තං සුත්වා ධනාහරණස්ථාය රාජපුරිසෙ පෙසෙසි. මනුස්සා ධනසාමිකස්ස සනතිකං ගන්ත්වා නිධිකුම්භං පරාමසිංසු. අප සො භයානකසද්දං පච්ඤෙනෙනො ඉතො විතො ව අපසරන්නා පසාරිත හස්සෝ තස්සෙව අලියාපෙනො ගහෙතුං නාදසි. රාජ පුරිසා තං පචත්ති. රඤ්ඤො පෙසෙසු රාජා තං සුත්වා විමිනො තථාසති ධනසාමිකං ධනෙන සද්ධිං ආනෙතුං ති පෙසෙසි. තෙ කුම්භිනා සද්ධිං ධනසාමිකං තෙත්වාරඤ්ඤො දසෙසු රාජා කුම්භිනො අවජ්ජියං දිස්වා ධනසාමිනො එවමාහ. හො තථ කුම්භිනො අමහාකම්පි ධනං දෙහිති තතො උදකං ගහෙත්වා නිධිකුම්භිං අභිසිඤ්චිතං බණං යෙව කුම්භිමුඛෙන උග්ගමම මහාධනරාසි අහොසි රාජා තා දිස්වා අභිවිය විමිනමානසො නිධිකුම්භිනා සඬිං තස්ස මහත්තං හොගකඛ්ඤං දත්වා තං ජනපදං තස්සෙව දත්වා මහා පරිවාරෙන පෙසෙසි. සො තතො පට්ඨාය දනාදිති පුඤ්ඤාති කත්වා ආයුපරියොසානෙ සපුත්ත දරකො ගන්ත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බන්ති ති.

10. යො ඥා ගුණාධාර ජිනත්‍රජානං අප්‍රමිති සධාය දදති දෙය්‍යං
 යො පෙවි සංසාරමනාවිදුග්ගෙ සමප්‍රත්ති නාවාය පතිධිමේ' ති.

උත්තරොලිය වක්‍රුං පඨමං.

6-2. තම්බසුතකේරස්‍ය වක්‍රුමිහි

අයමානුප්‍රබිබි කථා.

1. එකස්මිං කිර සමයෙ ලඬකායං සද්ධානිස්සො නාම රාජා රජං
 කාරෙති. තද එකො රාජපුරිසො රක්‍ෂකො පෙසිනො කොට්ඨසාලං
 අගමාසි. රාජකිව්වප්‍රසන්නො, තස්මිං ගාමෙ මනුස්සා තස්ස ආගතකුක්‍ෂ
 සක්කාරං කරොන්තා සසතං සවාක්‍ෂණං භොජනං සමපාදෙන්වාකාලං
 ආරොවෙසුං තනො තං භොජනස්ථාය නිසින්නකාලෙ එකො හික්ඛු හික්කං
 වරමානො අනුක්කමෙන තං ධානං සමපාපුං. යො ථෙරං දිස්වා
 පසන්නො තමුපසංකම්ථවා පත්තං ගහෙන්වා සතසහිතහත්තං ථෙරස්ස
 අදස්සි. ථෙරො හත්තං භුක්ඛීන්වා සතං හෙසජ්ජස්ථාය උපනෙසි. යො
 එත්තකං පුක්‍ෂකමමං කත්වා ආයුපරියොසානෙ කාලකතො ඉමස්මිං
 යෙව දීපෙ වලවහගාමෙ අක්‍ෂකරස්මිං කුලෙ නිබ්බන්ති. අථස්ස
 මානාපිතරො සුමනො' ති වොහරිංසු. යො කමෙන වුද්ධිමත්ථාය
 දුරපරිග්ගහං කත්වා ගෙහං අජ්ඣාචසත්තෙ සරාවාසෙ ආදිනවං
 පබ්බජ්ජාය ව ආනිසංසං ඤත්වා සමප්‍රත්තිං පතාය බ්‍රාහ්මණරාම විහාරං
 ගන්ඤ්වා පබ්බජිත්වා ආරඤ්චරියො පහිත්තො වත්තපට්ටිත්ත සමපන්නො
 ත විරේනෙව කාලෙන විපස්සනං වඩ්ඪෙන්වා අරහත්තං පත්වා
 තම්බසුමනකේරො' ති පාකටො අහොසි. අථස්ස පුක්‍ෂකානුභාවෙන
 තස්මිං යෙව විහාරෙ තිබ්බරුක්කෙ අධිවස්සො දෙවපුත්තො ථෙරං නිබ්බං
 දිබ්බාහාරෙන උපට්ඨෙති. තස්ස පත ථෙරස්ස වාදස වස්සකාලෙ
 ලඬකායං බ්‍රාහ්මණානිසං නාම ජාතකං අහොසි. තද පත දුබ්බික්කහයෙහි
 ජනෙසු පීළියමානෙසු ථෙරො පක්‍ෂ්‍යසනෙ හික්ඛු ආහාරෙන කිලමමානෙ
 දිස්වා තෙ ආමනෙන්නවා ආවුසො මයං කත්ව ගන්ත්වා ජීවිස්සාමා' ති
 මන්තෙන්වා තෙහි සබ්බෙහි ජමුදීපෙ ගන්ත්වා ජීවිස්සාමා' ති වත්වා
 එකජ්ඣාසයෙ ජාතෙ ථෙරො ගමන සුඤ්ඤා අහොසි. තං දිස්වා
 දෙවපුත්තො කිං හත්තෙ ගමනාකාරං පක්‍ෂ්‍යායති, කුහිං ගච්ඡං' ති
 ආහ. තං සුත්වා ථෙරො දෙවපුත්තස්ස ච්චමාහ.

2. දෙව' දති අයං ලඬකා දුබ්බික්කා ආසි කෙවලා
 සුස්සිත්වා ඵලිතා ආසුං තදාක රහදදයො.

3. ගතා විනාසං ජලජා පිපාසා මගසුකරා
 ධාවනති දිස්වා ආරාව මරිචිං නොයසක්ඤ්ඤො.

4. සීතපණණා වතා ආසුං භුජාතා ව තිණොසධා
 හසංව විකිරිසිංසු වංශානිලසමාහතා.

5. දුබ්බොජනෙන දීපස්මිං පිළිනා පන මානසා.
අට්ඨි වම්මාවසෙසාසුං බිණ්ණලොභිත මංසකා.
6. ජීවිතාසා නරා දෙව ගහෙත්වා පුත්තදරකෙ
තස්ස තස්ස ගතා ආසුං යස්ස සකෙකානති ජීවිතුං.
7. යසමා තසමා මනාදෙව න සකෙකාමිධ සීහලෙ
ජීවිතුං ජම්බුදීපස්ස යාමදන්ති අබ්බුච්ඡිති.
8. තං සුත්වා දෙවපුත්තො තස්සා තීතකමං පකාසෙත්වා
ගමනචිත්තං පටිබාහනො ඵවමාහ.
9. අතීතමහි තුවං හත්තෙ අදසෙකස්ස හික්ඛුනො
සද්දහත්තො දනඵලං සනෙන සහ හෝජනං.
10. තතො වුත්තො තුවං තස්ස පුඤ්ඤකමමස්ස වාහසා
දුතියන්තභාවෙ ඵතස්මිං ජායිත්වාන සුබෙ ධිනො.
11. පභාය මාතාපිතරො සහිරඤ්ඤං සකං සරං
පබ්බජිත්වාන සම්බුද්ධ සාසනෙ බද්ධමානසො.
12. පටිපත්තිපරො හුත්වා භාවෙත්වාන තිලකබණ්ණං
සො තථං බිණ්ණාසවො අට්ඨි තත්තෙ දනඵලං තද.
13. යං මයා දීයමානං තං දිබ්බිතනං පරිභුඤ්ඤාසී
තදිදම්පි තද දින්න දනස්සෙව ඵලං සියා.
14. වුපසම්මති දුබ්බිකක හයං යාවෙස්ස සීහලෙ
තාවෙස්ස වසී සියෙසහි වස්ඛං කරුණාය මෙ.
15. චීවරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤා හෙසජ්ජං සයනාසනං
තව පුඤ්ඤානු භාවෙන හොති තං චිපුලං සද.
16. මා ගච්ඡන්තු හවන්තා හො ජම්බුදීපං කදච්ඡි පි
සක්ඛිවප්පසුතා හුත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරොන්තු තෙති.
17. ඵවං ව පන පත්වා දෙවපුත්තො ජම්බුදීප ගමනං නිවාරෙත්වා
තතො පට්ඨාය පෙරං දිබ්බිමයෙහි චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනෙහි උපට්ඨහති
තං පඤ්ඤානං හික්ඛුසනානං යාවදස්සං පහොති ඵවං දෙවරාජාවාදස
සංවච්ඡරං උපට්ඨති. තතො වුපසන්තෙ දුබ්බිකකහයෙ පෙරො දෙවපුත්තං
ආමන්තෙත්වා වාරිකං වරමානො පඤ්ඤාසනෙහි හික්ඛුති සධිං අනුක්කමෙත
රාජරඨෙ කණ්ඩරාජිකං නාම මහාගාමං පත්වා හික්කං වරිත්වා ඵතස්මිං
යානෙ නිසීදිත්වා පරිභුඤ්ඤාං ආරහි, හික්ඛුසධෙසාපි. තද මෙසපට්ඨෙත්තෙ
සුරියාලොකං න දස්සෙසි. අපේකවෙව් හික්ඛු කුක්කුච්චායන්තා න
පරිභුඤ්ඤාංසු. තතො පෙරො තෙසං කුක්කුච්ච චිනොදනස්සං ඵකං
සකකරපාසාණං ගහෙත්වා න බග්ගෙන ආකාසෙ බිපි. සො
ආකාසමුග්ගත්ත්වා සුරියො විය ජලමානො අට්ඨාසි. අප්ප තෙ හික්ඛු

නිකකඛා සුත්වා පරිභුක්තීංසු තස්මා තං යානං තනො පට්ඨය මණිසුරියනි නාමෙන පාකටං අහොයි. තනො ථෙරො නිකමිත්වා ගඛගාසන්නෙ වුලලනවාලගාමෙ හිකං වරිත්වා ගඛගාතිරෙ නිසීදිත්වා භුක්තන්නො තෙ හිකු ආප්පසෙත ලුඛහනං භුක්තන්නෙ දිඤා ආවුසො මා ලුඛං හනං භුක්තං සුගඛ සප්පි මම පුඤ්ඤන නිබ්බන්තිස්සති තෙන සඬං භුක්තං ති ආහ. තං සුත්වා හිකු අට්ඨවාසෙසු තුණ්හි භාවෙන. ථෙරොපි තද අත්තනා පුරිමන භාවෙ එකස්ස හිකුනො දින්නපරිත්ත සතං ආවජජිත්වා ඉදං ගඛගාදකං සප්පි හොතු ති අට්ඨායි. තනො වාලගාමවිහාරනිකුත්තො යාච භුක්තක නිකුත්තරෙ දියොජනමනෙත උදකං පරිවත්තිත්වා සුගඛ සප්පි අහොයි. හිකු යාචදත්තං පරිභුක්තීංසු - හවති ව.

18. පරිත්ත සතමත්තස්ස දුනෙන ඵලමීදිසං.

යො දෙනි බහු හෙසස්ස කො ඵලං තස්ස භාසතී ති

19. තනො ගඛගායං උභතො පස්සෙ ගාමවාසිනො තං සුත්වා සටකො ලම්බාදයො පුරෙත්වා සකසකගෙනෙ සත්තිධම්මංසු ති.

20. එකස්ස හිකුස්ස පි එකචාරං දින්නස්ස දුනස්ස ඵලං ඉදන්ති මත්තවා හවන්තා සති දෙය්‍යධම්මෙ විවෙය්‍ය සද්ධාය දදුප දනං ති

තම්බසුමනකේරස්ස වත්ථුං දුතියං

6-3. පුවපබ්බතවාසී තිස්සකේරස්ස වක්ඛමිහි

අයමානුපුබ්බි කථා.

1. අමහාකං හගවතො පුබ්බෙ කස්සපො නාම හගවා ලොකෙ උදපාදි ලොකං ධම්මාමතරසපානෙන නිබ්බානමහානගරෙ පරිපුර යන්නො. තද එකො ජාතපදිකො වර්ජකමමෙන ජීවමානො පටි වසති. අථාපරභාගෙ සො මනොසිලාචුණ්ණං වික්කිණ්ණෙනා ගාමනිගමජතපදෙසු විවරති. තද එකස්මිං ගාමෙ යොබ්බනිසී තං දිඤා පකෙකාසිත්වා මුලෙන, මනොසිලාචුණ්ණං ගණ්හි. තනො වාණිජෙන ජාතොමහි අම්මාති වුනෙන යා තස්ස මයුරමංසරසෙන ව සුගඛං සප්පිනා සද්ධං සාළිහනං වඩ්ඩෙයි. තස්මිං බණෙ එකො සුණ්ණො පට්ඨමානගෙනො බුද්ධිභුතො පරිශීලනතබ්බෙලො තස්සාහි මුඛං ආගඤ්ජී, අථ සො තං දුක්ඛිතං දිඤා කරුණාය කම්පමානතදයො මයුරමංසරසෙන ව තෙලෙන ව මිස්සෙත්වා මහනං හත්තපිණ්ඩං අදයි. සො හනං භුත්වා සොමනස්සො තඩගුට්ඨිං වාලෙනො තස්සාහිමුඛෙ අට්ඨායි. තං දිඤා වාණිජො පි සත්තුඨො ඵං පකුත්තා යපෙයි.

2. අනෙත පුඤ්ඤන හවෙ හවෙ හං මයුරමංසෙන සනෙන මිස්සං.

ලහෙය්‍යමග්ගං සුච්ඡාලහනං අනෙතා නිබ්බානපුරං හජෙය්‍යන්ති

3. යො පන චාණිජො ඵ්ණකං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා ජීවිතපරියොසානෙ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා බුද්ධානරං මහත්තං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා තතො වුතො මනුස්සලොකෙ පංචජාතිසතං නිබ්බත්තිත්වා මුරුමංසරසෙන සප්පිනා සද්ධිං සාළිහත්තමෙව ලභි. තතො ඉමස්මීං බුද්ධිප්පාදෙ හගවති පරිනිබ්බතො සීහලදීපෙ ගංගානීරෙ පුළුගලලගාමෙ අඤ්ඤාතරස්මීං කුලෙ පටිසන්ධිං ගහෙත්වා අනුක්කමෙන ගබ්භ පරිපාකමත්ථාය මාතුකුච්ඡිතො නික්කම්. තස්ස මාතෘපිතරො තිස්සොති නාමමකංසු. යො වයස්සතො සරාවාසෙ ආදීනවං පබ්බජ්ජාය ව ආනිසංස සුත්වා සබ්බං විහවජාතං පහාය පුළුගලකච්ඡාරං උපසංකම්ඡවා පබ්බජ්ජං යාථි. හික්ඛු තං පබ්බාජෙත්වා උපසම්පාදෙසුං. යො නචිරෙන කාලෙන සට්ඨෙත්තො වායමත්තො අග්ගඵලං අරහත්තං පාපුණි. පුඤ්ඤවා අහොසි පඤ්ඤවා පරියත්තාගමො තිස්සඤ්ජරොති සකලසීහලෙ පාකටො අහොසි. තස්ස පන ථෙරස්සපත්තං යො කොචි අඛිඨො වා ගණ්භාති දළිද්ද වා ගණ්භාති. යො පනස්ස කාමං මුරුමංසරසෙන ව සුගන්ධසංඝිතා සද්ධිං සාළිහත්තෙන සුරෙත්වාච දෙති. ඉමිනා නියාමෙනස්ස සට්ඨිසංචිත්තරාති අතික්කම්සු.

4. අථාපරිභාගෙ ඵකො අමච්චපුත්තො ඵචං විනෙකසි. ඉමස්ස කිර ථෙරස්ස නිබ්බද්ධං මුරුමංසරසෙන ව සුගන්ධසංඝිතා සද්ධිං සාළිහත්ත මෙව උපපජ්ජති. අනෙකා කථයන්ති, මයා පතිමං කාරණං උප පරික්කිතුං වට්ටිති ඵචං ව පන විනෙකත්වා ගෙන ගන්ත්වා රත්ති භාගෙ හරියාය ඵචමාහ. හද්දෙ පුළුපබ්බත විහාරවාසිනිසසඤ්ජරස්ස අජාතං දුතං දතුකාමො. ථෙරස්ස ඉධාගතකාලෙ මිස්සකතණ්ඩුලෙන කුඩ්ඛියාගුං පවිත්වා හොජෙත්වා උපකට්ඨාය වෙලාය පණ්ණසුපෙන බිලඬගුනියෙන මිස්සකතත්තමෙව දෙහිති වත්වා පහාතාය රත්තියා සයං විහාරං ගන්ත්වා ථෙරං වන්දිත්වා හතෙන අජ් අමභාකං අනුග්ගතං කරොථා ති නිමන්තෙත්වා සයං අඤ්ඤාතර අගමාසි. අථස්ස ගෙන අධිවත් දෙවතා රත්තිභාගෙ හරියාය සද්ධිං මනෙත්තස්ස තං වචනං සුත්වා ත ජානාති නුතායං ඉමිනා ථෙරෙන පුබ්බි කතපුඤ්ඤකම්ම විපාකස්ස කෙනෙචි අතිවත්තිය භාවන්ති විනෙකත්වා තස්ස ගෙන මහලලකපුරියො විය සාළිහණ්ඩුලමෙව ව මුරුමංසං ව ගහෙත්වා ගෙන ආගම්ම තස්ස හරියාය අදසි. තාය කුතොයං ආනිතන්ති. වුත්තෙ දෙවතා ඵචමාහ, අම්ම අමච්චපුත්තො මං දිස්වා මයා හො අජ්ජපුළුපබ්බතවාසි තිස්සඤ්ජරො නිමන්තිතො. ඉමං ත්වං උපකරණං ගහෙත්වා ගෙන ගන්ත්වා සරණං දත්වා ඵචං වදෙය්‍යාසි. ඉමිනා හත්තං සම්පාදෙත්වා සවාසඤ්ජරං ථෙරං හොජෙතුං වදෙය්‍යාසිති මං අවොචා ති වත්වා අත්තරධාසි.

5. සාපි තස්ස කථං සුත්වා සමංසහත්තං සම්පාදෙත්වා ථෙරස්ස ආගත කාලෙ පත්තං ගහෙත්වා නිසීදපෙත්වා සවාසඤ්ජරෙන හත්තෙන පරිච්චි. ථෙරො කතහත්තකිච්චෙ විහාර මෙව අගමාසි. තතො අමච්චො

ආගන්ත්වා හරියං ආහ. තයා පේරස්ස හත්තං දින්නනති සාපි නව පෙසිනෙන උපකරණෙන හත්තං සම්පාදෙත්වා පේරං පරිවිසිනති. අමවේවා හද්දේ මයා තෙතං පෙසිතං. කෙතානිතං එතනති පුළුච් නාය අසුකෙන මහලලකෙනාති වුත්තෙ තම්පි පුළුච්චා තෙතං පි මයා ඊදිසං නානිත පුබ්බනති වුත්තෙ සො පේරස්සානුභාවෙන එතං දෙවනානං කම්මනති ඤත්වා කතපුඤ්ඤස්ස කුසලවිපාකං න සකකා නිවාරෙතුනති වත්වා බුද්ධසාසනෙ පසන්නො දුතපති අහොසි. තතො අපරහාගෙ පේරො පරිතිබ්බානමඤ්ච නිපන්නො විහාරෙ හෙරිං වරාපෙත්වා හික්ඛු සන්තිපානෙත්වා අත්තනො පරිතිබ්බාන හාවිං පකාසෙසි. තතො හික්ඛුතුමෙහ මහාපුඤ්ඤාසි තුමහාකං පුඤ්ඤවත්තනං සකල ලබ්බාය පාටකං ජාතං අතීනෙ කිස්ස කම්මස්ස නිස්සඤ්ජෙ අයං තෙවිපාකොති පුළුච්ච. තං සුත්වා පේරො අත්තනා අතීනෙ කතකම්මං පකාසෙන්නො එවමාහ.

6. ඉමස්මිං හද්දකෙකස්සෙ කස්සපො නාම නායකො උපස්සී ලොකනායනො සබ්බසත්ත හිතෙ රතො.
7. මනොසිලාවික්කයිකො ආහොසිං වානිජො තද, තෙන කම්මෙන ජීවාමි ආභිණ්ඩනෙනා තහිං තහිං.
8. අපේක්ඛද්වනිජ්ජත්වං ගමිං ජනපදං තද තස්සෙකස්මිං කුලෙ ජාතා දිස්වා මං කුලදරිකා.
9. ගහෙන්වාන මහාහණං ජාතජ්ඣන්තං මමද්දස තතො සා මොරමංසෙන ගන්ධකෙන සිතෙන ව.
10. සාළිහත්තං උපධෝසි භුක්ඤ්ඤං කරුණාය මෙ තතො දිස්වානං හත්තං බුහුකං සුත්තං තද.
11. සසන්නෙ හත්තපිණ්ඩෙන සත්තස්සත්වාන පත්ථයි තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන ගතො දෙවසභව්‍යං.
12. රමන්නා තස් දෙවෙහි පාසාදෙ රතනාමයෙ මධුරෙහි තව්වගීතෙහි වාදිතෙහි ව මොදිතො.
13. දෙවච්ඡරා පරිවුතො දෙවසෙනා පුරකකතො භුත්වාන දිබ්බසම්පත්තිං දීඝමඤ්ඤානං මඤ්ඤං.
14. තතො වුතො මනුස්සෙසු පඤ්චජාතිසනෙ අහං මහඤ්ඤො මහාභොගො වීසාලො ලොකසම්මතො.
15. පුජිතො ඤාතිසංඝෙහි ජාතොහං උදිතෙ කුලෙ සම්පත්තිමනුභුක්ඤ්ඤාම කම්මානුච්චිසං මම.
16. සහ සප්පිමොරමංසෙන සාලිතණ්ඩුලකොදනං පඤ්චජාතිසනෙ නිව්වං ලහෙහි මම භොජනං.

17. වරිමෙ මෙ භවෙදනි තාදිසං භොජනං සද්
ලභාමි පිණ්ඩමෙකස්සා ඵලං පස්සථ භො මම.
18. පුඤ්ඤවතො පුඤ්ඤ ඵලං මාරො පි පටිසෙධිතුං.
න සකෙකානිධ ලොකස්මිං අඤ්ඤා කො තං තිසෙධයෙ.
19. නිරවජාන ගතස්සාපි යො භො දුතං පදස්සති
මංච භවෙසු සබ්බෙසු විඤ්ඤෙ යො තිසම්පදන්ති.
20. ඵචං යො හික්ඛුසංසිමජ්ඣෙධ අත්තනා කතකම්මං පකාසෙත්වා
ඔවදිවත්වා පරිතිබ්බාසි - ථෙරස්ස වචනං සුත්වා මහාජනා දුතාදිති
පුඤ්ඤාති කත්වා මත මතා යෙභුයොන දෙවලොකෙ තිබ්බත්තිංසුති.
21. අජ්ඣෙව දනවිධිනාපි ජනො පනෙවං
මච්ඡ රමබ්බුතතරං ලහනෙ විපාකං
දුතස්ස දනපතිනොපි බහුප්පදස්ස
කො වා වදෙය්‍ය සුචිරමිච්ඡි ඵලං අබ්බුද්ධාති.

පුච්චබ්බතවාසී කිස්සත්ථෙරස්ස වත්දුං තතියං.

6-4. වුල්ලකිස්ස වත්දුමිහි අයමානුපුබ්බි කථා.

1. එකස්මිං කිර සමයෙ ලඛකායං දුට්ඨ ගාමිණී අභයො නාම රාජා රජං කාරෙසි. තද් නස්ස තිස්සොනාමෙකො වුල්ලපට්ඨාකො අබ්බතතරියකො හුත්වා රාජකම්මං කරොති. තද් රඤ්ඤා කණ්ඩුලො නාම වාරණො නිගලංච ආලානංච හිඤ්ඤිතවා පාචිත පස්සං ගත්ත්වා චනං පටිසිත්වා සල්ලකිච්චලපත්තාදයො ජිත්තිත්වා හිත්තිත්වා බාදනො අනුක්කමෙන මහානිජ්ඣර විහාරං ගත්ත්වා තෙසු තෙසු ධාතෙසු රුක්ඛමුලික සුඤ්ඤාගාරිකාදයො යුත්තයොගෙ කඩානධගධරෙ හික්ඛු දිස්වා පසන්න මානසො තෙසං ඵලාඵලාදයො ආහරිත්වා උපට්ඨානං කරොනො තතෙථව විහාසි, රාජා පන තං හස්සිතං ගතට්ඨානං උප පරික්ඛාපෙනො අදිස්වා වත්තාරො අමච්චෙව වතුද්දිසං පෙසෙනො වුල්ලපට්ඨාකා තිස්සාමච්චං පාචිතපස්සං පෙසෙසි. සෙසදිසාසු ගතා හස්සිං න පසස්සිංසු, යො පනෙස අමච්චො ගාමනිගමපරමිපරාය විචරනො අනුක්කමෙන තමෙව විහාරං සම්පාපුණි යං පන යො විහාරං සම්පාපුණි. තස්මිං විහාරෙ.

2. තහිං තහිං රුක්ඛමුලෙ නිසින්නා රුක්ඛමුලිකා භාවෙනති භාවනා යත්ථ විහාරොපචනෙ සුභෙ.
3. තස්මිං තස්මිං විහාරස්මිං අබ්බොකාසික හික්ඛවො සුඤ්ඤාගාරෙහිමරන්ති ගහෙත්වා භාවනං සුභං.

4. එකවාරිකහස්ථි, මණ්ඩපිමෙන වමනා කසිණාදයො විභාවෙනා රමනි පංසුකුලිකා.
 5. යඤ්ඤාසානිකා හිකුලු සාසනෙ' හිරමනි හි. බුද්ධපුත්තා මහානාගා නිව්. මරණසංස්කාරො.
 6. මෙත්තා කරුණා මුදිතා ව භාවෙනා පිණ්ඩපානිකා රමනි නෙ විහාරස්ථි. යඤ්ඤාසානිකා.
 7. තෙසස්සකෙ' කාසනිකා නිසිදිත්වා තහි. තහි. යහි. නිව්. විභාවෙනි බුද්ධානුස්සති ආදිකා.
 8. සීලවත්තා ගුණවත්තා බුද්ධසාසනකාරකා නිවසනති යහි. තඤ්ඤාසානිකා බුද්ධසාසනකාරකා.
 9. සො පනාමවො විහාරං ගන්ත්වා හිකුලුසඤ්ඤා වන්දිත්වා එකමන්තං අධ්‍යාසි තනො කණ්ඩුලො නාම වාරණරාජා තද සුපකකං කාරඵල සහිතං කාරසාධං හින්දිත්වා හිකුලුං පතිගණ්ඨාපෙසී. අමවො තං දිස්වා එවරුපා කිර කකුලො ඵරුසා මනුස්සමාරකා තිරව්භානා' පි ගුණවත්තානං ගුණෙ පසණ්ණා වෙය්‍යාවච්චං කරොන්ති. ඉමෙව පන හිකුලු නානාවත්තෙහි සමණකිව්චං. මඤ්ඤාසානිකා පාපෙන්වා පට්ඨයදයකානං ව අත්තතො ව පට්ඨයා හොන්ති. අහො අවිත්ත නියො සමිමා සමුද්ධස්ස ගුණානුභාවොති විමිනො අහොසි - තථාහි.
 10. අප්පිඤ්ඤාසනකුට්ඨමිවෙකකාමිතං තපොධනානං පරිසුද්ධසීලිතං දිස්වාන පුත්තං මධුරං සභාවං න කස්ස විත්තස්ස කරොතිපිතිනති
 11. තනො අමවො හිකුලුසඤ්ඤා වන්දිත්වා රඤ්ඤා සනතිකං ගන්ත්වා දෙව නිජ්ඣධර්මිනා රෙ හිකුලුනං වෙය්‍යාවච්චං කරොන්තො හස්ථිනාගො මයා දිධොති කපෙසි තං පුත්තං රාජාත්වමෙව හණෙ හස්ථි. ගහෙන්වා ආගවෙජාති නියොපෙසි. තනො සො සාධුති, සමපට්ඨිත්වා සඤ්ඤාසානිකා ගාහාපෙන්වා විහාරං ගන්ත්වා සුපකකං කාරපකකං ආහරාපෙන්වා සකුලුහි සද්ධිං මද්දිත්වා පානියං කත්වා හිකුලු හොජෙන්වා පසන්න මානසො හස්ථි. ගහෙන්වා තගර මෙව අගමාසි.
- සො පන එත්තකමෙව පුඤ්ඤකම්මං කත්වා තනො වුතො ඉමස්ථි. යෙව ලබ්භාදීපෙ උත්තරපස්සෙ අමබ්විට්ඨිනාම ගාම එකස්ථි. කුලගෙනෙ නිබ්බන්ති. මානාපිතරො පනස්ස නියොගත්වෙව නාමම කංසු. සො වුද්ධිමත්තාය පතිරුපිකාය කුමාරිකාය සද්ධිං සංවසන්නො නවිරෙනෙව සරාවාසෙ උකකණ්ඩිතො විහාරං ගන්ත්වා හිකුලුනං විත්තං සමාරාධෙත්වා පබ්බජිත්වා නියොගති පාකටො පටිපනති සාරො පටිවසති. තනො සො අපරභාගෙ ජයමහා බොධිං වඤ්ඤාසානිකා ගව්ඤ්ඤාසානිකා හිකුලුහි ව උපාසක උපාසිකා ජනෙහි සද්ධිං නාවං අහිරුහි. තනො තෙසං නාවාය ගව්ඤ්ඤාසානං උදකං පරිකඤ්ඤාමගමාසි. තද සො හිකුලු පිපාසිතො පානියං

පරියෙසිතවා අලහනොනා පීපාසං අධිවාසෙකුමසකෙකානොනා පත්තං මනාරෙත්වා සමුද්දෙදකං ගහෙත්වා පාතුං ආරගි. තස්මිං යෙව ඛණේ තං ඛාරොදකං පරිවත්තෙත්වා තස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන මධුරරසං සකඛරොදකං අහොසි. හොනනි වෙත්ථ.

12. අහො අවජරියං එතං අබ්බුතං ලොමහංසනං
අප්පාසා පුඤ්ඤකම්මස්ස ආනුභාව මහන්නතා,
අතීතෙ හික්ඛුසඛසස්ස දත්වාන සකඛරොදකං
ලද්ධො සො දධිපාතීයං මධුරං පරිවත්තිත්තති.

13. තතො සො හික්ඛු පාතීයං පිච්චිතා නාචාය සබ්බෙසං අදස්. තං හොති දිඛ්ඛපාතීයසදීපං රසවත්තං ඔජවත්තං අකඛයඤ්ච අහොසි. සබ්බෙපි වො තෙ මහාජනා මහාබොධිං වන්දිතුං ගමන කාලෙපි ආගමනකාලෙපි තමෙව පාතීයං පිච්චිස්සු. තතො යාවතා යුක් පුඤ්ඤාති කත්වා කාලකතො දෙවලොකෙ ද්වාදසයොජනිකෙ කණ්ඩවිමානෙ තිබ්බත්තිත්වා අවජරා සහස්ස පරිවුතො මහන්නං දිඛ්ඛසම්පත්ති මනුභවි. තස්ස පත සකඛරොදකං දෙවමනුස්ස ලොකෙපි තිච්චං අවිජහිත මෙව උප්පජ්ජති. තස්මා දෙවලොකෙපි තෙසු තෙසු ධාතෙසු දිඛ්ඛපාතීයං වාටියො පුරා හුත්වා තිට්ඨන්ති. ආගතාගතා දෙවා තතො පාතීයං පිච්චිතා නව්වත්තා ගායන්තා කිළින්තා අත්තනො අත්තනො හවනම්පි පාතීයං නෙත්ති. එවරුපං ආනුභාව සම්පන්නං පාතීයං අහොසීති.

14. පාතීයමත්තෙන පි කෙවි ලොකෙ
එවං මහත්තං විහවං ලහන්ති,
බහුපපදනස්ස තරස්ස ලොකෙ
වදෙස්ස කො නාම මහාවිපාකං

දුලලකියා වත්පුං වතුත්ථං.

6-5. නිසායාය වත්පුමිහි අයමානුපුබ්බි කථා.

1. සද්ධානියාමහාරාජසසකාලෙ රොහණ ජනපදෙ නිස්සමඛ නිත්ථ නාම ගාමෙ මුණ්ඩගුත්තො නාම එකො දුගගතො අහොසි. හරියාපිස්ස නිස්සානාම, සාපි තාදිසිකායෙව, තෙ දුකෙඛන කසිරෙන තත්ථ ජීවන්තා පරතො සට්ඨිකතාපණ්ණිකං ඉණං ගහෙත්වා තං දකුමසකෙකානො යාවතා ඉණතො මුත්ති තාව තස්ස ගෙන දසකම්මං කරොන්තා විතිනාමෙත්ති. තස්මිං සමයෙ ගාම වාසිකා බහුසඬේස නිමන්තෙත්වා දනං දෙත්තා සීලං රකඛන්තා පුඤ්ඤකම්ම නිරතා විහරන්ති. අප් තෙ ජයම්පතිකා පි සබ්බෙ දනං දෙත්ති. කෙවලං මයමෙව දුගගත්තා දනං දතුං න සකෙකාම. පුබ්බෙ කිඤ්චි අකත්තතා ඉදාති මහාදුගගතාජාතා. ඉදාතිපි කිඤ්චි අකත්වා අනාගතෙපි එවරුපා හවිස්සාම යෙන කෙත්වි උපායෙන දනං දතුං වට්ටතීති මන්තෙස්සං අට්ඨසා සාමීකො හද්දෙ

ගාමවාසිකා අනෙකසුපවාසැත්තෙන ගොරයෙන ව සද්ධිං දනං දෙනති. මයං කථං දෙමාති වත්වා ඔහිසි. සා පන අජ්ජ ඥො මරණනති න පඤ්ඤායති. යං ලුඛං වා පණිනං වා දින්නං හොති තමෙව වරතරනති වදනති එවමාහ.

2. අජ්ජෙව කිව්වං ආතප්පං කො ජඤ්ඤා මරණං සුවෙ න හි නො සධ්ඤ්ඤාත්තෙන මහාසෙනෙන මවුනා.

3. තසමා තං සාමි ලුඛං වා පණිනං වාපි ලද්ධකං දනං දද්දම සධ්ඤ්ඤාසං ඛණො වෙ මා උපව්වගා.

4. එවං වත්වා පුන දිවසෙ අත්තානං කපණත්තා මිස්සකතණ්ඩුල හත්තෙන සෙදිතමත්ත කාර පණෙණන ව සද්ධිං එකං පත්තං පුරෙත්වා සීසෙන වහන්ති. ආසනසාලං ගන්ත්වා ධිතා මහලලක කාලෙ පබ්බජිතං එකං බුඩ්ධිපබ්බජිතං වස්සගෙන ලහිත්වා තස්ස හික්කුනො පත්තෙ පතිට්ඨාපෙසි. සොපි මහල්ලිකො හත්තං දිස්වා ව දෙමනස්සො කුණ්ඩත්වා තං හත්තං ගහෙත්වා සුතඛ දෙණියං පකඛිපි අහො මොහස්ස එලං තථාහි.

5. උචිතං නොචිතං එතං නෙව ජානනති මොහිතා කාතබ්බිකුලි න කාතබ්බිං කාරණං කාරණං තථා.

6. පස්සනති ඉහ ලොකං තෙ න තෙ පස්සනති ආයතිං න පස්සන්තා තථා මොහා ගරහා තෙන මුච්චරෙ.

7. එවං අනත්තදෙ මොහො අනිට්ඨප්පලදෙ සද්ධිං සබ්බෙසං පන සත්තානං මනස්සිං නෙව වත්තතු' ති.

8. තතො සා උපාසිකා තං දිස්වා දෙමනස්සාප්පත්තා ගෙහං ගන්ත්වා සොවන්ති නිපජ්ජි. අප්පසා සාමිකො අරඤ්ඤතො ආගන්ත්වා තං දිස්වා කිං හද්දෙ අථාසුකනති පුච්ඡි. සා සාමිකස්ස අනිට්ඨාය දනං දින්නතො පටිච්චනං නාදසි. අථ සා සාමිකෙන නිබ්බන්ධිතා පුච්ඡිතා සබ්බං තං කාරණං කපෙසි. තං සුත්වා සො අනත්තමනො හද්දෙ කිං කරිස්සාම. අමහාකං යෙවෙසදෙසො ඉමිතා ඛණසමවායෙන යදි නො පතිට්ඨං න කරිස්සාම. අමහාකං යෙව පරිහානි හොති. තසමා දනං දනබ්බිමෙවාති වත්වා තෙ උහොපි එකං ඉස්සර කුලං ගන්ත්වා අත්තනො පුත්තං අග්ගපෙත්වා තස්ස කුලස්ස දත්වා අට්ඨකභාපණ්ණිකං එකං ධෙත්තුං අගගහෙස්සුං. සා තං දිවසමෙව එකං වච්ඡං විජායි. පුනදිවසෙ සා තෙසං ධෙත්තුයා බීරං දුන්නකාලෙ දනජ්ඣාසයානු භාව මාගමි දොනාලිමත්තං තෙලමෙව අදසි. අථ තෙ තෙලං ගහෙත්වා දනං සම්පාදෙත්වා හික්කුනං දනමදං සු, තතො සා දුතිය දිවසතො පට්ඨාය පුරෙහතෙන වත්තාරි පච්ඡාහතෙන වත්තාරිති නිව්වං අට්ඨනාලිමත්තං සුගඤ්ඤාසං මෙව දෙති. තතො තෙ ජයම්පතිකා පුරෙහතෙන ලද්ධ වත්ස්සො නාලියො ගහෙත්වා හික්කුනං සප්පි හත්තං දෙනති. පච්ඡාහතෙන ලද්ධන දීපපුජං කරොන්ති.

හික්කුනං හෙසජ්ජරායං පි දෙනති. එවං කාලෙ ගව්ජනෙන තස්මිං කිරගාමෙ වසනො ඵකො රාජපුරිසො තෙසං සප්පි ලාභං සුඛවා මයාමපි හණ්ණෙ සප්පිං ආහරවාති මනුස්සෙ පෙසෙසි තෙ තං මනුස්සානං කථං සුඛවා එවමාහංසු. මයමපි හොනො සප්පිං න පරිභුක්ඛාම. ලද්ධ නියාමෙන හික්කුසඬ්ඝස්ස දනං දෙම. දීපපුජාදිං කරොමාති කතො කික්ඛි තාදංසු. තතො සො රාජපුරිසො පෙසිත පුරිසානං සනතිකා තං කථං සුඛවා අරෙදාති තුමෙහ රාජාරහං ගොරසං සංගොපෙඤ්ඤා පරිභුක්ඛං, රඤ්ඤා කථෙඤ්ඤා සප්පිං තුමෙහ බාදපෙස්සාමිති තඤ්ඤො හයාපෙසි. තතො මුණ්ඩ ගුණො හරියං ආහ. මා හද්දෙ මනුස්සානං යං කික්ඛි හයං උපපජ්ජමානං අසප්පුරිසෙයෙව නිස්සාය උපපජ්ජතිති එසො මොස පුරිසො රඤ්ඤා වඤ්ඤා අමනාකං දානස්සන්තරායං කරෙය්‍ය තෙනං පතිරුපං, තස්ස අඩ්ඨනාලිමත්තං තෙලං දෙමාති වඤ්ඤා නිවං අඩ්ඨනාලිමත්තං තෙලං දෙනති. අථාපරහාගෙ සො රාජපුරිසො රාජ්‍ය පට්ඨානං අගමාසි. තස්ස ගතභාවං ඤානො තෙ තස්ස තෙලං තාදංසු. අථ සො රාජපට්ඨානං ආගන්ඤ්ඤා හතං භුක්ඛොනො සප්පිං ආහරා පෙසි. හරියාස්ස සාමි තුමෙහ ගතකාලොතො පට්ඨාය සප්පි තාදංසු ති ආහ. තං සුඛවා දණ්ඩෙන පහට්ඨාසිවිසො විය. කුණ්ඩ තථාහි අසප්පුරිසා අට්ඨානෙයෙව කුණ්ඩනති - තෙන වුත්තං.

9. කුණ්ඩනති හිමා භුජගා සති හෙතෙමි කාරණෙ අසනෙති පි කුණ්ඩනති තරාධම භුජගමාති.

10. තතො සො රඤ්ඤා සනතිකං ගන්ඤ්ඤා දෙව, රාජාරහං හණ්ඩං ඵකොසඬ්ඝොපෙඤ්ඤා සයං වලක්ඛතිති ආහ. රාජා අසප්පුරිස වචනෙන තස්සෙව මග්ගං පටිපජ්ජෙනො තෙන හි හණ්ණෙ එකමෙව තං ධෙතුං ආනෙතුං අයුත්තං, ත්වි මෙව තාය සද්ධිං කපිලගාවීතං සතං ආනෙහීති නියොජෙසි. සොපි ගාමනිගමජනපදෙසු ආභිණ්ඩනො තාය ධෙතුයා සද්ධිං ධෙතුසතං ගහෙත්වා රඤ්ඤා දස්සෙසි. අථ ධෙතු සාමිකො පි සහරියො ධෙතුයා සද්ධිං යෙව අගමාසි. රාජා තං ධෙතුං ආනාපෙත්වා අත්තො දෙවිං සබ්බාලිකාරෙහි අභිකරිත්වා තෙලං ධොවාති ආහ. දෙවියා දෙවන කාලෙ එක තෙල බිත්ත මත්තමපි එතො තාගක්ඛි, අථ රාජා ධෙතුසාමිති. පකෙකාසථාති පකෙකාසාපෙත්වා තමපි සබ්බාලිකාරෙහි අභිකරිත්වා තෙලං ධොවාති ආහ. සාපි සාධු දෙවාති වත්වා ධෙතුයා අධොතදිවසාති බහුති හොනති දෙව තයො කොළමෙහි ආහරාපෙථාති ආහරාපෙඤ්ඤා අත්තො සද්ධිං ආවජ්ජෙත්වා ධෙතුයා එතෙ අග්ගහෙසි. අථසො හතෙත පහට්ඨනො එතා සයමෙව තෙලං පග්ගමංසු, සා වාටි පුරං තෙලං රඤ්ඤා දස්සෙසි. රාජා තෙලං ඔලොකෙත්වා එතතං කාලං ඉමිනා සප්පිනා කිං අකාසීති. සා අත්තො ධෙතු ලාභකුටි තෙලං හික්කු සඬ්ඝරාය දනකුටි ධෙතුයා ආනිතකාරණකුටි සබ්බං කපෙසි තං සුඛවා රාජා එවං සති ඉමං සප්පිං අමෙහි වලක්ඛිතුං තසකකාති වඤ්ඤා තගරෙ ව පකුටි මහාවාසෙ හික්කු

සාධකයක් සහතිකයක් ලෙසට තහනම් කරනු ලබන සෑම සාධකයක්ම සාධකයක් ලෙසට සලකා බැලිය යුතුය. තනතුරු හිමිකරුවන්ට පවත්වාගෙන යාමේදී සාධකයක් ලෙසට සලකා බැලිය යුතුය. තනතුරු හිමිකරුවන්ට පවත්වාගෙන යාමේදී සාධකයක් ලෙසට සලකා බැලිය යුතුය. තනතුරු හිමිකරුවන්ට පවත්වාගෙන යාමේදී සාධකයක් ලෙසට සලකා බැලිය යුතුය.

11. එවිට තරු අනුමත දළය
විධිමත්ව සහිත රහස්‍යයෙකු,
ලහනති සමස්ත මනුෂ්‍ය මගය.
විධිමත්ව තහනම් රහස්‍යය සහිත.

නියෝග ව්‍යවස්ථාපිතය

6-6. අරියගාලනියාසය ව්‍යවස්ථාපිත අයමානුෂ්‍යබ්බි කථා

1. සො කිරි අතීත රොහණ ජනපද ජගාමවාරේ අනුකරණය. කුලගෙන නිබන්ධනවා වයසනො අනොසි. සො කිරිකද ජගාම බොධියධගණ. ගනවා බොධිකු හික්වුසඩසකු වැනිත්වා තනො පට්ඨාය නිව්වමේව බොධියධගණ වාලුක. මිකිරනො මාලකෙ මන්තිකා කමම. කරොනො පුප්පුප් කරොනො බොධි. ගනිජාතියෙන සිකුනො ගනි පකුට්ඨිගුලින. කරොනො දුත. දදනො බහුති පුකුකුමමානි උපවිතිත්වා තනො වුනො තහමි. යෙව රොහණ මහාගාමේ මඩගලවිටියා මහා ධන දෙව. නාම ඉස්සර. පට්ඨව තස්ස හරියාය කුට්ඨිමි පට්ඨසනි. ගණි. සො ගනි පරිපාකමනියා මානුකුට්ඨිනො නිකමි. මානාපිතරො පනස්ස තිස්සොති නාමමක. අපාපරහාගේ ත. වතුපකුට්ඨියකකාලේ කිලිනසිලනා යසය කෙළිය තිස්සොති වොහරි. තනො සො අපර හාගේ බුද්ධසාසනෙ පසනො හිකුන. සනතිකෙ පබ්බතවා පට්ඨපනි. පුරෙනො පකුට්ඨියානි වසි. තනො සො සාසනපට්ඨපනි. පුරෙන මසකෙනො විබ්බිතුකාමො අනොසි. හවනොසි.

2. සද්ධන කුලපුතෙත පබ්බතවාන සාසනෙ පාලෙනබ්බිමසෙසෙන පානිමොකම. ව සංවර.
3. වක්ඛුසොනාදිවාරානි රූප සඳ්දි ගොවරේ වාරෙනබ්බි සද්ද නෙන සබ්බිනිද්දිය සංවර.
4. අනෙසන. පහවාන සුද්ධාච්චෙන සබ්බිද්දි ආච්චිල. පානබ්බි ජිවිත. විය අනනො.
5. වනනාරො පට්ඨයෙ නිව්ව. සෙවමානෙන යොනියො පට්ඨයසනතිසසිත. සිල. පාලෙනබ්බි සද්දරා.

6. එතං චතුබ්බිධං සීලං පුරයනො ජිනත්‍රපො
සග්ගාපචග්ග සමපත්තිමචසාමනුභොය්‍යති.
7. යො රාගදෙස මොහෙහි අපුරෙන්නො අනාදරා
සීලෙස්ථාලසිකො හුත්වා නිරයං යොපපජ්ජති.
8. දයකො යො නතො සෙති සයං වා යො න කුසාති
ජවාලාතසමො හොති නිඤ්ඤො හොති විඤ්ඤනා.
9. තස්මා තං පරිපුරෙතු මසකෙකානෙන හිකඛුනා
නාලිමපිත්ථාන මිළ්භෙන ගත්තබ්බං සක්ඛුසායනා' ති.

10. එවංච පන යො විනේත්ථවා සෙනාසනං සංසාමේත්ථවා
විවරානි ධොවිත්ථවා පනෙන සහ සංවිධාය ධ්වපේත්ථවා නිරවජ්ජසාටකස්ස
අහා වෙන නග්ගො හුත්වා උදකපට්ඨන්තෙන ගඛගායං පතිත්ථවා
ගච්ඡන්තො උදකෙන වුඤ්ඤ මානං දරුකඛ්ඤං උරෙ කත්ථවා තරන්නො
අධොගඛගං ගච්ඡති. තද්දෙව මාතුගාමා හෙධ්ධාගඛගාතිස්සේ තහා
යනෙතො ගඛගායොනෙන වුඤ්ඤමානං තං දරුකඛ්ඤං දුරතො
ආගච්ඡන්තං දිස්වා තාසු එකා එතං දරුකඛ්ඤං මඤ්ඤති ආහ. අපරා
යං තස්මිං විජ්ජති තං මඤ්ඤති ආහ. තතො තං සමීපමුග්ගං දෝපි
ජනා තරන්නා ගහේත්ථා තං දදාරුකඛ්ඤොති සද්ධිං තීරං පාපෙසුං, අථ
තාසු තස්මිං විජ්ජමානං මඤ්ඤති චුත්තා තං නග්ගං දිස්වා සාටකමස්ස
ආහරිස්සාමී'ති වත්ථා අත්තනො ගෙහමගමාසී. තස්සා ගතකාලෙ
ඉත්තරා අත්තනා නිවත්ථවත්ථං මජ්ඣෙධන හිඤ්ඤිත්ථා තං නිවාසාපේත්ථා
මාතාපිතුන්තං ගෙහං නෙසී. අස්සා මාතාපිත්තරො තස්ස කුලවංසං
සුච්ඡිත්ථා තස්සා යෙව හාරමකංසු. සාපන නාමෙන සුමනා නාම
අහොසී. ගාමවාසිනො තං ගඛගාය ආගතත්තා ගඛගාතිස්සොති
නාමමකංසු. අයං පන ගඛගාතිස්සො ගෙහ' මාවසනෙතො කසිවණිජ්ජ
ජාදීසු යං කිඤ්ඤි කමමං අකරොනෙත තත්ථ විවරති. තස්මාස්ස
අකමමසීලත්තා නිකකමමතිස්සොති ආලපනති. අථ සුමනාය භාතු
හගිති ආදයො සඬගමම මාතාපිතුන්තං එවමාහංසු. සාමිකො
නිකකමමසීලො ගෙහෙයෙ' ව නිසීදති. කිං මයං තස්ස කමමං
කරීස්සාමා'ති. අථ තෙ පුත්තානං සඤ්ඤාපනත්ථ තිස්සස්ස බහි
ගතකාලෙ සුමනං පකෙකාසී'ත්ථා එවමාහංසු.

11. කසිං වාථ වණිජ්ජං වා අකත්ථා තච සාමිකො
කුල වංසං පතිධොති කථං නිකකමම සීලකො.
12. පුත්තදරෙහි ඤාතීහි කුලං වඩ්ඪේතුමිච්ඡතා
සබ්බද නාලයො හුත්වා වත්ථබ්බං සබ්බකමමසු.
13. ඛේත්තවක්ඛුසු දසෙසු ගොමහීසෙසු වනෙසු ව
නාලයො පුත්තො හොති සජ්ජෙන පරිජ්ජෙනි යො.

14. සීතූණාදිමචිත්තෙන්තො සහන්තො කායිකං දුඛං
කාලාකාලං සමක්කායා කාතබ්බං විරියං සදා.

15. තථා වණ්ණස්සකමෙම හි සිප්පුගහණධාරණේ
අතඤ්ඤෙන කත්තබ්බං අමරන්තො ව සබ්බදාහි.

16. එවක්ඛ පන වත්ථා තස්සා නාලිමත්තං තණ්හුලක්ඛ එකං
භාජනක්ඛ දත්ථා අජ්ජාදිං කත්ථා තුමෙහ විසුං වසථ, අමහාකං ගෙනෙ
න වසථාති වත්ථා පෙසෙසුං තථාහි:-

17. මාතා පිතා ව භාතා ව පුත්තදුරා ව ඤාතකා
දළිඳුං නෙව කාමෙන්ති එවං ලොකෙසු ධම්මතා.

18. අකුලිනො පි වෙ භොගී සධනී වාථ සො පභු
තං වෙ සබ්බෙ උපාසනති එවං ලොකෙසු ධම්මතාති.

19. තතො සුමනා තං ගහෙත්වා නිමමානුසකෙ එකස්මිං ගෙනෙ
අස්සුති පවත්තයමානා රොදෙන්ති නිසීදි. තතො නික්කමම නිස්සො
අත්තනො ගතට්ඨානතො ආගන්ත්වා රොදමානං හරියං දිස්වා කිං හද්දෙ
රොදසීති පුච්ඡී. සා මාතාපිතූහි චුත්තං සබ්බං වත්ථා වියොජිත භාවං
කපෙයි. තං සුත්වා අමහාකං විසුං කරොන්නං කිං දත්ථා අකංසුති
එකං තණ්හුලනාලික්ඛි පවතභාජනක්ඛි අදංසුති. චුත්තෙ සො තං
සුත්වා මා තථං හද්දෙ විනෙත්සි. මයං යෙන කෙනවි උපායෙන ජීවිස්සාම.
අපි ව හද්දෙ මයං විසුං ජාතකාලතො පට්ඨාය හික්ඛුසබ්බස්ස කික්ඛි
පි අදත්ථා න පරිභුක්ඛස්සාමාති වත්ථා සයං මහාවිහාරං ගන්ත්වා එකං
සලාකං ජිඤ්ඤෙත්වා ආගන්ත්වා හරියං ආමන්තෙත්වා හද්දෙ යාවානං
ආගච්ඡාමී තාව ඉණං ගහෙත්වාපි යෙන කෙනවි උපායෙන අප්පමත්තා
හුත්වා අය්‍යානං දනං දදෙය්‍යාසීති වත්ථා සයං හනියා කමමං
ගවෙසන්තො අගමාසි.

20. තද පතස්ස පිතුනො මහාධනදෙවස්ස සභායො වතුසුරියො
නාම එකොරධීකපුත්තො චිත්තසරකෙඛත්තො පක්ඛට්ඨකරිස මත්තං
ලභිත්වා සස්සං කාරෙයි. තං තද පක්කං. නික්කමමනිස්සො හනියා කමමං
ගවෙසන්තො තස්ස රධීකස්ස ගෙන ගන්ත්වා තං අද්දස. රධීකො තං
දිස්වා කිමත්ථාය ආගතොසීති පුච්ඡී. හනියා ලාවතකමමං
පරියෙසමානො ආගතොමිති චුත්තෙ රධීකො තං ඔලොකෙත්වා තාත
ත්ථං සහස්සෙත කමමං අත්ත පුබ්බො කිං තථං ලාගිතුං සක්ඛිස්ස සීති
ආහ. තෙන ලාගිස්සාමීති චුත්තෙ තථ විරියං න ජානාමීති න සමපට්ච්ඡී.
අථ නිස්සො තෙන හි මම විරියං පස්සථාති ලාවතං ගහෙත්වා බෙත්තං
ඔත්තරිත්වා පුරෙහත්තමෙව තං පක්ඛට්ඨකරිස මත්තං ලාගි, තං දිස්වා
රධීකො අවිජ්ජිතස්ස තස්ස තුස්සිත්වා අත්තනො ආහත්තත්තභාජනාති
ව දාසදසියො ව අදසි. තතො නිස්සො සබ්බං තං බෙත්තං සයමෙව
රාසිං කත්ථා මද්දිත්වා පලාලං උඬරිත්වා සයමෙව පොඨෙත්වා මහත්තං
විහිරාසිං අකාසි. තතො රධීකො තස්ස පුරිසස්ස විරියාකාරං පස්සිත්වා

අතිපාසනෙනා තස්මිං බෙනෙන සබ්බන්තං ධක්ඛං තස්සෙව අද්ධි.

21. තියොසා තතො පට්ඨාය හික්ඛුනං අට්ඨසලාකහන්තං දෙති. දදමානො පන උදකලොණ මත්තෙන අසප්පායං දෙති. තස්මාස්ස හික්ඛු උදකලොණනිසෙසාති වොහරිංසු. තෙසං පන හික්ඛුනං බුඨිඵපබ්බජිකා මහලලකා යෙභුයොග නං හන්තං ගහෙත්වා සුන්ධ දේණියං යෙව පක්ඛිපන්ති. තතො උදකලොණනියොසා හික්ඛුනං තං කිරියං දිස්වා තතො පට්ඨාය සොළස ධීරසලාක හන්තං පට්ඨපෙසි. තස්මාස්ස හික්ඛු ධීරහත්ත නිස්සොති නාම මකංසු. තතො තෙසං හික්ඛුනං චිරකාලං ධීරහත්ත මෙව භුක්ඛන්තානං අරුචිං උප්පජ්ජි. තෙන ධීරහත්තෙන චිත්තං න පසාදෙති. අථ ධීරහත්ත නිස්සො තං කාරණං ඤත්වා ධෙත්‍රසතං ලභිත්වා අත්තතො සද්ධං ආවජ්ජේත්වා ථනෙ අග්ගහෙසි. සුගන්ධසංස්මේව පග්ගරි, සො තතො පට්ඨාය සොළසන්තං හික්ඛුනං තෙලුලොපකං නාම හත්තං අද්ධි. තතො තස්ස කල්‍යාණහත්තියෙසාති නාමං අහොසි. තතො කල්‍යාණහත්තනියොසා අනුපුබ්බෙන දන්තං වඩ්ඨෙත්තො පඤ්චන්තං හික්ඛුසත්තානං නිබ්බමේව තෙලුලොපකදන්තං දෙති. සො පනෙක දිවසං හික්ඛුසධ්‍යක්ඛා මයා කඤ්චුලදන්තං අදින්නපුබ්බන්ති විනේත්වා බහු මනුස්සො ගහෙත්වා කුම්බුලපබ්බන්ත මාරුග්ගා නඤ්චුලං බණ්ණො සට්ඨි නිධිකුම්භියො දිස්වා සකගෙහෙ නිධාපෙත්වා තතොපරං අතිරෙකන්තරං දන්තං දෙනො පටිවසති. තස්මිං සමයෙ අනුරාධපුරතො පඤ්චසත හික්ඛු තස්ස තස්ස බොධිපට්ඨාදයො චතුර්ත්තා අනුක්කමෙන මහා ගාමං අගමංසු. තතො කල්‍යාණ හත්ත නියොසා තෙ දිස්වා සොමනස්සප්පත්තො නිමත්තෙන්වා මහාදන්තං දත්වා භුත්තානුමොදනාවසානෙ කුතො ආගන්තව් අය්‍යාති පුච්ඡි තෙ අනුරාධපුරතො ආගන්තං උපාසකාති වදිංසු. සො හත්තෙ ඵතරහි කතරස්මිං යානෙ බහු හික්ඛු උපවසන්ති ති පුච්ඡි. අථ බො තෙ හික්ඛු මාරිස ඉදන්ති ලඨකාදීපෙ වෙනියමං විහාරෙ අනුරාධපුරෙ නාගදීපෙ වාති ඉමෙසු තිස්ස යානෙසු අනෙකසතහික්ඛු උපවසන්ති ති ආහංසු. තෙසං තං සුත්වා සොමනස්සො තස්ස ගන්ත්වා මයා දන්තං දතුං වට්ඨන්ති විනේත්වා පට්ඨමං වෙනියමං විහාරං ගන්ත්වා තස්ස හික්ඛුනං දන්තං දත්වා තතො අනුරාධපුරෙ පඤ්ච මහාවාසෙ අනෙකසතස්සානං හික්ඛුනං දන්තං දත්වා රක්ඛ්ඤාව පණ්ණාකාරං දත්වා තෙන අනුග්ගහීතො නාගදීපං ගන්ත්වා තත්වා හික්ඛුනං මහාදන්තං දත්වා තතො නික්ඛම අරියගාලනිසෙසං පටිවසති.

22. තද්ධෙ අත්තනො මාකුගාමං ආමත්තෙන්වා හද්දෙ හික්ඛු සධ්‍යක්ඛා දන්තවට්ඨං අනුපච්ඡිදන්ති දන්තං දෙති. අහං ගංගාය ඉතො විතො මිරිමපාරිමකීරං පාපෙන්තො පුඤ්ඤං පසවාමිති ඔවදිත්වා සයං මනුස්සො නාවාය තිරං පාපෙන්තො දිවසං චිතිනාමෙති -තං අරිය ගාලනිසෙසං නිසුන්නන්තා තස්ස අරියගාල නියෙසාසි නාමමකංසු.

23. ඵං තං තෙන පුඤ්ඤකමේමන චිතිනාමෙනෙත, සකෙකා තස්ස

සද්ධාබලං ජානන්තොපි තං වීමංසිතු කාමො මහලලක බ්‍රාහ්මණවණේණන ආගන්තවා නාවාය නිසීදී. අරියගාලනිසො නං ගහෙතවා පාපේන්තො පරතීර සමීපං පාපුණි. අප් බ්‍රාහ්මණො හො කතතරයංධිං න සරින්නි ආහ. සො පුත පාපෙතවා නං ගහෙතවා ආගඤ්චි. පුත පාදබ්‍රහ්මණන තෙලනාලිං න සරින්නී චුත්තෙ පුත ගන්තවා තමපී ආනෙසි. එවං සො යං යං වදති තං තං ආහරන්තො මනං තපපදුසිතවා අපරාපරං සංසරන්තො සකො එවං තං වීමංසිතවා තස්ස සද්ධාය නිව්වලභාවං ඤාතවා සතතුට්ඨා අත්තානං විජහිතවා ආකාසෙ අත්තනො සකකවිලාසෙන ධතවා ඔවදිතවා අරියගාලසමීපෙ එකසමී. සරෙ බහු සයඤ්ජාත සාලිචිහසො මාපෙතවා සත්තරතනෙහි තස්ස සරං පුරෙත්වා අපමාදෙන ඔවදිත්වා දෙවලොකමෙව අගමාසි. තතො අරියගාල නිසෙසා හිරඤ්ඤසුවණ්ණං සරමාවසන්තො අනෙකවිධං දනාදි පුඤ්ඤං කරොන්තො තතෙව පටිවසති. අපාපරහාගෙ පියඨගුදීප වාසී හිකවුසඬෙසා එකද එකත්වං සන්තිපතිත්වා නිසින්නා එවං කපං සමුට්ඨාපෙසුං. ඉදති දසයොජන සහසොසු ජමබ්‍ර දීපෙසු කත්වං බො මනුස්සා සධාවන්තාති. අප් තෙසං හික්ඛුතං අන්තරෙ සති සමිබොධිතේරො එතරහි සීහලදීපවාසිනො සධාදී සමපනෙතාති ආහ. යොනකරාජපුත්තො මහා බුධිරක්ඛිතතේරො යොනකරධි වාසිනො සධාවන්තාති ආහ. තං සුතවා හික්ඛුසඬෙසා අජේව තං කාරණං වීමංසිස්සාමාති තෙ පෙරයෙව තං තං රධිං පෙසෙසුං. තෙසු බුධිරක්ඛිතතේරො උපකට්ඨාය වෙලාය යොනක ලොක අගමාසි. සති සමිබොධිතේරො පත ලඬකායං අරියගාල නිසසසස ගෙහවාරං සමීපාපුණි. තද කිර අරියගාලනිසසසසහරියා සුමනා නාම, සා වාදසන්නං හික්ඛු සහස්සානං දසසු වාරෙසු දනං දතවා අත්තනො දනං ආවජ්ජමානා වුලලමඤ්චකෙ නිසීදී.

24. ඉදඤ්චිදඤ්ච බො අජ්ජ දින්නමෙම වීවරාදිකං
සුබ්‍රමං සුබසමිඵස්සං මඤ්ච පීඨාදිකං තථා.

25. මධුරෙහි අත්තපානෙහි බජ්ජහොජ්ජෙහි තප්පිතො
තාමිබුලමුබ්වාසාදි හෙසජ්ජෙහි ව සාධුකං.

26. ඉන්තොධිකං කථා සෝභං සමපාදෙත්වාන සාධුකං
දස්සාමීති විචාරෙන්නි අවඡී දසිගණෙහි සාති.

27. එවං නිසින්නා සමපන්නං පෙරං දිස්වා කාලං ඔලොකෙතවා න
සකකාදනිහත්තං පච්චිතවා දතුන්ති තුරිත තුරතා තෙලකපලලකං
උද්ධානා ආරොපෙතවා සුගන්ධසප්පිං පකඛිපිතවා බිලඬගහාජනෙ සිත්ථං
පරිස්සාවෙතවා ධොවිතවා සජ්ජිහි හජ්ජිතවා තත්ථ වතුමධුරං පකඛිපිතවා
දිබ්බහොජනමිච්ච පත්තං පුරෙත්වා වත්ථුමබ්බකෙ ධපෙතවා පෙරස්ස
උපනාමෙසි. පෙරො තස්සා පසාද සංවඨිඪනත්ථාය පත්තං හගිති
ආකාසෙ විසජ්ජෙහිති ආහ. සා හයෙන න විස්සජ්ජෙසි. පෙරෙන තච

සද්ධාගුණං ආවජ්ජේත්වා විස්සජ්ජේති'ති වුත්තෙ සා තථා කත්වා ආකාසෙ පත්තං විස්සජ්ජේසී. ථෙරො ඉමං භත්තං පරිභුඤ්ජනෙ හික්ඛු එසා පස්සතු ති අධිධාය බුඬිරකඛිතජෙවරෙ අනාගතෙ යෙව පඨමං ගන්ත්වා හික්ඛුතං පත්තෙ පිණ්ඩපාතං දත්වා භොජේසී. සා භුඤ්ජනෙ හික්ඛු දිස්වා උප්පත්ත සොමනස්සා සාධුකාරං දදන්ති ගෙහං ගන්ත්වා සාමීකෙ ආගතෙ තස්ස අත්තනා ව ථෙරෙන ව කතං සබ්බං කපේසී. සො තං සුත්වා අතීව පසන්නො අහොසී. එවං අච්ඡරියාවහං පුඤ්ඤකමමං උපවිත්තනො අපරහාගෙ මරණමඤ්ච පරායණෝ අහොසී-තථාහි, පුඤ්ඤවිත්තනානං මරණ වෙදනා න භොති. සුත්තස්සබුද්ධොවිය ඉවජිතධ්මානෙ නිබ්බත්තති-තෙනාහු පොරාණා.

28. කතපුඤ්ඤා යද මච්චුවෙගෙන අද්දිතො පන එතුන්නො සයිතො භොති සයනෙ මරණන්තිකෙ.
29. යානිස්ස තමහි සමයෙ කල්‍යාණානි කථානි හි තාසිස්ස තමහි සමයෙ අජේක්ඛාලමඛන්ති මානසං.
30. තද ඉධ නිමිත්තානි අනුකුලානි දිස්සරෙ අග්ගයානවිමානාදි සග්ගගාමීස්ස ජතතුතො.
31. අච්ඡරාගණ සංසුඨො අච්ඡරසන මණ්ඩිනෙ විමානයානෙ දිස්වාන භොති තස්ස උදග්ගතා.
32. තද සො පරමස්සාසං ලභනෙ දයකො තරො චජිත්වා ජිණ්ණකං සාලං පාසාදරොහණෙ විය.
33. සුකතං වත කල්‍යාණං භීරුත්තානං කතං මයා උළාරං අනුභොස්සාමී සග්ගෙ කුසලජං ඵලං.
34. ඉති සො සමපහඨො ව අභීතො සමපමොදිතො සකෙන පුඤ්ඤකමෙමන අවචන්තමුපලාලිතො.
35. පුඤ්ඤකමමරතාවාසං සග්ගං නියයාති පණ්ඩිතො අමුළ්භමරණං තස්ස නියතං පුඤ්ඤකමීතො'ති.

36. එවං නිපත්තස්ස තස්ස හි දෙවතා'පි ඡදෙවලොකතො ජ රථෙ ආනෙත්වා අත්තනො දෙවලොකං වණ්ණස්සං සො තං සුත්වා සද්ධමමස්ස සුත්තපුබ්බත්තා තුසීතපුරතො ආහට්ඨ රථං යිපෙත්වා ඉතරෙ ගහෙත්වා ගව්ජථා'ති ආහ. තං සුත්වා තස්සාසන්නෙ ධීතා සුමනා කිං සාමී එත්තකං කුසලං කත්වා ඉති මරණාසන්නෙ විලාපං කරොහී'ති. තිස්සො තං සුත්වා අහං හද්දෙ විලාපං න කරොමී. දෙව ලොකෙ දෙවතා ජ රථෙ ආනෙස්සුං. අහං තෙහි සද්ධිං සලලපාමී'ති ආහ. තං සුත්වා සුමනා නාහං තං පස්සාමී කුහිත්ති සුඨො. පුඤ්ඤමං ආහරාපෙත්වා ආකාසෙ බිපාපෙසී. තං ගත්වා රථ සීයෙ මලමිබ්බි. තං දිස්වා සුමනා සයං ගඛං පවිසිත්වා සයන නා නාසිකා'නං සන්තිරුමිහිත්වා කාලකතා සාමීකස්ස පඨමතරං ගන්ත්වා යං ආරොසී. සා තත්ථ ධීතා සාමීකස්ස සාසනං පෙසෙත්ති වමාහ.

37. කිං විරායසි තතෙථව නිස්සාරෙ මානුසෙ භවෙ
ජනෙත්වා අසුචිං සුනිං දෙහං කිමිකුලාලයං,
ආගච්ඡවාසු එතෙදං සුඛං දෙව සිරිං වරං
අභමාගතා පුරෙ යෙව තුසිතං යාමී දුනි හොති.
38. තං සුත්වා සොපි කාලකිරියං කත්වා තස්මිං යෙව රටෙ
නිබ්බන්ති. තෙ උභොපි සමග්ගා සමෙමාදමානා දෙවපරිසාය
පරිවුතා මහාජනෙ ඔලොකෙනෙයෙව තුසිතපුරං අගමිංසුති.
39. පරමවර්තමෙතං ධිමතානං විදිත්වා
දිවමනුජසුඛං වා නිබ්බුතිං පඤ්ඤානනා,
දදං විමලසීලෙ බුද්ධපුත්තෙසු දුතං
සුරතරු සදිසං හො කාමදං ආභවග්ගංති.

අරියගාලකියසසු වත්ථුං ජට්ඨං.

6-7 ගාමදුරිකාය වත්ථුමිති

අයමානුපුබ්බි කථා.

1. ලඬකායං කිර දකඛිණපස්සෙ බ්‍රහ්මචොලං නාම ගාමං
අහොසි. තත් මනුස්සා මහත්තං වත්ථුං කසිත්වා තත් මාසෙ වපිංසු.
තතො තෙ මාසෙ පක්කකාලෙ මාසෙ ලුඤ්චිස්සාමාති පාතියං ගහෙත්වා
මහානිදසෙ වත්තමානෙ තත් අගමංසු. තස්මිං සමයෙ එකො
ගාමවාසිකො හිකඛු පිපාසාහිභූතො මනුස්සානං සත්තිකං අගමාසි.
එත් පාතියං ලඬියාමීති. තද එකා ගාම දුරිකා කීලනතිත්ථියං
පිපාසාහිභූතං හිකඛු දිස්වා උප්පන්නසද්ධා මනුස්සානං අජානාපෙත්වා
සටෙ යපිතං පාතියං ගහෙත්වා තස්ස හික්ඛුතො දත්වා තත් අත්තමනා
චිත්තං පසාදෙත්වා ගච්ඡන්තා ථෙරං වත්ථුමානා අට්ඨාසි. අප මාසෙ
ලුඤ්චන්තා ආගමම සටෙ පාතියං අදිස්වා පාතියං කෙන ගහිතනති
පුච්ඡිංසු. සා සාමි මයා ගහෙත්වා පිපාසිතස්ස එකස්ස හික්ඛුතො
දින්නනති ආහ. තද මනුස්සා තං සුත්වා පිපාසිතානං තො පාතු මානිතං
පාතියං අමෙත අජානාපෙත්වා හිකඛුසධිසස්ස සයං අදසීති. අහො
එතිස්සා සද්ධාති පරිභවිත්වා කුද්ධා මයං වාතාතපෙති සුස්සන්තා
මාසෙ ලුඤ්චන්තා පිපාසිතමහ, සීඝ්‍රං තො පාතියං ආහරාති තාය සද්ධිං
කලහං අකංසු. අප සා තෙසං අකෙකාසනෙත්පි පරිභාසනෙත්පි
අසංකුඛා දුතසොමනස්සං මනසි කරොන්ති සටං ගහෙත්වා තෙසං
පාතියං ආහරිස්සාමීති ධීතා අත්තතො සධං ආවණ්ණෙත්වා මාසක්ඛෙත්තං
ඔලොකෙසි. තස්සා සද්ධාබලමාගමම මහාපට්ඨං හිත්ථිත්වා මණි
වණ්ණං මහත්තං උදකඛුබ්බුලං උට්ඨාය පට්ඨවියං පත්ථරිත්වා පවත්ති.
අහො තස්සා සද්ධා මහත්තතා. හික්ඛුස්ස පාතියමත්තා දත්වා තද හෙව
අක්කයං පාතියං ලඬි භවිනෙත්තත්.

2. සද්ධාව මූලං දනස්ස සද්ධාමූලා හි සමපද
සදෙධන කතමස්මපි දනං හොති අකාලිකං.
3. දනං නිදනං සග්ගස්ස නිධානං අනුගාමිකං
සබ්බලොකවසීකාරං මනනං තං පරමොසධං.
4. ආපදස්ස සභායො තං කාමදෙ මණිමුත්තමො.
දනං හද්දසටො කාමං දනං වෙ සුරපාදපං.
5. පාතියමත්තං සද්ධාය දත්වා නෙසා කුමාරිකා
මුහුත්තෙනෙව සාලස් අක්කයං සීතලොදකං.
6. දනඛං හි සද දනං උත්තමාධම මජ්ඣිමෙ
ආදිමජ්ඣාචසානමිහි සද්ධාසු පුරතො කරෙති.

7. තතො සා කුමාරිකා සඤ්ජාන උදකං දිස්වා තුට්ඨමානසං යථා කාමං නභාත්වා පාතියං පිචිත්වා එකං පාතියසං ආදය පිපාසිතානං මනුස්සානං පාතියං අදසී. තමපන තථාවිධමපි උදකකඛිතං අඤ්ඤා තපස්සනහි, එසා එව පස්සති. තස්මා සා පුනජ්ජනං තස් ගත්ත්වා නභායති. පාතියං පිචිති, සටෙන උදකමාහරිත්වා මනුස්සනං දෙති. තං දිස්වා මනුස්සාන නො පුබ්බෙ එස් පාතියං දිට්ඨං. කුතො ත්වං අමි සිනානපානං, කරොසී. අමහාකමපි තං දස්සෙහිති යාවිංසු, සා තෙසං තං කථං සුත්වා මුදිතමානා සචෙ ඉමං උදකං මම පුඤ්ඤානුභාවෙන නිබ්බත්තා තං සබ්බෙසං මනුස්සානසු මිගස්සකර විහඬගමාදීනසු පරිභොග යුත්තං හුත්වා පඤ්ඤායතුති අට්ටධාසී. තඤ්ඤායෙවස්සා සධා බලෙන තං වුග්ගමාන ඵෙතාවලී හඬිගමානතුඬිග තරඬිගමාලා විකිණ්ණජලකණ්ණකාකිණ්ණ සමිහින්න ජලවෙගජනිත නිග්ගොස සොසිතං සඤ්ජානං මහන්නං උදකකඛිතං දිස්වා අවජරියබ්බුත විත්තා අහො පනිමිස්සා දනානිසංසා, සකකචං පනෙසා සීලවනෙතස්ස පතිට්ඨාපෙසීති තං පසංසන්නා නභාත්වා පාතියං පිචිත්වා අගමංසු.

අථාපරහාගෙ තස් මනුස්සා ගාමං නිවෙසෙස්සං, තස්ස මාස පිට්ඨිගාමනති නාමං අහොසී. පච්ඡා තමෙව උදකං නිස්සාය තස් මහන්නං විහාරං කාරෙස්සං, සා පන කුමාරිකා යාවතායුකං ධත්වා පුඤ්ඤකමං කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති. තස් ධා නා නා තරුසණ්ඨමණ්ඩිත උය්‍යානසු විභුසිත පඤ්චණ්ණ පද්මසඤ්ජනනං මධුරොධකසමිපුණ්ණ ජලාලය සමාකුලං තෙකච්ඡරාසහස්සා සමපවාදිත හෙරිතුරියනාද සමාකුලං නව්වන්නානන දෙව නාටිකාකිණ්ණං චාදසයොජනිකං දෙව විමානං නිබ්බත්ති. තස්සා පුඤ්ඤං පකාසනස් දිබ්බොදක පරිපුණ්ණං එකං සුවණ්ණසං තස්ව නිබ්බත්ති. තං පනස්සා ගතගතට්ඨානං ගච්ඡති. දවිස්සි දෙව ලොකෙස්ස දෙවතානං පරිභුඤ්ජනෙතස්ස අක්කයං නාහොසීති.

8. සඳාය එවං සුජනා පදනං දන්වාන විඤ්ඤානි මහාවිභුතිං
සකෙකානි කො වත්තුමසෙසසිත්වා අබ්බධසනෙතො බහුදයකසානි.

ගාමදරිකාය වත්ථුං සත්තමං.

6-8. ධම්මාය වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බි කථා.

1. සීහලදීපෙ ලජ්ජිතියා මහාරාජෙ රජං කාරෙතෙන රොහණ
ජනපදෙ ගිරිතිම්බිලතිසා පබ්බත මහා විහාර වාසීනං හික්ඛාවාරඨානෙ
සීවං නාම ගාමං අහොසි. තඤ්ඤා කපණා ධම්මං නාම මාතුගාමො
පරෙසං දරුපණණාදකාදිනි ආහරන්ති චිහසො කොට්ටන්ති පලාලං
වාලෙන්ති වලං පුණන්ති කිවෙජන කසිරෙන ජීවිකං කපෙන්ති පට්ටසති.
සා අපරහාගෙ හතියා කම්මං කරවා දුකෙබන එකං වත්ථං උප්පදෙත්වා
එවං විනෙකසිත්වාහි.
2. රාගානලෙන සංදධිසා දෙස රකබස ජීලිතා
මොහෙන මුච්ඡිතා හුත්වා සංසාරෙ සංසරී වීරං.
3. නාකතං නු පුරෙ පුඤ්ඤං කිඤ්චි ආයතිකාරණා
කතං තුන මයා පාපමප්පහොගසා කාරණා.
4. තස්මාහං පරගෙහෙසු හතිං කරවාන කිව්ජනො
ජීවිසාමි සුඛං මයං තහානො පය්වී යවා.
5. බුද්ධප්පාදෙ අයංදනි ධම්මො ලොකෙසු දිප්පති
බුද්ධපුත්තා ව ලොකසම්චිතනනි ගුණසාගරා.
6. බණ්ණා කාමං මයා ලද්ධො ඉදන්තනං උඩරෙ
සංසාරෙසු නිමුග්ගාහං කරු සීසං සමුක්ඛිපෙ.
7. දුකෙබනුප්පාදිතං එකං සාටකං මම විජ්ජති
තෙත්දනි කරුස්සාමි පතිට්ඨං හවසාගරෙ.
8. ඉති චිත්තිය සා ධම්මා සච්ඡමුද්දිස්ස තං තද
අද සධාය දන්තස්ස සද්දහනති මහත්ථලනි.
9. තද ගිරිතිම්බිලතිස්සපබ්බතවිහාරෙ පඤ්ඤාසනා හික්ඛු වස්සං
උපගම්සු. තනො හික්ඛු සීවගාමං හික්ඛාවාරඨාය යෙභුයොන
උපගව්ජන්ති. තද සා උප්පන්නසධං අහාපෙත්වා වත්ථං ගහෙත්වා
ආසනසාලං ගන්ත්වා එකස්ස හික්ඛුස්ස එවමාහ. හතෙන ඉමං වත්ථං
එකස්මිං විහාරෙ හික්ඛුනං වසාවාසිකං කරවා දස්සාමි. තුමෙන තත්ථ
ගන්ත්වා මම දුග්ගත භාවඤ්ඤා ඉදඤ්ඤා සාටකං දුකෙබන උප්පාදිත භාවඤ්ඤා
හික්ඛුනං වත්වා දෙට්ඨති තස්ස වත්ථං දන්වා පරිපුණ්ණං සොමනස්සා
අගමාසි. තනො සො තං වත්ථං ගහෙත්වා විහාරං ගන්ත්වා

සන්නිපතිතානං හික්ඛුනං තාය චුත්ත වචනං වත්වා හනෙත ඉමං වත්ථං පරිද්ධිතුං සමත්ථස්ස දෙථාති හික්ඛුසඤ්ඤස්ස වත්ථං අද්ධි. තං සුත්වා තෙසමනතරෙ එකො හික්ඛු මය්‍යං හනෙත තිණ්ණං මාසානං දෙථ. අහං තං පරිද්ධිස්සාමිති ආහ. තං සුත්වා අපරො මය්‍යං ද්විතනං මාසානං දෙථ. එකො මය්‍යං මාසස්ස, පක්ඛස්ස දසාහස්ස පඤ්චාහස්සාති එවං කාලං හපෙත්වා කමෙන එකො හනෙත මය්‍යං එකාහස්ස දෙථ. අහං තං පරිද්ධිස්සාමිති ආහ. තතො හික්ඛු තස්ස තං සාටකං අදංසු. සො තං වත්ථං ගහෙත්වා දසා ජිඤ්ඤා සිබ්බිත්වා කප්පබ්බං දත්වා චීවරං පාරුපිත්වා වඩකමං ආරුග්ග සත්තපදං චිතිහාරෙන්නො ගත්ත්වා අවසානෙ කිලෙස සත්තු ජිතන්නො අරහත්තං පත්වා තං චීවරං ධොවිත්වා දුතිය දිවසෙ හික්ඛුනං අද්ධි. අපරොපි හික්ඛු තං තං ගහෙත්වා තථෙව අරහා අහොසීති එතෙතෙව උපායෙන තමෙව චීවරං නිස්සාය අනෙතො වසෙය්‍ය යෙව පඤ්චසත හික්ඛු අරහත්තං පාපුණ්ණ. තතො ලජ්ජිකස්ස මහාරාජා මහා පචාරණ දිවසෙ රාජගෙහෙනො නානා විරාග වත්ථානි ගාහාපෙත්වා විතානෙ බන්ධිතොරණෙ උස්සාපෙථ, ධජ පාතකාදයො බන්ධිතං. විහාරං අලඬ්ඤාරොථාති මනුසෙය්‍ය නියොජෙසී. තතො තෙ විහාරං අලඬ්ඤරිංසු. හික්ඛුපි විහාරං අලඬ්ඤාරොන්නො තං චීවරං ගහෙත්වා අයං බහුත්තං හික්ඛුනං කිලෙස විද්ධිසනාය පච්චයො ජාතොති මාලක ද්වාරෙ ධජං කත්වා උස්සාපෙසුං. අථ රාජා විහාරං ගත්ත්වා මාලකචාරෙ උස්සාපිතං තං අරහඬ්ජං දිස්වා මයා නානා වණ්ණානි වත්ථානි පෙසිතානි. තානි යත්ථ කත්ථි බන්ධිත්වා කසමා ඉමංනනකං අභිමුඛෙ බන්ධිංසුති ආරාමිකෙ පුච්ඡි. තෙ මහාරාජ අය්‍යා අත්තානං උපකාරකො අයනති බන්ධිංසුති ආහංසු. රඤ්ඤා කො තෙසං ඉමීනා උපකාරොති චුත්තෙ මයං දෙව න ජානාමි. අය්‍යා එව ජානන්තිති ආහංසු. අථ රාජා හික්ඛුසඤ්ඤං උපසඬ්ඤිත්වා වඤ්ඤා එකමනං නිසින්නො ඉමං හනෙත වත්ථං සඤ්ඤා බහුපකාරන්ති වදන්ති. කිමය්‍ය කාරණන්ති පුච්ඡි. හික්ඛු සඤ්ඤා මහාරාජ එතං වත්ථං නිස්සාය ඉමස්මිං අත්තොවසෙය්‍ය පඤ්චසතා හික්ඛු අරහත්තං පත්තා තස්මා හික්ඛුනං තං බහුපකාරන්ති චීවරෙ ගුණං වදන්තො ආහතෙනෙත්ථ.

10. මක්ඛිතං මලමුත්තෙහි අපච්ඤං පිලොතිකං දිස්වා ඉසිඬ්ජං යත්ථ කරුණියො නි නාදරො.
11. පාපෙත්වා පත තං බෙමං වඤ්ඤානෙන ජනතුනා ආදරො එව කාතබ්බො තං හොති අරහඬ්ජං.
12. යොයං සොනන්තකො රාජ උස්සිතො අරහඬ්ජො පරිභුත්තො රහන්තෙහි තස්මා සො පූජනාරහොති.
13. එවමාදිනා ධම්මං දෙසෙසී. තං සුත්වා සොමනසෙය්‍යා රාජා කෙනෙතං වත්ථං දින්නන්ති පුච්ඡි. තං සුත්වා හික්ඛු මහාරාජ සීවගාමෙ දළිඳ්ඳකං ධම්මානාම මාතුගාමො අත්ථී, තාය දින්නං එනන්ති ආහංසු. තං

සුඛවා රාජා නං පකෙකාසාපෙථවා නස්සා බ්‍රහ්ම සාපතෙය්‍යං දඤ්චා සීවගාමං තස්සා භතතගාමං කථවා අදස්සී. තතො පට්ඨාය සො ගාමො ධම්මසීවගාමො නාම අහොසී. රාජාපි නං අත්තතො ධිතුට්ඨානෙ යපෙථවා මහත්තං යසං අදස්සී. සා තතො පට්ඨාය දුතං දඤ්චා සීලං රක්ඛිතවා ආයු පරියොසානෙ ගත්තවා දෙවලොකෙ නිබ්බත්තීති.

15. අහොනුභාවං කපණ්ණාය දින්නවත්ථස්ස සඤ්ඤාය සුපෙසලස්ස ලඬාසී ධම්මා භවහොගසම්පදං හික්ඛුපි ඛිණ්ණාසවතං ගතාසුත්ති.

ධම්මාය වත්ථුං අධ්මං.

6-9. කිංචිසඤ්ඤාය වක්ඛුමිති

අයමානුපුබ්බි කථා.

1. ලඬිකායං කිර කාකවණ්ණකිස්සමහාරාජීනී රජුංකාරේතො අනුරාධපුරෙ සඤ්ඤානාම මහාමව්වා අහොසී. රාජා තස්ස ආරාමණෙ මහාගාමං භතතගාමං කථවා අදස්සී. සො පත අත්තතො වුරුල සඤ්ඤා නාම කණ්ණිකා ආමන්තෙතවා ත්වා රඤ්ඤා පාදමුලිකො නුථවා උපට්ඨානං කරොතීති රඤ්ඤා සත්තිකෙ නිවත්තෙතවා සයං මහාගාමං ගත්තවා පටිවසති.

තදස්ස එකා ධිතා අහොසී නාමෙත කික්ඛුපි සඤ්ඤා නාම. උත්තම රූපධරා දෙවචරපටිභාගා. තාය කිර මාතා පිතරො සුපසත්ථං උග්ගණ්ණාපෙථවා පච්චකම්මං. උග්ගණ්ණාපෙසුං. අථ තෙ තාය පට්ඨමපකෙකාපකරණං හික්ඛුසඤ්ඤාස්ස අදංසු. සා තතො පට්ඨාය යෙතුයොන සඤ්ඤාස්ස භතතබ්‍යඤ්ඤානානි පච්චවා උපට්ඨෙති. තෙ තස්සා සංසුපට්ඨායිකාතිපි වොහරන්ති.

2. අපරභාගෙ සඤ්ඤාමව්වා ජනපදං පිළෙන්නො විලොපං බාදන්නො උලොලං කරොති. තං පච්චන්ති මනුස්සා ගත්තවා රඤ්ඤා කපේසුං රාජා නං සුඛවා තස්සා කතිට්ඨං පකෙකාසාපෙථවා භාතිකො කිර ජනපදං සංගණ්ණනත්ථාය පෙසිතො. ඉද්දති ජනපදං පිළෙතවා උලොලං කරොති. එතමඤ්ඤා තච භාතු සාසනං පෙසෙතවා වාරෙතීති ආහ. සො තං සුඛවා භාතු සත්තිකං සාසනමෙපසෙන්නො එවමාහ.

3. භාතුතො මෙ හිවාදෙත්වා පච්චන්ති ඉධ පඤ්ඤා කපේමි භාතු රාජාතො සෙවිතබ්බා අවඤ්ඤායා

4. නිම්මිතා විය රාජාතො වරන්ති ජහි භුතලෙ යමාදිවච්ඡුමවුති කුචෙරදහනෙහි ව.

5. පුඤ්ඤාපුඤ්ඤානුරූපෙන සග්ගාපායං යථා යමො පාපෙති සත්තෙ රාජාපි තථෙව යම සාදිසො.

6. බොධෙනබ්බෙ පබොධෙනි සොසෙනි සොසනාරහෙ
ලොකමාලොකයෙ භානු රාජාපි භානුසාදිසො.
7. පඤ්චරං දිසි සීතංසු ගහාලි පරිවාරිතො
ලොකං තොසෙනි සීතංසු වඤ්චෙ භුවි භුපති.
8. මාරෙතබ්බං යථා මච්චු මාරෙනි අදයා පරො
මච්චුච ජගතිපාලා නිගහෙසුං අසාධුතං.
9. ධනදනෙන තොසෙනි සො සෙනවිඤ්ඤෙන නං
මිත්තාමිත්තෙ සද්ද එවං කුචෙරො යෙව භුපති.
10. යථා දහති ලොකසමිං සබ්බභූතානි පාවකො
අග්ගිව දහතෙ රාජා පදුට්ඨං සකලං පජං.
11. එකමෙවග්ගි දහති නරං සො දුරුපාසිතං
කුලං දහති රාජග්ගි සබ්බන්ධුං සවරාවරං.
12. නිට්ඨන්ති කෙවි තරවො දහනා දඩ්ඨකානතෙ
රාජකොපානලාදඩ්ඨාන නිට්ඨන්ති පරාධිනො.
13. දුරෙනි නාවමනනබ්බො රාජානො දීඝබාහුකා
ගණ්ණන්ති නභාසා දණ්ණං දිසං ලොකොපජිලිතං.
14. මා පච්චින්නං පිලෙඨ මාවිලුමපඨ ගාමිකෙ
මා පරස්ස හරො හොඨ මුලං මා බණ්ණප්පත්තො.
15. පක්ඛපාතං ව සප්පෙමං උපකාරිං හිතාවහං
අභිවඩ්ඨන්ති රාජානො යසදනාදිනා නරන්ති.

16. එවං ව පන වත්වා කිං අමෙහ'පි න ඔලොකෙඨ
අප්පමන්නාහුත්වා ජනං සබ්බගණ්ණනො වසථාති සාසනං පෙසෙසි.
සො නං සුත්වා මම කණ්ඩෙට්ඨා රක්ඛො අජ්ඣාසයං ඤත්වා සාසනං
පෙසෙසි. රක්ඛො කුචකාලනො පට්ඨාය අමෙහ හි ඉධවසිතුං න
සකකාති සධිතරං හරියං ව හත්ථසාරෙ ව ගහෙත්වා පලායනො
අනුපුබ්බෙන නිග්‍රොධ සාලබණ්ඩං පාපුණි. තත්ථ සො එවං විනෙතෙසි.
අහමපන රක්ඛො හයෙන පලායිස්සාමි පුත නා දච්ඡුං න සකකා.
අනුරාධපුරං අගන්ත්වා මලයං ගන්ත්වා යත්ථ කත්ථි වසිත්වා
ජීවිස්සාමිති එතමත්ථං අත්තනො හරියං වත්වා නාය සමපට්ඨිතෙ
අත්තනො ධිතුයා රූපසමපදං සලලකෙඛත්වා යදි නො හයං
උප්පජ්ජති ඉමං නිස්සායෙව උප්පජ්ජති විනෙත්වා හඤ්ඤ
කිංවිසඨිකං නිස්සාය උපරි නො හයං උප්පජ්ජති යදි තෙ රුවචති
නං පහාය ගමිස්සාමාති ආහ. නං සුත්වා සා තුමෙහ යං ඉච්ඡති නං
කරොඨ අහං තෙ මනං න හිඤ්ඤාමිති ආහ. අඨ සො ධිතරං

ආමනෙත්තවා අමම මයං අනෙතා ගාමං ගන්තවා යාවාහාරං පරියෙසිත්වා ආගච්ඡාම, තාවෙඤ්ඤං අච්ඡාති ධීතරං නිවත්තෙත්වා පලායිංසු. අහො භයප්පත්තානං සත්තානං ලොකෙ පෙමතීයෙසු පෙමං වා ලොභතීයෙසු ලොභං වා පරික්කායං ගච්ඡතිතථාහි.

17. තථා විධෙසු දුක්ඛෙසු උප්පනෙසු ජනා ඉමෙ පෙමං ජහන්ති පුත්තානං තක්ක කච්ඡපසාදිසාති.

18. තතො තස්ථ ධීතං කුමාරිකං ගච්ඡන්තා ච ආගච්ඡන්තා ච දිස්වා අයං කුමාරිකා අහිරුපා සුබ්‍රමාළා කිමඤ්ඤං ධීතාති විමහිතා. උපසඬකම්භවා අමෙහ හි සඬං ආගච්ඡ අමමාති වදන්ති. සා තෙසං කථං සුත්වා මම මාතා පිතුන්තං වචනං න හින්දිය්‍යාමීති විනෙත්තවා තුණ්හි හුත්වා තස්මිං යෙව අධ්‍යායි. එවං ධාතං කප්පෙත්තියා තස්සා සත්ත දිව්‍යාති අතික්කන්තාති එත්තකං කාලං නිරාහාරව අධ්‍යායි. තද සක්කො දොමනුසොසු වාරිකං වරන්තො තං තථා ධීතං දිස්වා මහා ගුණායං කුමාරිකා විමංසිය්‍යාමි තන්ති විත්තෙත්වා අහිරුපං මාතවක්ක වණ්ණං නිමිණිත්වා තස්සා සත්තිකමුපගමම තාය සඬං සලලපන්තො එවමාහ.

19. තීලවෙල්ලිත ධම්මිලලා පුලල පංකජ කාන්තා නිලායතවිසාලක්ඛා තමාසී තයනුස්සවා.

20. හෙමවල්ලිව ලීලාය දෙවකක්කදව නඤ්ඤෙ වඤ්ඤෙව විසාකාසෙ හඤ්ඤෙ තමිධ තිධස්සි.

21. කා වා තවං කස්ස වා ධීතා කුතො තමිධ ආගතා කිමඤ්ඤං අධ්‍යායි කො තෙ හත්තා මනොරමෙ.

22. යුවතිං යුවො ච කාමෙති යුවානං යුවතී තථා තමිහඤ්ඤං හඤ්ඤන්තිධ සමානමහි වයෙධීතා.

23. පොසෙමි හරියත්තෙන තුවමස්සත්තා සද අහං තෙ පති හෙස්සාමි තුවං මෙ හරියා හවාති.

තං සුත්වා කුමාරිකා එවමාහ.

24. යං තවං මෙ හණ්ඨි සමම කාරණං විය දිස්සති ත සොහන්තිත්ථියො ලොකෙ පුරිසාහරණං විතා.

25. යස්මා තස්මි ධවො තා තු විධවාති පච්චිච්චි විධවා සබ්බද්ධස්ස භාගි හවති සබ්බද්.

26. මඤ්ඤං අස්මි පිතා මාතා මමෙවත්තෙන නුසාසය්‍යං යාවායාම මයං පුත්ති තාව එත්ථෙව හොහීති.

27. මාතා පිතුන්තං වචනං න කරොත්තා තරා ඉධ විතාසං ඉධ ලොකෙසු යන්ති පෙවෙව්පි දුග්ගතිං.

28. යදි මාතා පිතා මයාං අනුජානනති මානව
තථා නෙ සඨිගමො හොති නෙ වෙ හවතු සඨිගමොති.

29. අප්ප සකෙකා තස්සා කප්ප සුත්වා තෙනහි හොති අභිච්ඡි නං ජාතාසි ඉමං භතතං භුක්ඛාති එකං භතතපුටං තස්මා දත්වා අගමාසි, සා භත්තං ගහෙත්වා කාලං ඔලොකෙත්වා පුරෙහත්තං තාවායංති, ඤත්වා දන් දත්වා භුක්ඛස්සාමිති කාලං සොසෙසි, තතො තනිය සද්දවසානෙ විත්තල පබ්බත විහාරෙ වසත්තො එකො බිණ්ණාසවෙං තං සුත්වා අකාසෙනා ගත්ත්වා තස්සාහිමුඛෙ පාතුරහොසි. සා පෙරං දිස්වා තුට්ඨමානසා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වත්දිත්වා පත්තං ගහෙත්වා භත්තස්ස පුරෙත්වා පෙරස්ස දත්වා ථොකං නිට්ඨප්ප් භත්තෙති වත්වා තුරිතතුරිතා ඤාත්තරං පටිසිත්වා සාධාහඬිං නිවාසෙත්වා වල්ලියා බන්ධිත්වා නිවසුවස්සං ධොවිත්වා වුමබ්බකං කත්වා පෙරස්ස අද්දසි. පෙරො තං පත්තං වුමබ්බකෙ ධ්වපෙත්වා අයං මං පස්සතුති අධිට්ඨාය පස්සනති යාචස්සා ආකාසං උග්ගත්ත්වා විහාර මෙව අගමාසි. සා තං දිස්වා පසන්නමානසා හුත්වා දනාවසෙසං භුත්වා අත්තනො දන් ආවජ්ජෙත්වා ගච්ඡත්තරෙ පටිච්ඡන්තා නිසීදි. තද් රක්ඛෙත් ඡත්තෙ අධිවත්වා දෙවධිතා තස්සා දනෙ සොමනස්සා හුත්වා ඡත්ත පිණ්ඩවිවර තො නිකම්ම සාධුකාරං කරොන්ති එවමාහ.

30. සාධු සාධු කුමාරිකෙ සඬාසි ධම්මපිටිති
සාධු දන් අද්දසි ත්වං සාධු පුජා සද්ද හවාති.

31. රාජා තං සුත්වා කස්ස හො සාධුකාරං දද්දසිති පුට්ඨි. සා මහාරාජ මහාගාමෙ සඬිසාමච්චස්ස ධිතා කිඤ්චිසඬිසා නාම නිග්‍රොධසාලබණ්ඩමහි දන් අද්දසි. තස්සාහං සාධුකාරං අද්දසිති ආහ. රාජා තං සුත්වා අමච්චෙ ආණ්ණාපෙසි. සීසං හො තස්මි ගත්ත්වා තං සකටයොග්ගෙ නිසීදපෙත්වා අලංකරිත්වා ආනෙථා ති ආහ. තෙ ගත්ත්වා ගච්ඡත්තරෙ නිසීන්තං කුමාරිකං දිස්වා, අමම අමහාකං රාජා තං ආනෙතුං අමෙහ පෙසෙසි. එහි ගච්ඡාමාති යාචිංසු. අප්ප සා මම මාතාපිතුන්තං අනාගච්ඡන්තානං සත්තාහං ජාතං. ඉද්දති මං පහාය ගතෙහි වා මතෙහි වා හවිතබ්බන්ති විනෙත්වා තෙසං වචනං සාධුති සමප්පිට්ඨි. අථාමච්චෙ හි උස්සාහිතා උදකං පටිසිත්වා නහාත්වා සාධාහඬිං උදකෙ පහාය නිවාසනත්වාය වත්වාති ආහරථාති හත්ථං පසාරෙසි. අමච්චා රක්ඛෙත් පහිතං සාටකං නිහරිත්වා තස්සාහත්ථෙ ධ්වපෙසු. සා තං දිස්වා ඉදං හොනෙතා ථුලං අමනාපං අක්ඛෙත් ආහරථාති ආහ. අපේකච්චෙ තං සුත්වා, සාධං නිවාසෙත්වා නිසීන්තාය තෙ සාධතො ඉමං අමනාපන්ති වත්වා මත්‍රස්සලොකෙ ඉතො සුබ්බමතරං වත්ථං තස්මිති ආහංසු.

32. තස්මිං බණ්ණෙ සකෙකා තස්සා පුක්ඛානු භාවෙන දිබ්බමයෙ පඤ්චසාටකෙ අකඬියං කත්වා නිට්ඨන්ත්වාය අධිට්ඨාය පෙසෙසි. සා

තනො එකං සාටකං ගහෙත්වා නිවාසෙත්වා යොග්‍ය මාරුණ මහියධිගත විහාරං ගත්ත්වා තස් ඛනුතං හික්කුතං චීවරඤාය වඤ්ඤානි දත්වා අත්තනො පරිවාරස්ස දිබ්බවස්මෙව අදසී. පෙළායස්සා සාටකෙ ගහිත ගහිතං උභං පරිපූරෙසී. අථ සා අනු පුබ්බෙන අනුරාධපුරං ගත්ත්වා රාජානං පසාසී. රාජාපි තං දිස්වා සොමනස්සො තස්සා මහත්තං සම්පන්නිං අදසී. සාපි තස් සකලස්ස හික්කු හික්කුණි සම්භස්ස ව රාජානං ආදිං කත්වා සබ්බරාජපරිසාය ව නගරවාසීනං ව දිබ්බවත්ථානෙව අදසී. රාජා තං එකස්ස පුත්තස්ස දත්වා තස්සා සකලරොහණ ජනපදං හත්තගාමං කත්වා අදසී. සා තනො පටිඨාය තස් වසමානා දනාදීනි පුද්දාකමමානි කත්වා ආයුපරියොසානෙ සපරිසා දෙවලොකෙ නිබ්බන්ති.

.33. දුතෙන සත්තා නිදිවං වජ්ජනි දුතෙන විඤ්ජනි සිරිං නරෙසු
ලහන්ති දුතෙනසිවං පුරමි දදෙය්‍යතස්මා සත්තං පදානෙති.

කිංවිසඬ්ඛාය වක්ඛං තවමං

6-10 සද්ධාසුමනාය වක්ඛමිහි

අයමානුපුබ්බි කථා.

1. එකස්මිං කිරි සමයෙ අනුරාධපුරෙ මහාවාලුක විථියා සුමනා නාමෙකා මාතුගාමො සඬා හොති පසන්නා. තස් තස් වෙනිය බොධියාදීනි පුප්ඵාදිනා පුප්පෙත්ති මානෙත්ති ධම්මං සුඤ්ඤානි හික්කු උපධ්වන්ති පටිවසති, තස්සා සද්ධාවත්තනාය සද්ධාසුමනානි නාමං අහොසී. තස්මිං සමයෙ රොහණජනපදෙ මහාගාමනො එකො මනුස්සො කෙනවි දෙව කරණියෙන අනුරාධපුරමාගම මහාවාලුක විථියං යෙව නිවාසං ගණ්හි. සා තෙන සද්ධං මිත්තසඤ්චං කත්වා තස්මිං පටිබ්බථිත්තා අහොසී. අහො මාතුගාමානං විත්තස්ස අවිසෙසනානථාහි.

2. අයං කණ්ටක රුක්කොති විසරුක්කොති වා අයං
අයං වඤ්ජන රුක්කොති න විසෙසෙති යථා ලතා.

3. කාමඤ්ඤා වනිතා ලොකෙ භීතඋක්කධම්මස්සධිමෙ
කුලිනෙ දුක්කුලිනෙපි න ජහන්ති ලතා විශාති.

4. සොපි තස්සා පටිබ්බථිත්තො නං මහාගාමං නෙසී. තනො සා තස් ගත්ත්වා තස්ස ගෙහෙ වසමානා නිව්වමෙව අධ්වන්තං හික්කුතං සලාකහත්තං දෙති. නිව්වං ධම්මං සුඤ්ඤානි. වෙනිය බොධියාදීනි වඤ්ජනි පුද්දාකමෙව කරොති. අපේකදිවසං සා ආසනසාලං ගත්ත්වා හික්කුනා වෙය්‍යාවචං කුරුමානා කාලං විනිනාමෙසී. තස්සා පත සාමිකෙ අස්සධො, තස්මා නං ගෙහමාගනෙ

ත්වං පුඤ්ඤකමං කර්ස්සාමි'ති ගෙහෙ කිංචි කමමං න කරොසි'ති තස්සා ඤාණධර්මා ගෙහතො නිහරි. සා පන සත්ත දිව්‍යං ඡබ්බිත පතිතගෙහ ඤාණං නිස්සාය නිරාහාරා වසමානා නිස්සං සයෙන අත්තතො ජහිතභාවං ඤත්වා අනුරාධපුරෙ මම මාතා පිතුනන, සනතිමේව ගමිස්සාමි'ති අනුරාධපුරගාමී මග්ගං පටිපන්නා තස් තස් වෙනියබොධියාදිති වඤ්ඤා අනුපුබ්බිත නිග්‍රොධසාලබ්‍යඤ්ඤාධාරං සමපාපුණි. අහො, සෙරිවාරිචිහාරිතං එවමෙව පරිහානි හොති-තථාහි.

5. බුද්ධං වා මහත්තංවා ඉට්ඨානිට්ඨං කිරියාවිට්ඨං මාතාපිතාදි වුද්ධානං අනුඤ්ඤයේව කාරයෙ.
6. ලහනෙතා'පි වෙ රජං නිව්ඡාය ජනකෙ ජනෙ බ්‍රහ්මනතබ්බො න සො ලාහො අනුජාතෙන සුත්තා
7. අනනුඤ්ඤාය වුබ්බිති කතං යං අබ්‍රහ්මං'පි ව ගරහනනාතස්සවො එසො සෙරිවාරි'ති ඤාතකා.
8. අනුචිතො අවපලො නිපකො සංවුත්තිදියො පසංසා ලහතො පුත්තො වුට්ඨිං පපෙතාති සබ්බසො'ති

9. සා පනෙසා සඬා සුමනා මාතාපිතුනනං අනාරොව්ඨවා ආගන්ත්තා එත්තකං දුක්ඛමනුභවී, අප් තස් ධීතං තං දෙවමනුස්සෙසු වාරිකං වරමානො සකකො දෙවානම්ඤෙ දිස්වා සද්ධා එසා වසුත්ත යමාමිකා'විනෙතවා මහලලකවණ්ණෙන හත්තපුට්ඨාදය තස්සාහි මුඛෙ පාතුභව්ඨවා තස්සා සනතිකං ගත්තවා ඤාතිං ගව්ඡසි අමමා'ති පුට්ඨි. තාය අනුරාධපුරං ගව්ඡාමිති වුත්තෙ සකකො ත්වං අතිවිය ජාතරූපාසි. ඉමං හත්තං භුඤ්ජා'ති හත්තපුට්ඨං අදසි. සා හත්තපුට්ඨං ගහෙතවා ඉමසමිං ධානෙ උදකං තස්මිති නි වත්වා අට්ඨාසි. සකකො තස්සා අවිදුරෙ ධානෙ සුපුප්පිතං එකං පොකබරණිං දස්සෙසි. සා පොකබරණිං ගත්තවා තභාත්තවා හත්තපුට්ඨං ගහෙතවා හස්සෙ ධොවිත්වා ධීතා කාලං ඕලොකෙතවා පුරෙහත්තං තාව අයං'ති ඤත්වා කාලං සොසෙසි, තං සුත්වා තලධරසමුද්‍රැපබ්බතවාසී මහාධම්මදින්නපෙරො නිරොධ සමාපන්නිං සමාපජ්ඣත්වා සත්තමෙ දිව්‍යෙ නිරොධා වුට්ඨිතො පත්ත විවරං ගහෙතවා තස්සාවිදුරෙ පාකටො අට්ඨාසි. අප්සා පෙරං දිස්වා පසන්නමානසා පස්සං ගහෙතවා හත්තං පුරෙත්වා පෙරස්ස දත්වා මුහුත්තං නිට්ඨප්ඨ හනෙත'ති වත්වා පටිව්ඡන්නට්ඨානං පටිසිත්වා සාබා හඬිං නිවාසෙත්වා අත්තනා නිවස් වස්සං ධොවිත්වා වුමබකා කත්වා ආදසි. පෙරො සා මං පස්සතු'ති අට්ඨිට්ඨාය වසුත්තිමුමබකෙ පත්තං ධාපෙත්වා ආකාසමබ්බිභුගන්ත්වා විහාරමෙව අගමාසි. සාපි තථා ගව්ඡන්නං පෙරං දිස්වා පීතියා වුට්ඨසරිතා පෙරෙ දස්සනපට්ඨතිකකන්තෙ පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වත්තිත්වා දින්නාව සෙසහත්තං භුත්වා අනුරාධපුර මග්ගං පටිපජ්ඣි

10. තස්මිං බණ්ණෙ තස්මිං නිග්‍රොධෙ අට්ඨත්වා දෙවනා එකස්මිං

පසිබ්බකෙ අට්ඨදිබ්බව්‍යවං යපෙත්වා එකස්මිං පස්සෙ දිබ්බ හත්තං ව යපෙත්වා දිබ්බමය ගුළපුටෙ ව පුරෙත්වා සකටයොග්ගං ආරුහ්‍ය තං තස්මිං යපෙත්වා සකටං පාඨෙත්තො තස්සාවිදුරට්ඨානෙ, පාකටො හුත්වා කුභිං ගව්‍යප් අමමාති පුච්ඡී. තාය අනුරාධපුරං ගව්‍යමාති චුත්තෙ තෙන හි ආගව්‍ය ඉමස්මිං. සකටෙ නිසීද. අහමපි තස්මිං ගව්‍යමාති. සා සාධු අය්‍ය, තයා සද්ධිං පච්ඡන්තො ගව්‍යමාති සාබං නිවාසෙත්වා සකටෙ නිසීදිතුං න සකකාති ආහ. තතො සො තස්සා එකං දිබ්බව්‍යවං අද්දසි. ඉමං නිවාසෙත්වා සකටං ආරුහ්‍යාපාති. සා තං නිවාසෙත්වා සකටා ආරුහි. තං පන සකට දෙවානුභාවෙන මුහුත්ත මත්තෙන චෙතියගිරිං සමපාපුණි. තද දෙවපුත්තො ගුළපුට නිත්තිණ්ණස්මිං සකටං නිවත්තෙත්වා ඉතො පට්ඨාය මයා ගතතුං න සකකාති ව්‍යවං පසිබ්බකං තස්සා දත්වා අත්තරධායි. තද තස්මිං නිබ්බන්තා නිත්තිණ්ණකදෙවතා තං පසිබ්බකමාදය ගව්‍යන්ති. දිසවා තස්සා වෙය්‍යාවච්චකරො හුත්වා තස්සා හත්තො තං සබ්බං ගහෙත්වා අනුරාධපුරං පත්වා මහාපාලියං හික්කුනං ඔසරණ්ණවෙලාය තස්මිං යපෙත්වා අත්තරධායි. තතො සා හික්කු දිසවා පසන්නමාන සා පඤ්චමහාවාසෙ තෙකසන්නං හික්කුනං ව හික්කුණ්ණනඤ්ච දිබ්බහත්ත දිබ්බපුට දිබ්බ සාටකෙ ව අද්දසි.

11. තද රාජා විහාරං ගව්‍යන්තො මහාපාලියමි යපිතං එතං සබ්බං දිසවා පසන්නමානසො කෙනිදං දින්නං ති පුච්ඡී. මනුස්සා සද්ධා සුමනාය දින්නභාවං කපේසු. රාජා තං පකෙකාසාපෙත්වා දත්ස්සාගමනං පටිපුච්ඡී. සා තං සබ්බං විත්ථාරෙත්වා කපේසි. රාජා තස්සා තුස්සිත්වා අත්තතො අග්ගමහෙසිත්තෙන අභිසෙකමද්දසි.

සා අභිසෙකං පත්වා රාජානං ආදිං කත්වා සකල නගර වාසීනං දිබ්බවත්ථමෙව අද්දසි.

අට්ඨ දිබ්බසාටකානි පරික්ඛයං නාගමීසු. සා තතො පට්ඨාය යුගාදිනී පුඤ්ඤානි කත්වා දෙවලොක පරායණා අනොසීති.

සද්ධාබලං පස්සථ හො ජනානං
ඉධෙව දෙවා තමුපාසයන්ති,
කථන්තු දෙවෙසු ව මානුසෙසු
පරස්මිං තෙසං මහතිං විභුතිං.

සද්ධාසුමනාය වඤ්චං දසමං

උත්තරොළිය වග්ගො ඡට්ඨො.

රසවාහිතී වනරත්න ව්‍යාඛ්‍යා

ලභිකාදීප්‍රජාත්ති වක්‍රානි.

මිගපොතක වගෙහි පඤ්චමො

නමො තස්ස හගවතො අරහතො සමමා සම්බුද්ධස්ස

1. මුව පැටියාගේ කථාව

(5) 1. මිගපොතකස්ස, මුවපැටියාගේ: වත්ථුමිති, කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුපුබ්බි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. සීහල දීපෙ කිර, ලක්දිව වනාහි: උද්දලොලක විහාරං නාම, උද්දලොලක විහාර නමි: එකං රමණීයං විහාරං, එක් සිත් කළු විහාරයක්: අහොසි, විය. තද, එකල්හි: විහාරොපවනෙ, විහාර සමීප වනයෙහි: බහු මිග සුකරා, බොහෝ මුවෝ හා උරෝ: වසන්ති, වසති. අථ, එකල්හි: එකස්මිං ගාමෙ, එක් ගමක: නෙසාද පුතො, වැදි පුතෙක්: තස්මිං, එහි: බහු මිග සුකරෙ, බොහෝ මුවන් හා උරන්: දිස්වා, දැක: එකං දිවසං, එක් දවසක්: එකස්මිං පස්සෙ, එක් පැත්තක: කොට්ඨකං කොටුවක්: කන්ධා, කොට: වනපරියනෙ, වනයෙහි කෙළවර: පණණං බන්ධිතවා, කොළ අතු බැඳ: ධනු කලාපං, දුන්න හා හියවුර: පග්ගයා, රැගෙන: මිගා, මුවන්ගේ: ආගමනං, පැමිණීම: ඔලොකෙනො, බලමින්: කොට්ඨකෙ, කොටුවෙහි: අට්ඨාසි, සිටියේය. අථ, ඉක්බිති: එකො මිගො, එක් මුවෙක්: තත්ථ, එහි: ගොවරං, ගොදුරු: ගණ්හිතවා, ගෙන: පානීයං, පැත්: පාතුං, බොන්නට: කිත්ථං, තොටට: ගව්හෙනො, යන්නේ: තස්මිං අස්සාම පදෙ, එම ආශ්‍රමයෙහි: ධම්මසවණස්ථාය, බණ අසනු සඳහා: සුඨි සද්දං, දැනුම් දුන් ශබ්දය: සුත්වා, අසා: පසාරිත ගිවො, දික් කළ බෙල්ල ඇත්තේ: උත්තරාසිංහ කණෙණා, උඩුකුරු කරන ලද කන් ඇත්තේ: අතිකම්මන දකම්මන පාදෙ. බිම නොතබන ලද දකුණු පා ඇත්තේ: (ඔසොවා ගත් පය ඇතිව) ධම්ම කපිකස්ස, ධම් කපිකයාගේ: සරෙ නිමිත්තං ගණ්හිතවා, කට හඬෙහි නිමිති ගෙන: අට්ඨාසි, සිටියේ ය. තස්මිං බණෙ, එකේණෙහි: නෙසාදෙ වැද්ද: තං, ඔහු: එකස්සනාරොන එව, එක පහරින්ම: විජ්ජාධිතවා, විද: ජීවිතකතියං, මරණයට: පාපෙසි, පැමිණ විය.

2. අථ, ඉක්කිති: සො, ඒ මුවා: කාලං කන්වා, කථරිය කොට: තස් විහාරවාසී මහා අභය ථෙරස්ස ඵච, එම වෙහෙර වැසි අභය තෙරුන්ගේම: කණ්ඨකියා, නැගණියගේ: කුච්ඡයං, කුසෙහි: පටිසන්ධිං ගණ්හිත්වා, පිළිසිඳ ගෙන: දසමාසඤ්ඤා මාසවටයෙන, දස එකඩ මස් ඇවෑමෙන්: මාතු කුච්ඡිනො, මවු කුසින්: නිකංගිත්වා බිහිවී: කමෙන, ක්‍රමයෙන්: අභිවංගමානො, වැඩෙන්නේ: සත්ත වස්සිකො, සත් වයස් ඇත්තෙක්: අහොසි, විය. තනො, ඉක්කිති: මාතා පිතරො, මවුපියෝ: තං, ඔහු: අභයථෙරස්ස, අභය තෙරුන්ගේ: සත්තිකං, සම්පයට: තෙසුං, ගෙන ගියාහුය: සො, හෙතෙම: න චිරෙන කාලෙන, නොබෝ කලකින්: පබ්බාසෙසි, පැවිදි කරවිය. සො පත කුමාරො, ඒ කුමරා වනාහි: පුබ්බෙ, පෙර: මීග භූතෙතත්තනා, තම මුව ආත්මයෙහි: ධම්ම සවනානුභාවෙන, බණ ඇසීමේ ආනුභාවයෙන්: චූරග්ගෙ ඵච, හිස කෙස් බාද්දීම: අරහත්තං, රහත් බවට: පාපුණ්ණි, පැමිණියේ ය. තස්ස, ඔහුගේ: මාතුලඤ්ඤො පත, මයිලඤ්ඤ තෙරුන් වහන්සේ වනාහි: පටිලඤ්ඤා, ලබන ලද: පඤ්චාහිකෙඤ්ඤා, පඤ්චාහිඤා ඇත්තේ: අසාත්ත, නොපැමිණි: අරහත්ත මග්ග ඵලො, අරහත් මග ඵල ඇත්තේ: හොති, වේ. අථ, එකල්හි: එකස්මිං දිවසෙ, එක් දිනක්, සාමණෙරො, සාමණේරයන් වහන්සේ: පදෙසෙ ඵච, සවස් කාලයෙහිම: උපජ්ජායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ: සත්තිකං, සම්පයට: අගමාසි, ගියේ ය. අථ, ඉක්කිති: අස්ස, ඔහුගේ: උපජ්ජායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ: හස්සං, අත: වඩ්ඪෙත්වා, ඉදිරියට ඔසවා: පාණිනා, අතින්: වතුමණ්ඩලං, සඳ මඩල: පරිමඤ්ඤො, පිරිමදිමින්: අට්ඨාසි, සිටියේය.

සාමණෙරො, සාමණේර තෙම: තං, එය: දිස්වා, දැක: හත්තෙ, ස්වාමීනි, එතං, මෙය: රක්ඛිතුං රක්කින්නට: වට්ඨති ඉති, වට්ඨ යයි: ආහ, කිය. ථෙරො පත, තෙරුන් වහන්සේ වනාහි: තං, ඔහු: අග්ගඵලෙ, අග්‍ර ඵලය වූ: අරහත්තෙ, රහත් බැවිහි: පතිට්ඨිත භාවං, පිහිටි බැව්: අජානනො, නොදන්නේ: තස්ස, ඔහුගේ: වචනං, කීම: සම්මා, මනා කොට: මනසි, සිත්හි: ත අකාසි, නො කෙළේය. අථ, එකල්හි: සාමණෙරො, සාමණේරයන් වහන්සේ: ඉද්ධියා, සෘද්ධියෙන්: වතු සහස්සං, දහසක් වතුයන්: ආහරිත්වා, ගෙනහැර: ථෙරස්ස, තෙරුන් වහන්සේට: දස්සෙත්වා, දක්වා: හත්තෙ, ස්වාමීනි, වතු සතං වා, වතුයන් සියයක් හෝ: සහස්සං වා, දහසක් හෝ: සත සහස්සං වා, ලක්ෂයක් හෝ: ආහරණං, ගෙනහැර දැක්වීම: ත භාරියං, අමාරු නොවේ. යො පත, යමෙක් වනාහි: එකං ඵච තණ්හං, එකම තෘෂ්ණාව: පජ්හති, දුරු කෙරේ ද: සො ඵච, හෙතෙමේ ම: උත්තමො, උතුම්ය: තං ඵච, එයම: භාරියං ඉති, බැරැරුම් යයි: වත්වා, කියා: ඵචං, මෙසේ: ආහා, කිය.

3. යො පුරිසො, (මුහුද දකිනු කැමැති) යම් පුරුෂයෙක් තෙම: ගත්ත්වා, ගොස්: තීරංගොච, වෙරළ අසල සිටම: මහමබ්බං, මහා සාගර ජලය: දිස්වා, දැක: අපඤ්ඤවා, නුවණැති හෙයින්: අයං සමුද්දෙ, මේ සියළු

මහ මුහුද; මයා, මා විසින්; දිට්ඨො, දක්නා ලදැයි; භාසනි එව, කියන්නේ ද?

4. එවං එව, එපරිද්දෙන්ම; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; යො හිකඛු, යම් හික්කුවක් නෙම; අද්ධුවං, ස්ථිරව නොපවත්නා වූ; අභික්ඛාණං බලං, අභික්ඛාවන්ගේ බලය; ලද්ධාන, ලැබ; අත්තනි, තමා කෙරෙහි; කෙච්චි කිලෙසෙ, කිසියම් ක්ලෙශ කෙනෙක්; වික්ඛමොත්ථාන, සංසිදුවා ගෙන;

5. කිලෙසානං, කෙළෙසුන්ගේ; අප්පහන්ථවා, ප්‍රභාණයට නොපැමිණ; ලඬ අඤ්චා අසමි ඉති, ලබන ලද රහත් ඵලය ඇත්තෙමි යි; මඤ්ඤති, සිතා දැසො හි, හෙතෙම වනාහි; තණ්හා දසව්‍යපො, තෘෂ්ණාදසවයෙන්; අමුත්තො එව, නොමිදීම ම; වත්තනි, පවතී.

6. යො හිකඛු, යම් හික්කුවක්; අලකං, ඉතා නිශ්‍රීක වූ; අසීවං, ශාන්ත භාවයක් නැත්තා වූ; හීමං, භයජනක වූ; අනපායං, අත් නොහැර යන්නාවූ; අනඤ්චං, අනඤ්චයක වූ; තණ්හං, තෘෂ්ණාව; පජනෙ, දුරු කෙරේද; සො, ඒ මහණ නෙම; මාර බන්ධනා, මාර පාශයෙන්; මුත්තො ඉති, මිදුනෙයි.

7. ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ; තං සුත්ථවා, එය අසා; විපසස්ථවා, භාවනා කොට; තදහෙව, එදිනම; අරහත්තං, රහත් බවට; පාපුණි, පැමිණියේය.

අථ, ඉක්බිති; දුතියෙ දිවසෙ, දෙවැනි දිනයෙහි; ථෙර කණ්ටසිකා, තෙරුන්ගේ නැගණිය; සාමණෙරෙන, සාමණේරයන්; සද්ධං, සමග; ථෙරං, තෙරුන්ට; නිමනෙසි, ආරාධනා කළාය. ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ; භගිනි, නැගණියට; එවං, මෙසේ; ආහ, කිය. උපාසිකෙ, උපාසිකාවෙහි, තයා, තී විසින්; අස්ස, අද; බහු හිකඛු, බොහෝ හික්කුන්; දිස්වා, දැක; විත්තං, සිත; පාසාදෙ තබ්බං, පැහැදිය යුතුයි. පිටිවිංසො පන, දන කොටස වනාහි; තෙ උභිත්තං එවං, අප දෙදෙනාට පමණක්ම; හොතු ඉති, වේවා යි. තං, ඇය; පෙසෙත්ථවා, යවා; පුබ්බණ්ණ සමයං, පෙරවරු කාලයෙහි; නිවාසෙත්ථවා, හැඳ පොරවාගෙන; පත්ත විවරං, පා සිවුරු; ආදය, ගෙන; නිංස සහස්ස මනෙතනි හිකඛුති සද්ධං, තිස් දහසක් පමණ හික්කුන් සමග; අගමාසි, ගියේ ය. සා, මී නොමෝ; තං දිස්වා, එය දැක; මාතුල භාගිනෙය්‍යානං දච්ඡන්තං, මාමා හා බැණා යන දෙදෙනාට; ආසනානි, අසුන්; පඤ්ඤාපෙසි, පැනවිය. තානි, ඒ ආසන; තෙසං, උත්චනන්සේලාගේ; ආනුභාවෙන, ආනුභාවයෙන්; නිංස සහස්සමත්තානි, තිස් දහසක් පමණ; අහෙසුං, වූහ. තෙසං එව, උත්චනන්සේලාගේම; ආනුභාවෙන; ආනුභාවයෙන්; තස්සා, ඇගේ; ගෙහං අපි, ගෙය ද; වඩ්ඪි, විශාල විය. හිකඛු හික්කුහු; පත්ත පත්ත ආසනෙ එව, පැමිණි පැමිණි අසුන් වලම; නිසීදිංසු, හුන්හ. තෙසං දච්ඡන්තං එව, ඒ දෙදෙනා වහන්සේට ම; පටියාදිතං, පිළියෙල කරන ලද; සුප බ්‍යඤ්ජනාදී සබ්බං, සුප ව්‍යඤ්ජන ආදී සියල්ල; නිංස සහස්ස

මත්තානං හික්ඛුනං, නිස් දහසක් පමණ හික්ඛුන්ව; යාවද්දාං, ඇති පමණ; පහොනකං, සෑහීම; අහොසි, විය; භුත්තාවසානෙ ඛො, වළඳ අවසානයෙහි වනාහි; උපාසිකා, උපාසිකා නොමෝ; භුත්තානුමොදනස්, භුත්තානුමොදනාව සදහා; සාමණේරස්ස, සාමණේරයන් වහන්සේගේ; පත්තං පාත්‍රය; ගණ්හි, ගත්තේ ය. සොපි, උන්වහන්සේ ද; තෙසං මජ්ඣේ, උන්වහන්සේලාගේ මැද; මඛිගලං වඩ්ඪෙතෙ, සුභ ලකුණු වඩවමින්; මධුරභාරනිං, මිහිරි වදන්; නිට්ඨාරෙත්තො, පිට කරමින්; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙසි, දෙසිය. දෙසනාවසානෙ, දෙසනාවගේ කෙළවර; මාතා පිතුනං ආදිං කථාං, මවුපියන් මුල්කොට ඇති; පඤ්ඤා කුල සතාහි, කුල පන්සියයක්; සොනාපත්ති ඵලෙ, සෝවාන් ඵලයෙහි; පතිට්ඨංසු, පිහිට වුහ. සා දෙසනා, ඒ ධර්ම දෙසනා නොමෝ; ඛන්තො ජනස්ස, බොහෝ දෙනාට; සාඤ්ඤා අහොසි, සාර්ථක වුවාය.

8. එවං, මෙසේ; විපිනජ, වනයෙහි උපන්නා වූ; මිගා, මුවෝ පවා; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙත්තෙ, දෙසනා කරන කල්හි; සඤ්ඤාමත්තෙ, ශබ්ද මාත්‍රයෙහි; නිමිත්තං, නිමිත්තග්‍රහණය; ලඛා ලැබ; මනුජං විභවං, මිනිස් ලොව මහත් සම්පත් ද; අපවග්ගං ව; නිව්වාණ සම්පත්තියද; ලබන්ති, ලහන්. බුඛෙ, බුද්ධාදී රත්තත්‍රයෙහි; සඛං, ශ්‍රීධාව; විහිත, පිහිටුවන ලද; මනිමා, නුවණැත්තේ; ධම්මං, ධර්මය; සාධු, මනා කොට; සුඛාන, අසා; මුනිනා, බුදුන් විසින්; වණණනීයෙ, වණණිය වූ; විමානෙ, දිව්‍ය විමානයන්හි; කිං, කිම? නො රමනි, සිත් අලවා වාසය නොකෙරේද? වාසය කෙරේ මැයි.

මගපොතකස්ස, මුව පැටියාගේ වස්ත්‍ර, කථාව; පඨමං, පළමු වැන්නය.

2. බණ ඇසූ උපාසිකාවගේ කථාව.

(5) 2. ධම්මසුත උපාසිකාය, බණ ඇසූ උපාසිකාවගේ; වත්ථුමිහි, කථාවස්තුයෙහි; අයං, මෝ; ආනුසුබිබි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. ලඛ්ඤාදිපෙ, ලක්දිව; රොහණ ජනපදෙ, රුහුණු දනව්වෙහි; හික්ඛු හික්ඛුණි සන සමාකිණණං, සිය ගණන් හික්ඛු හික්ඛුණින්ගෙන් ගැසුණු; අනෙක සන විහාරං, නොයෙක් සිය ගණන් වෙහෙර විහාරයන්ගෙන් ද; හිරක්ඤ සුචණණ ආදි අනෙක විභව සමාකිණණං, රන් රුවන් ආදී නොයෙක් වස්තූන්ගෙන් සමන්විත; ඉස්සර ජන සමුහ සමාකුලං, ප්‍රභූ ජන සමුහයන්ගෙන් යුක්ත වූ; නව්ව ගීත වාදිතෙහි, නත් නළු ගී නඬින්; නිව්වං, නිතොර; ජන මනො නඤ්ඤා, දන මන පුබුදු කරවන; නිරන්තර, දන කිළා පසුන, නිරතුරු දන්දිම් නැමැති ක්‍රීඩාවේ යෙදුණු; අනෙක ජනා

කුලං, නොයෙක් ජනයන්ගෙන් හෙබි: වසුන්තය පුජාපරෙහි, තුණුරුවන් පිදීමෙහි නැයැලුණු; සද්ධා කුලෙහි, සැදැහැනි කුලයන් ගෙන්: අනුසංවර්තං, නිතර පැවැති: තස්ස තස්ස, ඒ ඒ තත්ති: අනුවර්ත, හැසුරුණු: ධම්ම සොණ්ඩක ජනා, දහම්සොධ මිනිසුන් විසින්: අනුගීත සාධුකාරං, ගීතිකා වශයෙන් පවත්වන ලද සාධුකාර ඇති: මහාගාමං නාම, මහගම නම්: රමණීයං, සිත් කළු: එකං ගාමං, එක් ගමක්: අහොසි, විය. තස්ස, එ ගමෙහි: රාජ මහා විහාර මණ්ඩප, රාජ මහ වෙහර මැද: ධවලපාකාර පරික්ඛින්න, සුදු පවුරින් වට කරන ලද: මුත්තා, මුතු: සස්රං ඉව, ඇතුරුවක් වැනි: සෙන පුලිත්තල, සුදු වැලි තලාවෙන්: සමලඬික, අලඬිකාර කළ: මාලක මණ්ඩප, මලුව මැද: භූමධිත්තා, මිනි කතගේ: මස්කාහි හිත, මසාකයෙහි පළඳනා ලද: රජත කිරිටං ඉව, රිදී ඔවුන්නක් වැනි වූ: සොහග්ගපත්තං, අති දර්ශීය: මනි වෙතියං නාම, මැණික් වෙහෙර නම්: මහා වෙතියං, මහ වෙහෙරක්: අහොසි, විය. තස්ස, ඒ විහාරයෙහි: මහාද්වාර කොට්ඨක සමීපෙ, මහ දෙරටුව සමීපයෙහි: සජ්ජිත, පිළියෙල කරන ලද: මහා ධම්ම මණ්ඩපෙ, මහා ධම් මණ්ඩපයෙහි: නිවං, නිතර: ධම්ම දෙසනා, දහම් දෙසුම්: පවත්නා, පැවැත්වේ.

2. එකා උපාසිකා, එක් උපාසිකාවක්: ධම්ම සවණස්සං, බණ ඇසීම පිණිස: අත්තනො, තමාගේ: පුත්තං, පුතා: අභිගුලියං ගහෙත්වා, ඇහිල්ල අල්වාගෙන: ආගමම, අවුත්: පරිසපරියනෙත, පිරිස් කෙළවරෙහි: නිසින්නා, හුන්නී: අනක්කා විහිතා, අත් තැනෙක සිත නොයොදා: සකකචං, මනාව: ධම්මං, බණ: සුණාති, අසයි.

අථ, ඉක්බිති: අස්සා පුත්තො, ඇයගේ පුතා: කීළමානො, සෙල්ලම් කරමින්: පාකාර සමීපං, පවුර සමීපයට: ගත්ත්වා, ගොස්: වාලුකං කීළති, වැලි සෙල්ලම් කරයි. අථ, එකල්හි: එකො සඤ්ඤා, එක් සර්පයෙක්: පාකාරවර්ගදෙන, පවුරේ සිදුරෙන්: නික්මමම, නික්මී: තං, ඔහු: ධිසිත්වා, දණ්ට කොට: නිලියි, සැහවුනේය. අථ, එකල්හි: සා, මී නොමෝ: පුත්තං, පුතා: ධිසන්නං, දණ්ට කළ: සඤ්ඤා, නයා: දිස්වා, දැක: සවෙ, ඉදින්: කස්සාපී, කිසිවෙකුට: ආචික්ඛස්සාමි, කියන්නෙමි නම්: මෙ, මගේ: ධම්මස්ස, බණ ඇසීමට: අත්තරායො, අනතුරක්: හවිස්සාති, වන්නේය: පුත්තා පත, පුත්‍රයෝ වනාහි: න දුලලහා, දුර්ලභ නොවෙත්: බුඬ්ඬපාදෙ, බුද්ධාත්පාදය: දුලලහො හි, දුර්ලභමය: තථා එව, එසේම: සඬම්ම සවණං අපි, බණ ඇසීම ද: දුලලහො, දුර්ලභය: තනො, එයින්: මනුස්සාත්ත පටිලාහො අපි, මිනිසන් බවක් ලැබීම ද දුලලහො, දුර්ලභය: දුලභත්තං ලඬාය, ඉතා අමාරුවෙන් ලද ආත්මය ඇති: මයා, මා විසින්: දුලභං ධම්මං, දුර්ලභ ධම්මය: සොතුං, ඇසීම: වරතරං ඉති, ඉතා වටනේ ය යි, කස්සාපී, කිසිවෙකුට: අනාරොචෙත්වා, නොකියා: ධම්මං එව, ධම්මයම: අස්සොසි, ඇසිය. අස්සා පුත්තො අපි. ඇගේ පුතා ද: විස වෙගෙන, විෂ වෙගයෙන්: සක්කං විස්සස්සි, මුරජා වූයේය. තනො, ඉක්බිති: ථදසනං, ධම් දෙශනාව: යථා අනුසන්ධිගතො, කෙළවරට ගිය කල්හි:

උපාසිකා, උපාසිකාව: උද්ධාය, නැගිට: දරකසු, දරුවාගේ: සමීපං, සමීපයට: ගන්තවා, ගොස්, විස වෙගෙන, විෂ වේගයෙන්: උද්ධකායං, තද වූ සිරුරක් ඇති: පුත්තං, පුතා: දිස්වා, දැක: අඤ්ඤාති මනෙතාසධෙහි, අනෙක් මන්ත්‍ර වලින් හා ඖෂධ වලින්: කිං, කිම? අසු, මෙයට: සච්චකිරිය ඔසධං එව, සත්‍යක්‍රියා ඖෂධයම: වරතරං ඉති, ඉතා උසස් යයි: පුත්තසු, පුතාගේ: සිසං, හිස: ගහෙත්වා, අල්වා ගෙන: සච්චකිරියං, සත්‍යක්‍රියා: කුරුමානා, කරන්නී: එවං, මෙසේ: ආහ. කීවාය.

3. අහං, මම: යෙන සචේතන, යම් සත්‍යයක් හේතුකොට ගෙන: බුධ සරණේ, බුදු සරණයෙහි: සුප්පතිට්ඨිතා, මනාව පිහිටි යෙමි ද: තෙන සචේතන, ඒ සත්‍ය වචනය හේතුකොටගෙන: මෙ පුත්තො, මගේ පුත්‍ර තෙම: නිබ්බිසො, නිර්විෂ වූයේ: සුඛිතො හොතු, සුවපත් වේවා.

4. යෙන සචේතන, යම් සත්‍යයක් හේතුකොටගෙන: අහං, මම: ධම්ම සරණේ, දහම් සරණයෙහි: සුප්පතිට්ඨිතා, මනාව පිහිටියෙමි ද: තෙන සචේතන, ඒ සත්‍යයෙන්: මෙ පුත්තො, මගේ පුත්‍ර තෙම: නිබ්බිසො, නිර්විෂ වූයේ: සුඛිතො හොතු, සුවපත් වේවා.

5. යෙන සචේතන, යම් සත්‍යයක් හේතුකොටගෙන, අහං, මම: සඤ්ඤා සරණේ, සහ සරණයෙහි: සුප්පතිට්ඨිතා, මනාව පිහිටියෙමි ද: තෙන සචේතන, ඒ සත්‍යයෙන්: මෙ පුත්තො, මගේ පුත්‍රතෙම: නිබ්බිසො, නිර්විෂ වූයේ: සුඛිතො හොතු, සුවපත් වේවා.

6. යෙන සචේතන, යම් සත්‍යයක් හේතුකොටගෙන: ධම්මං ධම්මය: සුඤ්ඤාමානා, අසත්‍ය ලබන්නා වූ: අහං, මම: ඛණ්ඩෙ ව, කෂණ මාත්‍රයකුදු: අනඤ්ඤාචින්නා ආසිං, අත් නැතෙක සිත නො යෙදීම්ද, තෙන සචේතන, ඒ සත්‍යයෙන්: කිබ්බිසං, නපුරු විෂ: හඤ්ඤතු, නසීවා.

7. අකඛරං වා, අකුරක් හෝ අපි, නැවත: පදංවා, පදයක් හෝ: කථා මග්ගං වා, කථා මාගීය හෝ: අභාපයං, නො පිරිහෙලමින්: පචරං, උතුම් වූ: ධම්මං, ධම්මය: අසොසාසිං, ඇසුයෙමි ද: තෙන, ඒ සත්‍යයෙන්: කිබ්බිසං, නපුරු විෂ: හඤ්ඤතු, නසීවා.

8. බුඬො, බුදුරජාණන් වහන්සේ: නිය්‍යානිකො, නෙය්‍යානිකාය, ධම්මො, ධම්මය: සන්ධිට්ඨිකො, මේ ආත්මයෙහි විපාක දෙන්නේය. අකාලිකො, කල් නො යවා එල දෙන්නේය: තෙන සචේතන, ඒ සත්‍යයෙන්: මෙ පුත්තො, මගේ පුත්‍රයා: නිබ්බිසො නිර්විෂ වූයේ: සුඛිතො හොතු, සුවපත් වේවා.

9. සඤ්ඤා, සංසරත්තය: සුප්පට්ඨනෙතා ව, මනාව පිළිපත් සේක් ද: වතුමන්ග එලෙ, සතර මග සතර ඵලයෙහි: ධිතො, සිටියේ වේද: තෙන සචේතන, ඒ සත්‍යයෙන්: මෙ පුත්තො, මගේ පුත්‍රයා: නිබ්බිසො, විෂ නැත්තෙක්ව: සුඛිතො හොතු, සුවපත් වේවා.

10. සාසනං, බුධ ශාසනය: සථෙ, ඉදින්: පඤ්චවස්ස සහස්සානි, පත් දහසක් අවුරුදු: නිධ්නි, සිටින්නේ වෙද, තෙන සථෙවන, ඒ සත්ත්වයන්: මෙ පුත්තො, මගේ පුත්‍රතෙම: නිබ්බිසො, විෂ නැත්තෙක්ව: සුඛිනො හොතු, සුවපත් වේවා.

11. අථ, ඉක්බිති: අස්සා පුත්තො, ඇගේ පුතා: සච්චකිරියාවසානෙ, සත්‍යක්‍රියාවගේ අවසානයෙහි: සුඛි, සුවපත් වුයේ: නිද්දකෙඛා, නිදුක් වුයේ: සුත්තස්සබුද්ධො විය. නිද පිබ්දියෙකු මෙන්: උධ්ධාය, නැගිට: මාතු සන්නිකෙ, මව සම්පයෙහි: අධ්ධාසි, සිටියේ ය. සා, ඕ තොමෝ: සච්චකිරියාය, සත්‍යක්‍රියාවෙන්: පුත්තං, පුතා: අරොගං කත්වා, නිරෝගි කොට: ගෙහං, ගෙදරට: ගත්ත්වා, ගොස්: තෙන ඵච සොමනස්සෙන, ඒ සොම්නසින් ම:බහුනි පුඤ්ඤකම්මානි, බොහෝ පින්කම්: කත්වා, කොට: තනො, ඒ ආත්මයෙන්: චුත, චුත වුවා: සග්ගෙ ඵච, සභිග්ගෙහි ම: නිබ්බත්තො, උපන්නිය.

12. ඵචං, මෙසේ: මාතුගාමොපි, ස්ත්‍රී තොමෝ ද: පමුදිත මනො, පමුදිත සිත් ඇත්ති: ධම්මං, ධර්මය: සුත්වා, අසා: කිබ්බි සං වා, තපුරු විෂ හෝ: පහානි, දුරු කරන්නිය. තිදිවෙ, දිව්‍ය ලොකයෙහි: උප්පජ්ජත්වා, ඉපිද: රමනි, සිත් අලවා වාසය කෙරේ. ධම්මෙ, ධර්මයෙහි: සාධු, මනාකොට: වරන්නා, හැසිරෙන්නාවූ: සධා බුද්ධිප්පමුඛ ජනතා, ශ්‍රඩ්ධා බුද්ධිසම්පන්න ජනතාව: දව්ජ මනුජං සම්පදංච, දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත් ද: නිබ්බානංච, නිව්වාණ සම්පත්තිය ද: අනුභොතනි, අනුභවකරන්.

ධම්මසුත, බණ ඇසු: උපාසිකාය, උපාසිකාවගේ:

චක්ඛුං, කථාව: දුතියං, දෙවැන්නය.

3. කුඩ්ධරජ්ජවාසී තෙරුන්ගේ කථාව.

(5) 3. කුඩ්ධරජ්ජවාසී ථෙරස්සා, කුඩ්ධරජ්ජවාසී තෙරුන්ගේ:

වත්ථුමිහි, කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෝ:

ආනුප්‍රබ්බි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. සීහලදීපෙ, සීහලදීපයෙහි: මහාගාමෙ, මහගමු: අනෙක හිකුළුසන වාසො, නොයෙක් සිය ගණන් හිකුළුන් වහන්සේ වාසය කරන්නා වූ: මහාවාසී විහාරො නාම, මහ වැව නම් විහාරයක්: අහොසි, විය. තස්මිං කාලෙ, එකල: තස්මි, එහි: අනුසංචචජරං, අවුරුද්දක් පාසා: අරියවාස ධම්ම දෙසනා, අරියවාග ධර්ම දේශනාව: පවත්නෙති, පවත්වයි. දුරුකොපි, දුර සිටත්: බහු ජනා, බොහෝ ජනයෝ: ඔසරන්ති, රැස්වෙත්. මහාජන සමාගමො, මහත් වූ ජන සමාගමය: හොති, වේ. තද, එකල්හි: කුඩ්ධ රජ්ජවාසී, කුඩ්ධ රජු නම් දනව් වැසි: එකො මහා ථෙරො, එක්

මහ තෙර නමක්: අභංජි, මම ද: අරියවංස ධම්මං, අරියවංශ ධම්
 දෙශනාව: සොස්සාමිති, අසන්නෙමියි: තඤ්ඤ, එහි: ගන්තවා, ගොස්:
 ඔකාසං, ඉඩක්: අලහිත්වා, නොලැබ: මහා පරිස පරියනෙත, මහ පිරිස්
 කෙළවර: මාලකතො බහිං මුදුවෙන් පිටත: එකසමී කිණ්ණුමෙහ ධානෙ,
 එක් තණ පඳුරෙන් යුත් තැනෙක්හි: ඔකාසං, ඉඩ, ලහි, ලැබිය. සො,
 හෙතෙම: තඤ්ඤ, එහි: ධ්වනි, සිට: සබ්බං රත්තිං, මුළු රැයම: තං ධම්මං,
 ඒ ධම්මය: සුණ්මානො, අසමිත්: සොමනස්සපුනෙතො, සොමිතසට
 පැමිණියේ: රොමංචිත ගනෙනො, ලොමු ධුහුගත් සිරුර ඇත්තේ: අහොසි,
 විය. තසමී පන කිණ්ණුමෙහ, ඒ තණ පඳුරෙහි: එකො ගොතස සපො,
 එක් පොළහෙක්, පට්ටසති, වසයි. අප්, ඉක්බිති: සො, ඒ පොළහා:
 තතො, එතැනින්: නික්මමිත්වා, නික්මී: ථෙරස්සා, තෙරුන්ගේ:
 පාදනතරං, පා අතරට: පට්ටසනො, පිටිස, වතතාරො දඬේ, සතර
 දළ: නිමුණේත්වා, ඔබා: නිසීදන මංසා, (පිටිමස) තට්ටමට: ඩසී, දුෂ්ට
 කෙළේය. තං අඤ්ඤාත්වා, ඒ කරුණ දැන: ථෙරො, තෙරුන්වහන්සේ:
 සවෙ, ඉදින්: අභං, මම: ඉතො, මෙතැනින්: අපසරාමී, පහව ගියෙමි තමී:
 ධම්මසවණාය, බණ ඇසීමට: අනතරායො හොතිති, අනතුරු වේ යැයි:
 හඤ්ඤ, අත: ඔතාරෙත්වා, පහන් කොට: සපුස්සා, පොළහගේ: සීසං, හිස:
 දළ්ඨං ගහෙත්වා, දැඩිකොට අල්වාගෙණ: උපාහණස්ථිකාය, වහන්
 පසුම්බියෙහි: පක්ඛිපිත්වා, බහා: මුඛං බන්ධිත්වා, කට බැඳ: එකසමී
 පස්සො, එක් පසෙක: ධ්වනෙත්වා, තබා: ධම්මං, ධම්මය: අස්සොසි, ඇසිය.
 ධම්මසවණානුභාවෙන, බණ ඇසීමේ ආනුභාවයෙන්: තස්සා,
 උත්චහන්සේගේ: සරිරෙ, ශරීරයෙහි: විසං, විෂ: න පඤ්ඤ, නො
 පැතුරුණේය. තතො, ඉක්බිති: අරුණෙ, අරුණ: උග්ගතෙ, උදුටු
 කල්හි: මනුස්සානං, මිනිසුන්: ගත කාලෙ, ගිය කල්හි: ථෙරො, තෙරුන්
 වහන්සේ: මයා, මා විසින්: සපො, සර්පයෙක්: ගහිතො ඉති, ගත්තේ
 යයි: සපං සර්පයා: දස්සොසි, දැක්විය. කතර වෙලාය, කවර වෙලාවක:
 තෙ සපො, ඒ සර්පයා: ගහිතො, ඉති, ගත්තේ දැයි: හික්ඛුති, හික්ඛුත්
 විසින්: පුඨො, විචාරණලද්දේ: නිදන කථාය, නිදන කථාව: ආරම්භ
 කාලෙ එව ඉති, ආරම්භ කළ කාලයේම යයි: ආහ, කීය. හික්ඛු හික්ඛු:
 අඤ්ඤායං, පුදුමයි: හනෙත, ස්වාමිනි, තයා, ඔබ වහන්සේ විසින්: කතං,
 කරන ලද්ද: අබ්භුතං: පුදුමයි: ඊදිසෙන, මෙබඳු: සොරාසිවිසෙන
 සපොත, සොර විෂ ඇති සර්පයෙකු විසින්: දඬොන අපි, දුෂ්ට කරන
 ලද්දේ නමුදු, විස වෙගෙන, විෂ වෙගයෙන්: අනඤ්ඤ විහිතෙන හුත්වා
 අත් තැනෙක සිත නොයොදා: ධම්මං, බණ: සුණ්මානෙන, අසන්නා වූ
 ඔබ විසින්: කතං ඉති, කරන ලද්දේ යයි: ආහංසු. කීවාහුය. තතො,
 ඉක්බිති: සො, උත්චහන්සේ: ආවුසො, ඇවැත්නි. මෙ, මාගේ ශරීරයෙහි,
 විසං, විෂ: සාවසෙසං, ඉතිරි විය. තං, ඒ විෂ, සච්චකිරියානුභාවෙන,
 සත්‍යක්‍රියා බලයෙන්: හනිස්සාමිඉති, නසන්නෙමි යි: සච්චකිරියං,
 සත්‍යක්‍රියා: කරොනෙතො, කරන්නේ: එවං, මෙසේ: ආහ, කීය.

2. යසමා, යමි හෙයකින්: අඤ්ඤ, අද: මයා, මා විසින්

ලොකභික්ෂුස්ස, ලොවට හිත වූ: තස්ස, ඒ බුදුන්ගේ: සුභාසිතං, යහපත්කොට දෙශනා කරන ලද්දවු: ධම්මං, ධම්මය, සුසුදුනං, මනාව අසන ලද්දේ ද: තෙ න සචේතන, ඒ සත්‍යය කරණකොට ගෙන: පොකඛරස්මා, නෙලුම් කොළයෙන් (පහව යන්නාවූ): ආපො විය, ජලය මෙන්: මෙ, මාගේ: වියං, විෂ: විනාසං, විනාසයට, පයාතු, යේවා.

3. යස්මා, යම් හෙයකින්: තස්ස, ඒ ධම්මාගේ: පදකඛරං, පදයක් අකුරක්: න නාසයනෙතා, නො නසමින්: අත්ථංව, අර්ථය ද: මනසි කරොනෙතා, මෙනෙහි කරමින්: ධම්මං, ධම්මය, සුතං අසන ලදි. තෙන, ඒ සත්‍යය කරණකොට ගෙන: පොකඛරස්මා, නෙලුම් කොළයෙන්: (පහව යන්නාවූ) නොයං විය, ජලය මෙන්: වියං, විෂ: විනාසං, විනාශයට: පයාතුං, යේවා.

4. පණ්ඩානතො වා, ප්‍රණිධියෙහි පටන්: ජීනස්ස, බුදු රජාණන් වහන්සේගේ: ගුණානුභාවා, ගුණානුභාවයෙන් ද: තෙන ඵච, ඒත්බුදු විසින්ම: සුදෙසිතෙන, මනාව දෙශනා කරන ලද: ධම්මානුභාවෙන, ධම්මානුභාවයෙන් ද: සංඝ තෙජා, සංඝ රත්නයෙහි තේජසින් ද: වියං, විෂ: බිප්පං, වහා: විනාසං, විනාසයට: සමුපෙතු, පැමිණේවා.

5. අථ, ඉක්බිති: අස්ස සච්ච කිරියාවසානෙ, මේ සත්‍ය ක්‍රියාවගේ කෙළවර: පදුමිති පතතො, නෙලුම් කොළයෙන් (පහව යන්නාවූ): උදක ඛිත්ථුති විය, දිය බිඳු සේ: වියං, විෂ විනිවිට්ඨො, පෙරළී: පඨවිං, පොළොවට: පාවිසි, පිවිසියේය. අථ, ඉක්බිති, සො, හෙතෙම: නිබ්බිසො, විෂ රහිත වූයේ: සොමනස්සජානො, සතුටට පැමිණියේ: හික්ඛුතං, හික්කුන්ට: ධම්මානුභාවං, ධම්මානුභාවය දක්වමින් ථොමෙන්තො, ස්තුති කරමින්: ආහ, මෙසේ කිය.

6. ඵසො පන ධම්මො, මේ ධම්මය තෙම වනාහි: සුගතස්ස සඤ්ථා බුදුන් විසින් පසස්නා ලදී. සංසාර මහණ්ණවස්ස, සංසාර නමැති මහා සාගරයට: තරං ඉච, නැවක් මෙනි. බ්‍රහ්මස්පරාදිති, බ්‍රහ්මස්පරාදීන් විසින්: නමස්සනියො, වැන්ද යුතුය. කිලොකෙ, තුන් ලොකයෙහි: රසානං, රසයන් අතුරෙන්: පරමොරසො, උතුම් රසයයි.

7. ධම්මො, ධම්මය තෙම: ජරා මච්චු පහානො, ජරා මරණ පහ කරන්නා වූ: මහාගදෙ, දිව්‍ය ඖෂධයක් වැන්න: සබ්බිති නාසාය, සියළු උවදුරු විනාසයට: වීසෙස මනෙතා, දිව්‍ය මන්ත්‍රයක් වැන්න. සබ්බස්ස, සෑම තන්හි: දනෙන ව, කැමැති කැමැති වස්තුව දෙන හෙයින්: කප්පරුකෙබ්බා, කල්ප වෘක්ෂයක් වැන්න: විනතාමණිං, විනතා මාණික්‍යයක් වැන්න: හද්දසටො ව, හදුසටයක් මෙන් ද: වන්නේය.

8. ධම්මං විනා, ධම්මය හැර: පිතා ව, පිය කෙනෙක් ද: මාතා ව, මෑණි කෙනෙක් ද: නැඪී, නැත්තේය. තං ඵචං ඒ ධම්මයම: තානං, රක්ෂාසානාය ය: සරණං පිහිටය: පතිට්ඨා, ප්‍රතිෂ්ඨාධාරයය: හො,

පින්වත්නි, තසමාහි, එහෙයින් වනාහි: අඤ්ඤාකිංචප්‍රභාය, අනික් කටයුතු හැර: ධම්මෙ, ධම්මයෙහි වරප්, හැසිරෙව්: සුඤ්ඤාප්, (ධම්ම) අසව්: ධාරෙප්, දරව්.

9. එවං, මෙසේ, සො, හෙතෙම; සද්ධම්ම ථොමනෙන, සද්ධම්ම ස්තුතියෙන්; හික්ඛුනං, හික්ඛුන්ට; ඔවදිත්වා, අවවාද කොට; සකඨානං එව, ස්වකීය ස්ථානයටම: ගන්ත්වා, ගොස්: චිරං, බොහෝ කාලයක්: වසිත්වා, වැස: ආයු පරියොසානෙ, ආයු කෙළවර: සග්ගෙ, ස්වර්ගයෙහි: නිබ්බත්තනි, උපන්නේය.

10. එවං, මෙසේ, හො, පින්වත්නි සො හික්ඛු, ඒ මහණ තෙම පමුදිත මනො, සතුටු සිත් ඇත්තේ: ධම්මං, ධම්මය, සුත්වාන, අසා: තස්ස ධම්මානුභවා, ඒ ධම්මයාගේ ආනුභාවයෙන්: අනිභුසං, ඉතා දඩි වූ: විසං, විෂ: අසං, නිරෝගී බවට: පාපෙසි, පැමිණ වූයේ ය. භවතා, පින්වත්නි: අඤ්ඤා කිංචප්‍රභාය, අනික් කටයුතු හැර: ධම්මං, ධම්මය, හජප්, හජනය කරව් තං, ඒ ධම්මය: වො, තොපට: කාමං, ඒකාන්තයෙන්: සග්ගෙ, ස්වර්ගයෙහි: විභවං, සම්පත්ද: මොක්ක මග්ගං ව, මොක්ක මාර්ගය ද: දදනි, දෙන්නේය.

කුඩ්ධරස්වාසී, කුඩා රටවැසි: ථෙරස්ස, තෙරුන්ගේ: වහ්ටුං, කථාව: තතියං, තෙවැන්නයි.

4. ආරණ්‍යක මහා අභයතෙරුන්ගේ කථාව.

(5) 4. ආරඤ්ඤක මහාභය ථෙරස්ස, ආරණ්‍යක මහා අභය තෙරුන්ගේ: වත්ථුම්හි, කථා වස්තුවෙහි: අයං, මේ: ආනුපුබ්බී කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. සීහලදීපෙ කිර, සිංහලදීපයෙහි වනාහි: මහා තළාක විහාරං නාම, මහ වැව නම් විහාරයක්: අහොසි, විය. තඤ්ඤා, එහි: පරියන්තිධරො, ධම්මාර: කිපිටකො, ත්‍රිපිටකධාරී: අභයො නාම, අභය නම්: එකො ථෙරො, එක් තෙර නමක්: ගාමනන සෙනාසනං, ග්‍රාම සේනාසනය: පභාය, හැර: තස්ස, එයට: ආසනෙන එව, සම්පයෙහිම: එකස්මිං වන සණ්ඨෙ, එක් වන ලැහැබක: කත, කරන ලද: පණ්ණසාලාය, පන්සලක: පටිවසනි, වාසයි කරයි: සො, හෙතෙම: අපරභාගෙ, මැත් භාගයෙහි: ආරඤ්ඤක මහා අභයථෙරො ඉති, ආරණ්‍යක මහා අභය ස්ථවිර යයි: පාකටො අහොසි, ප්‍රසිද්ධ විය. අප්, ඉක්බිති: එකස්මිං සමයෙ, එකල: එකො උපාසකො, එක් උපාසකයෙක්: තං, උන්වහන්සේ කරා: උපසඩ්ධම්මිත්වා, එළඹ: වන්දිත්වා, වැද: ධම්මං බණ: සුත්වා, අසා: පසන්නාමානසො, පහන් සිත් ඇත්තේ: තං, උන්වහන්සේට: යාචිත්වා,

අභියාචනය කොට: ද්වාදස සංවච්ඡරානි, අවුරුදු දෙළසක්: වතුනි පව්වයෙහි, සිවුපසයෙන්: පටිපත්ති. උපසථාන කෙළේය. සො, හෙතෙම: ථෙරසා, තෙරුන් වහන්සේට: චීවරඤ්ඤා, සිවුරු පිණිස: කාලෙත කාලං, කලින්කල: සාටකං, සඵ: දෙති, දෙයි. දිනන දිනනානි සාටකානි, දුන් දුන් සඵ: තස්ස ඵව, ඵම උපාසකයාගේම: අන්තරගෙනෙ, සමීප ගෙයක: හරන්තිකො නාම, හරන්තික නමි: එකො වොරො, එක් සොරෙක්: රත්තියං ගන්ත්වා, රාත්‍රියෙහි ගොස්: හරති, පැහර ගෙනයයි. ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: දුබ්බල චීවරො ඵව, දුර්වල සිවුරු ඇත්තේම: හොති, වේ. අථ, ඉක්ඛිති: එකසමීං දිවසෙ, එක් දිනක්: උපාසකො, උපාසක තෙමේ: විහාරං, විහාරයට: ගන්ත්වා, ගොස් ථෙරස්ස, තෙරුන්ගේ: දුබ්බලානි චීවරානි, දුර්වල සිවුරු දිසා, දැක: චීවරඤ්ඤා, සිවුරු පිණිස: සාටකානි, සඵ: දත්වා, දී: ඵං, මෙසේ: වින්තෙසි, සිතී, මයා පන, මා විසින් වනාහි: ඉමස්ස, මුත්තවහන්සේට: බහුනි චීවරසාටකානි, බොහෝ සිවුරු පිළි: දිනනානි, දෙන ලදි. අපි, නමුත්: චීවරං කත්වා, සිවුරක් කොට: න පාරුපති, නො පොරවයි සන්තිධිධානං වා, එකතු කිරීමක් හෝ: අඤ්ඤාස්ස, අතිකෙකුට: දනං වා, දීමක් හෝන පඤ්ඤායති, නො පෙනේ. ඉමස්ස, මෙයට: කාරණෙන, කරුණක්: භවිතබ්බං ඉති, විය යුතු යැයි: ආසන්නට්ඨානෙ, විහාරය සමීපතැනෙක්හි: මග්ගා, මාර්ගයෙන්: ඔක්කමම, ඉවත්ව: ගව්ඡන්ත ආගව්ඡන්තෙ, යන එන්නවුන්: උප පරිකබ්බානො, පරික්ෂා කරමින්: නිලීනො අධ්‍යාසි, සැහවී සිටියේය. තතො, ඉක්ඛිති: වොරො, සොරා: ථෙරස්ස, තෙරුන් වහන්සේට: සාටකානි, සඵ, උපනීතභාවං ඤත්වා, පිළිගැන්වූ බව දැන: තං, එය: ගණ්ඨස්සාමි ඉති, ගන්නෙමියි: රත්තිභාගෙ, රාත්‍රි කාලයෙහි: විහාරං, විහාරයට: ගන්ත්වා, ගොස්, සාටකානි, සඵ: ගහෙත්වා, ගෙන: පුත්ත, නැවත: තෙන ඵව මග්ගෙන, ඒ මගින්ම: ආගව්ඡති, එයි. තතො, ඉක්ඛිති: උපාසකො, උපාසක තෙම: ඤාණධං, බඩු සහිත: වොරං, සොරා: දිසා, දැක: වෙගෙන, වේගයෙන්: ආත්වා, දිව ගොස්: තස්ස, ඔහුගේ: වුළං ගහෙත්වා, ඉසකෙස් වලින් ආවාගෙන: අරෙ, එමිබල: එතතකං කාලං, මෙතෙක් කල්: අයාස්ස, තෙරුන් වහන්සේට: මයා මා විසින්: දිනනානි සාටකානි, දුන් සඵ: ඤාණන්තො, ගත්තේ: ත්වං ඉති, තෝ දැයි: පුච්ඡි, විචාළේ ය. තෙන, ඔහු විසින්: ආම සාමි ඉති, එසේය සාමිනියි: සමපට්ඨතෙ පිළිගත් කල්හි: උපාසකො, උපාසක තෙම: තස්ස, ඔහුගේ, භස්මානො, අතින්: චීවර වඤ්ඤා, සිවුරු පිළි: ගහෙත්වා, ගෙන: හස්ම පාදෙහි, අත් පාවලින්: තං, ඔහු: පොඨෙත්වා, තලා: දුබ්බලං කත්වා, දුර්වල කොට: ආමක සුසානං, අමුසොහොනට: තෙත්වා, ගෙන ගොස්: මත මත්‍රස්සං, මළ මිනියක්: අධොමුඛං කත්වා, යටිකුරු කොට: තස්ස, ඔහුගේ: පිට්ඨියං, පිටෙහි: උත්තානං සයාපෙත්වා, උඩුකුරුකොට හොවා: හස්ම පාද පිට්ඨිනො, අත් පා පිටුපස: බන්ධනං, බැඳ අමොචන: කත්වා මුද් ගත නොහැකියේ කොට, විසුං විසුං දළ්භං කත්වා, වෙන වෙනම ගත කොට:

බන්ධනා, බැඳ: සයාපෙනා, හොවා: සයං, තෙමේ: නනානා, ස්නානය කොට පුරිතෙරං, පළමු කොට: ගාමං, ගම්: ආගමම, අවුත්: ගාමමණ්ඩම, ගම මැද: යතා, සිට: හො ගාම වාසිනො, පින්වත් ගම් වැසියෙකි, මම වචනං, මගේ වචනය: සුභාථ, අසවි: අජ්, අද: රත්තිහාගෙ, රාත්‍රි කාලයෙහි: එකො අමනුස්සො, එක් අමනුෂ්‍යයෙක්: ආගච්ඡති, එයි. සො, හෙතෙම: තුමහාකං, තොපට: මහාවිනාසං, මහා විනාසයක්: කරිස්සති, කරන්නේ ය. ඛෙමධ්‍යානං, (එබැවින්) නිර්භය සථානයකට: පවිසිනො, පිවිස: ආරානි, දෙරවල්: පිධාය, වසා: නිසිදථ, හිඳිවි: අහං, මම: අසුකො, අසවලා වෙමි. අසුකස්ස, අසවලාගේ: ඤනකො, නෑයෙකි. සුභදෙ ඉතිං, මිත්‍රයා යැයි: ආදීති, ආදිය: වනො, කියා: සලලපනෙත අපි, කථා කරන්නේ නමුදු: තෙන සද්ධං, ඔහු සමග: කථා, කථාවක්: න කාතබ්බාති, නොකටයුතු යයි: උග්ඝොසෙසී, උද්ඝොෂණය කෙළේය.

2. ගාම වාසිනො, ගම්වැසියෝ: තං සුභවා, එය අසා: භීතා, බිය වුවාහු: තසිතා, තැනිගත්තාහු: ආරානි, දෙරවල්: පිධාය, වසා: තස්ස තස්ස, ඒ ඒ තත්හි: නිලීයංසු. සැහවුණාහ. රත්තියං, රාත්‍රියෙහි: වොරො, සොරා, මත මනුස්සාං, මළමිනිය: මුඤ්ඤාදා, මුදු ගැනීමට: අසකෙකානෙතො, නොහැකි වූයේ: තෙන එව සද්ධං, ඒ මළ මිනිය සමග ම: එකා බද්ධො, එකට බැඳුනේ: අත්තනො, තමාගේ: ගෙහආරං, ගෙදරට: ආගන්තො, අවුත්: හරියං, භායනීවට: ආමනෙතසි, ඇමතිය. අහං, මම: හරන්තිකො නාම ඉති, හරන්තික නම්, සා, මිනොමෝ: භීතා, බියපත් වුවා: තසිතා, තැනිගත්තී: යකො ඉති, යකෂයා යන: සඤ්ඤාය, හැඟීමෙන්: නිලීය, සැහවුනා ය. වොරො, සොරා: තං, ඇයට: අනෙකප්පකාරෙන, තත් අයුරින්, සද්දහාපෙනොපි, අදහවන්නේ නමුදු: ආරං, දෙර: විවරාපෙතුං, ඇරවා ගන්ට: අසකෙකානෙතො, නො හැක්කේ: තථා එව, එසේම: මාතාපිතුනමපි, මවුපියන්ට ද: ඤාති සාලොහි සහායකානමපි, ඥාති, සහ ලේ ඥාති. යහඵවන්ගේද: ගෙහං ගන්තො, ගෙවලට ගොස්: තථාඑව, එසේම: ආරං, දෙර ඇරවා ගන්ට: අලස්ස, නොහැකිවිය. ගතගතධ්‍යානෙ, ගිය ගිය තැන: මනුස්සා, මිනිස්සු: අමනුස්සො, අමනුෂ්‍යයා: ආගතො ඉති, ආයේ යයි: සඤ්ඤාය, හැඟීමෙන්: භයප්පනතො, බියට පැමිණියාහු: ආරානි, දෙරවල්: න විවරිංසු, විවෘත නොකළහ. වොරො, සොරා: සකලගාමං, ගම මුළුල්ලෙහි: ආභිණ්ඩිත්වා, ඇවිද, අඤ්ඤස්ස, අනික්: පටිසරණං, පිළිසරණක්: අලහනෙතො, නොලබන්නේ: ථෙරං එවං, තෙරුන්වහන්සේම: පටිසරණං කරොමි ඉති, පිළිසරණ කරගනිමියි: විහාරං, විහාරයට: ගන්ත්වා, ගොස්: සාමි, සාමිනි, වො, නුඹ වහන්සේගේ: දසස්ස, දසයාට: පටිසරණං හොහි, පිළිසරණ වන්න. ඉමං මතමනුස්සං, මේ මළසිරුර: මොවෙන්වා, මුදවා: මං, මා: සුඛි කරොහි ඉති, සුවපත් කළ මැනවැයි: යාචි, ඉල්ලිය. ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: තං, ඔහු: දිස්වා, දැක, කමපමාන හදයො, කම්පා වූ ළයැතිව: සීඝං, වහා: මත මනුස්සා, මළ මිනිය: මො වෙන්වා, මුදා: දුරෙ, දුර: පකඛිපිත්වා,

දමා; තං, ඔහු; උණේනාදකෙන, උණු දියෙන්; නභාපෙන්වා, නභවා; නාළිකාය, කුලාවෙන්; තෙලං, තෙල්; ගහෙනවා, ගෙන; තස්ස, ඔහුගේ; සකල සරිරෙ, මුළු සිරුරෙහි, අඛණ්ණථවා, ගල්වා; තෙන, ඔහු විසින්; පොඨිතධානං, පහර දුන් තැන්; සමබාහනෙනා, පිරිමදිමින්; නිසිදි, හුන්නේ ය. පභාතාය රතනියා, රාත්‍රිය පහන් වූ කල්හි; උපාසකො, උපාසක තෙමේ; වොරො, සොරා; කඤ්ඤා, කොහි; ගතො ඉති, ගියේදැයි; පුච්ඡනෙනා විචාරමින්; පරියෙසනෙනා, සොයන්නේ; ථෙරස්ස, තෙරුන්වහන්සේගේ; සතතිකං, සම්පයට, ගතවා, ගොස්; තස්ස, ඔහුගේ; පිට්ඨං, පිට; තෙලෙන, තෙලින්, සමබසන්නං, ගල්වනු; දිස්වා, දැක; ථෙරෙන සද්ධං, තෙරුන් සමග; සලලපනෙනා, කථා කරන්නේ; ආහ, මෙසේ කිය.

3. එසො, මේ තෙම; මඤ්ඤා; මගේ; සභායො ඉති, යහළුවා යයිද; සො, හෙතෙම; උපකාරං, උපකාරය, කරො ඉති, කෙළේ යයිද; සො වොරො, ඒ සොරා; තං, ඒ උපකාරය; තසරතෙ, සිහි නොකරන්නේය. (එබැවින්) වොරෙ, සොරා කෙරෙහි; සභායතා, යහළු බවක්; තඤ්ඤා, තැන්නේය.

4. එකතො, එකතුව; බාදනෙනා අපි, කන්නේද; ජීවනෙනා පි, පානය කරන්නේද; සයනෙනාපි, සයනය කරන්නේ ද; අත්තනො, තමන්ගේ; ධම්මං, සම්භාවය; න ජනාති. අත් නොහරි. (එනිසා) වොරෙ, සොරා සමග; සභායතා, යහළුකමක්; තඤ්ඤා, තැන.

5. වොරො, සොරා; මුඛෙන, කටින්; එකං, එකක්; ලපෙ, කියයි. කායෙන, ශරීරයෙන්; එකං, එකක්; කරොති, කරයි; සො, හෙතෙම; ලද්ධොකාසො, ඉඩක් ලද කල්හි; හරනො එව, පැහැර ගන්නේමය; වොරෙ, සොරා සමග; සභායතා, යහළුකමක්; තඤ්ඤා, තැන.

6. මාතා පිතා ව, මවුපියෝ ද, බන්ධු ව, නෑයෝ ද; සභායකා, යහළුවෝ ද; වොරං, සොරා; දිස්වා, දැක; දුරතො ව, දුරින්ම; පරිවජ්ජන්ති, දුරු කෙරෙත්; සද්දං, හැම කල්හි; සඤ්ඤාමෙ, එක්වීමෙහි; කඤ්ඤාති, සැක කෙරෙත්.

7. එවං ව පත වත්වා, මෙසේ ද කියා; හත්තෙ, ස්වාමීනි එවරුපං, මෙබඳු; පරස්ස, අනුන්ගේ වස්තුව; හරණක, පැහර ගන්නා; මිත්ත දුභං, මිත්‍රදෝෂියාට; උපකාරං, උපකාර; මා කරොථ, නොකරනු මැනව; පලාපෙථ ඉති, පලවා හරිනු මැනවැයි; ආහ, කිය. අථ, ඉක්බිති; අස්ස, ඕනට; ඔවජ්ජමානො, අවවාද කරන; ථෙරො, තෙරුන්වහන්සේ; එවං, මෙසේ; ආහ, කිය.

8. යො සා, යම් බල්ලෙක්; යස්ස, යමෙකුගේ; පාදං, පාදය; ධසෙ, දණ්ට කෙළේ ද; සො, ඒ පුරුෂතෙම; තස්ස පාදං, බල්ලාගේ පය; න ධසෙ, දණ්ට නොකෙරේ. එවමෙවහි, එපරිද්දෙන් වනාහි; දුට්ඨස්ස, අසත්

පුරුෂයාට: අදෙසොව, ද්වේෂ නොකිරීම ම: පසංසිතො, ප්‍රශංසා කරන ලදි.

9. යො, යමෙක්: අකතක්‍ෂ්‍යස්‍ය, අකතඥ වු: පොසස්‍ය, පුරුෂයා මෙතනි. මෙත්‍රිය: න කර්‍ය්‍යනි, නොකරන්නේ නම්: යො, හෙනෙම: කස්‍ය, කවරෙක් හට: මෙතනිහි, මෙත්‍රිය වනාහි: කයිරා, කරන්නේ ද: තං, එය, වරියං ඉති, අති උතුම් වර්‍යාව යයි, බුධා, පණ්ඩිතයෝ: ආහු, කියත්.

10. එවං පත වන්තා, මෙසේ ද කියා: හො, පින්වත එතස්මිං, මොහු කෙරෙහි: විතතං, සිත: මා පද්‍යසෙහි, දූෂ්‍ය නොකරව: අත්තනා, තමා විසින්: කත කම්මස්‍ය, කළ කම්යට: විපාකො, විපාකය: තෙන, ඔහු විසින්: ලඥොති, ලබන ලදැයි: වන්තා, කියා: උපාසකං, උපාසකයා: පෙසෙසි, යැවි. තතො, ඉක්බිති: හරන්තිකො, හරන්තික: කතිපාහෙන එව, කීප දවසකින්ම: ලදා, ලබන ලද: බලො, ශක්තිය ඇත්තේ: ථෙරං, තෙරුන් වහන්සේ වෙත: උපසංකම්‍ඤ්ඤා, එළඹ: වන්දන්තා, වැද: හන්තො, සොමති අහං, මම: ඉම්‍ඤා එව අත්තහාවෙන: මේ ආත්ම භාවයෙන්ම: අඤ්ඤා විය, අතිකකු මෙන්: ජාතො, විය. පුත්‍ර, නැවත: සරාවාසෙ, ගිහිගෙහි: වසිතුං, වසන්ට: න සකෙකාමී, නොහැක්කෙමි: හන්තො, සොමති අහුකම්‍පං පටිච්ච, අහුකම්‍පා උපදවා, මං, මා: පබ්බාපෙථ ඉති, පැවිදි කරනු මැනවියි: පබ්බස්‍යං, පැවිද්ද: යාථි, ඉල්ලිය. තතො, ඉක්බිති: ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: තං, ඔහු: පබ්බාපෙත්වා, පැවිදි කොට: උපසම්‍පාදෙසි, උපසම්‍පද කරවිය. යො, හෙනෙම: වත්ත පටිච්චතකුසලො, වත් පිළිවෙත්හි දක්‍ෂවුයේ: භාවනං, භාවනාව: අනුමුඛන්තො, වඩන්නේ: න චිරස්‍ය එව, නොබෝ කලකින්ම: අරහත්තං, රහත් බවට: පන්තා, පැමිණ: හරන්තිකස්‍යෙරො ඉති, හරන්තික තෙරුන් වහන්සේ යයි: පාකටො අහොසි, ප්‍රකට විය.

11. යො, යමෙක් තෙම: පඨම සමයෙ, පළමු වයසෙහි: පඤ්චකාමානුගිඤ්ඤා, පංච කාමයෙහි ගිජුව: පාපො හුන්තා, පව්වෙක් වී: පච්ඡා, පසුව: යොනියො, නුවණින්: ලොකයන්තො, සලකමින්: මදං, ත්‍රිවිධ මදය: චෙ, ඒකාන්තයෙන්: පජහති, අත්හරයි: හො, පින්වත්නි, යොපි අයං, එසේ වූ උත්තම තෙමේ ද: නිහව විහවං, ත්‍රිවිධ හව සම්පත්තිය: කාමං, කැමැති පරිද්දෙන්: ආසාදයිත්වා, ආස්වාදනය කොට: සක්‍රුප්පසස්‍යං, බුදුන් විසින් පසස්‍යා ලද: අග්‍රං, අග්‍රවු: සිවං, ශාන්ත වු: නිබ්බානං අමතං පුරං, නිවන් නැමැති අමත පුරයට: යාති, පැමිණේ.

ආරක්‍ෂක මහා'භය ථෙරස්ස, ආරණ්‍යක මහා අභයතෙරුන්ගේ:
වත්ථුං, කරාව: වතුස්‍යං, සිවුවැන්නයි.

(5) 5 සිරිතාගගේ කථාව.

(5) 5 සිරිතාගගේ, සිරිතාගගේ: වත්ථුමිති, කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෙර: ආනුජ්ඣබ්බි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. සීහලදීපෙ කිර, ලඬිකාදවීපයෙහි වනාහි: සිරිතාගො නාම, සිරිතාග නම්: එකො බ්‍රාහ්මණ පුතො, එක් බ්‍රාහ්මණ පුත්‍රයෙක්: එක දිවසං, එක් දවසක්: පතිසලලිතො, හුදකලාව වසනුයේ: එවං, මෙසේ: විනෙකසි, සිතී, ධනං, ධනය: පරියෙසිත්වා, සොයාගෙන: තෙන, ඒ ධනයෙන්: යොධෙ, යුද්ධ හටයන්: සඬිගණ්හිත්වා, එක් රැස් කොට: අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි: ඡතනං, සේසත්: උසුපාපෙත්වා, ඔසවා: රාජා හවිසාමි ඉති, රජ වන්නෙමි යනුයි: තතො, ඊට පසු: සො, හෙතෙම: ධනං, ධනය: කුතො, කොහෙන්: ලභිසාමි ඉති, ලබන්නෙමි දැයි: ධනං, ධනය: ආගමනං, එනසැටි: ඔලොකෙනො, බලන්නේ: දකඛිණ මහා විහාරෙ, දකෂිණ මහා විහාරයෙහි: වෙතියං, වෛතයක්: අද්දස, දුටුවේය. ඉමං, මෙය: හිත්ඤ්චා, බිඳ: ධනං, ධනය: ගහෙත්වා, ගෙන: පරිසං, පිරිසට: සඬිගණ්හිසාමි ඉති, සංග්‍රහ කරන්නෙමි යි: සො, හෙතෙම: බහු මනුසුසු, බොහෝ මිනිසුන්: ගහෙත්වා, ගෙන: තස්ස තස්ස, ඒ ඒ තැන: විලුම්පනො, පහරන්නේ: දකඛිණ මහා වෙතියං, දකෂිණ මහා විහාරයට: ආගමම, අවුත්: ථූපං, සෑය: හිත්ඤ්ච ඉති, බිඳිව් යයි: මනුසුසු, මිනිසුන්: නියොජෙසි, යෙදවීය. මනුසුසා, මිනිසුසු: වෙතිය සන්ධිං, සෑයේ සන්ධිය: පරියෙසනො, සොයන්නාහු: සන්ධිං, සන්ධිය: ත පසාම, නොදකිමු. සාමි ඉති, සාමිනියි: ආහංසු, කීහ.

තතො, ඉක්බිති: කො, කවරෙක්, තං, එය: ජානාතීති, දනීදැයි: සිරිතාගෙන, සිරිතාග විසින්: පුට්ඨා, විවාරණ ලද්දේ: සාමි, සාමිනි, හෙලොලි ගාමෙ, හෙල්ලොලිගම: බහුලො නාම, බහුල නම්: වණ්ඩාලො, සැඬොලෙක්: අසී, ඇත. සො, හෙතෙම: තං, එය: ජානාතීති, දනී යයි: කපේසුං, කීවාහුය. තතො, ඉක්බිති: සො හෙතෙම: තං, ඔහු: පකෙකාසාපෙත්වා, කැඳවා: හණෙ, කොල, ඉමසමිං වෙතියෙ, මේ සෑයෙහි: සන්ධිං, සන්ධිය: තයා, තා විසින්: ජානන භාවං, දන්නා බව: මනුසුසා, මිනිස්සු: යෙහෙයොන බොහෝ සෙයින්: වදනති, කියත්. සන්ධිං, සන්ධිය: කදත්වා, දැන: වෙතියං, සෑය: හිත්ඤ්චි බිඳින්නැයි: ආහ, කීය.

අථ, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: හතෙන, සාමිනි, අහං, මම: සදෙවකෙ, දෙවියන් සහිත: සමාරකෙ, මරුන් සහිත: සබ්බනිකෙ, බබ්බන් සහිත: සසාමණ බ්‍රාහ්මණියා පජාය, මහණ බමුණන් සහිත සත්ව සමූහයාගේ: ලොකෙ, ලොකයෙහි: අගගසා, අග්‍රවු: සෙට්ඨස්ස, ශ්‍රේෂ්ඨ වූ: හඟවතො, හාගාවත්වු: අරහතො, අර්හත් වූ: සමමා සමබ්බද්ධස්ස, සමමා සම්බුද්ධන්ගේ: සරණං, සරණ: ආපාණ කොටිං, දිව් කෙළවරනෙක්: මෙ, මා විසින්: සරණන්ති, සරණයයි: ගතො, ගිය: උපාසකො, උපාසකයෙක්මි:

අනං, මම: තස්ස දෙවානි දෙවස්ස, ඒ දේවානි දේව වු බුදුන්ගේ: ධාතුං, ධාතු: පතිට්ඨාපෙනවා, පිහිටුවා: කත, කරන ලද: වෙනියං, සෑය: හිත්දිතුං, බිදිත්ට: න සකෙකාමී, නො හැක්කෙමි: හනෙත, ස්වාමීනි ආනන්තරිය කම්මසදිසං ඉති, ආනන්තරිය කම්මයක් සමාන යයි: ආහ, කිය.

2. අථ, ඉක්ඛිති: අස්ස, ඔහුගේ: එවරුපං බුද්ධ ගුණං, මෙබඳු බුදුගුණ: කණෙණ, කනෙහි: අය සලාකප්පාවෙසනං විය, යකඩ උල් ඇතුල් වන්නාක් මෙන්: අහොසි: විය. සො, හෙතෙම: තස්ස, ඔහුට: කුරුක්ඛවා, කිපී: ඉමං, මොහු: නෙත්වා, ගෙන ගොස්: ජීවස්සලෙ, දිවස් උලෙහි: උත්තාසෙථ ඉති, උල තබවයි: නියොපෙසි, නියොග කෙළේ ය. තෙ, ඔවුහු: තං, ඔහු: ජීවස්සලෙ, දිවස් උල: උත්තාසෙත්වා, උලහිඳුවා: තස්ස, ඔහුට: සත්ත පුත්තා අත්ථී, පුත්තු සත් දෙනෙක් ඇත. තෙපි, ඔවුහු ද: සත්ථි, සත්ථිය: ජානන්ති ඉති, දනිත් යයි, ආහංසු, කීහ. සොපි, හෙතෙමේ ද: තෙ, ඔවුන්: පකෙකාසාපෙත්වා, කැඳවවා: සන්ධිං, සන්ධිය, හිඳුථ ඉති: බිඳුවයි: නියොපෙසි, නියොග කෙළේ ය. තෙපි, ඔවුහු ද: තථා එව, එසේම: හගවතො, බුදුන්ගේ: ධාතුං, ධාතු: පතිට්ඨා පෙනවා, පිහිටුවා: කත, කරන ලද: වෙනියං, සෑය: හිත්දිතුං, බිදිත්ට: න සකෙකාම ඉති, නොහැක්කෙමි යි: න ඉච්ඡංසු, අකැමැති වූහ. සිරිතාගො, සිරිතාග තෙමේ: තෙසමපි, ඔවුනට ද: කුද්දො, කිපීයේ: තථෙව, එසේම: ජීවස්සලෙ, දිවස් උල: උත්තාසෙසි, උල තැබිබවිය. තථාහි, ඒ එසේමයි.

3. නිල මක්ඛිකා, නිල මැස්සෝ: සාධුසු, යහපත් වූ: වඤ්ඤා ගරු ගන්ධෙසු, සඳුන්, අගරු ආදී සුගන්ධයන්හි: ගන්ධං, සුවද: ආසාය, ආසාදය කොට: විරජන්ති, (එහි) නො ඇලෙත්. කුණපෙ, කුණපගන්ධයෙහි: සුරජන්ති, මනාව ඇලෙත්.

4. තථා, එසේම: සංසාර බාණ්ණකා, සසර කණු වැනි සත්වයෝ: බුද්ධං, බුදුන්: දිස්වා ව, දැක ද: සොතරසානං, කතට මිහිරි වූ: ධම්මං, ධම්මය: සුත්ථාව, අසා ද: මනොභාසං, සිතේ සතුට: න ජනෙන්නි, නුපදවත්.

5. තනො, ඉක්ඛිති: තෙසං අධ්මන්තං ජනානං, ඒ අටදෙනාගේ: ගුණානුභාවෙන, ගුණ ආනුභාවයෙන්: දෙවතා, දෙවියෝ: දෙව ලොකතො, දෙවිලොචිත්: රථෙ, රථයක්: අනෙත්වා, ගෙනවුත්: සබ්බෙසං, සියල්ලන්: පස්සන්නානං එව, බලා සිටිද්දීම: රථෙ, රියෙහි: ආරොපෙනවා, තංවාගෙන: දෙව සෙනාහි සද්ධිං, දේව සේනාවත් සමග: තුසිත නිකායං, තුසිත දිවාලෝකයට: උපනෙස්සං, ගෙන ගියහ. තත්ථ, එහි: සමාගතා, රැස්වූ: මහාජනකායා, මහා ජන සමූහයා: තං මහන්තං අව්ඡරියං, ඒ මහා ආශ්වයා: දිස්වා දැක: පසන්නචිත්තා, පැහැදුණු සිතැත්තෝ: දෙව, දෙවයන් වහන්ස වෙනියං, සෑය: මා හිඤ්ඤෙථ ඉති, නොබිඳවනු මැනවැයි, සිරිතාගං, සිරිතාගට: සඤ්ඤාපෙස්සං, දැන්වූහ. තනො, ඉක්ඛිති: සො, හෙතෙම: තෙසං, ඔවුන්ගේ: වචනං, කීම: සුත්ථවා, අසා: වෙනියං පහාය, සෑය හැර දමා: පාචිතපස්සං, නැගෙනහිර පැත්තට: (ගොස්) මහා

ගඬුගාය සම්පෙ, මහ ගග සම්පයෙහි: මඬු පිට්ඨික ගාමං, මිව්ටි නම් ගම: විලුමිනො, පැහැර: තඤ්ඤ, එහි: මඬුපිට්ඨිය නාම වෙනියං, මිව්ටි නම් සැය: හිඤ්ඤො, බිඳුවා: ධනං, ධනය: ගහෙතො, ගෙන: තෙන එව, එයින්ම: මහතං සෙනං, මහත් වූ සේනාවක්: සඬුගායනො, එක්කොට: යුද්ධං කරොනො, යුද්ධ කරන්නේ: රජං ගහෙතො, රාජ්‍යය ගෙන: අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි: ජනනං, සේසත: උසුපොතො, නංවා: රජසිරිං, රාජ්‍යශ්‍රීයට: පනොසි, පැමිණියේ ය.

තෙන එව අකුසලෙන, එම අකුසලයෙන්ම: අසු, ඔහුට: නවිරෙන එව, නොබෝ කලකින්ම: බරතරො, අතිශය දරුණු: අනෙකිවෙණ, පිළියම් නොකළ හැකි: උදරාබාධො, බඩේ අමාරුවක්: අහොසි, විය. රොගහාරිනො, වෛද්‍යවරු: නිකිවජ්ජනාපි, බෙහෙත් කරන්නාහු ද: නං, එම රෝගයට: නිකිවජ්ජං, පිළියම් කරන්ට: න අසකම්පු, නොහැකි වූහ. අථ, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: ධනං සං කඩිපිතො, වස්තු රැස්කොට: වෙනියං, සැයෙහි: පතිට්ඨාපෙතො, පිහිටුවා: පාකතිකං කරොනො, සංස්කරණය කරන්නේ: රොගං, රෝගය: වූපසමෙකං, සංසිදුවා ගන්නට: නා සකම්, නොහැකි විය. තෙන එව ආබාධෙන, ඒ ආබාධයෙන්ම: මහා දුක්ඛස්සානො, මහ දුකට පැමිණියේ: කුච්ඡං, බඩ: එාලෙතො, පලා: කාලකිරියං කරො, කප්පිය කොට: උද්ධපාදෙ, පා උඩුකුරු කොට: අවං සිරො, හිස යටිකොට: ජලිත, දිලිසෙන: අධාරාමාලාසමාකුලෙ, ගිනි අඟුරුවලින් ගැවසුණු: මහා නිරයෙ, මහා තරකයෙහි: නිබ්බන්ධි, උපන්නේය. තථාහි, ඒ එසේමැයි.

6. යො, යමෙක්: සධාතුකං, සධාතුක වූ: උපවරං, උතුම් සැයක්: හෙදං, බිඳීමට: උපනෙති, පමුණුවයි ද: සො, හෙතෙම: වෙ, එකාන්තයෙන්: සිරිතාගො ඉව, සිරිතාග මෙන්: කෙවලං, සියළු: දුක්ඛස්ස, දුකට: භාගි හොති, හිමිවන්නේ ය.

7. යො, යමෙක්: ජිත බිමබස්ස, බුද්ධරූපයන්ගේ: හඤ්ඤ පාදදි, අත් පා ආදිය: හෙදං, බිඳීම: කරෙ, කෙරේ ද: සොපි, හෙතෙමේ ද: තාදිසකො හුතො, ඒ සිරිතාග මෙන් ව: අපායෙසු, අපායන්හි: උපාජ්ජති, උපදී.

8. යො, යමෙක්: බොධිමහිරුහං, බෝරුකට: ඡෙජ්ඡ හෙජ්ජාදිකං, සිද්ධි බිඳීම් ආදිය: කරො, කොට: සො, හෙතෙම: වෙ, ඒකාන්තයෙන්: පච්චස්ථෙ, ඉහාත්මයෙහි: විනාසං අපි, විනාශයට ද: පෙච්ච, පරලොච: රොරුචං අපි, රොරව තරකයට ද: යාති, යන්නේ ය.

9. ඉධ, මේ ලොකයෙහි: යො නරො, යම් මනුෂ්‍යයෙක් තෙම: නිහි ද්වාරෙහි, ද්වාරත්‍රයෙන්: ගණං, සඬුගායා වහන්සේට: අපරජ්ඣධිති, අපරාධ කෙරේද: සො, හෙතෙම: භවෙ, ඒකාන්තයෙන්: වතුරොපායෙ, සතර අපායෙහි: දුක්ඛං, දුකට: භාගි හවිස්සති, හිමිවන්නේය.

10. ඉධ, මේ ලෝකයෙහි: යො නරො, යම් මනුෂ්‍යයෙක් තෙම:

9. ඉධ, මේ ලෝකයෙහි: යො නරො, යම් මනුෂ්‍යයෙක් තෙම: නිහි දාරෙහි, දාරත්‍රයෙන්: ගණං, සඩ්ධියා වහන්සේට: අපරජ්ඣානි, අපරාධ කෙරේද: සො, හෙතෙම: හවෙ, ඒකාන්තයෙන්: චතුරොපායෙ, සතර අපායෙහි: දුක්ඛං, දුකට: භාගී හවිස්සානි, හිමිවන්නේය.

10. ඉධ, මේ ලෝකයෙහි: යො නරො, යම් මනුෂ්‍යයෙක් තෙම: සම්බුද්ධාගම පොඤ්ඤා, බුදුන්ගේ පිටකත්‍රය සම්බන්ධ වූ බණ පොත්: විනාසෙති, විනාශ කෙරේද: සො, හෙතෙම: ජිනන හිනෙනා, ව හොති, සිද්ධි බිදිම් ඇත්තෙක්ම වේ. නිරයං ව, නරකයට ද: නිගවජති, පැමිණෙන්නේය.

11. ඉති, මෙසේ: මහානඤ්ඤා, මහත් අනර්ථකරවූ: පාපං, පාපය: පණ්ඩිතො, පණ්ඩිත තෙම: විඤ්ඤාය: නුවණින් දැන: පටිභයං, උවදුරු සහිත වූ: මග්ගං, මාර්ගය: යථා, යම්සේ ද: (එය) දුරතො: දුරින්ම: පරිවජෙය්‍යා, දුරු කරන්නේය.

12-13. එවං, මෙසේ: අමරා, දේවතාවෝ: කත සුවරිතං, කරන ලද කුසල් ඇති: වණ්ඩාලකම්පි, වණ්ඩාලයා පවා: නිදිවං, දිව්‍යලෝකයට: නෙත්වා, ගෙන ගොස්: කාමං, කැමැති පරිද්දෙන්: සග්ග සම්පන්නිදානා, දිව්‍ය සම්පත්තිය දීමෙන්: සාධු, මනාව: පුජෙත්ති, පූජා කරත්. අපො, යලිත්: අකත, නොකරන ලද: සුක්කතා, කුසල් ඇති: භූමිපාලාපි, රජදරුවෝ ද: කාමං, ඒකාන්තයෙන්: සොරං, සොර වූ: අපායං, අපායට: ගවජන්ති, යෙත්. පඤ්ඤා, නුවණැත්තෙහි, අපුඤ්ඤං, අකුශල ධර්මයන්: ඡහථ, දුරුකරවි. පුඤ්ඤානි, කුශල ධර්මයන්: හජථ, හජනය කරවි.

සිරිනාගස්ස වත්ථුං, සිරිනාගගේ කථාව: පඤ්චමං, පස්වැන්නයි.

6. සැදැහැනිස්ස ඇමැනියාගේ කථාව.

(5) 6. සද්ධානිස්සාමච්චස්ස, සැදැහැනිස්ස ඇමැනියාගේ: වත්ථුමිහි, කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුසුබිබි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. ලඬිකායං කිර, ලඬිකාවෙහි: සද්ධානිස්ස මහාරාජෙ, සද්ධානිස්ස මහ රජතුමන්: රජං, කාරෙන්නො, රාජ්‍යය කරවන කල්හි: වුලරජේ, පුළුන්තරු නම් ගමෙහි: නිස්සො නාම, නිස්ස නම්: එකො අමච්චො, එක් ඇමැනියෙක්: අහොසි, විය. සද්ධා සම්පන්නො, සැදැහැන්නේ, තස්ස, ඔහුගේ: සද්ධාබලං නිස්සාය, ශ්‍රද්ධා බලය නිසා: සද්ධානිස්ස අමච්චො ඉති, සද්ධානිස්ස අමාත්‍යයා යැයි: නාමං අහොසි, නම් විය.

තද, එකල්හි: සො, හෙතෙම: අනුරාධපුරං, අනුරාධපුරයට: ගන්ත්වා, ගොස්: රාජානං, රජතුමන්ට: උපධ්වංගමානො, උවටුන් කරමින්:

පාලසනි, වාසය කරයි. අප, ඉක්බිති: එක දිවසං, එක් දවසක්: සො, හෙතෙම: රාජ්‍යපට්ඨානං කරවා, රජතුමාට උපසාහන කොට: අත්තනො, තමාගේ: ගෙහං, ගෙට: ආගච්ඡන්තො, එත කල්හි: තාළවතුකකමිති, තාළ වතුක්ක නමි වනයෙහි: සුදස්සන පටාන සාලාය, සුදස්සන නමි පදන් ශාලාවෙහි: වසන්තං, වාසය කරන: පිණ්ඩපාතික නිස්සංඝේරං පිණ්ඩපාතික නිස්ස සථවිරයන් වහන්සේ: පිණ්ඩාය, පිටුපිණ්ඩ: වරන්තං, හැසිරෙනු: දිස්වා, දැක: පත්තං, පාත්‍රය: ගහෙත්වා, ගෙන: අත්තනො, තමාගේ: ගෙහං, ගෙට: ගන්ත්වා: ගොස්: හත්තං, බත්: අලභමානො, නොලබන්නේ: හත්ත පුටෙන සද්ධිං, බත් මුලක් සමග: මග්ග පටිපත්තං, මගට පිළිපත්: එකං පුරිසං, එක මිනිසකු: දිස්වා, දැක: සමම, මිත්‍රය කභාපණං, කභවනුවක්: ගහෙත්වා, ගෙන: හත්ත පුටං, බත් මුල: මෙ, මට: දෙහි ඉති, දෙන්නැයි: ආහ, කිය. අහං, මම: තෙ, එයට: න දස්සාමි ඉති, නොදෙමි: වුන්නෙ, කී කල්හි: අනුපුබ්බං, පිළිවෙළින්: වඩෙන්නො, වැඩි කරමින්: අධිකභාපණං, කභවනු අටක්: ගහෙත්වා, ගෙන: මෙ, මට: දෙහි, දෙන්න: මම, මගේ: හඬො, අතෙහි: එත්තකං එව ඉති, ඇත්තේ මෙපමණැයි: ආහ, කිය. අප, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: සාධු ඉති, යහපතැයි: අද්ධි, දුන්නේය. සො, හතෙම: තං, ඒ බත්මුල: ගහෙත්වා, ගෙන: පත්තො, පාත්‍රයෙහි: ආකිරිත්වා, බහා: පේරස්සා, තෙරුන් වහන්සේට: අද්ධි, දුන්නේය. පේරො, තෙරුන් වහන්සේ: පිණ්ඩපාතස්ස, පිණ්ඩපාතය: ආගමනං, ඤත්වා, ආහැටි දැන, අත්තනාව, තමා විසින්ම: අත්තනානං එව, තමාටම: ඔවදන්නො, අවවාද කරන්නේ: ආහ, මෙසේ කිය.

2. නිස්ස, නිස්සය: එසො උපාසකො මේ උපාසක තෙම: තව, තාපගේ: න පිතා, පියෙක්ද නොවන්නේය: න භාතා, සහෝදරයෙක්ද නොවන්නේය. න මාතුලො, මාමා ද නොවන්නේය. න ඥාති, නෑයෙක්ද නොවන්නේ ය. න සුහදො, යහළුවෙක් ද නොවන්නේ ය. දිට්ඨ සම්භත්තකො, දැඩි හක්කිමත් මිත්‍රයෙක් ද: න හොති, නොවන්නේය.

3. තයා, තා විසින්: පුරෙ, පළමුව: තස්ස, ඔහුට: කත්තං, කරන ලද: කිඤ්චි, කිසි: උපකාරං, උපකාරයකුත්: නච්චි, නැත. තං තෙපි: සීලවත්තො ඉති, සිල්වත් සේකැ යි: ඤත්වා, දැන: තුඤ්ඤං, නොපට්ඨොත්තං, ආහාර: දස්සනි, දුන්නේය. 4. තච්ච, තෝ: තස්ස ඔහුට: මනන්තරං, අනිශ්චිත් මහත් වූ: ආනිසංසං, ආනිසංසයක්: යදි, ඉදින්: ඉච්ඡසි, කැමැත්තෙහි නමි: තච්ච, තෝ: මියමානොපි, ප්‍රාණය ගිරුණු වේ නමුදු: සරාගො, සරාගිව: භොජනං, ආහාරය: න භුක්ඤ්ඤාති, අනුභව නොකරව.

5. සො, ඒ තෙරුන් වහන්සේ: අත්තං, තමාට: ඔවදිත්වාන, අවවාද කාට: තද්, එකල්හි: දුක්ඛකම්මං, දුක්ඛයාගේ කෂය කිරීම: කත්වා කොට: බුද්ධ සාසන සොභකො, බුද්ධ ශාසනය බබුළු වන්නා වූ ධරො, භවිතංගො: හත්ත කිට්ටං, බත් කිය: අකා, කෙළේ ය.

6. එවං, මෙසේ: සො, උත්චන්තස්: අත්තානං එව, නමන්ටම: ඔවදිත්වා, අවවාද කොට: ගෙන, ගෙට: ගත්තවා, ගොස්: කරජකායං, කර්මජ ශරීරය ගැන: සම්මසන්නො, විමසා බලමින්: විපස්සිත්වා, විදහිතා වඩා: අරහන්තං, රහත් බවට: පත්වා, පැමිණ: පිණ්ඩපාතං, පිණ්ඩපාතය: පරිභුඤ්ඡී, වැළඳීය: තද, එකල්හි: රඤ්ඤො, රජුගේ: ජනෙන, සේසතෙහි: අධිවත්වා දෙවතා, අධිගෘහිත දෙවතා දුටු: සාධුකාරං, සාධුකාර: අදසී, දුන්නිය: රඤ්ඤො, රජතුමන්: කිං අත්ථාය, කුමක් පිණිස: සාධුකාරං, සාධුකාර: අදසී ඉති, දුන්නේ දැයි: පුට්ඨා, විචාරණ ලද්දී: සද්ධානිසසසා, සද්ධානිසසගේ: දනං, දනය: නිසාය, නිසා: සාධුකාරං, සාධුකාරය: අදසී ඉති, දුනිමියි: සබ්බං, සියල්ල: කපෙසී කීවාය.

රාජා, රජතුමා: තං ව, ඔහු ද: මාතාපිතරෙව, මවුපියන් ද, පකෙකාසාපෙත්වා, කැඳවා: තෙසං, ඔවුන්ට: බ්‍රහ්මදෙයාං කත්වා, අත පැත්ත වත්කොට: වඩිස්මාන නගරං, වඩමින් නුවර: අදසී, දුන්නේය. අප්, ඉක්බිති: අපරසමී කාලෙ, පසු කලක: ලඬිකා, ලංකාව: දුබ්බුට්ඨිකා අහොසී, මද වැසි ඇත්තේ විය. දුසාසායා, අයහපත් ධාන්‍ය ඇත්තේ විය: මනුසායා, මිනිස්සු: පාතීය, පැත්ත: අලහන්නා, නොලබන්නාහු: කිලමන්ති, කල්ලාන්ත වෙති: තද, එකල්හි: තස්ස, ඒ ඇමතියාගේ: පුඤ්ඤානුභාවෙන, පින් බලයෙන්: දෙවතා, දේවතාවෝ: ජාතස්සාරතො, මවන ලද විලකින්: පාතීය සටං, පැත්ත කලයක්: ආහරිංසු, ගෙනවුත් දුන්න, තතො, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: අයානං, ආයායන්නට: පාතීයං, පැත්ත: අදත්වා, නොදී: පරිභොගො, පාවිච්චි කිරීම: මෙ, මට: නයුතො ඉති, නුසුදුසු යැයි: විනේතවා, සිතා: මම, මට: අනුකම්පාය, අනුකම්පා කොට, අයායා, ආයායන්න වහන්සේලා: ආගච්ඡන්තු ඉති, වඩින්නවායි: කාලං, සොසෙසී, කාල සොෂා කෙළේය. තතො, ඉක්බිති: තිංස සහස්ස මන්නා හිකඤ්ඤා, තිස් දහසක් පමණ හිකඤ්ඤා: සමාගමිංසු, රැස්වුහ. අප්, එකල්හි: සො, හෙතෙම, තෙ හිකඤ්ඤා, ඒ හිකඤ්ඤා වහන්සේට: යථාකාමං, කැමැති සේ: පාතීයං සටෙන, පැත්ත කළයෙන්: (පැත්ත දී) උපට්ඨාසී, උපස්ථාන කෙළේ ය.

තද්පි, එකල්හි ද: රඤ්ඤො, රජුගේ: ජනෙන, සේසතෙහි: අධිවත්වා දෙවතා, අධිගෘහිත දෙවිදු: සාධුකාරං, සාධුකාර: අදසී, දුන්නාය. රාජාපි, රජතුමා ද: තං, ඔහු: පකෙකාසාපෙත්වා, කැඳවා: පුච්ඡිත්වා, විචාරා: යථාභුතං, තත්වු පරිදි: සුත්වා, අසා: කොට්ඨථොරෙ, කොට දෙර: අන්තරගඬිං නාම, අන්තර ගංගා නම් තැනක්: අදසී, දුන්නේ ය.

7. අප්, ඉක්බිති: එක දිවසං, එක් දිනක්: අන්තරගඬිං, අන්තරගහට, ගච්ඡන්තො, යන්නේ: කණ්ඩද්වාරං පත්වා, කඩදෙරට පැමිණ: මයුර මංසා, මොනර මස්: බාදිතුකාමො, කනු කැමැත්තේ: මනුසෙය්, මිනිසුන් අතින්: පුච්ඡී, විචාළේය. තෙ, ඔවුහු: තස්මිති, නැතැයි: ආහංසු, කීහ. අප්, ඉක්බිති: අස්ස, ඔහුගේ: පුඤ්ඤානුභාවෙන, පුණ්‍යානුභාවයෙන්: දෙවතා, දෙවියෝ: මයුර මංසානි, මොනර මස්: උපනෙසුං, එළවුහ. තතො,

ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: අය්‍යානං, ආය්‍යීයන් වහන්සේලාට: අදන්වා, නොදී: න පරිභුක්ඛ්‍යාසාමි ඉති, නො කන්නෙමිහි: විනේන්වා, සිතා: අය්‍යා, ආය්‍යීයන් වහන්සේ: ආගච්ඡන්තු ඉති, වඩිත්වාහි: උග්ගොසෙසි, අභිගුහීය. තදපි, එකල්හි ද: බහු හික්ඛු, බොහෝ හික්ඛුහු: සන්නිපතිංසු, රැස්වුහ. සො, හෙතෙම: තෙසං, උන්වහන්සේලාට: යාව දක්ඛං, සැහෙන පමණ: මයුර මංසෙන, මොනර මසින්: පරිවිසි, වැළඳ විය. තදපි, එකල්හි ද: දෙවතා, දෙවි දු: තථා එව, පෙර සේම: සාධුකාරං, සාධුකාර: අදසි, දුන්නාය. තද, එකල්හි: රාජා, රජතුමා: තං, ඔහු: පක්කොසාපෙනවා, කැඳවා: බහු විභවං, බොහෝ සම්පත්: අදසි, දුන්නේය. අථාපරහාගෙ, ඊට පසු කාලයෙහි: රාජා, රජතුමා: චෙතිය පබ්බතෙ, සැ පව්වෙහි: අබ්බසුච මහාපුපෙ, අම්බස්ථල මහ සැයෙහි: මනොසිලා පඨේකන, රන් සිරියල් මඩින්: විලෙපනං, ගැල්වීම: කත්තුකාමො, කරනු කැමැත්තේ, තෙන නිසාමච්චෙන සද්ධං, ඒ නිසා ඇමතියා සමග: අම්බසුචං, අම්බසුචයට: ආගමම, අවුත්: පුපං, සැය: මනොසිලා පඨේකන, රන් සිරියලින්: විලිමපිත්වා, ආලේප කොට: පුපං අකාසි, පුපා කෙළේය. අමෙවා, අපි, ඇමතියා ද: තද, එකල්හි: ද්වාදස සහස්සානං හික්ඛුනං, දෙළොස් දහසක් හික්ඛුන් වහන්සේට: මණොසිලා වණණානි, රන් සිරියල් පාට: නිව්වරානි, තුන් සිවුරු: අදසි, දුන්නේය. සබ්බෙ එව, සියළුම: භොනො, පින්වතුන් වහන්සේලා: ඉමානි, මේ සිවුරු: පාරුපිත්වා, පොරවා: චෙතියං, සැය: වඤ්ඤා, වදිත්වා. අථ, අනතුරුව: තෙ, උන්වහන්සේලා: සුනිවත්තා, මනාව හඳ: සුපාරුතා, මනාව පොරවා: මනොසිලා පඨේක, රන් සිරියල් මඩෙහි: නිමග්ගාවිය, ගැලුණුවුන් මෙන්: සොහමානා, බබලන්නාහු: තං චෙතියං, ඒ සැය: පදක්ඛිණං කරොත්ත, පැදකුණු කරමින්: පටිපාටියා: පිළිවෙළින්: සුවණ්ණහංසා විය, රන් හසුන් මෙන්: ඔතරන්නි, බසින්. තනො, එයින්: සොමනස්සාසනො, සොමනසට පැමිණියේ: පීතියා, ප්‍රීතියෙන්: පුට සරිරො, පිතා ගිය සිරුරු ඇත්තේ: තෙන සොමනස්සෙන එව, එම සතුටින්ම: තස්ස, එහි: ධිතොව, සිටම: සොනාපනො අහොසි, සෝවාන් විය. රාජ පරිසාය අපි, රජ පිරිසෙන්ද: කෙවි, කිසිවෙක්: සොනාපනො අහෙසුං, සෝවාන් වුහ. තං අච්ඡරියං, ඒ පුදුමය: දිස්වා: දැක: බහු, බොහෝ දෙනා: දනං, දන්: දන්වා, දී: සීලං, සිල්: රක්ඛිත්වා, රැක: උපොසථ කමමං කන්වා, පෙහෙවස් රැක: දෙව්ලොකෙ, දෙව්ලොව: නිබ්බන්ධංසු, උපන්න.

8. හො, පින්වත්නි, කත සුවරිතං, කරන ලද සුවරිතය: අච්ඡරං, ආශ්වය්‍යීය: නිජ්ඣරා ව, දෙවියෝ ද: අභිගන්ත්වා, සම්පයට පැමිණ: මානෙන්නි, බුහුමන් කෙරෙත්. අථ, නැවත: එතං, මොහු: පුත්තිමුඛා, ස්තුති මුඛයෙන්: වණ්ණනං, ගුණ වර්ණනාව: වණ්ණයනති වර්ණනා කෙරෙත්: එවං, මෙසේ: හෙයින්: විබුධ මනුෂ්‍ය, පණ්ඩිත මනුෂ්‍යයෙකි, (තෙපි) ඤාත්වා, දැන: කිත්තිං, කීර්තිය: ථක්ඛාමානාය, පැතිරවීමෙන්: ලොකෙ, ලෝකයෙහි: පුඤ්ඤං, පින්: සත්තං, නිරන්තරයෙන්: කුරුථ, කරව්. බණං,

මොහොතකුත්: කුච්ඡං, හිස් බවට: මා යාතු, නොයවා.

සද්ධාතිස්සා මව්වස්ස, සද්ධාතිස්ස අමාත්‍යයාගේ: වත්ථුං, කර්වාචි:
ඡට්ඨං, සවුන්තයි.

7. ශ්‍රමණ ශ්‍රාම කර්වාචි.

(5) 7. සමණශ්‍රාම වත්ථුං, ශ්‍රමණශ්‍රාම කර්වාචස්තුවෙහි: අයං,
මෝ: අනුපුබ්බි කර්වා, පිළිවෙළ කර්වාචයි.

1. එකසමීං කිර සමයෙ, එක් කාලයෙක්හි: වෙනිය පබ්බත වාසිනො සැහිරි වෙහෙර වැසි: දොදස හිකුඬු, දෙළොස් තමක් හිකුඬු: ලඬිකාය, ලඬිකාවෙහි: තසමීං ධානෙ, ඒ ඒ තැන පිහිටි: බොධි වෙනියානි, බෝධි වෙත්තයන්: වතුමානා, වදිමින්: අනුපුබ්බත, ක්‍රමයෙන්: සමණශ්‍රාමං, මහණ ගමට: පාපුණිංසු, පැමිණියහ. තද එකල්හි: නෙ, උන්වහන්සේලා: සුරියෙ අස්මිනෙ, හිරු බැස ගිය කල්හි: රත්තිං, රාත්‍රියෙහි: අඤ්ඤාඤා ගතතුං, අත් තැනකට යන්ට: අසකෙකානො, නොහැක්කාහු: තස්ස, ඒ ගමට: පුබ්බ පස්සෙ, පුර්වදිග් භාගයෙහි: පබ්බත පාදෙ, පර්වත පාදයෙක්හි: ඡායාවන්තං, සෙවන ඇති: මහන්තං මාතුල රුකං, මහ මයිල ගසක්: දිස්වා, දැක: රුකබ්බුලං, ගස මුලට: උපගමම, එළඹ: සයිංසු, නිදගත්හ. අථ බො, එකල්හි වනාහි: නෙසං අත්තරෙ, ඔවුනතුරෙන්: එකො හිකුඬු, එක හිකුඬුවක්: රත්ති භාගෙ, රාත්‍රි කාලයෙහි: උධ්මාය, තැගිට: කස්සප දසබලෙන, කාශ්‍යප සචීඤයන් වහන්සේ විසින්: දෙසිනා, දෙගනා කරන ලද: නඤ බ්‍රහ්මණෙන ව, නඤ බ්‍රාහ්මණයා විසින් ද: අමහාකං, අපගේ සුතසොම බොධිසත්තස්ස, සුතසොම බෝධිසත්තයන්ට: කථිතා, කියන ලද: පරමස්ථ වන්තියො, උතුම් අස්ථියෙන් යුක්ත වූ: සත්තාරහා ගාථායො, සත්තාරහ ගාථා: (=සියයක පරිත්‍යාගයට සුදුසු) පරිවතෙත්තවා, කියා: දෙවතානං, දෙවියන්ට: පත්තිං, පින්: අදස්සි, උන්නේය. කර්වා? කෙසේද යත්:-

2. සුතසොම, සුතසොමයෙනි සබ්බි, සත්පුරුෂයන් හා: සක්ඛිං එව, එක්වරම: සමාගමා, සමාගමය: හොති, වේද: සා, සංගතී, ඒ එක්වීම: තං. ඔහු: පාලෙති, රකියයි. අසබ්බි, අසත්පුරුෂයන් හා: බහු, බොහෝ කලක්: සංගමො, එකතු වීම: න පාලෙති, නොරකියයි. (අයහපත පිණිස වේ.)

3. සබ්බි එව, සත්පුරුෂයන් සමාගම: සමාසෙථ, ආශ්‍රය කරවි. සබ්බි, සත්පුරුෂයන් සමග ම: සස්ථං, එක්ව වාසය කිරීම: කුබ්බෙථ, කරවි සතං සද්ධමම, සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්මය: අඤ්ඤාය, දැනගැනීමෙන්: සයො හොති, උත්තමයෙක් වේ. න පාපියො, පව්වෙක් නොවේ.

4. සුවික්කා, මනාව විසිතුරු කරන ලද; රාජරථා, රාජ රථයෝ පවා; වෙ, ඒකාන්තයෙන්; ජීරනති, දිරන්. අථ, එපරිදිම; සරිරං අපි, ශරිරය ද; ජරං, ජරාවට; උපෙනි, පැමිණේ. සතං ව ධමමො, සත්පුරුෂ ගුණ ධම්මී තෙම; ජරං, ජරාවට; න උපෙනි, නො පැමිණේ. සන්නො, සත්පුරුෂයෝ තුමු; වෙ, ඒකාන්තයෙන්; සබ්බි, සත්පුරුෂයන් සමග; පවෙදයනති, ප්‍රකාශ කෙරෙත්.

5. රාජා, රජතුමනි, නහා ව, අදහස කෙරෙන් ද; පඨවි, පොළොව; දුරෙ ව, දුර යයි ද; ආහු, කීභ. සමුද්දස්සා, සමුද්‍රයාගේ; තං පාරං, ඒ එතෙර; දුරෙ, දුර යයි; කීභ. සතං ව ධමමං, සත්පුරුෂ ධම්මය ද; අසතං ව, අසත්පුරුෂ ධම්මය ද; (යන දෙක) තනො, ඊට ද වඩා; හවෙ, ඒකාන්තයෙන්; දුරනති, දුර යයි; වදනති, කියත්.

6. තස්මි රුකෙඛ, ඒ රුකෙහි; අධිවසො දෙවපුත්තො, අධිගෘහිත දේව පුත්‍රයා; තං ඒ ගාථා; සුඛවා, අසා; පසන්නො, පහන් සිත් ඇතිව; පහාතාය රත්තියා, රාත්‍රිය පහන් වූ කල්හි; හික්කුනං, හික්කුන්; ගමන කාලෙ, යන කල්හි; මත්‍රස්සවණ්ණෙන, මිනිස් වෙසින්; ආගමම, අවුත්; තෙසං, උන්වහන්සේලාට, එවං, මෙසේ; ආහ. කීය. හනෙන ස්වාමීනි, අස්, අද, මා ගව්ජථ, නොයනු මැනව; රුක්ඛමුලෙ එව, ගස මුලම; නිසීදථ, හිඳිනු මැනව; අහං, මම; වො, නුඹවහන්සේලාට; පිණ්ඩපාතං, පිණ්ඩපාතය; උපනෙස්සාමි ඉති, එළවන්නෙමි යි; හික්කු; හික්කුහු තස්ස, ඔහුගේ; ආරාධනං, ආරාධනාව; සමපට්ටිජ්ඣා, පිළිගෙන; නිසීදිංසු, වැඩ හුන්න. තස්ස කිර දෙවපුත්තස්ස, ඒ දේව පුත්‍රයා හට වනාහි; භොජන උප්පාදනෙ, ආහාර ඉපදවීමෙහි; පුඤ්ඤං, පිනක්; තස්මි, තැන. නිවං, එව, නිතරම; බදලතා පණ්ණං, බදලතා කොළ; නිබ්බතනි, උපදී, සො, හෙතෙම; තං, ඒ කොළ; පරිභුඤ්ඤානො, අනුභව කරමින්; තස්මි, එහි; වසති, වසයි. තද එකල්හි; සො, හෙතෙම; හික්කු නමපි, හික්කුන් වහන්සේලාටද; දිබ්බොජ පණ්ණං, දිව්‍ය ඕජසින් පිරි; බදලතා පණ්ණං එව, බදලත කොළම, උපනෙස්සි, එළවීය.

හික්කු පි, හික්කුහු ද; තෙන, එයින්; කත හතත කිව්වා, කරණ ලද බන් කිස ඇත්තාහු; ථොකං, ටිකක්; විස්සමිත්ථා, විශ්‍රාම ගෙන; මාරිස, නිද්‍රකාණෙනි මයං, අපි; ගව්ජාම ඉති, යම්හයි; දෙවපුත්තස්ස, දිව්‍ය පුත්‍රයා හට; අවොචුං කීභ දෙවපුත්තො, දිව්‍ය පුත්‍රයා; තං සුඛවා, ඒ අසා; හදන්නො, පින්වත් ස්වාමීවරුනි බමථ, සමාවනු මැනව; මම සනතිකා, මාගෙන්; ලුඛ පණ්ණං එව, රථ කොළ ම; පරිභුජිංසු, වැළඳුන. මම සහායකො, මගේ යහළු; එකො දෙව පුත්තො පන, එක්දිව්‍ය පුත්‍රයෙක්; අස්මි, ඇත. සො, හෙතෙම; දිවසන්නරමපති, දවසක් හැර දවසක්; ඉධ, මෙහි; ආගමම, අවුත්; සපරිසො, පිරිවර සහිතව; මහතා ආනුභාවෙන, මහත් ආනුභාවයෙන්; දිබ්බ භොජනං, දිව්‍ය භොජන; පරිභුඤ්ඤායනි, අනුභව කරන්නේය. සො ඛො පන, හෙට වනාහි; අස්ස, ඔහුගේ; ආගමන දිවසො, එන දිනයයි; අය්‍යා, ආය්‍යියන් වහන්සේලා; හතත

කිව්වා, බත් කිසි කන්වා, කොට: ගව්නතු ඉති, යෙත්වායි: නිමනෙයි, ආරාධනා කෙළේය.

අට, ඉක්බිති: අස්‍ය රත්තියා අවයෙන, ඒ රාත්‍රිය ඉකුත් වීමෙන් පසු: සභායො දෙවපුත්තො, යහළු දිව්‍ය පුත්‍රයා: සපරිසො, පිරිවර සහිතව: තස්ස, සත්තිකං, ඔහුගේ සම්පයට: අගමාසි, ගියේය. තස්ස කිර පරිභොගත්ථං, ඔහුගේ පරිභොගයට: තිගාවුතට්ඨාන මගෙන, තුන් ගව්වක් පමණ තැන මගෙහි: දිබ්බ යාග භාජනාති, දිව්‍යමය කැඳ භාජන: ගහෙත්වා, ගෙන: පටිපාටියා, පිළිවෙළින්: අට්ඨංසු, සිටියාහු ය.

තතො, ඉක්බිති: සො දෙවපුත්තො, ඒ දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම: පෙරෙ, තෙරවරුන්: නිසීදපෙත්වා, වඩා හිඳුවා: දිබ්බයාගුහි, දිව්‍යමය කැඳ, පරිවිසිත්වා, වළඳවා: පච්ඡා, පසුව: සපරිසො, පිරිවර සහිතව: සයං, තෙමේ: පරිභොගං, පරිභොග: අකාසි, කෙළේය. අට්ඨකරං, ඊට අනතුරුව: ඛස්සං, කැවිලි: ගහෙත්වා, ගෙන: තථා එව, එසේම: අට්ඨංසු: සිටියාහුය. සො, හෙතෙම: තානිපි, ඒවාද: තථා එව, එසේම: පටිපජ්ජ, පිළිපැද: තතො, ඉක්බිති: උපකට්ඨාය වෙලාය, වෙලා ආසන්න වූ කල්හි: නා නා විධ ඛාසන්න සහිතං, නොයෙක් ව්‍යංජන සහිත වූ: දිබ්බ භොජනං, දිව බොජුන්: ගහෙත්වා, ගෙන: තථා එව, එසේම: අට්ඨංසු, සිටියාහ. දෙවපුත්තො, දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම: දිබ්බ භොජනෙහි, දිව්‍ය ආහාරයෙන්: පෙරෙ, තෙරවරුන්: සමමා, පරිවිසිත්වා, මනාව වළඳවා, සකකාරං අකාසි, සත්කාර කෙළේය. අට, අනතුරුව: තෙ පෙරා, ඒ හික්කුහු: දෙව පුත්තස්සා, දිව්‍ය පුත්‍රයාගේ: මහත්තං දිබ්බසමපත්තිං, මහා දිව්‍ය සම්පත්: දිස්වා දැක: විමහිත මානසා, සුදුසුමට පැමිණි සිත් ඇත්තෝ, තස්ස, ඔහුගේ: තං කත කමමං, ඒ කළ පින්කම: පුච්ඡතො, විචාරන්නාහු: ආහංසු, ඇසූහ.

7. දෙව, දිව්‍ය පුත්‍රය: මහානුභාවො, මහත් ආනුභාව ඇත්තේ: ඉද්ධිපත්තො, සෘද්ධියට පැමිණියේ: අසි, වෙහි: තෙ, නොපගේ: වණ්ණො, ශරීර වර්ණය: සබ්බාදිසා, සියළු දිසාවන්: පභාසති, ආලෝක කරයි. නා නායුධා, නොයෙක් දිව්‍යායුධ ගත් අත් ඇති: වාමර මොර හත්වා, සෙමර මොතර පිල් ආදිය ගත් අත් ඇති: පරිසා, පිරිස: පරිවාරයනති, පිරිවරා සිටිත්.

8. උලාරවණ්ණො, මහත් වූ දිව්‍යාලංකාරයෙන් සැරසුණාවූ: සුරඬගනා, දිව්‍යාඬිගනාවෝ: සමන්තා, හත්පසින්: රඬිගනා, රගම්බුළු ගියාහු. තවෙහි ගිනෙහි, නෘත්‍ය ගීතයෙන්: සමංගීගුතා, යුක්තව: ලයාවිසුත්තං, ලයෙන් තොර නොවූ: සවණාමනං, කණට අමාවක් වූ: ගීතං, ගී: ගායනති, ගායනා කරත්.

9. කාවි කසුදා, සමහර දිව්‍ය කන්‍යාවෝ: සමජ්ජ මජ්ඣමග්ගි ව, නෘත්‍ය මණ්ඩල මධ්‍යයෙහි: සරෙන, ගීතසිරයෙන්: තත්ති සරං, තත්ත්විසිරය: නාතිකකමං, නො ඉක්මවා: විණාදිව, විණා ආදියද: වංස,

වස් කුලල් ද; තන්ත්‍රි, තන්ත්‍රි ආදිය ද; පශ්‍යාන, ගෙන; ලයනියො, ගායනා කරන්නියෝ; තං, තොප; පරිතොසයනි. සංතෝෂ කරත්.

10. අනෙකා ජනා, නොයෙක් දිව්‍ය පුත්‍රයෝ; නෙකා, අනෙක ප්‍රකාර වූ; හෙරි, බෙර ද; මුනිඨා, මිනිහු බෙර ද; මුරජා ව, මුරජ බෙර ද; දෙණ්ඩිමා, පනා බෙර ද; සනා ව, කුළු තාලම් ආදිය ද; සුසිරා දයොව, හුණු කුලල් ආදී නලාවර්ගද; පශ්‍යානා, ගෙන; පහඨරූපා, කුටු පහටු ස්වරූප ඇත්තාහු; නව්වනි, නටත්; කීලනි, ක්‍රීඩා කරත්. වාදෙනි, වාදනය කරත්.

11. දිබ්බතනපානෙහි, දිව්‍ය ආහාර පාන වලින්; සුපුණ්ණා, මනාව පිරුණාවූ; සොණණමයාදි, රත් මුවා ආදී වූ; නානාවිධ භාජනානි, නොයෙක් භාජනයන්; පශ්‍යාන, ගෙන; කිගාචුතස්මිං, තුන්ගව් පමණ තන්හි; නිට්ඨනි, සිටිත්. සපාරි සජ්ජො, පිරිවර සහිත වූ; ත්වං, තෝ; තෙන, එයින්; මොදෙසි, සතුටු වන්නෙහි.

12. මහානුභාව, මහත් ආනුභාව ඇති; දෙව දේවතාවෙහි තෙ, තොපගෙන්; පුච්ඡාමි, අසමි; මනුස්සහුතො, මිනිසෙක් වූ සමයෙහි; කිං පුඤ්ඤ, කවර පිනක්; අකාසි, කෙළේ ද? තෙ, තොපගේ; වතං, ව්‍යය; කිං, කවරේද? බ්‍රහ්මචරියං පන, බ්‍රහ්මචරියාව වනාහි; කිං, කවරේද? කියා සුවිතස්ස, කවර කුශල කම්යක්හුගේ; අයං විපාකො, මේ විපාකයද?

13. තතො, ඉක්බිති; යො දෙවපුත්තො, ඒ දිව්‍ය පුත්‍රයා; තෙසං, උත්චහන්සේලාව; අත්තනා, තමා විසින්; අතීත භවෙ, පෙර භවයෙහි; චෙතිස පබ්බතෙ, සෑ පවු වෙහෙරෙහි; සමණො හුත්වා, හික්කුවක් වී. අත්තනො, තමන්ට; වස්සගෙන ආහත භත්තතො, වසගින් පමුණුවන ලද ආහාරයෙන්; උපඨිඨං, භාගයක්; සඨිසස්ස, සඨිසයා වහන්සේගේ; අත්ථාය, ප්‍රයෝජනය පිණිස; දත්වා, දී; මයා, මා විසින්; ඉමං අධිගතං ඉති, මේ සම්පත්තිය ලබාගනිමි; පකාසෙත්තො, ප්‍රකාශ කරමින්; ආහ. මෙසේ කිය.

14. ලඬ්ඛාතලෙ, ශ්‍රී ලඬ්ඛාදාපයෙහි; මිස්සක පබ්බතෙ ඉති, මිස්සක පව්ව යයි; (-මිනින්තලය) පසිඬා නාමො, ප්‍රසිඬා නමක් ඇති; මහා විහාරො, මහා විහාරයක්; ආසි, විය. බුද්ධි ථූපෙහි, බොහෝ දගුබ් වලින්; විරාජමානො, බබලන; මුනිඤ්ඤ ඛිම්බාලය පත්ති යුත්තො, බුද්ධිචිම ගෙවල් පඩික්කියෙන් යුක්තය.

15. බොධිමච්ඡිරුහෙහි, බොධි වෘක්ෂ පඩික්කියෙන්; විභුසිතො, සැරසුනේය. සෙතකමාලකෙහි, සුදුවැලි මළුවෙන් ද; විරාජිතො, බබලන; සුචුල්ල, මනාව පිපි මලින් හා; සිනොදක, සිසිල් ජලයෙන්; සම්පුණ්ණො, පිරුණා වූ තෙක, අනෙකප්‍රකාර වූ; ජලාසයෙහි; ජලාසයන්ගෙන් ද; සමාකුලො, ගැවසී ගත්තේය.

16. විසාධිකෙ, විස්සක් අධික කොට ඇති: සත්ත සතෙ, සත්සියයක් නා: ජබ්බිස අධිකෙහි, සවිස්සක් අධික කොට ඇති: සත්ත සතෙහි, සත් සියයක් පමණ වු: (-එක් දහස් සාරසිය සතළිස් හයක්) පරිවෙණ පන්තිහි, පිරිවෙන් ගෙවල් පංතියෙන්: සමන්තා, නාත්පස: සුදසානියො, අතිශයින් දැකුම් කළුවු: (ඒ විහාරය) සද, හැම කල්හි: ජනානං, ජනයන්ට: පීතීං, පීතිය: පවඩ්ඨෙති, වඩවයි.

17. තභිං වසන්තා, ඒ පිරිවෙන්වල වාසය කරන්නා වු: සුපෙසලා, ප්‍රිය සභාව ඇති: නෙකගුණා, නොයෙක් ගුණයෙන්: අධිවාසකා, අධිකව වසන්නා වු: යතිරාජ පුත්තා, බුද්ධපුත්‍රවු සඬ්ඨයා වහන්සේ: සබ්බජනෙහි, සියළු ජනයන් විසින්: සම්මා, මනාකොට: කතාදරා, කරන ලද ආදර ඇත්තාහු: අත්තඤ්ඤා, ආත්මාඤ්ඤාගේ සහ: පරඤ්ඤා, පරාඤ්ඤාගේ: සිද්ධං, සිදු කිරීම: කරොන්ති, කරත්.

18. හදන්තා, ස්වාමීවරුනි, අහං, මම: දුතියත්තභාවෙ, දෙවෙනි ජාතියෙහි, තභිං. ඒ විහාරයෙහි: එකො සමණො අහොසිං, එක් ශ්‍රමණයෙක් වීමි. තද, එකල්හි: සද්ධාධුරං, ශ්‍රද්ධා ධුරය නා: සීලධුරං, ශීල ධුරය: වහන්තො, උසුලන්නේ: පටිපත්තිනා, ප්‍රතිපත්තියෙන්: වසුත්තං, කුතුරුවන්: මහන්තො, පුදන්නෙක් වීමි.

19. තතො, එයින්: අපරසමිං සමයෙ, මෑත කාලයෙහි: මහා ජනා, මහජනයා: සඬ්ඨං උද්දිසා, උදෙසා: සුචිං, පිරිසිදු වු: පණ්ණං, ප්‍රණික වු: පචුරං, බොහෝ: අත්තපානං, ආහාර පාන: සමුපානයිත්වා, එලවා: සුමනා, යහපත් සිත් ඇත්තාහු: සහස්වා, සිය අතින්: හිකඛු, හික්මුන්: හොජෙනති, වළඳවත්.

20. අහමපි, මම ද: මෙ, මා විසින්: ලද්ධං, ලබන ලද: පටිච්චංසකං, කොටස: තතො, එයින්: උපඩ්ඨං, භාගයක්: දනස්සහි, දනයාගේ වනාහි, එලමපි, එලයද: සද්දහන්තො, අදහන්නේ: බුද්ධානු භාවං, බුද්ධානු භාවය: මනසි කරොන්තො, මෙනෙහි කරන්නේ: සඬ්ඨස්ස, සඬ්ඨයාට: අදදිං, දුනිමි.

21. මම, මාගේ: ඉදං පදනං, මේ ප්‍රදනය වන්නේය. මම, මාගේ: ඉදං තං වතං, ඒ මේ ව්‍යුත්තය වන්නේය. මයා, මා විසින්: කතෙන, කරන ලද: අතෙන පුඤ්ඤෙන, මේ කුශල කම්යෙන්: තතො වුතො, එයින් වුත වුයේ භූමිදෙවෙසු, භූමාට දෙවියන් කෙරෙහි: ජාතො, උපන්නේ අනුතං, උනන්දුවක් නැත්තා වු: දිවසිරිං, දිව්‍ය ඵෙශ්ඨයීය: අහං, මම: භුඤ්ජාමි, අනුභව කරමි.

22. සද්ධාය, ශ්‍රද්ධාවෙන්: ධානෙ, සුදුසු ස්ථානයෙහි: පකතං, කරන ලද: පදනං, දීම: අපමපි, ස්වල්ප වුයේ ද: මහා විපාක හොති එව, මහත් විපාක වේමය: යථා, යම් සේ: සුබන්තො, යහපත් ක්ෂේත්‍රයෙක්හි: වපිත, වපුරවන ලද: අපා ඛිණං, ස්වල්ප ඛිණයද: බලු, ඒකාන්තයෙන්:

කසුකසු, ගොවියාගේ: විතතං, සිත: තොසෙති, සතුටු කරයි.

23. එවං, මෙසේ: සො, හෙතෙම: අත්තනා, තමා විසින්: කතං, කරන ලද: කුසල කම්මං, කුශල කම්මය: පකාසෙසි, ප්‍රකාශ කෙළේ ය. හික්ඛු, හික්ඛුහු: තසු, ඔහුගේ: කථං සුචා, කථාව අසා: ගත ගතටයානෙ, ගිය ගිය තත්හි: දෙව පුත්තෙන, දිව්‍ය පුත්‍රයා විසින්: කත කම්මං, කරන ලද කම්මය: පකාසෙන්නා, ප්‍රකාශ කරමින්: බහු ජනෙ, බොහෝ ජනයා: දනාදිසු, දන්දීමේ ආදී වූ: දස කුසල කමෙමසු, දශ කුශල කම්මයන්හි: නියොජෙසුං, යෙදවුවාහුය.

24. හො හො, පින්වත් පින්වත්ති එවං, මෙසේ: කුසල නිරතා කුසල්හි ඇලුනාහු: ඛෙතතං, යහපත් පින් කෙතක්: ඔලොකයිත්වා, බලා: අණුමපි, ස්වල්ප වූද: ඛිජං, වස්තු ඛිජය: දචා, දන් දී: අනස්ස හොංග, බොහෝ සම්පත්: ලබන්ති, ලබන්. හො, පින්වත්ති එකං කබලමපි, එක කබලකුද: ලඤ්චාන, ලැබ: සුසීලෙ, යහපත් සිල්වතුන් කෙරෙහි: භත්ති නිත්තා, භක්තියෙන් අවනත වුවාහු: දචා, දන් දී, දව්ජ මනුජං, දිව්‍ය මනුෂ්‍ය වූ: හොගං, සම්පත් ද: සිවං ව, තිවත් සම්පත්තියට ද: භාගී අස්ස, හිමි වවි.

සමණගාම වත්ථුං, ශ්‍රමණ ග්‍රාම කථාව: සත්තමං, සත්වැන්නයි.

8. අභය සථවිරයන්ගේ කථාව.

(5) 8. අභයන්තරස්ස වත්ථුං, අභය සථවිරයන්ගේ කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුසුබ්බී, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. ලඬ්ඛායං, ලඬ්ඛාවෙහි: පච්ඡිම පස්සෙ, (අනුරාධපුර නුවරට) බස්නාහිර පැත්තෙහි: පුප්ථවාසං නාම, මල් වැස්ස නම්: රමණීයං, සිත් කළු: විහාරං අහොසි, විහාරයක් විය. තස්ස ආසන්නෙ, ඒ විහාරය ආසන්නයෙහි: දෙව ගාමෙ, දෙව නම් ගමේ: දෙවො නාම අමථො, දෙව නම් අමාත්‍යයෙක්: තස්ස, ඔහුගේ: ඉස්සරං, ප්‍රධානත්වය: වත්තෙති, පවත්වයි. අථ, ඉක්බිති: එකද, එක දවසක් අමථො, ඇමතිතුමා: තස්, එහි: ආභිණ්ඩත්වා, ඇවිද: ගාමං, ගමට: ආගතා, පැමිණියේ: ජාතජ්ඣන්තො, සයින් පෙළුණු ශරීර ඇත්තේ: වෙය්‍යාවච්චකරො, වතාවක් කරන්නන්: ආමනෙත්තවා, අමතා: භුක්ඛියාමි ඉති, අනුභව කරන්නෙමි: ආහ. කිය. අථ, එකල්හි: අස්ස, ඔහුට: තෙ, වතාවත් කරන්නන්: භත්තං, කැම, වඩ්ඪෙසුං, එළවුන. තස්මිං බණේ, එකෙණෙහි: එකො ජාත සුතබො, බඩ සයින් පෙළුණු එක් බල්ලෙක්: ජීඝට්ඨාපිළිනො, බඩසයින් පෙළුණේ: කමපමානො, වෙවුලන්නේ: භත්තං දිස්වා, බත් දැක: ඉතො, මෙයින්: කික්ඛි, කිසිවක්: අපිනාම ලභෙය්‍යං ඉති, ලදීම් නම් මැනැවැයි: සො, ඒ

සුනඛයා; තස්ස, ඔහුගේ; සමීපං, ලඟට; උපසංකම්; පැමිණියේය.

තස්ස, ඔහුගේ; එකොවුල්ලුපට්ඨාකො, එක් සුළු සේවකයෙක්; සුනඛං, බල්ලා; පලාපෙස්සාමී ඉති, පලවා හරින්නෙමියි; මහනතං දණ්ඩං, මහ පොල්ලක්; ආදය, ගෙන; උපධාවි, දිවිය. අමච්චො ඇමැනියා; තස්මිං, ඒ බල්ලා කෙරෙහි; කාරුඤ්ඤන, කරුණාවෙන්, හො, පින්වත; තං, උඹ; මා පහර ඉති, නොගසන්නැයි; නිවාරෙත්වා, වළක්වා; නා නා අග්ගරසෙන, නොයෙක් අග්‍ර රසයෙන් යුත්; මහනතං හත්තපිණ්ඩං, මහා බත් පිඩක්; වට්ඨෙත්වා, ගුලි කොට; අද්සි, දුන්නේය. තනො, ඉක්බිති; සො සුනඛො, ඒ බල්ලා; හත්තං, බත්; භුක්ඤ්ඤං, කන්ට; ආරභි, පටන් ගත්තේය. තං දිස්වා, ඒ දැක; අමච්චො, ඇමැනියා; අත්තනා, තමා විසින්; දිත්ත දනෙ, දෙන ලද දනයෙහි; චිත්තං, සිත; පසාදෙසී. පැහැද විය. සො, හෙතෙම; එතකකෙන එව පුඤ්ඤ කමෙමන, මෙපමණ පින්කමින්ම; තනො වුතො, එම ආත්ම භාවයෙන් වුතව; තස්මිං එව ගාමෙ, එම ගමෙහිම; එකස්මිං කුලගෙහෙ, එක් කුල ගෙදරක; නිබ්බතති, උපන්නේය. සො, හෙතෙම; අනුකකමෙන, පිළිවෙලින්; වුද්ධිං අත්ථාය, වැඩිවියට පැමිණ; දරාහරෙණන; අඹුවන් පොෂණය කොට; ගෙහං, ගෙදර; අවසිත්වා, නොවැස; මහලලක කාලෙ, මහළු කාලයෙහි; පුප්ඵවාස විහාරං ගත්ත්වා, මල් වැස්ස විහාරයට ගොස්; හික්ඛුනං, හික්කුන් වහන්සේගේ; සත්තිකෙ, සම්පයෙහි; පබ්බජිත්වා, පැවිදිව; පරියත්ති සද්ධමෙම, පයඝාප්ති සද්ධම්මය; උග්ගහෙත්වා, ඉගෙන; මහා අභයකේරො ඉති, මහා අභය සථවිර යයි; පාකටො අහොසි, ප්‍රසිද්ධ වී. තථාහි, ඒ එසේමැයි. විතෙක පසනෙන සති, සිත පැහැදුණු කල්හි; නිරව්ජාන ගතස්ස අපි දිත්ත දනං, නිරිසන්ගතයෙකුට පවා දුන් දනය; මහා විපාකං හොධි, මහත් විපාකයක් වේ.

2. ඉධ, මේ ලෝකයෙහි; යො නරො, යම් මනුෂ්‍යයෙක් සද්ධං, ශ්‍රද්ධාව; පුරතො කරවා, පෙරදැරි කොට; කපිලලකං උපාදය, කුරා කුහුඹුවන් පටන් ගෙන; නිරව්ජානගතස්සපි, නිරිසන් ගතයන් හට; දනං දෙති, දන් දේද;

තස්ස දනස්ස, ඒ දනයාගේ; විපාකං, විපාකය; දෙව මානුසිකං සුඛං, දිවා මනුෂ්‍ය සම්පත්; දත්වා, දී; අනෙක, කෙළවර; නිබ්බාන සම්පත්තිං, නිව්වාණ සම්පත්තිය; දෙති ඉති, දෙන්නේ යයි; නිව්ජිතං, නිශ්චය කරන ලදි.

3. අථ, ඉක්බිති; අපරස්මිං සමයෙ, පසු කාලයක; ලඪිකායං, ලංකාවෙහි; බ්‍රාහ්මණානිකායං, බ්‍රාහ්මණිකයා නම් වූ; චොර භයං, සොර බියක්; අහොසි, විය. තද, එකල්හි; ද්වාදස සංචච්ඡරං, අවුරුදු දෙළසක්; මෙසො, වැස්සක්; සමමා, මනා කොට; න පාවස්සි, නො වැස්සේය. දුබ්භිකක භයං ව, දුර්භික්ෂ භයක් ද; චොර භයං ව, සොර බියක් ද; අහොසි, විය. තනො, එනිසා; විහාරාසනෙසු, විහාරය සම්පයෙහි;

මනුෂ්‍යා, මිනිස්සු; ජීවිත, ජීවත් වනාට; අසකොන්තා, නොහැක්කාහු; අක්කුරු ගන්වනවා, අත් තැනකට ගොස්; ජීවිත, ජීවිකාව; කපොසාම ඉති, කරමුයි; ථෙරං උපසංකමම, තෙරුන් වහන්සේ වෙත පැමිණ; එවං, මෙසේ; ආහංසු, කීහ. හතෙත, සාමිති ජාතක භයං, දුර්භික්ඛ භයක්; උසුන්තං, උපතී. එතථ වසනෙහි, මෙහි වසන්නවුන් විසින්; ජීවිත, ජීවත් වීමට; තසකකමා, නොහැක්කෙමු. තුමෙහ, ඔබ වහන්සේ ද; (අප සමග) ආගච්ඡට ඉති, වඩින්නැයි; යාචිංසු, ආරාධනා කළහ. අථ, එකල්හි; ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ; තෙසං, ඔවුන්ට එවං, මෙසේ; ආහ, කීය. හගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; ධාතුං, ධාතු; පතිධාපෙතවා, තිබත් කොට; කත, කරන ලද; චෙතියං ව, චෛත්‍යය ද; බොධිං ව, බොධිය ද; ජීවමාන බුද්ධං විය, ජීවමාන බුදුන් මෙන්; පරිහරනො, රැක ගනිමින්; මානෙතො, බුහුමන් කරමින්; පුපෙතො, පුදමින්; නිවං, නිතර; පට්ටසාමි, වාසය කරමි. මයා, මා විසින්; තං පහාය, ඒ වස්තුවත් අත්හැර; ගන්තුං, යන්ට; න සකකා, නොහැක. එතථ එව, මෙහිම; ආහං, මම; වසනො, වසමින්; ආපාණ කොටිං, දිවි කෙළවර තෙක්; තං, ඒවා; පට්ඨගිසසාමි, පිළිදැගුමි කරන්නෙමි. මං, මා සමග; ගමනාය, යාමට; මා උසුහථ, උත්සාහ නො කරවි; තං සුතවා, ඒ අයා; මනුෂ්‍යා, මිනිස්සු; තස් තස්, ඒ ඒ තැන්හි; පලායිංසු, පලා ගියහ. තතො, ඉක්බිති; ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ; අනාහාරො එව, ආහාර නොගෙනම; පඨම දිවසෙ, පළමු දවසෙහි; වත්ත පට්ටනෙන එව, වත් පිළිවෙතින්ම; දිවසං, දවස; වීතිනාමෙසි, ගෙවිය. තථා දුතිය දිවසේ, දෙවැනි දවසෙහි ද එසේම විය. තතිය දිවසෙ පත, තුන්වැනි දිනයෙහි වනාහි; චෙතියබොධියධිතනෙසු, සෑම එ බෝම එ ආදියෙහි; සමමස්සාදිතා, ඇමදිමි ආදියෙන්; කත්තබ්බි කමමං කත්වා, කළ යුතු කම් කොට; ආගමම, අවුත්; විතකක මාලකෙ, විතකිත මළුවෙහි; අට්ඨාසි, සිටියේ ය.

අථ, එකල්හි; අසු, උන්වහන්සේගේ; ගුණ තෙජෙන, ගුණ තේජසින්; මාලක පරියනෙත, මළුව කෙළවරෙහි; ධීත, සිටි; කරක්ඛක රුකෙක, කරද ගසෙහි; අධිවුස්ථ, අධිගෘහිත; දෙවපුත්තො, දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම; මිලාත සරිරං, මැලවුණු ශරීර ඇති; ථෙරං, තෙරුන්; ඔලොකෙතවා, බලා; අත්තනා, තමාගේ; හරියං, භාය්‍යාව; අමනෙතවා, අමතා; සො අයං අභයඥෙරො, ඒ මේ අභය තෙරුන් වහන්සේ; චෙතියං ව, සෑයද; බොධිං ව, බෝධියද; පහාය, අත්හැර; අක්කුරු, අත් තැනෙකින්; න ගච්ඡාමි ඉති, නොයමියි; කත පටිඤ්ඤා, කරන ලද ප්‍රතිඥා ඇත්තේ; එව රුපෙ, මෙබඳු; ජාතක භයෙ, දුර්භික්ඛ භයෙහි; කප්ථවි, කිසි තැනෙකින්; ආගන්තවා, නොගොස්; ඊතතහතො, සුන්බන්ව; වත්තපට්ටනං, වත් පිළිවෙත්; කරොති, කරයි. තස්ස, උන් වහන්සේට; අක්කුරු, අතින්; හික්ඛාවාරයානං, හික්ඛාවෙහි හැසිරෙන්නට තැනක්; තස්සී, නැත. යදි, ඉදින්; සො, උන්වහන්සේ; කාලං කරොති, කළේය කරයි ද; න එතං පතිරුපං, එය සුදුසු නොවේ. අස්, අද; එතස්ස; මුත්

වහන්සේට: හික්කං, හික්කාව: දසාම ඉති, දෙමුදුයි: පුච්ඡි, විචාළේ ය. අථ, එකල්හි: සා, ඕ තොමෝ: සාමි, හිමියනි ත්වං, ඔබ: පෙරසා, තෙරුන්වහන්සේට: ආහාරං, ආහාර: දසාමි ඉති, දෙමියි: වදසි: කියති. අසා, උන්වහන්සේ: පුබ්බෙ, පෙර කරන ලද: තං පුඤ්ඤ කමමං, ඒ පුණ්‍ය කමය: මෙ, මට: පකාසෙහි ඉති, ප්‍රකාශ කරවයි: පුච්ඡන්ති, විචාරන්නී: ආහ, කිය.

4. එසො, මෙනෙම: සංසාර මහා විදුගෙහ, සංසාර නමැති මහා දුගීයෙහි: හව හොගහෙනු, හව හොග සම්පත් ලැබීම පිණිස: කිංපුඤ්ඤං, කවර කුශලයක්: අකාසි, කෙළේ ද: තෙ, ඔබගේ: මනො, සිත: අසා, උන්වහන්සේට: දනෙ, දනක් දීමෙහි: කෙන, කවර කරුණක් නිසා: නිරතො, ඇළුනේ ද? දෙව, දේවතාවෙහි, තං, ඒ කාරණය: පුච්ඡාමි, විචාරමි. විශාකරොහි, ප්‍රකාශ කරනු මැනවි.

අථ, එකල්හි: අසා, ඇයට: ආච්ඡන්තො, කියන්නේ: දෙව පුත්තො, දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ: ආහ. මෙසේ කිය.

5. අයං යතීසො, මේ යතීශ්වරයන් වහන්සේ: දුතියන්ත භාවෙ, දෙවන ජාතියෙහි: නාමෙන, නමින්: දෙවො ඉති, දෙව යයි: විසුසුතො ආසි, ප්‍රසිද්ධ විය. තද, එකල්හි: හන්තං, බත්: හොක්කුං, අනුභව කරන්නට: උපට්ඨිතෙ, එලවු කල්හි: සො, හෙනෙම: තසිතං, ත්‍රස්ත වූ: කීලන්තං, කිලාන්ත වූ: සොණං, බල්ලකු: අඤ්ඤා, දුටුයේ ය.

6. තෙන එව, එහෙයින්ම: හන්තසා, බත් සම්බන්ධ වූ: මහන්තං පිණ්ඩං, මහත් බත් පිඩක්: වච්චෙත්වා, වඩා: බුභුක්තිතසා, බඩ ගින්නෙන් පෙළුනා වූ: තසා, ඒ බල්ලාට: අද, දුන්නේය. තෙන දනෙන, ඒ දනයෙන්: ඉධ අන්තභාවො, මේ ආත්මභාවයෙහි: අසා, උන් වහන්සේට: එලං, විපාකය: සාධු, මනාකොට: විපව්විස්සති, විපාක දෙන්නේය. හද්දෙ, සොදුර, දනං, දනය: අප්පං ඉති, සම්ප්පයයි, නහි වින්තනියං, නො සිතිය යුතුයි. පරිත්ත බීජෙන, සම්ප්ප බිජුවටින්: ජාතො, හටගත්තා වූ: වටො ඉව, නුග වෘක්ෂය මෙහි.

7. එවං ව පන වත්වා, මෙසේ ද කියා: දෙව පුත්තො, දෙව පුත් තෙමේ: අන්ත භාවං, ආත්ම භාවය: විජහිත්වා, අත්හැර: මනුස්ස වණ්ණෙන, මනුස්ස වේශයෙන්: පෙරං, තෙරුන් වහන්සේ කරා: උපසංකමම, පැමිණ: වන්දිත්වා, වැඳ: පන්තං, පාත්‍රය: ගහෙත්වා, ගෙන: දිබ්බාහාරං දත්වා, දිව්‍යාහාර දී: එවං, මෙසේ: ආහ, කිය. හන්තෙ, සොමිනි, යාවච්චිං, ජීවිතාන්තය තෙක්: තුමනාකං, ඔබ වහන්සේට: හික්කාහාරං, පිණ්ඩාහාරය: දසාමි, දෙමි. තුමෙන, ඔබ වහන්සේ: අප්පමන්තං භාවං, අප්‍රමාදව: සම්මං ධම්මං, මහණ දම්: කරෙය්‍යාථ, කරනු මැනව: අයං කරඤ්ඤ රුක්කොපන, මේ කරද ගස වනාහි: මම, මාගේ: විමානො, විමානයයි: නිව්වං, නිතර: තස්ස, එහි: තයා, ඔබ වහන්සේ විසින්: ගන්තබ්බං ඉති, වැඩිය යුතු යයි: ආරාධෙත්වා, ආරාධනා

කොට: විමානං එව, විමානයටම: අගමාසි, ගියේය. තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: පේරො, තෙරුන් වහන්සේ: රුක්ඛමූලං, ගස මූලට: උපසංකමති, පැමිණේ. දෙව පුතෙනා, දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ: තිවං, තිතර: දිබ්බාහාරං එව, දිව්‍යාහාරම: දෑනෙනා, දෙමින්: පටිවසති, වාසය කරයි.

අථ, එකල්හි: එක දිවසං, එක් දවසක්: ජාතකෙන, බඩ ගින්නෙන්: පිළිතා, පෙළුණු: මනුස්සා, මිනිස්සු මනුස්ස මංසා, මිනී මස්: බාදනතා, කන්නෝ: තං විහාරං, ඒ විහාරයට: පඤ්චා, පැමිණ: දිබ්බාහරෙණ, දිව්‍යමය ආහාරයෙන්: වඩිඪත, වැඩුණු: සරීරං, ශරීරය ඇති: පේරං, තෙරුන්: දිස්වා, දැක: ඉමං, මොහු: මාරෙඤ්චා, මරා: බාදිස්සාම ඉති, කමුයි: මනෙත්ථා, සාකච්ඡා කොට: පේරං තෙරුන්: වෙනියඩිගතං, සැ මඵව: සමමජ්ජිත්වා, හැම ද: නිකඛන්තකාලෙ, නික්මුණු කල්හි: මහා සඳං කරොන්නා, මහ හඬ නගමින්: දණ්ඩමුග්ගරාදයො, දඩු මුගුරු ආදිය: පග්ගය්‍ය, ගෙන: සමන්තා, හාත්පසින්: පරිවාරයිංසු, වැටලූහ. පේරෙන කිර, තෙරුන් විසින් වනාහි: පුබ්බෙ, පෙර: අමච්චකාලෙ, අමාත්‍ය කාලයෙහි: සුතඛං, බල්ලාට: පහරණුඤ්චාය, ගැසීම පිණිස: මුග්ගරං, මුගුරු: උක්ඛිජිත්වා, ඔසවා: උපගත, පැමිණ: පුරිසො, පුරුෂයා: නිවාරිතො හොති, වැළැක් විය. අස්ස, උන්වහන්සේගේ: තෙන පුඤ්ඤකමෙග්ග, ඒ පින්කමින්: විහාර මජ්ඣෙධ, වෙහෙර මැද: මහන්තං පබ්බතං, මහා පච්ඡිත්තයක්: උග්ගන්ත්වා, පැන නැගී: විවරං අද්ධි. විවරයක් කොට දුන්නේය. තස්මිං බණේ, එකෙණෙහි: පේරො, තෙරුන් වහන්සේ: පබ්බතන්තරං, පච්ඡිත්ත අන්තරයට: පාවිසි, පිවිසියේය. වොරා, සොරු: ආගන්ත්වා, අවුත්: ඉතො විතො ඔලොකෙත්වා ච, ඔබමොබ බලාද: අපසන්නා, නොදක්නාහු: අයං, මෙතෙම: අරහන්ත සමණො, රහත් හික්කුන් වහන්සේ නමක්: හවිස්සති ඉති, වන්නේ යයි: විනෙත්ථා, සිතා: පලායිංසු, පැන ගියහ.

යො, යමෙක්: අදණ්ඩස්ස, දඩුවමකට නුසුදුසු වූ: යස්ස, යමෙකුට: දණ්ඩෙති, දඩුවම් කෙරේ ද: සො, හෙතෙම: හච්චෙ හච්චෙසු, උපනුපත් ජාතියෙහි: දණ්ඩියො හොති, දඩුවම් ලබන්නෙක් වේ. යො, යමෙක්: කොධං, කෝපය: හන්ත්වා, නසා: දණ්ඩං, න කරොති, දඩුවම් නොකෙරේ. සනරාමරා, මිනිසුන් සහිත දෙවියෝ: නං, ඔහු: පරිපාලයන්ති, රක්ෂා කෙරෙත්.

9. පේරො පන, තෙරුන් වහන්සේ වනාහි: දෙව දින්නා, දෙවියන් විසින් දෙන ලද: සුධන්තං, සුධා හොජනය: පරිභුඤ්ජනෙනා, අනුභව කරමින්: ආදස සංචච්ඡරාති, දෙළොස් අවුරුද්දක්: පුපුරුන්නො, පෘථග්ජනයෙක්ච: විහාසි, වාසය කෙළේය, අථ, ඉක්බිති: පච්ඡා, පසුව: විපස්සනං, විදසුන්: වඩිඪෙත්ථා, වඩා: අරහන්තං පඤ්චා, රහත් බවට පැමිණ: තථා එව, එසේම: ආදස සංචච්ඡරාති, දෙළොස් අවුරුද්දක්: විනිනාමෙසි, කල් යැවීය. දෙව පුතෙනා, දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම: එවං, මෙසේ: වතුච්ඡති වස්සාති, අවුරුදු විසි හතරක්: දිබ්බ හොජනෙන, දිව්‍ය

ආහාරයෙන්: ථේරං, තෙරුන් වහන්සේ: පටිප්භගි, පොෂණය කෙළේය. ථේරො කිර, තෙරුන්, වහන්සේ: වහන්සේ තසමි. එව විහාරෙ, එම විහාරයෙහිදීම: පරිනිබ්බාසි, පිරිනිවන් පෑ සේක.

10. සො, ඒ තෙරුන් වහන්සේ: ජාතකස්ස, බඩසයින් පෙළුණු: එකසානො, එක් බල්ලෙකුට: එකං කබලං, එක් බත් පිඩක්: දඬවා, දී: අපි, නැවත: යනිඤ්ඤ, ඒ යනීඤ්ඤ තෙමේ: දිබ්බාහාරං, දිව්‍ය ආහාර ද: අථ, නැවත: සිතිහුනං, සිසිල් වූ: සිවං, නිචාණය ද: ලගි, ලැබීය.

තුමෙහි, තෙසි ද: එවං, එපරිද්දෙන්ම: යස්ස කස්ස අපි, යම් කිසිවෙක් හට ද: දෙය්‍යං, ආහාර දනය: සත්තං, නිරතුරු: දදථ, දෙව්: තෙ, තොපට: තං, එය: වට්ටෙ, සංසාරයෙහි: සරණං හවති, පිහිට වේ. අනෙක, කෙළවර: නිබ්බානං, නිචාණය ද: හොති, වේ.

අභයඤ්ඤා වක්ඛං, අභය තෙරුන්ගේ කථාව: අධම්මං, අටවැන්නයි.

9. නාගාවගේ කථාව.

(5) 9. නාගාය වක්ඛං, නාගාවගේ කථා වස්තුවෙහි: අයං, මේ: ආනුප්‍රබ්බි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. හගවති ධරමානෙ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවත්ව වැඩ සිටින කාලයෙහි: ලඬ්ඛායං, ලඬ්ඛාවෙහි: නාගදීපෙ, නාගදීපයෙහි: වූලොදර මහොදරො ඉති, වූලොදර මහොදර යන: දො මාතුල භාගිනෙය්‍යො, මාමා - බෑණ යන දෙදෙනා අතර: මණි පලඬ්ඛකස්ස කාරණා මෑණික් පුටුවක් හේතුකොට ගෙන: මහා සඬ්ඛාමං, මහා යුද්ධයක්: පට්ට්ථපට්ඨාපෙසුං, එළඹ සිටියහ.

තද කිර, එකල්හි වනාහි: හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ: බොධිකො, බුද්ධත්වයෙන්: පඤ්චමෙ වස්සො, පස් වෙනි අවුරුද්දෙහි: ජෙනවනෙ, දෙවරම් වෙහෙරෙහි: විහරනො, වැඩ වාසය කරන සේක්: පට්ට්ඨස සමයෙ, ඉතා අලුයම් කාලයෙහි: ලොකං, ලොව: ඔලොකෙනො, බලන්නේ: තෙ, ඒ නා රජුන්: දිස්වා, දැක: අස්, අද: මයා, මා විසින්: තස්, එහි: ගත්තවා, ගොස්: කලහං, යුද්ධය: වූපසමෙතුං, සංසිදුවන්ට: වට්ටති ඉති, වට්ටී යයි: විනෙත්තවා, සිතා: ඔලොකෙනො, බලන්නේ: සම්ඤ්ඤි සුමනං නාම, සම්ඤ්ඤි සුමන නම්: දෙවරාජං, දිව්‍ය රාජයා: අද්දස, දිටී. අයං දෙව රාජා, මේ දෙව් රජ: කොපන ඉති, කවරෙක් ද? සො කිර, හෙතෙම වනාහි: අනන්තර අත්තභාවො, මීට පෙර ආත්ම භාවයෙහි: නාග දීපෙ, නාග දීපයෙහි: අඤ්ඤාතරො මනුස්සො අහොසි, එක්තරා මිනිසෙක් වී. තද, එකල්හි: ගන්ධමාදනෙ, ගන්ධමාදන පච්ඡයෙහි, වසනො, වාසය කරන්නා වූ: එකො පට්ට්ඨක බුද්ධො, එක් පසේ බුදු

තමක්: පිණ්ඩාය, පිඩු පිණ්ඩය: වරිතවා, හැසිර: නය්. රාජායතනසා
 ධිතට්ඨානෙ, ඒ රාජායතනානුග ගස් තිබුණු තැනෙහි: නිසිදිනවා, වැඩිහිඳ:
 හත්ත කිව්වා, බත් කිස: කරොති, කරයි. සො, හෙතෙම: තං, එය: දිස්වා,
 දැක: තසමිං බණේ, එකෙණෙහි: විත්තං, සිත: පසාදෙතවා, පහදවා:
 පත්ත ධොවන සාබං, පාත්‍රය සේදීමට කොළ අත්තක්: අද්ධි, දුන්නේය.
 සො, හෙතෙම: තෙන පුඤ්ඤකමෙමන, ඒ පින්කමින්: තනො වුතො, එයින්
 වුතවා: දෙව ලොකෙ, දෙව ලොවෙහි: නිබ්බතතිතවා, ඉපිද: අමහාකං
 හගවතො කාලෙ, අපේ බුදුන් වහන්සේගේ කාලයෙහි: ජේතවනදොර
 කොට්ඨක පසෙස, දෙවරම් දෙරවු කොටුව පසෙක්හි: රාජායතන රුකෙක,
 කිරිපලු ගසෙහි, දෙවතා හුන්වා, දෙවතාවෙක් වී: නිබ්බතති, උපන්නේය.
 හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්: තං දෙවරාජං, ඒ දිව්‍ය රාජයාට:
 ආමනෙතත්වා, අමතා: මයා සද්ධිං, මා සමග: නාගදීපං, නාගදීපයට:
 එහි ඉති, එන්නැයි: ආහ, කීය. අථ, ඉක්බිති: අනෙත, ඔහු විසින්:
 අත්තනො, තමාගේ: හවන භූතං, විමානය වූ: රාජායතනං, කිරිපළු ගස:
 මුලා, මුලින්: උදාරිතවා, උදුරා: හගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ:
 මස්කෙ, හිස මුදුනට: ජත්තං විය. කුඩයක් මෙන්: ධාරයං, දරමින්:
 අනෙත, මොහු සමග: හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ: නාගදීපං,
 නාගදීපයට: අගමාසි, වැඩි සේක. තෙන, එහෙයින්: මහාවංසෙ,
 මහාවංශයෙහි: වුත්තං, කියන ලදී.

2. සමබ්බද්ධා, බුදුන් වහන්සේ: විත්තමාසසා, බක් මාසයේ:
 කාලපකෙක, කළුවර පක්ෂයෙහි වූ: උපොසථෙ, පොහෝ දිනයෙහි:
 පානො එව, උදෑසනම: පවරං, උතුම් වූ: පත්ත වීවරං, පා සිවුරු: සමාදය,
 මනාව ගෙන: සහ රුකෙකින සුමනෙන, කිරිපළු ගස රැගත් සුමන දිව්‍ය
 පුත්‍රයා සමග: ජලනෙතා, බබලන්නාවූ: පිනො, සච්ඡයන් වහන්සේ:
 තහසා, අහසින්: නාගානං, නාගයන්ට: අනුකම්පාය, අනුකම්පා පිණ්ඩය:
 නාගදීපං, නාගදීපයට: උපාගමී, වැඩි සේක.

3. තනො, ඉක්බිති: හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ: දවිත්තං
 නාගරාජානං, නා රජුන් දෙදෙනාගේ: සඬිගාම මජ්ඣෙ, සංග්‍රාමය මැද:
 ආකාසෙ, අහසෙහි: නිසිනෙතො, වැඩ හුන්නේ: වුට්ඨි වාතඤ්ඤා කාරෙහි,
 වැඩි සුළං අත්තිකාරයන් කරණකොට: තෙසං, ඔවුන්ට: හයං සත්තාසං
 උඤ්ඤෙතවා, බිය හා තැනිගැන්ම උපදවා: තනො, එයින්: සත්තර කිමිර
 පටල පාටනං කරවා, ඉතා සන අඳුරු පටල තැනි කොට: උග්ගතො,
 පැන තැගී: දසසත කිරණො විය, හිරු මෙන්: ජබ්බතතරංසිහි, ෂඩ්වණ්ණ
 රශ්මියෙන්: විරාජමානො, බබලමින්: ආකාසෙ, අහසෙහි: අත්තානං,
 තමන් වහන්සේ: දස්සෙතවා, දක්වා: තෙ, ඔවුන්: සමස්සාසෙතවා,
 අස්වසා: සබ්බං තං හයං, ඒ සියළු හය: වුපසමෙසි, සංසිඳවිය. අථ,
 එකල්හි: නාගා, නාගයෝ: ජබ්බතතරංසිහි, ෂඩ්වණ්ණ රශ්මියෙන්:
 විරොචමානං, බබලන්නා වූ: හගවත්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ: දිස්වා,
 දැක: පසත්ත මතසා, පහන් සිතින්: ගතිත ගතිතානි ආයුධානි, ගත් ගත්

ආයුධයන්: පඬුපේඨවා, ඉවත දමා: හගවතො, බුදුන් වහන්සේගේ: පාදෙ, පාදයන්: සිරසා, හිසින්: වන්දිංසු, වැන්දහ. අප්, ඉක්බිති: හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ: තෙසං, ඔවුන්ට: ධම්මං, දෙසෙසි, ධම්මං දේශනා කෙළේය. තඤ්ච ඵව හි, මහාවංශයෙහිම: වුත්තං, කියන ලදී.

4. ජිනො, බුදුරජාණන් වහන්සේ: තෙසං, ඔවුන්ට: සාමග්ගි කරණං, සමගි කිරීමට සුදුසු: ධම්මං, ධම්මං: දෙසෙසි, දේශනා කළ සේක. පඤ්ඤා, සතුටු වු: තෙ උනොසි, ඒ දෙදෙනාම: තං පලඤ්ඤාං, ඒ මිණි පලහ: මුනිනො, බුදුන්ට: අදං, දුන්නාහුය.

5. භුමිගතො, බිමට වැටියා වු: සඤ්ඤා, බුදුන් වහන්සේ: තඤ්ච රතනාසනෙ, ඒ රතනාසනයෙහි: නිසීදි, වැඩ හුන් සේක. තෙහි නාගරාජෙහි, ඒ නාගරාජයන් විසින්: දිබ්බතන - පානෙහි, දිව්‍යමය ආහාර පානයෙන්: තඤ්ඤා, සංතප්පිණය කරන ලදී.

6. නායකො, බුදුන් වහන්සේ: තෙ, ඒ සටනට එක්වු: ජලධො, ජලයෙහි වු ද: පලධො, ගොඩබිමෙහි වු ද: අසීති කොටියො, අසු කළෙක් පමණ: භුජධො, නාගයන්: සරණොසු ව, සරණයෙහි ද: පතිට්ඨාපෙසි, පිහිට වු සේක.

7. ලොකනාථො, බුදුන් වහන්සේ: තංවා පි රාජායතනං, ඒ කිරිපළු ගස ද: මහාරහං, මහාසී වු: පලඤ්ඤාං, මිණි පලහ ද: නාග රාජුතං, නා රජුන්ට: නමසාසිතං, වදින්නට: අනොසි, පිහිට වුයේය.

8. නාග රාජා, නා රජුනි: මය්‍යං, මගේ: පරිභොගෙ වෙනියෙ, පාරිභොගික වෛත්‍යයන්ට: නමසාසිතං, නමස්කාර කරව්: නාගා, නා රජුනි, තං, එය වො, නොපට: හිත්තාය සුඛාය, හිත සැප පිණිස: හවිසානි, වන්නේය.

9. ඵවං ආදිනා, මේ ආදී ක්‍රමයෙන්: ධම්මං, ධම්මං: දෙසෙසවා, දේශනා කොට: තෙ, ඔවුන්: සමගෙහ කරවා, සමගි කොට: සමිද්ධි සුමනං, සමිද්ධි සුමන දෙවියන්: රාජායතනෙ සද්ධිං, කිරිපළු ගසත් සමග: තඤ්ච ඵව, එහිම: පතිට්ඨාපෙසවා, සිටුවා: ජෙනවන විහාරං ඵව, දෙවරම් වෙහෙරටම: අගමාසි, ගියේය. අප්, ඉක්බිති: නාගා, නාගයෝ: තඤ්ච, එහි: වෙනියං කරවා, වෛත්‍යයක් කොට: නිඛං, නිතර: වන්දනා, වදිමින්: පුජෙන්නා, පුදමින්: වසිංසු, විසුහ.

අප්, ඉක්බිති: හගවති පරිනිබ්බුතෙ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිව් කල්හි: තඤ්ච, එහි: මත්‍රස්සා, මිනිස්සු: වෙනියං, සැයක්: අකංසු කළහ.

තං අප් අපි, අද ද එය: රාජායතන වෙනියං ඉති, රාජායතන වෛත්‍යයයි: පකටං අහොසි. පුකට විය. අයං, මේ: රාජායතන වෙනියස්ස, රාජායතන වෛත්‍යයාගේ: උප්පත්ති, උත්පත්තියයි.

10. එකස්මිං කිර සමයෙ, එක් කාලයෙක්හි වනාහි: ලඤ්ඤා දීපෙ,

ලඬකාදවීපයෙහි: සංඛ්‍යාමතා හිකුටු, සැට නමක් පමණ හිකුටුහු: සමනකකුට කලාණිකාදයෝ, සමන්තකුළු, කුලණි ආදී: මහාවිහාරෙ, මහා විහාරයන්: වඤ්ඤා, වදිමින්: පුජේතො, පුදමින්: ආභිෂේඛනි, ඇවිදින්: තනෝ, ඉක්බිති: තෙ, ඔවුහු: නාගදීපෙ, නාග දීපයෙහි: රාජායතන වෙතිය, රාජායතන සෑය: වඤ්ඤා කාමා හුත්වා, වදිනු කුමනිව: අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙලින්: තත්ථ ගන්ත්වා, එහි ගොස්: රාජායතන වෙතිය, රාජායතන වෛතසය: වඤ්ඤා, වැඳ: පුජේත්වා, පුද පහාතය රත්තිසා, රූප පහන් වූ කල්හි: තෙ, උත්චහන්සේලා: සුනිවත්වා, මනාව හඳ: සුපාරුතා, මනාව පොරවා: ගාමං, ගමට: පිණ්ඩාය, පිටු පිණ්ඩාය: පටිසිත්වා, පිටිය: සකලගාමෙ, මුළු ගමෙහි: වරනතා, හැසිර: කිඤ්චි, කිසිවක්: අලභිත්වා, නොලැබ: යථා, යම් සේ: ධොත පනෙන එව, සේදු පාත්‍රයෙන්ම: නිකම්මංසු, නිමුණාහ. තද, එකල්හි: තස්මිං ගාමෙ, ඒ ගමෙහි: සංඛ්‍යා කභාපණ්ණා, කභවනු සැටකට: දසී හුත්වා, දසියක් ව: එකස්මිං කුලෙ, එක ගෙදරක: වසමානා, වාසය කරන්නා වූ: නාගා නාම, නාගා නම්: එකා මාතු ගාමො, එක් ස්ත්‍රියක්: සංඝං, කළය: ආදය, ගෙන: උදකථාය, දිය සඳහා: ගව්නනි, යන්නි: ගාමආරෙ, ගම් දෙරෙහි: තෙ හිකුටු, ඒ හිකුටුන්: දිස්වා, දැක: තෙසං, උත්චහන්සේලා: සනතිකං, සම්පයට: ගන්ත්වා, ගොස්: වඤ්ඤා, වැඳ: අය්‍යා, ආයාසීයන් වහන්සේ: හිකුටාවාරං, පිණ්ඩපාතය: ලභිංසු ඉති, ලැබුනාහුදැයි: පුච්ඡි, විචාළාය. හිකුටු, හිකුටුහු: උපාසිකෙ, උපාසිකාවෙහි, තාව, තවම: අයං, මේ: පුරෙ හත්තං, එව, පෙර බත් කාලයම යයි: ආහංසු, කීවාහුය. සා, ඕනොමෙර: තෙසං, උත්චහන්සේලාට: කිඤ්චි, කිසිවක්: අලඳං භාවං, නොලැබුනු බව: ඤාත්වා, දැන: දෙමනස්සා, දෙමනස් වූවා: කෙනනු බොහුත්වා උපායෙන, කිනම් උපායකින්: අජ්ඣ, අද: අය්‍යානං, ආයාසීයන්ට: දන දස්සාමි ඉති. දන් දෙමි දැයි: විනේනනි, සිතන්නි: පුබ්බෙ, පෙර: අහං, මම: සංඛ්‍යා කභාපණ්ණං, කභවණු සැටක්: නිස්සාය, නිසා: පර කුලෙ, පර කුලයක: හනිං, බැල: කරොමි, කරමි. ඉදනි, දැන්: අහං, මම: අඤ්ඤාතරස්ස රත්තිං, අනික් රාත්‍රියට: දසී හුත්වා පි, දසියක්ව: දනං දස්සාමි ඉති එව, දන් දෙමි යි: සන්නිධානං කරවා, සනිටුහන් කොට: හිකුටු, හිකුටුන් වෙත: උපසංකමම, පැමිණ: තෙසං, උත්චහන්සේලාගේ: අභිමුඛෙ, ඉදිරියෙහි: සංඝං, කළය: ධාතෙත්වා, තබා: හත්තෙ, ස්වාමීනි, ඉමං පාදරහා, මේ කළය රන් පාදයක් වටී. යාව, යම්තාක්: අහං, මම: ආගමිස්සාමි, එන්නෙමි ද: තාව, ඒ තාක්: ආගමෙට ඉති, බලාපොරොත්තු වන්නැයි: වත්වා, කියා: තුරිත තුරිතා, වහ වහා: තං එව කුලං, එම ගෙදරටම: උපසංකමම, එළඹ: අය්‍යා, ආයාසීයෙහි, සංඛ්‍යා කභාපණ්ණං, (තවත්) කභවණු හැටක්: මෙ, මට: දෙට ඉති, දෙන්නැයි: ආහං. කීවාය. සො, හෙතෙම: තං සුත්වා, ඒ අයා: හොති, පිත්ථතිස, කිං, කිම: ත්වං, තී: පරකුලෙ, පර කුලයෙහි: දසී හුත්වා, දැස්සක් ව: පුරාණ ඉණනො, පරණ ණයෙන්: මුත්තිං, මිදුණු බවක්: න පස්සසි, නොපෙනෙන්නෙහි: අථ, එසේ කල්හි: ත්වං, තී: පුත්තපුත්තං, නැවත

නැවත: වඩිසේනවා, වඩා: මෙ, මාගෙන්: ධනං, ධනය: ඥානාසී,
ගන්තෙහි: කිං එතං ඉති, මේ කීමෙන් ද? අථ, එකල්හි: සා, ඕනොමෝ:
සාමි, සවාමිති, ධනස්වාය, ධනය ගැන: මා වින්නෙසි, නොසිතුව මැනවි:
තුමනාකං සරෙ, ඔබගේ ගෙදර: රත්තිං දුසි හුස්වා, රාත්‍රි දුසියක්ව: කමමං,
වැඩ: කරොන්ති, කරන්නී: ඉණ්නො, ණයෙන්: මුඤ්චිස්සාමි, මිඳෙන්නෙමි:
මෙ, මට: සට්ඨි කභාපණං, කභවණු හැටක්: දෙථ, දෙනු මැනවි: සො,
හෙතෙම: සාධු ඉති, යහපතැයි: පණෙණ ලිඛිතවා, ලිපියක් ලියා:
කභාපණෙ, කභවණු: අදුසි, දුන්නේය. අථ, ඉක්කිති: සා, ඕනොමෝ:
තං, ඒ මුදල්: ගහෙතවා, ගෙන: සකලගාමෙ, සියළු ගමෙහි: ආභිණ්ඩිතවා,
ඇවිද: එකෙකසා කුලසා, එක එක ගෙදරකට: එකෙකං, කභාපණං, එක
එක කභවණුවක් බැගින්: දන්ති, දෙන්නී: සට්ඨි කභාපණෙ, කභවණු
සැටක්: දන්වා, දී: හත්තං, බත්: සමපාදෙතවා, පිළියෙල කොට: පත්තෙසු,
පාත්‍රයන්හි: ආකිරිතවා, විසුරුවා: (බෙද) පතිගණනාපෙතවා, පිළිගන්නවා:
අත්තනා, තමා විසින්: කතං වායාමං, කරන ලද වැයම: හික්ඛුතං,
හික්කුන්ට: කටේන්නී, කියන්නී: ආහ. මෙසේ කීවාය

11. අය්‍යානං, ආයඝීයන් වහන්සේලාගේ: පාදෙ, පාදයන්: වන්දිය,
වැද: පවකඛාමි, දන්වමි. මෙ, මා කියන්නක්: සුණාථ, අසනු මැනවි.
කපණතෙත, දුට්ඨි භාවයෙන්: මෙ තාදිසි, මා සමාන: අඤ්ඤා, අතික්
ස්ත්‍රියක්: භුතලෙ, පොළොන්නලෙහි: නස්ථි, නැත.

12. අහං, මම: ඉණං, (පළමු ගත්) ණය: දතුං, දෙන්න: අසකොන්ති,
නොහැකිවන්නී: ඉණදුසි, ණය දුසියක්: අහොසිං, වීමි. අබන්ධවා, තෑයන්
නැත්තේ: අප්පහොගා, කිසි වස්තුවකුත් නැත්තේ: අනාළ්භිකා, සහල්
නැළියක් පමණක් නැත්තේ: විහරාමි, වාසය කරමි.

13. අජාපි, අද ද: දනං දදන්ති: දන් දෙන්නී: රත්ති දුසිත්තං, රාත්‍රි
දුසි බවට: ආගමිං, පැමිණියෙමි. අය්‍යා, ආයඝීයන්වහන්සේලා: මෙ,
මාගේ: දුග්ගතජාහතං, දුප්පත් දනය: පරිභුඤ්ජන්තු, වළඳන්නවා,

14. ඉච්චාදිතා, මේ ආදී ක්‍රමයෙන්: අත්තනා, තමා විසින්: කතං,
කරන ලද: සබ්බං අධිකාරං, සියළු වැඩ: වන්වා, කියා: වන්දිතවා, වැද:
සටං, කළය: ගහෙතවා, ගෙන: අගමාසි, ගියාය. හික්ඛු, හික්කුනු: තස්සා,
ඇගේ: කථං, කථාව: සුත්වා, අසා: අහො අවිජරියං, ඉති, අහො සුදුමැයි,
විමිහිත මානසා, විස්මිත සිතින්: හත්තං, බත්: ගහෙතවා, ගෙන:
මහානාමකෙ සරෙ, මහානාම නම් විල සමීපයෙහි: මුච්චිතං වනං,
මිඳේල්ල වනයට: පටිසිත්වා, පිටිස: අට්ඨංසු, සිටියාහුය. අථ, අනතුරුව:
තෙසු, ඔවුනතුරෙහි: සඤ්ඤාපෙරො, ප්‍රධාන තෙරුන් වහන්සේ: ආවුසොති,
ඇවැත්ති යි: හික්ඛු, හික්කුන්: ආමනෙතවා, අමතා: ආයස්මිනො,
ආයුෂ්මත්හු: එකිස්සා, මැයගේ: සද්ධා ඛිජස්ස, ශුද්ධා ඛිජයට: බෙත්තං,
කෙත: සොධෙන්නු, ශුද්ධ කෙරෙන්නවා සරාගිනො, සරාගිථි: ඉමං, මේ:
දනය: මා භුඤ්ජන්තු ඉති, නොවළඳන්නවා යි: වන්වා, කියා: ආහ, මෙසේ
කීය.

15. හමො, එම්බා ඇවැත්ති. එසා, මෝ තොමෝ; නො, අපගේ; න මාතා, මැණි කනෙක් නොවේ. අයං, මෝ තොමෝ; නො, අපගේ; හගිනී ව, නැගණියක් ද; න ව, නොවේ. තසයුසු, නැන්දකෙනෙක් ද නොවේ. එසා, මෝ තොමෝ; න සුණියා, යෙහෙළියක් ද නොවේ. න ව සොහද, මිතුරියක් ද නොවේ.

16. ඉමෙ, යතයො, මේ යනිහු; සීලවනතා, සීලවත්තයහ. ගුණවනතා, ගුණවත්තයහ; සුබ්බතා, මනා වුන ඇත්තෝ යි; එකෙසං, මුත්තවත්තේලාට; දිනතං, දෙන ලද්දු; අප්පමපි, ස්වල්ප දෙයක් නමුත් අනන්තඵලදංසියා, අපමණ විපාක දෙන්නේය.

17. ඉති, මෙසේ; මන්තවාන, සිතා; දීනා, බැගෑපත් වූ; දලිඳු, දිළිඳු වූ; පාරකමම්ඛා, අනුත්ගේ මෙහෙවරක කරන්නා වූ; සා, මී තොමෝ; අත්තානං, ආත්මය; වික්කිණිත්වාන, විකුණා; අස්, අද; නො, අපට; දනං, දන්; අද, දුන්නිය.

18. මහස්මලං, (ඒ උපාසීකාවට) මහත් විපාකය; ආකඩ්ඛන්තා, කැමැත්තමෝ නම්; අත්තානං, (අපගේ) ආත්මයන්; පරිසොධෙම, පිරිසිදු කරමු. සරාගා, සරාගීව; ආසවෙ, කාමාදී ආශ්‍රවයන්; අප්පහන්ත්වාන, නො තසා; තං, ඒ ආභාරය; න භුඤ්ජාම, අනුභව නොකරමු.

19. එවං, මෙසේ; වන්තාන, කියා; තෙ, උත්තවත්තේලා; මුවලිඳු වනෙ, මිඳෙල්ල වනයෙහි; තස් තස්, ඒ ඒ තන්හි; නිසින්නා, හුන්නාහු; විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා, විදහිනා වඩා; සහ පටිසම්භිද්ධි, සිවුපිළිසිඹියා සහිත වූ; අරහත්තං, රහත් බවට; පාපුණ්ණං, පැමිණියහ. අප්, ඉක්බිති; තෙ, උත්තවත්තේලා; තස්මිං වතසණ්ඨෙ, එම වන ලැහැබෙහි; දෙවතාහි, දෙවතාවුන් විසින්; සාධුකාරං, සාධුකාර; පවත්තයමානා, පවත්වද්දි; ආගන්ත්වා, අවුත්; හත්තං, බත්; පරිභුඤ්ඤං, වැළඳුන. අප්, ඉක්බිති; අස්සා ව, ඇගේ ද; හික්ඛුනං ව, හික්කුන්ගේ ද; පවත්තිං ඤත්වා, ප්‍රවෘත්තිය දැන; දෙවතානං ව, දෙවතාවුන්ගේ ද; සාධුකාරං සුත්වා, සාධුකාරය අසා; රඤ්ඤා, රජතුමාගේ; සෙතච්ඡන්තෙ, සේසතෙහි; අධිවත්ථා, අධිගෘහිත; දෙවතා, දෙවිඳුව; සත්තුට්ඨා, සතුටුව; සාධුකාරං, සාධුකාර; දදන්ති දෙන්නී.

20. මහා සඤ්ඤා, මහා ශ්‍රද්ධාවන්තිය සාධු සධු, යහපත, යහපත; තයා, නී විසින්; කතං, කරන ලද්ද; සාධු සාධු ඉති, යහපත යහපත යයි; දනං, දන නමැති බිජුවට; බෙත්ත ගතං ආසි, සරු කෙත පිහිටියේය. අස්, අද; තෙ, කිට, සුලාභං, යහපත් ලාභයක්; අහු, විය.

21. රාජා, රජතුමා; දෙවතාය, දෙවි දුවගේ; සාධුකාර සඤ්ඤා, සාධුකාර ශබ්දය; සුත්වා, අසා; රෙ දෙවතෙ, එම්බල දෙවතාවිය, කී, කිමෙක් ද; ත්වං, නී; අමහාකං, අපගේ; දනස්සා, දනයට; සාධුකාරං, සාධුකාර; අදසි, දුන්නි ද; උදහු, නොහොත්; පරස්ස ඉති, අතිකකුට දැයි

ඇසිය. අථ, ඉක්බිති: අසු, ඔහුට: දෙවතා, දෙවිදුව: තව දුනං, නොපගේ දුනාය: සන්ධාය, උදෙසා, න, නොවේ. සාධුකාරො, සාධු කාරය: නාගාය ඉති, නාගාවගේ දුනාය සඳහායි: වතො, කියා: ආහ. මෙසේ කිය.

22. යො තු, යම් කිසිවෙක් වනාහි: ජෙස් හෙජාදිතා, සිද්ධිමි බිද්ධිමි ආදියෙන්: පර ඵ්ලනං කත්වාන, අනුන්ට පීඩා කොට: මහායාගං, මහ දන්: පවතෙති, පවත්වයි ද: තං, එය: න මහඥාලං හොති, මහත් ඵල නොවේ.

23. යො, යමෙක්: අනාදරං, අනාදරය: පුරකඛත්වා, පෙරටු කොට: අසුඛාය, ශුඛාවෙන් තොරව: අයොනියො, අනුවණින් යුක්තව: අබෙතෙත, නුසුදුසු කෙනෙහි: දුනං, දුනාය: දදෙ, දෙන්නේ ද: තං, ඒ දුනාය: මහඥාලං න හොති, මහත් ඵල නොවේ.

24. දලදෙසි, දිළිඳු කෙනෙක් නමුත්: මහා සද්ධො, මහත් සැදැහැ ඇත්තේ: සාදරො, ආදර සහිත වූයේ: සුඛ මානසො, පිරිසිදු සිතැත්තේ: අප්පමපි, සම්ප්පයකුදු: දෙති, දේද: සො, ඒ දුනාය තෙමේ: සද, හැමකල්හි: අනන්ත ඵලදෙසියා, අප්‍රමාණ විපාක දෙන්නේය.

25. ආදිතා, යනාදීන්: දනෙ, දුනායෙහි: මහඥාලතං, මහත් ඵල බව: වණ්ණත්වා, වණ්ණනා කොට: මහාරාජ, මහ රජ නාගදීපෙ, නාග දීපයෙහි: නාගා නාම, නාගා නම්: එකා සට්ඨකභාපණ දසි හුත්වාපි, කහවණු සැටකට දසියක්ව ද: හිකඛුතං, හිකඛුන් වහන්සේට: එවං ව එවං ව, මෙසේ මෙසේ ද: දුනං, දුනාය: අදසි, දුන්නාය. හිකඛු ව, හිකඛුහු ද: තසුසා, ඇගේ: දුනං, දුනාය: නිසාය, නිසා: අරහත්තං, රහත් බවට: පත්තා, පැමිණියහ. අහං, මම: තසුසා, ඇයට: තුස්සිත්වා, සතුටුව: සාධුකාරං, සාධුකාර: අදසිං ඉති, දුනිමි යි: සබ්බං, සියල්ල: විජාරෙන, විස්තර වශයෙන්: කපෙසි, කියේය. රාජා, රජතුමා: තං සුත්වා, ඒ අසා: සොමනස්සා, සතුටු වූයේ: ඉණ්දයකං ව, ණය දුන් අය ද: තං ව, ඇය ද: ආනාපෙත්වා, ගෙන්වා ගෙන: කභාපණෙ, කහවණු: දදන්තො, දෙමින්: අදසිං කත්වා, දසි කමෙන් මුදවා: සබ්බං තං දීපං, ඒ සියළු දිවයින: බ්‍රහ්මදෙයං කත්වා, උතුම් දයාදය කොට: තසුසා එව, ඇයට ම: දත්වා, දී: මහා සම්පත්තිං, මහත් සම්පත් ද: අදසි, දුන්නේය. තතො පට්ඨාය කිර, එතැන් පටන් වනාහි: තං දීපං, ඒ දිවයින: නාගදීපං ඉති, නාගදීප යයි: පඤ්ඤයි, ප්‍රකට විය. සා, ඕ තොමෝ: තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: බ්‍රහ්ම, බොහෝ: පුඤ්ඤකම්මං, පින්කම්: කත්වා, කොට: ජීවිත පරියොසානෙ, ජීවිතයාගේ කෙළවර: දෙවලොකෙ, දෙවිලොව: නිබ්බත්ති, උපන්නාය.

26. එවං, මෙසේ: පඤ්ඤාය, ප්‍රඥාවෙන්: උපගතමනො, එළඹ සිටි සිත් ඇත්තී: ආතුමං, තම ආත්මය: දසං කත්වා, දස කොට: දුනං දත්වා, දන් දී: නිදිවං, දිව්‍ය ලොකයට: පයති, පැමිණියාය. පාසංසිකා ව හොති, ප්‍රශංසාවට සුදුසු තැනැත්තියක් ද විය. යසමා, යම් හෙයකින්: දුනං,

දනය; ඉවර්තසුදනය, කැමැති කැමැති වස්තුව ප්‍රදනය කරන්නා වූ; සුරතරු සම, දිව්‍ය කල්ප වාසනයක් සමාන ද; තසමා, එහෙයින්; හවතා, පින්වත්නි, මවෙජරාරි, මසුරු මල නමැති සතුරා; හතථ, තසව්: දන මිත්තං, දන නැමති මිතුරා; හජචො, හජනය කරවි.

නාගාය වසුං, නාගාවගේ කථාව: නවමං, නවවැන්නයි.

10. ව්‍යුළු පච්ඡික කථාව.

(5) 10. ව්‍යුළු පච්ඡිකයා, වත්ථුල පච්ඡිකයාගේ: වත්ථුමිති, කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෝ; ආනුසුබිඛි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. එකසමී සමයෙ, එක් කාලයෙක්හි: සීහල දීපෙ, සිංහල රටෙහි: බ්‍රාහ්මණානියං නාම, බ්‍රාහ්මණිකයා සාය නමි: හයං, බියක්: ආදස සංවච්ඡරං, දෙළොස් අවුරුද්දක්: අවධාසි, පැවැත්තේය. එතතක, කාලං, එපමණ කලක්: ලංකාදීපෙ, ලක්දිවයි: දෙවො, වැස්ස: සමමා, මනාව: න පාවසාසි, නො වැස්සේය: තසමා, එහෙයින්: සසෙසු, ධාන්‍යයන්: අසමපජ්ජනෙ, මනාව නොවැඩුණු හෙයින්: ජාතක හයං, දුර්ගතක හයක්: ජාතං, උපති. දුබ්බොජනෙ, තරක ආහාරයෙන්: උපද්දනානං, උච්චුරථ පත්: මනුස්‍යානං, මිනිසුන්ට: රොග හයං ව, රෝ බියක් ද: ජාතං, උපති: ඉති, මෙසේ: අට්ඨි වම්මාවසෙසා, මනුසසා, ඇට සමී ඉතිරි වූ මිනිස්සු: දුකඛිතා, දුකට පත් වූවෝ: අහෙසුං, වූහ. ඉඤ්චයො, ස්ත්‍රීහු: සරෙ සරෙ, ගෙයි ගෙයි, යකඛිණියො විය, යකින්තන් වැනියහ: පුරිසා, පුරුෂයෝ: පෙත පිසවා විය, ප්‍රේත පිසාවයන් මෙන්: අහෙසුං, වූහ. තෙසු තෙසු කිර ද්වාරෙසු, ඒ ඒ ගෙදෙරවල් හි: අවමඬිහල, අවමගුල් කොලාහල සඳහන ව, කොලාහල හඬින් ද: පරොදන්නානං, හඬින්තන්ගේ: විලාපසඳහන ව, විලාප ශබ්දයෙන්ද: එක කොලාහලං අහොසි, එකතින් කෝලාහල විය. තස්ස තස්ස, ඒ ඒ තන්හි: මත මනානං, මළ මළවුන්ගේ: කුණපගඤ්ච, කුණප ගඳින්: සන්නිපතිතානං, රැස් වූ: අමනුස්‍යානං, අමනුෂ්‍යයන්ගේ: වසෙන, වසයෙන්: මහබිහයං අහොසි, මහත් බියක් විය. එවං, මෙසේ: අනෙකෙහි හයෙහි, නොයෙක් බියවලින්: උපද්දනා, උපදුන වූ: ලඬිකාදීප වාසිනො, ලක්දිව වැසියෝ: පබ්බත නදී සොබිභාදිසු. පච්ඡික ගංගා ගුහාවන්හි: යඤ්ච කඤ්ච වී, යම් කිසි තැනෙක්හි: ගන්තවා, ගොස්: ජීවන්ති, ජීවත් වෙති. තද, එකල්හි: ව්‍යුළු පච්ඡික සමීපෙ, වත්ථුල පච්ඡික සමීපයෙහි: මනුස්‍යා, මිනිස්සු: තං පබ්බතං, ඒ පච්ඡිකය: සරණං කන්වා, පිහිට කොට: යෙභුයෙහන, බොහෝ සෙයින්: පබ්බත පාදෙ, පච්ඡික පාදයෙහි: වසන්ති, වාසය කරති. තද, එකල්හි: පබ්බත පාදගාම වාසිකො, පච්ඡික පාද ගමෙහි වැසී: එකො, එක් මිනිසෙක්: අත්තනො, තමාගේ: මාතුගාමෙන සද්ධි, භාය්‍යාව සමග: ජීවනොපායං, ජීවත් වීමට

උපායක්: පරියෙසන්නො, සොයන්නේ: පබ්බතං, පච්ඡිකයා: ආරුහිත්වා, නැග: ආහිණ්ඩන්නො, ඇවිදින්නේ: පබ්බත මස්සකෙ, පච්ඡිකය මුදුනෙහි: එකං කාර රුක්කං, එක් කරගසක්: දිසවා, දැක: තස් එව, එහිම: වසිස්සාමි ඉති, වාසය කරන්නෙමි යි: රුක්කං උපතිස්සාය, ගස ඇසුරුකොට: ගෙහං කත්වා, ගෙයක් කොට: වසති, වාසය කරයි. තස්මිං පන කාර රුක්කෙ, ඒ කර ගසෙහි: තිස්සො සබ්බායො, අතු තුනක්: අහෙසු, වුහ. සො, හෙතෙම: තාසු සාබ්බාසු, ඒ අතු වල: එකාය, එකකින්: ආගතතුක සක්කාරං, ආගතතුක සත්කාර: කරිස්සාම, කරන්නෙමු. එකාය, එකකින්: දනං, දන්: දස්සාම, දෙන්නෙමු. එකං, එකක්: අමහාකං, අපගේ: පරිභොගස්වාය, පරිභොගය පිණිස: හවිස්සාති ඉති, වන්නේ යයි: විකප්පෙත්වා, කල්පනා කොට: අත්තනා, තමන්ට: නියමිත සාබ්බාය, නියම අත්තෙහි: පණ්ණං, කොළ: පරිභුක්ඛන්තා, අනුභව කරමින්: තස්, එහි: වසන්ති, වසන්.

2. අථ, එකල්හි: එක දිවසං, එක් දවසක්: එකො හික්ඛු, එක් හික්ඛුවක්: හික්ඛාවාරධානං, හික්ඛාවාරස්ථානයක්: ගවෙසනො, සොයන්නේ: තෙසං ගෙහෙ, ඔවුන්ගේ ගෙයි: ධූමං දිස්වා, දුම් දැක: ධූම සක්ඛාය, දුම් සලකුණෙන්: තස්ස, ඔහුගේ: ගෙහං, ගෙදරට: අගමාසි, ගියේය. අථ, ඉක්බිති: සො පුරිසො, ඒ පුරුෂ තෙම: තං, උත්වහන්සේ: දිස්වා, දැක: සොමනස්සප්පනො, සොමිනසට පැමිණියේ: අහො: පුදුමයි: වත, ඒකාන්තයෙන්: මයං, අපි: ඉමෙ පණ්ණං නිස්සාය, මේ කර කොළ නිසා: මහත්තං පුක්ඛාකමං, මහත් පින්කම්: පසවාම, රැස්කරමු. චිරදිධො ව අයො, බොහෝ කලකින් දක්නා ලද ආයතීයන් වහන්සේ: අහිවාදනං ව, වැදීම ද: කරිස්සාමි ඉති, කරන්නෙමි යි: ගත්ත්වා, ගොස්: ථෙරස්ස, තෙරුන් වහන්සේගේ: හස්තො, අතින්: පත්ත, පාත්‍රය: ගහෙත්වා, ගෙන: එාසුකධානෙ, පහසු තැනෙක්හ: තං උත්වහන්සේ: නිසීදපෙත්වා, වඩා හිඳවා: පණ්ණං, කොළ: ආහරිස්සාමි ඉති, ගෙන එන්නෙමි යි: කාර රුක්ක සමීපං, කර ගස ලහට: අගමාසි, ගියේය. තද, එකල්හි: රත්තිභාගෙ, රාත්‍රි භාගයෙහි: තස්ස රුක්කස්ස, ඒ ගසේ: පණ්ණං ආදිං කත්වා, කොළ ආදි කොට: අත්තමසො, යටත් පිරිසෙන්: ඡල්ලිං, උපාදය, පතුරු පටන්: පාණකා, පණුවෝ: බාදිංසු, කෑහ. සො, හෙතෙම: තං රුක්කං, ඒ කරගස: දිස්වා, දැක: දුක්ඛි, දුක්ඛත්තේ: දුමිමනො, නො සතුටු සිතන්නේ: නිවත්තිත්වා, ආපසු හැරී: ගෙහං එව, ගෙදරටම: අගමාසි, ගියේය. අථ, එකල්හි: අස්ස, ඔහුගේ: හරියා, භායතීච: තුව්ඡ හස්තෙ, හිස් අතින්: ආගව්ඡන්තං, එන්නා වු: තං, ඔහු: දිස්වා, දැක: අඡ්ඡ, අද: අයො, හිමියනි තුව්ඡහස්තෙ, හිස් අතින් ආගතො, ආයේ: කිං ඉති, කිම දැයි: පුච්ඡි, විචාළාය. අථ, එකල්හි: සො, හෙතෙම: අවිකන්තො, දන්වන්නේ: එවං, මෙසේ: ආහ, කීයේය.

3. විත්තිතං, සිත්ත ලද: යං, යමෙක්: සමිද්ධානං, සමාද්ධ වු: පුක්ඛාදවතං, පුණ්ණවත්තයන්ට: සමිජ්ඣති. සමාද්ධ වේ. ඊහත්තානං අපි,

උත්සාහ කරන්නා වූ ද; අප්‍ය පුඤ්ඤානං, අල්ප පින් ඇත්තවුන්ට; තථා එපරිද්දෙන්; න සිජ්ඣති, සිද්ධි නොවන්නේය.

4. විර දිට්ඨස්ස, බොහෝ කලකින් දුටුවා වූ; අය්‍යස්ස, ආයඝීයන් වහන්සේට; අජ්ජනනාය අපි, අද දවසට පවා; දතුං, දනක් දෙන්නට; පණ්ණමත්තං, අපි, කර කොළ පමණකුත්; නො ලද්දං, නො ලද්දේ. නො, අපගේ; මඤ පුඤ්ඤතා, මද පින් ඇති බව; අහො, වෙදයකි.

5. එවං ච පන වත්ථා, මෙසේ ද කියා; හද්දෙ, සොදුරු කාර රුකෙකි, කර ගසෙහි; පණ්ණං පි, කොළයකුදු; ජලිංපී, පතුරුද; උපාදය, පටන්; සබ්බං, සියල්ල; පාණකා, පණුවෝ; බාදිංසු ඉති, කෑහයි; ආහ, කීය. සා, ඕ නොමෝ; තං සුත්ථා, ඒ අයා; තස්ස, ඔහුට; එවං, මෙසේ; ආහ, කීවාය.

6. ලොකස්මිං, ලොකයෙහි; එතං, මෙය; සභාවං, සභාව ධර්මයකි. තත පුඤ්ඤස්ස, කරන ලද පින් ඇති; ජන්තූනො, සත්වයන් වෙතට; මුත්තා වෙච්චියාදයො, මුතු මැණික්; වෙළුයඝී ආදී රත්තයෝ; ස්වයං, එව, තෙමීම සමායනති, පැමිණෙත්.

7. අලකඛිතා, භාග්‍යය නැත්තා වූ; අධ්‍යෙඤ්ඤන, පින් නැත්තාවූ; දුබ්බගෙන; දුකඛිතයා විසින්; ඉධ මානුසෙ, මේ මනුෂ්‍ය ලොකයෙහි; පරකකමේන, බොහෝ උත්සාහයෙන්; සඤ්චිතං, රැස් කරන ලද; යං ච, යම් වස්තුවක් ඇද්ද; (එය) තත්ථ, එහි; හතිස්සාතිති නැසෙන්නේ යයි.

8. වත්ථා, කියා; ඉදති, දැන්; කිං, කුමක්; කරිස්සාම, කරන්නෙමුද; ථෙරං, තෙරුන් වහන්සේ; නිසීදපෙත්වා, වැඩ හිඳුවා, අප්‍රමතකං අපි සම්ප්‍රදේයක් නමුත්; අදතුං, නොදීම; අයුත්තං ඉති, නුසුදුසු යයි; වදනති, කියන්නී; අත්තනො, තමාගේ; සරිර මංසා, සිරුරෙහි මස්; පච්චිතා, පිස; ථෙරං, තෙරුන් වහන්සේට; අජානාපෙත්වා, නොහඟවා; දස්සාමි ඉති, දෙමි; විනේතවා සිතා; තා, ඇය; ලෙබ්‍හ සත්ථං, ලියන ආයුධයක්; ගහෙත්වා, ගෙන; අත්තනො, තමාගේ; උභරු මංසං, කලවා මස්; උකකනතිතුකාමා, උපුටනු කැමැත්තී; ගබ්බං, කාමරයට; පාවිසි; පිටිසියාය. අප, එකල්හි; අස්සා, ඇයගේ; සාමිකොපි, සැමියා ද; තථා එව, එසේම, අත්තනො, තමාගේ; මංසං, මස් ථෙරස්ස, තෙරුන්ට; දස්සාමි ඉති, දෙමි; මංසං, මස්; උකකනතිතුකාමා, උපුටනු කැමැත්තේ; තං එව, ඒ කාමරයට ම; පච්චෙධා, පිටිසියේ; හරියං, භායඝීවා; තථා, එසේ කරොන්ති, කරන්නී; දිස්වා, දැක; කිං, කුමක්; කරොසි ඉති, කරනිදැයි; පුට්ඨි, විවාළේය. සා, ඕ නොමෝ; අය්‍යා, හිමියනි, මම, මාගේ; සරිර මංසං, ශරීර මාංසය; පච්චිතා, පිස; ථෙරස්ස, තෙරුන්ට; දස්සාමි ඉති, දෙමි; ආහ, කීවාය. තං සුත්ථා, ඒ අයා; සාමිකොපි, සැමියා ද; අත්තනො, තමාගේ; සරිර මංසං, සිරුරු මස්; දතුකාමො, දෙනු කැමැත්තේ හද්දෙ, සොදුරු මානුශාමා නාම, ස්ත්‍රීහු නම්; අප්‍ය බුද්ධිනො, සම්ප්‍රති නුවණැත්තෝ ය; දුකං, දුක්; සහිතුං, ඉවසන්නට අසකොන්ති,

නොහැකි වෙත්. මම, මගේ: සරිර මංසං, ශරිරයෙහි මස්: දස්සම් ඉති, දෙමියි: ආහ, කීවේය. අථ, එකල්හි: අස්ස, ඔහුගේ: හරියා, භාය්‍යාව: අත්තනො, තමාගේ: මංසං, මස්: දතුං, දෙන්ට: ඉච්ඡති, කැමැති වේ. සාමිකොපි, සැමියාද: තථා එව, එසේමය: තෙසං, ඔවුන්ගේ: දනෙ, දන් දීමෙහි: මහජ්ඣාසයතා, මහත් කැමැති බව: අහො, පුද්ගලය. චුත්තං, හි, කියන ලද මැයි.

9. එවං, මෙසේ: දනපතීනං තු, දනපතීව දන් දෙන්තවුන්ගේ වනාහි: මනො, සිත: දනෙ එව, දනයෙහිම: රමනෙ, ඇල්. අජ්ඣන්තිකං දනං, ආධ්‍යාත්මික ශරිර මස් දනය: දෙනෙත එව, දෙන කල්හිම: බාහිරෙසු, බාහිර වස්තු දනයෙහි: කථාවකා, කියනුම කවරේද?

10. එවං, මෙසේ: උභොජනෙ, දෙදෙනාම: අහං අහං, මම මම: පදස්සං ඉති, දෙන්තෙමියි: මනෙතෙන, මන්ත්‍රණය කරන කල්හි: තෙසං, ඔවුන් කරා: සමිලෙහකේතන, මාගේපකරණ ගත් අතින් යුක්තව: සකෙකා, ශක්‍රයා: තහිං, එහි: පාතුරුහු, පහළ විය.

11. කථං, ඒ කෙසේ ද යත්? එවං, මෙසේ: තෙහි, ඔවුන් දෙදෙනා විසින්: මංස දනස්ස උස්සහනෙනත, මස් දීමෙහි උත්සාහ කරන කල: තෙසං, ඔවුන්ගේ: සද්ධා බලෙන, ශ්‍රද්ධා බලයෙන්: සක්කස්ස, ශක්‍රයාගේ: පණ්ඩුකම්බල සිලාසනං, පණ්ඩුකම්බල ශිලාසනය: උණ්භාකාරං දස්සෙසි, උණුසුම් ආකාරයක් දැක් විය. සො, ඒ සක් දෙව් රජ: ඔලොකෙනො: බලන්නේ: තෙසං ජයම්පති කානං, ඒ අඹු සැමි දෙදෙනාගේ: පරිසුද්ධ, පිරිසිදු: අජ්ඣන්තික දනජ්ඣාසයං, ආධ්‍යාත්මික දන අධ්‍යාසය: ඤ්ඤා, දැන: එතෙ, මේ: බොධිසත්තස්ස එව, බෝසතුන්ගේ ම: අජ්ඣාසයා ඉති, අදහස් ම යයි: කුඨ්ථානසො, සතුටු සිත් ඇත්තේ: සාලි, ඇල්වි: තණ්ඩුලානං, සහල්: දෙණං ව, තිඹක් ද: මිගසකිකං ව, මුව මස් කලවයක් ද: දධි සං ව, දී කළයක් ද: තෙල සං ව, තෙල් කළයක්ද: ආදය, ගෙන: මුහුනෙනත, මොහොතකින්: ගන්ඤ්වා, ගොස්: අඤ්ඤතර මනුස්සො විය, එක්තරා මිනිසෙක් මෙන්: තෙසං, ඔවුන්ගේ: සරද්ධාරෙ, ගෙදර: ධ්ඤා, සිට: තෙසං, ඒ ගේ: අනුපරියන්තො, වටේ යමින්: ඉමසම් ගෙනෙ, මේ ගෙදර: මනුස්සා, මිනිස්සු: කසු, කොහි: ගතා ඉති, ගියාහු දැයි: පුච්ඡතෙ, විචාළ කල්හි: තං සුඤ්ඤා, ඒ අයා: ජයම්පතිකා, අඹු සැමි දෙදෙනා: ගෙනෙ ඉති, ගේ තුල යැයි: වඤ්ඤා, කියා: ගෙනා, ගෙයින්: නික්මමිංසු, පිටවුවාහු ය. අථ, ඉක්බිති: තෙසං, ඔවුන්ට: සකෙකා, ශක්‍රයා: හොත්තා, පින්වත්ති: ඉමස්ස අයාස්ස, මේ ආයාසීයන් වහන්සේට: කිඤ්චි, කිසියම්: දෙයාං, දිය යුත්තක්: අඤ්ඤා, ඇද්දැයි: පුච්ඡතො, විචාළ කල්හි: අයා, සවාමීනි උගගතා, උප්පත් වූ: මයං, අපි: අයාස්ස, ආයාසීයන් වහන්සේට: දෙයා ධම්මං, දිය යුතු දෙයක්: කුතො, කොහෙන්: ලභියාම, ලබන්නෙමු ද: අත්තමසො, යටත් පිරිසෙයින්: පණ්ණාමනං අපි, කොළයක් පමණවත්: තඤ්ඤා, නැතැයි: සබ්බං, සියල්ල: අවොදුං, කිහි.

තනො, ඉක්බිති: සකෙකා, ශක්‍රයා: තෙනහි, එසේ වී නම්: ඉමිනා තණ්ඩුලෙන, මේ සහලින්: හත්තං පච්ඡවා, බත් පිස: ඉමිනා උපකරණෙන සද්ධිං, මේ උපකරණත් සමග: ථෙරං, තෙරුන්: හොපේස්සාථ, වළඳවි. යදි, ඉදින්: අහං, මම: විරායාමි, ප්‍රමාදවෙමි නම්: මං, මා: අනොලොකෙත්වා, නොබලා: තුමෙහපි, නුඹලාත්: භුක්ථං, අනුභව කරවි. යථා පච්චයං, ඉතිරි ආහාර කැමැති පරිද්දක්: කරොථ ඉති, කරවු යැයි: වත්වා, කියා: තං, ඒ ආහාර: අක්කයං, අවු නොවන සේ: අධිධානං, අධිෂ්ඨාන: කත්වා, කොට: දෙව ලොකං එව, දෙවි ලොවටම: අගමාසි, ගියේය.

තනො, ඉක්බිති: තෙ, ඔවුහු: හත්තං, බත්: සමපාදෙත්වා, සම්පාදනය කොට: ථෙරං, තෙරුන්: පරිච්ඡිත්වා, වළඳවා: තං, ඔහු: ආගමයමානා, බලාපොරොත්තු වන්නේ: අනාගව්ජනෙන, නොපැමිණි කල්හි: සයං, අපි, ඔවුහු ද: පරිභංජිංසු, අනුභව කළහ. උක්කලියා පත, හැළියෙහි වනාහි: එක්කටවිණු, එක් හැන්දක්: ගහිතමත්තධානං එව, ගත් පමණක් ම: පඤ්ඤාසි, පෙනේ. උපකාරණානි අපි, උපකරණ ද: තථා එව, එසේමය: අථ, ඉක්බිති: තෙ, ඔහු: තං අව්ජරියං දිස්වා, ඒ පුදුමය දැක: සොමනස්සො, සතුටු සිත් ඇත්තෝ වූහ. තනො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: මහත්තං හික්ඛු සඬ්ඨං, බොහෝ හික්ඛු සඬ්ඨයා, සන්නිපාතාපෙත්වා, රැස් කරවා: සක්කරොත්තා, සත්කාර කරමින්: ගරුකරොත්තා, ගරු කරමින්: මානෙත්තා, බුහුමන් කරමින්: පුජෙත්තා, පුදමින්: පබ්බත පාදෙ, පථික පාදයෙහි: මනුස්සො ව, මිනිසුන් ද: අනෙක කපණ්දධික වණ්ඤිකාදයො ව, නොයෙක් දුගී මගී යාවකාදින්ට ද: දිබ්බාභාරෙන එව, දිව්‍යමය ආහාරයෙන්ම, සන්නස්සෙත්තා, සන්නර්පණය කරමින්: සීලං, රක්කන්තා, සිල් රකිමින්: උපොසථ කමං, කරොත්තා, පෙනෙවස් රකිමින්: ධම්මෙන සමෙන, දැහැමින් සෙමෙන්: යාව ජීවං වසිත්වා, දිවි ඇති තෙක් වැස: ආයු පරියොසානෙන, දිවි කෙළවර: දෙවලොකෙ, දෙවි ලොවෙහි: නිබ්බන්තිංසු, උපන්නාහුය.

12. හො, පින්වත්ති ජයමපති, ඒ අඹුසැමි දෙදෙනාගේ: සද්ධා බලං, ශ්‍රද්ධා බලය: පස්සාථ, බලවී: සමංස දනෙපි, ශරීර මාංශ දීමෙනුදු: දන මානසං, දන චේතනාව: පුරෙත්වා, පුරා: තෙ, ඔහු තුමු: දනයස්ස, දනයාගේ: එලං, විපාකය: ලභිංසු: ලැබූහ. තුමෙහපි, තෙපි ද: සඬා ධුරං, ශ්‍රද්ධා ධුරය: සෙවථ, සේවනය කරව,

වත්තල පබ්බතස්ස වත්තං වත්තල පථික කථාව: දසමං, දශ වැන්නයි.

මිගගපොතකවග්ගො පඤ්චමො - පස්වැනි මිගපොතක වර්ගයි.

උත්තරොලිය වග්ගො ජට්ඨො

1. උත්තරොලිය කථාව.

(6) 1 උත්තරොලිය වත්ථුං, උත්තරොලිය කථා වස්තුවෙහි, අයං, මෝ, ආනුසුබ්බී කථා, පිළිවෙල කථාවයි.

1. සීහල දීපෙ කිර, සිංහල ද්වීපයෙහි වනාහි: හගවනො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ: සාසනෙ, ශාසනය; පතිට්ඨිනෙ, පිහිටි කල්හි: තඤ්ඤා, ඒ ඒ තන්හි: විභූතෙ, පතල වූ; ධම්ම විනයෙ, ධර්ම හා විනය ඇති: රාජරට්ඨෙ, රජරට: උත්තරොලියං නාම, උතුරාලු නම්: එකං මහත්තං ගාමං, එක් විශාල ගමක්: අහොසි විය. තස්‍ය ඛො පන ගාමස්‍ය ආසනෙන, ඒ ගම සමීපයෙහි වනාහි: ගොපාල ගාමකෙ, ගොපලු ගමෙහි: එකො ගොපාල වෙටකො, එක් ගොපලු කොල්ලෙක්: රජොජලල පරිකිණිණං ගනෙනා. රජසිත් ගැවසී ගත් ශරීර ඇතිව: කුචෙලො, කිලිටි රෙද්දක් ඇඳ: පාදදම දණ්ඩ හඤ්ඤා, පාදමයක් හා කෙටිවක් ගත් අත් ඇතිව: පානොව, උදෑසනම: යාගං පිවිත්වා, කැඳ බි: ගාවො, ගවයන්: පාලෙතුං, රක්තා පිණිස: වනං, කැලයට: ගව්ජති, යයි.

අප, ඉක්බිති: අස්‍ය, ඔහුගේ: මාතු මහල්ලිකා, මහළු මවුනොමෝ: පුත්ත, පුත්‍ර නව සන්නිකං, තොප සමීපයට: ගව්ජනනා, යන්නෝ: නඤ්ඤා, නැත. අරක්‍කො, කැලයෙහි දී: ඉමං, මෙය: බාදථ ඉති, කන්නැයි: පාරිවාසිකං, පිළිණු: එකං ආලුච බණ්ඩං, කටු අල කැල්ලක්: අද්ධි, දුන්නේය. සො, හෙතෙම: තං අද්ධං, එය රැගෙන: ගව්ජනෙනා, යන්නෝ: අත්තරාපථෙ, අතර මගදී: එකං පිණ්ඩ පාතිකඤ්ඤා, එක් පිණ්ඩපාතික තෙර නමක්: දිස්වා, දැක: වත්ථිත්වා, වැඳ: ආලුච බණ්ඩං, කටු අල කැල්ල: පනෙන, පාත්‍රයෙහි: පතිට්ඨාපෙසි, තැබීය. ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: තං, එය: පටිගගහෙත්වා, පිළිගෙන: එවං, මෙසේ: සලලකෙබ්බි, සැලකීය. අයං දරකො, මේ දරුවා: අතිව දුක්ඛිනො, ඉතාම දුක්ඛිනි. තස්‍ය, ඔහුගේ: එතං දෙය්‍යධම්මං, මේ දන වස්තුව: සඵලං කර්මස්‍යාමි ඉති, සඵල කරන්නෙමියි: තඤ්ඤා එව, එහිම: ධිතො, සිටියේ: විපස්‍යනං, විද්‍යුත් වඩෙස්වා, වඩා: අරහත්තං, රහත් බවට: පත්වා, පැමිණ: පරිභුක්ඛී, වැළඳීය. බුද්ධපුත්තානං, බුද්ධ පුත්‍රයන්ගේ: කරුණා මහත්තතා, කරුණා මහත්වය: අහො, පුදුමයි.

2. සාධුතං, සත්පුරුෂයන්ගේ: කරුණා නාම, කරුණාව නම්: ඊදිසෙසු, මෙබන්දන් කෙරෙහි: පවත්නාහි. පවතින්නේය. එසො ජිනත්‍රපො, මේ සඵලපුත්‍රතෙම: පිලකං, බැගෑපත්වූ: අතිව දුක්ඛිනා, ඉතා දුක්ඛිතයා: දිස්වා, දැක:

අසක්කතං, සක්ඛි නොකරන ලද්ද වූ; පරිවාසං, පිළිගනු වූ; නිබොතං, ශුඛ නොකරන ලද; කරසාහත, අතින් ගෙන එන ලද; ආලුච ඛණ්ඩං, කටුවල අල කැල්ල; භුච්චා, අනුභව කොට; තං, ඒ ගොපලු දරුවා; යතිස්සරො, බුද්ධ පුත්‍රයන් වහන්සේ; සුඛාපෙති, සුවපත් කළ සේක.

3. තතො, ඉක්ඛිති: සො, දරකො, ඒ ගොපලු දරුවා; ආයුපරියොසානෙ, ආයු කෙළවර; කාලං කච්චා, කලුරිය කොට; තස්මිං එව ගාමෙ, එම ගමෙහිම; අඤ්ඤතරස්ස මාතුගාමස්ස, එක්තරා ස්ත්‍රියකගේ; කුච්ඡිමිහි, කුසෙහි; පටිපත්තිං ගණ්හි, පිළිසිඳ ගත්තේය. තද, එකල්හි: තස්ස ආලුචඛණ්ඩානුභාවෙන, ඔහුට කටුවල අලය දුන් ආනුභාවයෙන්; එකො නිධි කුමිහො, එක් නිධානයක්; නිබ්බන්ධි, උපන්නේය. සො, ඒ නිධානය; සබ්බෙසං, සියල්ලන්ට; දිස්සමානො, එව, පෙනෙමින්ම; උත්තරෝලිය වාපියං, උතුරාලු වැවෙහි; ඉතොචිතොච, ඔබ්බෙනාබ; පට්ටමානො, පෙරළෙමින්; සංසරති, හැසිරේ. තද, එකල්හි: එකා පත ඉඤ්ඤා, එක් ස්ත්‍රියක් වනාහි; පට්ටමානං, පෙරළෙන; තං නිධිකුමිහං, ඒ නිධානය; දිච්චා, දැක; වෙගෙන, වේගයෙන්; ගන්ත්වා, ගොස්; තං, එය; අග්ගහෙසි, අල්වා ගත්තේය. තතො, ඉක්ඛිති: තස්මිං, එහි; පරිග්‍රහිතා දෙවතා, අධිග්‍රහිත දෙවතාවා; තස්සා, ඇගේ; හස්මං, අත; මොවෙසි, මිදවිය. අථ, එකල්හි: සා, ඕනෙමෝ; එකං මුත්තෙ, එක් අතක් ගැලවුණු මුත්තෙ; එකෙන, එක් අතකින්; ගණ්හාති, අල්වා ගනී. තතො, ඉක්ඛිති: දෙවතා, දෙවතාවා; තස්සා, ඇගේ; එකං, හස්මං, එක් අතක්; තස්මිං එව, ඒ නිධානයෙහිම; අලලියාපෙසි, ඇලවිය. සා, ඕ නෙමෝ; තං හස්මං, ඒ අත ආකඩ්ඪිතුං, ඇදගන්නට; අසක්කන්ති, නොහැක්කි; නිවස්මි, හැදි; වස්මාදිං කච්චා, වස්ත්‍රාදිය කොට ඇති; සබ්බං, සියළු; පසාධන ඛණ්ඩං, ආහරණ බඩු; කුමිහියං එව, නිධානයටම; පක්ඛිපිච්චා, දමා; දෙවතාරාධනං කච්චා, දෙවියන් යැදීම කොට; මුත්ත හස්මා, මිදුණු අත් ඇත්ති; පුත, නැවත; නිධං, නිධානය; ඔලොකෙකුමපි, බැලීමට ද; අවිසති, නොහැකි විය. අථ, ඉක්ඛිති: තස්ස, ඇයගේ; හස්මතො, අතින්; මුත්තමත්තෙ එව, මිදුනු ඇසිල්ලෙහිම; සො, ඒ නිධානය; ගන්ත්වා, ගොස්; පඨවිං, පොළොවට; පාවිසි, පිවිසියේය. අථ, ඉක්ඛිති: සා ඉඤ්ඤා, ඒ ස්ත්‍රී නෙමෝ; ගන්ත්වා, ගොස්; තං පචත්තිං, ඒ පුවත; මනුස්සානං, මිනිසුන්ට; ආරොවෙසි, දැනුම් දුන්නාය. ගාමවාසිනො, ගම් වැසි; මනුස්සා, මිනිස්සු; නිධං, නිධානය; දස්සනස්මාය, දැකීම පිණිස; යෙභුයොන, බොහෝ සෙයින්; වාපියං, වැවට; අගමංසු, ගියහ.

4. තතො, ඉක්ඛිති: ආලුච ඛණ්ඩ දින්න, කටු අලය දුන්; කුමාරස්සාපි මාතූ, කුමාරයාගේ මව ද; තං, ඔහු; කුච්ඡිතා පරිහරන්ති, කුසින් දරන්නී; අඤ්ඤං පුත්තං, අතින් පුතා; අධෙක, ඇකයෙහි; නිසීදපෙත්වා, හිඳුවා ගෙන; වාපියං එව, වැවටම; අගමාසි, ගියේය. තදපි, එකල්හි ද; සො නිධිකුමිහො, ඒ නිධානය; පඨවි තලතො, පොළොව තලයෙන්; උග්ගමම, උඩට අවුත්; උදක පිටෙට්ඨ, දිය පිට; අපරාපරං, ඔබ

මොබ; සඤ්චරි, හුසුරුණේය. තද, එකල්හි; මනුස්සා, මිනිස්සු; අමොකං, සනතිකං, අපගේ සමීපයට; ආගච්ඡති, ඒවායි; ආසිං සනතා, බලාපොරොත්තු වෙමින්; අධංසු, සිටියහ. අථ, එකල්හි; සා කුමාරමානාපි, ඒ කුමාරයාගේ මවු නොමෝ ද; තථා එව, එසේම; වන්වා කියා; අධ්‍යාසි, සිටියේ ය. නිධිකුම්හො, නිධානය; ථොකං, ටිකක්; ආගමම, අවුත්; තස්සා, ඇගේ; අභිමුඛධ්‍යානෙ, ඉදිරියෙහි; අධ්‍යාසි, සිටියේය. පුත, නැවත; සා, ඕ නොමෝ; මම අථේක පුත්තස්ස, මගේ ඇකයේ සිටින පුතාගේ; ආනුභාවෙන, ආනුභාවයෙන්; ආගච්ඡති, ඒවායි; ආහ, කීය; න ආගච්ඡති එව, නො ආවේමය; තනො, ඉක්බිති; සා, ඕ නොමෝ; මම, මාගේ; කුච්ඡිගතස්ස, කුසෙහි වූ; පුත්තස්ස, පුතාගේ; පුඤ්ඤානුභාවෙන, පුණ්‍යානුභාවයෙන්; ආගච්ඡති, ඒවායි, ආහ. කීවාය. තාය වුත්තමත්තෙ එව, එය කියන ලද කල්හිම; නිධිකුම්හො, නිධානය; සීසං, ආගමම, වහා අවුත්; තස්සා, ඇයගේ; පුරතො, ඉදිරියෙහි; සමීපෙ, සමීපයෙහි; අධ්‍යාසි, සිටියේය. අථ, අනතුරුව; සා, ඕ නොමෝ; නිධිකුම්හස්ස, නිධානයට; තථ, තොපට; යුත්තධ්‍යාතං, සුදුසු තැන; තථං, එව, ඔබම; ජානාහි, දනුව; තස්සා, ඇයගේ; වචන සමනත්තරං එව, කීමට අනතුරුවම; සො, ඒ නිධානය; පඨවියං, පෙළොවෙහි; පරිවත්තමානා, පෙරළෙමින්; ගන්තවා, ගොස්; තස්සා, ඇයගේ; ගෙහෙ, ගෙහි; යුත්තධ්‍යාතෙ, සුදුසු තැනෙකින්; අධ්‍යාසි, සිටියේය. කුමාරස්ස, කුමාරයාට; කත්තබ්බ වය කරණං, කළ යුතු වැය කරණය; ධ්වපෙත්වා, හැර; අඤ්ඤං, අනිකක්; කාතුං, කරන්ට; නිධිකුම්හො, නිධානය; න දෙති, නොදෙයි; අථ, ඉක්බිති; අපරභාගෙ, මෑත කාලයෙහි; කුමාරො, කුමාරයා; මාතුකුච්ඡිනො, මවු කුසින්; නිකම්භිත්වා, නිකම් කමෙන, ක්‍රමයෙන්; සිකංගහණ කාලෙ, ශිල්ප ඉගෙන ගන්නා කාලය; සමිපාපුණි, පැමිණියේය. තද කිර, එකල්හි වනාහි; දීපවාසිනො, දිවයිනෙහි වැසි මිනිස්සු; පඤ්චවස්සිකං, පස් හැවිරිදි; කුමාරං, කුමාරයා; විභවානුරූපාහරණෙහි; සමිපන් අනුරූප වූ ආහරණයන්ගෙන්; අලංකරිත්වා, සරසා; මඤ්ඤෙන, උත්සවයෙන්; සිකංගපදං, ඉගැන්වීම; ගණනා පෙනති, කරවති. තද, එකල්හි; තස්ස, ඔහුගේ; මාතා, මෑණියෝ; සිකංගහණ මඤ්ඤෙසු, අකුරු කියවීමේ මංගලයන්හි හා; නාමකරණ මඤ්ඤෙසු, නම් තබන මංගලයන්හි; පුත්තං, පුතා; පසාදෙනති, සරසන්නි; නිධිකුම්හනො, නිධානයෙන්; තද, එද; ඉත්ථියා, ස්ත්‍රිය; විසින්; පකම්පන වත්ථං, දැමූ වස්ත්‍රය; ගහෙත්වා, ගෙන; නිවාසෙසි, ඇන්දවූවාය. තනො, ඉක්බිති; වත්ථසාමිකා, වස්ත්‍රය අයිතිකාරිය; තස්ස, ඔහුගේ; ගෙහං, ගෙදරට; ආගතා, ආවා; වත්ථං වස්ත්‍රය; සඤ්ජානිත්වා, හැදින; ඉමං, මෙය; මම වත්ථං, ඉති, මගේ වස්ත්‍රයයි; අග්‍රහෙසි, අල්වා ගත්තේය. කුමාරස්ස, කුමාරයාගේ; මාතා, මව; තං දිස්වා, ඒ දැක; වත්ථස්ස ආගමනං, වස්ත්‍රයේ පැමිණීම පිළිබඳ සබ්බං, සියල්ල; කථෙසි, කීවාය. සා, ඕ නොමෝ; තං නිධිං ලභිත්වා, ඒ නිධානය ලැබී; ගොපෙත්වා, සහවාගෙන; පරිභුක්ඛස්සි, පරිභෝග කරන්නෙහිය. නිධයො නාම, නිධාන නම්; රඤ්ඤා සන්නක

භාවං, රජුට අයිති බව; න ජානාසී, නොදන්නෙහිද; කිං කිම? නවං, නී; හලාහල විසනො අධිකං, හලාහල විෂයටත් වඩා අධික වූ; නිධිං, නිධානය; පරිභුක්තසිති පරිභොග කරන්නෙහි දැයි; වත්වා, කියා; ආහ, මෙසේ කිය.

5. විස, සර්ප දණ්ට විෂ ආදී විෂය; න විසං ඉති, විෂ නොවේ යයි; අකකානං, කියන ලදී. රාජස්වං, රජුන්ගේ ධන සංඛ්‍යාත විෂය; විසං ඉති, විෂ යයි; උච්චතෙ, කියනු ලැබේ. විසං, සර්පාදීන්ගේ විෂය; එකං ව කැ එක තැනැත්තේ ම; නාසෙති, නසන්නේය රාජස්වං, රජුන්ගේ ධන සංඛ්‍යාත විෂය; කෙවලං කුලං, සියළු කුලයම නසන්නේය.

6. කානතෙ, වනයෙහි; දහතා, ලැවී ගින්නෙන්; දඬිඬා, දවන ලද; පාදපා, වෘක්කයෝ; නුන, ඒකාන්තයෙන්; නිඨ්ඨනති, (සමහරක් ඉතිරිව) සිටිත් රාජ කොපා නලා, රජුගේ කෝප තැමැති ගින්නෙන්; දඬිඬා, දවන ලද; තරා, මනුෂ්‍ය තමැති වනයෙහි කිසිවක්හු; තථා, එපරිද්දෙන්; න නිඨ්ඨනති, නො සිටිත්.

7. කාලො වා, මරණ හෝ; රක්කො, රජුට වඩා; කාරණං, වඩනේ ද; (බලවත් ද) රාජා වා, රජ හෝ; කාල කාරණං, මරණට වඩන්නේ ද; තෙ, නිට; සංසයොතු සැකය වනාහි; මා හොතු, නොවේවා; රාජා වා, රජ දරුවෝ වනාහි; කාලකාරණාති, මරුට වඩා බලවත්මය.

එවං, මෙසේ; වදනති, කියමින්; තං, ඇයට; සන්නප්පෙසි, තර්ජනය කළාය. තතො, ඉක්බිති; කුමාරමාතා, කුමාරයාගේ මව; ආහ. මෙසේ කීවාය.

8. යෙන, යමෙකු විසින්; යං චිත්තං, යම් චින්තාවක්; අනයෙන, අයුක්තියෙන්; ලද්ධං, ලබන ලද්ද; තස්ස, ඔහුට; තං, එය; රාජාදි භයං හි, රාජාදීන්ගෙන් වන්නාවූ භය; දෙති, දෙයි යො, යමෙක්; නයෙන, යුක්තියෙන්; මහාධනං, මහා ධනයකට; පජ්ජොති, පැමිණියේ ද; (ඒ ධනය) නාසං, නසන්නට; දෙවතාහි, දේවතාවන් විසිනුත්; තහි සකෙකානති, නොහැකි වෙත්.

9. එවං, මෙසේ; නාසං, ඇලා, වස්සු, වස්ත්‍රය නිසා ඇතිවූ කලහ මූලෙන, කලහය මුල් කරගෙන වූ; සා කථා මෝ කථා නොමෝ; රක්කො, රජුගේ; සන්නිකං, සම්පයට; අගමාසි; ගියේය. රාජා, රජතුමා; තං සුත්වා, ඒ අසා; ධනාහරණස්ථාය, ධනය ගෙන ඊම පිණිස; රාජපුරිසෙ, රාජ පුරුෂයන්; පෙසෙසි, යැවීය. මනුස්සා, මිනිස්සු; ධන සාම්කස්ස සන්නිකං, ධන හිමියා ළඟට; ගත්තවා, ගොස්; නිධි කුම්භං, නිධානය; පරාමසිංසු, ඇල්ලූහ. අථ, එකල්හි; සො, ඒ නිධානය; භයානක සද්දාං, භය ජනක ශබ්දයක්; පච්ඤානො, පවත්වාමින්; ඉතො විතොව, ඔබතොබ; අපසරනො, පෙරලෙමින්; පසාරිත හස්ථො, දිගු කළ අත්; තස්ම එව, එහිම; අලලියා, පෙනෙනා, ඇලෙමින්; ගහෙනුං, ගන්ට; න අද්ධි,

නුදන්තෝය. රාජපුරිසා, රාජපුරුෂයෝ: තං පවත්තිං, ඒ පුවත: රඤ්ඤා, රජුට: පෙසෙසුං, යැවුන. රාජා, රජතුමා: තං සුඛා, ඒ අසා: විමිනො, පුදුම වූයේ: තථා සති, එසේ ඇති කල්හි: ධන සාමිකං, ධන හිමියා: ධනෙන සද්ධිං ධනය සමග: ආනෙතු ඉති, ගෙන ඒවායි: පෙසෙසි, යැවීය. තෙ, ඔවුහු කුමනිනා සද්ධිං, නිධානයත් සමග: ධන සාමිකං, ධන හිමියා: තෙත්වා, ගෙන ගොස්: රඤ්ඤා, රජුට: දසොසුං, දැක්වුන. රාජා, රජතුමා: කුමිනො, නිධානයෙහි: අව්ජරියං, දිසවා, පුදුමය දැක: ධන සාමිනො, ධන හිමියාට: එවං, මෙසේ: ආහ, කීය. හො, පින්වත තව, ඔබගේ කුමිනො, නිධානයෙන්: අමොකමපි, අපට ද: ධනං, ධනය: දෙති, දෙන්න. තනො, ඉක්බිති: උදකං ගහෙථවා, දිය ගෙන: නිධිකුමිනි, නිධානයට: අභිසිඤ්චි, ඉස්සේය. තං ඛණං එව, එකෙණෙහිම: කුමිනි මුඛෙනො, නිධාන කටින්: උගගමම, උඩට ආ: මහාධන රාසි, මහාධන රාශියක්: අහොසි, විය. රාජා, රජතුමා: තං දිසවා, එය දැක: අතිවිය විමිනි මානසො, ඉතා පුදුමයට පත් සිතැත්තේ: නිධිකුමිනිනා සද්ධිං, නිධානය සමග: තස්ස, ඔහුට: මහත්තං, මහත් වූ: හොගකඛ්ඛං, හොග සමූහයක්: දන්වා, දී: තං ජනපදං, ඒ ජනපදය: තස්ස එව, ඔහුටම: දන්වා, දී: මහා පරිවාරෙන, මහා පිරිවරින්: පෙසෙසි, යැවී.

සො, හෙතෙම: තනො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: දනාදිති පුඤ්ඤාති, දන් දීම් ආදී පින්: කන්වා, කොට: ආයුපිරියොසානෙ, ආයුෂයාගේ කෙළවර: සපුත්තදරකො, අඹුදරුවන් සහිතව: ගන්ත්වා, ගොස්: දෙව ලොකෙ: දිව්‍ය ලොකයෙහි: නිබ්බන්ති, උපන්නෝය.

10. යො, යමෙක්: වෙ, ඒකාන්තයෙන්: ගුණාධාර, ගුණධර්මයන්ට ආධාර වූ: පිනත්‍රජානං, බුද්ධ පුත්‍රයන්ට: අපං අපි, ස්වල්පමාත්‍රයකුදු: දෙයාං, දනයක්: සද්ධාය, ශ්‍රද්ධාවෙන්: දදති, දෙයිද: - සො, හෙතෙම: පෙච්ච, පරලොච: සංසාර මහා විදුගෙහ, සසර නැමැති මහා සාගරයෙහි: සම්පත්ති නාවා: දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත්ති නැමැති නෞකාවෙන්: පතිධං, ප්‍රතිෂ්ඨාවට: එති, පැමිණේ.

උත්තරොලිය වත්ථුං, උත්තරොලිය කථාව: පඨමං, පළමු වැන්නයි.

2. තම්බසුමන තෙරුන්ගේ කථාව.

(6) 2. තම්බ සුමනඤ්ඤරස්ස වත්ථුං, තම්බසුමන තෙරුන්ගේ කථාවස්තු වෙති: අයං, මෝ: ආනුපුබ්බි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. එකසම් කිර සමයෙ, එක් කාලයෙක්හි: ලඪකායං, ලඪකාවෙහි: සද්ධා නිසො නාමරාජා, සද්ධා නිසා නම් රජතුමා: රජං කාරෙති, රාජ්‍යය කරවයි. තද, එකල්හි: එකො රාජපුරිසො, එක් රාජ පුරුෂයෙක්: රඤ්ඤා, රජතුමා විසින්: පෙසිනො, පිටත් කරන ලදින්:

කොට්ඨසාලං, කොටහල් නම් දනව්වට: අගමාසි, ගියේය.

රාජ කිව්ව පසුනො, රාජකායායෙහි යෙදුණු: තසා, ඔහුට: තසම් ගාමෙ, ඒ ගමෙහි: මනුස්සා, මිනිස්සු: ආගන්තුක සකකාරං, ආගන්තුක සත්කාරය: කරොන්නා, කරන්නාහු: සසනං, ගිතෙල් සහිත: සවාසක්ඛනං, වාසක්ඛන සහිත: භොජනං, ආහාර: සම්පාදෙත්වා, සම්පාදනය කොට: කාලං, කල්: ආරොවෙසුං, දැන්වුහ. තනො, ඉක්බිති: තං, ඔහු: භොජනස්වාය, ආහාර පිණිස: නිසින්න කාලෙ, හුන් කල්හි: එකො හික්ඛු, එක් හික්ඛුවක්: හික්ඛං වරමානො, පිඩු පිණිස හැසිරෙන්නේ: අනුක්කමෙන, අනුක්‍රමයෙන්: තං ධානං, එතුනට: සම්පාපුණි, පැමිණියේය. සො, හෙතෙම: පේරං, තෙරුන්: දිස්වා, දැක: පසන්නො, පැහැදුනේ: තං, උන්වහන්සේ කරා: උපසංකම්භවා, එළඹ: පත්තං, පාත්‍රය: ගහෙත්වා, ගෙන: සත සහිත හත්තං, ගිතෙල් සහිත බත්: පේරස්සා, තෙරුන්ට: අද්දසි, දුන්නේය. පේරො, තෙරුන්වහන්සේ: හත්තං, බත්: භුක්ඛිත්වා, වළඳ: සතං, ගිතෙල්: හෙසස්ස්වාය: බෙහෙත් පිණිස: උපනෙසි, ලඟ තබා ගත්තේ.

සො, හෙතෙම: එත්තකං පුඤ්ඤකමමං, කත්වා, මෙපමණ පින්කමක් කොට: ආයුපරියොසානෙ, ආයු කෙළවරෙහි: කාලකතො, කථරිය කොට: ඉමස්මිං, එව දීපෙ, මේ ලඬිකා දීපයෙහිම: 'වල්ලභ' ගාමෙ, 'වල්ලව' ගමෙහි: අඤ්ඤාරස්මිං කුලෙ, එක්තරා පවුලක: නිබ්බන්ති, උපන්නේය. අථ, ඉක්බිති: අස්සා, ඔහුගේ: මාතා පිතරො, මවුපියෝ: සුමනොති, සුමන යයි: වොහරිංසු, වාචහාර කළහ. සො, හෙතෙම: කමෙන, ක්‍රමයෙන්: වුඬිං අත්වාය, වැඩි විය පැමිණ: දුරපරිග්ගහං කත්වා, ආවාහ වී: ගෙහං, ගෙදර: අස්සධාවසන්නො, වාසය කරන්නේ: සරවාසෙ, ගිහිගෙයි: ආදීනවං, ආදීනව ද: පබ්බස්සාය, පැවිදි වීමෙහි: ආනිසංසං ව, ආනිසංස ද: ඤත්වා, දැන: සම්පන්නං, සම්පත්: පතාය, හැර: බ්‍රාහ්මණාරාම විහාරං, බ්‍රාහ්මණාරාම විහාරයට: ගන්ත්වා, ගොස්: පබ්බජිත්වා, පැවිදිව: ආරදධ වීරියො, පටන් ගත් වියා ඇත්තේ: පහිතනො, නිවන් කරා මෙහෙයවන ලද සිත් ඇත්තේ: වත්ත පටිවත්ත සම්පන්නො, වත් පිළිවෙතින් යුක්ත වූයේ: නවිරෙන එව කාලෙන, නොබේ කලකිත්ම: විපස්සානං, විද්‍යුත්: වඩෙස්ත්වා, වඩා: අරහත්තං, රහත් බවට: පත්වා, පැමිණ: තම්බ සුමනකෙරොති, තම්බ සුමන තෙරුන් වහන්සේ යයි: පාකටො අහොසි, ප්‍රකට විය.

අථ, ඉක්බිති: අස්සා, උන්වහන්සේගේ: පුඤ්ඤානුභාවෙන, පුණ්‍යානුභාවයෙන්: තසම් එව විහාරෙ, එම වෙහෙරෙහිම: නිමබ් රුක්ඛෙ, නිමිරි ගසෙහි: අධිවත්වා දෙවපුන්නො, අධිගෘහිත දිවා පුත්‍රයා: පේරං, තෙරුන් වහන්සේ: නිබ්බං, නිකොර: දිඛානාරෙන, දිව්‍යමය ආහාරයෙන්: උපධොති, උපස්ථාන කරයි. තසා පන පේරස්සා, ඒ තෙරුන් වහන්සේගේ: ආදය වස්සකාලෙ, දෙළොස්වන වස්කාලයෙහි: ලඬිකායං, ලඬිකාවෙහි: බ්‍රාහ්මණයං නාම, බැමිණියා නම්: ජාතකං අහොසි,

දුර්භික්‍ෂයක් විය. තද පන, එකල්හි වනාහි: දුර්භික්‍ෂබයෙහි, දුර්භික්‍ෂ හයෙන්: ජනෙසු පිළියමානෙසු, මිනිසුන් පෙළෙන කල්හි: ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: පඤ්චසතෙ හිකඛු, පන්සියයක් හික්‍ෂුන් වහන්සේ: ආභාරෙන, ආභාරයෙන්: කිලමමානෙ දිඤා, ක්ලාන්ත වන්තවුන් දැක: තෙ, උන්වහන්සේලා: ආමනෙත්ථවා, අමතා: ආවුසො, ඇවැත්නි මයං, අපි: ක්‍කථ, කොහි: ගන්ත්වා, ගොස්: ජීවිස්සාම ඉති, ජීවත් වෙමු දැයි: මනෙත්ථවා, සාකච්ඡා කොට: තෙහි සබ්බෙහි, ඒ සියල්ලන් විසින්: ජමුදු දීපෙ, දඹදිවට: ගන්ත්වා, ගොස්: ජීවිස්සාම ඉති, ජීවත් වෙමුයි: වත්වා, කියා: එකජ්ඣාසයෙ ජානෙ, එක අදහසක් ඇති වූ කල්හි: ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: ගමන සජ්ජා අහොසි, ගමනට පිළියෙල විය. දෙවපුත්තො, දිව්‍ය පුත්‍රයා: තං දිඤා, ඒ දැක: හනෙන, සවාමිනි කිං, කිම: ගමනා කාරං, ගමනාකාරයක්: පඤ්ඤායති, පෙනේ. කුභිං, කොහි: ගච්ඡට ඉති, වඩිනා සේක්දැයි: ආහ. විවාළේය. තං සුත්වා, ඒ අසා: ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: දෙවපුත්තස්ස, දිව්‍ය පුත්‍රයාට: එවං, මෙසේ: ආහ, කිය.

2. දෙව, එම්බා දිව්‍ය පුත්‍රය! ඉදනි, දැන්: අයං ලඤ්ඤා, මේ ලඤ්ඤාදීපය: කෙවලා, හුදෙක්: දුර්භික්‍ෂා අසි, දුර්භික්‍ෂා විය. තලාක රහද දයො, වැව් පොකුණු ආදිය: සුස්සිත්වා, වියලී: එලිත ආසුං, පැලී ගියාහුය.

3. ජලජා, දියෙහි උපන්නා වූ ප්‍රාණිහු: (මත්ස්‍යයෝ) විනාස ගතා, විනාශයට ගියාහුය. පිපාසා, පිපාසිත වූ: මග සුකරා, මුවෝ හා උරෝ: ආරාව, දුර පෙනෙන: මරිචිං, මිරිහුව: දිඤා, දැක: නොය සක්ඤ්ඤො, ජලය යන හැඟීම් ඇත්තාහු: ධාවන්ති: දුවත්.

4. වතා, වනයෝ: සීන පණ්ණා ආසුං, කොළ ගිලිහී ගියාහුය. භජාතාව, බිම්හි හට ගන්නා වූ: කිණොසධා, තෘණ මාෂධ පැලැටි වර්ගද: භස්ව, බොල්ව: වණ්ඩා නිල සමාගතා, වණ්ඩ මාරුතය හා එක් වූවාහු: විකිරිසිංසු, විසිර ගියාහුය.

5. දීපසමිං, දිවයිනෙහි: දුබ්බාජනෙන, තරක ආහාර හේතුකොට ගෙන: පිළිතා, පිඩිත වූ: මානුසා පන, මනුෂ්‍යයෝ වනාහි: බිණ ලොහිත මංසකා, ලේ මස් ක්‍ෂය වූවාහු: අධිවමමං, අධි සම් පමණක් ම: අවසෙසාස්සං, ඉතිරි වූවාහුය.

6. දෙව, දිව්‍ය පුත්‍රයෙහි: ජීවිතාසා, ජීවිතයෙහි අසා ඇති: නරා, මනුෂ්‍යයෝ: පුත්ත දරකෙ, අඹුදරුවන්: ගහෙත්වා, ගෙන: යත්ථ, යම් තැනෙක්හි: ජීවිතුං, ජීවත්වන්නට: සකෙකාන්ති, හැකි වෙත් ද: තත්ථ, තත්ථ ඒ ඒ තත්හි: ගත ආසුං, ගියාහුය.

7. මහා දෙව, මහා දිව්‍ය පුත්‍රය! යසමා, යම් හෙයකින්: ඉධ සීහලෙ, මේ සිංහල රටෙහි: ජීවිතුං, ජීවත්වන්නට: න සකෙකාමී, නොහැක්කෙමි ද: තසමා, එහෙයින්: ජමුදුදීපස්ස, දඹදිවට: ඉදනි, දැන්: යාම ඉති,

යන්නෙමුයි: අබ්බුච්චි, වදළ සේක.

8. තං සුඤ්ඤා, ඒ අසා: දෙවපුත්තො, දිවා පුත්තො: තස්සා, මහාගේ: අනිත කම්මං, අනිත කම්මය: පසාසෙඤ්ඤා, පුසාස කොට: ගමන චිත්තං, ගමන සිත්: පටිබාහෙත්තො, වළක්වමින්: එවං, මෙසේ: ආහං, කිය.

9. හතෙත, ස්වාමීනි තුචං, නුඹ වහන්සේ: අනිතමිති, අනිතයෙහි: සඤ්ඤා, කම්පල අදහන්නේ: එකස්ස හික්කුන්තො, එක් හික්කු නමකට: සතෙත සහ, ගිතෙල් සමග: පිණ්ඩපාත, හොජනං, පිණ්ඩපාත හොජනයක්: අද්ධි, දුන්නේය.

10. තස්ස පුඤ්ඤකම්මස්ස, ඒ පුණ්ණකම්මයාගේ: වාහසා, හේතුවෙන්: තුචං, නුඹ වහන්සේ: තතො වුතො, එයින් වුත වුයේ: එතස්මිං දුතියතභාවෙ, මේ දෙවන ජාතියෙහි: ජායිත්වා, ඉපිද: සුඛෙ, සුඛයෙහි: ධිතො, පිහිටියේය.

11. මාතා පිතරො, මවුපිය දෙදෙනද: සහිරඤ්ඤං, අමු රන් සහිත වු: සකංසරං, සාක්කිය ගෙදර ද: පහාය, හැර: සමුද්ධසාසනෙ, බුදු සසුන්හි: බද්ධ මාතපො, ඇලුණු සිත් ඇත්තේ: පබ්බජිත්වා, පැවිදිව:

12. පටිපත්ති පරො හුඤ්ඤා, පුතිපත්ති සාරව: තිලකකණං, තිලකණු: භාවෙඤ්ඤා, වඩා: සො ඤාං, ඒ නුඹ වහන්සේ: ඛිණ්ණසවෙ ආසි, රහත්වුයෙහිය. තද, එකල්හි: තෙ, නුඹ වහන්සේගේ: දත එලං, ඒ දතයාගේ එලය: තං, එය වන්නේය.

13. අථ, නැවත: හතෙත, ස්වාමීනි! මෙ, මාගේ: අපරමිති, අනිකුදු: සුභං, යහපත් වු: වචනං, වචනයක්: සුභං, ඇසුව මැනව: මයා, මා විසින්: දියමානං, දෙනු ලබන්නාවු: යං තං දිබ්බතනං, යම් ඒ දිවා ආහාරයක්: පරිභුක්ඛාසි, වළඳන්නෙහිද: ඉදමිති, මේ දෙන ලද්ද: තද, එකල්හි: දිත්ත, දෙන ලද: දනස්ස එව, දනයාගේම, තං එලං සියා: ඒ විපාකය වන්නේය.

14. යාව, යම්තාක්: එඤ්ඤා සිහලෙ, මේ සිංහල දීපයෙහි: දුබ්බිකක භයං, දුර්විකෂ භය: වුප සමමතී, සංසිද්දේද: තාව, ඒතාක්: එඤ්ඤා එව, මෙහිම: සසිද්ධෙහි, ශිෂ්‍යයන් සමග: මෙ, මට: කරුණාය, කරුණාවෙන්: වඤ්ඤා, වැඩ සිටිය මැනව.

15. චීවරං, සිවුරු ද: පිණ්ඩපාතං ව, පිණ්ඩපාතය ද: හෙසස්සං, බෙහෙත් ද: සයනාසනං, සෙනසුන් ද යන: තං, ඒ සිවුපසය: තව, නුඹවහන්සේගේ: පුඤ්ඤානුභාවෙන, කුශලානු භාවයෙන්: සද, හැම කල්හි: විපුලං හොති, මහත්කොට වේ.

16. හො හදන්තා, පින්වත් ස්වාමීන් වහන්සේලා: ජමුද්දිපං, දඹදිවට: කදවිපි, කිසි කලෙකත්: මා ගවුහනු, නොවඩින සේක්වා: තෙ, නුඹ වහන්සේලා: සකිව්ව පසුතා හුඤ්ඤා, සාක්කිය භාවනාදී කටයුතුවල

යෙදී: දුක්ඛස්‍ය, සංසාර උක්ඛයාගේ: අන්තං, කෙළවර: කරොන්තු,
කෙරෙන්නවා!

17. එවං ච පන වන්තා, මෙසේ ද කියා: දෙව පුත්තො, දිව්‍ය පුත්‍රයා:
ජමුද්දිප ගමනං, දඹදිව ගමන: නිවාරෙන්නවා, වළක්වා: තතො පට්ඨාය,
එතැන් පටන්: ථෙරං, තෙරුන්ට: දිබ්බමයෙහි, දිව්‍යමය වූ: චිවර
පිණ්ඩපාත සෙනාසනෙහි, සිවුරු පිණ්ඩපාත සේනාසනයන්ගෙන්:
උපඨ්ඨානි, උපස්ථාන කෙරේ. තං, එය: පඤ්චන්තං, හික්කු සත්‍යානං,
පන්සියයක් හික්කුන් වහන්සේට: යාවදස්මං, ඇති පමණ: පහොති, සැහේ.
එවං, මෙසේ: දෙවරාජා, දිව්‍ය රාජයා: ආදාස සංවච්ඡරං, දෙළොස්
අවුරුද්දක්: උපඨ්ඨානි, උපස්ථාන කෙළේය. තතො, ඉක්බිති: දුබ්බිකක
භයෙ, දුර්භික්ඛ භය: වූපසන්නෙ, සංසිද්දණ්ණ කල්හි: ථෙරො, තෙරුන්
වහන්සේ: දෙව පුත්තං, දිව්‍ය පුත්‍රයා: ආමනෙන්නවා, අමතා: වාරිකං
වරමානො, වාරිකාවෙහි හැසිරෙන්නේ: පඤ්චසනෙහි හික්කුහි සඳ්ධිං,
පන්සියයක් හික්කුන් සමග: අනුක්කමෙන, පිළිවෙලින්: රාජරථෙ, රජරට:
කණ්ඩරාජිකං නාම, කඩරොද්ද නමී: මහාගාමං, මහගමට: පන්තවා,
පැමිණ: හික්කං වරින්නවා, පිඩු පිණ්ඩ හැසිර: එකස්මිං ධානෙ, එක් තැනෙක:
නිසීදින්නවා, හිඳ: පරිභුක්ඛං, වළඳන්නට: ආරම්භ, පටන් ගත්තේය.

හික්කු සඬ්ඛාපි, හික්කු සඬ්ඛයා ද: තද, එදින: මෙස පටලච්ඡන්තො,
චැසි වලාකුල් ගැටී ගත් කල්හි: සුරියාලෝකං, සුරියා ලෝකය: න
දසොසි, නොදැක්කේය, අප්, එකල්හි: එකවෙට් හික්කු, ඇතැම් හික්කුහු:
කුක්කුච්චායන්තා, කුකුස් කරන්නාහු: න පරිභුක්ඛංසු නොචුළුහ.
තතො, ඉක්බිති: ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: තෙසං, උන්වහන්සේලාගේ:
කුක්කුච්ච විනොදනත්මං, සැකය නැති කිරීම පිණිස: එකං සකඛර
පාසාණං, එක් ගල් කැටයක්: ගහෙන්නවා, ගෙන: නබ්භෙන්න, නිය අගින්:
ආකාසෙ, අහසට: බිපි දැමීමේය. සො, ඒ ගල: ආකාසං, අහසට:
උගගන්නවා, නැගී: සුරියො විය, හිරුමෙන්: ජලමානො, දිලිසෙමින්:
අට්ඨාසි, සිටියේය. අප්, ඉක්බිති: තෙ හික්කු, ඒ හික්කුහු: නික්කච්චානුන්නවා,
සැක නැත්තෝව: පරිභුක්ඛංසු, චුළුහ. තස්මා, එහෙයින්: තං ධානං,
එතැන: තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: මණිසුරියං ඉති නාමෙන,
මණිසුරිය යන නාමයෙන්: පාකටං අහොසි, ප්‍රකට විය. තතො, ඉක්බිති:
ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: නික්කමින්නවා, නික්මී: ගඬ්ඛාසන්නෙ, ගඟ
අසල: වුලභවාල ගාමෙ, සුළු වැසර ගම: හික්කං වරින්නවා, පිඩු පිණිස
හැසිර: ගඬ්ඛා තීරෙ, නිසීදින්නවා, ගං ඉවුරෙහි හිඳ: භුක්ඛන්තො, වළඳන්නේ:
තෙ හික්කු, ඒ හික්කුන්: අප්පසුපෙන, වාක්ඛන්ත මඳව: ලුබ්භන්තා, රුක්ඛ බන්:
භුක්ඛන්තො දිස්වා, වළඳන්නවුන් දැක: ආවුසො, ඇවුත්ති! මාලුබං භන්තං,
භුක්ඛප්, රළුබන් නොවළඳව: සුගන්ධසප්පි, සුවඳ ගිතෙල්: මම පුඤ්ඤෙන,
මගේ පිනෙන්: නිබ්බන්තිස්සාහි, උපන්නෙහි: තෙන සඳ්ධිං, ඒ සමග: භුක්ඛප්
ඉති, වළඳන්නැයි: ආහ, කිය. තං සුන්නවා, ඒ අසා: හික්කු, හික්කුහු:
තුණ්හිභාවෙන, නිශ්ශබ්ද වීමෙන්: අධිවාසෙසුං, ඉවසුන. ථෙරොපි,

තෙරුන් වහන්සේ ද; තද, එකල්හි; අත්තනා, තමා විසින්; පූර්වමත්තභාවෙ, පෙර ආත්මභාවයෙහි; එකසා හික්කුනො, එක හික්කුටකට; දිනන, දෙන ලද; පරිත්තසකං, ගිනෙල් සිල්පය; ආවර්ජනා කොට; ඉදං ගඨොදකං, මේ ගඟ දිය සාපි නොතු ඉති, ගිනෙල් වේවායි; අධිධාසි, අධිෂ්ඨාන කෙළේය. තනො, ඉක්බිති; වාලගාම විහාර කිසිතොයාව, සුළු වැසර විහාර තොට පටන්; භුත්තක කිසිතොයාව, බත් බුන්නා තොට දක්වා; දියොජන මනෙහි උදකං, යොදුන් දෙකක් පමණ ජලය; පරිවත්තිතො, වෙනස්ව; සුගත සාපි අනොසි, සුවද ගිනෙල් විය. හික්කු, හික්කුහු; යාවදන්, හැකිතාක්; පරිභුක්ඛංසු, වැළඳුන. භාසනීව, කියන ලදී.

18. පරිත්ත, සිල්ප වූ; සත මත්තසා, ගිනෙල් මාත්‍රයක්හුගේ; දනෙන, දීමෙන්; එලං, විපාකය; ඊදිසං, මෙඛණ්ඩය. යො, යමෙක්; බහු භෙසජං, බොහෝ බෙහෙත්; දෙනි, දෙයි ද; තසා, ඒ දනායාගේ; එලං, විපාකය; කො, කවරෙක්; භාසනී, කියයි ද;

19. තනො, ඉක්බිති; ගඨගායං, ගංභාවේ; උභතො පසො, දෙපසෙහි; ගාමවාසිනො, ගම් වැසියෝ; තං සුත්වා, ඒ අසා; සට කොලඕඛාදයො, කළ කොතල ආදිය; පුරෙත්වා, පුරවා; සක සක ගෙනෙ, තම තම ගෙවල්හි; සන්තිධං අකංසු, එක් රැස් කළහ.

20. එකසා හික්කුසා අපි, එකම හික්කුටකට; එක වාරං, එකම වරක්; දිත්තසා, දෙන ලද; දනසා, දනායාගේ; එලං, විපාකය; ඉදං ඉති, මෙසේ යයි; මත්තො, දැන; භවත්තා, පිත්තිත්ති! දෙයාධමො, දිය යුතු දන වස්තුවක්; සති, ඇති කල්හි; විවෙයා, සිල්වතුන් සොයා; සද්ධාය, ශ්‍රද්ධාවෙන්; දනං, දනය; දදං, දෙවි.

තම්බ සුමනඤ්ඤා වත්ථුං, තම්බ සුමන තෙරුන්ගේ කථාව;
දුතියං, දෙවැන්නයි.

3. පූර්ව පරීක්ෂණ ක්‍රියා කෙරුණේ කථාව.

(6) 3. පූර්ව පරීක්ෂණ ක්‍රියා කෙරුණේ කථාව, පූර්ව පරීක්ෂණ ක්‍රියා කෙරුණේ වස්තුවෙහි; අයං, මේ; ආනුපුබ්බි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. අමොකං, අපගේ; භගවතො, ගෞතම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පුබ්බෙ, පෙර; ලොකං, ලෝ වැස්සන්; ධම්මාමත රස පානෙන, ධම්මාමත රස පානයෙන්; නිබ්බාන මහා නගරෙ, නිවන් මහා නගරය; පරිපුරයනො, පුරවමින්; කසාපො නාම, කාශ්‍යප නම්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ලොකෙ, ලෝකයෙහි; උදපාදි, පහළ විය.

තද, එකල්හි: එකො ජානපදිකො, එක් දනවි වැසියෙක්: වාණිජ කමෙත, වෙළෙඳමෙන්: ජීවමානො, ජීවත් වෙමින්: පටිවසති, වාසය කරයි. අථ, ඉක්බිති: අපර භාගෙ, පසු කාලයෙක්හි: සො, හෙතෙම: මනොසිලා වුණුණං, හිරියල් සුණු: වික්කිණුනො, විකුණමින්: ගාම නිගම ජනපදෙසු, ගම් නියම් ගම් ජනපදයන්හි: විවරති, හැසිරෙයි.

තද, එකල්හි: එකස්මිං ගාමෙ, එක් ගමෙක්හි: යොබ්බනිස්සීං, යොවුන් ස්ත්‍රියක්: තං, ඔහු: දිස්වා, දැක: පක්කොසාපෙත්වා, කැඳවා: මුලෙන, මුදලින්: මනොසිලා වුණුණං, හිරියල් සුණු: ගණ්හි, ගත්තේය. තනො, ඉක්බිති: වාණිජෙන, වෙළෙන්ද විසින්: අමම, මැණියෙහි, ජානො අම්හි ඉති, බඩගිනි ඇත්තෙමි යි: වුනො, කී කල්හි: සා, මි නොමෙථ: තස්ස, ඔහුට: මයුර මංස රසෙන ව, මොනර මස් රසයෙන්: සුගඤ්ඤ සංඝිතා සද්ධං, සුවඳ ගිනෙල් සමග: සාලි හත්තං, ඇල්හාලේ බත්: වඩ්ඪෙසි, පිළිගැන්වීය.

තස්මිං බණේ, එකෙණෙහි: එකො සුනබ්බො, එක් බල්ලෙක්: පට්ඨමාන ගණ්හො, වෙවිලන ශරීර ඇත්තේ: බුධාහිභුනො, බඩසයින් යුක්ත වූයේ: පරිගිලනන බෙලා, කෙළ ගිලිමින්: තස්ස, ඔහුගේ: අභිමුඛං, ඉදිරියට: ආගක්ඤ්ඤ, ආයේය. අථ, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: තං දුක්ඛිතං, ඒ දුක් සහිතාවය: දිස්වා, දැක: කරුණාය, කරුණාවෙන්: කම්පමාන හදයො, කම්පා වූ සිත් ඇත්තේ: මයුර මංස රසෙන ව, මොනර මස් රසයෙන් හා: තෙලෙන ව, තෙලෙන් ද: මියොත්ථවා, මිශ්‍ර කොට: මහත්තං හත්ත පිණ්ඩං, මහත් බත් පිඩක්: අදසි, දුන්නේය. සො, ඒ බල්ලා: හත්තං, බත්: භුත්වා, කා: සොමනස්සො, සතුටු වූයේ: තඨගුට්ඨං, වලිගය: වාලෙනො, සොලවමින්: තස්ස, ඔහුගේ: අභිමුඛෙ, ඉදිරියෙහි: අධ්‍යාසි, සිටියේය. වානිජොපි, වෙළෙන්ද ද: තං දිස්වා, ඒ දැක: සත්තුඨො, සතුටු වූයේ: එවං, මෙසේ: පඤ්ඤා, ප්‍රාභීනාවක්: ධ්වපෙසි, තැබීය.

2. අනෙත පුඤ්ඤන, මේ පින්කම කරණකොට ගෙන: අහං, මම: හවෙ හවෙ, හවයක් හවයක් පාසා: ඝනෙන මිස්සං, සුවඳ ගිනෙලින් මිශ්‍ර වූ: මයුරමංසෙන, මොනර මසින් යුක්ත වූ: අග්ගං, අග්‍ර වූ: සුවි, පවිත්‍ර වූ: සාලි හත්තං, ඇල් හාලේ බත්: ලහෙය්‍ය, ලබම්වා: අනෙතඤ, කෙළවර වනාහි: නිබ්බාන පුරං, නිව්වාණ පුරය: හජෙය්‍යං, හජනය කරම්වා!

3. සො පන වාණිජො, ඒ වෙළෙන්ද: එත්තකං පුඤ්ඤකමමං කත්වා, මෙපමණ පින්කමක් කොට: ජීවිත පරියොසානෙ, ජීවිතයෙහි කෙළවර: දෙව ලොකෙ, දෙව ලොව: නිබ්බතතිත්වා, ඉපිද: බුද්ධාත්තරං, බුද්ධාත්තරයක්: මහත්තං දිබ්බපමපත්තිං, මහා දිව්‍ය සම්පත්: අනුභවිත්වා, අනුභව කොට: තනො වුනො, එයින් වුන වූයේ: මනුස්ස ලොකෙ, මිනිස් ලොව: පඤ්ඤ ජාති සත්තං, ජාති පත්තිසයයක්: නිබ්බතතිත්වා, ඉපිද: මයුර මංසෙන, මොනර මස්: සංඝිතා සද්ධං, ගිනෙල් සමග: සාලි හත්තං එව, ඇල් හාලේ බත්ම: ලග්ගි, ලැබීය. තනො, එයින් වුනව: ඉමස්මිං බුද්ධුප්පාදෙ, මේ

බුද්ධාත්පාද කාලයෙහි: හගවති පරිනිබ්බුතෙ, බුදුන් පිරිනිවා කල්හි: සීහල දීපෙ, සිංහල දීපයෙහි: ගංභාතීරේ, මහවැලි ගං ඉවුරෙහි: පුළුගලල ගාමෙ, පුගලු නම් ගමෙහි: අඤ්ඤාතරයම් කුලෙ, එක්තරා කුල ගෙයක: පටිසන්ධිං ගහෙත්වා, පිළිසඳු ගෙන: අනුක්කමෙන, පිළිවෙලින්: ගඤ්ඤාතරයාක මන්ත්රාය, ගැබ් මෝරා: මාතු කුච්ඡිනො, මවු කුසින්: නික්මම්, නික්මියේය. තස්ස, ඔහුට: මාතෘපිතරො, මවුපියෝ: නිසේසා ඉති, නිසේසයයි: නාමං අකංසු, නම් කළහ. සො, හෙතෙම: වයසානො, වැඩිවියට පැමිණියේ: සරාවාසෙ, ගිහිගෙයි: ආදීනව, ආදීනව ද: පඤ්ඤාතරයා, පැවිද්දෙහි: ආනිසංසංව, ආනිසංස ද: සුත්වා, අසා: සබ්බං විහව ජාතං පනාය, සියළු සම්පත් අත්හැර: පුළුගලල විහාරං, පුගලු විහාරයට: උපසංකම්පවා, එළඹ: පඤ්ඤාතරයා, පැවිද්ද: යාවි, ඉල්ලිය. හික්කු, හික්කුහු: තං, ඔහු: පඤ්ඤාතරයා, පැවිදි කොට: උපසම්පාදෙස්සං, උපසම්පද කළහ. සො, හෙතෙම: නවිරෙන කාලෙන, නොබෝ කලකින්ම, සටෙනො, උත්සාහ කරන්නේ: වායමනො, වැයම් කරන්නේ: අග්ගඵලං, අග්ග ඵලය වූ: අරහත්තං, රහත් බවට: පාපුණ්, පැමිණියේ: පුඤ්ඤවා, පින්වතෙක්: පඤ්ඤවා, නැණවතෙක්: අහොසි විය. පරියත්ති ආගමො, ත්‍රපිටක ධර්මය උගත්: නිසේසෙරො ඉති. නිසේස තෙරණුවෝ යයි: සකල සීහලෙ, මුළු සිංහල රටෙහි: පාකටො අහොසි, ප්‍රසිද්ධ විය. තස්ස පත ථෙරස්සා, ඒ තෙරුන්ගේ: පත්තං,පාත්‍රය: යො කොච්, යම් කිසි: අභිභො වා, ඉසුරුමත් කෙනෙක් හෝ: ගණ්ඤාති, ගනී ද: දලිඳො වා, දිළිත්තෙක් හෝ: ගණ්ඤාති, ගනීද: සො පත, හෙතෙම වනාහි: අස්ස, උත්වහන්සේට: කාමං, කැමැති පරිදි: මයුර මංස රසෙන ව, මොනර මසින් ද: සුගන්ධ සංස්කෘතා සද්ධං, සුවඳ ගිතෙල් සමග: සාලි හතොන, ඇල් හාලේ බතින්: පුරෙත්වා ව, පුරවාම: දෙති, දෙයි. ඉමිතා නියාමෙන, මේ ක්‍රමයෙන්: අස්ස, උත්වහන්සේට: සධ්ධි සංවච්ඡරාති, අවුරුදු හැටක්: අතික්කම්පු, ඉක්ම ගියහ.

4. අට, ඉක්බිති: අපරභාගෙ, මෑත කාලයෙහි: එකො අමච්ච පුත්තො, එක් ඇමති පුතෙක්: එවං, මෙසේ: විනො, සිතිය, ඉමස්සා කිර ථෙරස්සා, මේ තෙරුන් වහන්සේට: නිබ්බං, නිකොර: මයුර මංස රසෙනව, මොනර මස් ද: සුගන්ධ සංස්කෘතා සද්ධං, සුවඳ ගිතෙල් සමග: සාලි හතං එව, ඇල් හාලේ බත්ම: උපාජ්ජති ති, උපදී යයි: අනෙකා, බොහෝ දෙනා: කථයන්ති, කියත්. මයා, මා විසින්: ඉමං කාරණං පත, මේ කරුණ වනාහි, උප පරික්ඛිතං, පරික්ෂා කිරීමට: වට්ඨති ඉති, වටී යයි: එවංව පත විනොත්වා, මෙසේ ද සිතා: ගෙහං ගත්ත්වා, ගෙදරට ගොස්: රත්තිභාගෙ, රාත්‍රියෙහි: හරියාය, හාය්‍යාවට: එවං, මෙසේ: ආහ, කිය. හඳො, සොදුර! පුළු පඤ්ඤාතරයා, පුගලු විහාරයෙහි වැසි: නිසේසෙරස්සා, නිසේස තෙරුන්ට: අජ්ජ, අද: අහං, මම: දනං, දනක්: දතුකාමො, දෙනු කැමැත්තෙමි. ථෙරස්සා, තෙරුන්ට: ඉධ ආගත කාලෙ, මෙහි පැමිණි කල්හි: මිස්සක තණ්ඩුලෙන, නිවුඩු සාලෙන්: කුණ්ඩ යාගුං, කුඩු මුසු කැඳ: පච්ඡවා, පිස: භොජෙත්වා, වළඳවා: උපකංඨාය වෙලාය,

වේලාව සමීප වූ කල්හි: පණණ සුපෙන, පලා ව්‍යාඤ්ඤානසකින් ද: බිලඬුනු
 දුනියෙන, කාඩි ඇඹුල් දෙවැනි කොට ඇති: මිසාක හතනං එව, නිවුඩු
 හාල් බත්ම: දෙහි ඉති, දෙන්තැයි: වන්වා, කියා: පහානාය රත්තියා,
 රූප පහන් වූ කල්හි: සයං, තෙමේම: විහාරං, විහාරයට: ගත්තවා, ගොස්:
 පේරං, තෙරුන්: වන්දිතවා, වැද: හතෙන, ස්වාමිනී! අස්, අද: අමහාකං,
 අපට: අනුගතං කරොට ඉති, අනුග්‍රහ කරන්නැයි: නිමනෙතුවා,
 ආරාධනා කොට: සයං, තෙමේ: අඤ්ඤාත්, අත් තැනෙක: අගමාසි,
 ගියේය. අට, ඉක්බිති: අසා, ඔහුගේ: ගෙන, ගෙදර: අධිවස් දෙවතා,
 අධිගෘහිත දෙවියා: රත්ති භාගෙ, රාත්‍රි කාලයෙහි: හරියාය සද්ධි-
 භායාචා සමග: මනෙතනාසා, සාකච්ඡා කරන: තං වචනං සුන්වා, ඒ
 වචනය අසා: ඉමිනා පේරෙන, මේ තෙරුන් විසින්: පුබ්බ, පෙර: කතං,
 කරන ලද: පුඤ්ඤකම්ම විපාකසා, පුණ්‍ය කම් විපාකය: කෙනවි, කිසිවකු
 විසින්: අනිවත්තිය භාවං, නො වැලැක්විය හැකි බව: අයං, මෙතෙම:
 නුත, ඒකාන්තයෙන්: න ජානාති ඉති, නො දනී යයි: විනෙතවා, සිතා:
 තසා ගෙන, ඒ ගෙයි: මහලලක පුරිසො විය. මහලු මිනිසෙකු මෙන්:
 සාලි තණ්ඩුලං එව ව, ඇල් සහල් ද: මයුර මංසං ව, මොනර මස් ද:
 ඝන කුම්භං ව, ගිනෙල් කලයක් ද: ගහෙනවා, ගෙන: ගෙහං, ගෙට:
 ආගමම, අවුත්: තසා හරියාය, ඔහුගේ භායාචාවට: අදසි, දුන්නේය. තාය,
 ඇ විසින්: කුතො, කොහෙන්: අයං ආනිතං ඉති, මේවා ගෙන එන ලද්දේ
 දැයි: වුනෙත, විවාල කල්හි: දෙවතා, දෙවතාවා: එවං, මෙසේ: ආහ, කිය.
 අමම, මැණියෙනි! අමච පුනෙතො, අමාත්‍ය පුත්‍ර තෙම: මං දිස්වා, මං
 දැක: හො, පින්වත! මයා, මා විසින්: අස්, අද: සුවපබ්බතවාසී
 තිස්සාඤ්ඤෙ, සුව පච්ඡා වැසි තිස්සා තෙරුන් වහන්සේට: නිමන්තිතො,
 දැනට ආරාධනා කරන ලදි. තං, තෝ: ඉමං, උපකරණං, මේ උපකරණ:
 ගහෙනවා, ගෙන: ගෙහං ගත්තවා, ගෙට ගොස්: සරණං, ගෘහණියට:
 දන්වා, දී: එවං, මෙසේ: වදෙය්‍යාසි, කියව: ඉමිනා, මෙයින්: හතනං
 සම්පාදෙත්වා, බත් සම්පාදනය කොට: සවාඤ්ඤානං, ව්‍යාඤ්ඤාන සහිතව:
 පේරං, තෙරුන් වහන්සේ: භොජෙත්තු, වළඳවත්ට: වදෙය්‍යාසි ඉති, කියවයි:
 මං, මට: අවො ව ඉති, කීවේ යයි: වන්වා, කියා: අනතරධාසි, අතුරුදහන්
 විය.

5. සා පි, මි තොමෝ ද: තසා, ඔහුගේ: කපං, කපාව: සුන්වා,
 අසා: සමංස හතනං, මස් සහිත බත්: සම්පාදෙත්වා, පිළියෙල කොට:
 පේරසා, තෙරුන් වහන්සේ: ආගත කාලෙ, පැමිණි කල්හි: පතනං
 ගහෙනවා, පාත්‍රය ගෙන: නිසීදපෙත්වා, වැඩ හිදුවා: සවාඤ්ඤානෙන
 හතෙනත, ව්‍යාඤ්ඤාන සහිත බත්: පරිච්ඡි, වැළඳ විය.

පේරො, තෙරුන් වහන්සේ: කත හතන කිව්වා, කරන ලද බත්
 කිස ඇත්තේ: විහාරං එව, විහාරයට ම: අගමාසි, ගියේය. තනො,
 ඉක්බිති: අමව්වා, ඇමතියා: ආගත්තවා, අවුත්: හරියං, භායාචාගෙන්:
 තයා, තී විසින්: පේරසා, තෙරුන් වහන්සේට: හතනං, බත්: දින්නං ඉති,

දෙන ලද දැයි: ආහ, විවාළේය. සා පී, මී තොමෝ ද: තව, ඔබ විසින්: පෙයින්තන උපකරණෙන, එවන ලද උපකරණ වලින්: හත්තං සම්පාදෙත්වා, බත් පිළියෙල කොට: පේරං, තෙරුන් වහන්සේ: පරිච්ඡිං ඉති, වැළඳවිමිසි කිය. අමට්වා, අමාත්‍යයා: හදේ, සොළුර: මයා, මා විසින්: න එතං පෙයින්තං, ඒ උපකරණයෙක් නො එවන ලදී. කෙන, කා විසින්: එතං, ඒ උපකරණ: ආනිතං ඉති, ගෙන එන ලද දැයි: පුළුඡි, විවාළේය. තාය, ඇය විසින්: අසුකෙන මහලලකෙන ඉති, අසවල් මහල්ලා විසිනැයි: චුත්තෙ, කී කල්හි: තමපි, ඔහුද: පුළුඡිත්වා, විචාරා: තෙන පි, ඔහු විසින් ද: මයා, මා විසින්: ඊදිසං, මෙවැන්නක්: න ආනිත පුබ්බං ඉති, ගෙනාවේ නැතැයි: චුත්තෙ, කී කල්හි: සො, හෙතෙම: පේරස්සා, තෙරුන්ගේ: ආනුභාවෙන, ආනුභාවයෙන්: එතං, මෙය: දෙවතානං, දෙවතාවන්ගේ: කමමං. ඉති, වැඩක් යයි: ඤත්වා, දැන: කත පුඤ්ඤස්සා, කළ පින් ඇත්තහුගේ: කුසල විපාකං, කුසල විපාකය: නිවාරෙත්තුං, වලක්වන්නට: න සක්කා ඉති, නො හැකි යයි: වත්ථා, කියා: බුද්ධ සාසනෙ, බුදු සසුන්හි: පසන්නො, පැහැදුනේ: දනපති, දනපතියෙක්: අහොසි විය. තතො අපර භාගෙ, ඊට මැන භාගයෙහි: පේරො, තෙරුන් වහන්සේ: පරිනිබ්බාන මඤ්ච, පිරිනිවන් මඤ්චකයෙහි: නිපන්නො, වැදහොත්තේ: විහාරෙ, විහාරයෙහි: හෙරිං, බෙර: වරාපෙත්වා, හසුරුවා: හික්ඛු, හික්ඛුන්: සන්නිපාතෙත්වා, රැස් කරවා: අත්තනො, තමන්: පරිනිබ්බාන භාවං, පිරිනිවන්පාන බව: පකාපෙය්. ප්‍රකාශ කෙළේය. තතො, ඉක්බිති: හික්ඛු, හික්ඛුහු: තුමො, තුඹ වහන්සේ: මහා පුඤ්ඤාසී, මහා පින්වත් වෙහි: තුමාකං, ඔබ වහන්සේ ගේ: පුඤ්ඤවත්තං, පින්වත් බව: සකල ලඛ්ඛායං, මුළු ලඛ්ඛාවෙහි: පාකටං ජාතං, ප්‍රකට විය. අතීතෙ, අතීතයෙහි: කියස් කමමස්සා, කවර කර්මයක: නියස්සෙත්ත, විපාකයකින්: අයං විපාකො ඉති, මේ විපාකය වීදැයි: තෙ, ඕවුහු: පුළුඡිංසු, විවාළන. තං සුත්වා, ඒ අසා: පේරො, තෙරුන්වහන්සේ: අත්තනා, තමා විසින්: අතීතෙ, අතීතයෙහි: කත කමමං, කරන ලද කම්ය: පකාපෙන්නො, ප්‍රකාශ කරමින්: එවං, මෙසේ: ආහ, කිය.

6. ඉමස්මිං හදදකෙ කප්පෙ, මේ මහා හද කල්පයෙහි: ලොක නයනො, ලෝකයාට ඇසක් වැනි වූ: සබ්බ සත්ත, සියළු සත්වයන්ගේ: හිතෙරතො, හිත සැපතෙහි ඇළුනා වූ: කස්සපො නාම, කාශ්‍යප නම් වූ: නායකො, බුදුරජ තෙම: උස්සස්සී, උපන්නේය.

7. තද, එකල්හි: අහං, මම: මනොසිලා වික්කයිකො, රන් හිරියල් සුණු විකුණන්නාවූ: වානිජො අහොසිං, වෙළෙන්දෙක් වීමි. තහිං, තහිං, ඒ ඒ තැන: ආභිණ්ඩනෙනා, ඇවිදින්නේ: තෙන කමෙත්ත, ඒ වෙළඳුම් කම්යෙන්: ජීවාමි, ජීවත් වෙමි.

8. අප්, ඉක්බිති: අහං, මම: එකද, එක දවසක්: වණ්ණජ්ඣං, වෙළඳුම් පිණිස: ජනපදං, ජනපදයකට: අගමිං, ගියෙමි. තද, එකල්හි:

තස්ථ, එහි: එකස්මිං කුලෙ, එක් කුලයක: ජාතා, උපන්නා වූ: කුල දරිකා, කුල දැරියක්: මං, මා: දිස්වා, දැක:-

9 මයා, මාගෙන්: භාණ්ඩං ගහෙත්වාන, බඩු ගෙන: ජාතජ්ඣානං, ක්‍ෂුධාවෙන් පිඩින වූ: මං, මා: අඤ්ඤා, දුටුවාය. තනො, ඉක්බිත්තෙන්: සා, මී කොමෝ: මොරමංසෙන, මොනර මස් හා: ගන්ධකෙන සතෙනව, සුවඳ ගිතෙලින් යුක්ත වූ:-

10. සාලිහන්තං, ඇල්හාල් බත්: මෙ, මට: භුඤ්ඤං, අනුභව කරන්නට: කරුණාය: කරුණාවෙන්: උපඨිපේසි, එළවුවාය. තනො, ඉක්බිති: තද, එකල්හි: අහං. මම: බුභුක්ඛං, බඩගිනි වූ: හන්තං, හ්‍රාන්ත වූ: සුතඛං, බල්ලෙක්: දිස්වාන, දැක:-

11. සසනෙන, ගිතෙල් සහිත වූ: හන්ත පිණේඛන, බත් පිඩකින්: සන්තප්පෙත්වාන, සන්තර්පනය කොට: පස්ඨං, ප්‍රාප්තාවක් කෙළෙමි. අයං, මම: තෙන පුඤ්ඤ කමෙමන, ඒ කුශල කර්මයෙන්: දෙව සහවානං, දෙවියන් හා ඒකී භාවයට: ගතො, ගියේ වෙමි.

12. තස්ථ, එහි: රතනාමයෙ, රුවන්මය වූ: පාසාදෙ, ප්‍රසාදයෙහි: දෙවෙහි, දෙවියන් සමග: රමනො, සිත් අලවන්නේ: මධුරෙහි: මිහිරි වූ: තට්ටෙහි, තෘත්‍යයෙන් ද: ගීතෙහි, ගීතයෙන් ද: වාදිතෙහි ව, වාද්‍යයෙන්ද: මොදිතො, සතුටු වූයේ වීමි.

13. දෙවච්ඡරා, දිව්‍යස්ථරාවන් විසින්: පරිවුතො, පිරිවරන ලද්දේ: දෙවෙසනා, දිව්‍ය සේනාව විසින්: පුරක්ඛතො, වට කරන ලද්දේ: දිසං අද්ධානං, බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලෙහි: අබ්‍රහං, අද්භූත වූ: දිබ්බ සම්පත්තිං, දිව්‍ය සම්පත්: භුත්වාන, අනුභව කොට:-

14. තනො වුතො, එයින් වුත වූයේ: මනුසොසු, මනුෂ්‍ය ලොකයෙහි: අහං, මම: පඤ්ච ජාති සනෙ, පන්සියයක් ජාතියෙහි: මහද්ධනො, මහා ධනවතෙක් වීමි. මහාභොගො, මහත් භොග ඇත්තෙක් වීමි. විසාලො, විශාල වූයේ: ලොක සම්මතො, ලොක සම්මත වීමි

15. උදිතෙ කුලෙ, උතුම් කුලයෙහි: ජාතො, උපන්නා වූ: අහං, මම: ඤාති සධේසහි, ඤාති සමුහයා විසින්: පුරිතො, පුදන ලද්දෙක් වීමි. මම, මාගේ: කම්මානුච්ඡවියං, කම්මට සුදුසු වූ පරිද්දෙන්: සම්පන්නං, සම්පත්: අනුභුඤ්ජාමි, අනුභව කෙරෙමි.

16. පඤ්චජාති සනෙ, පන්සියයක් ජාතියෙහි: භොජනං, ආහාරය: සහ සබ්බ මොර මංසෙන, ගිතෙඋ සමග මොනර මසින් යුක්ත වූ: සාලි තණ්ඩුලකොදනං, ඇල් සාලේ බත්ම: නිව්චං, නිරතුරු: මම, මට: ලහෙති, ලැබීම විය.

17. ඉදනි, දැන්: මෙ, මාගේ: වරිමෙ භාවෙ, අන්තිම අත්ම භාවයෙහි: තාදිසං භොජනං, එබඳු භොජනය: සද, හැම කල්හි: ලභාමි,

ලබමි. මම, මාගේ; එක පිණ්ඩයා, එක පිණ්ඩයාගේ; එල, විපාකය; හො, පින්වත්නි; පයාප, බලවි.

18. පුඤ්ඤචතො, පිනුත්තහුගේ; පුඤ්ඤචලං, කුශල විපාකය; මාරොපි, මාරතෙමේ ද; පටිසෙධිකුං, වලක්වන්ට; න සකෙකාති, නොහැක්කේය. ඉධ ලොකස්මිං, මේ ලොකයෙහි; අඤ්ඤාකො, අත් කවරෙක් තෙම; තං, ඒ කුශල විපාකය; තිසෙධයෙ, වලක් වන්නේ ද?

19. හො, පින්වත්නි! යො, යමෙක්; නිරවජාන ගතස්සාපි නිරිසන්ගනයක් හට ද; දනං, දනය; පදස්සති, ප්‍රදනය කරන්නේද; සො, හෙතෙම; මං ව, මා සේම; සබ්බෙසු, සියළු හවයන්හි; නිසම්පදං, ත්‍රිවිධ සම්පත්තිය; විඤ්ඤ, විදින්නේය.

20. එවං, මෙසේ; සො, උන්වහන්සේ; හික්ඛු සඬ්ඨි මඤ්ඤ, හික්ඛු සඬ්ඨියා මැද; අත්තනා, තමා විසින්; කත කම්මං, කරන ලද කුශල කම්මය; පකාසෙථා, ප්‍රකාශ කොට; ඔවදිථා, අවවාද කොට; පරිනිබ්බායි, පිරිනිවන් පෑයේය.

පෙරස්ස, තෙරුන් වහන්සේගේ; වචනං සුඤ්ඤා, වචනය අසා; මහාජනා, මහජනයා; දනාදීනි පුඤ්ඤානි කථා, දනාදී පින්කම් කොට; මත මතා, මළ මළහු; යෙතුයොන, බොහෝ සෙයින්; දෙවලොකෙ, දිව්‍ය ලොකයෙහි; තිබ්බත්තිස්ස, උපන්නාහ.

21. එවං, මෙසේ; අජොව දන විධිනාපි, ඤාප්ත දන විධියෙන් පවා; ජනො පන, ජන තෙම වනාහි; අචෙජරමබ්බුතතරං, ඉතා ආශ්චර්‍ය්‍යී අද්භූත වූ; විපාකං, විපාකය; ලහතෙ, ලබයි. දනපතිනොපි, දනපතීවද; සුචිරමපි, බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලෙහිම; බහුපාදස්ස, බොහෝ කොට දුන්නා වූ; දනස්ස, දනයාගේ; එලං, විපාකය; අබ්බුද්ධා, බුදු නොවූ; කොවා, කවරෙක් නම්; වදෙයා, කියන්නේද;

සුච පබ්බතවාසී, සුච පව්ත වැසි, තිස්සත්පෙරස්ස, තිස්ස තෙරුන්ගේ, වත්ථුං, කරාව; තතියං, තෙවැන්නයි.

4. වූලකියස කථාව.

(6) 4. වූලකියස වත්ථුමිහි, වූලකියස වස්තුවෙහි; අයං, මේ; ආනුපුබ්බි කරා, පිළිවෙළ කරාවයි.

1. එකස්මිං කිර සමයෙ, එක් කාලයෙක්හි; ලඪකාය, ලඪකාවෙහි; දුඨ්ගාමිණි අභයො නාම රාජා, දුටුගැමුණු අභය නම් රජතුමා; රජජං කාරෙසි, රාජ්‍යය කරවීය. තද, එකල්හි; තස්ස, ඒ රජතුමාට; තියොනාම, තිස්ස නම් වූ; එකො වූලපට්ඨාකො, එක් සුළු සේවකයෙක්; අබ්භතතරියකො

හුන්වා, අභ්‍යන්තරව සිට: රාජ කමම, රාජ්‍ය කටයුතු: කරොති, කරයි. තද, එකල්හි: රක්ෂෙදා, රජුගේ: කණ්ඩුලො නාම, කණ්ඩුල නම්: වාරණො, ඇතා: නිගලංව, පාබැඳි දම්වැලි ද: ආලානං ව, කණුව ද: හින්දිත්වා, බිඳ: පාවිත පසාං ගන්ත්වා, නැගෙනහිර දිශාවට ගොස්: වනං පවිසිත්වා, කැලයට වැදී: සලලකි වල පනාදයො, සල් ඇසතු බෝගස් කොළ ආදිය: ජින්දිත්වා, සිඳ: හින්දිත්වා, බිඳ: බාදෙනො, කම්න්: අනුක්‍රමෙන, ක්‍රමයෙන්: මහානිජ්ඣර විහාරං, මහ තදුරු නම් විහාරයට: ගන්ත්වා, ගොස්: තෙසු තෙසු ධාතෙසු, ඒ ඒ තත්හි: රුක්කමුලික සුඤ්ඤාගාරිකාදයො, රුක් මුල්, ශුන්‍යාගාර ආදී වූ තැන්වල: යුත්ත යොගෙ, ධ්‍යාන භාවනාවෙහි යෙදුනු: ක්‍රමානුකූලව, ධ්‍යානාධිකාර: හික්කු, හික්කුන්: දිස්වා, දැක: පසන්නමානසො, පහන් සිත් ඇත්තේ: තෙසං, උත්චිතන්සේලාට: ඵලාපලාදයො, පලාපල ආදිය: ආහරිත්වා, ගෙනවුත්: උපට්ඨානං කරොනො, උපස්ථාන කරන්නේ: තස් එව, එහිම: විහාසි, වාසය කෙළේය. රාජා පන, රජතුමා වනාහි: තං භස්සිතං, ඒ ඇතා: ගතට්ඨානං, ගිය තැන්: උප පරික්ඛාපෙනො, පරික්ෂා කරවන්නේ: අදිස්වා, නොදැක: වත්තාරො අමච්ච, අමාත්‍යයන් සතර දෙනෙක්: චතුර්ඝ්‍රං, සතර දිශාවට: පෙසෙනො, යවන්නේ: චුල පට්ඨාක නිස්ස අමච්චං, සුළු සේවක නිස්ස අමාත්‍යයා: පාවිත පසාං, නැගෙනහිර දිශාවට: පෙසෙසි, යැවී. සෙස දිසාසු ගතා, සෙසු දිශාවන්හි ගියාහු: භස්සිං, ඇතා: න පසස්සි, නො දැක්කාහුය. සො පන එසො අමච්චවා, ඒ මේ ඇමැතියා වනාහි: ගාම නිගම පරම්පරාය, ගම් නියම් ගම් පිළිවෙළින්: විවරෙනො, හැසිරෙන්නේ: අනුක්‍රමෙන, ක්‍රමයෙන්: තං එව විහාරං, ඒ විහාරයටම: සම්පාපුණි, පැමිණියේය. සො පන, හෙතෙම වනාහි: යං විහාරං, යම් විහාරයකට: සම්පාපුණි, පැමිණියේද: තස්මිං, විහාරෙ, එම විහාරයෙහි:-

2. සුභෙ, යහපත් වූ: යස් විහාරොපවනෙ, යම් විහාරයකට සම්ප වනයෙහි රුක්කමුලි, රුක්කමුලිකාධික රක්තා වූ: තහිං තහිං රුක්කමුලෙ, ඒ ඒ ගස් මුල්හි: නිසින්නා, වැඩ හුන්නාහු: භාවනං, භාවනාව: භාවෙනති, වඩත්.

3. අබොකාසික හික්කවො, අබොකාසිකාධිගය රක්තා හික්කුහු: විහාරස්මිං, විහාරයෙහි: තස්මිං තස්මිං, ඒ ඒ තත්හි: සුඤ්ඤාගාරෙ, ශුන්‍යාගාරයෙහි: (වැඩ හිඳ) සුභං, යහපත් වූ: භාවනං, භාවනාව: ගහෙත්වා, ගෙන: අභිරමන්ති, සිත් අලවා වෙසෙත්.

4. පාංශුකුලිකා, පාංශුකුලිකාධිගය රක්තා හික්කුන් වහන්සේලා: මණ්ඩපමෙතන, මාණික්‍ය සන්නාහයෙන්: වමම්තා, සැරසුනාවූ: එක වාරිකභස්සී ඉච්ච, එක වාරික ගණු භස්සී රාජයන් සේ: කසිණාදයො: නිලපීතාදි කිසිසුණු භාවනාවන්: විභාවෙනතා, වඩන්නාහු: රමන්තිං සිත් අලවා වෙසෙත්.

5. යඤ්ඤ, යම් විහාරයෙක් හි: සොසානිකා හිකඤ්ඤ සොසානිකාසිගය රක්තා හිකඤ්ඤවහන්සේලා: සුසානෙ, සොහොනෙහි: අභිරමනති, සිත් අලවා වෙසෙත්: බුද්ධපුත්තා, බුද්ධ පුත්‍රවු: මහානාගා, මහා ශ්‍රේෂ්ඨ වු: නෙ, උත්වහන්සේ: නිවං, නිතර: මරණසඤ්ඤිනො, මරණානුසමාති භාවනා ඇත්තාහුය.

6. යඤ්ඤ, යම් විහාරයෙක්හි: සමබුද්ධ සාවකා, සථිඤ්ඤ පුත්‍රයෝ: පිණ්ඩපාතිකා, පිණ්ඩපාතිකාසිගය රක්තා වු: මෙන්නා, මෙත්‍රිය: කරුණා, කරුණාව: මුදිතා, මොලොක් බව: භාවෙනනා, වඩන්නාහු: නෙ, උත්වහන්සේලා: විහාරස්මිං, විහාරයෙහි: රමනති, සිත් අලවා වාසය කෙරෙත්.

7. යහිං, යම් විහාරයෙක් හි: නෙසජ්ඣිකා, නෙසජ්ඣිකාසිගයාරිවුද: එකාසනිකා, එකාසනිකාසිගයාරි වු ද හිකඤ්ඤ වහන්සේලා: තහිං තහිං, ඒ ඒ තත්ති: නිසිදිඤ්ඤ, වැඩහිද: නිවං, නිරන්තරයෙන්: බුද්ධානුසායනි ආදිකං, බුද්ධානුසායනි ආදිය: විභාවෙනති, මෙතෙති කරත්.

8. සීලවනනා, සීලවත් වු: ගුණවනනා, ගුණවත් වු: බුද්ධසාසන කාරකා, බුද්ධසාසන මාමක වු හිකඤ්ඤ: යහං, යම් විහාරයෙක් හි: නිවසනති, වෙසෙත් ද: තඤ්ඤ, එතත්ති: වුලලතිස්සකො, වුලල තිස්ස ඇමැතිතෙමේ: සමපන්නො, පැමිණියේය.

9. සො පන අමච්චො, ඒ අමාත්‍යතෙමේ: විහාරං ගත්තවා, විහාරයට ගොස්: හිකඤ්ඤ සසිසං වඤ්ඤවා, හිකඤ්ඤ සසිසයා වැද: එකමනං, එකත් පසෙක: අධ්‍යාසි, සිටියේය. තනො, ඉක්බිති: කණ්ඩුලො නාම වාරණරාජා, කණ්ඩුල තම් ඇත් රජා: තද, එකල්හි: සුපකකං, මනාව පැසුණු: කාර ඵල සහිතං, කර ගෙඩි සහිත: කාර සාබං, කර අත්තක්: හිඤ්ඤවා, කඩා: හිකඤ්ඤං, හිකඤ්ඤ වහන්සේලාට: පතිගණනාපෙසි, පිළිගැන්වීය. අමච්චො, ඇමැතියා: තං දිඤ්ඤා, එය දැක: එවරුපා කිර, මෙබඳු වු: කකඤ්ඤා, කැකුළු: ඵරුණා, ඵරුණ: මනුස්සමාරකා, මිනිසුන් මරණ: නිරුණානාපි, නිරිසන්නු ද: ගුණවනනානං, ගුණවනනයත්ගේ: ගුණෙ, ගුණයෙහි: පසන්නා, පැහැදුනාහු: වෙය්‍යාවචං, වතාවත්: කරොන්ති, කරත්. ඉමෙ ව පන හිකඤ්ඤ, මේ හිකඤ්ඤ ද: නා නා වනෙනහි, නොයෙක් ව්‍යයත් කරණකොටගෙන: සමණ කිවං, මහණකම: මඤ්ඤා පාපෙත්වා, මුදුන් පමුණුවා: පච්චියදයකානං ව, ප්‍රත්‍යයකයත්වද: අත්තනො ව, තමන්ට ද: පච්චියා නොන්ති, ප්‍රත්‍යය වෙත්. අනො, සුදුමයි. සමමා සමබුද්ධස්ස, සම්බුදුන් වහන්සේගේ: ගුණානුභාවො, ගුණානුභාවය: අවිනිශ්චයො ඉති, නොසිතිය හැකියයි: විමහිතො අනොසි, සුදුම විය. තථාහි, ඒ එසේමැයි:-

10. අපිච්ච, අල්පෙච්ච වු: සත්තඤ්ඤ, ලද දෙයින් සතුටුවන්නා වු: විවෙක කාමිනං, විවෙකකාමී වු: තපොධනානං, තපස්සධන කොට ඇති:

පරිසුද්ධසිලිතං, පිරිසිදු සිල්වතුන් වහන්සේලාගේ: පුතං, වත් පිළිවෙත්හි පවිත්‍ර වූ; මධුරං සභාව, උත්තම ඤානාවය: දිඨ්ථා, දැක: කසු, කවර නම් සත්වයෙකුගේ: චිත්තස්ස, සිතට: පීතීං, ප්‍රීතිය: න කරොති, නොකෙරේද.

11. තතො, ඉක්බිති: අමට්ථො, ඇමැතියා: හික්ඛු සංඝං, හික්ඛු සංඝයා වහන්සේට: වඤ්ඤා, වැද: රක්ඛො, රජුගේ: සමිපං, සමිපයට: ගන්ත්වා, ගොස්: දෙව, දෙවයන් වහන්ස! නිජ්ඣරා විහාරෙ, මහ කදුරු විහාරයෙහි: හික්ඛුතං, හික්ඛුන් වහන්සේට: වෙය්‍යාවච්චං, වතාවත්: කරොත්තො, කරන්නා වූ: හස්සිතාගෙ, කණ්ඩුල ඇතා: මයා, මා විසින්: දිට්ඨො ඉති, දක්නා ලදැයි: කපෙසි, කීය. තං සුත්වා, ඒ අසා: රාජා, රජතුමා: හණෙ, කොල: තච ඵලං, තාම: තං හස්සිං, ඒ ඇතා: ගහෙත්වා, අල්වා ගෙන: ආගච්ඡ ඉති, එන්නැයි: නියොජෙසි, යෙදවීය. තතො, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: සාධු ඉති, මැනවැයි: සමපට්ඨස්වා, පිළිගෙන: සංඝස්ස, සංඝයා වහන්සේට: ඛණ්ණ සක්ඛරාති, බොහෝ උක් සතුරු: ගාහාපෙත්වා, ගෙන්වාගෙන: විහාරං ගන්ත්වා, විහාරයට ගොස්: සුප්පකං, කාරපකං, මනාව ඉදුණු කරගෙඩි: ආහාරාපෙත්වා, ගෙන්වා ගෙන: සක්ඛරාති සද්ධිං, හතුරු සමග: මඤ්ඤා, මිරිකා: පාතීයං කත්වා, පැන් කොට: හික්ඛු, හික්ඛුන්: හොජෙත්වා, වළඳවා: පසන්න මානසො, පැහැදුණු සිත් ඇත්තේ: හස්සිං ගහෙත්වා, ඇතා ගෙන: තගරං ඵලං, තගරයටම, අගමාසි, ගියේය.

සො පන, හෙතෙම වතාහි, එක්කං ඵලං, මෙපමණම: පුක්ඛකමමං කත්වා, පින්කමක් කොට: තතො චුතො, එයින් චුත්ව: ඉමස්මිං ඵල උච්චාදිපෙ, මේ ලක්දිව ම: උත්තරපස්සෙ, උතුරෙහි: අමට්ඨධී නාම ගාමෙ, අඹවිටි නම් ගමෙහි: එකස්මිං කුලගෙනෙ, එක් කුල ගෙයක් හි: නිබ්බන්ති, උපන්නේ ය. මාතා පිතරො, මව්පියෝ: අස්ස පන, ඔහුට වතාහි: නිස්සො, ඉති ඵලං, නිස්ස යයි: නාම අකංසු, නම් කළහ. සො, හෙතෙම: වුද්ධිං අත්වාය, වැඩි වියට පැමිණ: පතිරුපිකාය කුමාරිකාය සද්ධිං, සුදුසු කුමාරිකාවක් සමග: සංවසන්තො, එක්ව වාසය කරන්නේ: න විරෙත ඵලං, නොබෝ කලකින්ම: සරාවාසෙ, ගිහිගෙහි: උක්කණ්ඩිතො, කළකිරුනේ: විහාරං ගන්ත්වා, විහාරයට ගොස්: හික්ඛුතං, හික්ඛුන් වහන්සේගේ: චිත්තං සමාරාධෙත්වා, සිත් සතුටුකොට: පබ්බජිත්වා, පැවිදිව: නිස්සො ඉති, නිස්ස තෙරුන් වහන්සේ යයි: පාකටො, ප්‍රකටව: පට්ඨන්තිසාරො, ප්‍රතිපත්තිගරුකයෙක්ව: පට්ඨස්වා, වාසය කරයි. තතො, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: අපරිභාගෙ, මෑත භාගයෙහි: ජයමහා බොධිං වජ්‍රන්තවාය, ජයමග බෝධිය වදිනු පිණිස: ගච්ඡන්තොති, යන්නාවූ හික්ඛුහි ව උපාසක උපාසිකා ජනෙහි සද්ධිං, හික්ඛුන් වහන්සේ හා උපාසක උපාසිකාවන් සමග: නාචං, නැවට: අභිරුහි, නැගේය. තතො, ඉක්බිති: තෙසං නාචාය ගච්ඡන්තානං, ඒ නැවෙන් යන්නවුන්ගේ: උදකං, ජලය: පරික්ඛයං, අගමාසි, නිමාවට ගියේය. තද, එකල්හි: සො

හිකඩු, ඒ හිකඩුව: පිපාසිතො, පවස ඇත්තේ: පානියං, පැන්: පරියෙසිතො, සොයා: අලභනො, නොබලන්නේ: පිපාසං, පිපාසය: අධිවාසෙකුං, ඉවසන්ට: අසකොනො, නොහැක්කේ: පතං, පාත්‍රය: ඔතාරෙතො, බහා: සමුද්දෙකං, මුහුදු ජලය, ගහෙතො, ගෙන: පාත්‍ර, බොත්ට: ආරහි, පටන්ගත්තේය. තසම් එව බණේ, එකෙණෙහිම: තං බාරොදකං, ඒ කරදිය: පරිවනෙතො, වෙනස් වී: තස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන: උන්වහන්සේගේ පුණ්‍යානුභාවයෙන්: මධුරරසං, මීහිරි රසැති: සක්කරොදකං, හකුරු පානක් මෙන්: අහොසි විය. එසේ, මෙහි: භොතතිව, කියන ලද මැයි:-

12. අප්පසා, සීල්ප වු: පුඤ්ඤකම්මසා, කුශල කම්මයාගේ: ආනුභාව මහත්තො, ආනුභාව මහත්තත්වය: අහො, පුදුමයි: එතං, මෙය: අවජරියං, ආශ්වයාසියති. අබිභුතං, අද්භූතයකි. ලොමහංසනං, ලොමු දැහැගැන්ම කරන්නේය.

අතීතෙ , අතීතයෙහි, හිකඩු සධ්‍යසස, හිකඩු සංඝයාට, සක්කරොදකං, හකුරු පැන් පමණක්, දත්තො, දන් දී, සො, හෙතෙම, පරිවත්තනං , පරිවර්තනය වූ, මධුරං, ඉතා මීහිරි වූ, උදධිපානියං, සමුදු ජලයක්, ලදො, ලැබුයේය.

13. තතො, ඉක්කිති: සො හිකඩු, ඒ හිකඩුව, පානියං, පැන්, පිවිතො, බි, නාවාය, නැවේ, සබ්බෙසං, සියළු දෙනාටද, අද්ධි, දුන්නේය. තං, එය, රසවත්තං රසවත්, ඔජවත්තං, ඔජවත්, අක්කියං, ක්ෂය නොවන, දිබ්බපානිය සද්ධිසං, දිව්‍ය පානයක් සේ, අහොසි, විය. සබ්බො හි බො තෙ මහජනා, ඒ සියළුම මහජනයා, මහාබොධිං, මහ බෝ, වත්තං, වැදුමට, ගමන කාලෙ අපි, යන කල්හිද, ආගමන කාලෙ අපි, එන කල්හිද: තං එව පානියං, ඒ පැන්ම: පිවිංසු, පානය කළහ.

තතො, ඉක්කිති: යාවතා යුක්තං, ආයු ඇති තෙක්: පුඤ්ඤාති කරවා, පින් කොට: කාලකතො, කල්ලිය කොට: දෙව ලොකෙ, දිව්‍ය ලෝකයෙහි: දොදස යොජනිකෙ කණක විමානෙ, දෙළොස් යොදුන් රන් විමනෙක්හි: නිබ්බන්තිතො, ඉපිද: අවජරා සහස්ස පරිවුතො, අප්සරාවන් දහසක් දෙනා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ: මහත්තං දිබ්බසම්පත්තිං, මහත් දිව්‍ය සම්පත්: අනුභවි, කෙළේය. තස්ස පත, ඔහුට වනාහි: සක්කරොදකං, සකුරු පැන්: දෙව මත්‍රස්ස ලොකෙපි, දිව්‍ය-මත්‍රස්සලොකවල ද: නිවං, නිතර: අවිජ්ඣිතං එව, අත් නොහැරම: උප්පජ්ඣති, උපදියි. තස්මා, එහෙයින්: දෙවලොකෙපි, දිව්‍ය ලෝකයෙහි ද: තෙසු තෙසු ධානෙසු, ඒ ඒ තන්හි: දිබ්බ පානියං වාටියො, දිව්‍යමය පැන් සැළි: පුරා හුතො, පිරි: නිට්ඨන්ති, සිටිත්. ආගතාගතාදො, පැමිණි පැමිණි දෙවියෝ: තතො, ඉන්: පානියං, පැන්: පිවිතො, බි: නව්වත්තො, නටමින්: ගායනො, ගයමින්: කීළනො, කෙළිමින්: අත්තනො අත්තනො, තච්ඡ නමන්ගේ: හවතංසි, ගෙවලට ද: පානියං, පැන්: නෙත්ති, ගෙනයති. එවරුපං, මෙබඳු: ආනුභාව සම්පන්නං, ආනුභාව සම්පන්න: පානියං, අහොසි, පැනක් විය.

14. එවං, මෙසේ: ලොකෙ, ලොකයෙහි: කෙවි, කිසිවෙක්: පාතියමනෙතපි, පැන් විකක් දීමෙන් පවා: මහත්තං, මහත් වූ: විභවං, විභව සම්පත්: ලහනති, ලබන්: ලොකෙ, ලොකයෙහි: බහුපදනසා, බොහෝ කොට දුන්නාවූ: නරසා, මනුෂ්‍යයාට: මහා විපාකං, මහත් කුසල විපාකය: කො නාම වදෙය්‍ය, කවරෙක් නම් කියන්නේ ද.

වූලකියා වස්තුං, වූලකියා කථාව: වතුසං, සිවු වැන්නයි.

5. කියායාවගේ කථාව.

(6) 5. කියායා වස්තුමිහි, කියායාවගේ වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුසුබිඛි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. සඤ්ඤානිසා මහාරාජසා කාලෙ, සඤ්ඤානිසා මහරජතුමාගේ කාලයෙහි: රොහණ ජනපදෙ, රුහුණ දනව්වෙහි: කියාමබි තිස් නාම ගාමෙ, කියාමබිතොට නම් ගමෙහි: මුද්ධගුණො නාම, මුද්ධ ගුණ නම්: එකො දුගුණො අහොසි, එක් දුක්පත් මිනිසෙක් විය. අසා, ඔහුගේ: හරියාපි, භාය්‍යාව ද: කියා නාම, කියා නම්. සාපි, ඕනෙමෝ ද: තාදිසිකාය එව, එබදුමය: තෙ, ඔවුහු: දුකෙත, දුකින්: කසිරෙන, අමාරුවෙන්: තස්, එහි: ජීවනතා, ජීවත්වන්නෝ: පරතො, අනුත්ගේ: සට්ඨිකභාපණ මත්තං, කභවණු හැටක් පමණ: ඉණං ගහෙතවා, ණයට ගෙන: තං, එය: දතුං, දෙන්ට: අසකෙකානතා, නොහැක්කාහු: යාවතා ඉණතො මුත්ති, ණයෙන් මිදෙන තෙක්: තාව, ඒකාක්: තසා, ඔහුගේ: ගෙනෙ, ගෙදර: දස කම්මං, දසකම්: කරොනො, කරන්නාහු: විනිතාමෙති, කල්ගෙවත්: තස්මිං සමයෙ, ඒ සමයෙහි: ගාමවාසිකා: ගම්වැසියෝ: බහු සඤ්ඤා, බොහෝ සඤ්ඤා වහන්සේට: නිමනෙතවා, ආරාධනා කොට: දනං දෙනතා, දන් දෙමින්: සීලං රක්කතතා, සිල් රකිමින්: පුඤ්ඤකම්ම නිරතා, පින්කම්ම නිරතව: විහරනති, වසත්. අප්, ඉක්බිති: තෙ ජයම්පතිකාපි, ඒ අමු සැම දෙදෙනා ද: සබ්බෙ, සියල්ලෝ: දනං, දන්: දෙනති. දෙතී: කෙවලං, හුදෙක්: මයං, අපි: දුගුණතතා, එව, දුක්පත්ම නිසා: දනං දතුං, දන් දෙන්ට: න සකෙකාම, නොහැකි වෙමු. පුබ්බෙ, පෙර: කිඤ්චි, කිසිවක්: අකතතතා, නොකළ බැවින්: ඉදති, දන්: මහදුගුණතා ජාතා, මහ දුක්පත්තු වූහ. ඉදති පි, දැනුදු: කිඤ්චි, කිසිවක්: අකතවා නො කොට: අනාගතෙපි, අනාගතයෙහි ද: එවරුපා, මෙසේ වූවෝ: භවිස්සාම, වන්නෙමු: යෙන කෙනවි උපායෙන, යම් කිසි උපායකින්: දනං දතු, දන් දෙන්ට: වට්ඨනිති, වට්ඨයි: මනෙතසුං, සාකච්ඡා කළහ. අප්, ඉක්බිති: අසා, ඇයගේ: සාමිකො, සැමියා: හද්දෙ, සොළුර! ගාමවාසිකා, ගම්වැසියෝ: අනෙක සුපවාසක්කො, නොයෙක් සුප ව්‍යසනප්‍රයත් ගෙන්: ගො රසෙන ව සද්ධිං, පස්ගේ රස ද සමග: දනං,

දන්: දෙන්ති, දෙති: මයං, අපි, කථං, කෙසේ: දෙම ඉති, දෙමු දැයි: වන්වා, කියා: ඔහිසි, පසු බැස්සේය. සා, ඕ නොමෝ: මරණං, මරණය: අජ්, අද ද: සේ ඉති, හෙට දැයි: න පඤ්ඤායති, නො පෙනේ. ලුඛං වා, රළු හෝ, පණිතං වා ප්‍රණිත හෝ: යං, යමක්: දින්නං හොති, දුන්නේ වේද: තං එව, එයම: වර තරං ඉති, ඉතා උතුමැයි: වදනති, කියත්. එවං ආහ, මෙසේ කිය.

2. ආතප්පං, වියඝ්ගය: අජ් එව, අදම: කිව්වං, කටයුතුයි: (කිව්වං, කෘත්‍යය: අජ් එව, අදම: ආතප්පං, කළ යුතුයි.) සුචෙ, හෙට: මරණං, මරණය: (වනු නොවනු) කො, කවරෙක්: ජඤ්ඤා, දැනීද: මහා සෙනෙන, මහ සෙනග ඇති: තෙන මවුනා, ඒ මරනු හා: නො, අපගේ: සංගරං, විශ්වාසයක්: තහි, තැත්තේය.

3. තසමා, එහෙයින්: සාමි, ස්වාමීනි! ලද්ධකං, ලබන ලද: තං, එය: ලුඛං වා, රුක්‍ෂ හෝ වේවා: පණිතංවා, ප්‍රණිත හෝ වේවා: (දෙයින්) සඬ්ඝස්ස, සඬ්ඝයාට: දනං, දනයක්: දදම, දෙමු. බණේ, කණ්ණ සම්පන්නිය: වෙ, ඒකාන්තයෙන්: මා උපවිගා, ඉක්ම නොයාවා.

4. එවං, මෙසේ: වන්වා, කියා: පුත දිවසෙ, දෙවැනි දවසෙහි: අත්තානං, තමන්ගේ: කපණතා, දිළිඳුකම නිසා: මිසාක තණ්ඩුල භත්තෙන, තිවුඩු හාල් බත්: සෙදිතමත්ත කාරපණෙණව සද්ධං, තැම්බු කර කොළ සමග: එකං පත්තං පුරෙත්වා, එක භාජනයක් පුරවා සීසෙන, හිසින්: වහනති, උසුළන්නී: ආසන සාලං, ආසන ශාලාවට: ගත්වා, ගොස්: ධිතා, සිටියා: මහලුකකාලෙ, මහළු කාලයෙහි: පබ්බජිතං, පැවිදිවූ: එකං බුඬ්ඨ පබ්බජිතං, එක් මහළු පැවිද්දෙක්: වස්සාගෙන, වසතින් වාරය: ලභිත්වා, ලැබ: තස්ස හික්කුනො, ඒ හික්කුවගේ: පත්තෙ, පාත්‍රයෙහි: පතිට්ඨාපෙසි, පිහිටවීය. සොපි මහලුකො, ඒ මහළු වහන්සේ ද: හත්තං දිස්වා ව, බත් දැකම: දෙමනස්සො, දෙමිනස්ව: කුජ්ඣත්වා, කීපී: තං හත්තං, ඒ බත්: ගහෙත්වා, ගෙන: සුතබ්බ දෙණියං, බල්ලන්ට බත් දෙන පෝරුවෙහි: පකඛිපි, දැමීමේය. මොහස්ස, මෝහයාගේ: එලං, විපාකය: අහො, පුදුමයි: තථාහි, ඒ එසේමැයි.

5. මොහිතා, මෝහයෙන් මුළා වුවෝ: එතං, මෙය: උචිතං, සුදුසුය. නොචිතං, නුසුදුසු යයි ද: තථා, එසේම: කාතබ්බික්ඛෙ, කළ යුතු දෙයද: න කාතබ්බං, නොකළ යුතු දෙය ද: කාරණ ආකාරණං, කරනු නොකරනු ද: තෙව ජානනති, නොදනිත්.

6. තෙ, ඔවුහු: ඉහ ලොකං, මෙලොව පමණක්: පස්සනති, බලති. තෙ, ඔවුහු: ආයතිං, පරලොව: න පස්සනති, නො බලත්. තථා, එපරිද්දෙන්: න පස්සනතා, (පරලොව) නොබලන්නා වූ: මොහා, මෝහී සත්ත්වයෝ: ගරහා, නිඤ්ඤා: න මුළුවරෙ, නො මිඳෙන්නාහුය.

7. එවං, මෙසේ: අනඤ්ඤා, අනර්ථදයක වූ: සද්ධ, සැම කල්හි:

අනිට්ඨාසං, අනිෂ්ට ඵල දෙන්නාවූ; මොහො, මෝහය; සබ්බසං සත්තානං පන, සියළු සත්වයන්ගේ වනාහි; මනසම්, සිත්හි; නෙව වත්තකු, නොපවතිවා.

8. තතො, ඉක්බිති; සා උපාසිකා, ඒ උපාසිකා නොමෝ; තං දිඤ්ඤා, එය දැක; දෙමනස්සාසන්නා, දෙමනසට පැමිණියේ; ගෙහං ගත්තවා, ගෙදර ගොස්; සෙවනති, ශොක කරමින්; නිපජ්ජී, වැදහොත්තිය. අප්, එකල්හි; අස්සා, ඇගේ; සාමිකො, සැමියා; අරක්ඛන්තො, කැලයෙන්; ආගත්තවා, අවුත්; තං දිඤ්ඤා, ඒ දැක; හද්දෙ, සොදුර! කිං අචාසුකං ඉති, අපහසු කිමිදැයි; පුච්ඡී, විචාළේය. සා, ඕ නොමෝ; සාමිකස්සා, සැමියාට; අනිවජ්ජා, නොකැමැත්තෙන්; දුතං, දන්; දින්නත්තා, දුන් බැවින්; පටිවචනං, පිළිවදන්; නාදසි, නොදුන්නිය. අප්, ඉක්බිති; සා, ඕ නොමෝ; සාමිකෙන්, සැමියා විසින්; නිබ්බන්ධවා, ඇවිටිලිකර; පුච්ඡන්තා, විචාරන, ලද නිසා; සබ්බං තං කාරණං, ඒ සියළුම කරුණු; කපෙසි, කීවාය. තං සුත්තවා, ඒ අසා; සො, හෙතෙම; අනත්ත මනො, නො සතුටු සිත් ඇත්තේ; හද්දෙ, සොදුර! කිං කරස්සාම, කුමක් කරමුද? අමහාකං, එව එස දෙසො, මෙය අපගේම වරදයි; යදි, ඉදින්; ඉමිනා බණ සමවායෙන, මේ බුද්ධෝත්පාද කාලයෙහි; නො, අපට; පතිට්ඨං, පිහිටක්; න කරස්සාම, නො කරගත්තෙමු නම්; අමහාකං එව, අපගේම; පරිහානි හොති, පිරිහීම වේ. තස්මා, එනිසා; දුතං, දන්; දුතබ්බං එව ඉති වත්තවා, දිය යුතුම යැයි කියා; තෙ උහොසි, ඔවුහු දෙදෙනාම; එකං ඉස්සාර කුලං, එක් පොහොසත් ගෙදරකට; ගත්තවා, ගොස්; අත්තනො පුත්තං, තමන්ගේ පුත්‍රයා; අග්ගසාපෙත්වා, මිල කොට; තස්ස කුලස්සා දත්වා, ඒ ගෙදරට දී; අට්ඨ කභාපණ්ණිකං, කහවනු අටක් වටිනා; එකං ධෙනු, එළදෙනෙක්; අග්ගහෙස්සං, ගත්ත. සා, ඒ එළදෙන; තං දිවසං එව, එ දවසම; එකං වච්ඡං, එක් වස්තුයකු; විජායී, වැදුවාය. පුත්‍ර දිවසෙ, දෙවැනි දවස් හි; සා, ඕනොමෝ; තෙසං ධෙනුයා, ඒ දෙනගේ; බීරං, කිරි; දුන්න කාලෙ, දෙවනා කාලයෙහි; දුතස්සායානුභාවමාගමම, දන්දීමේ අදහස ආනුභාවයට පැමිණ; ථෙට්ඨාසි මත්තං, නැලි දෙකක් පමණ; තෙලං එව, ගිනෙල්ම අදයි, දුන්නේය.

අප්, ඉක්බිති; තෙ, ඔවුහු; තෙලං ගහෙත්වා, ගිනෙල් ගෙන; දුතං සම්පාදෙත්වා, දන් පිළියෙල කොට; හික්ඛුතං, හික්කුන්ට; දුතං, අදංසු, දන් දුන්න. තතො, ඉක්බිති; සා, ඕ නොමෝ; දුතිය දිවසනොපට්ඨාය, දෙවැනි දින පටන්; පුරෙහත්තං, පෙර බත් කාලයෙහි; වත්තාරි, සතරක් ද; පච්ඡා හත්තෙ, පසු බත් කාලයෙහි; වත්තාරි ඉති, සතරක් දැයි; නිව්චං, නිත්‍යයෙන්; අට්ඨනාලි මත්තං, නැලි අටක් පමණ; සුගන්ධ සංඝිං එව, සුවඳ ගිනෙල්ම; දෙති; දෙන්නිය. තතො, එයින්; තෙ ජයම්පතිකා, ඒ දෙමහල්ලෝ; පුරෙ හත්තෙ, පෙර බත් කාලයෙහි; ලද්ධ ලබන ලද; වත්තෙසා නාලියො ගහෙත්වා, නැලි සතර ගෙන; හික්ඛුතං, හික්කුන්ට; සංඝි හත්තං, ගිනෙල් බත්; දෙන්නි, දෙති. පච්ඡා හත්තෙ, සවස් කාලයෙහි;

ලදේන, ලද ගිනෙලින්: දීප පුජ, පහන් පුජා: කරොනනි, කරන්, හිකුනුන, හිකුනුනට: හෙසජ්ජායා අපි, බෙහෙත් පිණිස ද: දෙනනි, දෙනි. එවං, මෙසේ: කාලෙ ගවජනෙන, කල් යන කල්හි: තස්මිං කිරගාමෙ, ඒ ගමෙහි: වසනො, වාසය කරන: එකො රාජපුරිසො: එක් රාජ පුරුෂයෙක්: තෙසං, ඔවුන්ට: සජ්ඣ ලාභං සුඛා, ගිනෙල් ලැබීමේ පුවත අසා: මඤ්ඤා, මටත්: හඤ්ඤා, කොල! සජ්ඣං, ගිනෙල්: ආහරථ ඉති, ගෙන එව් යැයි: මනුසුසා, මිනිසුන්: පෙසෙසි, යැවීය. තෙ, ඔවුහු: තං මනුසානං, ඒ මිනිසුන්ගේ: කථං සුඛා, කථාව අසා: එවං, මෙසේ: ආභංසු, කීහ. හොනො, පින්වත්නි! මයං, අපි ද: සජ්ඣං, ගිනෙල්: න පරිභුක්ඛාම, පරි භොග නොකරමු. ලදා නියාමෙන, ලද ආකාරයෙන්: හිකුනු සඩ්ධිසා, හිකුනු සඩ්ධියා වහන්සේට: දනං දෙම, දන් දෙමු. දීප පුජාදිං, පහන් පුජා ආදිය: කරොම ඉති, කරමු යි: (කියා) තනො, එයින්: කිංකරි, කිසිවක්: න අදංසු නුදන්හ. තනො, ඉක්බිති: සො රාජ පුරිසො, ඒ රාජ පුරුෂයා: පෙසිත පුරිසානං සනතිකා: යවන ලද මිනිසුන් වෙතින්: තං කථං සුඛා, ඒ කථාව අසා: අරෙ, බොලව්: ඉදනි, දැන්: තුමෙහ, තෙපි: රාජරහං, රජුන්ට සුදුසු: ගොරසං, ගවරසය: සංගොපෙඤා, සහවාගෙන: පරිභුක්ඛාම, වළඳව්: රක්ඛෙඤා, රජුට: කපෙඤා, කියා: සජ්ඣං, ගිනෙල්: තුමෙහ, තෙපිට: බාදපෙඤාමි ඉති, කවන්තෙමියි: තඤ්ඤො, තර්ජනය කරන්නේ: හයාපෙසි, බිය ගැන්වීය.

තනො, ඉක්බිති: මුණ්ඩගුනෙනා, මුණ්ඩ ගුප්ත: හරියං, භාය්භාවට: ආහ, මෙසේ කීය. හඤ්ඤා, සොදුර! මනුසානං, මිනිසුන්ට: යං කිංකරි හයං, යම්කිසි හයක්: උපාජ්ජාමානං, උපදින්නේ: අසප්පුරිසෙ එව නිසාය, අසන්පුරුෂයකු නිසාම: උපාජ්ජාමි, උපදී යයි: එසො මොස පුරිසො, මේ හිස් මිනිසා: රක්ඛෙඤා, රජුට: වඤා, කියා: අමානං, අපගේ: දනස්ස, දනයට: අනතරායං, අනතුරු: කරෙය්හ, කරන්නේය. එතං, මෙය: න පතිරුපං, සුදුසු නොවේ. තස්ස, ඔහුට: අඩ්ඨ නාලි මත්තං, නැලි බාගයක් පමණ: තෙලං, තෙල්: දෙම ඉති, දෙමුයි: වඤා, කියා: නිවං, නිතර: අඩ්ඨනාලි මත්තං, නැලි බාගයක් පමණ: තෙලං, තෙල්: දෙනනි, දෙනි.

අථ, ඉක්බිති: අපරභාගෙ, පසු කාලයෙක් හි: සො රාජ පුරිසො, ඒ රාජ පුරුෂයා: රාජපට්ඨානං, රජුගේ උපසානනයට: අගමාසි ගියේය. තස්ස ගත භාවං ඤාතො, ඔහු ගිය බව දැන: තෙ, ඔවුහු: තස්ස, ඔහුට, තෙලං, තෙල්: න අදංසු, නුදන්හ. අථ, ඉක්බිති, සො, හෙතෙම: රාජපට්ඨානං, රජුගේ උපසානනය කොට: ආගන්තො, අවුත්: හත්තං, බත්: භුක්ඛො, අනුභව කරන්නේ: සජ්ඣං, ගිනෙල්: ආහරාපෙසි, ගෙන්වීය. අස්ස, ඔහුගේ: හරියා, බිරිය: සාමි, හිමියනි! තුමෙහ, තුඹ වහන්සේ: ගත කාලො පට්ඨාය, ගිය කාලයෙහි පටන්: සජ්ඣං, ගිනෙල්: න අදංසු ඉති, නුදන්හයි: ආහ, කීවාය. තං සුඛා, ඒ අසා: දණ්ඩෙන පහට, දණ්ඩෙන් පහර ලත්: ආසිට්ඨො විය, සර්පයකු සේ: කුණ්ඩ, කිපුණේය. තථාහි,

ඒ එසේ මැයි: අසප්පුරිසො, අසත්පුරුෂයෝ: අට්ඨානෙ එව, නොතැනහිම: කුඡ්ඤනි, කිපෙත්. තෙන, එහෙයින්: වුත්තං, කියන ලදී.

9. හීම භුජගා, භයානක නාගරාජයෝ කුමු: හෙතුමහි, කිපෙන්තට නිසි වු: කාරණේ, කරුණක්: සති, ඇති කල්හි: කුඡ්ඤනි, කිපෙත්. නරාධම භුජඤමා, මනුෂ්‍ය අධමයන් නැමැති සර්පයෝ: අසනෙන පි ව, කාරණයක් නැති කල්හිද: කුඡ්ඤනි, කිපෙත්.

රජකුමාට සුදුසු වු: භාණ්ඩං, භාණ්ඩයක්: එකො, එකෙක්: සඬ්ඨොපෙත්වා, සහවාගෙන: සයං, තෙමේ: වලඤ්ඤිති, වලඳයි යයි: ආහ, කීවේය. රාජා, රජකුමා: අසප්පුරිස වචනෙන, අසත්පුරුෂයාගේ වචනයෙන්: තස්ස එව මගං, එම මගට: පටිපජ්ජෙනො, පිළිපත්තේ: තෙනහි, එසේ නම්: භණේ, කාල, එකං එව තං ධෙනුං, එකම ඒ එළඳෙන: ආනෙතං, ගෙනරීම: අයුත්තං, අයුතුය. ත්වං එව, නොපම: තාය සද්ධිං, ඒ එළඳෙන සමග: කපිල ගාවිතං සතං, දුමුරු පැහැති එළඳෙනුන් සියයක්: ආනෙහි ඉති, ගෙනෙවයි: නියොජෙසි, නියොග කෙළේය. සොපි, හෙතෙමේ ද: ගාම නිගම ජනපදෙසු, ගම් නියමිගම් ජනපදයන්හි: ආභිණ්ඩනෙතො, ඇවිදින්නේ: තාය ධෙනුයා සද්ධිං, ඒ එළඳෙනත් සමග: ධෙනු සතං, ඳෙනුන් සියයක්: ගහෙත්වා, ගෙන: රඤ්ඤො, රජුට: දසෙසි, දැක්වීය. අථ, ඉක්බිති: ධෙනු සාමිකොපි, ඳෙනගේ අයිතිකරු ද: සහරියො, භාය්‍යාව සහිතව: ධෙනුයා සද්ධිං එව, ඳෙන සමගම: අගමාසි, ගියේය. රාජා, රජකුමා: තං ධෙනුං, ඒ ඳෙන: ආනාපෙත්වා, ගෙන්වාගෙන: අත්තනො, තමාගේ: දෙවිං, දේවිය: සඤ්ඤාචාරෙහි, සියළු ආහරණයෙන්: අලඪකරිත්වා, සරසා: තෙලං, තෙල්: ධොවාති, දෙවයි: ආහ, කීය. දෙවියා, දේවිය විසින්: ධොවන කාලෙ, දෙවනා කාලයෙහි: එක තෙල ඛිත්ත මත්තමි, එක තෙල් බින්දුවක්වත්: ථනතො තනයෙන්: නාගඤ්ඤී, නො ආයේය. අථ, ඉක්බිති: රාජා, රජකුමා: ධෙනු සාමිනිං, ඳෙනගේ අයිතිකාරිය: පකෙකාසථ ඉති, කැදවව් යයි: පකෙකාසාපෙත්වා, කැදවා: තමපි, ඇයද: සඤ්ඤාචාරෙහි, සභාහරණයෙන්: අලඪකරිත්වා, සරසා: තෙලං, තෙල්: ධොවාති, දෙවයි: ආහ, කීයේය. සාපි, ඕ නොමෝ ද: සාධු දෙව ඉති, යහපති දෙවියන් වහන්සැයි: වත්වා, කියා: ධෙනුයා, ඳෙනගෙන්: අධොත දිවසානි, නොදෙව් දවස්: ඛිත්ත භොතනි, බොහෝ වෙන්: දෙව් තයො කොළමෙහි, සැලි දෙක තුනක්: ආහරා පෙථ ඉති, ගෙන එන්නැයි: ආහරාපෙත්වා, ගෙන්වා ගෙන: අත්තනො, තමාගේ: සද්ධිං, ශුද්ධාව: ආවජ්ජෙත්වා, ආවර්ජනය කොට: ධෙනුයා, ඳෙනගේ: ථනෙ, පියයුරු: අග්ගහෙසි, ගත්තේය. අථ, ඉක්බිති: අස්සා, ඇගේ: හතේත, අතින්: පහට මත්තා ථනා, ස්පර්ශ කළ මාත්‍රයෙන් තනින්: සයමෙව, තෙමේම: තෙලං, තෙල්: පත්ඝරිංසු, වැගිරවුහ. සා, ඕ නොමෝ: වාටිපුරං තෙලං, සැලි පිරවු ගිතෙල්: රඤ්ඤො, රජුට: දසෙසි, දැක්වීය. රාජා, රජකුමා: තෙලං, ගිතෙල්: ඔලොකෙත්වා, බලා: එත්තකං කාලං, මෙතෙක් කල්: ඉමිනා සත්ථනා, මේ ගිතෙලින්: කිං, කුමක්: අකාසි ඉති,

කෙළෙහිදැයි: (ඇසී) සා, මී නොමෝ: අත්තනො, තමන්ට: ධෙත්තලාහඤ්ච, දෙන ලැබුනු සැට්ද: තෙලං, ගිතෙල්: හික්කු සංඝයාය, හික්කු සංඝයා පිණිස: දනං ව, දීම ද: ධෙත්තයා, දෙන: ආර්ත කාරණඤ්ච, ගෙන ආ කාරණය ද යන: සබ්බං, සියල්ල: කපේසි, කීවාය. තං සුත්වා, ඒ අසා: රාජා, රජතුමා: එවං සති, මෙසේ ඇති කල්හි: ඉමං සජ්ජිං, මේ ගිතෙල්: අමෙහ හි, අප විසින්: වලඤ්ඤං, පරිභොග කිරීමට: න සක්කා ඉති වත්වා, නොහැකියයි කියා: නගරෙව, නගරයෙහිද: පඤ්චමභාවාසෙ, පස් මහ ආවාසයන්හි: හික්කු සංඝංව, හික්කු සංඝයාද: සන්තිපාතාපෙත්වා, රැස් කරවා: තස්සා, ඇයගේ: සද්ධා බලං, ශ්‍රද්ධා බලය: පකාසෙත්වා, ප්‍රකාශ කොට: සජ්ජිං, ගිතෙල්: සංඝස්ස, සංඝයා වහන්සේට: දපෙසි, දෙව්විය. තතො, ඉක්කිති: ධෙත්ත සාමිනිං, දෙනගේ අයිතිකාරිය: පකෙකාසාපෙත්වා, කැඳවා: තං ජනපදං, ඒ ජනපදය: තස්සා එව දත්වා, ඇයටම දී: හෙද කාරකමපි රාජපුරිසං, හෙදකාරී රාජපුරුෂයා: තස්සා එව, ඇයටම: දසං කත්වා, මෙහෙකාරයකු කොට: අදසි, දුන්නේය.

තතො, ඉක්කිති: තෙ, ජයම්පතිකා, ඒ අශ්‍රී සැමියෝ: තස්මිං එව ජනපදෙ, එම ජනපදයෙහිම: වසන්නා, වසමින්: යාවජීවං, දිවිතෙක්: කුසල කම්මං කත්වා, කුශල කම් කොට: දෙව ලොකං එව, දෙවි ලොවටම: අගමංසු, ගියාහුය.

11. එවං, මෙසේ: අස්සධනා, සම්ප්ප වස්තුව ඇති: දිළිඳු, දිළිඳු වූ: නරා, මනුෂ්‍යයෝ: රත්තනකයමිහි, රත්තත්‍රයෙහි: සද්ධං, ශ්‍රද්ධාව: වඩ්ඪෙත්වා, වඩා: අනුතං, අනුත වූ: අග්ගං, අග්‍රවූ: සමපත්තිං, සම්පත්: ලහන්නි, ලබන්. තස්මා එහෙයින්: රත්තෙසු, තුනුරුවන් කෙරෙහි: සද්ධං, ශ්‍රද්ධාව, වඩ්ඪෙති, වඩවි.

නිසාය වත්ථුං, නිසාවගේ කථාව: පඤ්චමං, පස්වැන්නයි.

6. අරියගාල නිසා කථාව.

(6) 6. අරියගාල නිසාස්ස, අරියගාල නිස්සගේ: වත්ථුමිහි, කථා වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුජුබ්බී කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. සො කිර, හෙතෙම වනාහි: අතීතෙ, අතීතයෙහි: රොහණ ජනපදෙ, රුහුණු දනව්වෙහි: ජගාම ආරෙ, සගම් දෙරෙහි: අඤ්ඤාතරස්මිං කුල ගෙහෙ, එක්තරා කුලගෙයක: නිබ්බන්ධිත්වා, ඉපිද: වයස්සන්නො අහොසි, වැඩිවිය පැමිණියේ විය. සො කිර, හෙතෙම: එකද, එක් දිනක්: ජගාම බොධියඨගණං ගන්ත්වා, සගම් විහාර බෝමලුවට ගොස්: බොධිඤ්ච, බෝධිය ද: හික්කු සංඝස්ස, හික්කු සංඝයා ද: වන්දිත්වා, වැඳ: තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: නිව්වං, එව, නිතරම: බොධියඨගණෙ, බෝ

මලුවෙහි: වාලුකං, වැලි: ඔකිරනො, විසුරුවමින්: මාලකෙ, මලුවෙහි: මනකා කමමං, මැටිකම්: කරොනො, කරමින්: පුඤ්ඤං, මල් පුඤ්ඤං: කරොනො, කරමින්: බොධිං, බෝධිය: ගඤ්ඤං පානියෙන, සුවද පැනින්: සඤ්ඤානො, ඉසිමින්: ගඤ්ඤං පඤ්ඤානො කරොනො, සුවද පසැහිලි කරමින්: දන්තං දදනො, දන්තං දෙමින්: බහුනි පුඤ්ඤානො, බොහෝ පින්කම්: උපවිනිඤ්ඤා, රැස් කොට: තනො වුනො, එයින් වුනව: තස්මිං එව රොහණෙ, එම රුහුණු දනව්වෙහිම: මහාගාමෙ, මහාගම: මඩගල විටියා, මහල් විටියෙහි: මහාධන දෙවං නාම, මහාධන දේව නම්: ඉසාරං පට්ඨං, ප්‍රධානියකු නිසා: තස්ස හරියාය, ඔහුගේ භාය්‍යාවගේ: කුච්ඡමිති, කුසෙහි: පට්ඨං ගණිති, පිළිසිඳ ගත්තේය. සො, හෙතෙම: ගඤ්ඤං පානං අත්වාය, ගැබ් මේරීමට පැමිණ: මාතු කුච්ඡනො, මවු කුසින්: නිකමිති, නිකමියේය. මාතා පිතරො පත, මවුපියෝ: අස්ස, ඔහුට: නිසොති, නිසස් යයි, නාමං අකංසු, නම් කළහ. අථ, ඉක්බිති: අපරභාගෙ: මෑත කාලයෙහි: තං, ඔහුට: වතු පඤ්ඤානො කාලෙ, සතර පස් හැවිරිදි කාලයෙහි: කීළන සීලනාය, කෙළිලොල් බැවින්: අස්ස, ඔහුට: කෙළිය නිසොති, කෙළිය නිසස් යයි: වොහරිංසු, ව්‍යවහාර කළහ. තනො, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: අපරභාගෙ: මෑත කාලයෙහි: බුද්ධ සාසනෙ, බුද්ධශාසනයෙහි: පසනො, පැහැදුනේ: හික්කුණං, හික්කුණ වහන්සේ සතතිකෙ, සම්පයෙහි: පබ්බතො, පැවිදිව: පට්ඨං, පිළිවෙත්: පුරෙතො, පුරන්තේ: පඤ්ඤානො, පස් වසක්: වසි, විසීය. තනො, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: සාසන පට්ඨං, ශාසන ප්‍රතිපත්තිය: පුරෙතං, පුරන්තං: අසකොනො, නොහැකි වුයේ: විභවකාමො අහොසි, සිවුරු හැර යනු කැමැත්තේ විය. එත්ථ, මෙහි: හවන්ති, එසේ වෙත්මයි.

2. සද්ධෙව, ශ්‍රද්ධාව ඇත්තාවූ: කුල පුත්තෙත, කුල පුත්‍රයා විසින්: සාසනෙ, බුදු සස්තෙහි: පබ්බතො, පැවිදිව: පාතිමොක්ඛං සංවරං, ප්‍රාතිමොක්ඛ සංවර ශීලය: අසෙසෙන, තිරවශෙසයෙන්ම: පාලෙනං, පාලනය කළ යුතුයි.

3. රූප සද්දදි, රූප ශබ්දදිය: ගොවරෙ, ගොවර කොට ඇති: වක්ඛසොනාදි, වක්ඛ ශ්‍රොතාදි වූ: ආරානි, ආරයන්: ආරෙතබ්බං, වැලැක්විය යුතුයි. හෙවත් වැසිය යුතුයි. සද්, හැම කල්හි: තෙන, ඔහු විසින්: සද්ධෙවං, ශ්‍රද්ධාවෙන්: ඉන්ද්‍රිය සංවරං, ඉන්ද්‍රිය සංවර ශීලය රක්ඛා කළ යුතුයි.

4. අනෙසනං, එක්විසි අනෙසනයන්: පහන්තො, දුරුකොට: සුද්ධාසීවෙන, පිරිසිදු ආර්යයෙන්: අත්තනො, තමන්ගේ: ජීවිතං විය, ජීවිතය මෙන්: සබ්බද්, හැම කල්හි: ආර්ය සීලං, ආර්ය පාරිශුද්ධි ශීලය: පාතබ්බං, රැකිය යුතුයි.

5. සද්, සියළු කල්හි: වත්තාරො පට්ඨං, සිවුපසය: නිවං, නිතර: යොනිසො, නුවණින්: සෙවමානෙන, සේවනය කරන්නාවූ විසින්:

ආදරා, ආදරයෙන් පව්ව සන්නිසිතං සීලං, ප්‍රත්‍යය සන්නිශ්‍රිත ශීලය; පාලෙනබ්බං, රැකිය යුතුයි.

6. එතං වතුබ්බිධංසීලං, මේ සතරවැදෑරුම් ශීලය; පුරයනොනා, පුරන්තාවු; ජිනත්‍රයො, බුද්ධපුත්‍රනෙම; සග්ගාපවග්ග සම්පන්නිං, සාර්ගාපවර්ග සම්පන්නිය; අවසාං, අවශ්‍යයෙන්; අනුභොසානි, අනුභව කරන්නේය.

7. යො, යම් මහණෙක් තෙම; රාග දෙස මොහෙහි, රාග දෝෂ මෝහයන්ගෙන්; ආපුරෙනො, සම්පුර්ණ කරන්නේ; සීලෙසු, ශීලයෙහි; ආලසිකො හුත්වා, අලසයෙක්ව; අනාදරො, ආදර නැත්තේ ද; සො, හෙතෙම; නිරයං, තරකයෙහි; උප්පජ්ජති, උපදින්නේය.

8. සො, හෙතෙම; දයකෙ, දයකයන්; න නොසෙති, සංතොෂ නොකරන්නේය. සයං වා, තෙමේ හෝ; න තුස්සති, සතුටු නොවන්නේය. සො, හෙතෙම; ජවාලාන, සෙහොන් පෙනෙල්ලක්; සමො හොති, සමාන වේ. වික්ඛින්නා, නුවණැත්තවුන් විසින්; නින්දිතො හොති, නින්ද කරන ලද්දෙක් වේ.

9. තස්මා, එහෙයින්; තං, ඒ ශීලය; පරිපුරෙතුං, රකින්න; අසකොනෙන, නොහැක්කාවු; හික්ඛුනා, හික්ඛු ව විසින්; මිශ්‍රොන, (දුශ්චරිත නැමැති) අශුචියෙන්; සත්ථු සාසනං, බුද්ධ ශාසනය; න ආලිම්භිත්වා, ආලේප කිරීම නොකොට; ගතතබ්බං, (උපැවිදි බවට) යා යුතුයි.

10. සො, හෙතෙම; එවං ච පන විනොත්වා, මෙසේ ද සිතා; සෙතාසනං, සෙනසුන; සංසාමෙත්වා, තැන්පත්කොට තබා; චීවරානි, සිවුරු; ධොවිත්වා, සෝද; පත්තෙන සහ සංවිධාය ය්‍පෙත්වා, පාත්‍රය සමග පිළියෙල කොට තබා; නිරවජ්ජ සාටකස්ස අභාවෙන, නිවැරදි සඵලක් නොමැති හෙයින්; නශ්නො හුත්වා, නශ්තව; උදක පටිච්ඡෙනෙන, ජලයෙහි සැහවෙමින්; ගඬිගාය, ගහට පතිත්වා, වැටී; ගච්ඡනො, යන්නේ; උදකෙන, ජලයෙන්; වුය්‍යමානං, පාවී යන; දරුක්ඛං, දරුකඩක්; උරෙ කත්වා, පසුවට තබාගෙන; තරනො, එතරවන්නේ; අධො ගඬිගං, යටි ගං බලා; ගච්ඡති, යයි.

තද, එකල්හි; දො මාතුගාමො, ස්ත්‍රීන් දෙදෙනෙක්; හෙට්ඨා ගඬිගා නිසේ, යටි ගං තොට; තභායනො, තහන්නෝ; ගඬිගාසොනෙන, ගහ දියෙන්; වුය්‍යමානං, පාවී යන; තං දරුක්ඛං, ඒ දරුකඩ; දුරතො ආගච්ඡනං දිස්වා, දුරදීම එනු දැක; තාසු, ඔවුන් අතුරෙහි; එකා, එකියක්; එතං දරුක්ඛං, තෙල දරුකඩ; මයහං ඉති, මගේ යයි; ආහ, කීවාය. අපරා, අනික් තැණැත්තිය; යං, යමෙක්; තස්මිං, එහි; විජ්ජති, විද්‍යමාන වේද; තං, එය; මයහං, ඉති, මගේ යයි; ආහ, කීවාය. තතො, ඉක්බිති; තං, එය; සම්පමුපගතං, සම්පයට පැමිණියේ; දොපි ජනා, දෙදෙනාම; තරනො, ජිනා ගොස්; ගහෙත්වා, අල්ලාගෙන; තං

දරුකකිකේන සඬ්ථං, ඒ දරුකකි සමග: තීරං, ඉවුරට: පාපෙසුං, පැමිණවුනාහුය. අප්, ඉක්කිති: තාසු, ඇලා අතුරෙහි: තසම්, එහි: විජ්ජමානං, ඇති දෙය: මයාං, ඉති චුත්තා, මගේ යයි කී තැනැත්තී: තං තගං, දිඨ්වා, වස්ත්‍ර තැනි ඔහු දැක: අසු, ඔහුට: සාටකං, සඵවත්: ආහරිස්සාමි ඉති, ගෙන එන්නෙමියි: වත්වා, කියා: අත්තනො, තමන්ගේ: ගෙහං, ගෙදරට: අගමාසි, ගියාය. තස්සා, ඇ: ගත කාලෙ, ගිය කල්හි: ඉතරා, අනික් තැනැත්තී: අත්තනා, තිවස්ථ වස්ථං, තමන් හැඳි වස්ත්‍රය: මජ්ඣෙකං, මැදින්: හිඤ්චා, කඩා: තං, ඔහු: නිවාසාපෙත්වා, හඳවා: මාතා පිතුන්නං, මවුපියන්ගේ: ගෙහං, ගෙදරට: නෙසි, ගෙන ගියාය. අසු, ඇගේ: මාතා පිතරො, මවුපියෝ: තස්ස, ඔහුගේ: කුලවංසං පුච්ඡත්වා, කුලවංශය විචාරා: තස්සා ඵව, ඇයටම: භාර මකංසු, භාර කළහ. සා පන, මී තොමෝ වනාහි: නාමෙන, නමින්: සුමනා නාම අහොසි, සුමනා නම් වුවාය: ගාමවාසිනො, ගම් වැස්සෝ: තං, ඔහු: ගඨගාතිස්ස යයි: නාමං, නමක්: අකංසු, කළහ. අයං පන ගඨගාතිස්සො, මේ ගඨගාතිස්ස: ගෙහං, ගෙදර: ආවසන්නො, වාසය කරන්නේ: කසිවණ්ණාදිසු, කෘෂි වණ්ණික ආදී: යං කිඤ්චි කමමං, යම් කිසි වැඩක්: අකරොන්නො, නොකරන්නේ: තස්ථ තස්ථ, ඒ ඒ තනහි: විවරති, හැසිරේ. තසමා, ඒ තියා: අසු, ඔහුගේ: අකමමසීලනා, වැඩක් නො කරන ආභාව ඇති බැවින්: නික්කමම තිස්සො ඉති, නික්කම් තිස්ස යයි: ආලපනති, කථා කරති. අප්, ඉක්කිති: සුමනාය, සුමනාවගේ: භාතු භගිති ආදයො, සහොදර සහොදරී ආදීහු: සඨගමම, එක් රැස්වී: මාතා පිතුන්නං, මවුපියන්ට: ඵවං, මෙසේ: ආහංසු කීහ. සුමනාය, සුමනාගේ: සාමිකො, සැමියා: නික්කමම සීලො, අලසකමින් යුක්තව: ාගහෙ ඵව, ගෙදරම: නිසීදති, හිඳියි. මයං, අපි: තස්ස, ඔහුට: කිං කමමං කරිස්සාම ඉති, කිනම් වැඩක් කරමු දැයි: අප්, ඉක්කිති: තෙ, ඔවුහු: පුත්තානං, පුත්‍රයන්ට: සක්කප්පනස්ථං, දැන්වීම පිණිස: තිස්සස්ස, තිස්සයා: බහිගත කාලෙ, පිට ගිය වේලෙහි: සුමනං, සුමනා: පක්කොසාපෙත්වා, කැඳවා: ඵවං, මෙසේ: ආහංසු, කීහ.

11. තව, තොපගේ: සාමිකො, සැමියා: නික්කමමසීලකො, නික්කම් තිස්සානෙම, කසිං වා, සි සැමක් හෝ: අප්, නැවත: වණ්ණස්ථා, වෙළඳමක් හෝ: අකත්වා, නොකොට: කථං, කෙසේ: කුලවංසං, කුලවංශය: පතිට්ඨෙති, පිහිටුවන්නේ ද:

12. පුත්තදරෙහි, අඹුදරුවන් සහිත වූ: ඤාතීහි, නෑයන් සමග: කුලං, කුලය: වඩ්ඪෙතුං, වර්ධනය කරන්ට: ඉච්ඡතා, කැමැත්තාහු විසින්: සබ්බද, සෑම කල්හි: සබ්බ කමමසු, සියළු කර්මාන්තයන්හි: න අලසො හුත්වා, අලස නොවී: වස්ථානං, විසිය යුතුයි.

13. බෙත්තවසුසු, කෙත්වත්ති. ද: දසෙසු, දසයන් කෙරෙහි ද: ගොමහිස, ගව මහිසාදීන් කෙරෙහි ද: වනෙසු ව, වනයෙහි ද: (යන මේ සියල්ලෙහි) න අලසො, අලස නොවූ: සො, හෙතෙම: සපේන, සාක්කිය

ජනයන් මධ්‍යයෙහි ද; පරජනෙ, අන්‍ය ජනයන් මධ්‍යයෙහි ද; හි, ඒකාන්තයෙන්: පූර්වතො හොති, පූර්ව වේ.

14. සීතුණ්භාදී, සීත උෂ්ණාදිය: අවිනේතනො, නොසිතන්නේ: කායිකං දුක්ඛං, කායික දුක්: සහනො, ඉවසන්නේ: කාලාකාලං, කල් නොකල්: සමඤ්ඤාය, මනාව දැන: සද, සැම කල්හි: විරියං, වීර්යය: කාතබ්බො, කළ යුතුයි.

15. තථා, එපරිද්දෙන්ම: වණ්ණස්ස කමෙපි, වෙළඳුම් කම්යෙහිද: සිප්පුග්ගහණං ධාරණං, ශිල්ප ඉගෙනීමෙහි හා දැරීමෙහි ද: අනන්දිතෙන, මැලි නොවීමෙන්: අමරනොව, නොමියෙන කෙනෙක් මෙන්: සද, සැමකල්හි: කතබ්බං, උත්සාහ කළ යුතුයි.

16. එවං ච පන වත්ථා, මෙසේ ද කියා: තස්සා, ඇයට: නාලිමන්තං, නැළියක් පමණ: තණ්ඩුලං ච, සහල් ද: එකං භාජනං ච, එක භාජනයක්ද, දත්ථා, දී: අස්ස ආදිං කත්ථා, අද පටන් කොට: තුමෙහ, තෙපි: විසුං, වෙනම: වසථ, වසව්: අමහාකං ගෙනෙ, අපේ ගෙයි: න වසථ ඉති, නොවසව් යයි: වත්ථා, කියා: පෙසෙසුං, යැවුහ. තථාහි, ඒ එසේමැයි.

17. මාතා පිතා ච, මවුපියෝ ද: ඤාතකා, නෑයෝ ද: දලිඤ්ඤං, දිලිඳු තැනැත්තෝ: නෙව කාමෙනති, කැමැති නොවෙත්. ලොකෙසු, ලෝකයෙහි: ධම්මතා, ධර්මතාවය: එවං, මෙසේය.

18. සො, හෙතෙම: වෙ, ඉදින්: අකුලිනොපි, කුල නැත්තේද: අථ, යලින්: සො, හෙතෙම: ධනවා, ධන ඇත්තේ වේද: භොගී, භොග සම්පත් ඇත්තේ ද: පභු, අධිපති වූයේ ද: තං ඒ ධනවත් තැනැත්තෝ: වෙ, ඒකාන්තයෙන්: සබ්බෙ, සියල්ලෝම: උපාසනති, භජනය කෙරෙත්. ලොකෙසු, ලෝකයෙහි: ධම්මතා, ධර්මතාවය: එවං, මෙසේය.

19. තතො, ඉක්කිති: සුමනා, සුමනා: තං ගහෙත්වා, ඒවා රැගෙන: නිමානුසකෙ එකසම් ගෙනෙ, පාලු ගෙදරක: අස්සුතී, කඳුළු: පවස්සායමානා, සල සලා: රොදනති, හඬමින්: නිසීදි, හුන්නීය. තතො, ඉක්කිති: නිකකම්ම නිස්සො, නිකම් නිසා: අත්තනො, තමන්: ගතට්ඨානතො, ගිය තැනින්: ආගන්ත්වා, අවුත්: රොදමානං හරියං දිස්වා, හඬන භාය්‍යාව දැක: හදේ, සොදුර! කිං රොදසි ඉති, කුමක් නිසා හඬන්නෙහිදැයි: පුච්ඡි, විචාළේය.

සා, ඔ නොමෝ: මාතාපිතුහි. මවුපියන් විසින්: වුත්තං, කියැ ලද: සබ්බං, සියල්ල: වත්ථා, කියා: වියොජිත භාවං, වෙන් කළ බව: කපේසි, කීවාය. තං සුත්වා, ඒ අයා: අමහාකං විසුං කරොන්තා, අප වෙන් කරන්නාහු: කිං දත්ථා, කුමක් දී: අකංසු ඉති, (එසේ) කළාහු ද? එකං තණ්ඩුලනාලිං ච, එක සහල් නැළියක් ද: පචන භාජනඤ්ඤං, පිසන බඳුනක්ද: අදංසු ඉති, දුන්නයි: වුත්තෙ, කී කල්හි: සො, හෙතෙම: තං සුත්වා, ඒ අයා: හදේ, සොදුර, තිං, තී: මා විනේතසි, කිසිවක් නොසිතව:

මයං, අපි; යෙන කෙනචි උපායෙන, යම් කිසි උපායකින්; ජීවිස්සාම, ජීවත්වෙමු. අපි ව, තවද; හදෙද, සොළුර; මයං, අපි, විදුං ජාත කාලතො පට්ඨාය, වෙන් වූ කාලයෙහි පටන්; හික්ඛු සඬ්ඝස්ස, හික්ඛු සංඝයා වහන්සේට; කිඤ්චිපි අදත්ථා, කිසිවක් නොදී; න පරිභුඤ්ඤාම ඉති, අනුභව නොකරන්නෙමුයි; වත්ථා, කියා; සයං, තෙමේ; මහා විහාරං, මහා විහාරයට; ගත්ත්වා, ගොස්; එකං සලාකං, එක් සලාකයක්; ජිඤ්ඤාපෙත්වා, වෙන් කරවා ගෙන; ආගත්ත්වා, අවුත්; හරියං, භාය්‍යාව; ආමනෙත්ත්වා, අමතා, හදෙද, සොළුර! යාව, යම්තාක්; අහං, මම; ආගච්ඡමි, එමිද; තාව, ඒ තාක්; ඉණං ගහෙත්වාපි, ණයක් ගෙන හෝ; යෙන කෙනචි උපායෙන, යම් කිසි උපායකින්; අස්සමන්තා නුත්වා, අප්‍රමාදව; අය්‍යානං, ආයාසයත් වහන්සේලාට; දනං, දන්; දදෙය්‍යාසි ඉති, දෙන්නෙහි යයි; වත්ථා, කියා; සයං, තෙමේ; හතියා කමමං, කුලී වැඩක්; ගවෙසනො, සොයමින්; අගමාසි, ගියේය.

තද, එකල්හි; අස්ස, ඔහුගේ; පිතුනො, පියා වූ; මහා ධන දෙවස්ස, මහාධනදෙවගේ; සභායො, යහළු; වඤ්ඤුරියො නාම, වඤ්ඤුරිය නම්; එකො රට්ඨික පුත්තො, එක් ජනපද නායක පුත්‍රයෙක්; විත්තසර ඛෙත්තතො, විත්තසර කෙතෙන්; පඤ්චසත කර්ම මත්තං ලභිත්වා, පන්සිය කිරියක් පමණ ලැබ; සස්සං, ගොයම්; කාරෙසි, කරවීය. තද, එකල්හි; තං, එය; පක්කං, පැසුනේ විය. නික්කමම නිස්සො, නික්ම නිස්ස තෙමේ; හතියා කමම, කුලී වැඩක්; ගවෙසනො, සොයමින්; තස්ස රට්ඨිකස්ස, ඒ රාජට්ඨිකයාගේ; ගෙහං, ගෙදරට; ගත්ත්වා, ගොස්; තං, ඔහු; අදදස්ස, දුටුවේය. රට්ඨිකො, රටියා; තං දිස්වා, ඔහු දැක; කිමත්ථාය, කුමක් සඳහා; ආගතොසි ඉති, ආවෙහිදැයි; පුච්ඡි, විචාළේය. හතියා, කුලියට; ලාවන කමමං, ගොයම් කැපීමේ වැඩක්; පරියෙමානො, සොයමින්; ආගතොමහි ඉති, ආවෙමියි; වුත්තෙ, කී කල්හි; රට්ඨිකො, රටියා; තං, ඔහු දෙස; ඔලොකෙත්වා, බලා; තාත, දරුව! ත්වං, ඔබ; සහස්සෙත, සිය අතින්; කමමං, වැඩ; අක්ක පුබ්බො, නොකළ විරූය. කිං, කිම? ත්වං, තොපට; ලායිතුං සක්කිස්සාසි ඉති, ගොයම් කපන්නට හැකි දැයි; ආහ, කීය. තෙන, එහෙයින්; ලභිස්සාමි ඉති, ගොයම් කපන්නෙමියි; වුත්තෙ, කී කල්හි; තව විරියං, තොපගේ වීර්යය; න ජානාමි ඉති, නොදැනිමියි; න සම්පට්ඨමි, පිළි නොගත්තේය. අථ, එකල්හි; නිස්සො, නිස්ස තෙමේ; තෙනහි, එසේ නම්; මම විරියං, මගේ වීර්යය; පස්සථ ඉති, බලවයි; ලාවනං, දැකැත්ත; ගහෙත්වා, ගෙන; ඛෙත්තං, කුඹුරට; ඔතරිත්වා, බැස; පුරෙහත්තං එව, පෙරවරු කාලයෙහිම; තං පඤ්චසතකර්ම මත්තං, ඒ පන්සියයක් පමණ කිරිය; ලායි, කැපීය. තං දිස්වා, ඒ දැක; රට්ඨිකො, රටියා; අව්ඡරියපත්තො, පුදුමයට පැමිණියේ; තස්ස, ඔහුට; කුසස්සිත්වා, සතුටු වී, අත්තනො, තමන්ට; ආහත හත්ත භාජනානි ව, ගෙන ආ බත් භාජන ද; දස දසියොව, දැඩි දස්සන්ද; අදසි දුන්නේය. තනො, ඉක්බිති; නිස්සො, නිස්ස තෙමේ; සබ්බං තං ඛෙත්තං, ඒ සියළු කුඹුර; සයං එව තෙමේම; රාසිං කත්වා, ගොඩ ගසා; මද්දිත්වා, මැඩ; පලාලං, පිදුරු;

උඩරිකාව, ඉවත්කොට; සයං එව, තෙමේම; පොයේකාව, පොළො; මහනං විහි රාසිං, මහා වි ගොඩක්; අකාසි, කෙළේය. තනො, ඉක්බිති; රට්ඨිකො, රාජටික තෙමේ; තසං පුරිසසං, ඒ පුරුෂයාගේ; විරියාකාරං, වීර්යය; පසාසිකාව, දැක; අනිසංසනො, ඉතාම පැහැදී; තස්මිං බෙතෙන, ඒ කෙතෙහි; සබ්බං තං ධක්ඛං, සියළු ඒ ධාන්‍ය; තසං එව, ඔහුටම; අද්ධි, දුන්නේය.

20. තියෙයා, තියං තෙමේ; තනො පට්ඨාය, එතැන් පටන්; හික්ඛුනං, හික්ඛුන්ට; අට්ඨ සලාක හතං, සලාක බත් අටක්; දෙති, දෙයි. දදමානො පන, දෙන්නේ වනාහි; උදක ලොණං මනෙන, දියලුණු මාත්‍රයෙන්; අසංසායං, සංසාය නොවන සේ; දෙති, දෙයි. තස්මා, එහෙයින්; අසංසං, ඔහුට; හික්ඛු, හික්ඛුහු; උදක ලොණං තියෙයා ඉති, උදක ලොණං තියං යයි; වොහරිංසු, ව්‍යවහාර කළහ. තෙසං පන හික්ඛුනං, ඒ හික්ඛුන් අතර වූ; මහලලකා, මහළු කළ පැවිදි වූ; බුඩ්ධපබ්බජිතා, බුඩ්ධපබ්බජිත හික්ඛුහු; යෙභුයොන, බොහෝ සෙයින්; තං හතං, ඒ බත්; ගහෙකාව, ගෙන; සුතබ්දෙණ්ණෙයෙ එව, බල්ලන්ට බත්ලන පෝරුවෙහිම; පක්ඛි පනති, බහාලති. තනො, ඉක්බිති; උදකලොණං තියෙයා, උදකලොණං තියං තෙමේ; හික්ඛුනං, හික්ඛුන්ගේ; තං කිරියං දිට්ඨා, ඒ ක්‍රියාව දැක; තනො පට්ඨාය, එතැන් පටන්; සොළස ධර් සලාක හතං, කිරි හා සමග සලාක බත් සොළසක්; පට්ඨපෙසි, පිහිටු විය. තස්මා, එහෙයින්; අසංසං, ඔහුට; හික්ඛු-හික්ඛුහු; ධර්මහත තියෙයා ඉති, කිරිබත් තියං යයි; නාමං අකංසු, නම් කළහ. තනො, ඉක්බිති; තෙසං, හික්ඛුනං, ඒ හික්ඛුන්ට; විරකාලං, බොහෝ කාලයක්; ධර්මහතං එව, කිරිබත්ම; භුක්ඛන්තානං, අනුභව කරන්නවුන්ට; අරුචි උපපජ්ඣි. අරුචියක් උපන්නේය. තෙන ධර්මහතෙන, ඒ කිරිබත්; විතං, සිත; ත පසාදෙති, නො පහදයි.

අප්, ඉක්බිති; ධර්මහත තියෙයා, කිරිබත් තියං තෙමේ; තං කාරණං ඤාතවා, ඒ කරුණ දැන; ධෙත්‍රසනං ලභිතවා, දෙනුන් සියයක් ලැබ; අත්තනො, සද්ධං, තමාගේ ශ්‍රද්ධාව; ආවජ්ජෙතවා, ආවර්ජනා කොට; ට්ඨෙන, තන; අග්ගහෙසි, ඇල්ලිය. සුගඤ්ඤ සප්පිං එව, සුවඳ ගිතෙල්ම; පග්ගෙරි, වැගිරිණ; සො, හෙතෙම; තනො පට්ඨාය, එතැන් පටන්; සොළසනං හික්ඛුනං, හික්ඛුන් දහසය නමකට; තෙලලොපකං නාම හතං, ගිතෙල් මිශ්‍ර කොට සෑදූ බත්; අද්ධි, දුන්නේය. තනො, ඉක්බිති; තසං, ඔහුට; කලායාණහත තියෙයා, ඉති, කලායාණහත තියං යයි; නාමං අහොසි, නම් විය. තනො, ඉක්බිති; කලායාණ හත තියෙයා, කලායාණ හත තියං තෙමේ; අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙලින්; දනං, දනය; වට්ඨෙන්නො, දියුණු කරමින්; පඤ්චනං, හික්ඛුසනානං, පන්සියයක් හික්ඛුන් වහන්සේට; නිබ්බං එව, නිතරම; තෙලලොපක දනං, සුවඳ ගිතෙල් උපුල්වා දන්; දෙති, දෙයි.

සො පන, හෙතෙම වනාහි; එක දිවසං, එක දවසක්; හික්ඛු සඤ්ඤාසං,

හික්කු සංඝයාට: මයා, මා විසින්: කන්ධමුලදනං, අල මුල් දනයක්: අදින්නපුබ්බං ඉති, නුදන් විරුයයි: විනේතව්‍යා, සිතා: බහු මනුසේස ගනේවා, බොහෝ මිනිසුන් ගෙන: කුම්බුල පබ්බතං, කුඹල් පව්වට: ආරුග්ග, නැග: බැඳ මුලං, අල මුල්: බණේනේනා, සාරත්තේ: සට්ඨි නිධිකුම්භියො, නිදන් කළ හැටක්: දිස්වා දැක: සකගෙනෙ, තම ගෙයි: නිධාපේතවා, නිදන් කරවා: තනො පරං, එයින් පසු: අතිරේක තරං, වැඩිපුර: දනං, දන්: දෙනේනා, දෙමින්: පට්ටිපසති, වාසය කරයි.

තසමීං සමයෙ, එසමයෙහි: අනුරාධපුරතො, අනුරාධපුරයෙන්: පඤ්චසත හික්කු, පන්සියයක් හික්කුහු: තස්ස තස්ස, ඒ ඒ තත්ති: බොධි පට්ඨාදයො, බෝ පිළිම ආදිය: වඤ්ඤා, වදිමින්: අනුක්කමෙන, පිළිවෙලින්: මහාගාමං, මාගමට: අගමංසු: ගියාහුය. තනො, ඉක්බිති: කල්‍යාණභ්‍යතන නිසේසා, කල්‍යාණ භ්‍යතන නිසේස තෙමේ: තෙ, උන් වහන්සේලා: දිස්වා, දැක: සොමනස්සාප්පනේනා, සතුටට පැමිණියේ: නිමනේතවා, ආරාධනා කොට: මහාදනං, දන්වා, මහ දන් දී: භුක්තානු මොදනාවසානෙන, අනුමේවෙතී බණ අවසානයෙහි: අය්‍යා, ආයතීයත්වහන්සේලා: කුතො, කොහි සිට: ආගතස්ස ඉති, වැඩියෙහිදැයි: පුට්ඨී, විචාළේය. තෙ, උන්වහන්සේලා: උපාසකා, උපාසකවරුනි, අනුරාධපුරතො, අනුරාධපුරයේ සිට: ආගතමහ ඉති, ආවේශ්‍රයී: වදිංසු, කීවාහුය. සො, හෙතෙම: හනේන, ස්වාමීනි! එතරහි, දැන්: කතරස්මිං යානෙ, කවරතැනෙක්හි: බහු හික්කු, බොහෝ හික්කුහු : උපට්ටිපසති ඉති, වෙසෙත්දැයි: පුට්ඨී, විචාළේය. අප්ථ බො, ඉක්බිති: තෙ, ඒ හික්කුහු: මාරිස, නිදුකාණේනි! ඉදති, දැන්: ලඬ්ඛාදීපෙ: ලඬ්ඛාදීපයෙහි: වෙතියමබ විහාරෙ, වෙතියමබ විහාරයෙහි ද: අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි ද: නාගදීපෙ ව ඉති, නාගදීපයෙහි දැයි: ඉමේසු තීසු යානෙසු, මේ තුන් තත්ති: අනෙකසත හික්කු, නොයෙක් සිය ගණන් හික්කුහු: උපට්ටිපසති ඉති, වාසය කරති යි: ආහංසු, කීවාහුය. තෙසං, උන්වහන්සේලාගේ: තං, ඒ කථාව: සුත්වා, අසා: සොමනස්සො, සතුටට පත් වූයේ: තස්ස, එහි: ගන්තවා, ගොස්: මයා, මා විසින්: දනං, දතුං, දන් දෙත්ට: වට්ඨනීති, වට්ඨි යයි: විනේතවා, සිතා: පඨමං, පළමුකොට: වෙතියමබ විහාරං, වෙතියමබ විහාරයට: ගන්තවා, ගොස්: තස්ස, එහි: හික්කුත, හික්කුන්ට: දනං දන්වා, දන් දී: තනො, ඉක්බිති: අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි: පඤ්චමහාවාසෙ, පඤ්චමහා ආවාසයන්හි: අනෙක සහස්සානං හික්කුතං, නොයෙක් දහස් ගණන් හික්කුන්ට: දනං දන්වා, දන් දී: රඤ්ඤො එව, රජතුමාට ද: පණ්ණාකාරං දන්වා, පඩුරු දී: තෙන, ඔහු විසින්: අනුගාහිතො, අනුග්‍රහ කරන ලදුව: නාගදීපං ගන්තවා, නාගදීපයට ගොස්: තස්ස, එහි: හික්කු, හික්කුන්ට: මහාදනං, දන්වා, මහ දන් දී: තනො නික්කමම, එතැනින් නික්ම: අරියගාල නික්ම, අරියගාල නික්මයෙහි: පට්ටිපසති, වාසය කරයි.

21. තද, එකල්හි: සො, හෙතෙම: අනන්තො, තමාගේ: මාතුගාමං,

භායාබාව: ආමනෙතථො, අමතා: හදෙ, සොඳුර! හිකඬු සඩ්ඨස්සා, හිකඬු සඩ්ඨස්සාට: දන වට්ඨං, දන් වැට: අනුපට්ඨිතනි, කඩ නොකර: දෙහි, දෙව: අහං, මම: ගඬ්ඨාය, ගඬ්ඨාවෙහි: ඉතොවිතො, ඔබ්නොබ: ඔරිම පාරිම කිරං, මෙතෙර සිට එතෙර ගොඩට: පාපෙතො, (මිනිසුන්) එගොඩ මෙගොඩ කරමින්: පුඤ්ඤං, පින්: පසවාමි ඉති, රැස් කරමියි: ඔවදිත්වා, අවවාද කොට: සයං, තෙමේ: මනුස්සො, මිනිසුන්: නාවාය, නැවෙන්: තීරං, එතෙරට: පාපෙතො, පමුණුවමින්: දිවසං, දවස: විනිතාමෙති, ගෙවයි. තං අරියගාල නිසෙ, ඒ අරියගාල නිසියෙහි: නිසුත්තනො, නිසුක්ක බැවින්: තස්ස, ඔහුට: අරියගාල නිසො ඉති, අරියගාල නිසා යයි: නාමං අකංසු, නම් කළහ. එවං, මෙසේ: තං, ඔහු: තෙත පුඤ්ඤකමෙත, ඒ පින්කමින්: විනිතාමෙනෙ, කල් යවන කල්හි: සකො, ශක්‍ර තෙමේ: තස්ස, ඔහුගේ: සද්ධාබලං, ශ්‍රද්ධාවලය: ජාතනොපි, දන්නේ නමුදු: තං, ඔහු: විමංසිකු කාමො, විමසනු කැමැත්තේ: මහලක බ්‍රාහ්මණ වණ්ණෙන, මහඵ බමුණුවෙසකින්: ආගන්ත්වා, අවුත්: නාවාය, නැවෙහි: නිසීදි, හුන්නේය. අරියගාල නිසො, අරියගාල නිසා තෙමේ: තං ගහෙත්වා, ඔහු ගෙන: පාඨෙතො, පදින්නේ: පරතීර සමීපං, පරතෙර සමීපයට: පාපුණං, පැමිණියේය. අථ, එකල්හි: බ්‍රාහ්මණො, බමුණො: හො, පින්වත! කතර යට්ඨිං, සැරයටිය: න සරිං ඉති, අමතකවිමියි: ආහ, කියේය. සො, හෙතෙම: පුත, නැවත: පාඨෙත්වා, පදවා, තං, එය: ගහෙත්වා, ගෙන: ආගඤ්ඨි, ආවේය. පුත, නැවත: පාදබ්‍රාහ්මණ තෙලනාලිං, පයෙහි ගාන තෙල් ගුලාව: න සරිං ඉති, අමතකවිමියි. වුත්තෙ, කී කල්හි: පුත, නැවත: ගන්ත්වා, ගොස්: තමිපි, එයද: ආනෙසි, ගෙනාවේය. එවං, මෙසේ: සො, හෙතෙම: යංයං වදති, යමක් යමක් කියයිද: තං තං ආහරතො, ඒ ඒ දේ ගෙන එමින්: මනං, සිත: තප්පදසිත්වා, දුෂ්ණය නොකොට: අපරාපරං, ඔබ්නොබ: සංසරතො, සැරිසරන්නේ: සකො, ශක්‍ර තෙම: එවං, මෙසේ: තං, ඔහු: විමංසිත්වා, විමසා: තස්ස, ඔහුගේ: සද්ධාය, ශ්‍රද්ධාවගේ: නිව්චල භාවං, නිශ්චල බව: ඤත්වා, දැන: සනතුට්ඨො, සතුටට පැමිණියේ: අත්තානං, ඒ ආත්මය: විජිහිත්වා, අත්හැර: ආකාසෙ, අහසෙහි: අත්තනො, තමාගේ: සකක විලාසෙන, ශක්‍ර විලාසයෙන්: ධත්වා, සිට: ඔවදිත්වා, අවවාද කොට: අරියගාල සමීපෙ, අරියගාල සමීපයෙහි: එකසමීං සරෙ, එක් විලෙක්හි: බහු, බොහෝ: සයඤ්ජාත සාලි චිතයො, සවයං ජාත ඇල් වී මාපෙත්වා, මවා: සත්තරතනෙහි: සත්රුවනින්: තස්ස, ඔහුගේ: සරං, ගෙය: පුරෙත්වා, පුරවා: අප්පමාදෙන, ප්‍රමාද නොවන සේ: ඔවදිත්වා, අවවාද කොට: දෙව ලොකං එව, දෙවි ලොවටම: අගමාසි, ගියේය.

තතො, ඉක්බිති: අරියගාල නිසො, අරියගාල නිසා තෙමේ: හිරඤ්ඤ සුවණ්ණං, රත් අමු රත් ආදිය: සරං, ගෙට: ආවහනො, ගෙන එන්නේ: අනෙකවිධං, අනෙකවිධ වූ: දනාදි පුඤ්ඤං, දනාදි පින්කම්: කරොතො, කරමින්: තත්ථ, එව, එහිම: පටිවසති. වාසය කරයි.

අථ, ඉක්බිති: අපරහාගෙ, මෑත කාලයෙහි: පියඬු දීපවාසී, පියඟු දිවයිත් වැසි: හික්කු සඩ්දො, හික්කු සංඝයා වහන්සේ: එකද, එක් කලෙක: එකක් සන්නිපතිතවා, එක තැනකට රැස්ව: නිසින්නා, හුන්නාහු: එවං, මෙසේ: කථං, කථාවක්: සමුට්ඨාපෙසුං, ඉපිද වුහ. ඉදනි, දන්: දසයොජන සහසොසු ජමබුද්දිපෙසු, දස දහසක් යොදන් දඹදිවෙහි: කස් බො මනුස්සා, කවර තැනෙක්හි මනුෂ්‍යයෝ, සද්ධාවන්නා ඉති, ශ්‍රද්ධාවන්නයෝ ද? අථ, එකල්හි: තෙසං හික්කුනං අත්තරෙ, ඒ හික්කුන් අත්තරෙහි වූ: සති සමබොධිකෝරො, සති සමබොධි සථවිර තෙම: එතරහි, මේ කාලයෙහි: සීහලදීප වාසිනො, සිංහල ද්වීප වාසීහු: සද්ධා සම්පන්නො ඉති, ශ්‍රද්ධා සම්පන්නයෝ යයි: ආහ, කීය. යොනකරාජපුත්තො, යොනක රාජ පුත්‍රවූ: මහා බුද්ධරක්ඛිතකෝරො, මහාබුද්ධරක්ඛිත සථවිර තෙමේ: යොනක රට්ඨවාසිනො, යොන් රට වැස්සෝ: සද්ධාවන්නො ඉති, ශ්‍රද්ධාවන්නයෝ යයි: ආහ, කීය. තං සුත්වා, ඒ අසා: හික්කු සඩ්දො, හික්කු සඩ්දො වහන්සේ: අස් එව, අද ම: තං කාරණං, ඒ කරුණ: විමසිස්සාම ඉති, විමසන්නෙමුයි: තෙ ථෙරෙ එව, ඒ දෙදෙනා වහන්සේම: තං තං රට්ඨං, ඒ ඒ රටට: පෙසෙසු: යැවුහ. තෙසු, ඔවුන් අතුරෙන්: බුද්ධරක්ඛිතකෝරො, බුද්ධරක්ඛිත සථවිරයන් වහන්සේ: උපකට්ඨාය වෙලාය, වෙලාව සම්ප වු කල්හි: යොනක ලොකං, යොනක රටට: අගමාසි, ගියේය. සති සමබොධිකෝරො පත, සතිසමබොධි සථවිරයන් වහන්සේ වනාහි: ලඬිකායං, ලඬිකාවෙහි: අරියගාල නිස්සස්ස, අරියගාල නිස්සගේ: ගෙහආරං, ගෙදෙරට: සම්පාපුණි, පැමිණියේය. තද කිර, එකල්හි වනාහි: අරියගාල නිස්සස්ස, අරියගාල නිස්සගේ: සුමනා නාම හරියා: සුමනා නම් භායඝ්ථා: සා, මී තොමෝ: ද්වාදසන්නං, හික්කු සහස්සානං, දෙළොස් දහසක් හික්කුන් වහන්සේට: දසසු වාරෙසු, දහ වාරයක් හි: දනං දත්වා, දන් දී: අත්තනො, තමන්ගේ: දනං, දනය ආවස්මානා, සිති කරන්නී: වුලල මඤ්චකෙ, කුඩා ඇඳක: නිසීදි, හුන්නිය.

22. මෙ, මා විසින්: අස්, අද: සුබ්බමං, ඉතා සියුම් වූ: වීචරාදිකං, සිවුරු ආදිය ද: තථා, එසේම: සුඛ සම්චස්සං, ශරීරයට සුව පහසු දෙන: මඤ්චපීඨාදිකං, ඇඳ පුටු ආදිය ද යන: ඉදඤ්චිදඤ්ච බො: මේ මේ දෙය වනාහි: දින්නං, දෙන ලද්දේය.

23. මධුරෙහි, මිහිරි වූ: අත්ත පානෙහි, ආහාර පානයන් ද: ඛස් හොජෙහි, බාද්‍ය හොද්‍යයන් ද: මුඛවාසාදි, කට සුවඳ කරවන: තාමිබුල, බුලත් ආදිකොට ඇති: හෙසජෙහි ව, බෙහෙත් ද: සාධුකං මනා කොට: තස්සිනො, සන්නිපත්තිය කරන ලදි.

24. අහං, මම: ඤේ, හෙට: ඉතො අධිකං, මීට වඩා: කථං, කෙසේ: (දනයක්) සම්පාදෙත්වාන, සම්පාදනය කොට ගෙන: සාධුකං, මනාකොට: දස්සාමි ඉති, දෙන්නෙමි දැයි: සා, මී තොමෝ: දසි ගණෙහි, දසි සමුත්තයා සමග: විචාරෙන්නි, කථා කරන්නී: අවජි, උන්නිය.

25. එවං, මෙසේ: නිසින්නා, හුන්නේ: සම්පන්නං, පැමිණි: පෙරං, තෙරුන්: දිඬා, දැක: කාලං ඔලොකෙත්වා, කල් බලා: ඉදනි: දැන්: හත්තං, බත්: පච්චා, පිස: දතුං, දෙන්ට: න සක්කා ඉති, නො හැකි යයි: තුරිත තුරිතා, වහ වහා: තෙල කප්පලකං, තෙල් ඇතිලියක්: උඩානා, උදුනට: ආරොපෙත්වා, නගා: සුගන්ධ සංජීං, සුවඳ ගිතෙල්: පක්ඛිපිත්වා, පහා: බිලඬිග භාජනෙ, කැඳ බත් භාජනයෙහි: සිත්ථං, බත් උඵ: පරිඤ්ඤාපෙත්වා, පෙරා: ධොවිත්වා, සෝද: සජ්ජිති හජ්ජිත්වා, ගිතෙලින් බැද: තත්ථ, එහි: වතුම්ධුරං, වතුම්ධුර: පක්ඛිපිත්වා, බහා: දිබ්බ භොජනං ඉව, දිවාභොජනයක් මෙන්: පත්තං, පුරෙත්වා, පාත්‍රය පුරවා: වත්ථුචුම්බටකෙ, වස්ත්‍ර සුඹුලුවක් මත: යපෙත්වා, තබා: පෙරඤ්ඤා, තෙරුන් වහන්සේට: උපනාමෙසි, පිළිගැන්විය. පෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: තඤ්ඤා, ඇගේ: පසාද සංවඨිච්ඡන්දාය, ප්‍රසාදය වැඩිම සඳහා: හගිති, නැගණියනි! පත්තං, පාත්‍රය: ආකාසෙ, අහසෙහි: විස්සජේහි ඉති, අත්හරින්නැයි: ආහ, කිය. සා, ඕනොමෝ: හයෙන, බියෙන්: න විස්සජේසි, අත නො හැරියේය. පෙරෙන, තෙරුන් වහන්සේ විසින්: තච්ඡ, තොපගේ: සධාගුණං, ශ්‍රඩ්ධා ගුණය: ආවජේත්වා, ආවර්ජනා කොට: විස්සජේහි ඉති, අත හරින්නැයි: චුත්තෙ, කී කල්හි: සා ඕ තොමෝ: තථා කත්වා, එසේ කොට: ආකාසෙ, අහසෙහි: පත්තං, පාත්‍රය, විස්සජේසි, අතහැරියේය. පෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: ඉමං හත්තං, මේ බත: පරිභුක්ඛන්තෙ හික්ඛු, වළඳන හික්ඛුන් වහන්සේ: එසා, මෝ තොමෝ: පඤ්ඤාති: දක්ඛායි: අධිට්ඨාය, අධිෂ්ඨාන කොට: බුද්ධරක්ඛිත සෝරෙ, බුද්ධරක්ඛිත තෙරුන්: අනාගතෙ එව, නොපැමිණියදීම: පඨමං, පළමු කොට: ගන්නවා, ගොස්: හික්ඛුනං, හික්ඛුන්වහන්සේලාගේ: පත්තෙ, පාත්‍රයන්හි: පිණ්ඩපාතං දත්වා, පිණ්ඩපාතය දී: භොජෙසි, වැළඳවිය. සා, ඕ තොමෝ: භුක්ඛන්තෙ, හික්ඛු, වළඳන හික්ඛුන්: දිඬා, දැක: උප්පන්න සොමනස්සා, හටගත් ප්‍රීතිය ඇත්තී: සාධුකාරං දෙනති, සාධුකාර දෙමින්: ගෙහං ගන්නවා, ගෙදරට ගොස්, සාමිකෙ ආගතෙ, සැමියා පැමිණි කල්හි: තඤ්ඤා, ඔහුට: අත්තනාව, තමා විසින් ද: පෙරෙන ච, තෙරුන් විසින් ද: කතං, කරන ලද: සබ්බං, සියල්ල: කපෙසි, කීවේය. සො, හෙතෙම: තං සුත්වා, ඒ අසා: අනිච්ඡ පසන්නො අහොසි, ඉතාම පැහැදුනේ විය. එවං, මෙසේ: අච්ඡරියාව හං, පුදුම එළවන: පුක්ඛෙ කම්මං, පින්කම්: උපචින්නො, රැස් කරමින්: අපරභාගෙ, මැන භාගයෙහි: මරණ මඤ්චපරායනො අහොසි, මරණ මඤ්ච පරායන විය. තථාහි, ඒ එසේ මැයි: පුක්ඛෙවත්තානං, පින්වතුන්ට: මරණ වේදනා, මරණ වේදනාවක්: න භොති, නොවේ. සුත්තස්සාබුධො විය, නිද පිබ්බියෙකු මෙන්: ඉච්ඡිතධානෙ, කැමැති තැනෙක්හි: නිබ්බන්ධනි, උපදියි. තෙන, එහෙයින්: පොරාණා, පැරණියෝ: ආහු, කීහ.

26. කත පුක්ඛෙකො පන, කරන ලද පින් ඇති සත්තෙම වනාහි: යද, යම් කලෙක්හි: මට්ඨුවෙගෙන, මරණ වේගයෙන්: අද්දිකො, පෙළෙන්නේ: එතදනෙ, සැලෙන්නේ: මාරණනතිකෙ, මරණාසන්න කාලයෙහි: සයනෙ, (මරණ) මඤ්චකයෙහි: සයිනො භොති, හොත්තේ: ථවිද:

27. අස්ස, ඔහු විසින්; තමහි සමයෙ, එසමයෙහි; යානි කල්‍යාණි, යම් කුශල ධර්මයක්; කතානි, කරන ලද්දේ ද; තානි හි, ඒ කුශල කම්මයෝ වනාහි; තමහි සමයෙ, එසමයෙහි; අස්ස, ඔහුගේ; මානසං, සිත, අපේක්‍ෂා, ලමබ්‍රතනි, එල්බ ගෙන සිටිත්.

28. තද, එකල්හි; සංග්‍රහමස්ස ජනතුතො, සංග්‍රහමස්ස සත්වයාට; අග්ග, අග්‍ර වූ; යාන, දිව්‍ය යහන් ද; විමානාදි, දිව්‍ය විමාන ආදිය ද; අනුකුලානි, ඊට අනුකූල වූ; ඉධං නිමිත්තානි, ඉෂට නිමිති, දිස්සරෙ, දක්නා ලැබෙත්.

29. අවජරාගණ, දිව්‍ය අප්සරා සමූහයා විසින්; සංසුට්ඨො, නෘත්‍ය ගීතා දී සොභා පවත්වන ලද; අවජරාසත, සිය ගණන් දිව්‍ය අප්සරාවන් ගෙන්; මණ්ඩිතො, යුක්ත වූ; විමානෙ යානෙ, දිව්‍ය විමාන, දිව්‍ය යහන් (ආදිය); දිස්වාන, දැක; තස්ස, ඔහුට; උදග්ගතා, ඔදවැඩි බව හෙවත් සන්තෝෂය; හොති, වෙයි.

30. සො දයකො නරො, ඒ දයක මනුෂ්‍යතෙම; ජිණ්ණකං සාලං, දිරු ශාලාවක්; වජ්‍ජවා, හැර දමා; පාසාද, මහා ප්‍රාසාදයකට; ආරොහණෙ විය, නැගෙන කලක් මෙන්; පරමං, උතුම් වූ; අස්සාදං, සැනසීම; ලහතෙ, ලබන්නේය.

31. වත, ඒකාන්තයෙන්; මයා, මා විසින්; කල්‍යාණං, කුශලය; සුකතං, මනාව කරන ලදී. භීරුත්තාණං, මරණයට නොබතා තරම් අභයභාවයක්; කතං, කරන ලදී. සංග්‍රහ, දිව්‍ය ලෝකයෙහි; කුසලජං, කුශලයෙන් උපන්නා වූ; උළාරං, මහත් වූ; ඵලං, විපාකය; අනුභොග්‍යාමි, අනුභව කරන්නෙමි.

32. ඉති, මෙසේ; සො, ඒ කුශල් කළ සත්ව තෙම; සකෙත පුඤ්ඤකමෙමන, සංකීර්ණ පුණ්‍ය කම්මයෙන්; සමපහට්ඨොව, තුටු පහවුවන ලද්දේම; අභිතො, හය නොවූයේ; සමපමොදිතො, මනාව ප්‍රමුදිත වූයේ; අවජන්තං, අනිශ්චිත්ත; උපලාළිතො, තලවන ලද්දේය.

33. පණ්ඩිතො, පණ්ඩිත තෙම; පුඤ්ඤකම්මරතාවාසං, පින් කිරීමෙහි ඇඵනවුන්ට වාසස්ථාන වූ; සංගං, දිව්‍ය ලෝකයට; නිය්‍යානි, පමුණුවයි. අමුළුභ, මුළා නොවූ; මරණං, මරණය ද; පුඤ්ඤකම්මිතො, කුසල් කළා වූ; තස්ස, ඔහුට නියතං, ඒකාන්තය.

34. ඵවං, මෙසේ; නිපන්තස්ස, හොත්තා වූ; තස්ස, ඔහුට; දෙවතා පි, දෙවියෝ ද; ඡදෙව ලෝකතො, සදෙවි ලොවින්; ඡ රථෙ, රිය සයක්; අනෙත්වා, ගෙනවුත්; අත්තතො අත්තතො දෙවලොකං, තම තමන්ගේ දිව්‍ය ලෝකය; වණ්ණෙසුං, වණ්ණා කළහ. සො, හෙතෙම; තං සුත්වා, ඒ අසා, සඤ්ඤාමස්ස සුත්ත පුබ්බත්තා, බණිත් ඇසූ පිරු බැවින් තුසිත පුරතො, තුසිත දිව්‍ය ලෝකයෙන්; ආහට, ගෙන ආ; රථං, රිය; ධපෙත්වා, තබා; ඉතරෙ, සෙසු රිය; ගහෙත්වා, ගෙන; ගච්ඡට් ඉති, යව් යයි; ආහ,

කීවේය. තං සුඤ්චා, ඒ අසා: තස්ස, ඔහුගේ: ආසනෙන, සමීපයෙහි: ධිතා, සිටියාඩු: සුමනා, සුමනා නොමෝ: සාමී, ස්වාමීනී! කිං, කීමෙක්ද: එතතකං, මෙපමණ: කුසලං කරවා, කුසල් කොට: ඉති, මෙසේ: මරණාසනෙන, මරණාසන කාලයෙහි: විලාපං, විලාප: කරොති, කරනිද: තිස්සො, තිස්සානෙමේ: තං සුඤ්චා, ඒ අසා: හදෙ, සොදුරු! අහං, මම: විලාපංත කරොමි, විලාපනොකරමි: දෙවලොකෙ, දිව්‍ය ලෝකයෙහි: දෙවතා, දෙවතාවෝ: ඡරපේ, රියසයක්: ආනෙසුං, ගෙන ආහ. අහං, මම: තෙහි සද්ධිං, ඔවුන් සමග: සලලපාමිති, කථා කෙළෙමියි: ආහ, කීවේය. සුමනං, සුමනා: තං සුඤ්චා, ඒ අසා: අහං, මම: තං, ඒ රිය: තපස්සාමි, නො දකිමි: කුති ඉති, කොහිදැයි: පුට්ඨා, විචාරන ලද්දී: පුස්සදමං, මල් දමක්: ආහරා පෙඤ්චා, ගෙන්වාගෙන: ආකාසෙ, අහසට: බිපාපෙසි, දැමීම විය. තං ගන්ඤ්චා, ඒ මල් දම ගොස්: රථ සීසෙ, රිය හිසෙහි: ඔලම්බි, එල්ලුණේය. තං දිස්වා: ඒ දැක: සුමනා, සුමනා නොමෝ: සයං, තමා: ගබ්බං, කාමරයට: පටිසිත්වා, පිටිස: සයනගතා, ශයනගතව: නාසිකා වාතං, නාසික වාතය: සන්තිරුමහිත්වා, හිර කොට: කාලකතා, කළුරිය කොට: සාමිකස්ස, සැමියාට: පට්මතරං, ගන්ඤ්චා, පළමුව ගොස්: රපේ, රියෙහි: පාතුරහොසි, පහළ වූවාය. සා, මි නොමෝ: තස්සබ්බා, එහිසිට: සාමිකස්ස, සැමියාට: සාසනං, හසුනක්: පෙසෙනති, එවන්තී: එවං, මෙසේ: ආහ, කීවාය.

35. කිං, කුමක් නිසා: විරායසි, කල් යවන්නෙහිද: කිමි කුලාලයං, පණුවන්ට වාසස්ථාන වූ: අසුචිං, අපිරිසිදු වූ: පුති දෙනං, කුණු ශරීරය: නිස්සාරෙ, නිසරු වූ: තස්ස එව මානුසෙ භාවෙ, ඒ මනුෂ්‍ය හවයම: ජහිත්වා, හැරපියා:-

එසේ, මෙහි: ආසු, වහා: ආගවජ්ජ, එනු මැනව: වරං, උතුම් වූ: ඉදං දෙව සිරිං, මේ දිව්‍ය චේශ්වය්‍යීය: පස්ස, බැලුව මැනව: අහං, මම: පුරෙයෙව, පළමු කොටම: ආගතා, ආයේ වෙමි: හො, පින්වත් හිමියනි: ඉදති, දැන්: තුසිතං, තුසිත දිව්‍ය ලොකයට: යාම (එක්ව) යමු.

36. තං සුඤ්චා, ඒ අසා: සොපි, තෙමේ ද: කාල කිරියං කරවා, කළුරිය කොට: තස්මිං එව රපේ, එම රියෙහිම: නිබ්බන්ධි, උපන්නේය. තෙ උභොපි, ඔවුහු දෙදෙනාම: සමග්ගා, සමගිව: සමොදමානා, සතුටු සිත් ඇත්තාහු: දෙව පරිසාය, දිව්‍ය පිරිස විසින්: පරිවුතා, පිරිවරන ලද්දේ: මහාජනෙ, මහජනයා: ඔලොකෙනෙන එව, බලා සිටිද්දීම: තුසිත පුරං, තුසිත දිව්‍ය ලොකයට: අගමංසු, ගියාහුය.

37. ධීමතානං, නුවණැත්තන්ගේ: පරමං, උතුම් වූ: එතං වරිතං, මේ වරිත: විදිත්වා, දැනගෙන: දිවි මනුෂ්‍ය සුඛං වා, දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සමීපත් භා: නිබ්බුතිං, නිව්වාණ සමීපතියද: පස්සනතා, ප්‍රාඤ්ඤා කරන්නාහු: විමල සීලෙ, පිරිසිදු සිල් ඇති: බුද්ධ පුත්තෙසු, බුද්ධ පුත්‍රයන් කෙරෙහි: දනං, දනය: දදං, දෙව: හො, පින්වත්නි! සුරතරු සදිසං, දිව්‍යකල්ප වෘක්ෂයක්

සමාන වූ: (ඒ දනය) ආ හවගං, හවාග්‍රය දක්වා: කාම දං ඉති, කැමැති සම්පත් සාද දෙන්නේය.

අරියගාල කියායා වත්ථුං, අරියගාල කියාගේ කථාව:

ජට්ඨං, සවුන්නයි.

7. ගම් දැරියගේ කථාව.

(6) 7 ගාමදරිකාය, ගම් දැරියගේ: වත්ථුමිහි, වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුසුබ්බී කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

ලඬකායං කිර, ලංකාවෙහි වනාහි: දකිණි පසෙය, (අනුරාධපුරයට) දකුණු දිග්භාගයෙහි: බ්‍රහ්ම චොලං නාම ගාමං, බ්‍රහ්මචොල නම් ගමක්: අහොසි, විය. තඤ්ඤ, එහි: මනුස්සා, මිනිස්සු: මහත්තං වසුං, විසාල බිම් පෙදෙසක්: කසිත්වා, භාලා, තඤ්ඤ, එහි: මාසෙ, මැ ඇට: වපිංසු, වැසුරුහ. තතො, ඉක්බිති: තෙ, ඔවුහු: මාසෙ, මැ: පක්ක කාලෙ, පැසුණු කල්හි: මසෙ, මැ: ලුඤ්චියාම ඉති, උදුරමු යි: පාතියං, පැන්: ගහෙත්වා, ගෙන:මහා නිදසෙ වත්තමානෙ, මහා ශ්‍රීෂ්මය පවතින කල්හි: තඤ්ඤ, එහි: අගමංසු, ගියාහුය. තඤ්ඤ සමයෙ, ඒ කාලයෙහි: එකොගාම වාසික හික්කු, එක් ගම් වැසි හික්කුවක්: පිපාසාහිභුතො, පිපාසයෙන් මඩනා ලද්දේ: මනුස්සානං, මිනිසුන්ගේ: සත්තිකං, සම්පයට: අගමාසි, ගියේය. එඤ්ඤ, මෙහිදී: පාතියං, පැන්: ලඬියාමී ඉති, ලඬන්නෙමි: යනුයි. තද, එකල්හි: එකාගාම දරිකා, එක් ගම් දැරියක්: කිලන්තිත්ථියං, ක්ලාන්ත ඉත්ථිය ඇති: පිපාසාහිභුතං, පිපාසයෙන් මඩනා ලද: හික්කු, හික්කුව: දිඤ්ඤා, දැක: උප්පන්න සද්ධා: උපත් සැදැහැන්නී: මනුස්සානං, මිනිසුන්ට: අජානාපෙත්වා, නොදන්වා: සටෙ, කළයෙහි: ධපිතං, තුබු: පාතියං, පැන්: ගහෙත්වා, ගෙන: තස්ස, හික්කුනො, ඒ හික්කුවට: දත්වා, දී: තඤ්ඤ, එහි: අත්තමනා, සතුටින්: විත්තං, පසාදෙත්වා, සිත පහදවා: ගච්ඡන්තං ථෙරං, යන තෙරුන්: වතුමානා, වදිමින්: අධ්‍යාසි, සිටියේය. අථ, අනතුරුව: මාසෙ ලුඤ්චිත්තා, මැ උදුරන්නෝ: ආගමම, අවුත්: සටෙ, කළයෙහි: පාතියං, පැන්: අදිඤ්ඤා, නොදැක: පාතියං, පැන්: කෙත, කවරෙකු විසින්: ගහිතං ඉති, ගන්නා ලදදැයි: පුට්ඨිංසු, විවාළහ. සා, මි නොමෝ: සාමි, ස්වාමීනී! මයා, මා විසින්: ගහෙත්වා, ගෙන: පිපාසිතස්ස, පිපාසිත වූ: එකස්ස හික්කුනො, එක් හික්කුවකට: දින්නං ඉති, දෙන ලදැයි: ආහ, කීවාය. තද, එකල්හි: මනුස්සා, මිනිස්සු: තං සුත්වා, ඒ අයා: පිපාසිතානං, පිපාසිත වූ: නො, අපට: පාතුං, බොත්ට: ආතීතං, ගෙන එන ලද: පාතියං, පැන්: අමෙහ, අපට: අජානාපෙත්වා, නොදන්වා: හික්කු සඬ්ඝස්ස, හික්කු සඬ්ඝයා වහන්සේට: සයං, තමා: අද්ධි, දුන්නාය. එකියා සද්ධා, මැගේ ශ්‍රද්ධාව: අහො, පුදුමයි: පරිභවිත්වා, අපහාස කොට: කුඬා,

කිපියාහු; මයං, අපි: වාතාතපෙහි, සුළඟින් අව්වෙන්: සුසානනා, වෙළෙන්තමෝ: මාසෙ, මැ: ලුඤ්චනනා, උදුරන්නාහු: පිපාසිතමහ, පිපාසිත වෙමු. සීසං, වහා: නො, අපට: පානීයං, පැන්: ආහර ඉති, ගෙන එවයි: තාය සද්ධං, ඇය සමග: කලහං, කලහ: අකංසු, කළහ. අථ, එකල්හි: සා, ඕ නොමෝ: තෙසං, ඔවුන්: අකෙකාසනෙපි, ආක්‍රොශ කරද්දී ද: පරිභාසනෙපි, පරිභව කරද්දී ද: අසංකුද්ධා, නොකිපෙන්නී: දන සොමනස්සාං, දන් දීමෙන් ඇති වූ සතුට: මනසිකරොනති, මෙනෙහි කරන්නී: සටං ගහෙත්වා, කළය ගෙන: තෙසං, ඔවුන්ට: පානීයං, පැන්: ආහරිස්සාමි ඉති, ගෙන එන්නෙමියි: ධීතා, සිට: අත්තනො, තමාගේ: සඬිං, ශ්‍රඩාව: ආවජ්ජත්වා, සිහි කොට: මාසකෙකතං, මැ කෙත දෙස: ඔලොකෙසි, බැලිය. තස්සා, ඇගේ: සද්ධා බලං ආගමම, ශ්‍රඩා බල හේතුවෙන්: මහා පඨවිං, මහ පොළොව: හිඤ්ඤා, බිඳ ගෙන: මණ්ඩිකං, මැණික් වැනි: මහත්තං, උදක බුබ්බුලං, මහා දිය බුබුලක්: උට්ඨාය, නැග: පඨවියං, පොළොවෙහි: පඤ්චත්වා, පැතිරී: පවත්ති, පැවතුනේය. තස්සා, ඇගේ: සඬා මහත්තනා, ශ්‍රද්ධාවේ මහත් බව: අහො, සුදුමයි: හිකඛුස්ස, හිකඛුවකට: පානීය මත්තං, පැන් ටිකක්: දත්වා, දී: තදහ එව, එදිනම: අකකියං, කෂය නොවන්නාවූ: පානීයං, පැන්: ලහි, ලැබිය. හවනෙතස්, එහෙයින් කියන ලදි.

2. දනස්ස, දන් දීමට: සඬා, ශ්‍රඩාවම: මූලං, මුල්වේ, තිසම්පදං, ත්‍රිවිධ සම්පත්තියට: සඬා මූලා, ශ්‍රඩාවම මුල් වන්නීය. සඬෙන, ශ්‍රඩාව කරණකොට ගෙන: කතං, කරන ලද: අප්පමපි, සම්ප්පවු ද: දනං, දනය: අකාලිකං හොති, කල් නොයවා විපාක දෙන්නේය.

3. දනං, දනය: සගගස්ස, සාමාන්‍යයට: නිදනං, හේතුවයි. අනුගාමිකං, අනුගාමික වූ: නිධානං, නිධානයකි. සබ්බලොකවසීකරණං, සියළු ලෝකය වසී කරන්නා වූ: මත්තං, මත්ත්‍රයකි. තං, ඒ දනය: පරමොසධං, උතුම් ඖෂධයක් සමාන වේ.

4. තං, ඒ දනය: ආපදස්ස, විපත් පැමිණි කල්හි: සහායො, මිත්‍රයෙකු හා සමානය. කාමදෙ, කැමති වස්තුව දෙන්නා වූ: උත්තමොමණි, උතුම් සිතුම්ණි රුවනකි. දනං, දනය: කාමං, ඒකාන්තයෙන්: සුරපාදපො, දිව්‍ය කල්ප වාක්‍ෂයක් වැනිය.

5. එසා කුමාරිකා, මේ ගම් දැරිය: සඬාය, ශ්‍රඩාවෙන්: පානීය මත්තං, පැන් මාත්‍රයක්: දත්වාන, දී: සා, ඕ නොමෝ: මුහුත්තෙන එව, එම ඇසිල්ලෙහිම: අකකියං, කෂය නොවන්නාවූ: සීතලොදකං, සිසිල් දිය: අලස්, ලද්දිය.

6. උත්තමාධම මජ්ඣිමෙ, උත්තම, අධම, මධ්‍යම යන සියල්ලන් කෙරෙහි: සද, සැල් කල්හි: දනං, දනය: දනබ්බංහි, දිය පුත්තේය: ආදී මජ්ඣාච සානමහි, ආදී, මධ්‍ය අවසානයෙහි: සඬිංව, ශ්‍රඩාවම: පුරතො කරෙ, පෙරදැරි කරන්නේය.

7. තතො, ඉක්ඛිති: සා කුමාරිකා, ඒ කුමාරිකා තොමෝ: සඤ්ජාන උදකං දිස්වා: ගලන දිය දැක: තුට්ඨමානසා, සතුටු සිත් ඇත්ති: යථා කාමං, කැමැති පරිදි: නභාත්වා, නා: පානීයං, පැන්: පිවිඳවා, බී: එකං පානීය සං ආදය, එක වතුර කළයක් ගෙන: පිපාසිතානං මනුස්‍යානං, පිපාසිත මිනිසුන්ට: පානීයං, පැන්: අදයි: දුන්නීය. තමපන, එය ද: තථාපිටම්පි උදකකඛන්ධං, එබඳු වූ ද දිය කඳක්: අසෞඤ්, අන්‍යයෝ: න පස්‍යනති, නොදකිති. එසා එව, ඕ තොමෝම: පස්‍යති, දකියි. තස්මා, එහෙයින්: සා, ඕ තොමෝ: පුනස්පුනං, නැවත නැවත: තස්ථ, එහි: ගන්ත්වා, ගොස්: නභායති, නාන්තීය, පානීයං, පැන්: පිබති. බොත්තීය. සංවෙන, කළයෙන්: උදකං ආභරිත්වා, දිය ගෙනවුත්: මනුස්‍යානං, මිනිසුන්ට: දෙති, දෙන්නීය.

තං දිස්වා, ඒ දැක: මනුස්‍යා, මිනිස්සු: තො, අපි: පුබ්බෙ, පෙර: එස්ථ, මෙහි: පානීයං, පැන්: න දිට්ඨං, නොදුටුමිහ. අමම, මැණියනි: කුතො, කොහෙන්: ත්වං, තී: සිත්තාන පානං, නා පැන් බීම: කරොසි, කරහි ද: අමහාකංපි, අපටත්: තං, එය: දස්‍යෙහි ඉති, දක්වවයි. යාචිංසු, යාඥා කළහ. සා, ඕ තොමෝ: තෙසං, ඔවුන්ගේ: තං කථං සුත්වා, ඒ කථාව අසා: මුදිත මනා, සතුටු සිතැත්ති: සථෙ, ඉදින්: ඉමං උදකං, මේ ජලය: මම පුඤ්ඤානුභාවෙන, මගේ පුණ්‍යානුභාවයෙන්: නිබ්බන්ධං, උපන්නේය. තං, එය: සබ්බෙසං මනුස්‍යානං ව, සියළු මිනිසුන්ගේ ද: මිගසුකර විහඬිත ආදිනඤ්ච, මුව, උතුරු කුරුළු ආදීන්ගේ ද: පරිභොග යුත්තං හුත්වා, පරිභොගයට සුදුසුවී: පඤ්ඤායතු ඉති, පෙනේවායි, අධිධාසි, අධිෂ්ඨාන කළාය. තං බණ්ණෙ එව, එකෙණෙහිම: අස්‍යා, ඇයගේ: සද්ධාබලෙන, ශුද්ධාබලයෙන්: තං, එය: වූයනමාන ඵෙතාවලී, පාවෙන පෙන සමුහයෙන් ද: හඬිගමාන කුඩිග තරඬිගමාලා, බිඳී බිඳී නැගෙන තරඬිගමාලාවෙන් ද: විකිණණ ජල කණ්ණිකා කිණණ, විසිර පවත්නා ජලකර්ණාවෙන් ආකීර්ණ වූ: සමහින්න ජලවෙග ජනිත, බිඳී බිඳී යන ජල වේගයෙන් හටගත්: නිශ්ඝොස සොසිතං, මහා සොෂාවෙන් සොෂිත වූ: සඤ්ජානං, ගලාබසින්නාවූ: මහන්නං, උදකකඛන්ධං, මහදිය කඳ: දිස්වා, දැක: අච්ඡරියබිභූත විත්තා, ආශ්චය්‍යී අද්භූත සිත් ඇත්තාහු: ඉමිස්‍යා පන දනානිසංසා, මැයගේ දනානිශංසය වනාහි: අනො, පුදුමයි: එසා, මැය: සක්කවං, සක්‍යා: සීලවර්තෙසු, සීලවතුන් කෙරෙහි: පතිට්ඨාපෙසි ඉති, පිහිටුවී යයි: තං, ඇයට: පසංසන්නා, ප්‍රශංසා කරන්නාහු: නභාත්වා, නා: පානීයං පිවිඳවා, පැන් බී: අගමංසු ගියහ.

අථ, ඉක්ඛිති: අපරභාගෙ, මෑත භාගයෙහි: තස්ථ, එහි: මනුස්‍යා, මිනිස්සු: ගාමං, ගමක්: නිවෙසෙසුං, පිහිටුවා ගත්හ. තස්ස, එයට: මාස පිට්ඨිගාමං ඉති, මාපිටිගම යයි: නාමං අහොසී, නම් විය. පට්ඨා, පසුව: තං එව උදකං නිස්සාය, ඒ ජලයම ආශ්‍රය කරගෙන: තස්ථ, එහි: මහන්නං විහාරං, මහා විහාරයක්: කාරෙසුං, කරවුහ.

සා පන කුමාරිකා, ඒ කුමාරිකා තොමෝ වනාහි: යාවතායුකං

ය්‍යථා, ආයු ඇතිතාක් සිට: පුඤ්ඤකම්මං කරවා, පින්කම් කොට: දෙවලොකෙ, දෙවිලොව: නිබ්බන්ති, උපත්තිය. තඤ්ඤ, එහිදී: සා, ඕනොමෝ: නානාතරු සණ්ඨ මණ්ඩිත, නොයෙක් ගස් සමූහයෙන් සැරසුණු: උයනානං ව, උයන් ද: විභූසිත, බබළන: පඤ්චවණ්ණ, පස්පැ: පදුම සඤ්ජනනං, පිටුමෙන් යුක්ත වූ: මධුරොදක සම්පුණ්ණං, මිහිරි දියෙන් පිරි ගිය: ජලාලය සමාකූලං, ජලාසයන්ගෙන් ගැවසුණු: නෙකවජරා සහස්සා, නොයෙක් අප්පරා දහසක් වීසින්: සංපවාදිත, මනාව වාදනය කරන ලද: හෙරි කුරියනාද සමාකූලං, බෙර කුරියනාදයන්ගෙන් ගැවසී ගත්: නට්ටනකා, නටන්නා වූ: අනන්ත දෙව නාවිකා කිණ්ණං, නොයෙක් දිව්‍ය නාවිකාධිගනාවන්ගෙන් ගැවසුණු: ආදසයොජනිකං, දෙළොස් යොදුන්: දෙව විමානං, දෙවි විමනක්: නිබ්බන්ති, උපත්තේය. තස්සා, ඇගේ: පුඤ්ඤං, පින්: පකාසනස්මිං, ප්‍රකාශ කරනු පිණිස: දිබ්බොදක පරිපුණ්ණං, දිව පැතින් පිරි: එකං, සුවණ්ණ සංථං, එක් රත් කළයක්: තඤ්ඤ ඵව, එහිම: නිබ්බන්ති, පහළ විය. තං පත, එය වනාහි: අස්සා, ඇය: ගත ගතඨානං, යන යන තැනට: ගවජති, යයි. දථිසු පි දෙව ලොකෙසු, දෙදෙවි ලොවෙහි: දෙවතානං, දෙවියන්: පරිභුඤ්ජනෙසු, පරිභොග කරන කල්හි ද: අක්කයං අහොසි, කෂය නොවීය.

8. එවං, මෙසේ: සුඡතා, සන්පුරුෂ ජනයෝ: ආපදනං, පැන්දීම: සද්ධාය, ශ්‍රද්ධාවෙන්: දත්වාන දී: මහා විභූතිං, මහත් ශ්‍රී විභූතිය: විඤනති, විඳිත්. බහු දයකස්ස, බොහෝ කොට දෙන්නහුගේ: (සම්පත්තිය) අබුද්ධං, බුදු නොවූ: කො සත්තො, කවර සත්වයෙක්: අසෙසයිත්වා, නිරවශෙෂ කොට: වහං, කියන්නට: සක්කොති, හැකි වන්නේද? (නොහැක්කේමැයි).

ගාමදුරිකාය වඤ්ඤං, ගම්දූරියගේ කථාව: සත්තමං, සත්වැන්නයි.

8. ධම්මාවගේ කථාව.

(6) 8. ධම්මාය වඤ්ඤමිති, ධම්මාවගේ වස්තුවෙහි: අයං, මෝ: ආනුසුබ්බි කථා, පිළිවෙළ කථාවයි.

1. සීහල දීපෙ, සිංහල දීපයෙහි: ලජ්ජිකියා මහරාජෙ, ලජ්ජිකීස්ස මහ රජතුමා: රජං කාරෙන්නෙ, රාජ්‍යය කරවන කල්හි: රොහණ ජනපදෙ: රුහුණු ජනපදයෙහි: ගිරිනිම්බිල නිසා පබ්බත මහා විහාරවාසීනං, ගිරිනිම්බිල නිසා පව්ත මහාවිහාරවාසී හික්කුත් වහන්සේ: හික්කාවාරධ්මානෙ, පිටු පිණිස හැසිරෙන තැන: සිවං නාම ගාමං අහොසි, ශිව නම් ගමක් විය. තස්මා එහි: එකා කපණං ධම්මානාම මාතුගාමො, එක් දිළිඳු ධම්මා නම් සත්‍රියක්: පරෙසං, අනුන්ට: දරුපණ්ණාදකාදිනි, දරකොළ පැන් ආදිය: ආහරන්ති, ගෙනෙමින්, විහයො, වී: කොට්ටන්ති, කොටමින්: පලාලං, පිදුරු: වාලෙන්ති, සලමින්: බලං පුනන්ති, ගොයම් පාගන තැන්

පිරිසිදු කරමින්: කිවේන කසිරෙන, ඉතා දුකින්: ජීවිකං, ජීවිකාව: කපොනති, කරමින්: පටිවසති, වාසය කරයි. සා, මී තොමෝ: අපරහාගෙ, මැන භාගයෙහි: හතියා කමම, කන්වා, බැලමෙනෙ කොට: දුකෙකන, දුකසේ: එකං වන්, එක වස්ත්‍රයක්: උප්පාදෙතවා, උපදවා: එවං, මෙසේ: විනෙකසි, සිතී, තථාහි, ඒ එසේමැයි:-

2. * රාගා නලෙන, රාග නැමැති ගින්නෙන්: සංදඩ්ඨා, දවන ලද්දී: දෙස රක්කස, දේව නැමැති රාක්කයා විසින්: පිළිතා, පීඩා කරනු ලබන්නී: මොහෙන, මෝහයෙන්: මුච්ඡිතා හුන්වා, මුළුව: විරං, බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලෙහි: සංසාරෙ, සංසාරයෙහි: සංසරිං, සැරිසැරුයෙහි.

3. ආයතිකාරණං, මතු සැප ලැබීමට කාරණ වූ: කිඤ්චි පුඤ්ඤං, කිසි පිනක්: පුරෙ, පෙර: නාකතංත්‍ර, නොකෙළෙමි දෝ: මයා, මා විසින්: අප්පහොගස්ස කාරණං, ඒවල්ප හොගයට කාරණ වූ: පාපං, පවක්: නුත, ඒකාන්තයෙන්: කතං, කරන ලදි.

4. තස්මා, එහෙයින්: අහං, මම: පරගෙනෙසු, අනුන්ගේ ගෙවල්හි: හතිං කන්වාන, බැල මෙනෙකොට: කිව්නො, දුකින්: ජීවිස්සාමි, ජීවත්වන්නෙමි. මයං, මට: සුඛං, සැපයක් නම්: නහතො, අහසින්: පඨවි, පොළොව: යථා, යම්සේ ද එමෙනි.

5. ඉදති, දැන්: අයං, මේ: බුද්ධප්පාදෙ, බුද්ධෝත්පාද කාලය වේ. ධම්මො, ධර්මය: ලොකෙ, ලෝකයෙහි: සුදිප්පති, මනාව බබලයි. ලොකස්මිං, ලොකයෙහි: ගුණ සාගරා, ගුණ සාගර වූ: බුධි පුත්තාව, බුද්ධපුත්‍රයෝ ද: වත්තනති, පවතින්.

මයා, මා විසින්: කාමං, ඒකාන්තයෙන්: බණේ, කෂණ සම්පත්තිය: ලද්දො, ලබන ලදි. ඉදති, දැන්: අත්තං, මගේ ආත්මය: න උද්ධරෙ, ගොඩනගා ගත නොහැකි වූයේ නම්, සංසාරෙසු, සංසාර නැමති මහා සාගරයෙහි: නිමුග්ගා, ගැළුණා වූ: අහං, මම: කද, කවර කලෙක්හි: සීසං, හිස: සමුක්කපෙ, මසවාගතහෙමි ද:

7. දුකෙකන, දුකින්: උප්පාදිතං, උපදවා ගන්නා ලද: මම, මාගේ: එකං සාටකං, එක් වස්ත්‍රයක්: විජ්ජති, ඇත්තේය. භව සාගරෙ, සංසාර නැමැති සාගරයෙහි: පතිධං, පිහිට: තෙන, ඒ වස්ත්‍රය කරණකොට ගෙන: ඉදති, දැන්: කරිස්සාමි, කරන්නෙමි.

8. සා ධම්මො, ඒ ධර්මා තොමෝ: ඉති විනතිය, මෙසේ සිතා: දනස්ස, දනයාගේ: මහප්පලං, මහත් විපාකය: සද්දහනති, අදහන්නී: සද්ධාය, සැදැහැයෙන්: සධ්දං උද්දස්ස, සධ්දයා උදෙසා: තද, එකල්හි තං, ඒ වස්ත්‍රය: අද, දුන්නිය.

9. තද, එකල්හි: ගිරිතිම්බිල තිස්ස පබ්බත විහාරෙ, ගිරිතිම්බිල තිස්ස පව්ව විහාරයෙහි: පඤ්චසතා හික්ඛු, පන්සියයක් හික්ඛු: වස්සං,

උපගමිංසු, එළඹුනහ. තතො, එතැන් සිට: හික්කු, හික්කුහු: සිවගාමං, ශිව ගමට: හික්කාවාරඤ්ඤාය, පිටු පිමිස: යෙහුයොන, බොහෝ සෙයින්: උපගව්ජනති, එළඹෙත්. තද, එකල්හි: සා, ඕනොමෝ: උප්පන්න සමං, උපත් ශ්‍රද්ධාව: අභාපෙත්වා, නොපිරිහෙලා: වත්ථං, වස්ත්‍රය: ගහෙත්වා, ගෙන: ආසන සාලං ගන්ත්වා, ආසන ශාලාවට ගොස්: එකස්ස හික්කුඤ්ඤා, එක් හික්කුවකට: එවං, මෙසේ: ආහ, කීවාය. හනෙන, ස්වාමීනී! ඉමං වත්ථං, මේ වස්ත්‍රය: එකස්මිං විහාරෙ, එක විහාරයක: හික්කුතං, හික්කුත් විහත්තේ: වස්සා වාසිකං, කත්වා, වස් වාසික කොට: දස්සාමි, දෙන්නෙමි. තුමෙහ, ඔබ විහත්තේ: තත්ථ, එහි: ගන්ත්වා, ගොස්: මම දුග්ගත භාවං ව, මගේ දුෂ්පත්තමත්: ඉදං ව සාටකං, මේ සඵල ද: දුක්ඛෙන, දුකින්: උප්පාදිත භාවං ව, උපදවා ගත් බව ද: හික්කුතං, හික්කුත්: වත්ථා, කියා: දෙට්, ඉති, දෙන්නැයි: තස්ස, උත්තිහත්තේ: වත්ථං, වස්ත්‍රය: දත්වා, දී: පරිපුණ්ණ සොමනස්සා, සොමනසින් පිත පිතා: අගමාසි, ගියාය. තතො, ඉක්ඛිති: සො, උත්තිහත්තේ: තං, වත්ථං, ඒ වස්ත්‍රය: ගහෙත්වා, ගෙන: විහාරං ගන්ත්වා, විහාරයට ගොස්: සන්තිපතිතාන හික්කුතං, රැස් වූ හික්කුත් විහත්තේ: තාය, ඇය විසින්: චුත්ත වචනං, කියූ වචනය: වත්ථා, කියා: හනෙන, ස්වාමීනී! ඉමං වත්ථං, වස්ත්‍රය: අද්ද්ධි, දුන්නේය. තං සුත්ථා, ඒ අසා: තෙසං අත්තරෙ, ඒ හික්කුත් අත්තින්: එකො හික්කු, එක් හික්කුවක්: හනෙන, ස්වාමීනී! මඤ්ඤං, මට: කිණ්ණං මාසානං, තුන් මසකට: දෙට්, දෙන්න: අහං, මම: තං, එය: පරිද්දහිස්සාමි ඉති, අදින්නෙමියි: ආහ, කීවේය. තං සුත්ථා, ඒ අසා: අපරො, අනික් හික්කුවක්: මඤ්ඤං, මට: ආනාමං, මාසානං, මාස දෙකකට: දෙට්, දෙනු මැනව: එකො, එක් හික්කුවක්: මඤ්ඤං, මට: මාසස්ස, මසකට: පක්ඛස්ස, පසළොස් දවසකට: දසාහස්ස, දස දවසකට: පඤ්චාහස්ස ඉති, පස් දවසකට යයි: එවං, මෙසේ: කාලං භාපෙත්වා, කාලය අඩුකොට: කමෙන, ක්‍රමයෙන්: එකො, එක් හික්කුවක්: හනෙන, ස්වාමීනී! මඤ්ඤං, මට: එකාහස්ස, එක දවසකට: දෙට්, දෙනු මැනව: අහං, මම: තං, එය: පරිද්දහිස්සාමි ඉති, අදින්නෙමියි: ආහ, කීවේය. තතො, ඉක්ඛිති: හික්කු, හික්කුහු: තස්ස, ඔහුට: තං සාටකං, ඒ සඵල: අදංසු, දුන්න. සො, හෙතෙම: තං වත්ථං ගහෙවො, ඒ වස්ත්‍රය ගෙන: දසා ජිත්තිත්වා, දහවලු කපා, සිඛිත්වා, මසා: කස්ස ඛිත්තං දත්වා, කප් ඛිත්ත තබා: චීවරං, සිවුර: පාරුජිත්වා, පොරවා: වඩ්ඪාමං, සක්මනට: ආරුහා, නැග: සත්තපදං, පියවර සතක්: චිතිහාරෙත්තො, ගමන් කරමින්: ගන්ත්වා, ගොස්: අවසානෙ, අවසානයෙහි: කිලෙස සත්තුං, කෙලෙස් සතුරා: ජිනෙත්වා, දිනමින්: අරහත්තං, පත්වා, රහත් බවට පැමිණ: තං චීවරං, ඒ සිවුර: ධොධිත්වා, සෝද: දුතිය දිවසෙ, දෙවැනි දවසෙහි: හික්කුතං, හික්කුත්: අද්ද්ධි, දුන්නේය. අපරොපි, හික්කු, අනික් හික්කුවක් ද: තං ගහෙත්වා, ඒ සිවුර ලබා ගෙන: තථා එව, එපරිදිම: අරහා අහොසි, රහත් විය. එතෙන, එව උපායෙන, මේ ක්‍රමයෙන්: තං එව චීවරං නිස්සාය, ඒ සිවුර නිසාම: අත්තො වස්සෙ එව, ඇතුල් වසම: පඤ්චසතා හික්කු, පන්සියයක්

හික්කුහු; අරහත්තං, රහත් බවට; පාපුණ්ණිය, පැමිණියහ.

10. තනො, ඉක්කිති: ලජ්ජිකියා මහා රාජා, ලජ්ජිකියා මහරජතුමා: මහා පචාරණ දිවසෙ, මහා පචාරණ දිවසෙහි: රාජගෙනො, රජ ගෙදරින්: නානාවිරාග වජ්ජාහි, නොයෙක් පාට වස්ත්‍රයන්: ගාභාපෙත්වා, ගෙන්වා ගෙන: විකානෙ වියන්: බැඳු, බඳිවි. තොරණෙ, තොරන්: උස්සාපෙථ, ඔසවවි: ධජ පතාකාදයො, ධජ පතාකා: බැඳු, බඳිවි: විහාරං, විහාරය: අලඛකරොථ ඉති, අලඛකාර කරවි යයි: මනුස්සෙ, මිනිස්සු: නියොජෙයි, යෙදවීය. තනො, ඉක්කිති: තෙ, ඔවුහු: විහාරං, විහාරය: අඛකරිංසු, අලංකාර කළහ. හික්කුපි, හික්කුහුද: විහාරං, විහාරය: අලඛකරොත්තා, අලංකාර කරන්නාහු: තං චිවරං ගහෙත්වා, ඒ සිවුර ගෙන: අයං, මේ සිවුර: බහුත්තං හික්කුත්තං, බොහෝ හික්කුන් වහන්සේට: කිලෙස විධංසනාය, කෙලෙස් නැති කිරීම සඳහා: පච්චයො ජානො ඉති, හේතු වී යයි: මාලකඤ්ඤා, මළ දෙර: ධජං කත්වා, කොඩියක් කොට: උස්සාපෙසුං, එසවුහ. අථ, ඉක්කිති: රාජා, රජතුමා: විහාරං, විහාරයට: ගන්ත්වා, ගොස්: මාලකඤ්ඤා, මළ දෙර: උස්සාපිතං, ඔසවන ලද: තං අරහඬජං, ඒ සිවුරු කොඩිය: දිස්වා, දැක: මයා, මා විසින්: නානා වණ්ණානි, නොයෙක් පාට වස්ත්‍ර: පෙසිනානි, එවන ලදී. තානි, ඒවා: යථා කථං බන්ධත්වා, යම් කිසි තැනෙක්හි බැඳ: කස්මිං, කුමක් නිසා: ඉමං නත්තං, මේ රෙදිකඩ: අභිමුඛෙ, ඉදිරිපිට: බන්ධංසු ඉති, බැන්දහු දැයි: ආරාමිකෙ, ආරාමිකයන් ගෙන්: පුච්ඡිතෙ, විචාළ කල්හි: මහාරාජ, මහරජ: අයහ, ආයාසීයන් වහන්සේලා: අත්තානං, තමන්ට: අයං, මෙය: උපකාරකො ඉති, උපකාර වී යයි: බන්ධංසු ඉති, බැන්දහයි: ආහංසු, කීවාහු ය. රක්ඛො, රජු විසින්: තෙසං, උන්වහන්සේලාට: ඉමිනා, මෙයින්: කො උපකාරකො ඉති, කවර උපකාරයක් කළේ දැයි: වුත්තෙ, විචාළ කල්හි: දෙව, දේවයන් වහන්ස: මයං, අපි: න ජානාම, නොදනිමු. අයහ එව, ආයාසීයන් වහන්සේලාම: ජානන්ති, දනිත් යයි: ආහංසු, කීවාහුය. අථ, ඉක්කිති: රාජා, රජතුමා: හික්කු සඬ්ඝං උපසඬ්ඝිත්වා, හික්කු සඬ්ඝයා වෙත එළඹ: වන්දිත්වා, වැඳ: එකමන්තං, එකත්පසක: නිසින්නො, හුන්නේ: හත්තෙ, ස්වාමීනි, ඉමං වථං, මේ වස්ත්‍රය: සඬ්ඝස්ස, සංඝයාට: බහු උපකාරං ඉති, බොහෝ උපකාර යයි: වදන්ති, කියති. අස්ස, ඊට: කිං කාරණං ඉති, හේතු කිමදැයි: පුච්ඡි, විචාළේය. හික්කු සඬ්ඝො, හික්කු සංඝතෙමේ: මහාරාජ, මහරජ! එතං වථං, මේ වස්ත්‍රය: නිසාය, නිසා: ඉමස්මිං අත්තො වස්සො, මේ ඇතුල් වසෙහි: පඤ්චසතා හික්කු, පන්සියයක් හික්කුහු: අරහත්තං, රහත් බවට: පත්තා, පැමිණියාහුය. තස්මා, එහෙයින්: හික්කුත්තං, හික්කුන්ට: තං, එය: බහු උපකාරං ඉති, බොහෝ උපකාර වී යයි: චිවරෙ, සිවුරෙහි: ගුණං, ගුණය: වදන්තො, කියමින්: ආහ, මෙසේ කීයේය. තෙන එථ, එසේ හෙයින් මෙසේ කියන ලදී.

11. මල මුත්තෙහි, මලමුත්තයෙන්: මකිත්තං, තැවරුණු: අපච්ඡාදං,

අපවිත්‍ර වූ; පිලොතිකං, කඩ රෙද්දක් වූ; ඉසිඳුරං, අරහත් ධර්මයක්; යඤ්ඤා, යම් තැනෙකිනි; දිඤ්ඤා, දැක; අනාදරො, අනාදරය; න කරණියො, නොකළ යුතු වේ.

12. තං, ඒ වස්ත්‍රය; වඤ්ඤානෙන, වදිනු ලබන්නා වූ; ජන්තූනා, සත්වයා විසින්; බෙමං, නිර්භය ස්ථානයකට; පාපෙත්වා පන, පමුණුවාද; තං, අරහඳුරං, ඒ අරහත් ධර්මයට; ආදරො එව, ආදරයම; කතතබ්බො හොති, කළ යුතු වේ.

13. රාජ, මහරජ! යො අයං නතතකො, යම් මේ දළකඩක් තෙම; උසිසිනො, ඔසවන ලද්දේ වේද; සො අරහඳුරො, ඒ අරහත් ධර්මයතෙම; අරහතෙනති, රහතුන් විසින්; පරිභුක්තො, පරිභෝග කරන ලද්දේය. තස්මා, එහෙයින්; සො, ඒ වස්ත්‍රය තෙම; පුජාරහො, පුජා සත්කාරයට සුදුසුය.

14. එවං ආදිනා, මේ ආදී ක්‍රමයෙන්; ධම්මං, දෙසෙසි, ධර්මයදෙශනා කරන ලදි. තං සුත්වා, ඒ අසා; රාජා, රජතුමා; සොමනස්සො, සතුටට පත්වූයේ; කෙන, කවරෙකු විසින්; එතං වඤ්ඤං, මේ වස්ත්‍රය; දින්නං ඉති, දෙන ලද්දැයි; පුට්ඨි, විවාළේය. තං සුත්වා, ඒ අසා; හික්ඛු, හික්කුනු; මහාරාජ, මහරජ, සිවගාමෙ, ශිව ගමෙහි; දිලිඤ්ඤං, දිළිඳු; එකා ධම්මානාම මාතුගාමො, එක් ධර්මානම් ස්ත්‍රියක්; අඤ්ඤා, ඇත. තාය, ඇය විසින්; එතං දින්නං ඉති, මෙය දෙන ලද්දැයි; ආනංසු, කීන. රාජා, රජතුමා; තං සුත්වා, ඒ අසා; තං, ඇ; පඤ්ඤාසාපෙත්වා, කැඳවා; තස්සා, ඇයට; බහුං සාපතෙය්‍යං, බොහෝ වස්ත්‍රව; දත්වා, දී; සිවගාමං, ශිවගම; තස්සා, ඇ; භත්ත ගාමං කත්වා, බත්ගම්කොට; අද්දසි, දුන්නේය. තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්; සො ගාමො, ඒ ගම; ධම්මසිව ගාමො නාම අහොසි, ධම්මසිව ගාම නම් වී. රාජායි, රජතුමා ද; තං, ඇය; අත්තනො, තමාගේ; ධිතුට්ඨානෙ, දු තනතුරෙහි; ධිපෙත්වා, තබා; මහත්තං යසං අද්දසි, මහත් වූ; සම්පත් දුන්නේය. සා, ඕනෙමෝ; තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්; දතං දත්වා, දන් දී; සීලං රක්ඛිත්වා, සිල් රැක; ආයුපරියොසානෙ, ආයු කෙළවරෙහි; ගත්ත්වා, ගොස්; දෙවලොකෙ, දිව්‍ය ලොකයෙහි; නිබ්බන්ති, උපන්නීය.

15. ඉති, මෙසේ; සුපෙසලස්සා, සිල්වත්; සඤ්ඤා, සංඝයා වහන්සේට; කපණාය, දුක්පත් ගැහැණියක විසින්; දින්න, දෙන ලද; වඤ්ඤා, වස්ත්‍රයාගේ; ආනුභාවං, ආනුභාවය; අහො, පුදුමයි; ධම්මො, ඒ ධර්මයමෝ ද; භවි භොග සම්පදං, භවි භොග සම්පත්තිය; ලඛා අසි, ලබන ලද්දේය. හික්ඛුපි, හික්කුන් වහන්සේලාද; (එම වස්ත්‍රය නිසා) බිණාසවනං, ක්ෂය කරන ලද කාමාදී ආශ්‍රවයන් ඇති බවට; ගතා ආසුං, ගියාහුය.

ධම්මය වත්ත්වං, ධර්මාවගේ කථාව; අට්ඨමං, අවදානයි.

9. කිඤ්චි සංඝාවගේ කථාව.

(6) 9. කිඤ්චි සඨසාය, කිඤ්චි සංඝාවගේ: වත්ථුමිති, වස්තුචෙති: 430, මෝ: ආනුජුබ්බි කථා, පිළිවෙල කථාවයි.

1. ලඬ්ඛායං කිර, ලක්ඛිව වනාහි: කාකවණ්ණ නිසා මහාරාජිනි, කාවන්තිස්ස මහරජතුමා: රජු, රාජ්‍යය: කාරෙන්නො, කරවන කල්හි: අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි: සඬ්ඛිකා නාම, සඬ්ඛික නම්: මහාමෙව්වා, මහා අමාත්‍යයෙක්: අහොසි, විය. රාජා, රජතුමා: තස්සා, ඔහුට: රොහණේ, රුහුණෙහි: මහාගාමං, මහගම: හත්තගාමං කන්වා, බත්ගම් කොට: අද්ධි, දුන්නේය. සො පන, හෙතෙම වනාහි: අත්තනො, තමාගේ: වුලල සඬ්ඛිකා නාම, වුලල සඬ්ඛික නම්: කණ්ඨං, කණ්ඨු සොහොයුරා: ආමනෙත්වා, අමතා: තං, තෝ: රඤ්ඤො, රජුගේ: පාදමුලිකො හුත්වා, මෙහෙකරුවෙකු වී: උපට්ඨානං, උච්චාත් කරොති ඉති, කරවයි: රඤ්ඤො සත්තිකෙ, රජු සම්පයෙහි: නිවනෙත්වා, නවතා: සයං, තෙමේ: මහාගාමං, මාගමට: ගත්වා, ගොස්: පටිවසති, වාසය කරයි.

තද, එකල: අස්සා, ඔහුට: එකා ධිතා, එක දවක්: අහොසි, වුවාය. නාමෙන, නමින්: කිඤ්චි සඬ්ඛිකානාම, කිඤ්චිසංඝා නම්: උත්තම රූපධරා, උතුම් රූ ඇත්තී: දෙවච්ඡර පටිභාගා, දෙවහනක් වැන්නිය. මාතා පිතරො, මවුපියෝ: තාය කිර, ඇයට: සුප සත්ථං, සුප ශාස්ත්‍රය: උග්ගණාපෙත්වා, උගන්වා: පවන කම්මං, පිසීමට: උග්ගණාපෙස්සං, ඉගැන්වූහ. අථ, ඉක්බිති: තෙ, ඔවුහු: තාය, ඇය විසින්: පට්ඨං, පළමුකොට: පකෙකාපකරණං, පිසූ උපකරණ: හික්ඛු සඬ්ඛිකා, හික්ඛු සංඝයාට: අදංසු, දුන්හ. සා, ඕනොමෝ: තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: යෙභුයෙත්ත, බොහෝ සෙයින්: සඬ්ඛිකා, සංඝයා වහන්සේට: හත්ත ඛ්‍යංජනානි, බත් හා ව්‍යඤ්ජන: පච්ඡවා, පිස: උපට්ඨෙති, උපසථාන කරයි. තෙන, එහෙයින්: අස්සා, ඇයට: සඬ්ඛික උපට්ඨායිකා ඉති අපි, සංඝ උපසථායිකාව යයි ද: වොහරන්ති, ව්‍යවහාර කරති.

2. අපරභාගෙ, මෑත කාලයෙහි: සඬ්ඛිකාවෝ, සංඝාමාත්‍ය තෙමේ: ජනපදං, ජනපදය: ජිලෙනො, පෙළමින්: විලොපං බාදනො, කොල්ලකමින්: උලොලං කරොති, කලබල කරයි. මත්‍රස්සා, මිනිස්සු: ගත්වා, ගොස්: තං පවන්ති, ඒ ප්‍රවානතිය: රඤ්ඤො, රජුට: කපෙස්සං, කීහ. රාජා, රජතුමා: තං සුත්වා, ඒ අසා: තස්සා, ඔහුගේ: කණ්ඨං, මලණුවන්: පකෙකාසාපෙත්වා, කැඳවා: භාතිකො කිර, සහෝදරයා වනාහි: ජනපදං, ජනපදය: සංගණනත්වාය, සංග්‍රහ කිරීම පිණිස: පෙසිතො, යවන ලදී. ඉද්දති, දැන්: ජනපදං, ජනපදය: ජිලෙත්වා, පෙළා: උලොලං කරොති, කලබල කරයි. එතං අත්ථං, මේ කරුණ ගැන: තව භාතු, තොපගේ සහෝදරයාට: සාසනං, ලිපියක්: පෙසෙත්වා, යවා:

වාරෙහි ඉති, වළක්වවයි: ආහ, කීය. සො, හෙතෙම: තං සුත්වා, ඒ අසා: හාතු සන්නිකං, සහෝදරයා සම්පයට: සාසනං, ලිපියක්: පෙසෙනො, යවමින්: එවං ආහ, මෙසේ කීය.

3. මෙ, මාගේ: හාතූනො, සහෝදරයාට: අභිවාදෙත්වා, වැද: ඉධ, මෙහි: පඤ්චං, පැතිරී ඇති: පවත්නිං, ප්‍රවෘත්තිය: කපේමි, කියමි. හාතා, සහෝදරය: අවිඤ්චයා, වංචාවක් නැතිව: රාජානො, රජදරුවෝ තුමු: සෙවිතබ්බා, සේවනය කළ යුත්තාහුය.

4. යම, යම රජය: ආදිට්ඨ, සුය්‍යියාය: ඉත්ථ, ව්‍යුයාය: මච්චු, මාරයාය: කුචේර, වෛශ්‍රවණයාය: දහනෙහි ව, ගිත්දර ද යන: ජනි, මේ සයදෙනා එකට එක් කිරිමි විසින්: නිමිත්තා විය, මවාලු රූපයත් මෙන්: රාජානො, රජදරුවෝ: භුතලෙ, පොළොවෙහි: වරන්ති, හැසිරෙත්.

5. යාමො, යමරජතෙම: සන්තෙ, සත්ථයන්: පුඤ්ඤාපුඤ්ඤානු රූපෙන, කුසලා කුසලයනට අනුරූප පරිද්දෙන්: සඤ්ඤා පායං, සචරිගයට හා අපායට: යථා, යම් සේ: පාපෙති, පමුණුවාද: රාජාපි, රජ තෙමේ ද: තථෙව, එපරිද්දෙන්ම: (දුක සැප දෙකට මිනිසුන් පමුණුවන හෙයින්) යම සාදිසො, යමයා හා සමානය.

6. හානු, සුය්‍යියා: ලොකං, මුළු ලොව: ආලොකයෙ, ආලොක කරන්නේය. බොධෙතබ්බෙ, ප්‍රබෝධ කළ මනා පියුම්: පබොධෙති, ප්‍රබෝධ කරන්නේය. සොසානරහෙ, වියලීමට සුදුසු දෙය: සොසෙති, වියලවන්නේය. රාජාපි, රජතුමා ද: (පුරවැසියන් තවන පෙළන හෙයින්) හානු සාදිසො, හිරු හා සමානය.

7. සීතංසු, ව්‍යුයා: ගහාලි පරිවාරිනො, ග්‍රහ තාරකා සමූහයා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ: දිසි, දස දික්හි: සීතංසු, අති සිසිල් රශ්මි කදම්බයන්: පඤ්චං, පතුරුවමින්: ලොකං, ලෝකය: නොසෙති, සතුටු කරවයි. භූපති, රජතෙමේ ද: භූචි, පෘථුවියෙහි: (සිසිල් ගුණයෙන් ලෝවැසියන් සතුටු කරවන හෙයින්) වන්දෙ ඉව, වන්දයා හා සමානය.

8. යථා, යම් සේ: මච්චු, මාර තෙම: අදයාපරො, දයා රහිතව: මාරෙ තබ්බං, මැරිය යුත්තා, මාරෙහි, මරා ද: (එමෙන්) ජගතිපාලො, ජගත් පාලතෙමේ ද: අසාධුනං, (අපරාධ කළ) අසත් පුරුෂයන්ට: නිශ්ශතෙසු, නිග්‍රහ කිරීමෙහි: මච්චු ඉව, මාරයා වැනිය.

9. සද, සැම කල්හි: මිත්තෙ, මිත්‍රයන්: ධන දනෙන, ධනය දීමෙන්: නොසෙති, සතුටු කරවයි. අමිත්තෙ, අමිත්‍රයන්: තං, ඔහු සතු වස්තුව: අවජිඤ්ඤෙන, පැහැර ගැනීම් කරණකොට ගෙන: සොසෙති, වියලවයි. එවං, මෙසේ: (හෙයින්) භූපති, රජතෙමේ: කුචේරො එව, කුචේරයා මෙනි.

10. යථා, යම්සේ: පාවකො, ගින්න: ලොකස්මිං, ලෝකයෙහි: සබ්බභූතානි, සියළු භූතයන්: දහති, දවයි: රාජා, රජතෙමේ: අග්‍නි ඉව,

ගින්න මෙන්: පද්ධි, ඉතා දුෂ්ට වූ: (අපරාධ කළ) සකලං පජං, සියළු ප්‍රජාව: දහනෙ, දවන්නේය.

11. සො අග්ගි, ඒ ගින්න නෙම: දුරුපායිතං, වරදවා සේවනය කළාවූ: එකං එව නරං, එකම මනුෂ්‍යයෙක්ම: දහති, දවයි. රාජග්ගි, රාජ නැමැති ගින්න: සචරාවරං, ජය්‍යම සථාවර සහිත වූ ද: සබන්ධුං, නැයන් සහිත වූ ද: කුලං, සියළු කුලය: දහති, දවයි.

12. දහනා දඩ්ඪ, ලැවී ගින්නෙන් දහ ලද: කානනෙ, වනයෙහි: කෙවි තරවො, සමහර ගස්: නිධ්‍යනති, සිටිත්: රාජ කොප, රජුගේ කෝප නැමැති: අනලා, ගින්නෙන්: දඩ්ඪ, දවන ලද්ද වූ: (මනුෂ්‍ය නැමැති වනයෙහි) අපරාධිනො, අපරාධ කළ කිසිවෙක්: න නිධ්‍යනති, නොසිටිත්. (ඉතුරු නොවෙත්)

13. රාජානො, රජදරුවෝ කුමු: දුරෙති, දුරයයි: නාවමනනබ්බා, නොසිතිය යුත්තාහ. දීඝ බාහුකා, දීර්ඝ බාහු ඇත්තාවූ ඔවුහු: ලොකොප පිලිතං, ලෝකය පෙළන්නා වූ: දිසං, සතුරා: සහසා, වහා: දණං, දැඩි කොට: ගණ්හනති. අල්වා ගනිත්.

14. පච්චින්නං, පිටිසර පෙදෙස: මා නිජ්ඣෙට්ඨ, පීඩා නොකළ මැනව: ගාමිකෙ, ගම් වැසියන්: මා විලුම්පට්ඨ, පෙළීම නොකළ මැනව: පරසුස, අනුන් සතු (ධනය): මා හරො හොට්ඨ, පැහැර නොගත මැනව: අත්තනො, තමන්ගේ: මූලං, මූලස්ථානය: මා බණ්ඨ, නොසිදුව මැනව:

15. රාජානො, රජ දරුවෝ කුමු: පකඛපාතං ව, පකෂපාත වූ ද: සප්පෙමං, ප්‍රේම සහිත වූ: උපකාරං, (තමන්ට) උපකාර වූ: හිතාවහං, හිතවත් වූ: නරං, මනුෂ්‍යයාට: යස දනාදිනා, යසශ්‍රී දීම් ආදියෙන්: අභිවඩ්ඪනති, මනාව වර්ධනය කරත්.

16. එවං ව පන වත්වා, මෙසේ ද කියා: කිං, කිම? අමොපි, අපත්: නම්ලොකෙට්ඨ, නොබලනුද? අසුමනො හුත්වා අප්‍රමාද වී: ජනං, ජනයාට: සංගණනතා, සංග්‍රහ කරමින්: වසට්ඨ ඉති, වසව් යයි: සාසනං, ලිපියක්: පෙසෙසි, යැවීය. සො, හෙතෙම: තං, ඒ සන්දේශය: සුත්වා, අසා: මම කණ්ඨොධො, මගේ මල්ලී: රක්ඛො, රජුගේ: අරුධාසයං, අදහස: ඤාත්වා, දැන: සාසනං, ලිපියක්: පෙසෙසි, යැවීය. රක්ඛො, රජුගේ: කුඨ කාලනො පට්ඨාය, කිපි කල පටන්: අමොගි, අප විසින්: ඉධ, මෙහි: වසිතුං, වාසය කරන්ට: න සකකා ඉති, නො හැකි යයි: සධිතරං හරියං ව, දුටු සහ භාය්‍යාව ද: හස්සාරෙ ව, හඤ්ඤාර වස්තුව ද: ගහෙත්වා, ගෙන: පලායනො, පලායන්නේ: අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙලින්: නිග්‍රොධ සාල බණ්ඩං, නිග්‍රොධ සාල බණ්ඩයට: (නුගහල් කඩුවට) පාපුණි, පැමිණියේය. තස්ස, එහි දී: සො, හෙතෙම: එවං, මෙසේ: විනෙතසී: සිතිය. අහං පන, මම වනාහි: රක්ඛො හයෙන, රජුට බියෙන්: පලායිස්සාමි, පැන යන්නෙමි. පුත, නැවත: තං, ඔහු: දට්ඨං, දකින්න: න සකකා, නොහැක.

අනුරාධපුරං, අනුරාධපුරයට: ආගන්ත්වා, නොගොස්: මලයං, මලය රටට: ගන්ත්වා, ගොස්: කසුචි, කිසියම් තැනක: වසිත්වා, වාසය කොට: ජීවිස්සාමි ඉති, ජීවත්වන්නෙමියි: එතං අත්ථං, මේ කරුණු: අත්තනො, තමාගේ: හරියං, භාය්‍යාවට: වත්වා, කියා: තාය, ඇය විසින්: සමපට්ඨන්තෙ, පිළිගත් කල්හි: අත්තනො, තමන්ගේ: ධිතුයා, ද්‍රවණියගේ: රූප සමපදං සලලකෙඛන්ධවා, රූප සමපත්තිය ගැන සලකා: යදි, ඉදින්: නො, අපට: හයං, බියක්: උප්පජ්ජති, උපදී නම්: ඉමං නිස්සා එව, මැය නිසාම: උප්පජ්ජති, උපදී යයි: විනේත්වා, සිතා: හදෙ, සොදුර! කිකුචි සංඝං නිස්සාය, කිකුචි සංඝාව නිසා: උපරි, මනෙහි: නො, අපට: හයං, බියක්: උප්පජ්ජති, උපදියි: යදි, ඉදින්: තෙ, තොපට: රුච්චිති, රුචි වී නම්: තං, ඇය: පතාය, අත්හැර: ගමිස්සාම ඉති, යම්හයි: ආහ, කිය. තං සුත්වා, ඒ අසා: සා, ඕනෙමෝ: තුමෙහ, ඔබට: යං, යමක්: ඉච්ච, කැමැත්තෙහි නම්: තං, එය: කරොථ, කරව්: අහං, මම: තෙ, නුඹගේ: මනං, සිත: න හින්දිස්සාමි ඉති, නොබිඳින්නෙමියි: ආහ, කීවාය. අථ, ඉක්බිති: සො, හෙතෙම: ධිතරං, දුව: ආමනේත්වා, අමතා: අමම, ද්‍රවණියෙනි! මයං, අපි: අනේගාමං, ඇතුළු ගමට: ගන්ත්වා, ගොස්: ආහාරං, ආහාර: පරියෙසිත්වා, සොයා: යාව ආගච්ඡාම, යම්තාක් එම් ද: තාව, එතාක්: එසු, මෙහි: අච්ඡ ඉති, පලා ගියහ. අනො, පුදුමයි! හයස්සත්තානං සත්තානං, බියට පත් සත්වයන්ට: ලොකෙ, ලොකයෙහි: පෙමනීයෙසු, ප්‍රෙමණීය අය කෙරෙහි: පෙමං වා, ප්‍රේමයක් හෝ: ලොභනීයෙසුවා, ලොභ කටයුතු වස්තුවෙහි හෝ: ලොභං වා, ලොභයක් හෝ: පරික්කායං, ගච්ඡති, කෂය වීමට යයි: තථාහි, ඒ එසේමැයි.

17. ඉමෙ ජනා, මේ ජනයා: තථා විධෙසු, එබඳු වූ: දුක්ඛෙසු උප්පනෙසු, දුක්ඛ උපත් කල්හි: පුත්තානං, දරුවන්ට ඇත්තාවූ: පෙමං, ප්‍රේමය: ජහන්ති, අත්හරිත්. (ඒ කෙසේද යත්) නක්කං, (තමන්ගේ දරුවන් කන) කිඹුලන් හා: කච්ඡප සාදිසා, කැස්බන් මෙනි.

18. තතො, ඉක්බිති: තසු, එහි: ධිතං, සිටි: කුමාරිකං, කුමාරිකාව: ගච්ඡන්තාව, ආගච්ඡන්තාව, මග යන එන්නෝ: දිස්වා, දැක: අයං කුමාරිකා, මේ කුමාරිකා, තොමෝ: අභිරුපා, අභිරුපය: සුකුමාලා, සිවුමැලියා: කිං අත්ථාය, කුමක් සඳහා: එසු, මෙහි: ධිතා ඉති, සිටින්නී දැයි: විමිහිතා, පුදුමව: උපසඬ්ඛිත්වා, සම්පයට පැමිණ: අම්භෙහි සද්ධං, අප හා සමග: ආගච්ඡ, එන්න: අමමා ඉති, තැගණියෙනියි: වදන්ති, කියත්. සා, ඕනෙමෝ: තෙසං, ඔවුන්ගේ: කථං සුත්වා, කථාව අසා: මම මාතා පිතුන්නං, මගේ මවුපියන්ගේ: වචනං, කීම: න හින්දිස්සාමි ඉති, නොබිඳින්නෙමියි: විනේත්වා, සිතා: තුණ්හි හුත්වා, නිශ්ශබ්දව: තස්මිං එව, එහිම: අට්ඨාසි, සිටියේය. එවං මෙසේ: ධානං කප්පෙත්තියා තස්සා, එතැන කල් ගෙවන්නා වූ ඇයට: සත්ත දිවසානි, දින හතක්: අතික්කන්තානි, ඉක්මණි. එත්තකං, කාලං, එපමණ කලක්: නිරාහාරංව, නිරාහාරව: අට්ඨාසි, සිටියේය. තද, එකල්හි: සක්කො, සක් දෙවි

රජතෙමේ: දෙව මනුෂ්‍යෙසු, දෙව මිනිස් ලොවෙහි: වාරිකං වරනො, සැරිසරන්නේ: තථා ධිතං, එසේ සිටී: තං දිඤ්ඤා, ඇය දැක: අයං කුමාරිකා, මේ කුමාරිකා නොමෝ: මහාගුණා, මහා ගුණවත්ය: නං, ඇය: විමංසිස්සාමි ඉති, විමසන්නෙමියි: විනෙතව්වා, සිතා: අභිරුපං, සිත් කළු: මානවක වණ්ණං, තරුණ වේශයක්: නිම්මිණිකව්වා, මවාගෙන: තස්සා, ඇගේ: සන්නිකං, සම්පයට: උපගමම, පැමිණ: තාය සඤ්ඤා, ඇය සමග: සලලපනො, කථා කරන්නේ: එවං, මෙසේ: ආහ, කියේය.

19. නිල, නිල් පැහැ වූ: වෙල්ලිත, නැමී වක්චී ගිය: ධම්මිල්ලා, කේස කලාපයක් ඇති: පුලල, පිපුණු: පඨිකජක, පියුමක් බඳු වූ: ආනනා, මුහුණක් ඇති: නිල, නිල් පැහැ වූ: ආයත, දික් වූ: විසාල, පුළුල් වූ: අකකා, ඇස් ඇති: ත්වං, නී: නයනුස්සවා, ඇසට උත්සවයක්: ආසි, විය.

20. හඳෙ, සොළුර, ලීලාය, ලීලාවෙන්: හෙමවල්ලි ඉව, රත්ලියක් බඳුය: නඤ්ඤා, නඳුන් වනයෙහි: දෙව කක්කුඤ්ඤා ඉව, දිව්‍යාභිභතාවක් මෙනි, ආකාසෙ, අහසෙහි: වඤ්ඤා ඉව, වඤ්ඤා වෙත: ත්වං, නී: ඉධ, මෙහි: නිධාසි, සිටින්නෙහිය.

21. මනොරමෙ, සිත්කළු තැනැත්තිය, ත්වං, නී: කා වා, කවර ස්ත්‍රියක් ද: කස්ස, කවරෙකුගේ: ධිතා වා, දියණියක් හෝ වේ ද: ත්වං, නී: කුතො, කොතැන සිට: ඉධ, මෙහි: ආගතා, ආවාද: කිමකාය, කුමක් පිණිස: එසු, මෙහි: අධ්‍යාසි, සිටින්නෙහිද: තෙ, නිගේ: හතනා, සාමිපුරුෂයා: කො, කවරෙක් ද?

22. යුවො, තරුණයෙක්: යුවතිං, තරුණියක්ම: කාමෙනි, කැමැති වෙයි. යුවතී, තරුණියක්: යුවානං, තරුණයෙකු: කාමෙනි, කැමැති වෙයි. තථා, එසේම: හඳෙ, සොළුර: ඉධ, මෙතැනි: ත්වං ව, නී ද: අහං ව, මම ද: සමානවයෙ, සමාන වයසෙහි: ධිතා අමිහි, සිටියෝ වෙමි.

23. තුවං, නී: අජ්ඣතනා, අද පටන්: සද්ද, සැම කල්හි: හරියතෙන, භාය්‍යා භාවයෙන්: පොසෙමි, පොෂණය කරමි. තෙ, නිට: අහං, මම: පතිහෙස්සාමි, සාමියා වෙමි. ත්වං, නී: මෙ, මට: හරියං හව ඉති, භාය්‍යා වෙවයි. (කියේය)

තං සුත්වා, ඒ අසා: කුමාරිකා, කුමාරිකාව: එවං, මෙසේ: ආහ, කීවාය.

24. සමම, යහළුව: ත්වං, ඔබ: මෙ, මට: යං, යම් කාරණයක්: හණ්ඨි, කියන්නෙහිද: (එය) කාරණං විය, කරුණක් මෙන්: දිස්සති, දක්නා ලැබේ. ලොකෙ, මේ ලෝකයෙහි: පුරිසාහරණං විනා, පුරුෂ නැමැති ආහරණයෙන් තොරව: ඉත්ථිසො, ස්ත්‍රීහු: න සොහනති, නොහොබිත්.

25. යස්සා, යම් තැනැත්තියකට: වධො, සාමිපුරුෂයෙක්: නාස්මි, නැත්තේ ද: සා තු, ඕනෙමෝ වනාහි: විධවා ඉති, වැන්දඹු තැනැත්ති

යයි: පවුළුවනි, කියනු ලැබේ. විධවා, වැන්දඹු තැනැත්තිය: සබ්බ දුක්ඛස්ස, සියළු දුකට: සබ්බදා, සැම කල්හි: භාගී හවති' හිමිවන්නිය.

26. මඤ්ඤා, මගේ: මාතා පිතා, මවු පිය දෙදෙනා: අසී, ඇත්තාහුය. තෙ, ඔවුන්: මෙ, මට: එවං, මෙසේ: අනුසාසය්‍යං, අනුශාසනා කළාහුය. පුත්ති, දුවණිය: මයං, අපි: යාව, යම්තාක්: ආයාම, එන්නෙමු ද: තාව, ඒ තාක්: එත්ථ එව, මෙහිම: හොතිති, සිටුව යනුයි.

27. ඉධ, මේ ලොකයෙහි: මාතා පිතූනං, මවුපියන්ගේ: වචනං, වචනය: න කරොන්තා, නොකරන්නාවු: නරා, මනුෂ්‍යයෝ: ඉධ, මේ ලොකයෙහි: විනාසං, විනාශයට ද: පෙච්චි, පරලොච: දුග්ගති, අපි, දුග්ගතියට ද: යනති. පැමිණෙත්.

28. මානව, තරුණයා! යදි, ඉදින්: මඤ්ඤා, මාගේ: මාතා පිතා, මවුපියෝ: අනුජානන්ති, අනු දකිත් නම්: තථා, එසේම: තෙ, තොප සමග: සඨගමො හොති, සංගමය වේ. වෙ, ඉදින්: (අනුනොදන්නාහු නම්) සඨගමො, එකතු වීම: නො හවති ඉති, නොවේ යනුයි.

29. අථ, එකල්හි: සකෙකා, ශක්‍රතෙමේ: තස්සා, ඇගේ: කථං, කථාව: සුත්වා, අසා: තෙනති, එසේ නම්: හොති, පින්වතිය! තං, තී: අතිවිය, ඉතාම: ජාතාසි, බඩගිනි ඇත්තෙහිය: ඉමං, හත්තං, මේ බත්: භුංඤ්ඤා ඉති, අනුභව කරවයි: එකං, හත්තපුටං, එක් බත් මුලක්: තස්සා, ඇට: දත්වා, දී: අගමාසි, ගියේය.

සා, ඕ නොමෝ: හත්තං ගහෙත්වා, බත් ගෙන: කාලං, ඔලොකෙත්වා, කල් බලා: තාව, තවම: පුරෙ හත්තං ආයාති, පෙරවරුවේ යයි: ඤත්වා, දැන: දනං දත්වා, දන් දී: භුංඤ්ඤාමි ඉති, අනුභව කරන්නෙමියි: කාලං ඝොසෙසි, කාලඝෝෂා කෙළේය. තතො, එයින්: තතිය සඤ්චසානෙ, තුන්වැනි ශබ්දය අවසානයෙහි: විත්තල පබ්බත විහාරෙ, සිතුල් පව් වෙහෙරෙහි: වසනො, වාසය කරන්නා වූ: එකො බිණාසාවො, එක් රහතන් වහන්සේ නමක්: තං සුත්වා, ඒ කාලඝෝෂා ශබ්දය අසා: ආකාසෙන, අහසින්: ආගන්ත්වා, අවුත්: තස්සා, ඇයගේ: අභිමුඛෙ, ඉදිරියෙහි: පාතුරහොසි, පහළ විය. සා, ඕනොමෝ: ථෙරං දිස්වා, තෙරුන් දැක: තුඨ මානසා, සතුටු සිතැතිව: පඤ්චපතිට්ඨිතෙන, පසහ පිහිටුවා: වන්දිත්වා, වැද: පත්තං ගහෙත්වා, පාත්‍රය ගෙන: හත්තස්සා, බතින්: පුරෙත්වා, පුරවා: ථෙරස්සා, තෙරුන් වහන්සේට: දත්වා, දී: ථොකං, ටිකක්: තිඨං හත්තෙ ඉති, සිටින්න සාමිනියයි: වත්වා, කියා: තුරිත තුරිතා, වහා වහා: ගච්ඡන්තරං, ගස් අතරට: පවිසිත්වා, පිවිස: සාධා හඬා, කොළ අතු කඩා: නිවාසෙත්වා, හැඳගෙන: වල්ලියා, වැලකින්: බන්ධිත්වා, බැඳගෙන: නිවස වස්තුව, හැඳිවන: ධොවිත්වා, සොද: චුම්බටකං කත්වා, දරණුවක් කොට: ථෙරස්සා, තෙරුන් වහන්සේට: අදසි, දුන්නේය. ථෙරො, තෙරුන් වහන්සේ: තං පත්තං, ඒ පාත්‍රය: චුම්බටකෙ ධාපෙත්වා, දරණුව උඩ තබා: අයං, මෝ මං, මා: පස්සතු ඉති, දකිවා යි: අධිට්ඨාය, අධිෂ්ඨාන

කොට: අසා, ඇ: පසානනියාව, දකින්නිම: ආකාස, අහසට: උග්‍රාන්තවා, නැග: විහාරං එව, විහාරයටම: අගමාසි, ගිශේය. සා, ඕ නොමෝ: තං දිස්වා, එය දැක: පසන්න මනසා හුන්වා, පහත් සිත් ඇතිව: දනාවසෙසං, දන් දී ඉතිරි වූ දෙය: භුන්වා, අනුභව කොට: අත්තනො, තමාගේ දනං, දනය: ආවජේන්වා, සිත සිතා: ගව්‍යන්තරෙ, ගස් අතරෙහි: පටිවජ්‍යතා, සැහවී: නිසීදී, සිටියාය.

තද, එකල්හි: රක්‍ෂෙඤා, රජුගේ: ජනෙන, සේසතෙහි: අධිවන්වා දෙවධිතා, අධිගෘහිත දෙවි දු නොමෝ: තසා, ඇයගේ: දනෙ, දනයෙහි: සොමනස්සා හුන්වා, සතුටුව: ජත්ත පිණ්ඩ විවරතො, සේසත්පිටු විවරයෙන්: නික්මම, නික්ම: සාධුකාරං, සාධුකාර: කරොනතී, කරන්නී: එවං, මෙසේ: ආහ, කීවාය.

30. කුමාරිකෙ, පින්වත් කුමරිය! සාධු සාධු, යහපත යහපත: ධම්මජීවිනී, ධාර්මික ජීවිකා ඇත්තිය! සද්ධාසි, ශ්‍රද්ධා ඇත්තෙහිය: තං, නී: සාධු දනං, යහපත් දනයක්: අදසි, දුන්නිය. සද, හැම කල්හි: සාධු පුජා හව ඉති, බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන්ට පුජා ඇත්තියක් වෙයි කී.

31 රාජා, රජතුමා: තං සුන්වා, එය අසා: හො, පින්වතිය: කසා, කවරෙකුට: සාධුකාරං, සාධුකාර: අදසි, ඉති, දුන්නෙහි දැයි: පුච්ඡ විවාළේය. සා, ඕ නොමෝ: මහාරාජ, මහරජ! මහාගාමෙ, මාගමෙහි: සංඝා මච්චස්ස, සංඝමාත්‍යයාගේ: කිඤ්චි සංඝා නාම ධිතා, කිඤ්චි සංඝා නම් දුටු: නිග්‍රොධසාල බණ්ඩමි, නුග හල්කඩදී: දනං, දනයක්: අදසි, දුන්නිය. තසා, ඇයට: අහං, මම: සාධුකාරං, සාදුකාර: අදසිං ඉති, දුනිමියි: ආහ, කීවාය. රාජා, රජතුමා: තං සුන්වා, ඒ අසා: අමච්චෙ, ඇමතියන්: ආණ්ඩපෙසි, ඇණවිය. හො, පින්වත්නි! සීඝ්‍රං, වහා: තස්ම, එහි: ගන්ත්වා, ගොස්: තං, ඇය: සකට යොග්‍යෙ නිසීදපෙත්වා, සුදුසු රථයක වඩා හිඳුවා: අලංකාරිත්වා, සරසා: ආනෙථ ඉති, ගෙන එව යයි: ආහ, කීය. තෙ, ඔවුහු: ගන්ත්වා, ගොස්: ගව්‍යන්තරෙ, ලැහැලෙහි: නිසින්නං, හුන්: කුමාරිකං, කුමරිය: දිස්වා, දැක: අමම, මැණියෙනි! අමහාකං රාජා, අපේ රජතුමා: තං, ඔබ: ආනෙතුං, ගෙන ඊම පිණිස: අමෙන, අප: පෙසෙසි, පිටත් කර එවීය. එහි ගව්‍යාම ඉති, එන්න යමුයි: යාචිංසු ඉල්ලූහ.

අථ, එකල්හි: සා, ඕනොමෝ: මම මාතා පිතුන්නං, මගේ මවුපියන්: ආනාගව්‍යන්තානං, නො එන්නේ: සත්තාහං ජාතං, දින හතක් විය. ඉදති, දැන්: මං පභාය, මා අතහැර: ගතෙහි වා, ගියෙහි හෝ: මතෙහි වා, මළෙහි හෝ: හවිතබ්බන්ති, විය යුතු යයි: විනේතවා, සිතා: තෙසං, ඔවුන්ගේ: වචනං, වචනය: සාධු ඉති, මැනවයි: සමපට්ච්ඡි, පිළිගත්තාය.

අථ, ඉක්බිති: අමච්චෙහි, ඇමැතියන් විසින්: උස්සාහිතා, උත්සාහවත් කරන ලද්දී, උදකං, දියට: පටිසිත්වා, බැස: නහාත්වා, නා: සාබා හඬනං, කොළ අතු: උදකෙ, ජලයෙහි: පභාය, දමා: නිවාසනත්වාය, ඇදීම පිණිස:

වස්තුව, වස්ත්‍ර; ආහරණ ඉති, ගෙන එවයි: හස්ත, අත: පසාරෙයි, දික් කළාය. අමට්ටා, අමාත්‍යවරු: රක්ෂක, රජතුමා විසින්: පහිත, යවන ලද: සාධක, සඵල: නීතිරිකාව, බැහැර කොට: තසා, ඇගේ: හසේ, අනෙහි: යටපෙසු, තැබුන. සා, මිනීමෝර්: තං දිසවා, එය දැක: හොනො, පින්වත්නි! ඉදං ධුලං, මේ වස්ත්‍රය රඵය: අමනාපං, ප්‍රිය නොවේ. අක්ක, අතින් වස්ත්‍රයක්: ආහරණ ඉති, ගෙන එවයි: ආහ, කීවාය. අථ, එකල්හි: එකවේ, ඇතැම් කෙනෙක්: තං සුඛවා, එය අසා: සාබා නිවාසෙකවා, නිසිනාය, අතු හැඳ සිටි තැනැත්තියට: තෙ සාබතො, ඒ අතුටලට වඩා: ඉමං අමනාපං ඉති, මේ වස්ත්‍රයට ප්‍රිය නොවේ යයි: වචන, කියා: මනුසුන් ලොකෙ, මිනිස් ලොව: ඉතො සුබ්‍රමතරං වස්තං, මීට වඩා සියුම් වස්ත්‍රයක්: තස්මි ඉති, තැනැයි: ආහංසු, කීවාහුය.

32. තස්මි බණේ, එකෙණෙහි: සකො, සක්දේවී රජ: තසා, ඇගේ: පුක්කානුභාවෙන, කුසලානුභාවයෙන්: දිබ්බමයෙ, දිව්‍යමය: පක්ඛ සාධකෙ, සඵල පහන්: අකංසං කචා නිට්ඨන්තවාය, කෂය නොවී සිටින සේ: අධිධාය, අධිෂ්ඨාන කොට: පෙසෙසි, යැවීය. සා, මිනීමෝර්: තතො, එයින්: එකං සාධකං ගහෙකවා, එක් සඵලක් ගෙන: නිවාසෙකවා, හැඳ: යොග්‍හං, වාහනයට: ආරුහා, නැග: මහියඨගන විහාරං, මහියඨගන විහාරයට: ගන්තවා, ගොස්: තස්මි, එහි: බහුතං හික්ඛුතං, බොහෝ හික්ඛුත වහන්සේට: චිවරකවාය, සිවුරු පිණිස: වස්තුව, වස්ත්‍ර: දචා, දී: අත්තනො, තමාගේ: පරිවාරස්ස, පිරිවර ජනයාට ද: දිබ්බ වස්තං එව, දිව්‍යමය: අදසි, දුන්නාය. අසා, ඇය විසින්: පෙළාය, පැයින්: සාධකෙ, සඵල: ගහිත ගහිතං, ගත් ගත් තැන: උතං, අඩුව: පරිපුරෙසි, පිරිසේ.

අථ, ඉක්බිති: සා, මි නොමෝර්: අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙළින්: අනුරාධපුරං, අනුරාධපුරයට, ගන්තවා, ගොස්: රාජානං, රජතුමන්: පසාසි, දැක්කාය. රාජාපි, රජතුමා ද: තං දිසවා, ඇය දැක: සොමනස්සා, සතුටු වූයේ: තසා, ඇයට: මහතං සම්පත්තිං, මහා සම්පත්: අදසි, දුන්නේය. සා පි, මි නොමෝර් ද: තස්මි, එහි: සකලස්ස හික්ඛු හික්ඛුණි සඨිස්සා ව, සියළු හික්ඛු හික්ඛුණි සඨිස්සාට ද: රාජානං ආදිං කචා, රජතුමන් ආදිකොට: සබ්බ රාජ පරිසායව, සියළු රජ පිරිසට ද: නගරවාසීනං ව, නගරවාසීන්ට ද: දිබ්බවස්තානි එව, දිව්‍ය වස්ත්‍රයෝම: අදසි, දුන්නාය. රාජා, රජතුමා: තං ඇය: එකස්ස පුත්තස්ස, එක පුත්‍රයෙකුට: දචා, පාවා දී: තසා, ඇයට: සකල රොහණ ජනපදං, සියළු රොහණ ජනපදය: හත්තගාමං, කචා, බන්ගම් කොට: අදසි, දුන්නේය. සා, මිනීමෝර්: තතො පඨාය, එතැන් පටන්: තස්මි, එහි: වසමානා වාසය කරන්නී: දනාදිනි බහුනි පුක්කාකමමානි, දනාදී වූ බොහෝ පින්කම්: කචා, කොට: ආයුපරියොසානෙ, ආයු කෙළවර: සපරිසා, පිරිස සමග: දෙව ලොකෙ: දෙවී ලොව: නිබ්බන්ති, උපන්නිය.

33. සත්තා, සත්වයෝ: දනෙන, දනය කරණකොට ගෙන: නිදිවං,

දිව්‍ය ලෝකයට; වජ්‍රනි, යෙන්. දනෙන, දීමෙන්; තරෙසු, මනුෂ්‍ය ලෝකයෙහි; සිරිං, සම්පත්; විඤ්ඤානි, විදිත්. දනෙන, දනය කරණ කොට; සිවං පුරමපි, නිවාණ පුරය ද; ලහනි, ලබන්. තසමා, එහෙයින්; සතතං අපි, නිරතුරුවම; දනෙ, දනයන්; දදෙථ, දෙවි.

කිඤ්චි සංඝාය වත්ථුං, කිඤ්චි සංඝාවගේ කථාව; තවමං, තවවැන්නයි.

10. ශ්‍රද්ධා සුමනාවගේ කථාව.

(6) 10. සද්ධා සුමනාය, ශ්‍රද්ධා සුමනාවගේ; වත්ථුමිහි, වස්තුවෙහි; අයං, මෝ; ආනුපුබ්බි කථා, පිළිවෙල කථාවයි.

1. එකසමීං කිර සමයෙ, එක් කාලයෙකහි; අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි; මහාවාලුක වීථියා, මහවැලි වීථියෙහි; සුමනා නාම, සුමනා නම්; එකා මාතුගාමා, එක් ස්ත්‍රියක්; සද්ධා හොති, ශ්‍රද්ධා ඇත්තී වේ. පසන්නා, (තුනුරුවන් කෙරෙහි) ප්‍රසන්නය; තඤ්ඤා, ඒ ඒ තත්ති; වෙතිය බොධියාදිනි, දැනුම් මහ බෝ ආදියෙහි; පුප්ඵාදිනා, මල් ආදියෙන්; පුප්ඵෙත්ති, පුදමින්; මානෙත්ති, බුහුමන් කරමින්; ධම්මං, බණ; සුතන්ති, අසමින්; හික්ඛු, හික්ඛුන්ට; උපධිගන්ති, උපධාන කරමින්; පටිවසති, වාසය කරයි. තස්සා, ඇයගේ; සඨාචරිකාය, ශ්‍රද්ධාවන් බව නිසා; සඨා සුමනා ඉති, ශ්‍රද්ධා සුමනා යයි; නාමං අහොසි, නම් විය. තස්මිං සමයෙ, එකසමයෙහි; රොහණ ජනපදෙ, රුහුණ දැවවෙහි; මහාගාමනො, මාගමින්; එකො මනුස්සො, එක් මිනිසෙක්; කෙනවි දෙව කරණියෙන, කිසියම් කටයුත්තකට; අනුරාධපුරං ආගමම, අනුරාධපුරයට අවුත්; මහාවාලුක වීථියං එව, මහවැලි වීථියෙහිම; නිවාසං ගණ්හි, නවාතැන් ගත්තේය. සා, ඕනෙමෝ; තෙන සද්ධං, ඔහු සමග; මිත්ත සඤ්ච කත්වා, මිතුරුදම් කොට; තස්මිං, ඔහු කෙරෙහි; පටිබද්ධචිත්තා, පිළිබඳ සිත් ඇත්තී; අහොසි, වූවාය. මාතුගාමානං, ස්ත්‍රීන්ගේ; විත්තස්ස, සිත්හි; අවිසෙසනා, අශිෂ්ටත්වය; අහො, පුදුමයි. තථාහි, ඒ එසේමැයි.

2. යථා, යම්සේ; ලතා, වැල; අයං, මේ; කණ්ටක රුකෙකා ඉති, කටු ගසක් යයි ද; අයං, මේ; විසරුකෙකා ඉති, විෂ ගසක් යයිද; අයං, මේ; වඤ්ඤා රුකෙකා ඉති, සඳුන් ගසක් යයි ද; න විසෙසෙති, වෙනසක් නොකරයි.

3. ලෝකෙ, ලෝකයෙහි, කාමඤ්ඤා, කාමයෙන් අඩ වූ; වනිතා, ස්ත්‍රීහු; හිත උක්ඛං මජ්ඣමෙ, පහත්, උසස්, මධ්‍යම යන අයද; කුළීනෙ, උසස් කුලවතුන් ද; දුක්ඛාදිනෙ අපි, කුලභීතයන්දැයි; ලතා විය, වැලක් මෙන්; න ජහනති, අත් නොහරිත්.

4. සොපි, හෙතෙමේ ද; තස්සා, ඇය කෙරෙහි; පටිබද්ධ චිත්තො,

පිළිබඳ සිත් ඇත්තේ; තං, ඇය; මහාගාමං, මාගමට; නෙසි, ගෙන ගියේය. තතො, ඉක්බිති; සා, ඕනෙමෝ; තඤ්ඤා, එහි; ගත්තො, ගොස්; තස්ස ගෙන, ඔහුගේ ගෙයි; වසමානා, වාසය කරමින්; නිවමෙව, නිතරම; අධ්‍යානං, හික්මුණ, හික්මුණ අට නමකට; සලාක හත්තං, සලාක බත්; දෙති, දෙයි; නිවමං, නිතර; ධම්මං, බණ; සුඤ්ඤා, අසයි; වෙනිය බොධියාදිති, දැනට මහ බෝ ආදිය; වඤ්ඤා, වදිමින්; පුඤ්ඤමෙව, පින්කම්ම; කරොති, කරයි. අට, එකල්හි; එක දිවසං, එක් දවසක්; සා, ඕනෙමෝ; ආසන සාලා, ආසන ශාලාවට; ගත්තො, ගොස්; හික්මුණ, හික්මුණ වහන්සේට; වෙය්‍යාවචමං, වතාවත්; කුරුමානං, කරමින්; කාලං විනිතාමෙස්, කල් යැවීය. තස්සා, පන සාමිකො, ඇගේ සැමියා; අස්සාධො, සැදැහැනැත්තෙකි. තස්මා, එහෙයින්; තං, ඇ; ගෙන, ගෙදරට; ආගතො, ආකල්හි; තං, තී; පුඤ්ඤමමං, පින්කම්; කරස්සාමි ඉති, කරන්නෙමියි; ගෙන, ගෙයි; කිඤ්චිකමමං, කිසි වැඩක්; න කරොසි ඉති, නොකරති යි; තස්සා, ඇට; කුප්පකිත්තො, කිපී; ගෙනො, ගෙදරින් නිහරි, තෙරපීය. සා පන, ඕ නෙමෝ වනාහි; සත්ත දිවසං, සත්දිනක්; ජඩ්ඪිත, (මිනිසුන් විසින්) අත්හළ; පතිත, වැටුණු; ගෙන කුඩ්ඪං නිස්සාය; ගෙබිතක් ආධාර කොට ගෙන; නිරාහාරං, නිරාහාරව; වසමානා, වාසය කරන්නී; නිස්සංසයෙන, නිසැකයෙන්ම; අත්තනො, තමන්; ජහිතභාවං, අත්හළ බව; ඤාතො, දැන; අනුරාධපුරෙ, අනුරාධපුරයෙහි; මම, මගේ; මාතා පිතුණං, මවුපියන්; සත්තිකං එව, සම්පයටම; ගම්ඤ්ඤාමි ඉති, යන්නෙමි යි; අනුරාධපුරගාමි මග්ගං, අනුරාධපුරයට යන මාවතට; පටිපත්තො, පිළිපත්තාහු; තඤ්ඤා, ඒ ඒ තත්හි; වෙනිය බොධියාදිති, දැනට මහබෝ ආදිය; වඤ්ඤා, වදිමින්; අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙලින්; නිග්‍රොධ සාල බණ්ඩාදාරං, නුගහල් කඩ දෙරට; සම්පාපුණි, පැමිණියාය. සෙරිවාරි විහාරිත, හුදකලාව ඇවිදින්නන්ට; එවමෙව, මෙවැනි; පරිහානි, පිරිහීමක්; හොති, වේමය. අහො, බෙදයක්; තථාහි, ඒ එසේමැයි.

5. බුද්ධං වා, කුඩා වූ හෝ; මහත්තං වා, මහත් වූ හෝ; ඉධං නිධං, ඉටු අතිටු වූ; ක්‍රියාවිධං, යම් කිසි ක්‍රියා විධියක්; මාතා පිතාදි, මවුපියාදි; වුධානං, වෘද්ධයන්ගේ; අනුඤ්ඤාය එව, අනුදැනීමෙන්ම; කරායෙ, කරන්නේය.

6. වෙ, ඉදින්; ජනකෙ ජනෙ, මවුපියන්; න ඉවජාය, නොකැමැත්තෙන්; රජජං, රාජ්‍ය සම්පත්තික්; ලහනෙන අපි, ලබන්නේ නමුදු; අනුජාතෙන සුත්තො, අනුජාත පුත්‍රයා විසින්; සො ලාහො, ඒ සම්පත්ති ලාභය; න බහු මත්තබ්බො, බහුමාන නො කටයුතුයි.

7. වුධෙහි; දෙමාපියන් ආදී වැඩිමහල්ලන් විසින්; අනුඤ්ඤාය, අනුනොදැනීමෙන්; යං අබහුතං, යම් අද්භූත කායභියක්; කතං, කරන ලද්දේ; එසො, මෙතෙම; සෙරිවාරි ඉති, හිතුවක්කාරයෙක් යයි; ඤාතො, නැයෝ; තස්ස, ඔහුට; ගරහනති එව, නිඤ්ඤා කරන්නේය.

8. අනුඛතො, උඛතු නොවූ; අවපලො, වපල නොවූ; නිපකො, ප්‍රඥා ඇත්තාවූ; සංවුතිත්‍රියො, සංසුත් ඉදුරන් ඇති; පුතෙනා, පුත්‍රතෙම: පසංසා, ප්‍රශංසාව: ලහතො, ලබන්නේය. සබ්බසො, සඵප්‍රකාරයෙන්: වුඬ්ඨං, අභිවෘද්ධියට: පපෙපාති, පැමිණෙන්නේය.

9. සා පනෙසා සඬා සුමනා, ඒ මේ ශ්‍රඬා සුමනාවෝ; මාතා පිතුතනං, මවුපියන්ට; අනාරොචෙතවා, නොකියා; ආගතත්තා, ආ හෙයින්; එත්තකං, දුක්ඛං, මෙපමණ දුක්: අනුභවී, අනුභව කළාය. අථ, එකල්හි: තස්ස ධිතං, එහි සිටි: තං, ඇය: දෙව මනුෂ්‍යෙසු, දෙව මිනිසුන් අතරෙහි: වාරිකං වරමානො, සැරිසරන්නා වූ; සකෙකා දෙවනමිඤ්ඤ, සක්දෙව රජ: දිස්වා, දැක: එසා සඬා, මෝ ශ්‍රඬාවන්ය: වසුත්තය මාමිකා ඉති, තෙරුවන් මාමක යයි: විනේතවා, සිතා: මහලලක වණේණන, මහළු වෙසකින්: හත්තපුටං, බත් මුලක්: ආදය, රැගෙන: තස්සා, ඇගේ: අභිමුඛෙ, ඉදිරියෙහි: පාතු භවිතවා, පහළව: තස්සා, ඇගේ: සන්තිකං, සමීපයට: ගන්තවා, ගොස්: අමම, මැණියෙහි: කුභිං ගවස්සි ඉති, කොහි යන්නෙහි දැයි: පුච්ඡී, විචාළේය. තාය, ඇය විසින්: අනුරාධපුරං, අනුරාධපුරයට: ගවණාමි ඉති, යමිසි: වුත්තෙ, කී කල්හි: සකෙකා, ශක්‍රයා: ත්වං, තී: අතිවිය, ඉතාම: ජාත රුපාසි. බඩහිනි වෙහි. ඉමං හත්තං, මේ බත්: භුඤ්ඤ ඉති, අනුභව කරවයි: හත්තපුටං, බත්මුල: අදස්සි, දුන්නේය. සා, මිනොමෝ: හත්තපුටං, බත් මුල: ගහෙතවා, රැගෙන: ඉමසමිං යානෙ, මෙතැන: උදකං, ජලය: තස්සීති, තැතැයි: වතවා, කියා: අධ්‍යාසි, සිටියාය, සකෙකා, ශක්‍රයා: තස්සා, ඇයට: අවිදුරෙ යානෙ, නුදුරු තන්හි: සුපුස්සිතං, මල් පිපුණු: එකං පොකබරණිං, එක් පොකුණක්: දස්සෙසි, දැක්වීය. සා, මිනොමෝ: පොකබරණිං ගන්තවා, පොකුණට ගොස්: නහාතවා, නා: හත්ත පුටං, බත්මුල: ගහෙතවා, ගෙන: හස්සේ, අත්: ධොවිතවා, සෝද: ධිතා, සිට: කාලං ඔලොකෙතවා, කල්බලා: අයං පුරෙහත්තං තාව, මේ තවම පෙරබත් කාලයයි: ඤාතවා, දැන: කාලං ඝොසෙසි, කාල ඝොෂා කෙළේය. තං සුතවා, එය අසා: තලගර සමුද්ද පබ්බත වාසී, තලගුරු මුහුදු පව්වෙහි වැසි: මහා ධම්ම දිත්තඤ්ඤො, මහා ධම්ම දිත්ත තෙරුන් වහන්සේ: නිරොධ සමාපත්තිං සමාපජ්ජිතවා, නිරෝධ සමාපත්තියට සම වැද: සත්තමෙ දිවසෙ, සත්වැනි දිනයෙහි: නිරොධා වුට්ඨිතො, නිරොධ සමාපත්තියෙන් නැගිට: පත්ත විවරං ගහෙතවා, පත් සිවුරු ගෙන: තස්සා, ඇගේ: අවිදුරෙ, සමීපයෙහි: පාකටො, අධ්‍යාසි, පෙතී සිටියේය.

අථ, ඉක්කිති: සා, මිනොමෝ: ථෙරං, තෙරුන්: දිස්වා, දැක: පසත්ත මාතසා, පහන් සිකින්: පත්තං, පාත්‍රය: ගහෙතවා, රැගෙන: හත්තං. බත්: පුරෙතවා, පුරවා: ථෙරස්ස, තෙරුන් වහන්සේට: දත්වා, දී: හත්තෙ, ස්වාමීනි: මුහුත්තං, මොහොතක්: නිධ්‍යං ඉති, සිටිනු මැනැවැයි: වතවා, කියා: පටිච්ඡන්තධ්‍යානං, වැසුණු තැනකට: පටිසිත්වා, පිටිස: සාඛාහඬිතං නිවාසෙතවා, කොළ අතු ඇඳ: අත්තනා, තමන්: නිවස්ස වස්සං, ඇඳි වස්ත්‍රය: ධොවිතවා, සෝද: වුමබ්බකං, කපවා, දරණුවක් කොට: අදස්සි.

උන්නාය. ථෙරො, තෙරුන්වහන්සේ; සා, ඕනොමෝ; මං, මා; පස්සතු නි, දක්වායි; අධිට්ඨාය, අධිෂ්ඨාන කොට; වත් චූමබ්බකෙ, වස්ත්‍ර දරණුවෙහි; පතං, පාත්‍රය; ධ්වපෙත්වා, තබා; ආකාසං, අහසට; අබ්භුග්ගත්වා, පැන නැගී; විහාරං එව, විහාරයටම; අගමාසි, ගියේය. සා පි, ඕනොමෝ ද; තථා ගච්ඡන්තං, එසේ වඩින්නාවූ; ථෙරං දිස්වා, තෙරුන් දැක; පීතියා, ප්‍රීතියෙන්; පුට සරිරා, පිතා ගිය ශරීර ඇත්තී; ථෙරෙ, තෙරුන් වහන්සේ; දස්සනපථං අනික්කනෙත, දර්ශන පථය ඉක්මවන්න; පඤ්ච පතිට්ඨිනෙත, පසහ පිහිටුවා; වත්ථිත්වා, වැද; දින්නාවස්සෙ හතං, දී ඉතිරි වූ බත්; භුක්ථිත්වා, අනුභව කොට; අනුරාධපුර මග්ගං, අනුරාධපුර මාර්ගයට; පටිපජ්ජී, පිළිපන්නීය.

10. තස්මිං බණේ, එකෙණෙහි; තස්මිං තිග්‍රොධෙ, ඒ තුග ගසෙහි; අධිවත්වා දෙවතා, අධිගෘහිත දෙවතාවා; එකස්මිං පසිබ්බකෙ, එක් පසුම්බියෙක්හි; අධ්ව දිබ්බ වත්ථං, දිව සඵ අටක්; ධ්වපෙත්වා, තබා; එකස්මිං පස්සෙ, එක් පැන්නෙක්හි; දිබ්බ හතං ව, දිව්‍යමය බත්ද; ධ්වපෙත්වා, තබා; දිබ්බමය ගුළපුච්චෙ ව, දිව්‍යමය සකුරු හා කැවුම් ද; පුරෙත්වා, පුරවා; සකට යොග්ගං, සුදුසු වූ වාහනයකට; ආරුග්ගා, නැග; තං, ඒවා; තත්ථ, එහි; ධ්වපෙත්වා, තබාගෙන; සකටං, ගැල; පාඡෙන්නො, පදවිමින්; තස්සා, ඇයට; අවුදුරධ්වානෙ, නුදුරු තැනෙක්හි; පාකටො, හුත්වා, පෙනී සිට; අමම, මැණියෙනි, කුහිං ගච්ඡථ ඉති, කොහියෙනිදැයි; පුච්ඡ, විචාළේය. තාය, ඇය විසින්; අනුරාධපුරං, අනුරාධපුරයට; ගච්ඡාමි ඉති, යමියි; වුනෙත, කී කල්හි; තෙනහි, එසේ නම්; ආගච්ඡ, එන්න; ඉමස්මිං සකටෙ, මේ රථයෙහි; නිසීද, වාඩිවෙන්න; අහමපි, මම ද; තත්ථ, එහි; ගච්ඡාමි ඉති, යමියි කීය. සා, ඕනොමෝ; සාධු අය්‍ය, මැනවි ස්වාමීනි; තයා සද්ධං, ඔබ සමග; පච්ඡතො, පස්සෙන්; ගච්ඡාමි, එම්; සාබා නිවාසෙත්වා, අතු ඇදගෙන; සකටෙ, ගැලෙහි; නිසීදිතුං, හිඳින්න; න සකකා ඉති, නොහැකි යයි; ආහ, කීවාය. තනො, ඉක්බිති; සො, හෙතෙම; තස්සා, ඇයට; එකං දිබ්බ වත්ථං, එක් දිව්‍ය වස්ත්‍රයක්; අදස්සි, උන්නේය. ඉමං, මෙය; නිවාසෙත්වා, ඇදගෙන; සකටං, ගැලට; ආරුග්ගාථ, නගින්න; සා, ඕනොමෝ; තං, එය; නිවාසෙත්වා, ඇදගෙන; සකටං, රියට; ආරුහි, නැගාය. තං පත සකටං, ඒ රිය වනාහි; දෙවානු භාවෙන, දෙව ආනුභාවයෙන්; මුහුත්තමනෙත, මොහොතකින්ම; චෙතියගිරිං, සැගිරියට; සමපාපුණි, පැමිණියේය. තද, එකල්හි; දෙව පුනෙතා, දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ; ගුළපුච්ච, කිත්තිණ්ණස්මිං, සකුරු පු කියඹරාව සම්පයෙහි; සකටං, රිය; නිවිනෙත්වා, නවතා; ඉතොපට්ඨාය, මෙතැන් පටන්; මයා, මා විසින්; ගතතුං, යන්නට; න සකකා ඉති, නොහැකැයි; වත්වා, කියා; පසිබ්බකං, පසුම්බිය; තස්සා, ඇයට; දත්වා, දී; අත්තරධායි, අතුරුදහන් විය. තද, එකල්හි; තත්ථ, එහි; නිබ්බන්නා, උපන්; කිත්තිණ්ණ දෙවතා, සකුරුපු කියඹරාවෙහි දෙවතාවා; තං පසිබ්බකං ආදය, ඒ පසුම්බිය ගෙන; ගච්ඡන්තිං, යන්නීය; දිස්වා, දැක; තස්සා, ඇගේ; චෙය්‍යාවච්චි කරො භත්වා, මෙහෙකරුවෙකු මෙන් වී; තස්සා හත්ථනො, ඇගේ අතින්; තං

සබ්බං, ඒ සියල්ල: ගහෙත්වා, ගෙන: අනුරාධපුරං, අනුරාධපුරයට: පත්වා, පැමිණ: මහා පාලියං, මහාපාලි නම් දන්තලට: හික්කුනං, හික්කුන්: ඔසරණවෙලාය, රැස්වන වේලාවෙහි: තත්ථ, එහි: ධ්වජෙත්වා, තබා: අන්තරාධයි, අතුරුදහන් විය. තතො, ඉක්බිති: සා, ඕනොමෝ: හික්කු, හික්කුන්: දිස්වා, දැක: පසන්න මානසා, පැහැදිලි සිතැත්තේ: පඤ්ච මහාවාසෙ, පැහැදිලි සිතැත්තේ: පඤ්ච මහාවාසෙ, පඤ්ච මහා ආවාසයන්හි: නෙකසත්තං හික්කුනංව, නොයෙක් සිය ගණන් හික්කුන්ටද: දිබ්බහත්ත, දිව්‍ය ආහාරද: දිබ්බසුච, දිව්‍යමය කැවුම් ද: දිබ්බ සාටකෙව, දිව්‍යමය සඵ ද: අද්ධි, දුන්නිය.

තද, එකල්හි: රාජා, රජතුමා: විහාරං, විහාරයට: ගච්ඡන්තො, යන්නේ: මහාපාලියමි ධජිතං, මහාපාලි දන්සැලෙහි තබන ලද: එතං සබ්බං, මේ සියල්ල: දිස්වා, දැක: පසන්නමානසො, සතුටු සිතැත්තේ: කෙන, කවරෙකු විසින්: ඉදං දිත්තං ඉති, මෙය දෙන ලද්දේ දැයි: පුච්ඡ, විචාළේය. මනුස්සා, මිනිස්සු: සඬා, සුමනාය, ශ්‍රඬා සුමනාව විසින්: දිත්තභාවං, දුන් බව: කපේසුං, කීවාහුය. රාජා, රජතුමා: තං, ඇය: පකෙකාසා පෙත්වා, කැඳවා: දන්තසු, දන්තපකරණු: ආගමිතං, ආහැටි: පටිපුච්ඡ, විචාළේය. සා, ඕනොමෝ: තං සබ්බං, ඒ සියල්ල: විජ්ජාරෙත්වා, විස්තර කොට: කපේසි, කීවාය. රාජා, රජතුමා: තස්සා, ඇයට: තුස්සිත්වා, සතුටුව: අත්තනො, තමන්ගේ: අභ්‍යමහෙසිත්තෙන, අගමෙහෙසුන් බවෙන්: අභිසෙකං, අභිෂෙකය: අද්ධි, දුන්නේය. සා, ඕනොමෝ: අභිසෙකං පත්වා, අභිෂෙකයට පැමිණ: රාජානං ආදිකත්වා, රජතුමන් ආදිකොට ඇති: සකල නගර වාසීනං, සියළු නගරවාසීන්ට: දිබ්බ වත්ථං එව, දිව්‍ය වස්ත්‍රම: අද්ධි, දුන්නාය. අට්ඨ දිබ්බ සාටකානි, දිව සඵ අට: පරිකඛයං, අඩු බවකට: නාගමිංසු, නොගියාහුය. සා, ඕනොමෝ: තතො පට්ඨාය, එතැන් පටන්: දනාදිනි පුඤ්ඤානි කරවා, දන්දීම් ආදී පින්කම් කොට: දෙවලොක පරායනා අහොසි, දෙවලොව උපන්නී විය.

11. හො, පින්වත්නි: ජනානං, ජනයන්ගේ: සද්ධා බලං, ශ්‍රද්ධා බලය: පස්සාථ, බලවි. ඉධ එව, මේ ජාතියෙහිදීම: දෙවා, දෙවතාවෝ: තං, ඔහු: උපාසනි, උපාසාන කරන්. පරත්ථ, පරලොව ද: දෙවෙසු ව, දිව්‍ය ලෝකයෙහි ද: මනුස්සෙසු, මනුෂ්‍ය ලෝකයෙහි ද: තෙසං, ඔවුන්ගේ: මහතිං විභුතිං, මහත් වූ ශ්‍රී විභූතිය: කථන්තු, කෙසේ නම් වන්නේද?

සද්ධාසුමනාය වක්ථං, ශ්‍රද්ධා සුමනාවගේ කථාව: දසමං,
දස වැන්නයි:

උත්තරොලිය වග්ගො ජට්ඨො-සචුති උත්තරොලිය වර්ගයයි.

මාදම්පෙ - ඉරට්ටකුලමිති 'වතමල්' වෙශ්මාධිශ. පාඨශාලාවායඝී
පණ්ඩිත, රත්පින් වතරත්ත (බී.ඒ.) විසින් ලියන ලද
රසවාහිනී-වතරත්ත ව්‍යාඛ්‍යාවෙහි මූලපොතක වර්ගීය
සහ උත්තරොලිය වර්ගීය නිමිශේය.

රසවාහිනී අනුවාදය

ද්විතීය භාගය

ලංකාදීප උපානති කථා

5.1. මුවපැටියාගේ කථාව.

1. සිංහලද්විපයෙහි උද්දලොලක නම් එක් සිත්කළු විහාරයක් විය. ඒ විහාරය සමීපයෙහි බොහෝ මුවෝ හා උරෝ වසති. එකල්හි එක් වැදි ගමක වැදි පුතෙක් මේ වනයෙහි, බොහෝ මුවන් හා උරන් දැක එක් දිනක් වනයෙහි එක් පැත්තක කොටුවක් සාදා වනයෙහි කෙළවර කොළ අතු බැඳ දුනු කලප් රැගෙන මුවන්ගේ පැමිණීම බලමින් කොටුවෙහි සිටියේය.

ඉක්බිති මුවෙක් එහි ගොදුරු ගෙන පැත්ත බොත්තට තොටට යන්නේ එම විහාරයෙහි බණ අසනු සඳහා සෝභා කළ ශබ්දය අසා දික්කළ ගෙලින්, උස් කළ කනින් හා බිම නොතබන ලද දකුණු පාදයෙන් යුතුව දම් දෙසන හික්මුවගේ කඩ හඬෙහි නිමිති ගෙන සිටියේය.

2. එකෙණෙහි වැද්ද එක පහරින්ම විද මරණයට පත් කෙළේය. ඉක්බිති ඒ මුවා කළුරිය කොට එම වෙහෙර වැසි අභය හිමියන්ගේ නැගණියගේ කුසෙහි පිළිසිඳගෙන දසමස් ඇවෑමෙන් මවු කුසින් බිහිවී පිළිවෙළින් වැඩෙන්නේ සත් වයස් ඇත්තෙක් විය. මවුපියවරු ඒ දරුවා අභය හිමියන් ළඟට ගෙන ගියාහුය. හේ නොබෝ කලකින් පැවිදි කරවීය. ඒ කුමරා පෙර මුව දිවියෙහි දී කරන ලද දහම් දෙසුම්හි බලයෙන් කර අගදීම රහත් බවට පැමිණියේය. ඔහුගේ මයිලණුවන් වන හිමියෝ අවබෝධ කළ පඤ්චාභිඤා අෂ්ට සමාපන්නි ඇත්තෝ තමුද රහත් බව නොලැබුවෝය. ඉක්බිති එක් දිනක් සාමණේරයන් වහන්සේ උදෑසනම උපාධ්‍යය ස්ථවිරයන් වහන්සේ කරා ගියහ. ඉක්බිති උපාධ්‍යයයන් වහන්සේ අත ඔසවා සඳ මඩල පිරිමදිමින් සිටියේය. සාමණේරතෙම ආමිති, මෙය රැකීම සුදුසුය කීයේය. ස්ථවිරයන් වහන්සේ සාමණේර නැත අගපල රහත් බවට පත් බව නොම දැන ඔහුගේ වචනය මෙනෙහි නොකළහ. ඉක්බිති සාමණේර තෙම සෘද්ධියෙන් දහසක් වන්ද්‍යන් ගෙන හැර පා තෙරුන් වහන්සේට දක්වා ආමිති, වන්ද්‍යන් දහසක් ලක්ෂයක් ගෙන හැර පෑම අමාරු නොවේ. යමෙක් එකම තෘෂ්ණාව අත හරිද එයම ශ්‍රේෂ්ඨය වැදගත් යයි සලකමින් මෙසේ කීයේය.

3 යම් නැණහිත මිනිසෙක් ඉවුරෙහි සිට මහමුහුද දැක මහ මුහුද

දැක්කෙමි යි කියයිද?

4. මෙවැනිම මහණ තමා ළඟ ඇති කෙලෙස් පහකොට නොහැර එකානතයෙන් අභිඤා බලය ලබා ගෙන,

5. කෙලෙස් නොතසා කෙලෙස් නැසූයෙමි යි හභිද (හේ) තෘෂ්ණා නමැති දසකමින් යුක්ත වූයේ නො මිදීම පවතී.

6. ඉතා තිග්‍රක වූ, කෙසෙම නොවූ බියජනක වූ අත්හැර නොයන්නා වූ තෘෂ්ණාව යමෙක් ඉවත් කෙරේද හේ මරුගේ බැඳුම්වලින් තිදහස් වූවා වේ.

7. මෙය අසා ස්ථවිරයන් වහන්සේ එදිනම රහත් වූ සේක. ඉක්බිති දෙවැනි දින තෙරුන්ගේ නැගණියෝ සාමණේරයන් වහන්සේන් සමග තෙරුන්ට ආරාධනාවක් කළහ. ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොහොයුරියට මෙසේ වදළහ.

උපාසිකාව තී විසින් අද බොහෝ මහණුන්දැ දැක සිත පැහැදිය යුතුය. එහෙත් (ආහාර) කොටස දෙදෙනාට පමණක් විය යුතු යයි ඇය යවා පෙරවරු සමයෙහි හැඳ පොරවාගෙන පා සිවුරු ගෙන මහණුන්දැ තිස් දහසක් සමග වැඩම කළහ. ඇය එය දැක මාමාට හා බැණාට පමණක් ආසන පැනවූවාය. ඒ ආසන උත්වහන්සේලාගේ ආනුභාවයෙන් තිස් දහසක් පමණ විය. උත්වහන්සේලාගේම ආනුභාවයෙන් ඇගේ ගෙය ද විශාල විය. හික්කුහු පැමිණි පැමිණි අසුන්වල වැඩ හුන්න. ඒ දෙදෙනා වහන්සේට පිළියෙල කරන ලද සුපච්ඡාදනාදිය ඒ තිස් දහසක් පමණ හික්කුන්ට සැහිණ. වළඳ අවසානයෙහි ඒ උච්චිය අනුමෙවෙති බණ සඳහා සාමණේරයන්ගේ පාත්‍රය ගත්තාය. ඒ හෙරණුන්දැ ද උත්වහන්සේලාගේ මැද අභිවෘද්ධිය වඩවමින් මිහිරි වදන් පිට කරමින් ධර්මය දෙසූහ. දෙසුන් අවසන මවුපියන් මුල් කොට කුල පත්තියයක් සෝවාන් පෙලෙහි පිහිට වූහ. බොහෝ දෙනාට ධර්ම දේශනාව සාර්ථක වූවාය.

8. දහම් දෙසන විට වන සත්තු ද ඒ ශබ්දයේ නිමිත්ත පමණක් ලැබගෙන මිනිස් සැප හා නිවන් සැප ලබති. බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි යොදවන ලද ශ්‍රඩාව ඇති අය බණ අසා බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද වර්ණනාවට සුදුසු දෙව් විමන්වල නො ඇල්ලේද (ඇල්ලේමැයි)

1. මිගපොතක කථාව නිමි.

5.2. බණ ඇසූ උපාසිකාවගේ කථාව.

1. ලක්දිව රුහුණ දැනටවෙහි සිය ගණන් මහණ මෙහෙණින්ගෙන්

ගැවසුණු, සිය ගණන් වෙහෙර විහාරයන්ගෙන් ද නොයෙක් රන් රුවන් ඇ වස්තූන්ගෙන් ද සමන්විත ප්‍රභූ ජනයාගෙන් ද ගැවසුණු, තන් තළු ගි හඬින් තිතොර දනමන සුබුදු කරවන තිරතුරු දන්දීමි තමැති ක්‍රීඩාවෙහි යෙදුණු මිනිසුන්ගෙන් හෙබි, තුනුරුවන්ට පුජා කිරීමෙහි නියැලුණු, සැදැහැති කුලයන්ගෙන් ගැවසුණු, ඒ ඒ තැන හැසිරෙන දහම් සොඩ මිනිසුන් විසින් එකතින් පැවැත්වෙන සාධු නාදයෙන් යුත් මහගම තම් එක් සිත්කළු ගමක් විය.

ඒ ගමෙහි රජමහ වෙහෙර මැද සුදෝ සුදු පවුරින් වට කරන ලද මුතු ඇතුරුවා වැනි සිය ගණන් සුදු වැලි තලාවෙන් සැරසුණු මළුව මැද මිහි අභන මත කරන ලද රිදී ඔවුන්නක් වැනි සොබා දහමින් අගතැන් පත් මැණික් වෙහෙර නම් මහ වෙහෙරක් විය. ඒ විහාරයෙහි මහ දෙරටුව සම්පයෙහි පිළියෙල කරන ලද දහම් මඩයෙහි තිතොර දහම් දෙසුම් පැවැත්වේ.

2. බණ ඇසීමට එක් උවැසියක් තමන්ගේ පුතා ඇඟිල්ලෙහි එල්ලාගෙන පැමිණ පිරිස් කෙළවරෙහි හිඳ විපිළිසර නොවී බණ ඇසුවාය. ඇයගේ පුතා (මේ අතර) සෙල්ලම් කරමින් පවුර සම්පයට ගොස් වැලි කෙළි කෙළිසි. එක් නයෙක් පවුරේ සිදුරෙන් පිටට පැමිණ ඒ ළමයාට දණ්ට කොට සැහවුනේය.

ඇ පුතා දණ්ට කළ නයා දැක ඉදින් කිසිවෙකුට කියම් නම් මගේ ධම්ම ඇසීම අතතුරට පත් වේ. පුත්‍රයෝ දුර්ලභ නොවෙත්. බුද්ධෝපාදය දුර්ලභය. අමාරුවෙන් ලැබූ මිනිස් දිවියක් ඇති මා විසින් දුලබ දහම් ඇසීම ඉතා වටිනේ යයි කිසිවෙකුට නොකියා ධර්මය ඇසිය. ඇගේ පුතා ද විෂ වේගයෙන් මූර්ඡා වූයේය. ඊට පසු ධර්මදේශනාව කෙළවරට ගිය කල්හි උවැසිය නැගිට දරුවා සම්පයට ගොස් විෂ වේගයෙන් තදවූ සිරුරක් ඇති පුතා දැක මත්ත්‍ර හා ඖෂධයන්ගෙන් ප්‍රයෝජනයක් නොමැත. සත්‍යක්‍රියා නැමැති ඖෂධයම උසස් යයි පුතාගේ හිස ගෙන සත්‍යක්‍රියා කරන්නී මෙසේ කීවාය.

3. යම් සත්‍ය වචනයක් හේතුකොට මම බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ සරණයෙහි පිහිටියෙමි නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතු කොට ගෙන මාගේ මේ පුතා විස නැතිව සුවපත් වේවා.

4. යම් සත්‍ය වචනයක් හේතුකොට මම ධර්මයෙහි පිහිටියෙමි නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතුකොටගෙන මාගේ මේ පුතා විස නැතිව සුවපත් වේවා.

5. යම් සත්‍ය වචනයක් හේතුකොට මම සහ සරණයෙහි පිහිටියෙමි නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතුකොට ගෙන මාගේ මේ පුතා විස නැතිව සුවපත් වේවා.

6. යම් සත්‍ය වචනයක් හේතුකොට මම මොහොතක් නො

විපිළිසර්ව ධර්මය ඇසීමි නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතුකොට ගෙන මගේ පුතා විස තැනිව සුවපත් වේවා.

7. අකුරක් හෝ පදයක් හෝ කථාමාර්ගය අත් නොහැර උතුම් ධර්මය ඇසුවෙමි. ඒ සත්‍ය වචනය කරණ කොට ගෙන විස නසීවා.

8. බුදුරජාණන් වහන්සේ සවිතේ ගෙවා දැන නෙය්‍යානික සේක් වී නම් ධර්මය මේ ජීවිතයේම අකාලික ඵල දෙන්නේවී නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතුකොට ගෙන මාගේ පුතාගේ විස තැනිවී සුවපත් වේවා.

9. සුපිළිපත් මහා සංඝයා වහන්සේ සුප්‍රතිපන්න සේක් වී නම් සතරමග සතර ඵලයෙහි පිහිටි සේක් වී නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතු කොට ගෙන මාගේ පුතාගේ විස තැනිව සුවපත් වේවා.

10. මේ බුදු සසුන අවුරුදු පන්දහසක් පවතී නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතු කොට ගෙන මාගේ පුතාගේ විස තැනිව සුවපත් වේවයි (සත්‍යක්‍රියා කළාය.)

11. මේ සත්‍යක්‍රියාවගේ කෙළවර ඇගේ පුතා සුවපත්ව තිදක්ව තිද පිබිදියෙකු මෙන් නැගිට මවු සම්පයෙහි සිටියේය. ඇ මෙසේ සත්‍යක්‍රියාවෙන් පුතා තිදක් කොට ගෙන ගෙදරට ගෙන ගොස් ඒ සොම්නසින්ම බොහෝ පින්කම් කොට එයින් චුතව ස්ථිතියෙහි උපන්නාය.

12. මෙසේ පිතෘගිය සිතින් යුතුව බණ අසන ස්ත්‍රීහු ද ඵවැනි තද විෂ පවා නැති කොට දෙවිලොව ඉපද එහි සැපවිඳිති. ශ්‍රද්ධා බුද්ධි සම්පන්න ජනතාව යහපත් ධර්මයෙහි හැසිර දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත් විඳිතිවත් ද ලබති.

2. බණ ඇසූ උපාසිකාවගේ කථාව නිමි.

5. 3. කුඩිඬ රාජවාසී තෙරුන්ගේ කථාව.

1. සිංහල ද්වීපයෙහි මහගම නොයෙක් සිය ගණන් හික්කුන් වහන්සේ වාසය කරන මහවැව නම් විහාරයක් විය. එකල ඒ විහාරයෙහි වසරක් පාසා අරියවංස ධර්ම දේශනාව පවත්වන්නේය. දුර සිටත් බොහෝ දෙනා පැමිණෙති. මහත් වූ ජනසමාගමය වේ. මේ දතවැවහි වාසය කරන එක් මහ තෙර තමක් මම ද අරියවංශ ධර්මදේශනාව අසමි එහි ගොස් ඉඩක් නොලැබ මහ පිරිස් කෙළවර මලුවෙන් පිටත තණ පළුරෙන් යුත් තැනෙක්හි අවසරයක් ලැබීය. හේ එතැන සිට මුළු රැයම බණ අසමින් අධික සන්නේෂයට පැමිණියේ ලොමු ඩැහැගත් සිරුර ඇත්තේ විය. ඒ තණ පළුරෙහි පොළහෙක් වසයි. ඉක්බිති ඒ පොළහා තමා වසන තැනින් නික්මී තෙරුන්ගේ කකුළු අතර වැද සතර දළ බා

තට්ටමට දෂට කෙළේය. මේ කරුණ දුටු තෙරුන් වහන්සේ ඉදින් මම මෙතැනින් පහව ගියෙමි නම් බණ ඇසීමට කරදර වේ යයි අත පාත බහා පොළභාගේ හිස දැඩිකොට අල්වාගෙන වහන් පසුම්බියෙහි බහා කට බැඳ එක් පසක තබා ධර්මය ඇසීය. බණ ඇසීමේ ආනුභාවයෙන් ඔහුගේ ශරීරයෙහි විෂ නො පැතිරිණ. ඉක්බිති අරුණ උදුටු විට මිනිසුන් (විහාරයෙන්) ගිය කල සාවිරයන් වහන්සේ මා විසින් සර්පයෙක් ගත්තේ යයි සර්පයා දැක්වීය. කවර වේලාවක සර්පයා ගත්තේ දැයි හිඤ්ඤන් විසින් විචාරණ ලද්දේ නිධාන කථාව ආරම්භ කළ කාලයේම යයි කීයේය. පුදුමයි ස්වාමීනි පුදුමයි. තමුන්තාන්සේ විසින් සිදු කොට ඇත්තේ මහා පුදුම දෙයකි. මෙබඳු සෝරවු සර්පයකු විසින් දෂට කරන ලද්දේ තමුද විෂ වේගයෙන් විපිළිසර නොවී බණ අසන ඔබ විසින් කරන ලද්දේ යයි කීවාහුය. ඉක්බිති තෙරුන් වහන්සේ, එම්බා ඇවැත්ති, මාගේ ශරීරයෙහි විෂ ඉතිරි විය. එය සත්‍යක්‍රියාවෙන් අත හරින්නෙමි යි සත්‍යක්‍රියා කරන සේක් මෙසේ කීහ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ලෝ වැස්සනට හිත පිණිස මොනවට වදරණ ලද තව ලොව්තුරා සදහම් අද මා විසින් ඉදුරා අසන ලද්දේ වී නම් ඒ සත්‍ය වචනය හේතුකොට ගෙන පොකුරු පත නො ඇලී පහව යන පැත් ටිකක් මෙන් මාගේ ශරීරගත විෂය විනාශයට පැමිණේවා.

3. ඒ අසන්නා වූ ධර්මයෙහි එක අකුරක් පදයක් නොතසමින් පදගත අර්ථය ද ධර්මයද මෙනෙහි කරමින් ඉදුරා බණ ඇසීම්. මේ සත්‍ය වචනය හේතුකොට ගෙන පොකුරු පත නො ඇලී පහව යන දිය සේ ශරීරයෙහි ද විෂ විනාශයට යේවා.

4. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගුණානුභාවයෙන් ද එම බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දෙසන ලද ධම්මානුභාවයෙන් ද සංඝයා වහන්සේගේද තේජස කරණකොට වහාම මේ විෂ වේගය විනාශයට පැමිණේවා.

5. මේ සත්‍යක්‍රියාවගේ කෙළවර පියුම් පත්ති දිය බිත්ද සේ විෂ පෙරලී පොළොවට පිවිසියේය. ඉක්බිති හෙතෙම විෂයෙන් තොරවූයේ හිඤ්ඤන්ට ධර්මානුභාව විශේෂය දක්වමින් ස්තුති කරමින් මෙසේ වදළහ.

6. මේ ධර්මය බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් පසස්තා ලදි. සංසාර නමැති සාගරයෙන් එතරවීමට මහ නැවක් වැන්න. බ්‍රහ්ම සුරාසුරයන් විසින් වැන්ද යුතුය. තුන් ලොවෙහිම ඇති එකම රසය ධර්ම රසයයි.

7. ධර්මය ජරාමරණ නමැති රෝග පහ කිරීමට දිව ඔසුවක් වැන්න. සියළු උපද්‍රව නැමැති විෂ තැසීමට දිව්‍ය මත්ත්‍රයක් වැන්න. කැමැති කැමැති දෑ දෙන බැවින් කප්පුකක් වැන්න. එසේම සිතූමිණි රුවනක් වැන්න. බදුරු කළයක් වැන්න.

8. දහමින් තොර මවුපිය කෙනෙක් නොමැත. ධර්මයම රක්ෂස්ථානය වේ; පිහිට වේ. එසේ හෙයින් පින්වත්ති, සෙසු කාර්ය තබා ධර්මය අසවි:

සිතින්‍යාන ධර්මයෙහි ම නැසිරෙව්: දරව්.

9. මෙසේ හේ ධර්මස්තූතියෙන් මහණුන්ට අවවාද කොට සිය නැතටම ගොස් බොහෝ කලක් එහි වාසය කොට ආයු කෙළවර සාර්ගයෙහි උපන් සේක.

10. මෙසේ ඒ තෙරුන් වහන්සේ සතුටු සිතින් බණ අසා ඒ දහම් ආනුභාවයෙන් විෂයෝර සර්පයා දෂට කළ එවැනි විෂ වේදනා ඉවසා තිදුක් වූ සේක. එබැවින් පිත්තවතුනි, නොපි හැමදෙනාම ද සෙසු ද නැතත් බණ පමණක් අසව්. ඒ බණ නොපට අනාගතයෙහි දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත් හා නිවාණ සම්පත්තිය සාදා දෙන්නේය.

3. කුඩිචරස්වාසී තෙරුන්ගේ කථාවස්තුව නිමි.

5.4. ආරණ්‍යක මහා අභය තෙරුන්ගේ කථාව.

1. සිංහලඤ්චියෙහි මහවැව නම් විහාරයක් විය. එහි අභය නම් පරියන්ති හා ත්‍රිපිටකධාරී එක් මහ තෙර නමක් ග්‍රාමසේනාසනය අනහර එයට සම්ප එක් වන ලැහැබක කරන ලද පන්සලක වසයි. හේ මෑත භාගයක ආරණ්‍යක මහා අභය සථවිර යයි ප්‍රසිද්ධ විය. ඉක්බිති එක් කලෙක උපාසක කෙනෙක් උන්වහන්සේ කරා එළඹ වැද බණ අසා සතුටු සිත් ඇත්තේ උන්වහන්සේට අභියාචනය කොට අවුරුදු දෙළසක් සිටු පසයෙන් උවටුන් කෙළේය. හේ තෙරුන්ට සිවුරු සඳහා කලින් කල සඵ දෙයි. දුන් දුන් සඵ ඒ ගෙය තුලදීම හරත්තික නම් එක් හොරෙක් රාත්‍රියෙහි ගොස් පැහැර ගනී. තෙරුන් වහන්සේ දිරු සිවුරු ඇත්තේම වී.

ඉක්බිති එක් දිනක් උපාසක තෙම විහාරයට ගොස් තෙරුන්ගේ දිරුණු සිවුරු දැක සිවුරු සඳහා සඵ පිළි ගත්වා මෙසේ සිතීය. මා විසින් මුත් වහන්සේට බොහෝ සිවුරු දෙන ලදී. නමුත් සිවුරු මසා නොපොරවයි. එකතු කිරීමක් හෝ වෙන කෙනෙකුට දීමක් හෝ නොපෙනේ. මොකක් හෝ කරුණක් විය යුතු යයි ආසන්න ස්ථානයක පාරෙන් ඉවත්ව යන එන්නන් පරික්ෂා කරමින් සැඟවී සිටියේය. ඉක්බිති සොරා තෙරුන් වහන්සේට සිවුරු පිළි පිළිගැන්වූ බව දැනගෙන එය ගනිමිසි රෑ යාමෙහි විහාරයට ගොස් සඵ ගෙන නැවත ඒ මහින්ම එයි. ඉක්බිති උපාසකයා බඩු සහිත සොරා දැක වේගයෙන් දිව ගොස් ඔහුගේ ඔළුවෙන් අල්ලාගෙන මෙනෙක් කල් ආයඤ්ඤා වහන්සේට දුන් සඵ ගත්තේ බොල, තෝ නොවෙහි දැයි ඇසීය. ඔහු විසින් එසේ යයි පිළිගත් කල්හි උපාසක තෙම ඔහුගේ අතින් සිවුරු පිළි ගෙන අත් පා වලින් ඔහුට තලා දුර්වල කොට අමු සොහොනට ගෙන් ගොස් මළ මිතියක් යව්කුරු කොට ඔහුගේ පිටෙහි උඩුකුරු කොට හොවා අත් පා පිට ආදියෙන් බැමි කොට වෙන වෙනම දැඩි කොට බැඳ හොවා පිත්තවත් ගම් වැසියෙහි,

මගේ වචනය අසව්! අද රාත්‍රි එක අමනුෂ්‍යයෙක් එයි. හේ නුඹලාට මහා විනාශයක් කරන්නේය. (එම නිසා) නිර්භය ඥානයකට පිවිස දෙරවල් වසා හිඳිව්. මම අසවලා වෙමි. අසවලාගේ නෑයාය, මිත්‍රයාය ආදිය කියා කථා කරන්නේ නමුදු ඔහු හා සමග කථා නොකොට යුතු යයි උද්ඝෝෂණය කෙළේය.

2. ගම් වැස්සෝ එය අසා බියව ත්‍රස්තව දෙරවල් වසාගෙන ඒ ඒ තැන සැහවුණහ. රාත්‍රියෙහි සොරාට මළ මිනිය මුද්‍රා ගැනීමට නොහැකි වූයේ එය සමගම එකට බැඳුණේ තමන්ගේ දෙරකඩට ගොස් බිරියට ඇමතීය. මම හරන්නික වෙමියි. ඇය බිය පත්ව ත්‍රස්තව යක්‍ෂයා යන කල්පනාවෙන් සැහවී ගති. සොරා තමා තත් අයුරින් අදහවන්නේ නමුදු දෙර ඇරවා ගන්නට නොහැකි වන්නේ එසේම දෙමාපියන් නෑ සහලේ නෑයන් යහළුවන්ගේ ද ගෙවලට ගොස් එසේ දෙර ඇරවා ගැනීමට බැරි විය. ගිය ගිය තැන මිනිස්සු අමනුෂ්‍යයා ආයේ යයි යන කල්පනාවෙන් බියට පැමිණ දෙරවල් විවෘත නොකළහ.

සොරා ගම සෑම තැනම ඇවිද වෙත පිළිසරණක් නොලබන්නේ තෙරුන් වහන්සේම පිළිසරණ කර ගනිමියි විහාරයට ගොස් ඥාමිනි, ඔබ වහන්සේගේ දසයාට පිහිට වන්න. මේ මළ සිරුර මුද්‍රා මා සුවපත් කරනු මැනවැයි ඉල්ලීය. තෙරුන් වහන්සේ වෙවුලන සිරුර ඇති ඔහු දැක වහාම මළ මිනිය මුද්‍රා දුරට දමා ඔහු උණුදියෙන් තහවා කුලාවෙන් තෙල් ගෙන ඔහුගේ මුළු සිරුරෙහි ගල්වා ඔහු විසින් පහර දුන් තැන් පිරිමදිමින් හුන්නේය. රාත්‍රිය පහන් වූ විට උපාසක තෙම සොරා කොහි ගියේ දැයි විචාරමින් සොයන්නේ තෙරුන් සම්පයට ගොස් ඔහුගේ පිට තෙල් ගල්වනු දැක තෙරුන් සමග කථා කරමින් මෙසේ කීවේය.

3. මොහු මගේ යහළුවා යයි යමෙක් උපකාර කෙළේද, ඒ සොරා එය සිහි නොකෙරේ. සොරා සමග යහළු කමක් තැන.

4. කමින් ද බොමින් ද එකට තිදිමින් ද සිටින්නේ නමුත් සොරා තමන්ගේ ඥානාවය අත් නොහරී. සොරා සමග යහළුකමක් තැන.

5. සොරා කටින් එකක් කියයි. (එසේම) හේ කයින් අතිකක් කරයි. අවකාසයක් ලැබුණු හැටියේම සොරකම් කරයි. සොරා සමග මිතුරු කමක් නොමැත.

6. මවුපියෝ ද නෑදෑයෝ ද මිතුරෝ ද හොරා දැක දරින්ම දුරු කරත්. හැමද ඔහු හා එක්වීම සැක කෙරෙති.

7. මෙසේ කියා ඥාමිනි, මෙබඳු අනුන්ගේ වස්තුව පැහැර ගන්නා මිත්‍රද්‍රෝහියාට උපකාර නොකරනු මැනවි. පලවා හරිනු මැනවි යි කීයේය. ඉක්බිති ඔහුට අවවාද කරන සථවිරයන් වහන්සේ මෙසේ කීහ.

8. යම් බල්ලෙක් යමෙකුගේ පාදය ඩයින්නේ ද ඔහු බල්ලාගේ

පාදය දුෂ්ට නොකෙරේ. මෙසේම දුෂ්ට ගති ඇති අසන්පුරුෂයා කවරනරම් අපරාධයක් කළත් උන්ට සන්පුරුෂයෙක් තපුරක් නොසිතති.

9. කෙළෙහිගුණ නොදන්නා මිනිසාට යම්කිසි සන්පුරුෂ කෙනෙක් මෙෙත්‍රි නොකරන්නාහු නම් ඔහු කවරෙකුට මෙෙත්‍රිය කෙරෙද්ද, එය උතුම් වයභාව යැයි පණ්ඩිතයෝ කියත්.

10. මෙසේ ද කියා පිත්වන, දුෂ්ණය වූ සිතින් තමා විසින් කරන ලද කම්යාගේ විපාකය ඔහු විසින් ලබන ලදැයි කියා උපාසකයා යැවිය. හරන්තික කිහිප දිනකින් ශරීර ශක්තිය ලබා තෙරුන් වහන්සේ කරා පැමිණ වැද සාමිනි, මම මේ දිවියෙන් අතිකෙකු සේ වීමි. තැවත ගිහිගෙයි වාසය කරන්ට නොහැක්කෙමි. අනුකම්පා උපදවා මා පැවිදි කරනු මැනවි සාමිනි, පැවිද්ද ඉල්ලිය. ඉක්බිති තෙරුන් වහන්සේ ඔහු මහණ කරවා උපසම්පද කරවිය. හේ වත් පිළිවෙත්හි දක්ෂ වූයේ භාවනානුයෝගීව වසන්නේ නොබෝ කලකින්ම රහත් බවට පැමිණ හරන්තික සංවිරයයි ප්‍රකට විය.

11. යමෙක් ප්‍රථම වයසෙහි පව්වෙක් වී පස්කම්හි ගිණුවියේ ද නුවණින් කල්පනා කිරීමෙන් පසුව ඒ මද ගතිය අත්හරිත් ද ඔහු කාමය පහකොට ත්‍රිභවයෙහිම බුදුරජාණන් වහන්සේ පැසසු නිර්වාණ පුරයට යති.

4. ආරණ්‍යක අභය තෙරුන්ගේ කථාව නිමි.

5.5. සිරිනාගගේ කථාව

1. සිංහල ද්වීපයෙහි සිරිනාග නම් බමුණු පුතෙක් විය. හේ එක් දිනක් විවේකයෙන් යුක්ත වූයේ මෙසේ සිතිය, ධනය සොයාගෙන එයින් යුද්ධ හමුදාවක් තබන්නා කොට අනුරාධපුරයෙහි සේසත් ඔසවා රජ වන්නෙමි යනුයි. ඊට පසු හෙතෙම ධනය කොහෙන් ලබන්නෙමි දැයි ධනය ලැබෙන සැටි බලන්නේ දක්ෂණ මහා විහාරයෙහි වෛත්‍යයක් දුටුවේය. මෙය බිඳ ධනය ගෙන පිරිසට සංග්‍රහ කරන්නෙමි යි හේ බොහෝ මිනිසුන් සෙන ඒ ඒ තැන පැහැර ගන්නේ දක්ෂණ මහා විහාරයට පැමිණ ස්තූපය බිඳින්න යයි මිනිසුන් යෙදවීය. මිනිස්සු වෛත්‍යයේ සන්ධිය සොයන්නෝ සන්ධිය නොදකිමු සාමිනි කීහ. ඉක්බිති කවරෙක් එය දැනිදැයි සිරිනාග විසින් අසන ලද්දී සාමිනි, හෙල්ලෝලි ගම බහුල නම් සැබොලෙක් වේ. හේ එය දනියයි (ඔවුහු) කීවාහුය.

ඉක්බිති හේ ඔහු කැඳවා කොල, මේ සැයෙහි සන්ධිය තුඹ විසින් දන්නා බව මිනිස්සු බොහෝ සෙයින් කියති. සන්ධිය දැන සැය බිඳින්න යයි කියේය. ඉක්බිති හෙතෙම සාමිනි, දෙවියන් මරුන් බඹුන් මහණ බමුණන් සහිත මෙලොව අග්‍ර වූ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ හගවත් වූ අර්හත් වූ සමමා

සම්බුදුන්ගේ සරණය දිවි තෙක් මම සරණ කොට ගිය උපාසකයෙක්මි. මම ඒ දේවානි දේවවු උන්වහන්සේගේ ධාතු නිදන් කොට පිහිටෙව් සෑය බිඳිම ආනන්තරය කරමයක් සමානයි ස්වාමීනි, කියේය.

2. ඔහුගේ මෙවන් බුදු ගුණ කනෙහි පිටිසි යකඩ උල් මෙන් විය. හේ ඔහුට කිපී මොහු ගෙන ගොස් දිවස් උලෙහි තබවයි නියෝග කෙළේය. ඔවුහු ඔහු දිවස් උල තැබූහ. මොහුට පුත්තු සන්දෙනෙක් ඇත. ඔවුහු මේ සන්ධිය දනිනියි කීහ. හේ ඔවුන් ද කැඳවා සන්ධිය බිඳුවව් යයි නියෝග කෙළේය. ඔවුහු ද එසේම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධාතු නිධානයෙන් කළ වෙනාය බිඳින්නට නොහැකි වෙමුයි අකමැති වූහ. සිරිතාග ඔවුන්ට ද කිපී එසේම දිවස් උලෙහි තැබිබවිය. ඒ එසේමයි.

3-4. සත්පුරුෂ නැමැති සඳුන් අඟිල් ආදී සුවඳ ද්‍රව්‍යවල සුවඳ ආසාදනය කළ නිලමැස්සෝ එයින් වෙන්වෙති. කුණපයෙහිම ඇලෙති.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දැකද කනට රස ඇති කරවන ධර්මය අසාද සසර කණු වැනි ඒ අසත්පුරුෂයෝ සිතේ සතුට නුපදවත්.

5. ඉක්බිති මේ අටදෙනාගේ ගුණ ආනුභාවයෙන් දෙවියෝ දේවලෝකයෙන් වාහන ගෙන අවුත් සියල්ලන්ම බලාගෙන ඉදිද්දීම රියෙහි නංවාගෙන දේව සේනාවන් සමග තුසිත දිව්‍ය ලෝකයට ගෙන ගියහ. එහි රැස් වූ මහජනා මේ ආශ්චර්‍ය කාරණය දැක පැහැදුණු සිතැත්තෝ දේවයන් වහන්ස: සෑය නොබිඳුණු මැනවයි සිරිතාගට දැන්වූහ. ඉක්බිති හේ ඔවුන්ගේ වදන් අසා සෑය අතහැර දමා නැගෙනහිර මහ ගඟ සම්පයෙහි මීවිටි නම් ගම කොල්ලකා එහි මීවිටි නම් සෑය බිඳුවා ධනය ගෙන එයින්ම මහත් වූ සේනාවට සංග්‍රහ කොට යුද කර රාජ්‍යය ගෙන අනුරාධපුරයෙහි සේසන නංවා රජසිරියට පැමිණියේය. ඒ මේ අකුශලය නිසා නොබෝ කලකින්ම අතිශය දරුණු පින්කම් නොකළ හැකි බඩේ අමාරුවක් ඇති විය. පිළියම් කරන්නෝද ඒ රෝගය නිමා කිරීමට නොහැකි වූහ. ඉක්බිති හෙතෙම ධනය රැස්කොට සෑයෙහි පිහිටුවා ප්‍රකෘතිමත් කරන්නේ රෝගය සංසිදුවාගන්නට නොහැකිව ඒ ආබාධයෙන්ම මහ දුකට පැමිණ කුස පලා කඵරිය කොට පා උඩුකොට හිස යටකොට දිළිසෙන අඟුරුවලින් ගැවසුණු මහා තරකයෙහි උපන්නේය. ඒ එසේ මැයි

6. යමෙක් සධාතුක සෑයක් බිඳී ද හෙතෙම සිරිතාග සේ හුදෙක් දුකට පැමිණේ.

7. යමෙක් බුදුපිළිමයක අත් පා සිඳිම් කෙරේ ද හෙතෙම සිරිතාග මෙන්ම අපායවල උපදී.

8. යමෙක් බෝරුකට සිඳුම් බිඳුම් ආදිය කෙරේ ද ඔහු ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් මෙලොව විනාශයට ද, මරණින් මතු රෝරුව තරකයට ද යයි.

9-10-11. යමෙක් මහා සංඝයා වහන්සේට අපරාධ කෙරේද හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් අපායගාමී වේ. යමෙක් බණ ලියූ පොත්පත් සිඳි බිඳ දමා විනාශ කෙරේ ද හේ මෙලොව අතපය සිඳිමි ඇත්තෙක් වේ. තරකයට ද යයි. නුවණැත්තා මෙය මහත් හානිකර මහත් යයි දැන උවදුරු සහිත මහ දුරින්ම දුරු කරයි.

12-13. මෙසේ දෙවියෝ කළ සුවර්ත ඇති සැඩොලා පවා තුනුරුවන් පූජා කරන්නේ නම් තව්තිසා වැසි දෙවියෝ දෙව්ලොවට ගෙන ගොස් ස්වර්ග සම්පත්ති දෙති. එසේම කුසල් දම් නොකළ රජවරුන් පවා සොරවු අපායට යති. එහෙයින් මේ පිත ය පව යයි දැන පව් දුරු කරවි පින් කරවි.

5. සිරිතාගගේ කථාවස්තුව නිමි.

5.6. සැදැහැනියේ ඇමැති කථාව.

1. ලක්දිව සඬාකිඤ්ඤා මහරජතුමා රාජ්‍ය කරවන කාලයෙහි යුවරජ තනතුරෙහි තිඤ්ඤා නම් එක් ඇමැතියෙකු විය. සැදැහැයෙන් යුත් හෙතෙම ඔහුගේ ශ්‍රඩාබලය නිසා සඬාකිඤ්ඤා අමාත්‍යයායි නමක් ලැබීය. එකල්හි හේ අනුරාධපුරයට ගොස් රජුට උවදුරු කරමින් වසයි. ඉක්බිති එක් දිනක් හේ රජුට උවදුරු කොට තමන්ගේ ගෙට ආපසු එන්නේ **තාලවතුෂ්ක** නම් ස්ථානයෙහි වූ සුද්දස්සන පදන් ශාලාවෙහි වාසය කරන පිණ්ඩපාතික තිඤ්ඤා ස්වර්ගයන් වහන්සේ පිටු පිණිස හැසිරෙනු දැක පාත්‍රය ගෙන තමන්ගේ ගෙට ගොස් බත් පිස නොමැත්තේ බත් මුලක් රැගෙන යන එක මිනිසෙකු දැක මිත්‍රය කහවණුවක් ගෙන බත්මුල මට දෙනු මැනවයි කීයේය. මම තට නොදෙමි කී කල්හි පිළිවෙළින් කහවණු මිල දියුණු කොට කහවණු 8ක් ගෙන දෙන්න මෙ පමණමයි මා අතේ ඇත්තේ යයි කීය. ඉක්බිති හෙතෙම යහපතැයි දුන්නේය. හේ එය ගෙන පාත්‍රයට බෙදා තෙරුන් වහන්සේ පිණ්ඩපාතය ලැබූ සැටි දැන තමා තමාටම අවවාද කරමින් මෙසේ කීය.

2. තිඤ්ඤා, මේ උපාසකතෙම ඔබේ පියාවන්, මව්වන්, මාමාවන්, නෑයෙක්වත් සහ ලේ නෑයෙක්වත් මිත්‍රයෙක්වත් නොවේ.

3. පෙර ඔබ විසින් ඔහුට කරන ලද උපකාරයක් නැත. සිලවත්තයෙක යන හැඟීමෙන් ඔබට ආහාර දුන්නේය.

4. ඉදින් ඔබ සතුටු නම් ඔහුට මහත් වූ ආනිසංසයක් දිය හැකියි. භූරුණත් මේ බොජුන සරාගිව අනුභව නොකරනු.

5. ඒ ධේර්‍යවත් තෙරුන් වහන්සේ තමන්ට අවවාද දී එකල්හි දක කෂය කොට බුඩ්ධාසනය බබුළුවන්තෙක්ව බත් කිස කළහ.

6. මෙසේ හේ තමන්ටම අවවාද කොට ගෙට ගොස් කර්ජනය ගැන සිතා විදර්ශනා වඩා අරහත්ව පිණිසාත්මය වැළඳීය. එකල්හි රජුගේ සේසතෙහි අධිගෘහිත දේවතාද්ව සාධුකාර දුන්නීය. රජතුමා කුමක් නිසා සාධුකාර දුන්නේදැයි විචාරණ ලද්දී සධානිසාගේ දනය නිසා සාධුකාර දුනිමිසි සියල්ල කීවාය. රජතුමා ඔහුද ඔහුගේ දෙමවුපියන් ද කැඳවා ඔවුන්ට බ්‍රහ්මදෙය්‍ය කොට වඩමත් තරය දුන්නේය.

විෂමව ගිය ගොවිතැන නිසා පසු කලක ලංකාව දර්ශිකයකින් පෙළිණ. මිනිස්සු පැත්තොලබන්නෝ ක්ලාන්ත වෙති. එකල්හි මොහුගේ පින්බලයෙන් දෙවියෝ මවන ලද විලකින් පැත්ත කළ එළවුන.

ඉක්බිති හෙතෙම ආර්යයන්ට පැත්තොදී පාවිච්චි කිරීම තුසුදුසු යයි සිතා මට අනුකම්පා, කොට ආර්යවරු පැමිණෙන්නායි කල් දැන්වීය.

නිස් දහසක් පමණ හික්කුහු එක්වුන. ඉක්බිති හෙතෙම ඒ හික්කුන් වහන්සේට කැමැති සේ පැත්ත කළයෙන් වැළඳවීය. එකල්හි ද රජුගේ සේසතේ අධිගෘහිත දේවිදු සාධුකාර දුන්නාය. රජතුමා ද ඔහු කැඳවා විචාරා ඇති සැටියේ අසා කොටදෙර අතර ගහ නම් තැනක් දුන්නේය.

7. ඉක්බිති එක් දිනක් අතහර ගමට යන්නේ කඩදෙරට පැමිණ මොනර මස් කනු කැමැත්තේ මිනිසුන් අතින් විවාළේ නැතැයි කීහ. ඉක්බිති ඔහුගේ පින් තෙදින් දෙවියෝ මොනර මස් එළවුන. ඉක්බිති හෙතෙම ආර්යයන් වහන්සේලා පැමිණෙන්නායි අඬ ගැසීය. එකල්හි බොහෝ හික්කුහු එක්රැස් වුන. හේ කැමතිතාක් මොනර මසින් වැළඳවීය. එද ද දේවතා දු සාධුකාර දුන්නීය. ඉක්බිති රජතුමා ඔහු කැඳවා බොහෝ සම්පත් දුන්නේය. ඊට පසු කාලයෙහි රජතුමා සැ පව්වෙහි අඹසාටල මහ සැයෙහි හිරියල් මඩින් විලේපන කරනු කැමැත්තේ ඒ නිසා ඇමතියා ද සමග අඹසාටලයට ගොස් සැය හිරියල් සුන්නෙන් උලා පුජා කෙළේය. ඇමතියා ද එකල දෙළොස් දහසක් හික්කුන් වහන්සේට හිරියල් පාට වැනි පාට ඇති තුන් සිවුරු දුන්නේය. සියළුම පින්වතුන් වහන්සේලා මේ සිවුර පොරවා සැය වදින්නායි. ඉක්බිති ඔවුහු මනාව හැඳ පැළඳ හිරියල් මඩෙහි ගැලුණුවුන් මෙන් බබළමින් ඒ සැය පැදකුණුකොට පිළිවෙළින් රන් හසුන් බසින්නා සේ බසිති. එයින් හේ අධික සතුටට පැමිණියේ ප්‍රීතියෙන් පිතා ගිය සිරුරු ඇත්තේ එහි සිටම සෝවාන් විය. රජ පිරිසෙන් ද ඇතුමෙක් සෝවාන් වුන. මේ පුදුමය දුටු බොහෝ දෙනා දන් දී සිල් රැක පොහොයකම් කොට දෙවි ලොව උපන්න.

8. එසේ හෙයින් පින්වත්නි, මෙසේ ආශ්වර්යමත් ලෙස කරන ලද කුශල ධර්මයෝ දෙවියෝ පවා සාධුකාර දෙමින් අනුමෝදන්ව ස්තුති කරමින් පින් කරන්නන්ගේ ගුණ වර්ණනා කරති.

මෙසේ දැන ගත් පණ්ඩිත මිනිස්සු මාතයෙන් තොරව ලෝකයෙහි

පින් රැස් කරති. මොහොතක්වත් හිස් නො කරවා තිතර කුසල් කරනු මැනවි.

6. සැදැහැකිස් ඇමැති කථාව නිමි.

5.7. ශ්‍රමණශ්‍රාම කථාව

1. එක් කාලයක සැපවි වැසි දෙළොස් නමක් හික්කුහු ලඩ්කාවෙහි තැනින් තැන බෝධි වෛත්‍යයන් වදිමින් පිළිවෙළින් සමණගමට (මහණ ගමට) පැමිණියෝ ය. එකල්හි හිරු බැස ගිය කල්හි රාත්‍රියෙහි අත් අතක යෑමට නොහැක්කෝ එහි පෙර පස පුච්ඡාදයෙහි සෙවණැති මහත් මයිල ගසක් දැක ගස මුලට ගොස් නිදගත්හ. ඉක්බිති ඔවුනතුරෙන් එක් හික්කුවක් තැගිට කාශ්‍යප සච්ඡයන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද, තඤ්ඤාමානසයා විසින් අපගේ සුතසෝම බෝධිසත්වයන්ට කියන ලද අභිශයින් උසස් වූ අදහසින් යුත් සියක පරිත්‍යාගයට සුදුසු සතාරහ නම් වූ ගාථාවන් පිරිවහා පින් දුන්නේය. කෙසේද යත්?

2. සුතසෝමයෙනි, සත්පුරුෂයන් හා එක්වීම එකවරද යහපති. අසත්පුරුෂයන් හා සියක් අවුරුදු එක තැන් වාසය කිරීම අයහපත සඳහා වේ.

3. යහපත් අය සමගම මිතුරු දම් කරවි. සත්පුරුෂයා සඤ්ඤා දැනගෙන ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් නොවේ.

4. මනාව සරසන ලද රජුන්ගේ වාහන පවා දිරති. ඉක්බිති ශරීරය ජරාව කරා යයි. සත්පුරුෂ ධර්මය ජරාවට නොපැමිණේ. සත්පුරුෂයෝ ඒකාන්තයෙන් ශන්තිය ප්‍රකාශ කරති.

5. අහසට පොළව දුරු වූවා සේ ද, සමුද්‍රයෙහි මෙතෙරට එතෙර දුරු වූවාසේ ධර්මය අධර්ම දෙක අතර දුර ප්‍රමාණය ඊට ද වඩා දුර යයි කියත්.

6. ඒ රුකෙහි අධිගෘහිත දේව පුත්‍රයා මේ ගාථා අසා පැහැදි රාත්‍රිය පහන් වූ කල්හි මහණුන් ගමන කරන වේලෙහි මිනිස් වෙසින් පැමිණ ඔවුනට මෙසේ කීහ. 'ඤාමිනි, අද නොයනු මැනවි, ගස මුලම හිඳිනු මැනවි. මම කුඹ වහන්සේලාට පිණිසපාතය එළවන්නෙමි' හික්කුහු ඔහුගේ ආරාධනාව පිළිගෙන වැඩ හුන්න. ඒ දේවපුත්‍රයාට ආහාර ඉපදවීමෙහි පිනක් නොමැත. තිතරම බදලනා කොළම ලැබේ. තේ මෙය වළඳමින් එහි වසයි. හික්කුන් වහන්සේලාට ද දිව ඕපසින් පිරි ගිය බදලනා කොළම එළවීය.

හික්කුහු ද එයින් නිම කරන ලද ආහාර කිසි ඇත්තේ ටිකක් විශ්‍රාම ගෙන අපි යමු නිදකාණෙනිසි දේවපුත්‍රයාට කීවාහුය. මේ ඇසු දේවපුත්‍රයා පින්වත් ඤාමිවරුනි, මට සමාවන්න මා ළහින් රළු කොළම

වැළඳුන. මගේ මිත්‍රයා එක් දිව්‍ය පුත්‍රයෙක් වේ. හේ දවසක් මෙහි පැමිණ පිරිවර සහිතව මහත් ආනුභාවයෙන් දිව්‍යමය හෝජන වළඳන්නේය. හෙට එන දවසයි. ආර්යයන් වහන්සේලා බත් කිසි කොට යන සේක්වායි ආරාධනා කෙළේය.

ඉක්බිති ඒ රාත්‍රිය ගෙවීමෙන් පසු මිතුරු දෙව් පුතා පිරිවර සහිතව ඔහුගේ සමීපයට ගියේය. ඔහුගේ පරිභෝගයට තුන් ගව්වක් පමණ තැන මග දිව්‍යමය කැඳ භාජන ගෙන පිළිවෙළින් සිටියාහු ය. ඉක්බිති ඒ දිව්‍ය පුත්‍රයා තෙරවරුන් වඩා හිඳුවා දිව්‍යමය කැඳ වළඳවා පසුව පිරිවර සහිතව තමා පාවිච්චි කෙළේය. ඊට අනතුරුව අවුළුපත් ගෙන එසේම සිටියාහු ය. දිව්‍යපුත්‍ර තෙම දිව්‍ය ආහාරවලින් තෙරවරුන් මනාව වළඳවා සත්කාර කෙළේය. ඉක්බිති ඒ ස්වාමීවරු දිව්‍ය පුත්‍රයාගේ මහත් වූ දිව්‍ය සම්පත්තිය දැක පුදුමයට පැමිණි සිත් ඇත්තෝ ඒ පින්කම් ගැන විචාරමින් මෙසේ ඇසුහ.

7. දිව්‍ය පුත්‍රයාණෙනි, (ඔබ) මහත් වූ දිව්‍යමය සෘභියට පැමිණියෙහි, ඔබගේ ආලෝකය හැම දිසාවක්ම එළි කරයි. දිව්‍යමය පිරිස පිරිවරති. ඔවුහු නොයෙක් ආයුධ, සෙමෙර මොනර ආදි නොයෙක් අත් ඇතිව පිරිවරා සිටිත්.

8. දෙවභනෝ නෘත්‍ය භූමියට ගියෝ නෘත්‍යයෙන් ගීතයෙන් යුක්තව ලයෙන් තොර නොව සවනට අමාවක් වැනි උත්සව ගීතයෙන් ගී කියා නටති; ගයති.

9. සමහර දෙවභනෝ විණා, වස් දඩු, තන්ත්‍රි ආදිය ගෙන ඒවායේ හඬ හා ගීත ස්වරය නො ඉක්මවා නානා විලාස දක්ව දක්වා නොප සතුටු කරවති.

10. නොයෙක් දෙනා සැරසී බෙර, මුනිඬු, මුරප්, දෙණඬුම ඝන හා නොයෙක් නලා වර්ග ගෙන වාදනය කරති. නටති. කෙළිති.

11. දිව්‍යමය ආහාර පාන වර්ගයන්ගෙන් පිරී ගිය රත්මය භාජන අරගෙන තුන් ගවු පමන මග සිටිති. පිරිවර සහිත, තෝ ඒ කරුණෙන් සතුටු වෙති.

12. මහත් ආනුභාව ඇති දේවතාවාණෙනි, මම ඔබගෙන් අසමි. මිනිසෙක් වූ සමයෙහි කෙබඳු වූ පින්ක් කෙළෙහි ද? කවර ශීලයක කවර ව්‍රතයක, කවර බ්‍රහ්මචරියාවක, කවර පරිශුද්ධත්වයක මේ විපාකද?

13. ඉක්බිති ඒ දිව්‍ය පුත්‍රයා උත්වහන්සේලාට තමන් විසින් පෙට් හවයෙහි සෑ පව්වේ හිඳුණුවක් වී තමන්ට වස් අගින් ලැබුණු බනින් කොටසක් සංඝයා වහන්සේට පූජා කොට මේ සම්පත්තිය ලබා ගනිමිසි පුතාග කරමින් මෙසේ කියේය

14. ලඬිකාවේ මිසයක පව්ව තමන් මහා විහාරයක් ප්‍රසිද්ධ විය

නොයෙක් සෑ වලින් බබළන, පිළිම ගෙවල් පඩිකඩ ඇති.

15. බෝධිත් වහන්සේගෙන් බබළන, සුදු වැලියෙදු මළුවෙන් අලඬිකාර, මනාව පිපිගිය මලින් හා සිහිල් දියෙන් පිරුණු නොයෙක් පොකුණු පතැස් ආදියෙන් ගැවසී ගත්තේය.

16. එක් දහස් සාරසීය සතළිස් සයක් පමණ පිරිවෙන් පෙළවල් සතකින් අතිශයින්ම දැකුම් කළු වූ ඒ විහාරය සැමදම මිනිසුන්ට ප්‍රීතිය ගෙන දේ.

17. එහි වාසය කරන යනි සමුහයා සුපෙශලාදි නොයෙක් ගුණ ඇත්තෝය. සියළුම ජනයා වාසය කරති. ආත්මාර්ථය හා පරාර්ථය සිඳු කරති.

18. ස්වාමිවරුනි, මම දෙවන ජාතියෙහි එහි එක් ශ්‍රමණයෙක් වීම. ඒ මම ශ්‍රද්ධාව, ශීලය දරමින් පිළිවෙතින් කුණුරුවන්ට පිදීම.

19. පසු කාලයක මහජනයා හික්කුන් උදෙසා එලවන ලද අතිශයින් පිරිසිදු ප්‍රණීත මහත් ආහාර පාන තම තමාම හික්කුන්ට වළඳවත්.

20. මම ද එයින් කොටසක් ලදිමි. එයින් අඩක් ඒ දනයාගේ ආනිසංස අදහමින් බුද්ධානුභාවය ද සිහි කරමින් සංඝයාට පූජා කෙළෙමි.

21. මා විසින් කරන ලද මේ දනයාගේ ශීල සංරක්ෂණයේ ආනුභාවයෙන් එයින් පරලෝ සැපත්ව ගුමටයි කෙනෙක්ව අනුනවු දිව්‍යශ්‍රී අනුභව කෙළෙමි.

22. සුදුසු ස්ථානයෙහි ශ්‍රද්ධාවෙන් කරන ලද මේ දන්තය සුළු පින්කමෙන් මහත් වූ සම්පත්තියක්ම ලබමි. මනා කෙතක වපුරණ ලද බීජය ගොවියාගේ සිත සතුටු කරන්නා සේ (මගේ සිත) සතුටු විය.

23. මෙසේ හෙතෙම තමා විසින් කරන ලද කුශල කම් ප්‍රකාශ කළේය. හික්කුහු ඔහුගේ කථාව අසා ගිය ගිය තැන දේව පුත්‍රයා විසින් කරන ලද කම් ප්‍රකාශ කරමින් බොහෝ දෙනා දන්දිම් ආදී කුශල කම්යන්හි යෙදවුවාහු ය.

24. මෙසේ කුශලයෙහි නිරත වූ පින්වත්හු හොඳ කෙතක් බලා එහි කුඩා වූ බිත්තර වියක් වපුරා බොහෝ වූ අස්වැන්නක් ලබති. සුසිල් කෙතක හක්තියෙන් නැමී එක් කබලක් පමණ ආහාර පූජා කොට දිව්‍යලෝක මනුෂ්‍යලෝක සම්පත් ලබා තිවත් සැපද ලැබිය හැක.

7. සමණගාම කථා වස්තුව නිමි.

5.8. අභය සථවිරයන්ගේ කථාව.

1. ලඬකාවෙහි බස්නාහිර පලාතෙහි මල්වැස්ස නම් සිත්කළු විහාරයක් විය. ඒ විහාර ආසන්නයෙහි දේව ග්‍රාමයෙහි දේව නම් ඇමැතියෙක් ඔහුගේ ප්‍රධානත්වය පතුරුවයි. එක් දිනක් ඇමතිතුමා ගමෙහි ඇවිද ගෙදරට පැමිණ වතාවත් කරන්නන් අමතා වැළඳිය යුතු යයි කීයේය. එකල්හි ඔහුට වතාවත් කරන්නෝ කෑම එළවුන. එකෙණෙහි බඩසයින් පෙළුණු එක් බල්ලෙක් බඩගින්නෙන් පෙළුණේ වෙටුලමින් වීන් බත් දැක මෙයින් කිසිවක් ලදිමි නම් මැනවයි ඔහු සම්පයට පැමිණියේය. ඔහුගේ එක් සුළු සේවකයෙක් බල්ලා එළවමිසි දණ්ඩක් ඇරගෙන දිවීය. ඇමැතියා සුනඛයා කෙරෙහි කරන ලද කරුණාවෙන් පිත්වන, උඟට පහර නොදෙන්න යයි වළක්වා නොයෙක් රසයෙන් යුත් ලොකු බත් පිඩක් ගුලි කොට දුන්නේය. බල්ලා බත් අනුභව කරන්නට පටන් ගති. මේ දුටු ඇමැතියා තමා විසින් දෙන ලද දනයෙහි ම සිත පැහැදවීය. හේ මේ පිත්කමින් පමණක් කළුරිය කොට එම ගමෙහිම එක් කුල ගෙදරක උපන්නේය. හේ පිළිවෙලින් වැඩිවියට පැමිණ අඹුවන් පෝෂණයෙන් ගෙදර වාසය නොකොට මහළු කාලයෙහි මල්වැස්ස විහාරයට ගොස් හික්කුන් වහන්සේ සම්පයෙහි පැවිදිව පරයාපති සඳුර්මය ඉගෙන මහා අභය සථවිර යයි ප්‍රකට විය. ඒ එසේ මැයි. සිත පැහැදුණු කල්හි තිරිසන් ගතයෙකුට පවා දුන් දනය මහත් විපාකයක් වේ.

2. මේ ලෝකයේ යම් මිනිසෙක් ශ්‍රද්ධාව මුල් කොටගෙන තිරිසන්ගත කුහුඹියෙකුට පවා දන්දේද.

ඒ දනයේ විපාකය දිව්‍ය මානුෂික සැප දී කෙළවර නිර්වාණ සම්පත්තිය දෙන්නේය.

3. ඉක්බිතිව ඊට පසු කලක ලඬකාවෙහි බැමිණිකියාසාය නම් සොරබියක් විය. අවුරුදු දෙළසක් මනාකොට නොවැස්සේය. දුබ්බ් බියක් හා රෝ බියක් ඇති විය. ඒ නිසා විහාර සම්පයෙහි මිනිසුන්ට ජීවත් වීමට නොහැක්කේ අන් තැනකට ගොස් ජීවිකාව කරමුයි තෙරුන් වහන්සේ සම්පයට පැමිණ මෙසේ කීහ.

භාමිනි, දුබ්බ් බියක් ඇති විය. මෙහි වසමින් ජීවත් වීමට නොහැකිය. නුඹවහන්සේත් වඩිත්වා යි ආරාධනා කළහ. තෙරුන් වහන්සේ ඔවුනට මෙසේ කීහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධාතු තිදන් කොට කරන ලද වෛත්‍යය හා බෝධියට ජීවමාන බුදුන්ට මෙන් පුද සත්කාර කරමින් තිබෙන වසම්. ඒ වස්තු අත්හැර යන්නට නොහැක. මෙහිම වසමින් දිවිතෙක් උන්වහන්සේට පිළි දැගුම් කරමි. මා කැඳවා ගෙන යෑමට උත්සාහ නොකරනු මැනවි. මේ අසා මිනිස්සු ඒ ඒ තැන්වලට පලා ගියාහුය.

තෙරුන් වහන්සේ ආහාර නොගෙනම පළමු වැනි දවසෙහි වත් පිළිවෙතින්ම දවස ගෙවිය. දෙවැනි දවසෙහි ද එසේම ගෙවී ගියේය. තුන්වැනි දින සෑමළු බෝමළු හැමදිම ආදියෙන් කළ යුතු දේ කොට විතර්කමාලයෙහි සිටියේය. ඉක්බිති උන්වහන්සේගේ ගුණ තේජසින් මළුව කෙළවරෙහි සිටි කරගසෙහි අධිගෘහිත දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම සිරුර මැලවුණු තෙරුන් දැක තමන්ගේ බිරිය කැඳවා මේ අභය හිමි සැයන් බෝධියන් අතහැර අන් තැනක නොයමිසි කරන ලද පිළිණ ඇත්තේය. මෙවැනි දුක් බික් බියක් ඇතිවූ කල කිසි තැනක නොගොස් බතින් තොරව වත් පිළිවෙත් කරයි. උන්වහන්සේට හික්කාවෙහි හැසිරෙන්නට තැනක් නොමැත. යම් විදියකින් උන්වහන්සේ කාලක්‍රියා කළොත් එය නුසුදුසු ය. අද මුත්වහන්සේට දනය දෙමු දැයි ඇසීය. ඉක්බිති සැමියාණෙනි, ඔබ තෙරුන් වහන්සේට අහර දෙමිසි කියෙහි. උන්වහන්සේ පෙර කරන ලද පින්කම් මට කියනු මැනවයි අසන්නියට මෙසේ කියේය.

4. දේවයෙනි, මොහු සසර නමැති මහා දුර්ගයෙහි හැසිරෙද්දී භව භෝග සම්පත් ලැබීමට කිනම් පින්කමක් කෙළෙහිද? කුමන කරුණක් නිසා උන්වහන්සේට දනක් දීමට ඔබගේ සිත මෙහෙයවී දැයි මම ප්‍රශ්න කරමි. එය ප්‍රකාශ කරනු මැනවි. දේව පුත්‍රයා ඇයට මේ පින් මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේය.

5. මේ හික්කාව ගිය ජීවිතයේ දී 'දේව' නමින් ප්‍රකට විය. හේ ආහාර ගැනීමට සුදනම් වූ විට බඩසයින් යුත් ක්ලාන්තවූ බල්ලකු දුටුවේය.

6. කනු කැමැත්ත ඇති ඒ සුනඛයාට ඒ බතින් මහ ලොකු පිඩක් ගසා දුන්නේය. සොදුර, ඒ මේ දනයේ විපාකයෙන් මේ ජීවිතයෙහි විපාක එන්නේය. දන සුළු යයි නොසිතිය යුතුය. කුඩාම බීජයකින් මහ නුගයක් හට ගන්නාක් මෙනි.

7. මෙසේ කියා දෙවිපුත් තෙමේ තමන්ගේ ආත්මභාවය අත හැර මිනිස් වෙසින් තෙරුන් වහන්සේ කරා පැමිණ පාත්‍රය ගෙන දිව්‍යාහාර දී මෙසේ කීය. ස්වාමීනි, ජීවිතාන්තය තෙක් නුඹවහන්සේට ආහාර දෙමි. ඔබ වහන්සේ පමා නොවී මහණකම කරනු මැනවි. මගේ විමන කරදරුකයි. ඔබ වහන්සේ එතැනට වැඩිය මැනවයි ආරාධනා කොට විමනට ගියේය. එතැන් පටන් තෙරුන් වහන්සේ ගසමුලට එළඹෙති, දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ තිතර දිව අහරම දෙමින් වසයි.

ඉක්බිති එක් දිනක් බඩසයින් පෙළුණු මිනිස්සු මිනීමස් කමින් ඒ විහාරයට පැමිණ දිව්‍යමය ආහාරයෙන් වැඩුණු සිරුර ඇති තෙරුන් දැක මොහු මරා කමුසි සාකච්ඡා කොට තෙරුන් සෑ මළුව හැමද තික්මුණු කල්හි මහා භඩ නගමින් දඩු මුගුරු ආදිය ගෙන වැටලූහ. තෙරුන් විසින් පෙර අමාත්‍ය කාලයෙහි බල්ලාට ගසනු පිණිස මුගුරු මසවා එළඹී මිනිසා වැළකීය. ඔහුගේ මේ පින්කමින් වෙහෙර මැද මහත්

පව්වක් පැනනැගී විවරයක් තැබීය. සොරු පැමිණ ඔබ මොබ බලා එහෙත් නොදැක රහත් හිඤ්ඤාත් වහන්සේ තමක් වන්නේ යයි සිතා පලා ගියහ.

8. දඬුවමකට නුසුදුස්සෙකුට යමෙක් දඬුවම් කෙරේද හේ හවයක් හවයක් පාසා දඬුවම් ලබන්නෙක් වේ. යමෙක් කෝපය නසා දඬුවම් නො කෙරේද දෙව් මිනිස්සු ඔහු රක්ෂා කෙරෙති.

9. සාවිච්ඡිකා වහන්සේ දෙවියන් විසින් දෙන ලද සුඛා හෝජන වළඳන්නෝ දෙළොස් අවුරුද්දක් සුහුදුනෙක්ව විසූහ. පසුව විදර්ශනාව වඩා රහත් බවට පැමිණ එසේම අවුරුදු දෙළසක් ගෙවීය. මෙසේ දිව්‍ය සුත්‍ර තෙම අවුරුදු විසිහතරක් දිව්‍ය ආහාරයෙන් තෙරුන්ට පිළි දැගුම් කෙළේය. තෙරුන් වහන්සේ එම විහාරයෙහිම පිරිනිව්‍යෝය.

10. බඩසයින් පෙළුණු එක් බල්ලෙකුට ආහාර පිඩක් දී දිව්‍යාහාර ලැබුවේය. එසේම ඒ යනිතැයා නිවීමට පත්වූයේය. නුඹලාද නිතර කාට හෝ යමක් දිය යුතුය. එය සංසාරයෙහි දී පිළිසරණ වේ. කෙළවර නිර්වාණයද ලබයි.

8. අභයගිරියේ කථා වස්තුව නිමි.

5.9. නාගාවගේ කථාව.

1. බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවත්ව වාසය කරන සමයෙහි ලඬිකාවෙහි නාගදීපයෙහි දී චූලෝදර-මහෝදර යන මාමා බැණලා අතර මැණික් පුවුවක් උදෙසා මහා යුද්ධයක් එළඹ සිටියේය. එකල්හි බුදුරජාණන් වහන්සේ බෝධියෙන් 5 වැනි අවුරුද්දෙහි දෙව්රම් වෙහෙරෙහි වැඩවාසය කරමින් අළුයම් ලොව බලන්නේ ඔවුන් දැක අද මම එහි ගොස් කලහය සංසිදවීම සුදුසු යයි සිතා බලන්නේ සමීඛි සුමන නම් දෙව් රජුන් දුටහ. මේ දෙව් රජ කවරෙක් ද? හේ මීට පෙර ජීවිතයෙහි නාගදීපයෙහි එක්තරා මිනිසෙක් වී. එකල්හි ගැබ්ගැන්වූ පර්වතයෙහි වසන එක් පසේබුදු කෙනෙක් පිඬු පිණිස හැසිර ඒ කිරිපලු නුග ගස තුබුණු තැන හිඳ බත්කිස කෙරෙති. හේ ඒ දැක එකෙණෙහිම සිත පහදවා පාත්‍රය සේදීමට කොළ කඩා දුන්නේය. හේ ඒ පින්කමෙන් එයින් චූතව දෙව්ලොව ඉපද අපගේ බුදුන් වහන්සේලාගේ කාලයෙහි දෙව්රම් දෙරටු කොටුවෙහි පසක කිරිපලු රුකක දේවතාවා වී උපන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ දෙව්රජුට කථාකොට මා සමග නාගදීපයට එන්නැයි කිත. ඉක්බිති ඔහු විසින් තමන්ගේ හවනය වූ කිරිපලු ගස උදුරා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ හිසට තුඩයක් මෙන් දරමින් යන මොහු සමග භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නාගදීපයට වැඩිසේක.

එහෙයින් මහා වංශයෙහි කියන ලදි.

2. බක් මස කළුවර පක්‍ෂයෙහි පොහෝ දිනයෙහි උදයෙහි උතුම් පා සිවුරු ආදිය ගෙන, බුදුරජාණන් වහන්සේ කිරිපළ ගස රැගත් සුමන දෙවියා සමගම අහසින් පැමිණ තයින්ට අනුකම්පාව සඳහා නාගදීපයට වැඩි සේක.

3. ඉක්බිති බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ තාරජුන් දෙදෙනාගේ සංග්‍රාමය මැද අහසෙහි හිඳ වැස්ස, සුළඟ, අඳුර ආදියෙන් බිය හා තැනි ගැන්ම උපදවා එයින් ඉතා සන අඳුරු පටල පැන නැති සුර්යා සේ සවණක් රැසින් බලෙමින් ආකාශයෙහි තමන් දක්වා ඔවුන් අස්වසා සියළුම බිය සංසිඳවීය. ඉක්බිති නාගයෝ සවණක් රසින් බලෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැක පහන් සිකිත් ගත් ගත් ආයුධයන් හැර බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දෙපා හිසින් වැන්දහ. ඉක්බිති බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔවුන්ට ධර්මය දේශනා කළ සේක. මහා වංශයෙහිම කියන ලදී.

4. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔවුන්ට සමගි කරන ධර්මය දේශනා කළ සේක. ඒ දෙදෙනාම සතුටුව මැණික් පුටුව බුදුපියාණන් වහන්සේට දුන්නාහුය.

5. භූමියට වැඩම කළ බුදුරජාණෝ රතනාසනයෙහි වැඩ හුන් සේක. දිව්‍යමය ආහාර පානයෙන් නාගරාජයන් විසින් තර්ජණය කරන ලදී.

6. ජලයෙහි හා ගොඩ වාසය කරන නාගයෝ අසු කෙළකි. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔවුන් සරණ ගිලයෙහි පිහිටවූ සේක.

7. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ කිරිපළ ගස ද මහාර්ග වූ ආසනයද නා රජුන්ට පූජා කරන්නට දුන් සේක.

8. තාරජුනි, මගේ පාරිභෝගික වෛත්‍යයන්ට නමස්කාර කරවී. එය නාග රජුනි, ඔබට හිත සැප පිණිස වේ.

9. මේ ආදී ක්‍රමයෙන් ධර්ම දේශනා කොට ඔවුන් සමගි කරවා සමිඬි සුමන දෙවියන් කිරිපළ ගසත් සමග එහිම නවතා දෙවරම් වෙහෙරටම ගිය සේක. ඉක්බිති නාගයෝ එහි සැයක් හඳ නිතර වදිමින් පුදමින් වාසය කළාහු ය. ඉක්බිති බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ කල්හි එහි මිනිස්සු සැයක් කළාහුය. අද ද එය රාජායතන වෛත්‍ය නාමයෙන් ප්‍රකට ය. මේ රාජායතන වෛත්‍යයාගේ උත්පත්තියයි.

10. එක් කලෙක ලඬිකාදව්පයෙහි සැට නමක් පමණ හික්කුහු සමන්තූළ කැළණි ආදි මහා විහාරයන් වදිමින් පුදමින් සැරිසරති. ඉක්බිති ඔව්හු නාගදව්පයෙහි රාජායතන වෛත්‍යය වදිනු කැමැතිව පිළිවෙළින් එහි ගොස් රාජායතන වෛත්‍යය වැද පුද රැය පහන් වූ කල්හි උත්වහන්සේලා මනාව හැඳ පැළඳගෙන ගමට පිඩු පිණිස පිවිස මුළු

ගමෙහිම ඇවිද කිසිවක් නොලැබ සේදු පාත්‍රයෙන්ම තික්මුණාය. එකල්හි එගමෙහි කහවණු සැටකට දසියක වී එක ගෙදරක වාසය කරන්නා වූ නාගා නම් දැස්සක් කළයද රැගෙන දිය සඳහා යන්නී ගම්දෙර ඒ හික්කුන් දැක ඔවුන්ගේ සම්පයට ගොස් වැඳ ආර්යවරුනි, හික්කුහාර ලැබුවාහුදැයි විවාළන. උපාසිකාව තවම පෙර බත් කාලය යි කීවාහු ය. මී තොමෝ උන්වහන්සේලාට කිසිවක් නොලැබුණු බව දැනගෙන දොම්නස්ව කිනම් උපායකින් අද ආර්යන්ට දන් දෙමිදැයි සිතන්නී පෙර කහවණු හැට ණයට ගෙන පරකුලයක සේවය කරමි. දැන් මම රාත්‍රිකාල දසියක්ව දන් දෙමි යි සනිටුහන් කොට ගෙන හික්කුන් කරා පැමිණ උන්වහන්සේලාගේ ඉදිරිපස කළය තබා ස්වාමීනී, මේ කළය රන් පාදයක් වටී. මා එතතුරු මෙතැනින් ඉවත් නොවනු මැනවැයි කියා ඉක්මන් කොට ඒ ගෙදරටම ගොස් තවත් කහවණු සැටක් මට දෙන්නැයි කීවාය. හේ එය අසා පින්වතිය, තී පරකුලයෙහි දැස්සක්ව පරණ ණයෙන් නොමිදුණෙහි, එසේ වුවත් නැවතද වැඩියෙන් ධනය ගනී. මේ කීමෙක්ද? ධනය ගැන නොසිතනු මැනව ස්වාමීනියි ඇ කීවාය. ඔබගේ ගෙදර රාත්‍රි සේවිකාවක්ව කර්මාන්ත කරමින් ණය ගෙවමි. කහවණු සැටක් මට දෙන්න. හේ යහපතැයි හසුනක් ලියා කහවණු දුන්නේය. ඉක්බිති ඇය එය රැගෙන මුළු මහත් ගමෙහි ම ඇවිද එක එක ගෙදරට එක එක කහවණුව බැගින් කහවණු හැටම දී බත් පිළියෙළ කොට පාත්‍රවලට බෙද පිළිගන්නවා තමා විසින් කරන ලද වැයම හික්කුන්ට මෙසේ කීවාය.

11. ආර්යයන්ගේ ශ්‍රී පාදය වදිමින් මෙය දන්වමි. එය හොඳින් ශ්‍රවණය කරනු මැනවි. දුගී බවෙන් මා හා සම කෙනෙක් මේ මිහිපිට නොමැත.

12. මම පළමු ණයට ගත් කහවණු ඇති නිසා ඉණ දසියක් වීමි. පිය අනුභවයට සාල් නැළියක් වත් නොමැතිව හෝගයන් ගෙන් තොරව නැයන් නැත්තියක්ව වසමි.

13. අද දන් දුන්නී රාත්‍රි දසී බවට පත්වීමෙනි. ආර්යවරු මවිසින් දෙන ලද දුප්පත් දනය වළඳන්වා!

14. මේ ආදි ක්‍රමයෙන් තමා විසින් කරන ලද සියල්ල කියා වැඳ කළයද රැගෙන ගියාය. හික්කුහු ඇගේ කථාව අසා අහෝ! පුදුමයි යන විස්මිත සිතින් බත් ගෙන මහානාම නම් විල සම්පයේ මුවලිඤ වනයට ඇතුල්ව සිටියාහු ය. ඉක්බිති ඔවුනතුරින් ප්‍රධාන හික්කුන් වහන්සේ ඇවැත්නි, යයි හික්කුන් අමතා ආයුෂ්මත්තු මැයගේ ශ්‍රද්ධාබීජයට කෙත ශුඬ කරන්වා! රාගීව හිඳ මේ දනය නොවළඳන්වායි කියා මෙසේ කීහ.

15. එම්බා ඇවැත්නි, මෝ සත්‍රීතොමෝ අපගේ මවක්, සොහොයුරියක්, නැන්දණියක්, යෙහෙළණියක් නැයෙක්, මිතුරියක් නොවන්නීය.

16. මේ හික්කුහු ශිලවන්තයහ, ගුණවන්තයහ, මනාවූ වුත ඇත්තේයි.

මොවුන් වහන්සේලාට දුන් සුළු දෙය තමාට එල ගෙන දේයයි.

17. ඉතා දිනවූ දිළිඳු වූ ඕ තොමෝ අනුන්ගේ වැඩට තමා තමාම විකුණා අපට අද දන් දුන්නිය.

18. ඒ උපාසිකාවට මහ ආනිසංස ඇතිවනු සඳහා ආත්මයන් පිරිසිදු කරමු. එයම කැමැත්තෙන් රාහිව, ආශ්‍රවයන් දුරු නොකොට නොවළඳමු.

19. මෙසේ කියා ඔවුහු මුවලිඤ වනයෙහි ඒ ඒ තැන හිඳිමින් විදසුන් වඩා සිවුපිළිසිඹියාපත් රහත් වූහ. ඉක්බිති උත්වහන්සේලා එම වනයෙහි දෙවියන් විසින් සාධුකාර පවත්වද්දී පැමිණ බත් අනුභව කළහ. ඉක්බිති ඇගේ ද හික්කුන් වහන්සේගේ ද ප්‍රවාහනිය දැන දෙවියන්ගේ සාධුකාරය අසා රජුගේ සේසතෙහි අධිගෘහිත දෙවිද්‍රව සතුටුව සාධුකාර දෙන්නී.

20. මහා ශ්‍රද්ධා ඇති තැනැත්තිය, තී විසින් කරන ලද්දේ ඉතාම යහපත් ක්‍රියාවකි. දනය නමැති බිජය කෙත් වතට ගියේය. තිට යහපත් ලාභයක් විය.

21. රජතුමා දෙවිද්‍රවගේ සාධු නාදය අසා බොල දෙවතාවිය. කිමෙක් ද තී අපගේ දනය සඳහා ද සාධුකාර දුන්නීද, තැනහොත් කවර කෙනෙකුගේ දනයට සාධුකාර දුන්නී දැයි ඇසීය. තමුන්නාත්සේගේ දනය ගැන නොවේ. නාගාවගේ දන ගැනයි කීහ.

22. යමෙක් සිදුම් බිදුම්වලින් පෙළා මහදන් පවත්වනිසි ද, එවිට එය මහත් ඵල නොවෙයි.

23. ආදරය පෙරදැරි නොකොට, ශ්‍රද්ධාවෙන් කොරව, නුවණින් නොසිතා කෙත් නොවන තැනකට යමෙක් දන්දේද එය මහත් ඵල නොවේ.

24. දිළිඳු වූයේ තමුදු මහා ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තවූයේ ආදර සහිතව පිරිසිදු සිතින් ඉතා සුළු දෙයක් හෝ දන් පිණිස දේද? එය හැම කල්හි අප්‍රමාණ විපාක ගෙන දෙන්නේය.

25. මේ ආදි විසින් මහත්ඵල බව වණා මහරජ, නාග දීපයෙහි නාගා නම් සැට කහවණුවක් ණයට ගත් ඉණ දසියක වී හික්කුන්ට මෙසේ මෙසේ දන්දුන්නිය. හික්කුහු ද ඇගේ දනය නිසා රහත්වූහ. මම ඇයට සතුටුව සාධුකාර දුනිමිසි සියල්ල විස්තර වශයෙන් කියේය. රජතුමා එය අසා සතුටු වූයේ ණය දුන්නාට නියමයෙන් ණය දී ඇය දසි බවෙන් මුදවා ඒ මුළු දිවයිනම උතුම් දයාද කොට ඇයට දී මහ සම්පත්ද දෙවිය. එතැන් පටන් ඒ දිවයින නාගදීපයයි ප්‍රකට විය. ඇය එතැන් පටන් බොහෝ පින්කම් කොට දිවි කෙළවර දෙවිලොව උපන්නිය.

26. මෙසේ නුවණ ඇති ශ්‍රද්ධාවත්තයෝ තමන්ගේ ජීවිතය පවා

අනුන්ට දසකොට දී දන් පින් කොට මෙම ජාතියෙහි දිව්‍ය මිත්‍රණයාදී බොහෝ දෙනාගේ ප්‍රශංසා ලැබ දිව්‍යලෝකයට යති. එනිසා දනය නම් කැමැති කැමැති දෑ දෙන කප් රුකක් සම ය. සතියන් විසින් මසුරු සතුරා විනාශ කොට දන නැමැති මිත්‍රයා භාජනය කරවි.

9. නාගාවගේ කථාව නිමි.

5.10. වක්‍රීය පරිව්‍ය කථාව.

1. එක් කලෙක සිංහල රටෙහි බැමිණිකියාසාය නම් බියක් දෙළොස් අවුරුද්දක් පැවතිණි. මෙතෙක් කල් ලක්දිව වැස්ස මනාව නොවැස්සේය. එනිසා ගොවිතැන මනාව නොවැඩුණු නිසා සා බිය හටගති. තරක ආහාර ගැනීමෙන් උවදුරට පත් මිනිසුන්ට රෝ බියද හටගති. මෙසේ මිනිස්සු ඇට හා හම ඉතිරි බවට පත්වූහ. ස්ත්‍රීහු ගෙයක් ගෙයක් පසා යකින්නන් මෙන් වූහ. පිරිමි ප්‍රේතයන් හා පිශාවයන් වැනි වූහ. ඒ ඒ දෙරට අවමඟුල් කොලාහල හඬින් හඬන්නන්ගේ විලාප හඬින් ද එකතින් කොලාහල විය. ඒ ඒ තැන මළවුන්ගේ කුණප ගඳින් රැස්වුණු අමනුෂ්‍යයන් ගේ වශයෙන් මහත් බියක් විය. මෙසේ නොයෙක් බිය වලින් උවදුරට පත් ලක්වැස්සෝ පරිව්‍ය ගංගා ආදී තැන්වලට ගොස් ජීවත් වෙති. එකල්හි වක්‍රීය පරිව්‍ය සමීපයෙහි මිනිස්සු ඒ පරිව්‍යය පිහිට කොට බොහෝසෙයින් පරිව්‍යපාදයෙහි වාසය කරති. එකල්හි පරිව්‍ය පාදයෙහි වසන ගම්වැසි එක් මිනිසෙක් තමන්ගේ මාගම සමග ජීවත්වීමට උපායක් සොයන්නේ පරිව්‍යයට ඇවිදීමින් පරිව්‍ය මස්තකයෙහි එක් කර රුකක් දැක වාසය කරන්නෙමිදි රුක ආශ්‍රය කොට ගෙදරක් කොට එහිම වාසය කරයි. ඒ කර රුකෙහි අතු තුනක් වේ. හෙතෙම ඒ අතු වලින් එකකින් ආගන්තුක සත්කාර කරන්නෙමු. එකකින් දනක් දෙමු. එකක් අපට පරිභෝගය සඳහා වන්නේයයි නියමිත කොට තමන්ට නියමිත අත්තෙහි කොළ අනුභව කරමින් එහි වසයි.

2. ඉක්බිති එක් දිනක් එක් හික්කුවක් හික්කාවාරයානායක් සොයන්නේ ඔවුන්ගේ ගෙය දුම් දැක සංඥාවෙන් ඔහුගේ ගෙට ගියේය. ඉක්බිති ඒ පුරුෂයා එය දැක සොම්නසට පැමිණියේ පුදුමයි මම මේ කර කොළ නිසා මහත් පින්කම් රැස්කරමි. ආර්යයන් වහන්සේ ද බොහෝ කාලයකින් දක්නා ලද්දහු අභිවාදනය ද කරමිදි ගොස් තෙරුන්ගේ අතින් පාත්‍රය ගෙන පහසු තැනක උන්වහන්සේ වඩා හිඳුවා කොළ ගෙන එන්නෙමිදි කරගස සමීපයට ගියේය. එකල්හි රාත්‍රිභාගයෙහි ඒ ගසේ කොළ පටන් යටත් පිරිසෙයින් දල්ලක් දක්වාම පණුවෝ කෑහ. හේ මේ ගස දැක දුකට පැමිණ දෙමිනස්ව ආපසු හැරී ගෙදරට ගියේය. ඉක්බිති ඔහුගේ භාර්යාව හිස් අතින් එන ඔහු දැක අද හිමියනි! කුමක් නිසා හිස් අතින් එන්නේදැයි ඇසීය. එකල්හි හේ මෙසේ කීය.

පින් ඇත්තෝ යමක් සිතත් ද එයම සමාධි වේ. නමුත් පින්මද අයට තමන් පතන දේ සිද්ධ නොවේ.

බොහෝ කාලයකින් දකින ලද ආර්යයන් වහන්සේට අද දන් සඳහා දීමට කොළයක්වත් නොලද්දේමි. අපේ මදපින් ඇති බව අතේ!

5. මෙසේ ද කියා සොළුර කරගසේ කොළයක් හෝ දල්ලක් යන හැම දෙයක්ම පණුවෝ කෑහ. ඇය එය අසා මෙසේ කීවා ය.

6. ලොව කළ පින් ඇති සත්වයාට ඇතිවන ස්වභාවය මෙයයි. මුතු වෙරොඩ් ආදිය පින්වතා කරා ඉබේම පැමිණේ. මෙය ස්වභාව ධර්මයකි.

7. පින් මද කාලකණ්ණි සතුන් විසින් බොහෝ උත්සාහයෙන් සොයාගත යුතු යම් වස්තුවක් ඇති නමුත් එය කිසියම් සැලැස්මකින් විනාශව යන්නේය.

8. මෙසේ ද කියා දැන් කුමක් කරමුද? තෙරුන් වැඩ හිඳුවා ටිකක්වත් නොදෙන්නට නුසුදුසු යයි කියන්නී, තමන්ගේ සිරුරෙහි මස් පිස තෙරුන්ට නොදන්වා දෙමිසි සිතා ලියන ආයුධයක් රැගෙන තමන්ගේ කලවා මාංශය කපනු කැමැතිව ගෙට පිවිසියාය. ඇගේ සැමියා ද එසේම තමන්ගේ මස් තෙරුන්ට එසේම දෙමිසි මස් කපනු කැමැතිව එසේම පිවිසියේ බිරිය එසේ කරනු දැක කුමක් කරන්නේදැයි විචාළේය. මී මාගේ සිරුරෙහි මස් පිස තෙරුන්ට දෙමි ස්වාමිනිසි කීවාය. ඒ අසා සැමියා ද තමන්ගේ සිරුරෙහි මස් දෙනු කැමැත්තේ සොළුර, ස්ත්‍රිය තම සාල්ප නුවණ ඇත්තේ දුක් ඉවසන්ට නොහැකි වෙත්. මගේ සිරුරෙහි මස් දෙමිසි කියේය. ඉක්බිති ඔවුන්ගේ බිරිය මස් දෙන්නට කැමති සැමියා ද එසේය. පුදුමයි ඔවුන්ගේ දන් දීමෙහි මහත් අදහස, කියන ලදමැයි.

9. මෙසේ දනපතියන්ට දනයෙහිම සිත ඇල්. මෙසේ ආධ්‍යාත්මික ශරීර මස් දෙන්න කැමැත්තා බාහිර දනය ගැන කියනුම කවරේද?

10. මේ දෙදෙනාම මම දෙමි මම දෙමිසි සිතන්නෝ:

මෙසේ ඔවුන් විසින් මස් දීමෙහි උත්සාහවත් වූ විට ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධා බලයෙන් ශක්‍රයාගේ පණ්ඩුකම්බල ශීලාසනය උණු විය.

11. හේ බලන්නේ ඒ අඹුසැමි දෙදෙනාගේ පිරිසිදු ආධ්‍යාත්මික දන අධ්‍යාසය දැන මේ බෝසත් අදහසමය යි සතුටු සිත් ඇත්තේ රත් ඇල්නාල් නිඹක්ද මුව පිඩියක් ද දී කළයක්ද තෙල් කළයක් ද රැගෙන මොහොතකින් ගොස් මිනිසෙකු මෙන් ඔවුන්ගේ ගෙදර සිට මේ ගෙදර මිනිස්සු කොහි ගියානුදැයි ඇසීය. මේ හඬ අසා අඹුසැමි දෙදෙනා ගේතුළැයි කියමින් ගෙදරින් පිටවූවාහු ය. ඉක්බිති ඔවුන්ට ශක්‍රයා පින්වන්නී, මේ ආර්යයන්ට දිය යුත්තක් තිබේදැයි ප්‍රශ්න කළ කල්හි

යාමිනි! අපි දුප්පත් වෙමු. ආර්යයන් වහන්සේට කොහෙන් දිය යුතු දෙයක් ලබමි ද යටත් පිරිසෙයින් කොළයක්වත් නැතැයි සියල්ල කීවෝ ය. ඉක්බිති ශක්‍රයා එසේ නම් මේ සහලින් බත් පිස මේ උපකරණත් සමග තෙරුන් වළඳවි. ඉදින් මම පසුවෙමි නම් මා ගැන නොසලකා නුඹලාත් අනුභව කරවි. ඉතිරිවා කැමැති හැටියක් කරවයි කියා ඒ ආහාර අඩු නොවන සේ අධිෂ්ඨාන කොට දෙවි ලොවටම ගියේය.

ඉක්බිති ඔවුහු ඒවායෙන් බත් පිස තෙරුන්ට වළඳවා ඔහුගේ පැමිණීම බලාපොරොත්තු වූයේ නො පැමිණි නිසා ඔවුහුද අනුභව කළහ. සැළියෙහි එක හන්දක් ගත් පමණක්ම පෙනේ. උපකරණ එසේම ඉතිරිව ඇති. ඉක්බිති ඔවුහු මේ ආශ්වර්යය දැක සතුටුව එතැන් පටන් බොහෝ හිඤ්ඤ සංඝයා රැස්කරවා සත්කාර ගරුකාර කරමින් පුදමින් පර්වතපාදයෙහි මිනිසුන් හා නොයෙක් දුගී මගී යාවකාදීන්ට දිව්‍යමය ආහාර පානයන්ගෙන් සතපවා සිල් රකිමින් පෙනෙකම් කරමින් දැහැමෙන් සෙමෙන් වැස ආයු කෙළවර දෙවිලොව උපන්නාහු ය.

12. පින්වතුනි, ශ්‍රද්ධා බලය බලවි. අඹුසැමි දෙදෙනා ශරීර මාංස දීම සඳහා කළ දන්දීම අදහස් පුරා ඔවුහු දනයාගේ ආනිසංස ලැබූහ. තෙපිද ශ්‍රද්ධාධුරය සේවනය කරවි.

10. වස්තුල පර්වත කථා වස්තුව නිමි.

5. මිගපෝතක වර්ගය නිමි.

6.1. උත්තරෝලිය කථාව

1. සිංහලද්වීපයෙහි බුද්ධාගම පිහිටි කල්හි ඒ ඒ තැන පැතිර ගිය ධර්මය හා විනය ඇති රජරට උතුරාලු නම් එක් විශාල ගමක් විය. ඒ ගම අසළ ගොපලු ගමෙහි එක් ගොපලු සේවකයෙක් දහඩිය වැකුණු සිරුර ඇතිව කඩමාල්ලක් ඇඳ කැඳ බී පාදමයක් හා කෙට්ටක් ගෙන උදෑසනම ගවයන් බැලීමට වනයට යයි. ඉක්බිති ඔහුගේ මහඵ මවු තොමෝ දරුව, නුඹ සමීපයට එන්නට කෙනෙක් නැත. මෙය කන්න යයි පිළිණු කටු අලයක් දුන්නේය. හේ එයත් රැගෙන යන්නේ අතරමග එක පිණ්ඩපානික තෙර නමක් දැක වැඳ කටු අලය පාත්‍රයට බෙදුවේය. තෙරුන් වහන්සේ එය පිළිගෙන මෙසේ සැළකූහ. මේ ළමයා ඉතාම දුප්පති, ඔහුගේ මේ දන වස්තුව සඵල කරන්නෙමියි එහිම සිටගෙන විදසුන් වඩා රහත් බවට පැමිණ වැළඳූහ. බුද්ධපුත්‍රයන්ගේ කරුණා මහත්තමය පුද්ගලය.

2. සත්පුරුෂයන්ගේ කරුණා මහිමය මෙබඳු තන්හි පවතී. මේ බුද්ධපුත්‍රයන් වහන්සේ ඉතාම දුප්පත් ළමයා පිළිගැන්වූ පිට පොත්ත හරිහැටි ඉවත් නොකළ පිළිණු වූ ළණු නොදැමූ පිසු කටු අලය අනුභව

කොට බාලයා සැපවත් කළේය.

3. ඉක්බිති ඒ දරුවා ආයු කෙළවර කළුරිය කොට එම ගම එක්තරා ස්ත්‍රියකගේ කුසෙහි පිළිපිඳ ගත්තේ ය. එකල්හි ඔහු පිළු කටු අලයේ ආනුභාවයෙන් එක් නිධානයක් හට ගත්තේය. ඒ නිධානය උතුරා ලූ වැවෙහි ඔබ්බෙන් පෙරළෙමින් හැසිරේ. එකල්හි එක් ස්ත්‍රියක් පෙරළෙනු ලබන ඒ නිධානය දැක වේගයෙන් ගොස් එය ගත්තීය. ඉක්බිති එහි අධිගෘහිත දේවතාවා ඇගේ අත මිදවීය. ඉක්බිති ඇය එක අතක් මිදෙන කල එක අතකින් ගත්තීය. ඉක්බිති දේවතාවා ඇගේ එක් අතක් එහිම ඇලවීය. ඇය ඒ අත අදින්නට නොහැකි වන්නී හැදි වස්ත්‍රාදිය හා පැළඳි අභරණද නිධානයටම දමා දෙවියන් ආරාධනා කොට මිදුණු අත් අත්තී නැවත ඒ නිධානය බැලීමට ද නොහැකි විය. ඉක්බිති ඇයගේ අතින් මිදුණු හැටියේම නිධානය ගොස් පොළොවෙහි පිහිටියේය. ඉක්බිති ඒ ස්ත්‍රිය ගොස් ඒ ප්‍රවාහිය මිනිසුන්ට සැළකළාය. ගම්වැසි බොහෝ මිනිස්සු නිධානය බැලීමට වැට්ට ගියාහුය.

4. ඉක්බිති කටු අලය පිළු ළමයාගේ මවද ඔහු කුසින් දරමින් තවත් පුතෙකු ඇකයෙන් වඩා ගෙන වැට්ට ගියාය. එකල්හි මේ නිධානය පොළොවෙන් මතු වී දිය මත ඔබ්බෙන් හැසුරුණේය. එකල්හි මිනිස්සු අප සම්පයට ඒවායි පතමින් සිටියහ. ඉක්බිති ඒ කුමාරයාගේ මව් තොමෝ එසේ කියා සිටියාය. නිධානය ටිකක් දුරට පැමිණ ඇයගේ ඉදිරියෙහි සිටියේය. නැවත ඇය මගේ ඇකයේ වස දරුවාගේ පිතට පැමිණෙවායි කීවාය. නොපැමිණියේමය. ඉක්බිති ඇ මගේ කුසහොත් දරුවාගේ පිත කරණකොට පැමිණෙවා යි කීවාය. එය කියූ සැටියේම නිධානය වහම පැමිණ ඇගේ ඉදිරියෙහි සිටියේය. ඉක්බිති ඇය නිධානයට ඔබට සුදුසු තැන ඔබම දැන ගන්නයි කී හැටියේම නිධානය පොළොවෙහි පෙරළෙමින් ගොස් ඇගේ ගෙයි සුදුසු තැන පිහිටියේය. කුමාරයාට වැය කරණය හැර අන් කිසිවක් නිධානය කරන්නට ඉඩ නොදේ. ඉක්බිති මෑත කාලයක කුමරා මව් කුසෙන් නික්මී ක්‍රමයෙන් ශිල්ප ඉගෙන ගන්නා වයසට පැමිණියේය. එකල්හි දිවයිනෙහි මිනිස්සු පස්මැසි කුමාරයා සම්පත්තියට ගැලපෙන ආභරණයන්ගෙන් සරසා මංගල මොහොතින් ඉගැන්වීම් කරවති. එකල්හි ඔහුගේ මෑණියෝ අකුරු කියවීමේ මංගල උත්සවය දින පුතාට ආභරණ පළඳවන්නී, නිධානයෙන් එද ස්ත්‍රිය විසින් අත්හරින ලද වස්ත්‍රය ගෙන හැන්දවුවාය. ඉක්බිති වස්ත්‍රව අයිතිකාරයෝ ඒ ගෙදරට ආවෝ වස්ත්‍රය හැදින ගෙන මෙය මගේ වස්ත්‍රය යයි ගත්තෝ ය. කුමාරයාගේ මවු තොමෝ එය දැක වස්ත්‍රය ලැබුණු සැටි සියල්ල කීවාය. ඇය මේ නිධානය ලැබගෙන සහවාගෙන වළඳන්නෙහි ය. නිධාන රජුට අයිති බව නොදන්නෙහි ද? කුමක් නිසා තී විෂයකටත් වඩා වැඩි නිධානයක් වළඳන්නෙහිදැයි කියා මෙසේ කියේය.

5. සර්ප දණ්ට විෂ විෂ නොවේ. රජුත් සන්නක ධනය ගැනීම

නියම විෂ යයි, සර්ප විෂයෙන් කෑ එක තැනැත්තාම මැරේ. රජුන්ගේ ධන සංඛ්‍යාත විෂයයෙන් කුලයම නැසේ.

6. වනයෙහි ගස් ලැව් ගින්නෙන් දැව් ඉතිරිව ගිය ගස් තිබේ. රජ කෝප නමැති ගින්නෙන් දැවුණු කලා මිනිස්සු ඉතුරු නොවෙති.

7. රජදරුවන්ට වඩා බලවත් මාරයා ද නැතහොත් මාරයාට වඩා රජතුමා බලවත් ද මෙසේ තොප සිතට සංශයක් වේද කල්ගත නොකර විපාක දෙන නිසා මාරයාට වඩා රජතුමා බලවත්ය.

මෙසේ කියමින් තර්ජන කළාය. ඉක්බිති කුමාරයාගේ මව මෙසේ කීවාය.

8. යමෙකු විසින් යම් ධනයක් අයුක්තියෙන් ලබන ලද්දේ නම් ඔහුට රාජාදි භය ලැබෙයි. යමෙකු විසින් පූර්වජන්මයෙහි වාසනාවෙන් ලබන ලද ධනයක් වේ නම් එය දෙවියන්ට ද විනාස කිරීමට නොහැකි වේ.

9. මෙසේ ඇලා අතර වස්ත්‍රය නිසා ඇති වූ කලනය මුල් කොට ඇති මෝ කථාව රජු ළඟට ගියේ ය. රජතුමා එය අසා ධනය ගෙන ඊමට මිනිසුන් යැවීය. මිනිස්සු ධන හිමියා ළඟට ගොස් නිධානය දැක නිධානය ඇල්ලූහ. ඉක්බිති ඒ නිධානය බියජනක ශබ්ද පවත්වමින් ඔබ්බොබ පෙරලෙමින් දිගු කළ අත් එහිම ඇලෙමින් ගන්නට නොහැකි විය. රාජපුරුෂයෝ මේ ප්‍රවාන්තිය රජුට කියා යැවූහ. රජතුමා එය අසා පුදුමව එසේ නම් ධනය අයිතිකරු ධනයත් සමග ගෙන ඒවා යයි කියා යැවීය. ඔවුහු නිධානයත් සමග ධන හිමියා ගෙන ගොස් රජුට පෙන්වූහ. රජතුමා නිධානයෙහි පුදුමය දැක ධනහිමියාට මෙසේ කීය. පින්වත, ඔබගේ නිධානයෙන් අපට ද ධනය දෙව, ඉක්බිති දිය ගෙන නිධානයට වත් කෙළේය. එකෙණෙහිම නිධාන මුඛයෙන් උඩට ආ මහත් වූ ධන රාශියක් විය. රජතුමා එය දැක ඉතා පුදුමයට පැමිණි සිත් ඇත්තේ නිධානය සමග ඔහුට මහත් වූ හෝග සමූහයක් දී ඒ ජනපදය ඔහුටම දී මහත් පිරිවරින් යැවීය. හෙතෙම එතැන් පටන් දන්දීම ආදී පින්කොට ආයුෂ කෙළවර අඹුදරුවන් සහිතව ගොස් දෙව්ලොව උපන්නේය.

10. යමෙක් ඒකාන්තයෙන් ගුණයන්ට ආධාර වූ හික්කුන්ට ශ්‍රද්ධාවෙන් දැන වස්තුව දේද; හෙතෙම පරලොව සංසාර නමැති මහා දුර්ගයෙහි සම්පත් නමැති තැවෙහි පිහිටීමට පැමිණේ.

1. උක්කරොපිය කථා වස්තුව නිමි.

6.2. තම්බසුමන ස්ථවිරයන්ගේ කථාව.

1. එක් කලෙක ලඬ්කාවෙහි සද්ධාතිස්ස නම් රජ කරවයි. එකල්හි

එක් රාජපුරුෂයෙක් රජතුමා විසින් කොටහල් දැනවිට යැවීය. රාජකාරියෙහි යෙදුණු එම මිනිස්සු ඔහුට ආගන්තුක සත්කාර කරමින් ගිනෙල් වාස්සන සහිතව බත් පිස කාලය සැලකවුන. ඉක්බිති ඔහු බොජුන් සඳහා හුන් කල්හි එක් හික්කුට්ටු පිඩු පිණිස හැසිරෙමින් එතැනට පැමිණියේය. හේ තෙරුන් දැක පැහැදී එතැනට පැමිණ පාත්‍රය ගෙන ගිනෙල් සහිත බත් තෙරුන්ට දුන්නේය. සංවිරයන් වහන්සේ බත් වළඳ ගිනෙල් බෙහෙත් සඳහා එළවුය. හේ මෙනෙක් පින්කම් කොට ආයු කෙළවර කළේය කොට මේ දිවයිනෙහිම වල්ලව ගමෙහි එක්තරා ගෙදරක උපන්නේය.

ඉක්බිති ඔහුගේ දෙමවුපියෝ සුමන යයි ව්‍යවහාර කළහ. හේ ක්‍රමයෙන් වැඩිවිය පැමිණ විවාහ වී ගෙදර වාසය කරන්නේ ගිහිගෙයි ආදීනව ද පැවිදිවීමේ ආනිසංසය ද දැන සැපත් අත්හැර බ්‍රාහ්මණරාම විහාරයට ගොස් පැවිදිව පටන්ගත් වීරය ඇත්තේ වත් පිළිවෙතින් යුක්තව නොබෝ කලකින්ම විදසුන් වඩා රහත් බවට පැමිණ තම්බසුමණ තෙරණුවෝ යයි ප්‍රකට වූහ. ඉක්බිති ඔහුගේ පින් බලෙන් එම වෙහෙරෙහි තිඹිරි ගසක අධ්‍යාහිත දෙවියා තෙරුන්ට නිතොර දිව්‍යමය ආහාරයෙන් උපසාදාන කෙරේ. ඒ තෙරුන්ගේ දෙළොස් වස් කාලයෙහි ලක්දිව බැමිණිකියාසාය පැමිණියේය. එකල්හි දුබ්බික් දුකින් මිනිසුන් පෙළෙන කල්හි තෙරුන් වහන්සේ පත්සියයක් හික්කුන් ආහාරයෙන් ක්ලාන්තවෙනු දැක ඔවුන් අමතා ඇවැත්නි, අපි කොහි ගොස් ජීවත් වෙමුදැයි කියා එක්සිත් වූ කල්හි තෙරුන්වහන්සේ ගමනට සූදනම් වූහ. මේ දෙවිපුත්තෙම සවාමිනි, කුමක් නිසා ගමනට සූදනම් ද? කොහි වඩිනා සේක්ද? ඇසූහ. මේ අසා තෙරුන් වහන්සේ දෙවි පුතාට මෙසේ කීහ.

2. එම්බා දිව්‍ය පුත්‍රය, දැන් මේ ලඬිකාදව්පය හුදෙක් දුර්භික්ෂා විය. විල් පොකුණු වේලි පැලී ගියාහුය.

3. මත්ස්‍යයෝ විනාශ වූහ. පිපාසයෙන් යුත් මුවෝ ඌරෝ දුර පෙනෙන මිරිඟු දිය දැක දුටුහි.

4. වෘක්ෂයෝ වැටී ගිය කොළ ඇත්තෝ වූහ. පොළොවෙහි හටගත් තෘණ හා පැලෑටි වර්ග සැඩ සුළඟින් බොහෝ සෙයින්ම වියළී ගියහ.

5. දිවයිනෙහිම මිනිස්සු නරක ආහාරයෙන් පෙළුනාහ. ඇට හා මස් පමණක් ඉතිරිව ගිය මොවුන්ගේ ලේ වියළී ගියහ.

6. දේවතාවුන් වහන්ස, ජීවිත ආශාව ඇති මිනිස්සු ජීවිත ආශාව නිසා අඹුදරුවන් රැගෙන යම් තැනෙක ජීවත්වීමට හැකිවෙද්ද ඒ ඒ තැන්වලට ද අඹුදරුවන් සමග ගියාහු ය.

7. දේවතාවුන් වහන්ස, මේ සිංහල රටෙහි ජීවත්වීමට නොහැකිය. එනිසා දඹදිව යන්නෙමුයි කීය.

8. මේ අසා, දෙවිපුත් තෙම ඔහුගේ අතීත කම්භ ප්‍රකාශ කොට ගමන් සිත වලක්වමින් මෙසේ කීය.

9. ස්වාමීනි, නුඹවහන්සේ අතීත කාලයෙහි එක් හික්කු නමකට පින්ඵල විශ්වාස කරමින් ගිතෙල් සහිත බත් දුන්නේය.

10. එයින් වුනවු ඔබ ඒ පින්කමේ ආනුභාවයෙන් සැපවත් වූ මේ දෙවැනි ආත්මභාවයෙහි ඉපිද - සැපයෙහි පිහිටියේය.

11-12. දෙමවුපියන් අතහැර අමු රන් සහිත සිය ගෙදර අත හැර බුදු සසුන්හි බැඳ සිතැතිව එහි මහණුව, පිළිවෙත් පුරන්තෙක් වී තිලකුණු වඩා ඒ ඔබ රහත් වූයෙහි. එය එකල්හි දුන් දනයාගේ විපාකයයි.

13. මා විසින් දෙන ලද යම් ඒ දිව්‍යමය ආහාර වළඳන්නෙහි. ඒ මේ එද දුන් දෙනෙහි විපාකයයි.

14. මේ සිංහලද්වීපයෙහි දුබ්බික් බිය යම් කලෙක සංසිද්දේ ඒතාක් කඩනොකොට දනය දෙමි. මට කරුණා කොට ශිෂ්‍යයන් සමග මෙහිම වාසය කරන්න.

15. සිවුරු පිණ්ඩපාත බෙහෙත් යහන් ආසන යන මේවා ඔබගේ පින් බලයෙන් උපන්නේය.

16. පින්වතුන් වහන්සේලා කිසි දිනක දඹදිවට නොවඩිනු මැනව. ධ්‍යාන භාවනා කොට දුක් කෙළවර කෙරෙත්වා.

17. මෙසේද කියා දෙවිපුත් තෙම දඹදිව ගමන නවතා එතැන් පටන් තෙරුන්ට දිව්‍යමය සිවුරු පිණ්ඩපාත සේනාසනයන් ගෙන් උපස්ථාන කෙරේ. එය පන්සියයක් දෙනා වහන්සේට පොහෝනේ විය. මේ දෙවි රජ තෙම දොළොස් අවුරුද්දක් උපසථාන කෙළේය. දුබ්බික් බිය සංසිදුණු කල්හි ස්ථවිරයන් වහන්සේ දිව්‍ය පුත්‍රයාට අමතා දනවි සැරිසරන්නෝ පන්සියයක් හික්කුන් සමග පිළිවෙළින් රජ රට කඩරොද්ද නම් මහගමට පැමිණ පිඩු පිණිස හැසිර එක් තැනක හිඳ වළඳන්නට පටන් ගති. හික්කු සංඝයා ද එද වැසි වලාකුල් වලින් ගැවසී ගත් කල්හි සූර්යාලෝකය නොදක්කෝය. ඉක්බිති ඇතැම් හික්කුහු කුකුස් කරන්නෝ නොවැළඳූහ. ඉක්බිති ස්ථවිරතෙම ඔවුන්ගේ කුකුස තැනි කිරීමට එක් (සකුරු පහනක්) ගල් කැටයක් ගෙන නිය අගින් අහසට දමීමේය. හේ අහසට පැන නැගී හිරු මෙන් දිලිහෙමින් සිටියේ ය. ඉක්බිති ඒ හික්කුහු සැක නැත්තෝව වැළඳූහ. එනිසා ඒ සථානය එතැන් පටන් මිණිසූරිය නාමයෙන් ප්‍රකට විය. ඉක්බිති තෙරුන් වහන්සේ නික්මී ගහ අසල සුළුවැසර නම් ගම පිඩු පිණිස හැසිර ගං ඉවුරෙහි හිඳ වළඳන්නේ ඒ හික්කුහු ව්‍යඤ්ඤා මදව රුක්ඝ බත් වළඳනු දක ඇවැත්නී රඵ බත් නොවළඳවි. සුවඳ ගිතෙල් මගේ පිනෙන් හට ගනී. එය සමග වළඳන්න යයි කියේය. එය හික්කුහු නිශ්ශබ්ද වීමෙන් ඉවසූහ. තෙරුන් වහන්සේ

ද එකල්හි තමා විසින් මුල් ජීවිතයේ එක හික්කුටකට දෙන ලද ස්වල්ප ගිනෙල් ගැන කල්පනා කොට මේ ගහෙහි දිය ගිනෙල් වේවායි අධිෂ්ඨාන කළෝය.

ඉක්බිති සුඵ වැසර විහාරනොට සිට බත්බුන්තනොට දක්වා යොදුන් දෙකක් පමණ ජලය වෙනස්ව ගිනෙල් විය. හික්කුහු හැකිතාක් වැළඳුන. කියන ලදී.

18. ගිනෙල් ටිකක් දීමෙන් මෙවැනි ප්‍රතිඵල ලැබීය. යමෙක් බොහෝ බෙහෙත් දෙද්ද එහි ප්‍රතිඵල කවරෙක් කියත් ද ?

19. ඉක්බිති ගඬගාවේ දෙපස ගම්වැස්සෝ එය අසා මහසැල, කළ කොතලාදිය පුරවා තම තමන් ගෙවල එක්රැස් කළහ.

20. එක් හික්කුටකට එක් වරක් දුන් දනශාගේ ප්‍රතිඵල මේ යයි දන පින්වත්හු දන වස්තුව ඇති කල්හි සිල්වතුන් සොයා ශ්‍රඩාවෙන් දන් දෙවි.

2. තම්බසුමන සථවිරයන්ගේ කථා වස්තුව තිමි.

6.3. සුවපබ්බතවාසී තිසස ස්ථවිරයන්ගේ

කථාව

1. ලෝ වැස්සා ධර්ම අමෘත රස පානයෙන් නිවන් මහ නුවර පුරමින් අපගේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙර කාශ්‍යප තම් බුදුරජාණන් වහන්සේ ලෝකයේ පහළ වූහ. එකල්හි දනවි වැසි මිනිසෙක් වෙළෙඳමෙන් ජීවත් වෙමින් වසයි. ඉක්බිති පසු කාලයක හෙතෙම හිරියල් සුණු විකුණමින් ගම් නියමිගමිහි හැසිරෙයි. එකල්හි එක් ගමෙක යොවුන් ස්ත්‍රියක් එය දක කැඳවා මිළෙන් මනො සිලා සුණු ගත්තේය. ඉක්බිති වෙළෙන්ද විසින් බඩ සා ඇත්තෙමි මැණියෙහි යි කී කල්හි මි තොමෝ ඔහුට මොනර මස් රසයෙන් සුවද ගිනෙල් සමග ඇල්හාලේ බත් වැඩුවේය. එකෙණෙහි එක් සුතබයෙක් වෙවුලමින් බඩසයින් යුක්ත වූයේ කෙළ ගිලිමින් ඔහුගේ ඉදිරියට ගියේය. ඉක්බිති හේ ඔහු දුකට පත් වූ බව දක කරුණාවෙන් කම්පාවන හෘදය ඇත්තේ මොනර මස් රසයෙන් හා තෙලෙන් මිශ්‍ර කොට මහත් වූ බත් පිඩක් දුන්නේ ය. ඒ බල්ලා බත් අනුභව කොට සතුටු වූයේ වල්ගය හොල්ලමින් ඔහුගේ ඉදිරියට පැමිණියේය. මේ දක වෙළෙන්ද ද සතුටුව මෙසේ ප්‍රාර්ථනාවක් තැබීය.

2. මේ පින්කමින් ජාතියක් ජාතියක් පාසා මම ගිනෙල් හා මොනර මස් සහිත උසස් ඇල්සාල් බත් ලබමිවා අවසානයෙහිදී නිවන් පුරය හඳුනා කරමිවා!

3. ඒ වෙළෙන්ද මෙපමණ පිංකම් කොට ජීවිතය කෙළවර දෙවිලොව ඉපද බුද්ධානන්‍යයක් මහත් දිව සැපත් අනුභව කොට එයින්

වුතව මිනිස් ලොව පත්සියයක් වරක් ඉපදී මොනර මස් ගිනෙල් සමග ඇල්හාලේ බන්ධන ලැබීය. එහෙයින් මේ බුද්ධෝත්පාද කාලයෙහි බුද්ධරාජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ කල්හි සිංහල රටෙහි මහවැලි ගං-ඉවුරෙහි පුගල නම් ගමැ එක්තරා ගෙදරක පිළිසඳ ගෙන පිළිවෙලින් ගැබ මෝරා මවු, කුසින් නික්මුණේය. ඔහුගේ මවුපියෝ නිසංස යයි නමක් කළහ. හේ වැඩිවියට පැමිණියේ ගිහි ගෙදර විපාක ද පැවිද්දෙහි ආනිසංස ද අසා සියළුම සම්පත් අතහැර පුගල විහාරයට එළඹ පැවිද්ද ඉල්ලීය. ගිහිකුහු ඔහු පැවිදි කොට උපසම්පද කළාහු ය.

තෙතෙම බොහෝ කලකින්ම උත්සාහ කරන්නේ උසස් ඵලය වූ රහත් බවට පැමිණියේ පිත්තකේ හා නැණවතේ විය. නිසංස තෙරණුවෝ යයි මුළු සිංහල රටෙහිම ප්‍රසිද්ධ වූහ. ඒ තෙරුන්ගේ පාත්‍රය යම්කිසි ඉසුරුමක් කෙතෙක් හෝ දිළින්නේදක් ගන්නාහු නම් හේ වහාහි ඔහුට මොනර මස්, සුවඳ ඇල්හාලේ බන්ධන හා ගිනෙල් සමග පුරවා දෙයි. මේ ක්‍රමයෙන් මොහුට සැට අවුරුද්දක් ඉක්ම ගියහ.

4. ඉක්බිති මෑත කාලයෙහි එක් ඇමැති පුතෙක් මෙසේ සිති ය. මේ තෙරුන්ට නිකොර මොනර මස් සුවඳ ගිනෙල් සහිත ඇල්සාල් බන්ධන උපදී යයි බොහෝ දෙනා කියත්. මෙය අප විසින් වහාහි මේ කරුණ පරීක්ෂා කරන්නට සුදුසු යයි සිතා ගෙදරට ගොස් රැ යාමයෙහි භාරයාවට මෙසේ කීයේය. සොළුර, පුගල විහාරයෙහි වාසය කරන නිසංස ජරණයන්ට අද දනක් දෙනු කැමැත්තෙමි. තෙරුන් වහන්සේ මෙහි පැමිණි කාලයෙහි නිවුඩු සාලෙන් කුඩුමුසු කැඳ පිස වළඳවා වේලාව සම්ප වූ කල්හි පලා මාලුවක් හා කාඩ් ඇඹුල් දෙවැනි කොට නිවුඩු සාලේම බන්ධන දෙන්නැයි කියා රැය පහන් වූ විට තමාම විහාරයට ගොස් තෙරුන් වැඳ ස්වාමීණි, අද අපට අනුග්‍රහය කරන්න යයි ආරාධනා කොට තෙමේ අත් තැනක ගියේ ය.

ඉක්බිති ඔහුගේ ගෙදර අධිගෘහිත දෙවියා රාත්‍රී භාගයෙහි භාරයාව සමග කථා කරන ඒ වචන අසා මොවුහු ඒකාන්තයෙන් මේ තෙරුන් විසින් පෙර කරන ලද කර්මය විපාකය කිසිවෙකු විසින් නොවැලක්විය හැකි බව සිතා ඒ ගෙදර මහළු මිනිසෙකු මෙන් ඇල්සහල්, මොනර මස් සහ ගිනෙල් කළයක් ද ගෙන ගෙදරට පැමිණ ඔහුගේ භාරයාවට දුන්නේය. ඇ විසින් කොහෙන් ගෙන එන ලද්දේ දැයි ඇසූ කල්හි දේවතාවා මෙසේ කීයේය. මෑණියෙනි, අමාත්‍ය පුත්‍ර තෙම මා දක පිත්තක, මා විසින් අද පුගල වාසි නිසංස හිමියන්ට දනට ආරාධනා කරන ලදී. තෝ මේ උපකරණ ගෙන ගෙදරට ගොස් ගෘහිණියට දී මෙසේ කියව. මෙයින් බන්ධන පිස වාක්ෂණ සහිතව තෙරුන් වළඳවන්න යයි මට කීවේය යයි කියා අතුරුදහන් විය.

5. මේ නොමෝ ද ඔහුගේ කථාව අසා මස් සහිත බන්ධන පිළියෙල කොට තෙරුන් වහන්සේ පැමිණි කල්හි පාත්‍රය ගෙන වැඩ හිඳුවා

ව්‍යාඤ්ඤාන සහිත බත් වැළඳ විය.

තෙරුන් වහන්සේ බත් කිසි නිමවා විහාරයට වැඩි සේක. ඊටපසු ඇමැතියා පැමිණ භාර්යාවන්ගෙන් තී තෙරුන්ට ආහාර දුන්නේ දැයි විචාළේය. ඔී තොමෝ නුඹ වහන්සේ එවූ උපකරණයන්ගෙන් බත් පිළියෙල කොට දෙන ලදැයි කීවාය. ඇමැතියා, සොඳුර, මා විසින් නොඑවන ලදී. කා විසින් එය ගෙන එන ලද්දේ දැයි ඇසීය. අසුවල් මහල්ලා විසිනැයි කී කල්හි ඔහු ද විවාරා ඔහු විසින් මෙවැන්නක් නොගෙනෙන ලදී යයි කී කල්හි එය තෙරුන් වහන්සේගේ ආනුභාව යෙන් මේ දෙවියන්ගේ වැඩක් යයි දන කළ පින් ඇත්තහුගේ කුසල් විපාකය වලක්වන්නට නොහැකි යයි කියා බුදුසසුන්හි පැහැදුනේ දනපතියෙක් විය. ඊට මැන භාගයෙහි තෙරුන් වහන්සේ පිරිනිවන් මඤ්ඤායෙහි වැදහොත්තේ වෙහෙර බෙර හසුරුවා හික්මුත් කැඳවා තමන් පිරිනිවන් පානා බව ප්‍රකාශ කෙළේ ය. ඉක්බිති හික්මුණු නුඹ වහන්සේ මහ පින් ඇත්තෙකී. නුඹ වහන්සේගේ පින් මුළු ලොකාවෙහිම ප්‍රකටය. අතීතයෙහිදී කවර නම් පින්කමක බලයෙන් මේ විපාකය ලැබී දැයි විචාළහ. එය අසා තෙරුන් වහන්සේ තමා විසින් අතීතයෙහි කරන ලද කර්මය ප්‍රකාශ කරමින් මෙසේ කීය.

6. මේ හදු කල්පයෙහි කාශ්‍යප නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ තමන් මුළු සත්වයන්ට හිතවත්ව උපන්නේය.

7. මම එද හිරියල් වෙළඳම් කරන වෙළෙන්දෙක් වීමි. ඒ වෙළෙඳ කර්මයෙන්ම ඒ ඒ තැන ඇවිදීමින් ජීවත් වූයෙමි.

8. ඉක්බිති එක් දවසක වෙළෙඳම සඳහා ජනපදයකට ගියෙමි. එහි එක ගෙදරක කුලදරියක් මා දක,

9. මගෙන් බඩු රැගෙන බඩසයින් පෙළුණු මා දක්කාය. ඉක්බිති ඇය මොනර මස් සුවඳ ගිතෙල් සමග,

10. ඇල්හාලේ බත් ද කරුණාවෙන් වැළඳීමට මට දුන්නීය. ඉක්බිති මම බත් කනු කැමැති බල්ලකු දක,

11. ගිතෙල් සහිත බත් පිඩකින් සහපවා මෙසේ පැතීමි. මම ඒ පින්කමින් දෙවිලොවට ගියෙමි.

12. එහි දී දෙවියන් සමග රුවන්මය ප්‍රාසාදයෙහි මිහිරි තෘත්‍ය ගීත වාදිතයන්ගෙන් සතුටුව,

13. දෙවහනන් පිරිවරා දිව්‍ය සේනාව මුල් කරගෙන දිව්‍ය සම්පත් අනුභව කොට බොහෝ කාලයක් ගත කෙළෙමි.

14. එයින් වූතව මිනිසුන් අතර ජාති පන්තියක් මහත් ධනය ඇති මහා භෝග ඇති විශාල වූ ලෝකයා ගරු කිරීමට භාජන වූ.

15. නෑ සමුහයා විසින් පූජා කරන ලද උසස් කුලයක උපන්නෙමි. කර්මයට පුදුසු සම්පත් මම අනුභව කෙළෙමි.

16. ගිනෙල්, මොනර මස්, ඇල්හාලේ බත් පන්සියයක් ජාතිවල නිතර වළඳන ලද මගේ ආහාරය විය.

17. මේ අන්තිම ජීවිතියේදී එවැනි හෝජන හැම කල්හිම ලැබීම. මගේ එක බත් පිඩක ආනිශංස බලන්න.

18. පින්වතාගේ පින්කම මාරයාට ද වැළැක්වීමට නොහැක. එය වැළැක්වීමට සමත් අත් කවරෙක් වේද ?

19. නිරිසන්ගනයකට පවා යමෙක් දන් දේද මා සේ හේ සියළුම භවයන්හි ත්‍රිවිධ සම්පත්ති විඳින්නේය.

20. මෙසේ උන්වහන්සේ හික්කු සංඝයා මැද තමා විසින් කරන ලද කුශල කර්මය ප්‍රකාශ කොට අවවාද කොට පිරිනිවන් පෑ සේක. තෙරුන් වහන්සේගේ වචන අසා මහාජනයා දන්දීමි ආදී පින් කොට මැරී ගොස් දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපන්නාහ.

21. ඉතා සුළු දන්දීමකින් පවා මිනිස්සු මෙසේ පුදුම විපාකයක් ලබති. බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලේ දුන්නාවූ දනයාගේ විපාක බුදු නොවූ කිසිවෙකුට මෙපමණ යයි කියා නිම කිරීමට නොහැක.

3. පුවපබ්බත කියස කථා වස්තුව නිමි.

6.4. වූලකියස කථාව

1. එක් කලෙක ලඬකාවෙහි දුටුගැමුණු අබය නම් රජෙක් රජ කරවිය. එකල්හි ඔහුට නියුත නම් එක් සුළු සේවකයෙක් අභ්‍යන්තරව රජකම් කරයි. එකල්හි රජුගේ කණ්ඩුල නම් ඇතා යදම හා බැඳි කණුව බිඳ නැගෙනහිර බලා කැලයට වැදී සල් බෝ ගස් කොළ ආදිය සිඳි බිඳ කමින් පිළිවෙළින් මහකඳුරු නම් විහාරයට ගොස් ඒ ඒ තැන්වල රුක්මුල්සුන්‍යාගාර ආදී තැන්වල ධ්‍යානඛග දරණ හික්කුන් දක පසන් සිත් ඇත්තේ ඔවුන්ට කුඩා ගෙඩි මහා ගෙඩි ගෙනවිත් උපසරාන කරන්නේ එහිම වාසය කෙළේය. රජතුමා ඒ ඇතා ගිය තැන් පරීක්ෂා කරන්නේ නොදක අමාත්‍යයන් සතර දෙනෙක් සතර දිශාවට යවා සුළු සේවක නියුත ඇමති‍යා නැගෙනහිර දිශාවට යැවී ය. අන් දිශාවන්ට ගියෝ ඇතා නොදක්කෝය. ඒ ඇමති‍යා ගම් නියමිගම් පරම්පරාවෙන් හැසිරෙන්නේ පිළිවෙළින් එම විහාරයටම පැමිණියේය. එම විහාරයෙහි,

2. යම් යහපත් විහාර උපවනයෙක්හි රුක්කමුලිකාඛග භාවනා වඩන්නෝ, ඒ ඒ රුක්මුල්හි හුන්නාහු ය.

3. ඒ ඒ විහාරයෙහි අභ්‍යවකාශයෙහි භාවනා කරති. යහපත් භාවනා ක්‍රම ගෙන සුන්‍යාගාරයෙහි ඇලෙති.

4. පාංශුකූලික අඩංගු සමාදන්වුවෝ ද කසිණ භාවනා වඩන්නෝ ද මැණික් පොරෝනා පෙරවූ එකවාරි ඇතුන් මෙන් භාවනාවෙහි සිත් අලවා වෙසෙති.

5. යම් තැනක සෝපානිකාඛග්‍රය රකින නිතර මරණ සිහිය ඇති බුද්ධපුත්‍ර භික්ෂූහු බුද්ධ ශාසනයෙහි මනාව ඇලෙති.

6. මෙත්‍රී, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ෂා (යන බ්‍රහ්ම විහරණ) වඩන පිණිසාතික භික්ෂූහු මේ විහාරයෙහි වාසය කරති.

7. ඒ ඒ තැන්වල නෙපජ්ජික ධුතාඛගධාරීහුය. එකාසනිකාඛග ධුතාඛගධාරීහු ය. බුද්ධානුස්‍යනි ආදි අනුස්‍යනි භාවනා වඩන භික්ෂූහු විහාරයෙහි වාසය කෙරෙති.

8. සිල්වත් ගුණවත් බුද්ධශාසන මාමකයෝ යම් වෙහෙරක වසන් ද එතැනට වූලනියු ඇමැති තෙමේ ද පැමිණියේය.

9. මේ අමාත්‍යයා විහාරයට ගොස් භික්ෂු සංඝයාට වැඳ එකත් පස්ව සිටියේය, ඉක්බිති කණ්ඩුල නම් ඇති එකල්හි මනාව පැසුණු කරගෙඩි සහිත කර අත්තක් කඩා, භික්ෂූන් වහන්සේලාට පිළිගැන්වීය. ඇමැතියා එය දක මෙවැනි කැකුළු ඵරුෂ මිනිසුන් මරණ තිරිසන්තු ද ගුණවතකයන්ගේ ගුණයෙහි පැහැදුනේ වනාවත් කරති. මේ භික්ෂූහු නොයෙක් වතාවත්වලින් මහණකම මුදුන් පමුණුවා ප්‍රත්‍යදයකයන්ට ද තමන්ටද ප්‍රත්‍යය වෙයි. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගුණානුභාවය නොසිතිය හැකියයි පුදුම විය. ඒ එසේමැයි.

10. අපිස් සන්තොස් හා විවේකකාමීන්ට තපසම ධන කොටැති පිරිසිදු සිල් ඇති බව දක මිහිරි බව දනගෙන කාගේ නම් සිත ප්‍රීතියට පත් නොවන්නේද? වන්නේමැයි.

11. ඉක්බිති ඇමැතියා භික්ෂු සංඝයා වහන්සේට වැඳ රජු සමීපයට ගොස් රජතුමනි, කණ්ඩුල ඇතා මහ කඳුරු වෙහෙරට ගොස් මහා සංඝයා වහන්සේට වතාවත් කරනු මා විසින් දක්නා ලද්දී කීයේය. ඒ අයා කොල, තෝම ඇතා අල්ලා ගෙන එන්න යයි රජතුමා කීයේය. ඉක්බිති හේ යහපතැයි පිළිගෙන සංඝයා වහන්සේට බොහෝ උක් සතුරු ආදිය ගෙන්වාගෙන වෙහෙරට ගොස් මනාව ඉදුණු කරගෙඩි ගෙන්වා සතුරුන් සමග මිරිකා පැන් කොට භික්ෂූන්ට වළඳවා පැහැදුණු සිත් ඇත්තේ ඇතා ගෙන නගරයට ගියේය.

හෙතෙම මෙපමණක් පින් කොට එයින් වූනව මේ ලංකාද්වීපයෙහිම උතුරෙහි අඹට්ටි, නම් ගමෙහි එක් ගෙදරක උපන්නේය. ඔහුගේ මවුපියෝ ඔහුට තිස්ස යයි නම් තැබූහ. හේ වැඩි වියට පැමිණ සුදුසු කුමාරිකාවක්

සමග වාසය කරන්නේ ගිහිගෙහි කළකිරි පැවිදිව නිසා තෙරණුවෝ යයි ප්‍රකටව ප්‍රතිපත්තියට ගරු කරන්නෙක්ව වාසය කරයි.

ඉක්බිති හේ මැන භාගයෙහි ජයමහ බෝධිය වදිනු සඳහා යන්නාවූ හික්ෂුන් හා උපාසක උපාසිකාවන් සමග නැවට නැංගේය. මෙසේ නැවෙහි ගමන් කරන ඔවුනට ජලය නිමාවට පත්විණ. එකල්හි ඒ තෙරණුවෝ පවස ඇත්තේ පැන් සොයා නොලැබ පවස ඉවසන්නට නොහැක්කේ පාත්‍රය බහා මුහුදු දිය ගෙන බිමට පටන් ගත්තෝය. එකෙණෙහිම ඒ ලුණු දිය උන්වහන්සේගේ ආනුභාවයෙන් වෙනස්ව මිහිරි රස ඇති සකුරු පැනක් සේ විය. කියන ලද මැයි.

12. සුළු පින්කමක ආනුභාව මහත් බව අහෝ පුදුමයි. අද්භූතයි. ලොම් කෙලින් සිටුවයි. අතීතයෙහිදී හික්ෂුන් වහන්සේට සකුරු පැන් දී හේ මහසයුරේ වතුර මිහිරි බවට පෙරළිණ.

13. ඉක්බිති ඒ තෙරණුවෝ පැන් බී නැවේ සියළු දෙනාට දුන්නෝය. එය රසවත්, ඔප්වත්, කෂය නොවන දිව ආමවතුර සේ විය. ඒ සියළුම මහාජනයා මහ බෝ වැදීමට යන එන කල්හි එම පැන්ම බීවාහුය. ඉක්බිති ආයුෂ ඇතිතාක් පින් කොට කළුරිය කොට දෙව්ලොව දෙළොස් යොදුන් රන් විමනක ඉපිද අප්සරාවන් දහසක් දෙනා විසින් පිරිවරා මහත් වූ දිව්‍ය සම්පත් අනුභව කෙළේය. ඔහුට ඒ සකුරු පැන් දිව්‍ය මනුෂ්‍ය ලෝකවලද නිතරම ඇතිවේ. ඒ ඒ තැන දිව්‍යමය පැන් සැළි පුරා සිටිති. පැමිණි පැමිණි දෙවියෝ ඒවායින් පැන් බී තටමින් ගයමින් කෙළිමින් තම තමන්ගේ ගෙවලට ද පැන් ගෙන යති. මෙබඳු ආනුභාව සම්පන්න පැනක් විය.

14. ලෝකයෙහි සමහර කෙනෙක් පැන් ටිකකින් මෙසේ මහත් වූ සම්පත් ලබති. බොහෝ දෘතවස්තු දුන් මිනිසාට මේ ලෝකයෙහි ලැබෙන විපාකය කවරෙක් වර්ණනා කෙරෙන්නද?

4. වූලනිසා කථා වස්තුව නිමි.

6.5. නියසාවගේ කථාව

1. සඞ්ඛනිසා මහරජතුමාගේ කාලයෙහි රුහුණු දැනටවෙහි නිසාමිබ්බොට නම ගමෙහි මුණ්ඩගුත්ත නම් එක් දුගියෙක් විය. ඔහුගේ භාර්යාව ද නිසා නම්. ඔී ද එබඳුම ය. ඔවුහු අමාරුවෙන් එහි ජීවත් වන්නෝ අනුන්ගෙන් කහවණු සැටක් පමණ ණයට ගෙන එය ගෙවන්නට නොහැකි වන්නෝ ණයෙන් මිදෙන තුරු ඔහුගේ ගෙදර දසකම් කොට කාලය ගත කරති. එසමයෙහි ගම්වැස්සෝ බොහෝ හික්ෂු සංඝයාට ආරාධනා කොට දන් දෙමින් සිල් රකිමින් පින්කම්හි නිරතව වසන්. ඉක්බිති මේ අඹුසැමි දෙදෙනා සියල්ලෝම දන් දෙති. අපි

හොඳටම දුෂ්පත් නිසා දන් දීමට නොහැකි වෙමු. පෙර කිසිවක් නොකළ නිසා දන් මහ දුෂ්පත්තු වූහ. දනුදු කිසිවක් නොකොට අනාගතයෙහිද මෙසේ වන්නෙමු. යම්කිසි උපායකින් දන් දීමට වටී යයි සාකච්ඡා කළහ. ඉක්බිති ඇයගේ ස්වාමියා සොදුරු ගම්වැස්සේ නොයෙක් සුප ව්‍යක්ෂ්ණයන්ගෙන් පංච ගව රසය සමග දන් දෙති. අපි කෙසේ දෙමු දයි කියා සැඟවුනේ ය. ඕ නොමෝ අද ද හෙට ද මරණය යයි නොපැණේ. රඵ හෝ ප්‍රණීත වූ හෝ දෙයක් දුන්නේ නම් එයම උසස් යයි කියති. මෙසේ කීහ.

2. අද අදම කළ යුත්ත කටයුතු ය. හෙට මරණය සිදුවේ දයි කවරෙක් දන්නේද? නොයෙක් සේනා වාහන ඇති මාරයා හා අප අතර විශ්වාසයක් නැත.

3. එනිසා හිමියාණෙනි, ප්‍රණීත හෝ රුක්ෂ හෝ වේවා ලබන ලද්දක්, එයින් අවස්ථා පැමිණිවිට සංඝයාට දන් දෙමු. කෂණ සම්පත්තිය ඉක්ම නොයාවා.

4. මෙසේ කියා දෙවැනි දවස තමන්ගේ දිළිඳුකම නිසා කාඩ් බත ලුණු නොදමා පිසූ කර කොළ සමග එක භාජනයක් පුරා හිසින් උසුලන්නී. ආසන ශාලාවට ගෙන ගොස් සිටියේ මහඵ කල පැවිදි වූ එක් මහඵ පැවිද්දෙක් පැවිදි පඩිකති ලැබ ඒ හික්ෂුවගේ පාත්‍රයෙහි බල්ලන්ට බත් දෙන පෝරුවෙහි දම්මේ ය. මෝහයාගේ විපාක පුදුමයි. ඒ එසේමැයි.

5. මෙය සුදුසුය, මෙය නුසුදුසු යයි යන්න මුළාවූ විට නොදනිති. කළ යුත්ත නොකළ යුත්ත, කරුණු නොකරුණු නොදනිති.

6. ඔවුහු මෙලොව පමණක් දකිති. පරලොවත් නොබලති. හරිහැටි කරුණු නොදන්නා හෙතෙම ගඹාවෙන් මිදීමට පත් නොවේ.

7. මෙසේ අවුච්ඡායක වූ මෝහය නිතරම අනිටු එල ගෙන දේ. සියළු සතුන්ගේ සිත්හි නොම පවතිවා.

8. ඉක්බිති ඒ උපාසිකා නොමෝ එදක දෙමිනසට පැමිණියේ ගෙට ගොස් ශොක කරමින් වැදහොත්තිය. ඉක්බිති ඇගේ ස්වාමියා කැලැවෙන් පැමිණ ඒ දක සොදුර, අමාරුවක් දයි ඇසීය. ඕ නොමෝ සැමියාට නොකැමැත්තෙන් දන් දුන් නිසා පිළිවදන් නොදුන්නී ය. ඉක්බිති ඕ නොමෝ සැමියා විසින් නැවත නැවතත් විචාරණ ලද නිසා සියළුම ප්‍රවෘත්තිය කීවේය. ඒ අසා හෙතෙම නොසතුටු සිත් ඇත්තේ සොදුර, කුමක් කරමුද? මෙය අපේම වැරද්දයි. මේ බුද්ධෝත්පාද කාලයෙහි අපට පිහිටක් නොකර ගත්තමු නම් අපේම පිරිහීම වන්නේය. ඒ නිසා දන් දිය යුතුමය යයි කියා ඔවුහු දෙදෙනාම එක් ඊශ්වර කුලයකට ගොස් තමන්ගේ පුතා මිළ කොට ඒ ගෙදරට දී කහවණු 8ක් වටිනා එළදෙනක් ගත්හ. ඒ එළදෙන එදවසම එක් වස්සකු වාදවාය. දෙවැනි

දවස්හි මී තොමෝ ඒ දෙනගේ කිරි දොවනා කාලයෙහි දන්දීමේ අදහසට පැමිණ තැලි දෙකක් පමණ තෙල්ම දුන්නිය. ඉක්බිති ඔවුහු තෙල් ගෙන දන් සම්පාදනය කොට හිඤ්ඤාට දන් දුන්හ. ඉක්බිති මී තොමෝ දෙවැනි දින පටන් පෙර බත් කාලයෙහි සතරක් ය, පසු බත් කාලයෙහි සතරක් යයි නිත්‍යයෙන්ම තැළි අටක් පමණ සුවඳ ගිනේලම දෙන්නිය. එයින් මේ දෙමාල්ලෝ පෙර බත් කාලයෙහි ලබන ලද තැළි සතර ගෙන හිඤ්ඤාට ගිනේල් බත් දෙති. බතින් පසු ලැබූ ගිනේලින් පහන් පූජා කරති. හිඤ්ඤාත් වහන්සේට බෙහෙත් පිණිස දෙති. මෙසේ කල් ගෙවෙත්ම මේ ගමේ වසන එක් රාජ පුරුෂයෙක් ඔවුන්ට ගිනේල් ලැබීමේ පුවත අසා කොළ මට්ට් පින්වත්ති, ගිනේල් ගෙන එත්වා! යයි මිනිසුන් යැවීය. ඒ පණිවුඩ කරුවන්ගේ කථාව අසා මෙසේ කීවාහුය. අපිදු ගිනේල් පාවිච්චි නොකරමු. ලැබූ හැටියෙන් හිඤ්ඤා සංඝායට දන්දෙමු. පහන් පූජාදිය කරමුයි එයින් කිසිවක් නුදුන්නේය.

ඉක්බිති ඒ රාජපුරුෂයා යවන ලද මිනිසුන්ගෙන් ඒ කථාව අසා බොලව් තෙපි රජුන්ට සුදුසු ගවරසය සහවාගෙන වළඳවි. රජුට දන්වා ගිනේල් තෙපිට කවන්තෙමියි තර්ජනය කරන්නේ බිය කරවීය. ඉක්බිති මුණ්ඩගුහන බිරියට කීවේය. සොදුර, මිනිසුන්ට යම්කිසි බියක් උපදිනම් එය අසත්පුරුෂයකුගෙන්ම උපදී. මේ හිස් මිනිසා රජුට කියා අපගේ දනයට අනතුරු කරන්නේ ය. මෙය නොමැනවි. ඔහුට තැලි බාගයක් පමණ දෙමු යයි කියා නිතරම තැලි බාගයක් පමණ තෙල් දෙති. ඉක්බිති පසු කාලයක ඒ රාජ පුරුෂයා රජුගේ උවච්ඡතට ගියේය. ඔහු ගිය බව දන ඔවුහු ඔහුට තෙල් නුදුන්හ. ඉක්බිති හේ රජුගේ උපස්ථානයට ගොස් අවුත් බත් අනුභව කරන්නේ ගිනේල් ගෙනවිස. ඔහුගේ බිරිය ස්වාමිනී, නුඹ වහන්සේ ගිය කාලයේ සිට ගිනේල් නුදුන්නහුය යයි කීයේය. එය අසා දණ්ඩෙන් පහර ලත් සර්පයකු සේ කිපුණේ ය. ඒ එසේමැයි අසත් පුරුෂයෝ නොතැන්හිම කිපෙති. එහෙයින් කියන ලදි.

9. කාරණයක් ඇති කල්හිම බියජනක සර්පයෝ කිපෙති. අධම මිනිස් සර්පයෝ කරුණක් නොමැතිව කිපෙති.

10. ඉක්බිති හෙතෙම රජු සමීපයට ගොස් දේවයන් වහන්ස, ඔබ තුමාට සුදුසු භාණ්ඩයක් එකෙක් සහවා ගෙන තෙමීම වළඳයි කීවේය. රජතුමා අසත්පුරුෂයාගේ වචනයෙන් එම මගට පිළිපත්තේ එසේනම් කොළ එකම ඒ දෙන ගෙන ඊම අයුතුය. ඔබම ඒ එළඳෙනත් සමග කපිලවත් දෙනුත් සියක් ගෙනෙවයි නියෝග කෙළේය. හෙතෙමේද ගම් නියමිතම් වල හැසිර ඒ දෙනත් සමග දෙනුත් සියයක් ගෙන රජු දන්වීය. ඉක්බිති දේවිය සියළු අලඬිකාරයෙන් සරසා තෙල් දෙවයි කීයේය. දේවිය විසින් දෙවන කාලයෙහි එක තෙල් බිංදුවකින් පියයුරෙන් නොපැමිණියේය.

ඉක්බිති රජතුමා දෙනගේ අයිතිකාරිය කැඳවව් යයි කැඳවා ඇයද

සියළු අලංකාරයන් ගෙන් සරසා තෙල් දෙව්වයි කීයේය. ඕ තොමෝද යහපති දේවයන් වහන්ස යයි කියා දෙන නොදෙව් දින ගණන බොහෝ ය. දෙකක් තුනක් සැළවල් ගෙන්වාගෙන තමන්ගේ ශ්‍රද්ධාව කල්පනා කොට දෙනගේ පියසුරු ගත්තේය. ඉක්බිති ඇගේ අතින් ස්පර්ශ කළ හැටියේම පියසුරෙන් ඉබේටම තෙල් වැගිරිණ. ඕ තොමෝ සැළි පිරවූ ගිතෙල් රජුට දක්වීය. රජතුමා තෙල් බලා මෙනෙක් කල් මේ ගිතෙලින් කුමක් කෙළේදයි ඇසීය. ඕ තොමෝ තමන්ට දෙන ලැබුණු සැටි ද ගිතෙල් හිඳුනුන් වහන්සේට දීමට දෙන ගෙන ආ බව ද යන සියල්ල කීවාය. මේ අසා රජතුමා මෙසේ නම් මේ ගිතෙල් අප විසින් පාවිච්චි කිරීම නුසුදුසු යයි කියා නුවරද පස්මහ ආවාසවල හිඳුනුන් වහන්සේ ද රැස් කරවා ඇයගේ ශ්‍රද්ධා බලය ප්‍රකාශ කොට ගිතෙල් සංඝයාට දෙව විය. ඊට පසු දෙනගේ අයිතිකාරිය කැඳවා ඒ ජනපදය ඇයටම දී හේදකාරී රාජ පුරුෂයා ඇයටම මෙහෙකාරයෙකු කොට දුන්නේය. ඉක්බිති ඒ අශ්‍රී සැමි දෙදෙන එම දනව්වෙහිම වසමින් දිව් තෙක් කුසලකම් කොට දෙව් ලොවට ගියාහුය.

11. දිළිඳු ධනය නොමැති මිනිස්සු තුනුවන්නි ශ්‍රද්ධාව වඩා බොහෝ ස්වර්ග සම්පත්තිය ලබති. එනිසා රත්නත්‍රයෙහිම ශ්‍රද්ධාව වඩව්.

5. කිසසාවගේ කථාව නිමි.

6.6. අරියගාල කිසස කථාව

1. හෙතෙම අතීතයෙහි රුහුණු දනව්වෙහි ජගාම වාරයෙහි එක්තරා කුල ගෙයක ඉපදි වැඩිවිය පැමිණියේ විය. හේ එක් දිනක් ජගාම බෝධියච්ඡායට ගොස් බෝධිය ද හිඳුනු සංඝයා ද වැඳ එතැන් පටන් නිතරම බෝමළුවෙහි වැලි විසුරුවමින් මළුවෙහි මැටිකම් කරමින් මල් පුජා කරමින් බෝධිය ගඳ පැනින් ඉසිමින් සුවඳ පසැහිලි කරමින් දන් දෙමින් බොහෝ පින්කම් රැස් කොට එයින් වුතව එම රෝහණ ජනපදයෙහි මහාගාම මහල් වීරියෙහි මහාධන දේව නම් ප්‍රධානියෙකු නිසා ඔහුගේ භාර්යාවගේ කුසෙහි පිළිසඳ ගත්තේය. හෙතෙම ගැබ මේරීමට පැමිණ මවු කුසින් නික්මිණ. ඔහුගේ මවු පියෝ ඔහුට කිසස යයි නමක් කළහ. ඉක්බිති ඊට මෑත භාගයෙහි ඔහුට අවුරුදු පහක් හයක් ගිය කල සෙල්ලම් කිරීම ඔහුගේ ස්වභාවය නිසා කේළිය කිසස යයි ව්‍යවහාර කළහ. ඉක්බිති හෙතෙම මෑත භාගයෙහි බුදු සස්තෙහි පැහැදුනේ හිඳුනුන් වහන්සේ සම්පයෙහි පැවිදිව පිළිවෙත් පුරන්නේ පස් වසක් විසී ය. ඉක්බිති හෙතෙම සාසන ප්‍රතිපත්තිය පුරන්නට නොහැකි වූයේ සිවුරු හැරීමට කැමැත්තේ විය.

2. ශ්‍රද්ධාවන්ත කුලපුත්‍රයා විසින් බුදු සසුන්හි පැවිදිව ඉතිරි කිසස

නොකොට ප්‍රාතිමොක්ෂ සංචර ශීලය පාලනය කළ යුතුයි.

3. වක්‍ර සොන ආදී දෙරටුවලට රූප ශබ්ද ආදිය ගොදුරු වන දේ වැළැක්විය යුතුයි. හැම කල්හි ඔහු විසින් ශ්‍රද්ධාවෙන් ඉන්ද්‍රිය සංචර ශීලය රැකිය යුතුයි.

4. කුලදුෂණාදිය නොපවත්වා හැමදා ශුච්ච වූ ආර්ථයෙන් තමන්ගේ දිවිය මෙන් ආර්ථ පාරිශුද්ධි ශීලය රැකිය යුතුයි.

5. සතර පසය නුවණින් නිතර මෙනෙහි කරන්නා විසින් ප්‍රත්‍යය සත්තිශ්‍රිත ශීලය හැමකල්හි ආදර සහිතව රැකිය යුතුයි.

5. සතර පසය නුවණින් නිතර මෙනෙහි කරන්නා විසින් ප්‍රත්‍යය සත්තිශ්‍රිත ශීලය හැමකල්හි ආදර සහිතව කිය යුතුයි.

6. මේ සතර ශීලය පුරණ යතිනෙම සංගීතොක්ෂ සම්පන්නිය අවශ්‍යයෙන්ම අනුභව කරන්නේය.

7. යමෙක් රාග වේශ මෝහයන් කරණකොට සීලයන්හි ආදර රහිතව අලසව තිරයෙහි උපදින්නේ ය.

8. හෙතෙම දයකයන් සතුටු නොකරයි. හෙතෙම තමා ද සතුටු නො කෙරේ. සොහොන් ගිණිපෙනෙල්ලක් සමාන වේ. හෙතෙම ඥානවත්තයන් විසින් නින්දා කරන ලද්දෙක් වේ.

9. එනිසා එය පුරන්නට නොහැකි හික්කුට විසින් එහි නොඇලී ශාස්තෘ ශාසනයෙන් උපැවිදි බවට යා යුතුය.

10. හේ මෙසේ සිතා සෙනසුන පිළියෙල කොට තබා සිවුරු සෝධා පාත්‍රය සමග පිළියෙල කොට තබා නිවැරදි සලුවක් නොමැති කමින් තත්තව ජලයෙහි සැහවී ගඬිගාවෙහි වැටී යන්නේ ජලයෙන් පාවෙන ඒ දරකඩ පසුවට තබාගෙන එතෙරව යටි ගං බලා යයි. එකල වනිතාවන් දෙදෙනෙක් යටි ගංතොට නහන්නෝ ගහ දියෙන් ගසාගෙන එන දරකඩ දුරින්ම එනු දක ඔවුන්ගෙන් එකියක් මේ දරකඩ මගේ යයි කීවාය. අනික් තැනැත්තිය යමක් එහි වේ නම් එය මගේ යයි කීවාය. ඊට පසු ඒ දරකඩ ලංවෙත්ම දෙදෙනාම පීනා ගොස් අල්ලාගෙන ඒ දර කඩ සමග ඉවුරට පැමිණ වුවාහු ය. ඉක්බිති ඇලාගෙන් යම් තැනැත්තියක් එහි විද්‍යාමාන දේ මගේ යයි කියූ තැනැත්තිය වස්ත්‍ර තැනි ඔහු දක ඔහුට සඵලවන් ගෙන එන්නෙමි යි කියා තමන්ගේ ගෙදරට ගියාය. ඇය ගියාට පසු ඉතිරි තැනැත්තී තමන් ඇදි වක මැදින් ඉරා එය හඳවා මවුපියන්ගේ ගෙදරට ගෙන ගියා ය. ඇගේ මවුපියෝ ඔහුගේ කුලවාංශය විචාරා ඇයටම භාර කළහ. මී නොමෝ තමින් සුමනා නම් වූවාය. ගම්වැස්සෝ ඔහු ගහෙන් පැමිණි නිසා ගඬිගානිස්ස යයි නම් කළහ. මේ ගඬිගානිස්ස ගෙදර වසන්නේ කෘෂි වණික් ආදී කිසි කර්මාන්තයක් නොකරන්නේ ඒ ඒ තැන හැසිරේ. ඒ නිසා ඔහුගේ අකර්මන්‍ය ශීලනාවයෙන් යුක්ත නිසා නිකම්

නිසස යයි ව්‍යවහාර කරති. ඉක්බිති සුමනාවගේ සහෝදර සහෝදරියෝ එක් රැස්ව මවුපියන්ට මෙසේ කීහ. සුමනාවගේ හිමියා අලසකමින් යුක්තව වසයි. අපි ඔහුට කුමක් කරමුදයි ඉක්බිති ඔව්හු දරුවන්ට දන්වීමට නිසස පිට ගිය වේලෙහි සුමනා කැඳවා මෙසේ කීවාහුය.

11. තිගේ හිමියා කෘෂිකර්මය හෝ වෙළෙඳුමක් හෝ නොකොට අලස ස්වභාවයෙන් යුක්තව කෙසේ නම් කුලය ගෙන යන්නේද ?

12. අඹුදරුවන් නෑයන් සමග කුලය දියුණු කරගනු කැමැති අය විසින් සියළු කටයුතුවල හැමදම අලසයෙකු නොවී පැවතිය යුතුයි.

13. කෙත්වත් දසි දස් මිමුන් ආදින් කෙරෙහි අලස නොවූයේ නම් හේ පිදිය යුත්තෙක් වේ. සිය නෑයන් අතර ද පිරිවර ජනයා අතර ද පිදිය යුත්තෙක් වේ.

14. මේ සීත කාලය, මේ උෂ්ණ කාලය යයි නොසිතමින් කායික දුක් ඉවසන්නේ කාලය - අකාල යයි දන සෑම කල්හි චීරය කටයුතුයි.

15. වෙළෙඳුම් වලින් ද ශිල්ප උද්ග්‍රහණ ධාරණ අවස්ථාවෙහිද අතලස්ව හැමදම නොමියන කෙනෙක් මෙන් උත්සාහ කළ යුතුයි.

16. මෙසේ ද කියා ඇයට තැළියක් පමණ සහල් ද එක භාජනයක් ද දී අද සිට තෙපි වෙනම වසවි. අපගේ ගෙයි නොවසවි යයි කියා යැවූහ. ඒ එසේමැයි.

17. මව, පියා, සහෝදරයා, සහෝදරී, අඹු, නෑයන් යනාදී සියල්ලෝ දිළින්දන් කැමැති නොවෙති. මෙය ලෝක ස්වභාවයයි.

18. ධනවතා කුලවතෙක් නොවුවත් ඒ ප්‍රභවරයා ධනවත් වේ නම් ලෝ වැස්සා ඔහුට සැලකිලි කරති. මෙය ලෝක ස්වභාවයයි.

19. ඉක්බිති සුමනා ඒවා රැගෙන පාලු ගෙදරක කඳුලු සල සලා හඬමින් හුන්නීය. නිසස තමා ගිය තැනින් අවුත් හඬන භාර්යාව දක සොදුර, කුමක් නිසා හඬන්නේ දයි විචාළේ ය. ඕ නොමෝ මවුපියන් කියූ හැම දෙයක්ම කියා වෙන් කළ බව කීවේ ය. එය අසා අප වෙන් කරන්නෝ කුමක් දී එසේ කළාහුද ? එක සහල් තැළියක් හා පිසන බඳුනක් දුන්නාහු යයි කී කල්හි හෙතෙම එය අසා සොදුර කී අමුත්තක් නොසිතව, අපි කිසියම් උපයාකින් ජීවත් වෙමු. සොදුර, අපි වෙන් කළ දින සිට හිඤ්ඤ සංඝයාට කිසිවක් නොදී නොවළඳමුයි කියා තෙමේ මහා විහාරයට ගොස් සලාකයක් නියමකොට ගෙන අවුත් බීරිය අමතා සොදුර මම එන තුරු ණයක් ගෙන හෝ කිසියම් උපයාකින් නොපමා වී ආර්යයන්ට දන් දෙන්නෙහි යයි කියා තෙමේ කම්කරු වැඩක් සොයමින් ගියේය.

එකල්හි ඔහුගේ පියා වූ මහාධන දේවයන්ගේ මිත්‍ර වන්දසුරිය නම්

රාජටික පුත්‍රයෙක් විත්තසර කෙනෙත් පන්සිය කිරියක් ලැබ ගශ්‍ය කරවීය. එකල්හි පැසුනේ විය.

එකල්හි නිසා බැල මෙහෙයක් සොයමින් රාජටිකගේ ගෙදරට ගොස් ඔහු දුටුවේය. රාජටික ඔහු දක කුමක් සඳහා පැමිණියෙහිදැයි විචාළේය. බැලමෙහෙයට ගොයම් කැපීමේ වැඩක් සොයාගෙන ආමි යි කී කල්හි රාජටික ඔහු දෙස බලා දරුව, ඔබ සිය අතින් කර්මාන්ත මීට පෙර නොකළ විරූය. ඔබට වී කපන්නට හැකි දැයි ඇසී ය. මම ගොයම් කපමි යයි කී කල්හි පිළි නොගත්තේ ය. ඉක්බිති නිසා එහෙතම මගේ වීර්ය බලවී යයි දකැත්ත ගෙන කෙතට බැස පෙරවරු කාලයෙහි ම ඒ කිරිය පන්සියයම කැපී ය.

රාජටික මේ දක පුදුමයට පත්ව ඔහුට සතුටු වී තමන් සඳහා ගෙනත් තුබූ බත් භාජන ද දැයි දස්සන් ද දුන්නේය. ඊට පසු නිසා ඒ සියළු කෙන තමාම එක් කොට මැඩ පිදුරු ඉවත්කොට තමාම පොළො වී මහ ගොඩක් කෙළේය. මහාරාජටික මේ මිනිසාගේ වීර්ය දක ඉතාම පැහැදී ඒ කෙතෙහි සියළුම ධාන්‍ය ඔහුට දුන්නේය.

20. නිසස එතැන් පටන් හික්කුන්ට සලාක දන අටක් දෙයි. දෙන්නේ වතුර පුණ්‍ය පමණක් කොට සප්පාය නොවන සේ දෙයි. එනිසා ඔහුට උදකලොණ නිස්ස යයි ව්‍යවහාර කෙරේ. මේ හික්කුන් අතර වෘඪ ප්‍රවුජ්ජනයෝ මහළු හික්කුහු ඒ බත් ගෙන බල්ලන්ට බත්ලන පෝරුවෙහිම බහාලති. හික්කුන්ගේ ඒ ක්‍රියාව දනගෙන එතැන් පටන් දහසය කිරියක කිරි හා සලාක බත් එළවීය. එනිසා ඔහුට හික්කුන් වහන්සේ බිරහතන නිසා යයි නම් කළහ.

මෙසේ බොහෝ කලක් කිරිබත්ම වැළඳීමෙන් ඒ හික්කුන් වහන්සේට අරුවියක් හට ගති. ඒ කිරිබත් සිත නොපැහැදේ. ඉක්බිති බිරහතනනිසා ඒ කාරණය දනගෙන දෙනුන් සියක් ලැබ තමන්ගේ ශ්‍රද්ධාව ගැන සිහිකොට තනය ගති. සුවඳ ගිනෙල්ම වැගිරිණ. හේ එතැන් පටන් හික්කුන් වහන්සේලා දහසය නමකට ගිනෙල් මිශ්‍රකොට සෑදූ බත්ක් දෙයි. ඉක්බිති ඔහුට කලාණ හතන නිසා යයි නම් විය. හෙතෙම පිළිවෙලින් දනය දියුණු කරමින් පන්සියයක් හික්කුන් වහන්සේට ගිනෙල් මිශ්‍ර බත් දෙයි. හෙතෙම එක් දිනක් හික්කු සංඝයාට අල වර්ග දනයක් මා විසින් දිය යුතුය සිතා බෙහෝ මිනිසුන් සමග කුමබුල පර්වතයට නැග අල ජාති සොයන්නේ නිධන් සැටක් දක තමන්ගේ ගෙදර නිධන් ගෙන ගොස් එයින් පසු වැඩිපුර දන් දෙමින් වාසය කරයි.

එසමයෙහි අනුරාධපුරයෙන් පන්සියයක් හික්කුහු ඒ ඒ තැන බෝ පිළිම ආදිය වැඩමින් පිළිවෙලින් මහගමට ගියාහු ය. ඒ කලාණහතන නිසායෝ ඔවුන් දක සතුටට පත්ව ආරාධනා කොට මහදන් දී අනුමෙවෙනි බණ කෙළෙවර ආර්යයන් වහන්සේ කොහි සිටි පැමිණියේ දැයි ඇසීය.

උන්වහන්සේලා උපාසකවරුනි, අනුරාධපුරයේ සිට ආවේමුයි කිහි. හෙතෙම ස්වාමීනී, දන්-කොන්‍යානක බොහෝ හික්ෂුන් වසන් දැයි ප්‍රශ්න කෙළේය. ඉක්බිති ඒ හික්ෂුහු නිද්‍රකාණෙනි, දන් ලඬිකාද්වීපයෙහි වෙතියම්බ විහාරයෙහිද අනුරාධපුරයෙහි හා නාගද්වීපය යන තුන් තැන නොයෙක් සිය ගණන් හික්ෂුහු වාසය කරතියි කීවාහුය. ඔවුන්ගේ මේ කථාව අසා සතුටුව එහි ගොස් මා විසින් දන් දිය යුතුය යයි සිතා මුලින්ම වෙතියම්බ විහාරයට ගොස් එහි හික්ෂුන්ට දන් දී ඊට පසු අනුරාධපුරයෙහි පඤ්චමහා ආවාසයෙහි නොයෙක් දහස් ගණන් හික්ෂුන්ට දන් දී රජතුමාටද පවුරු දී ඔහු විසින් අනුග්‍රහ කරන ලදුව නාගද්වීපයට ගොස් එහි හික්ෂුන් වහන්සේට මහ දන් දී එයින්ද නික්ම අරියගාල නීත්ථියෙහි වාසය කරයි.

එකල්හි හෙතෙම තමන්ගේ භාර්යාව කැඳවා සොදුර, හික්ෂු සඬිසයාට දන් වැට නෙකඩා දන් දෙව. මම ගංගාවෙහි ඔබ්බෙනම් මිනිසුන් එගොඩ මෙගොඩ කරවමින් පින් රැස් කරවමිනි අවවාද කොට තෙමේ මිනිසුන් තැවෙත් ඉවුරට පමුණුවමින් දවස ගෙවීය. ඒ අරියනිත්ථියෙහි නියුක්ත බැවින් ඔහුට අරියගාල නිසස යයි නම් කළහ.

මෙසේ ඒ පින්කමින් ඔහු කල් ගත කරන කල්හි ශක්‍රයා ඔහුගේ ශ්‍රද්ධාබලය දන්නේ නමුදු ඔහු විමසනු කැමැත්තේ බමුණු වෙසකින් පැමිණ තැවෙහි හුන්නේය. අරියගාල නිසස තෙම ඔහු ගෙන පදින්නේ පරතෙර සම්පයට පැමිණියේය. ඉක්බිති බමුණුතෙම පින්වත, සැරමිටිය අමතක වීමයි කීයේය. හෙතෙම තැවත පදිමින් එය ගෙන ගියේය. තැවත පයෙහි ගාන තෙල් තැලිය අමතක වී යයි කී කල්හි තැවත ගොස් එයද ගෙනාවේය. මෙසේ හේ යමක් කමක් කියයි ද ඒ ඒ දේ ගෙන එමින් සිත දුෂණය නොකොට ඔබ්බෙනම් සැරිසරන්නේ ශක්‍ර තෙම මෙසේ එය විමසා ඔහුගේ ශ්‍රද්ධාව නිශ්චල යයි දැනගෙන සතුටුව තමා අතහැර අභසෙහි තමාගේ ශක්‍ර විලාසයෙන් සිට අවවාද කොට අරියගාල සම්පයෙහි එක් විලක බොහෝ ස්වයංජාත වී මවා සන් රුවනින් ඔහුගේ ගෙය පුරවා අප්‍රමාදයෙන් අවවාද කොට දෙවි ලොව ගියේ ය.

ඉක්බිති අරියගාල නිසස රන් අමුරන් ආදිය ගෙදර පමුණුවා නොයෙක් දනාදී පින්කම් කොට එහිම වසයි. ඉක්බිති මෑත කාලයක පියඟු දිවයිනෙහි හික්ෂු සඬිසයා වහන්සේ එක් කලක එක් තැනක රැස්කොට හුන්ද්‍රාහු මෙසේ කථාවක් නැංගුවාහුය. දන් දස දහසක් යොදුන් දඹදිවෙහි ශ්‍රද්ධාවන්තයෝ කොහි වාසය කරන්නෝ ද ඉක්බිති මේ හික්ෂුන් අතර සම්බෝධි ස්ථවිරකෙම දන් සිංහලද්වීපවාසීහු ශ්‍රද්ධා සම්පන්නයෝ යයි කිහි. යොන් රට රජපුත් බුද්ධරක්ඛිත ස්ථවිරයන් වහන්සේ යොන් රට වැස්සෝ ශ්‍රද්ධාවන්තයෝ යයි කිහි. ඒ අසා හික්ෂුහු අදම එය විමසමුයි ඒ ඒ රටට යැවුහ. ඔවුන් අතුරෙන් බුද්ධරක්ඛිත තෙරුන් වහන්සේ විලාව සම්ප වූ කල්හි යොනක රටට ගියේ ය. සති

සම්බෝධී ස්ථවිර තෙම ලංකාවේ අරියගාල නියාගේ ගෙදරට පැමිණියේය. එද අරියගාල නියා භායාබ සුමනා දෙළොස් දහසක් හික්මුන් වහන්සේට දසවරක් දන් දී තමන්ගේ දනය ගැන මෙනෙහි කරන්නී භූමා යහනක හුන්නී ය.

22. මා විසින් සිවුරු ආදී මේ මේ දේ දෙන ලදී. එසේම සියුම් සැප ස්පර්ශය ගෙන දෙන ඇඳ පුටු ආදිය ද, දෙන ලදී.

23. මිහිරි ආහාර පාන කැපුකු පිය යුතු දෙයින්ද බුලත් මුව සුවඳ දෙයින්ද බෙහෙත් ආදියෙන් මනා කොට, සත්තරපණය කරන ලදී.

24. මෙම හෙට මීට අධිකව එය මනා කොට සපයා දෙන්නෙමි. දැයි දැයි ගණයා විසින් පිරිවරා විවාරමින් උන්නිය.

25. මෙසේ හුන්නේ පැමිණි තෙරුන් දක කාලය බලා දන් බන් පිය දීමට නොහැකි යයි වහ වහා තෙල් කපාලයක් ගෙන උදුනට තගා සුවඳ හිතෙල් බහා කැඳ බන් භාජනයෙහි බන් උළු පෙරා සෝද හිතලින් බැඳ එහි වතුමටුර බහා දිවා හෝජනයක් මෙන් පාත්‍රය පුරවා වස්ත්‍ර සුඹුලුවක් තබා තෙරුන්ට එළවීය. තෙරුන් වහන්සේ ඇගේ ප්‍රසාදය වැඩීම සඳහා සොහොයුරිය, පාත්‍රය අහසෙහි හරින්න යයි කීහ. මී නොමෝ බියෙන් අත නොහැරියේය. තෙරුන් වහන්සේ විසින් ඔබගේ ශ්‍රද්ධා ගුණය ගැන කල්පනා කොට අත්හරින්නැයි කී කල්හි එසේ කොට අහසෙහි අත්හැරියේය. තෙරුන් වහන්සේ මේ බත වළඳන හික්මුන් වහන්සේ මෝ නොමෝ දකිවායි අධිෂ්ඨාන කොට බුද්ධරක්ඛිත තෙරුන් නොපැමිණෙන්නට පෙර ගොස් හික්මුන් වහන්සේලාගේ පාත්‍රවලට පිණ්ඩපාතය දී වැළඳ වූහ. මීනොමෝ දනය වළඳන හික්මුන් වහන්සේලා දක හටගත් ප්‍රීතිය ඇත්තී සාධුකර දෙමින් ගෙදරට ගොස් සැමියා පැමිණි කල්හි ඔහුට තමා විසින් හා තෙරුන් වහන්සේ විසින් කරන ලද සියල්ල කියේය. හෙතෙම එය අසා ඉතාමත්ම පැහැදුනේ ය. මෙසේ පුදුම එළවන පින්කම් රැස් කරමින් මෑත භාගයෙහි මරණපරායණ විය. එය එසේමැයි. පින්වතුන්ට මරණ වේදනාවක් නොවැන. නිද පිබිදියෙකු සේ කැමැති ස්ථානයක උපදී. ඒ නිසා පැරණියෝ කීහ.

26. පින් කළ අය යම් කලෙක මරුගේ වේගයෙන් අදිනු ලබන කල්හි මරණ මඤ්චකයෙහි ගැහෙමින් හොත්තේ වේද,

27. එසමයෙහි ඔහු විසින් කරන ලද යම් කුශලකර්ම කෙනෙක් වෙන්නමි ඒවා ඒ වේලාවෙහි ඔහුගේ මතයෙහි එල්බ ගනිත්.

28. එකල්හි ස්වර්ගයට යන සත්වයාට උසස් වාහන විමන් ආදියද ඉටුටු අනුකූල නිමිතිද දකිත්.

29. සිය ගණන් අප්සරාවන්ගේ නෘත්‍යගීතාදියෙන් ද විමාන යානාවක් ද දක ඔහුගේ (සිත) සතුටු වේ.

30. එකල්හි ඒ දයක මිනිසා පරම ආස්වාදය ලබයි. හරණ මඩුවක් අතහැර ප්‍රාසාදයකට නගින්නා මෙනි.

31. සසර බියෙන් එතෙරවනු සඳහා මා විසින් යහපත් දෙය කරන ලදී. කුශලානුභාවයෙන් හටගත් උදර පුණ්‍ය විපාකය අනුභව කරමි.

32. මෙසේ හෙතෙම සතුටට පත්ව අභිතව අතශයින් සතුටුව තමන්ගේ පින්කමින් අතිශයින් නැලවී

33. පණ්ඩිත තෙම පින්කළ අයට ආවාසයක් වූ ස්වර්ගයාට පමුණුවයි. ඔහුට නුමුළා මරණය සිදුවේ. පින්කම් කරන්නන්ට එය නියතයි.

34. මෙසේ හොත්තාවූ ඔහුට දෙවියෝ දෙවි ලොවින් රථ සයක් ගෙනවිත් තම තමන්ගේ දෙවිලොව වර්ණනා කළාහුය.

හේ එය අසා සඳහම් අසා පුරුදු නිසා තුසිත දෙවි ලොවින් ගෙන ආ රථය හැර ඉතිරි ඒවා ගෙන යන්න යයි කීයේය. ඒ අසා ඒ අසල සිටි සුමනා නොමෝ කීමේකද ස්වාමීනී, මෙතෙක් කුසල් කොට මෙසේ මරණාසන්න කාලයෙහි විලාප කරන්නෙහිද, තිස්ස, එය අසා සොළුරු, මම විලාප නොකියමි. දෙවිලොව දෙවියෝ රිය සයක් ගෙනාවාහුය. මම ඔවුන් සමග කථා කෙළෙමි යි කීයේය. එය අසා සුමනා නොමෝ මම ඒවා නොදකිමි කොහි දැයි විචාරන ලද්දී මල්දමයන් ගෙන්වා ගෙන අතසට දමමිවිය. එය ගොස් රිය හිසෙහි එල්ලුණේ ය. ඒ දක සුමනා නොමෝ ගැබට පිවිස ඇදට ගොස් නාසිකාවාතය හිරකොට කථරිය කොට සැමියාට මුලින් ගොස් රථයෙහි පහළ වූවා ය. මී නොමෝ එහි සිටිමින් සැමියාට හසුනක් එවමින් මෙසේ කීවා ය.

35. සාරයක් නොමැති ඒ මිනිසක් බවෙහි කුමක් නිසා බොහෝ කල් පමා වන්නෙහිද? අශුවියෙන් අපිරිසිදු පණුවන්ට නිවසක් වූ මේ මිනිස් සිරුර අතහැර වහා එන්න. මේ දිව්‍යශ්‍රිය බලන්න මම පළමු කොටම ආවෙමි. හිමියනි, දන් තුසිත දිව්‍යලෝකයට යමු.

36. මෙය අසා සිටි හෙතෙමේද කථරිය කොට එම රියෙහිම උපන්නේය. ඔවුහු දෙදෙනාම සමගියෙන් සතුටුව දෙවි පිරිස පිරිවරා මහජනයා බලාසිටිද්දීම තුසිත පුරයට ගියාහු ය.

37. බුද්ධිමතුන්ගේ මේ වර්ත දනගෙන දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත් හා නිවන් සැපත් පතමින් කල්ප වෘක්කය හා සමාන සංසාරයෙහි වසනා තෙක් කැමැති ද ලැබෙන නිර්මල ශීල ඇති බුද්ධ පුත්‍රයන්ට දන් දෙවි.

6. අරියශාල කිස්ස කථා වස්තුව නිමි.

6.7 ගම්දරියගේ කථාව

1. ලඬිකාවෙහි දකුණු පස බුහ්මවෝල නම් ගමක් විය. එහි මිනිස්සු විශාල බිම් පෙදෙසක් සිසැමට පිළියෙල කොට එහි මෑ ඇට වැසුරුහ. ඉක්බිති ඔවුහු මෑ පැසුණු කල්හි මෑ සිඳින්නෙමියි පැත් ගෙන මහා ග්‍රීෂ්ම කාලයෙහි එහි ගියහ. එසමයෙහි එක් ගම්වැසි පිපාසායෙන් මැඩගත් හික්ෂුවක් මිනිසුන් සමීපයට ගියේය. මෙහිදී පැත් ලබමුයි. එකල්හි එක් ගම්දරියක් ක්ලාන්ත ඉඳුරන් ඇත්තේ පිපාසයෙන් පීඩිත වූ හික්ෂුව දක උපන් ශ්‍රද්ධා ඇත්තී මිනිසුන්ට නොදන්වා කළයෙහි තුබූ පැත් ගෙන ඒ හික්ෂුවට දී එහි සතුටින් සිත පහදවා යන තෙරුන් විඳිමින් සිටියේය. ඉක්බිති මෑ කපන්නෝ පැමිණ කළයෙහි වූ පැත් නොදක කවුරුන් විසින් පැත් ගන්නා ලද්දයි විවාළහ. ඕ තොමෝ ස්වාමීනී, මා විසින් ගෙන පිපාසිත වූ එක් හික්ෂුවකට දෙන ලද්දයි කීහ. එකල්හි මිනිස්සු එය අසා පිපාසිත වූ අපට බීමට ගෙන ආ පැත් අපට නොදන්වා හික්ෂුන් වහන්සෙට තමා දුන්නීය. අනේ මැගේ ශ්‍රද්ධාව යයි අපහාස කොට කිපී අපි සුළහින් අවිචේත වේළෙන්තමෝ මෑ කපමින් පිපාසිතයමිහ. වහාම අපට පැත් ගෙන එව යයි ඇය සමග කළහ කළහ. ඉක්බිති ඕ තොමෝ ඔවුන් ආක්‍රොශ කරද්දී පරිභව කරද්දී නොකිපෙමින් දන් නිසා ඇති වූ යොමිතස් මෙනෙහි කරන්නී කළයක් ගෙන ඔවුන්ට පැත් ගෙන එන්නෙමියි සිටගෙන තමන්ගේ ශ්‍රද්ධාව කල්පනා කොට මෑ කෙත දෙස බැලීය. ඇගේ ශ්‍රද්ධා බලය නිසා මහ පොළොව බිඳගෙන මැණික් වැනි ලොකු දිය බුබුලක් නැග පොළොවෙහි පැතිරී පැවතුනේ ය. අහෝ ඇගේ ශ්‍රද්ධාවේ මහත් බව, හික්ෂුන් වහන්සෙට පැත් ටිකක් දී එහිදීම නොසිඳෙන පැත් ලැබුණේ ය. එහෙයින් කියන ලදී.

2. දන්දීමට ශ්‍රද්ධාවම මුල් වේ. ත්‍රිවිධ සම්පත්තියට ශ්‍රද්ධාව මුල් වේ. ශ්‍රද්ධාවෙන් දෙන ලද කුඩා වූ දනය ද කල් නොයවා විපාක දෙන්නේය.

3. දන් දීම ස්වර්ගයට නිදනයයි. එසේම අනුගාමික නිධානයයි. සියළු ලෝ වැස්සන් වර්ගී කරන්නකි. එය පරම ඖෂධයකි. මත්ත්‍රයකි.

4. ඒ දනය විපතක් පැමිණි කල්හි මිත්‍රයෙකු සමානය. කැමැති දේ දෙන්නාවූ උතුම් සිතූමිණි රුවනකි. දනය ඒකාන්තයෙන් හදුසටයක් සමානය. දනය ඒකාන්තයෙන් දිව්‍ය වෘක්ෂයෙක් හා සමානය.

5. මේ ගම්දරිය ශ්‍රද්ධාවෙන් පැත් ස්වල්පයක් දී, ඕතොමෝ එම ඇසිල්ලෙහිම ක්ෂය නොවන්නා වූ සිසිල් ජලය ලැබීය.

6. උත්තම - අධම - මධ්‍යම යන සියල්ලන් කෙරෙහි හැම කල්හි දනයක් දිය යුතුය. මුල මැද අග යන තුන් තැන ශ්‍රද්ධාව මුල්ව දිය යුතු වේ.

7. ඉක්බිති ඒ කුමාරිකා තොමෝ ගලන දිය දක සතුටු සිත් ඇත්තේ කැමැති සේනා පැන් බී එක් පැන් කළයක් ගෙන් පිපාසිත මිනිසුන්ට දුන්නී ය.

එවැනි දිය කඳක් අන් අය නොමදකිනි. ඕ තොමෝ ම දකී. ඒ නිසා ඕ තොමෝ නැවත එහි ගොස් නහන්නීය. පැන් බොන්නීය. කළයෙන් දිය ගෙන මිනිසුන්ට දෙන්නීය. ඒ දක මිනිස්සු අපි මීට පෙර මෙහි පැන් නොදක්කෙමු. මැණියෙනි, කොහෙන් තී නා පැන් ගෙන එන්නෙහිද ? අපට ද එය පෙන්වවයි ඉල්ලූහ. ඕ තොමෝ ඔවුන්ගේ ඒ කථාව අසා සතුටු සිත් ඇතිව ඉදින් මේ පැන් මගේ පුණ්‍යානුභාවයෙන් උපන්නේ ය. එය සියළුම මිනිසුන්ටත් මුළු උරු කුරුණු ආදීන්ටද පාවිච්චියට සුදුසුව පෙන්නේවායි අධිෂ්ඨාන කළාය. එකෙණෙහිම ඇගේ ශ්‍රද්ධා බලයෙන් පාවෙන පෙණ සමූහයෙන් ද බිඳි බිඳි තැගෙන තරග මාලාවෙන් ද විසිරී යන ජල කර්ණිකාවෙන් යුක්ත වූ ජල වේගයෙන් හට ගත් සොෂාවෙන් යුතුව ගලා බසින මහ දිය කඳ දක පුදුමයට පත් සිත් ඇත්තාහු අහෝ මැගේ දුනානිශංසය මැය සකසා සිල්වකුන් කෙරෙහි පිහිට වී යයි ඇයට පසසමින් නා පැන් බී ගියාහුය. ඉක්බිති මෑත සමයෙහි එහි මිනිස්සු ගමක් පිළියෙල කර ගත්හ. ඒ ගමට මාස පිටිය ගම යයි නම් කෙළේය. පසුව ඒ ජලාශය ආශ්‍රය කරගෙන එහි විශාල විහාරයක් කළාහුය. ඕ කුමාරි තොමෝ ආයුෂ ඇතිතාක් වාසය කොට පින්කම් කොට දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපන්නීය. ඕ තොමෝ එහිදී නොයෙක් ගස් සමූහයෙන් සැරසුණු උයන් ද බබළන පස්වණක් පියුමෙන් ගැවසීගත් මිහිරි ජලයෙන් පිරි ගිය ජලාශයන්ගෙන් ගැවසුණු නොයෙක් අප්සරා දසදහසක් විසින් මනාව වාදනය කරන ලද බෙර - තුර්ය තාදයන් ගෙන් ගැවසී ගත් නටන නොයෙක් දෙවි නිළියන්ගෙන් ගැවසුණු දෙළොස් යොදුන් දෙවි විමනක උපන්නීය. ඇගේ පිත ප්‍රකාශ කරනු පිණිස දිව පැතින් පිරි ගිය එක් රන් කළයක් එහිම හටගනි. එය ඇය යන යන තැනට යයි, දෙදෙවි ලොව දෙවියන් පරිභොග කරන සමයෙහි ද සිඳීමට නොගියේ ය.

8. මෙසේ යහපත් සත්පුරුෂයෝ ශ්‍රද්ධාවෙන් පැන් දන් දී මහ සම්පත් විඳිති. බොහෝ කොට දන්දෙන්නහුගේ සම්පත්තිය බුදු නොවූ කවර සත්වයෙක් ඉතිරි නොකොට කියන්නට සමර්ථ වේද ? නොවේමැයි.

7. ගම්දරියගේ කථා වස්තුව නිමි.

6.8. ධම්මාවගේ කථාව

1. සිංහල දිවයිනෙහි ලජ්ජනිය සරසුමා රාජ්‍ය කරන කාලයෙහි රුහුණු දනව්වෙහි ගිරිනිම්බල නිසස පර්වත මහා විහාරවාසී හික්කුන්

වහන්සේ හික්ෂාව පිණිස හැසිරෙන තැන සිව් නම් ගමෙන් විය. ඒ ගමෙහි එක් දුගී ධර්මා නම් ස්ත්‍රියක් අනුන්ට දර කොළ දිය ආදිය ගෙනෙමින්, වී කොටමින් පිදුරු වනමින් ගොයම් පාගමින් අමාරුවෙන් ජීවිකාව කරමින් වසන්නීය. ඕ නොමෝ මැන කාලයෙහි මෙහෙකාර කම් කොට දුක සේ එක් වස්ත්‍රයක් සපයාගෙන මෙසේ සිටී ය. ඒ එසේමැයි.

2. රාග නමැති ගින්නෙන් දැවී දේශ නමැති රකුසාගෙන් පෙළී, මෝහයෙන් මුලාවී බොහෝ කළක් සංසාරයෙහි හැසුරුණේ.

3. පෙර පිනක් නොකරන ලද්දේද, නැවත කිසිවක් කිරීමට ද, නොහැකි දුප්පත් වීමට ඒකාන්තයෙන් කවර නම් පාපයක් මා විසින් කරන ලද ද?

4. එනිසා මම අනුන්ගේ ගෙවල්වල අපහසුවෙන් මෙහෙකාරකම් කරමින් ජීවත් වෙමි. මට සැපයක් නම් අහසට පොළොව මෙන් දුරය.

5. දන් බුද්ධාත්පාද කාලයයි. ලෝකයෙහි ධර්මය බබළයි. ගුණ සාගර වූ බුද්ධපුත්‍රයෝ ලෝකයෙහි පවතිත්.

6. මා විසින් ඒකාන්තයෙන් ක්ෂණයක් ලබන ලදී. දන් මගේ ආත්මය ගොඩ නගා ගත නොහැකි වූයේ නම් සසර ගිලුනා වූ මම කවද හිස ඔසවන්න ද?

7. දුකසේ උපදවා ගත් එක් සඵලක් මට ඇත. දන් ඒ සඵලෙන් හව සාගරයෙහි පිහිට කරගන්නෙමි.

8. ඕ ධර්මාවෝ මෙසේ සිතා එකල්හි ඒ වස්ත්‍රය සංඝයා වහන්සේට මහත් ඵල ගැන විශ්වාසය තබමින් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන්නීය.

9. එකල්හි ගිරිතිම්බිල නිසා පර්වත විහාරයෙහි පන්සියයක් හික්ෂුහු වස් එළඹුනහ. එයින් හික්ෂුහු සිව් ගමට පිටු පිණිස බොහෝ සෙයින් එළඹෙත්. එකල්හි ඕ නොමෝ උපන් ශ්‍රද්ධාව විනාශ නොකොට වස්ත්‍රය ගෙන ආසන ශාලාවට ගොස් එක හික්ෂුවකට මෙසේ කීවාය. ස්වාමීනී, මේ වස්ත්‍රය එක විහාරයක හික්ෂුන්ට වස්වාසික කොට දෙන්නෙමි. නුඹ වහන්සේලා එහි වැඩම කරවා මගේ දුප්පත්කමත් මේ සඵල දුකින් ලැබුණු බවත් හික්ෂුන්ට කියා දෙනු මැනව. උන් වහන්සේට වස්ත්‍රය දී සොම්නසින් ගියාය. ඉක්බිති උන්වහන්සේ ඒ වස්ත්‍රය ගෙන විහාරයට ගොස් රැස් වූ මහණුන්ට ඇය කියූ වචන කියා ස්වාමීනී, මේ වස්ත්‍රය අදින්නට සමත් කෙනෙකුට දෙනු මැනැවැයි හික්ෂු සංඝයාට වස්ත්‍රය දුන්නේය.

ඒ අසා හික්ෂුන් අතර එක නමක් ස්වාමීනී, මට තුන් මසකට දෙන්න. එය මම පරිභෝග කරමි යි කීයේය. එය අසා අනික් හික්ෂුවක් මට දෙමසකට දෙන්න, එක් හික්ෂුවක් ස්වාමීනී මට මසකට, සති

දෙකකට, දස දිනකට යයි මෙසේ කාලය අඩු කරමින් ක්‍රමයෙන් එක් හික්ෂුවක් මට එක දිනකට දෙන්න, මම එය පාවිච්චි කරමි. ඉක්බිති හික්ෂු ඔහුට ඒ සඵල දුන්න. හෙතෙම ඒ වස්ත්‍රය ගෙන දහවලූ කපා මසා කප් බිඳූ තබා සිවුරු පොරවා සක්මනට නැග පියවර සතක් ගෙවා අවසානයෙහි කෙලෙස් සතුරා දිනමින් රහත් බවට පැමිණ ඒ සිවුර සෝද , දෙවෙනි දවසෙහි හික්ෂුන්ට දුන්නේය. මේ ක්‍රමයෙන් එම සිවුර නිසා ඇතුල් වසම පන්සියයක් හික්ෂුහු රහත් බවට පැමිණියහ.

10. ඉක්බිති ලජ්ජිකියා මහරජතුමා මහා පාවාරණ දවසෙහි රජ ගෙදරින් නානා පාට වස්ත්‍රයන් ගෙන්වාගෙන වියන් බඳිවි., තොරන් ඔසවවි, ධ්වජ හා පතාක බඳිවි, විහාර අලංකාර කරවි යයි මිනිසුන් යෙදවීය.

ඉක්බිති ඔවුහු විහාරය අලංකාර කළහ. හික්ෂුහු ද විහාරය අලංකාර කරන කළ සිවුර ගෙන මේ සිවුර බොහෝ දෙනාගේ කෙලෙස් මළ නැති කිරීම සඳහා හේතු වී යයි මුළු දෙර කොඩියක් කොට එසවූහ. ඉක්බිති රජතුමා මළ දෙර ඔසවන ලද මේ අරහත් ධ්වජය දක, අපි නොයෙක් පාට වස්ත්‍ර එවීමු. කුමක් නිසා දිරුණක් ඉදිරිපිට බැන්දූහු දැයි ආරාමියකන් ගෙන් ඇසූහ. මහරජ, ආර්යයන් වහන්සේලා තමන්ට මෙය උපකාරී වී යයි ඉදිරි පස බැන්දවූහයි කී කල්හි රජු විසින් ඔවුන්ට මෙය විසින් කවර උපකාරයක් කෙළේ දැයි කී කල්හි දේවයන් වහන්ස, අපි නොදනිමු. ආර්යයෝම දනිතියි කීහ. ඉක්බිති රජතුමා හික්ෂු සංඝයා වෙත එළඹ වැද එක්තරා ස්වභාවයෙන් ස්වාමිනි, මේ වස්ත්‍රය සංඝයාට බොහෝ උපකාර යයි කියති. ඊට හෙතු කවරේද? හික්ෂු සංඝ තෙමේ මහරජ, මේ වස්ත්‍රය නිසා මේ ඇතුල්වස පන්සියයක් හික්ෂුහු රහත් බවට පැමිණියෝය. එනිසා හික්ෂුන්ට එය බොහෝ උපකාර යයි සිවුරෙහි ගුණ කියමින් මෙසේ කියේය.

11. මලමුත්‍ර වලින් තැවරුණු අපිරිසිදු පිලෝතික රහත් ධ්වජය දක යම් තැනක අනාදර නො කළ යුතු වේ.

12. මිනිසුන් විසින් පිදිය යුතු ඒ අරහත් ධජය කෙෂ්ම භූමියට පමුණුවයි, එනිසා ආදර කළ යුතු වේ.

13. රජතුමාණෙනි, රහතන් වහන්සේලා විසින් පරිභෝග කරන ලද ඒ මේ දිරුණු ඔසවන ලද අරහත් ධ්වජය රහතුන් විසින් පරිභෝග කරන ලදි. එහෙයින් ඒ වස්ත්‍රය පූජාවට සුදුසුය.

14. මේ ආදි ක්‍රමයෙන් ධර්මය දේශනා කරන ලදී. මේ ඇසූ රජතුමා සත්තෝෂව මේ වස්ත්‍රය දෙන ලද්දේ කවුරුන් විසින් දැයි විචාළේය. ඒ අයා හික්ෂුහු, මහරජ, සිව ගමෙහි දිළිඳු ධර්මා ස්ත්‍රියක් ඇත. ඇ විසින් මෙය දෙන ලදැයි කීවාහුය. රජතුමා එය අයා ඇය කැඳවා ඇයට බොහෝ වස්ත්‍ර දී සිවගම ඇගේ බන්ගම කොට දුන්නේ ය. එතැන් පටන් ඒ ගම

ධම්මසීව ගම යයි ප්‍රසිද්ධ විය. රජතුමා ඇය තමන්ගේ දූ තනතුරෙහි තබා මහත්වූ සම්පත් දුන්නේය. ඕ කොමෝ එතැන් පටන් දන්දී සිල්ලක ආයු කෙළවර ගොස් දෙව්ලොවු උපන්නීය.

15. දිළිඳු ගැහැණියක විසින් සුපේශල සංඝයා වහන්සේට දෙන ලද වස්ත්‍රයාගේ ආනිශංස ආනුභාවය පුද්ගලයි. ධර්මා කොමෝ ද හවහෝග සම්පත් ලැබුවාය. හික්ෂුහු ද කම්ණාශ්‍රවයෝ වූහ.

8. ධර්මාවගේ කථා වස්තුව නිමි.

6.9. කිසිවිසඳවගේ කථාව

1. ලංකාවේ කාවන්තිස්ස රජතුමා රාජ්‍යය කරන කාලයෙහි අනුරාධපුරයෙහි සවිසනම් මහා අමාත්‍යයෙක් විය. රජතුමා ඔහුට රුහුණෙහි මහගම බත්ගම් කොට දුන්නේය ය. හෙතෙම වනාහි තමන්ගේ වුල්ලසවිස නම් මල්ලි අමතා තෝ රජුගේ මෙහෙකරුවෙකු වී උවටුන් කරවයි රජු සම්පයෙහි තවතා තමා මහගමට ගොස් වසයි. එකල ඔහුට එක් දුවක් වූවාය. නමින් කිසිවිසංඝා නම්. රූපයෙන් යුත් දෙවභතක් වැන්නී ය. මවු පියවරු ඇයට සුප ශාස්ත්‍රය උගන්වා පිසීම් ශාස්ත්‍රය උගැන්වූවාය. ඉක්බිති ඔවුහු ඇය විසින් මුලින් පිසූ කොටස හික්ෂු සංඝයාට දුන්හ. ඕ කොමෝ එතැන් පටන් බොහෝ සෙයින් සංඝයාට බත් හා ව්‍යාජ්ජන පිය උපස්ථාන කරන්නීය. ඔවුහු ඇයට සංඝ උපස්ථායිකාව යයි ව්‍යවහාර කරති.

2. මෑත කාලයෙහි සංඝාමාත්‍ය තෙම ජනපදය පෙළමින් කොල්ල කමින් කලබල කරති. ඒ ප්‍රවාන්තිය මිනිස්සු ගොස් රජුට කීවෝය.

රජතුමා එය අසා ඔහුගේ මළණුවන් කැඳවා සහෝදරයා ජනපදය සංග්‍රහ කිරීමට යවන ලදී. දන් ජනපදය පෙළා කලබල කරයි. මෙයට ඔබේ සහෝදරයාට ලිපියක් යවා වලක්වන්න යයි කීයේය. හෙතෙම එය අසා සහෝදරයාට ලියුමක් යවමින් මෙසේ කීයේ ය.

3. මගේ සහෝදරයාට වැද මෙහි පැතිරී ඇති ප්‍රවාන්තිය කියමි. සහෝදරය, වංචාව නැතිව රජවරු සේවනය කළ යුත්තෝය.

4. මේ පොළොවෙහි, යම, ආදිත්‍ය, චන්ද්‍ර, මාර, කුවේර, අග්නි, යන සයදෙනා එක්කිරීම් විසින් රජවරු මවන ලදහ.

5. යම තෙම පින්පවි අනුව සත්වයන් ස්වර්ගයට හා අපායට පමුණුවයි. යම හා සමාන රජතුමා ද එසේ පවතී.

6. ප්‍රබෝධ කළ යුත්තන් ප්‍රබෝධ කරයි, වියලවීමට සුදුස්සන් වියලවයි. මෙසේ සූර්යා ලෝකය ආලෝකය කෙරේ. සූර්යා සමාන රජතුමා ද එසේමය.

7. වන්ද්‍රයා ග්‍රහතාරකා සමූහයා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ දස දික්ති අති සිසිල් රශ්මි කදම්බයන් පතුරුවමින් ලෝකයා සතුටු කරයි. ලොව රජු ද වන්ද්‍රයා මෙනි.

8. මාරයා මැරිය යුතු අය දයාවෙන් තොරව මරා ද , රජවරු ද මාරයා මෙන් අසත්පුරුෂයන්ට නිග්‍රහ කළහ.

9. ධනය දීමෙන් කුවේරයා සතුටු කරනාතර ධන නැමති දිය සිදීමෙන්ද කුවේරයා කටයුතු කරයි. මෙසේ රජතුමා ද කුවේර වැනිය මිත්‍ර - සතුරු අය ධන දීමෙන් හා ධනය ගැනීමෙන් කුවේර වැනිය.

10. ගින්න ලොවැ ඇති සියළු භූතයන් දවයි. රජතුමා ද ගින්න මෙන් අසතුටු පුද්ගලයන් දවයි.

11. ගින්න නරකට ඇසුරු කළොත් ඒ අයම ගින්න විනාශ කර දවයි. රජ නැමති ගින්න නෑයන් සහිත වූ වරාවර සියළු සතුන් සහිත කුලයම දවයි.

12. දවුණු වනයෙහි ඇතැම් ගස් තිබේ. රජුගේ කෝප නැමැති ගින්නෙන් මනුෂ්‍ය නැමැති වනයෙහි අපරාධ කළ කිසිවෙක් ඉතිරි නොවෙත්.

13. දිග අත් ඇති රජවරු දුර යයි සලකා අවමන් නොකළ යුතුය. ලෝකය පෙළන්නාවූ සතුරා වහා දඩ් කොට අල්වා ගනිති.

14. ප්‍රත්‍යන්තය නොපෙළවී. ගැමියන් පැහැර නොගනිවි. අනුන්ගේ ගේ දේ පැහැර ගන්නෙක් නොවේවා. තමන්ගේ මුල් නොසිදුව මැනවි.

15. රජවරු පක්ෂපාති උපකාරී හිත එළවන්නාවූ මිනිසාට කීර්ති දීම ආදියෙන් මනාව වර්ධනය කරත්.

16. මෙසේ ද කියා අප නොබලවි ද, අප්‍රමාද වී ජනයාට සංග්‍රහ කරමින් වාසය කරවි යයි සන්දේශයක් යැවිය. හෙතෙම ඒ සන්දේශය අසා මගේ බාල මල්ලි රජුගේ අදහස දැන සන්දේශය එවීය. රජු කිසි කලක සිට අපට මෙහි වාසය කරන්නට නොහැකැයි සිතා දුවන්බිරියන් හරුබස්නන් රැගෙන යන්නේ පිළිවෙළින් නිග්‍රොධසාලබණ්ඩ යට පැමිණියේය. එහිදී මෙසේ සිතීය. මම රජුට බියෙන් පලායමි. නැවත ඔහු දකින්නට නොහැකිය. අනුරාධපුරයට නොගොස් මලය රටට ගොස් යම්කිසි තැනක වාසය කොට ජීවත් වෙමිසි මේ කරුණ තමන්ගේ භාර්යාවට කියා ඇය පිළිගත් කල්හි තමන්ගේ දුවගේ රුසපුව සලකා ඉදින් අපට බිය උපදී ද, එය මැ නිසා උපදී යයි සිතා සොදුර, කිමෙක්ද? සංඝයා නිසා අපට බියක් හටගනී. ඉදින් ඔබට රුවි නම් ඇය අත්හැර යමු යි කීයේය. එය අසා ඔි නොමෝ ඔබට යමක් කැමැති නම්, එය කරවු. මම ඔබ සිත නොබිඳින්නෙමි යි කීවාය. ඉක්බිති හෙතෙම දුව අමතා, දුවණියෙනි, අපි ඇතුළු ගමට ගොස් ආහාර සොයා එනතුරු

ටිකක් මොනන ඉන්න යයි දුටු නවතා පලා ගියහ. පුදුමයි, බියට පත් සතුන්ට ලෝකයෙහි ප්‍රේමණීය අය කෙරෙහි ප්‍රේමය හෝ ලෝභ කටයුතු වස්තුවෙහි ලෝභය ගෙවීමට යේ. ඒ එසේමැයි.

17. මෙබඳු වූ දුක් ඇති වූ කල්හි මේ මිනිස්සු පුතුන්ට ඇති ප්‍රේමය අත්හරිති. තමන්ගේ දරුවන් කන කිඹුලන් හා කැස්බන් මෙනි.

18. ඉක්බිති එහි සිටි කුමාරිකාව යන එනවුන් දක මේ කුමාරිකා නොමෝ අහිරුපය, සුකුමාරය කුමක් සඳහා මෙහි සිටින්නී දැයි පුදුමව ළඟට එළඹ අප සමග මැණියෙනි, එන්න යයි කියති. ඕ නොමෝ ඔවුන්ගේ ක්‍රියාව අසා මාගේ මවුපියන් වචනය කඩ නොකෙරෙමිසි සිතා නිශ්ශබ්දව එහි සිටියේය. මෙසේ එතැන කල් ගෙවන්නාවූ ඇයට දින හතක් ඉක්මණි. මෙතෙක් කල් නිරාහාරව සිටියේ ය. එකල්හි ශක්‍රතෙම දෙව් මිනිස් ලොවෙහි සැරි සරන්නේ එසේ සිටි ඇය දක මහ ගුණවත් කුමාරිකාවකැයි ඇය විමසමිසි සිතා සිත් කළු තරුණ රූපයක් මවා ගෙන ඇගේ සමීපයට එළඹ ඇය සමග කතා කරමින් මෙසේ කීයේය.

19. නිල් වූ අත්බඹුරු වූ කෙස් කලාපයෙන් යුත්, පිපී ගිය තෙළුම් වනයක් වැනි මුහුණක් ඇති නිල් පළල් ඇස් ඇති ඇයට උත්සවයක් වැනිය තී.

20. සොළුර, ලීලාවෙන් රන් ලියක් බඳු නඳුන් උයනෙහි දිව්‍ය කන්‍යාවක් බඳු අභසෙහි වන්දලේඛාවක් බඳු තී, මෙහි සිටින්නෙහිය.

21. සිත්කළු තැනැත්තිය, තී කවුද ? කාගේ දුවක්ද ? කොහිසිට මෙහි පැමිණියෙහිද? කුමක් සඳහා මෙහි සිටින්නෙහිද නිගේ ස්වාමියා කවිද ?

22. තරුණයෝ තරුණියක්ම කැමැති වෙති. යෞවනියද එසේම තරුණයන් කැමැති වේ. සොළුර! මෙහි දන් තීද මමද සමාන වයසෙහි සිටියෝ වෙමු.

23. තී අද පටන් හැම කල්හි භාර්යාභාවයෙන් පෝෂණය කරමි. මම තිගේ හිමියා වන්නෙමි. තී මගේ බිරිය වෙහි.

එය අසා කුමාරිකාව මෙසේ කීවාය.

24. මිත්‍රය, නුඹ යමක් සඳහා මා සමග කථා කරන්නෙහිද එය කරුණක් මෙන් පෙනේ. ලෝකයෙහි ස්ත්‍රීහු පුරුෂ නමැති ආහරණ යෙන් තොරව නොබබලත්.

25. යම් හෙයකින් ඇලාට ස්වාමිවරුන් තැත්නම් විධවා (වැන්දඹු) යයි කියති. හැමදම වැන්දඹුව සියළු දුකට කොටස් කාරයෙක් වේ.

26. මට මවු හා පියා ඇත. ඔවුහු මට මෙසේ අනුශාසනා කළහ. දුවණිය අප එනතුරු මෙහිම නවතින්න.

27. මවුපියන්ගේ වචනය යමෙක් මේ මනුලොව නොකරන්ද හේ මේ ලෝකයෙහි විනාශයට ද පරලොව දුගතියටද පැමිණෙත්.

28. තරුණය, යම් හෙයකින් මගේ දෙමව්පියෝ ඔබ සමග එක්වීම අනුමත කරන් නම් එක්වීම සිදුවේ. එසේ නොවුවහොත් එක්වීමක් නොමැත.

29. ඉක්බිති ශක්‍රයා ඇගේ කථාව අසා එසේ නම් පින්වතිය, තී අධික බඩගිනි ඇත්තෙහිය. මේ බත් වළඳවයි කියා එක බත් මුලක් ඇයට දී ගියේ ය. ඔී තොමෝ බත් ගෙන කාලය බලා තවම පෙරවරු යයි දන දන් දී වළඳීමයි කාල සොෂා කළා ය. තුන්වැනි ශබ්දය කෙළවර සිතුවම් වෙහෙර වැසි එක් රහත් නමක් එය අසා අහසින් අවුත් ඇගේ ඉදිරියෙහි පහළ විය. ඔී තෙරුන් දක සතුවු සිතැතිය පසහ පිහිටුවා වැඳ පාත්‍රය බතින් පුරවා තෙරුන්ට දී ටිකක් සිටින්න ස්වාමීනි යි කියා වහ වහා ලැහැබකට පිවිස ගස් අතු කඩා ඇඳගෙන වැලකින් බැඳගෙන හැඳිවත් සෝද සුඹුලක් දරණක් කොට තෙරුන්ට දුන්නේය. තෙරුන් වහන්සේ ඒ පාත්‍රය සුඹුලෙහි (දරණෙහි) තබා මෝ මා දකිවායි අධිෂ්ඨාන කොට ඇ දකිද්දීම අහසට නැග විහාරයට ගියෝය. ඔී තොමෝ එය දක සතුවු සිතින් දන් දී ඉතිරි වූ දෙය අනුභව කොට තමන්ගේ දනය ගැන සලකා ලැහැබක සැහවී සිටියාය. එකල්හි රජුගේ සේසතෙහි අධිගෘහිත දෙවිදුව ඇයගේ දනයෙන් සතුවුව සේසත් පිඩු වීචරයෙන් නික්ම සාධුකාර දෙමින් මෙසේ කීවාය.

30. කුමරිය, මැනවි, මැනවි, ධර්මයෙන් ජීවත්වන තැනැත්තිය ශ්‍රද්ධා ඇත්තී වෙහි. තී යහපත් කොට දන් දුන්නෙහි. හැම කල්හි යහපත් පූජා ඇත්තියක් වෙව.

31. රජතුමා එය අසා කවරෙකුට පිනැත්තිය සාධුකාර දුන්නෙහිද? යි විචාළේය. ඔී තොමෝ මහරජතුමාණෙනි, මහාගමෙහි සංඝාමාත්‍යයාගේ කිංවිසංඝා තොමෝ නුගගල්කඩ දෙරදී දනක් දුන්නීය. ඇයට මම සාධුකාර දුනිමි යි කීවාය. රජතුමා එය අසා ඇමැතියන් ඇණවීය. පින්වත්නි, තෙපි වහා එහි ගොස් ඇය යෝග්‍ය වූ රථයක් වඩා හිඳුවා සරසා ගෙන එව් යයි කීයේය. ඔවුහු ගොස් ලැහැබ අතර හුන් කුමරිය දක මැණියෙනි, අපේ රජතුමා තී ගෙන ඊම පිණිස අප එව් ය. එන්න යන්න යයි ඉල්ලූහ. ඉක්බිති ඔී තොමෝ මගේ මවුපියන් නොපැමිණ දින සතකි. දන් මා අතහැර එක්කෝ ගියාහු ය. නැතහොත් මළාහු විය යුතු යයි සිතා ඔවුන්ගේ වචන මැනවයි පිළිගත්තාය.

ඉක්බිති ඇමතියන් විසින් උනන්දු කරන ලද (ඇය) ජලය බී නහා කොළ අතු දියෙහි දමා ඇඳීමට වස්ත්‍ර ගෙන එන්න යයි අත දික් කළාය. ඇමතියෝ රජතුමා විසින් එවන ලද සඵව බැහැර කොට ඇගේ අතෙහි තැබූහ. ඔී තොමෝ එය දක පින්වත්නි, මේ වස්ත්‍ර රථය. සිත්කළ නොවේ. වෙන එකක් ගෙන එන්න යයි කීවා ය. ඉක්බිති ඇතැම් කෙනෙක් එය

අසා අතු ඇද සිටි තැනැත්තියට මේ සඵ ප්‍රිය නොවේ යයි කියා මිනිස් ලොවට මීට වඩා සිසුම් වස්ත්‍රයක් තැනැයි කීවාහු ය.

32. එකෙණෙහි ශක්‍රයා ඇයගේ පින් බලෙන් දිව්‍යමය කිසිම දිනක විනාශයට නොයන සඵ පසක් යැවීය.

ඕ නොමෝ එක් සඵවක් ගෙන ඇද වාහනයට නැග මහියංගන විහාරයට ගොස් එහි බොහෝ හික්ෂුන්ට සිවුරු පිණිස වස්ත්‍ර දී තමන්ගේ පිරිවර ජනයාටද දිව්‍ය වස්ත්‍රම දුන්නීය. පැසින් වස්ත්‍ර ගත් ගත් තැන අඩුව පිරිණ. ඉක්බිති ඕ නොමෝ පිළිවෙලින් අනුරාධපුරයට ගොස් රජතුමා දක්කාය. රජතුමා ද ඇය දක සතුටුව ඇයට මහත් සැපත් දුන්නේ ය. ඕ නොමෝ එහි සියළු හික්ෂු හික්ෂුණි සංඝයාටද රජතුමා ප්‍රධාන සියළු රජ පිරිසටද නුවර වැස්සන්ටද දිව්‍ය වස්ත්‍ර දුන්නීය. රජතුමා ඇය එක පුනෙකුට පාවාදී ඇයට මුළු රුහුණු ප්‍රදේශයම බත්කම් කොට දුන්නේය. ඕ නොමෝ එතැන් පටන් එහිවසමින් දන්දීම ආදී බොහෝ පින්කම් කොට ආයු කෙළවර පිරිස් සහිතව දෙව්ලොව උපන්නී ය.

35. දනය කරණකොට ගෙන සත්වයෝ දෙව් ලොව යති. දනය කරණකොට ගෙන මිනිසුන් අතර සම්පත් විඳිති. දනය කරණකොට ගෙන නිර්වාණයද ලබති. එනිසා නිතර දන් දෙව්.

9. කිඤ්චි සංඝාවගේ කථා වස්තුව නිමි.

6.10. ශ්‍රද්ධා සුමනාවගේ කථාව

1. එක් කලෙක අනුරාධපුරයෙහි මහවැලි වීථියෙහි සුමනා නම් ශ්‍රද්ධාවන්, තුණුරුවන් කෙරෙහි පැහැදුණු ඒ ඒ තැන සැබෝ ආදියට මල් ආදියෙන් පුදන බණ අසන හික්ෂුන් වහන්සේට උපස්ථාන කරන එක් ස්ත්‍රියක් වූවාය. ඇයට ශ්‍රද්ධාවන් බව නිසා ශ්‍රද්ධා සුමනා යයි නමක් වූවාය. එසමයෙහි රුහුණු දනව්වෙහි මහගමින් එක් මිනිසෙක් කිසියම් කටයුත්තකට අනුරාධපුරයට පැමිණ මහවැලි වීථියෙහිම නවාතැන් ගති. ඕ නොමෝ ඔහු සමග මිතුරු දම් පවත්වා ඔහු පිළිබඳ සිතැත්තී වූවාය. ස්ත්‍රීන්ගේ සිත්හි පවත්නා අශිෂ්ටත්වය පුදුමයි.

2. මේ කටුගසකි: මේ විෂ ගසකි: මේ සඳුන් ගසකි. යයි වැලකට මෙන් වෙනසක් නොමැත.

3. ලෝකයෙහි කාමයෙන් අත්ධ වූ ස්ත්‍රීහු හීන උත්කෘෂ්ඨ මධ්‍යම යන මිනිසුන්ය, කුලීනයයි හීන කුලීනයයි, වැලක මෙන් අත් නොහරිත්.

4. හෙතෙමේ ද ඇය පිළිබඳ සිතැති නිසා ඇය මහගමට ගෙන ගියේ ය. ඉක්බිති ඕ නොමෝ එහි ගොස් ඔහුගේ ගෙයි වසමින් නිතරම හික්ෂුන් වහන්සේලා අට නමකට සලාක බත් දුන්නාය. නිතර බණ ඇසුවාය. වෙහෙර බෝධි ආදියට වඩිමින් පින්ම කළාය.

ඉක්බිති ඕ නොමෝ අසුන්හලට ගොස් හික්කුන් වහන්සේට වතාවත් කරමින් කාලය ගෙවුවාය. ඇගේ හිමියා ශ්‍රද්ධාවන්තයෙක් නොවේ, එනිසා ඔහු ගෙදරට පැමිණි කල්හි තී පින්කම් කරමිසි ගෙදර කිසිවක් නොකරන්නෙහි යයි ඇයට කිපී ගෙදරින් බැහැර කෙළේය. ඕ නොමෝ සත් දිනක්ම කැඩුණු වැටුණු ගෙබිත්තක් නිසා නිරාහාරව වාසය කොට තිසැකයෙන්ම තමා අත්හැරී බව දන ගෙන අනුරාධපුරයෙහි මගේ දෙමවුපියන් සමීපයට යන්නෙමිසි අනුරාධපුර මගට පිළිපත්තී ඒ ඒ තැන සැ බෝ ආදිය වදිමින් පිළිවෙළින් නුගගල්කඩ දෙර පැමිණියාය. හුදෙකලාව ඇවිදින්නන්ට මෙවැනි පිරිහීමක් වේමය. ඒ එසේමැයි.

5. කුඩා වූ හෝ මහත් වූ හෝ ඉටු අතිවූ වූ යම්කිසි කාර්යයක් මවුපියන් ආදී වැඩිමහල්ලන් විසින් අනුදත් දේම කළ යුතුය.

6. දෙමාපියන්ගේ අනු දනුම නොමැතිව රාජ්‍ය සම්පත්තියක් ලබන්නේ නමුදු ඒ සම්පත්තිය ද අනුජාත පුත්‍රයා විසින් බහුමාන නොකරන්නේ ය.

7. මවුපියන් ආදී වැඩිමහල්ලන්ගේ අදහස් නොබලා යම් කිසි ආශ්චර්යමත් වූ කාර්යයක් කළත් හිතුවක්කාරයෙක් යයි නෑයෝ පවා ඔහුට නින්දා කරති.

8. එමනිසා උඩගු නොවී වපල නොවී ඥානවත්තව, සංයම වූ ඉඳුරන් ඇතිව වැඩ කරන පුත්‍ර තෙමේ ප්‍රශංසාවක් ම ලබයි. හැම අතින්ම ප්‍රශංසාවට පැමිණේ.

9. ඕ ශ්‍රද්ධා සුමනාවෝ මවුපියන්ට නොදන්වා පැමිණි නිසා මෙතෙක් දුක් අනුභව කළාය. ඉක්බිති එහි සිටි ඇය දිව්‍ය මනුෂ්‍යයන් අතර සැරිසරණ ශක්‍රයා දක මෝ නොමෝ ශ්‍රද්ධාවන් ය. තුනුරුවන්හි ඇඳුණි යයි සිතා මහඵ වෙසකින් බත් මුලක් රැගෙන ඇයගේ ඉදිරිපිට පහළව ඇයගේ සමීපයට ගොස් කොහි යන්නෙහි ද මැණියෙනියි විවාළේය. ඇය අනුරාධපුරයට යමිසි කී කල්හි ශක්‍ර තෙම තිට අධික බඩහිනි වෙහි, මේ බත් අනුභව කරවයි බත්මුල දුන්නේය. ඕ නොමෝ බත් මුල රැගෙන මෙතැන ජලය නැතැයි කියා සිටියා ය. ශක්‍රයා එයට නුදුරු තන්හි පිපිගිය එක් පොකුණක් දක්වීය. ඕ නොමෝ පොකුණට ගොස් තා බත් මුලගෙන අත සෝධා සිට කල් බලා තවම පෙර බත යයි දන කල් දන්වීය. මෙය අසා තලගුරු මුහුදු පව්වෙහි වාසය කරන ධම්මදිත්ත තෙරුන් වහන්සේ නිරෝධ සම්පත්තියට සමවැද සත්වැනි දිනයෙහි නිරෝධ සමාපත්තියෙන් නැගිට පා සිවුරු ගෙන ඇගේ ඉදිරියෙහි ප්‍රකට විය. ඉක්බිති ඕ නොමෝ තෙරුන් දැක සතුටු සිතින් පාත්‍රය රැගෙන බත් පුරවා තෙරුන්ට දී ස්වාමීනි, මොහොතක් වැඩ සිටිනු මැනවයි කියා සැහවුණු තැනකට පිවිස කොළ අඟු ඇඳ ඇඳන් සිටි වස්ත්‍රය සෝද සුඹුලුවක් කොට දුන්නීය. තෙරුන් වහන්සේ ඕ නොමෝ මා බලාවයි අධිෂ්ඨාන කොට වත් සුඹුලුවෙහි පාත්‍රය තබා අහසට පැන නැගී විහාරයටම වැඩි සේක.

ඕ නොමෝ තෙරුන් වහන්සේ වඩිනු දක ප්‍රීතියෙන් පනාගිය ගරු ඇත්තී දර්ශන පථය ඉක්මෙන්ම පසහ පිහිටුවාට වැද දී ඉතිරි වූ බත් අනුභව කොට අනුරාධපුර මගට පිළිපත්තිය.

10. එකෙණෙහි ඒ නුග ගසෙහි අධිගෘහිත දෙවියා එක් පසුමිබියක දිව්‍ය වස්ත්‍ර 8ක් තබා එක් පැත්තක දිව්‍යමය බතක් ද තබා දිව්‍යමය කැවිලි වර්ගයෙන් පුරවා සුදුසු වාහනයකට නැගී එය එහි තබා ගෙන ගැල පදවමින් ඇට නුදුරු තත්හි පෙනී සිට මැණියෙනි, කොහි යන්නෙහි දැයි විචාළේය. ඇය විසින් අනුරාධපුරයට යමි යි කී කල්හි එසේ නම් එන්න. මේ ගැලෙහි වාඩිවෙන්න. මම ද එහි යමි යි ඕ නොමෝ මැනවි ආර්යය, ඔබ සමග පසුව එමි. කොළ අතු ඇද රියෙහි තහින්නට නොහැකි යයි කීවා ය. ඉක්බිති හේ ඇයට එක් දිව්‍ය වස්ත්‍රයක් දුන්නේය. මෙය ඇඳගෙන රියට නහින්න. ඕ නොමෝ එය ඇඳගෙන රියට නැගාය. ඒ රිය දෙවියන්ගේ ආනුභාවයෙන් මොහොතකින්ම සැගිරියට පැමිණියේය. එකල්හි දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම සතුරා පු සියඹරාව සම්පයෙහි ගැල නතර කොට මෙතැන් මතු මට යා නොහැකියි කියා පසුමිබිය ඇයට දී අතුරුදහන් විය. එකල්හි සතුරු පු සියඹරාවෙහි වාසය කරන දේවාතාවා ඒ පසුමිබිය රැගෙන යන්නිය දක වනාවත් කරන්නෙකු මෙන් වී ඇගේ ඒ සියල්ල ගෙන අනුරාධපුරට පැමිණ මහා පාලියෙහි වාසය කරන හික්කුන් දක සතුටු සිත් ඇත්තේ පස්මහ ආවාසයෙහි නොයෙක් සිය ගණන් හික්කුන්ට ද හික්කුණින්ටද දිව්‍යමය රස කැවිලිද දිව්‍යමය සාධක ද දුන්නේය.

11. එකල්හි රජතුමා විහාරයට යන්නේ මහා පාලි දන්සැලෙහි වූ මේ සියල්ල දක සතුටු සිතැතිව කවරෙකු විසින් මෙය දෙන ලද්දේදැයි විචාළේය. මිනිස්සු ශ්‍රද්ධා සුමනාව විසින් දුන් බව කීවාහුය. රජතුමා ඇය කැඳවා දන් උපකරණ ලැබුණු සැටි විචාළේය. ඕ නොමෝ ඒ සියල්ල විස්තර කොට කීවාය. රජතුමා ඇයට සතුටුව තමන්ගේ අග මෙහෙසුන් බවෙන් අහිෂේකය දුන්නේය.

ඕ නොමෝ අහිෂේකයට පැමිණ රජතුමා ආදි කොට ඇති සියළු නුවර වැසියන්ට දිව්‍ය වස්ත්‍ර දුන්නිය.

දිව සළ අට ගෙවීමකට (නිමාවට) නොගියේය. ඕ නොමෝ එතැන් පටන් දන් දීම් ආදී පින්කම් කොට දිව්‍ය ලෝක පරායණ වූවාය.

12. පින්වත්ති, ජනයන්ගේ ශ්‍රද්ධා බලය බලව්! දෙවියෝ මෙලොව දීම ඔහුට ගරුසත්කාර කරති. දෙවි - මිනිසුන් අතර ඉපද විදිනු ලබන මහත් වූ සම්පත්තිය ගැන කියනුම කවරේද?

10. ශ්‍රද්ධාසුමන කථා වස්තුව නිමි.

සයවැනි උත්තරොලිය වර්ගයයි.

රසවාහිනී වතරත්ත ව්‍යාඛ්‍යා

ප්‍රථමභාගය නිමි.